

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชุดโครงการวิจัย

การติดตามและประเมินผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญ

เรื่อง ประสิทธิภาพผลของรัฐสภาไทย

โดย รศ.นรนิติ เศรษฐบุตร และคณะ

ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สถาบันพระปกเกล้า พฤศจิกายน 2547

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชุดโครงการวิจัย

การติดตามและประเมินผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญ

เรื่อง ประสิทธิภาพของรัฐสภาไทย

โดย รศ.นรนิติ เศรษฐบุตร และคณะ

ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สถาบันพระปกเกล้า พฤศจิกายน 2547

นรนิติ เศรษฐบุตร

ประสิทธิผลของรัฐสภาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
392 หน้า.

1. รัฐสภา -- ไทย. I. ชื่อเรื่อง

328

ISBN 974-449-174-4

ชุดโครงการวิจัยการติดตามและประเมินผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญ
เรื่อง ประสิทธิผลของรัฐสภาไทย

โดย : รศ.นรนิติ เศรษฐบุตร และคณะ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

สถาบันพระปกเกล้า

47/101 หมู่ 4 อาคารศูนย์สัมมนา 3 ชั้น 5

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน ถ.ติวานนท์

ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

พิมพ์ : พฤศจิกายน 2547

ภาพปก : น.ส.อชฎา ภูรัตนรักษ์ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง

ออกแบบปก : นายจักรกฤษ ฤกษ์อินทรอารีย์

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [4711-207/1,000(2)]

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 0-2215-1991-2 ต่อ 11-14, 0-2218-3557, 0-2218-3563

<http://www.cuprint.chula.ac.th>

คำนำ

ชุดโครงการวิจัย เรื่อง การติดตามและประเมินผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญ ดำเนินการโดยสถาบันพระปกเกล้า และคณะนักวิจัยจากสถาบันต่างๆ ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ โดยมุ่งศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเจตนารมณ์หลัก

2. ศึกษาแนวทางแก้ปัญหา หรืออุปสรรคต่างๆ ต่อการบรรลุเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยนั้น สถาบันฯ ได้ใช้เจตนารมณ์หลักของรัฐธรรมนูญ 3 ประการ ได้แก่ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย และปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยที่แบ่งโครงการวิจัยย่อยออกเป็น 8 โครงการ ดังนี้

1. ส่วนที่ 1 สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

(1) สิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและความคิดเห็นต่อการทำงานของรัฐบาลและองค์กรอิสระ

(3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

2. การตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย

(4) บทบาทการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และประชาชนในการเลือกตั้งระบบใหม่ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

(5) การตรวจสอบการทุจริตของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ

(6) การเมืองกับผลประโยชน์ทางธุรกิจภายใต้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

3. สถาบันทางการเมือง

(7) ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารและเสถียรภาพของรัฐบาล

(8) ประสิทธิภาพของรัฐบาลไทย

จากการศึกษาวิจัยของคณะนักวิจัยแต่ละคณะ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละโครงการนั้น ปรากฏว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งมีเจตนารมณ์หลัก 3 ประการดังกล่าวข้างต้น เมื่อบังคับใช้ไประยะหนึ่งแล้ว มีปัญหาเกิดขึ้น โดยสรุปภาพรวมแล้วแบ่งแยกปัญหาได้ 4 ประการ ดังนี้

ประการแรก ปัญหาที่เกิดจากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญเองซึ่งบัญญัติไว้ไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม จำต้องมีการตีความ ซึ่งก็เกิดปัญหาในการตีความที่ไม่ตรงกันเกิดขึ้น รวมทั้งมีปัญหาโต้แย้งระหว่างองค์กรต่างๆ

ประการที่สอง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่างๆ ทั้งที่มีอยู่ก่อนรัฐธรรมนูญบังคับใช้และที่ออกมารองรับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มีปัญหาไม่สอดคล้องหรือไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ประการที่สาม ปัญหาซึ่งเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับใช้และผู้ถูกบังคับใช้รัฐธรรมนูญ รวมทั้งกฎหมายต่างๆ

ประการที่สี่ ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งไม่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐได้สมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ในการนี้ คณะนักวิจัยแต่ละคณะได้เสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้การบังคับใช้รัฐธรรมนูญเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของรัฐธรรมนูญ ดังมีรายละเอียด ปรากฏในแต่ละโครงการย่อย

สถาบันพระปกเกล้า คณะนักวิจัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาวิจัยในชุดโครงการวิจัย การติดตามและประเมินผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงจะเกิดประโยชน์หน่วยงาน องค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องหยิบยกผลการศึกษาวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ทั้งนี้ เพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการเมืองนั่นเอง หากมีข้อผิดพลาด หรือบกพร่องประการใด สถาบันฯ ขอประทานอภัยไว้ ณ โอกาสนี้ และยินดีน้อมรับข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงในโอกาสต่อไป

4/46 16/7/67

(รองศาสตราจารย์ นรนิติ เศรษฐบุตร)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

กันยายน 2547

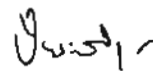
คำนำ

ชุดโครงการวิจัย "การติดตามและประเมินผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญ" โดยสถาบันพระปกเกล้า และคณะนักวิจัยจากสถาบันต่างๆ ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ โดยมุ่งศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเจตนารมณ์หลัก
2. ศึกษาแนวทางแก้ปัญหา หรืออุปสรรคต่างๆ ต่อการบรรลุเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

จากการศึกษาวิจัย พบว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งมีเจตนารมณ์หลัก 3 ประการ ได้แก่ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย และ ปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อบังคับใช้ไประยะหนึ่งแล้ว มีปัญหาเกิดขึ้น ทั้งจากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย รวมทั้งปัญหาซึ่งเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับใช้และผู้ถูกบังคับใช้ด้วย ในการนี้ คณะนักวิจัยได้เสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อใช้การบังคับใช้รัฐธรรมนูญเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของรัฐธรรมนูญ ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและสถาบันพระปกเกล้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาวิจัยในชุดโครงการวิจัย "การติดตามและประเมินผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญ" นี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ และการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ในการผลักดันและดำเนินการต่างๆ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว

(ศ.ดร.ปิยะวดี บุญ-หลง)

ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สิงหาคม 2547

คำนำ

รายงานวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของรัฐสภาไทย” ขึ้นนี้ เป็นหนึ่งในชุดโครงการวิจัย “การติดตามและประเมินผลบังคับใช้รัฐธรรมนูญ” ของสถาบันพระปกเกล้า เพื่อติดตามผลของการปฏิรูปการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งปัจจุบันประกาศใช้มาเป็นเวลาครบห้าปีแล้ว

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นที่จะประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทยอันเป็นสถาบันการเมืองหนึ่งที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีเจตนารมณ์ที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยคณะผู้วิจัยได้แบ่งหน้าที่ของรัฐสภาไทยไว้เป็น 3 ด้านใหญ่ๆ คือ 1. การทำหน้าที่ในด้านการตรากฎหมาย 2. การทำหน้าที่ในการตรวจสอบฝ่ายบริหาร และ 3. การทำหน้าที่แต่งตั้งบุคคลในองค์กรที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างๆ

นอกเหนือจากหน้าที่ทั้ง 3 ด้านดังกล่าวแล้ว คณะผู้วิจัยยังได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาไว้อีก 2 ข้อ คือ 1. ศึกษาการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยของรัฐสภา และ 2. ศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชน ว่ามีความพอใจกับการทำงานของรัฐสภาไทยนับตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันหรือไม่ และอย่างไร

ในการประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทยนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับรัฐสภาไทยที่ครบถ้วนและรอบด้านมากที่สุด นอกจากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลงานทั้ง 3 ด้านข้างต้นของรัฐสภาไทยจากเอกสารของทางรัฐสภาโดยตรงแล้ว คณะผู้วิจัยยังได้ดำเนินการสัมภาษณ์สมาชิกรัฐสภาและข้าราชการประจำที่เกี่ยวข้อง เพื่อประเมินประสิทธิผลรวมของรัฐสภาไทยด้วย นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยยังได้ทำการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนกระจายไปในภูมิภาคต่างๆ เพื่อนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทยจากกลุ่มภายนอกอีกทางหนึ่งด้วย

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานวิจัย เรื่อง “ประสิทธิผลของรัฐสภาไทย” ขึ้นนี้ จะช่วยให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของรัฐสภาไทยอย่างรอบด้าน ว่ารัฐสภาทำหน้าที่ได้ตามที่เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมุ่งหวังหรือไม่ และอย่างไร

4/46 16/1/95

รองศาสตราจารย์ นรนิติ เศรษฐบุตร
รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์

วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2545
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทคัดย่อ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย	3
3. ระเบียบวิธีการวิจัย	3
3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย	3
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในเชิงคุณภาพ	4
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในเชิงสำรวจ	4
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	9
4. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	10
5. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านต่างๆ ของรัฐสภาไทย	11
5.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านการออกกฎหมาย	11
5.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านการตรวจสอบการทำงาน	20
ของฝ่ายบริหาร	
5.3 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านการพิจารณาแต่งตั้ง	23
ให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ	
และการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	
5.4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาในแง่อื่นๆ	25
บทที่ 2 เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาไทย	29
1. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการทำให้รัฐสภามีประสิทธิผลในการทำงานมากขึ้น	29
2. อำนาจและหน้าที่ของรัฐสภาไทย	34
2.1 การตราพระราชบัญญัติทั่วไปหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	35
2.1.1 การเสนอร่างพระราชบัญญัติทั่วไปหรือร่างพระราชบัญญัติ	
ประกอบรัฐธรรมนูญ	36
2.1.2 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั่วไปหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ	37
รัฐธรรมนูญ	

	หน้า
2.1.3 การตราพระราชบัญญัติทั่วไปหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ..	43
2.1.4 การตราพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ	45
2.1.5 การอนุมัติพระราชกำหนด	47
2.2 หน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน	49
2.2.1 การตั้งกระทู้ถาม	49
2.2.1.1 กระทู้ทั่วไป	50
2.2.1.2 กระทู้ถามสด	50
2.2.2 การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ	52
2.2.2.1 การเปิดอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี	52
2.2.2.2 การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล	53
2.2.3 การขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ	54
2.2.4 การตั้งคณะกรรมการเพื่อการตรวจสอบการบริหารราชการของรัฐบาล	55
2.2.5 การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและ ตำแหน่งอื่นๆ	60
2.3 หน้าที่ในการเลือก ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง	61
ในองค์กรอิสระที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง	
2.3.1 การเลือก ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง	61
ในองค์กรอิสระที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ	
2.3.2 การพิจารณาถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	66
บทที่ 3 การดำเนินงานของรัฐสภาไทยภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540	69
1. ผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติ	69
1.1 พระราชบัญญัติที่ต้องตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540	69
ที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา	
1.2 พระราชบัญญัติทั่วไปและพระราชกำหนดที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา	73
ก) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2540	73
ข) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2541	76
ค) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2542	83
ง) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2543	91
จ) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2544	96
ฉ) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2545	98

	หน้า
2. ผลงานการควบคุม ตรวจสอบ การทำงานของฝ่ายบริหาร	99
2.1 การตั้งกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา	99
2.2 การทำงานของคณะกรรมการการคณะต่างๆ ของรัฐสภาไทย	102
2.3 การเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ	105
นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล	
3. ผลงานการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง	109
ในองค์กรตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ	
3.1 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง	109
กรรมการการเลือกตั้ง	
3.2 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง	112
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	
3.3 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง	116
กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	
และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	
3.4 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง	118
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	
3.5 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง	121
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	
3.6 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง	122
ประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการศาลในปกครองสูงสุด	
3.7 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่ง	124
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	
บทที่ 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังต่อรัฐสภา	127
1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม	128
1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	129
1.2 ความคาดหวังของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา	132
1.3 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา	136
1.4 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา	142
ตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนด	
1.5 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญ	150
ที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา	

	หน้า
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	157
2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ในการตรากฎหมาย	157
2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร	170
2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ในการควบคุมโดยการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	183
2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสนับสนุนการทำงานของรัฐสภาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น	188
บทที่ 5 การวิเคราะห์และประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทย	197
1. วิธีการประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทย	198
2. การวิเคราะห์และประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทย	200
2.1 ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในการทำหน้าที่ตรากฎหมาย	200
2.2 ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร	207
2.3 ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในการพิจารณาเลือกให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ	212
2.4 ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	213
2.5 ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยและการทำหน้าที่ของรัฐสภาไทยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ	214
2.6 ทศนะของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของรัฐสภาที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา	215
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	217
บทสรุป	217
ข้อเสนอแนะ	224
บรรณานุกรม	228

	หน้า
ภาคผนวก ก	233
แบบสอบถามโครงการวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลของรัฐสภาไทย"	235
ภาคผนวก ข	243
กระทู้ถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา	245
กระทู้ถามทั่วไปตอบในที่ประชุมสภา ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	320
กระทู้ถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	339
กระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง พ.ศ. 2543	364

บทคัดย่อ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อสถาบันทางการเมืองไทยมากมายหลายประการ และรัฐสภาไทยก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เช่นกัน งานวิจัยที่ทำการศึกษถึงการทำหน้าที่ในด้านต่างๆ ของรัฐสภาจึงมีความจำเป็นไม่น้อยเพื่อประเมินว่ารัฐสภาไทยหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่นั้น มีประสิทธิผลเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไรบ้าง

กล่าวโดยสรุปแล้วหน้าที่หลักของรัฐสภาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มี 3 ประการ คือ

- 1) หน้าที่ในการออกกฎหมาย
- 2) หน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร
- 3) หน้าที่ในการควบคุมโดยการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

คณะผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งข้อมูลเอกสาร, ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชน และข้อมูลจากการสัมภาษณ์สมาชิกรัฐสภาและข้าราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์และประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทย โดยสรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการทำหน้าที่ตรากฎหมาย คณะผู้วิจัยพบว่า รัฐสภาไทยหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญสามารถตรากฎหมายได้มากขึ้น และการอภิปรายร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีคุณภาพมากขึ้น แต่ก็พบปัญหาความล่าช้าบ้าง ในขั้นการริเริ่มและการนำเสนอกฎหมาย, การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในชั้นกรรมาธิการ, การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในที่ประชุมวุฒิสภา เป็นต้น

2. ประสิทธิภาพของการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร คณะผู้วิจัยพบว่า กระบวนการกดดันให้รัฐสภาสามารถสะท้อนปัญหาให้รัฐบาลนำไปดำเนินการได้อย่างทันที่ และการอภิปรายไม่ไว้วางใจมีเหตุมีผลมากขึ้น ส่วนปัญหาที่พบได้แก่ ไม่มีการระบุอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการไว้ให้ชัด, การคัดเลือกกรรมาธิการมีคำจำกัดความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องภารกิจเป็นหลัก, นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีไม่ให้ความสำคัญต่อการตอบกระทู้ถามเท่าที่ควร, การเปิดอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ตรงประเด็น และบางครั้งมุ่งโจมตีเรื่องส่วนตัวมากกว่าการบริหารงานของรัฐมนตรีผู้ถูกอภิปราย และ การขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรีเป็นไปได้ยาก เป็นต้น

3. ประสิทธิภาพของการทำหน้าที่เลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ คณะผู้วิจัยพบว่าการเลือกการทำหน้าที่ในด้านนี้นั้น ส่วนใหญ่รัฐสภาทำหน้าที่ได้เป็นไป

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 บัญญัติไว้ ส่วนปัญหาที่พบคือ รัฐสภาไม่มีหน่วยงานภายในที่พร้อมในการทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ และในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในบางองค์กรถูกตั้งคำถามโดยสาธารณชนถึงความเหมาะสมของบุคคลนั้นๆ เช่น ในกรณีการแต่งตั้งกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น

4. ประสิทธิภาพของการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คณะผู้วิจัยพบว่า กรณีของการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยังไม่มีถึงขั้นให้วุฒิสภาลงมติถอดถอน แต่ก็มีปัญหาในขั้นการตรวจสอบรายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งห้าหมื่นรายชื่อที่ยื่นเสนอต่อประธานวุฒิสภา เพราะสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภายังไม่มีหน่วยงานที่สามารถตรวจสอบรายชื่อเหล่านั้นได้เอง ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งทำให้กระบวนการตรวจสอบรายชื่อเป็นไปอย่างล่าช้า

5. ประสิทธิภาพของการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย และการทำหน้าที่ของรัฐสภาไทยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชน การทำหน้าที่เป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยนั้นสมาชิกรัฐสภายังทำได้น้อย ส่วนการทำหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญทั้งในเรื่องการตรากฎหมายและการอภิปรายไม่ไว้วางใจ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

6. ทศนะของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา ประชาชนเห็นว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการอันเกิดจากรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาได้แก่ การเสนอกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องให้พรรคให้ความยินยอม การอภิปรายนายกรัฐมนตรีต้องใช้เสียงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าสองในห้า และการตั้งกระทู้ถามทั่วไปที่รัฐมนตรีจะตอบหรือไม่ก็ได้ เป็นต้น

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ได้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อสถาบันทางการเมืองไทยมากมายหลายประการ มีการตั้งสถาบันใหม่ ๆ ขึ้นมา เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง ศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นต้น ในขณะเดียวกันสถาบันทางการเมืองที่เดิมเคยมีอยู่แล้ว ก็ได้รับผลกระทบจากรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ และฝ่ายนิติบัญญัติก็หลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงไม่ได้เช่นกัน

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐสภาประกอบด้วย 2 สภา อันได้แก่ สภาผู้แทนราษฎร และ วุฒิสภา อีกทั้งยังมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจนระหว่าง 2 สภา โดยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ต้องการให้สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยมีผู้แทนจากเขตเลือกตั้งและผู้แทนที่มาจากประเภทบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง เป็นสภาที่เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริงในด้านนิติบัญญัติ มีหน้าที่ในการจัดตั้งรัฐบาลและควบคุมดูแลรัฐบาล และออกกฎหมายมาบังคับใช้ในสังคม รวมไปถึงการให้คณะผู้บริหารเป็นรายบุคคลและทั้งคณะ พ้นจากตำแหน่งโดยการยื่นญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปต่อนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล

นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดให้ที่มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอีกด้วย กล่าวคือ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมี 2 แบบ คือ แบบบัญชีรายชื่อ และแบบเขตเลือกตั้ง สาเหตุที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็น 2 ชนิดนี้ ก็เพราะเหตุว่า รัฐธรรมนูญต้องการให้บรรดาพรรคการเมืองทั้งหลาย เลือกสรรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับตำแหน่งทางสายบริหาร ให้เข้ามาอยู่ในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง เพื่อที่จะช่วยให้บุคคลเหล่านั้นสามารถเข้ามาในรัฐสภาได้โดยไม่ต้องมีอุปสรรคในการลงเลือกตั้งมากนัก และทำให้พรรคการเมืองเข้มแข็งเพราะผู้เลือกตั้งจะดูที่พรรคเป็นสำคัญ ในขณะเดียวกันรัฐธรรมนูญก็ได้ปฏิเสธความใกล้ชิดของบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับประชาชน โดยการยังคงระบบการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตไว้อยู่ดังเดิม

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างมีคุณภาพมากขึ้น รัฐธรรมนูญก็ได้กำหนดให้มีการแบ่งเขตเลือกตั้งเสียใหม่ โดยให้เขตเลือกตั้งมีขนาดที่เล็กลง และมีตัวแทนในแต่ละเขตได้เพียงบุคคลเดียว นอกจากนี้ ความเปลี่ยนแปลงยังได้เกิดขึ้นอย่างขนานใหญ่กับวุฒิสภาของไทย กล่าวคือ รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ซึ่งถือเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์การเมืองไทย ที่สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และเมื่อสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งเช่นนี้แล้ว อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาจึงมีมากขึ้นกว่าเดิม มิใช่เป็นเพียงสภาถ่วงดุลอำนาจ อำนาจที่มากขึ้นดังกล่าวนี้ คืออำนาจในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรตามรัฐธรรมนูญและอำนาจในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยสรุปแล้ว หน้าที่หลักของรัฐสภาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มี 3 ประการ คือ

- 1) หน้าที่ในการออกกฎหมาย
- 2) หน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร
- 3) หน้าที่ในการควบคุมโดยการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ได้ให้ความสำคัญกับรัฐสภาเป็นอย่างมาก โดยจะเห็นได้จากการกำหนดรายละเอียดในหมวด 6 ว่าด้วยรัฐสภา ให้มีส่วนย่อย ๆ ถึง 8 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ 1 บททั่วไป
- ส่วนที่ 2 สภาผู้แทนราษฎร
- ส่วนที่ 3 วุฒิสภา
- ส่วนที่ 4 คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ส่วนที่ 5 บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง
- ส่วนที่ 6 การประชุมร่วมกันของรัฐสภา
- ส่วนที่ 7 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- ส่วนที่ 8 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จึงนับเป็นหมวดที่มีรายละเอียดมากที่สุดในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มีมาตรารวมกันถึง 110 มาตรา (ตั้งแต่มาตรา ๙๐ จนถึงมาตรา ๒๐๐) สาเหตุที่รัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญแก่รัฐสภาเป็นพิเศษนั้น เนื่องมาจากต้องการให้รัฐสภาไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าที่เป็นมาในอดีต และด้วยสาเหตุดังกล่าวนี้เอง การวิจัยซึ่งมุ่งศึกษาและประเมินผลงานของรัฐสภาไทย นับตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาจนถึงปัจจุบันจึงมีความสำคัญไม่น้อย เพราะการประเมินผลการทำงานของรัฐสภาไทย น่าจะเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เห็นว่า รัฐสภาไทยในปัจจุบันนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือลดลงในด้านใดบ้าง มีข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอย่างไร และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ซึ่งมักจะเรียกกันโดยทั่วไปว่า “รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน” หรือไม่ และอย่างไร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 5 ประการด้วยกัน คือ

- 1) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลในการออกกฎหมายของรัฐสภา ซึ่งตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ต้องการให้รัฐสภาที่มีประสิทธิผลในการออกกฎหมายมากขึ้น โดยดูได้จากการกำหนดให้มีการประชุมสมัยสามัญนิติบัญญัติโดยเฉพาะ ซึ่งการบัญญัติเช่นนี้ไม่เคยปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ
- 2) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารของรัฐสภา โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีการกำหนดกลไกตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารไว้หลายเรื่อง เช่น การกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีได้ การเข้าชื่อเสนอญัตติเพื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล หรือ การให้คณะกรรมการของรัฐสภาใช้อำนาจในการเรียกเอกสาร บุคคลมาชี้แจง หรือเพื่อพิจารณาสอบสวนได้ เป็นต้น
- 3) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลในการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เช่น การแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น
- 4) เพื่อศึกษาถึงการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยว่ารัฐสภาไทยในสายตาของประชาชนสามารถทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนของประชาชนได้ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ อย่างไร และควรทำหน้าที่ใดเพิ่มเติมบ้าง
- 5) เพื่อศึกษาถึงทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยว่ามีความพอใจกับการทำงานของรัฐสภาไทยนับตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และในความคิดเห็นของประชาชนนั้น รัฐสภาไทยได้ทำหน้าที่สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร ปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญต่อรัฐสภาในสายตาประชาชนเป็นอย่างไร อะไรควรได้รับการแก้ไขบ้าง

3. ระเบียบวิธีการวิจัย

คณะผู้วิจัยจะใช้วิธีการวิจัย 3 ประการด้วยกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ

3.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

การทำวิจัยในครั้งนี้ มีวิธีในการดำเนินการวิจัยดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลและเอกสาร รวมถึงสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากห้องสมุด และรัฐสภา
- ขั้นตอนที่ 2 หาตัวชี้วัดประสิทธิผลในด้านต่าง ๆ ของรัฐสภา
- ขั้นตอนที่ 3 ทำการเก็บข้อมูลจากการออกแบบสำรวจความคิดเห็นในภาคสนาม
- ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล และ การตีความข้อมูล โดยนำตัวชี้วัดประสิทธิผลมาพิจารณาข้อมูลในการปฏิบัติงานของรัฐสภาในช่วงเวลาดังกล่าวตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2544
- ขั้นตอนที่ 5 การสรุปผลการวิเคราะห์

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในเชิงคุณภาพ

- 1) เก็บรวบรวมข้อมูลจาก เอกสารทั้งชั้นต้นและชั้นรอง ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย หนังสือทางราชการและ ระเบียบทางราชการที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงข้อบังคับการประชุมสภา รายงานการดำเนินงานของรัฐสภา รายงานการประชุม หนังสือ งานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภา เป็นต้น
- 2) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการประจำ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานของรัฐสภาบางส่วน
- 3) เก็บรวบรวมข้อมูลจากสังเกต และการติดตามข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ปรากฏตามหน้าหนังสือพิมพ์

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในเชิงสำรวจ

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัยนี้ในข้อที่ 4 และ ข้อที่ 5 กล่าวคือ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลในการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยว่ารัฐสภาไทยในสายตาของประชาชนสามารถทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนของประชาชนได้ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ อย่างไร และควรทำหน้าที่ใดเพิ่มเติมบ้าง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 5 เพื่อศึกษาถึงทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยว่ามีความพอใจกับการทำงานของรัฐสภาไทยนับตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และในความคิดเห็นของประชาชนนั้นรัฐสภาไทยได้ทำหน้าที่สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร ปัญหาอุปสรรคของรัฐธรรมนูญต่อรัฐสภาในสายตาประชาชนเป็นอย่างไร อะไรควรได้รับการแก้ไขบ้าง

จากวัตถุประสงค์หลักทั้ง 2 วัตถุประสงค์สามารถจำแนกเป็นวัตถุประสงค์ย่อยเพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 4 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาในประเด็น 2 ประเด็น คือ

- 1.1 รัฐสภาทำหน้าที่ได้ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ อย่างไร
- 1.2 หน้าที่ของรัฐสภาที่ประชาชนคาดหวังเพิ่มเติม
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของรัฐสภาไทยนับตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนว่ารัฐสภาไทยสามารถทำหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้หรือไม่
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา และสิ่งที่ควรได้รับการแก้ไข

โดยคณะผู้วิจัยมีแนวทางเบื้องต้นในการตั้งคำถามเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐสภาไว้ดังนี้

1. หน้าที่ในการตรากฎหมาย
 - ก. ความรวดเร็วในกระบวนการนิติบัญญัติทั้งในส่วนของ การเสนอร่าง การพิจารณาร่าง และการตรากฎหมาย
 - ข. ความเหมาะสมของกฎหมายที่ออกมาและการยอมรับของประชาชน
 - ค. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากกฎหมายนั้น
 - ง. การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรากฎหมาย
 - จ. การเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอร่างกฎหมาย
2. หน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน
 - ก. รัฐสภาสามารถควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด
 - ข. รัฐสภาสามารถสอดส่องการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารได้
 - ค. รัฐสภาสามารถถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหารให้ฝ่ายบริหารกระทำสิ่งใดๆ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินด้วยความไตร่ตรองอย่างรอบคอบ
 - ง. รัฐสภาสามารถตั้งกระทู้ถามให้รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีตอบในเรื่องอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้
 - จ. คำถามที่รัฐสภาตั้งกระทู้ถามเป็นคำถามที่เกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของรัฐมนตรีซึ่งเป็นคำถามที่สมาชิกตั้งขึ้นเมื่อเห็นว่าการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลไม่เป็นไปตามที่แถลงไว้ต่อสภาหรือการดำเนินงานผิดพลาดไม่ตรงตามนโยบาย
 - ฉ. คำถามที่รัฐสภาตั้งกระทู้ถามเป็นคำถาม ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของรัฐมนตรี โดยทั่วไปจะถามเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีนั้น ๆ
 - ช. คำถามที่รัฐสภาตั้งกระทู้ถามเป็นคำถาม ข้อเท็จจริง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นคำอภิปราย

ช. คำถามที่รัฐสภาตั้งกระทู้ถาม เป็นคำถามที่ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 130 คือ 1) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย 2) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก 3) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้วหรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ 4) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน 5) เป็นการให้ออกความเห็น 6) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย 7) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ 8) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด เว้นแต่ที่เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ราชการ

ฎ. การตั้งกระทู้ถามต้องเป็นเครื่องมือในการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนหรือว่าเป็นเครื่องมือในการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร

ฏ. การเปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารตอบกระทู้ถาม

ฐ. ประสิทธิภาพในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

ท. ความเหมาะสม เนื้อหา สารที่นำมาใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

ฒ. ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของคณะกรรมการที่รัฐสภาแต่งตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่บางอย่างแทนรัฐสภา

ณ. ประสิทธิภาพของรัฐสภาในการตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งอื่น ๆ โดยการเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา

3. หน้าที่ในการแต่งตั้งบุคคลในองค์กรอิสระและถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ก. ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของรัฐสภาในการแต่งตั้งบุคคลในองค์กรอิสระและถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข. ประสิทธิภาพของรัฐสภาและความเหมาะสมในการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษานี้ได้แก่ ประชาชนทั่วไปทั้ง 76 จังหวัด โดยคณะผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,500 คน โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ กระจายตามภาค กระจายตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา (สมาชิกสภาสูง - น้อย) ของแต่ละภาค และกระจายตามเขตการปกครอง (อำเภอเมือง อำเภออื่น ๆ ที่ไม่ใช่อำเภอเมือง)

สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่าง คณะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดย

ก. แบ่งประชากรออกเป็น 4 ภาค กับ 1 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนด

ข. คัดเลือกจังหวัดเพื่อเป็นตัวแทนของจังหวัดในแต่ละภาคมา ภาคละ 2 จังหวัดซึ่งจะพิจารณาจากจำนวนสมาชิกสภาคือ จังหวัดที่มีจำนวนสมาชิกสภามากที่สุด และน้อยที่สุด โดยจะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดที่มีสมาชิกสภามากจังหวัดละ 200 คน จังหวัดที่มีสมาชิกสภาน้อย จังหวัดละ 100 คน และกรุงเทพมหานคร 300 คน

ค. คัดเลือกอำเภอในแต่ละจังหวัดมาจังหวัดละ 2 อำเภอคือ อำเภอเมืองและอำเภออื่นๆ ซึ่งได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample)

ง. ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอโดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ในแต่ละจังหวัดจะดำเนินการลงพื้นที่ภาคสนามอย่างน้อย 2 เขตเลือกตั้ง ซึ่งรวมทั้งสิ้น 8 จังหวัด 16 เขตเลือกตั้ง ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการแจกแบบสอบถามประชาชนในจังหวัดและพื้นที่เป้าหมายมีหลักเกณฑ์การกระจายแบบสอบถามดังนี้ คือ จังหวัดที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาก ใช้แบบสอบถาม 200 ตัวอย่าง (4 จังหวัด 800 ตัวอย่าง) จังหวัดที่มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรน้อย ใช้แบบสอบถาม 100 ตัวอย่าง (4 จังหวัด 400 ตัวอย่าง) รวมเป็น 1,200 ตัวอย่าง เมื่อรวมกับการเก็บข้อมูลในเขตเลือกตั้งกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 ตัวอย่างแล้ว จะได้ตัวอย่างจากการเก็บข้อมูลในภาคสนาม ทั้งหมด จำนวน 1,500 ตัวอย่าง จากขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง คณะผู้วิจัยได้ จังหวัด อำเภอ และขนาดตัวอย่างดังตารางต่อไปนี้

ภาค	จังหวัด	อำเภอ	จำนวนตัวอย่าง (คน)
	กรุงเทพมหานคร	-	300
เหนือ	เชียงใหม่	อ.เมือง	100
		อ.ฝาง	100
	ตาก	อ.เมือง	50
		อ.สามเงา	50
กลาง	สุพรรณบุรี	อ.เมือง	100
		อ.เดิมบางนางบวช	100
	สมุทรสาคร	อ.เมือง	50
		อ.บ้านแพ้ว	50
ตะวันออกเฉียงเหนือ	นครราชสีมา	อ.เมือง	100
		อ.บัวใหญ่	100
	มุกดาหาร	อ.เมือง	50
		อ.ดงหลวง	50
ใต้	นครศรีธรรมราช	อ.เมือง	100
		อ.ท่าศาลา	100
	ระนอง	อ.เมือง	50
		อ.กระบุรี	50
	รวมทั้งสิ้น		1,500

เครื่องมือและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับเครื่องมือและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น คณะผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง โดยแบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาจากคณะผู้วิจัยเพื่อให้เนื้อหาของแบบสอบถามตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

สำหรับเนื้อหาในแบบสอบถามนั้น จะประกอบไปด้วยข้อมูล 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่ 2 การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และส่วนที่ 3 การทำหน้าที่ของวุฒิสภา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป (ข้อ 1 - 6) เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ, อายุ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา, อาชีพหลัก, ฐานะ และพฤติกรรมทางด้านการเมือง ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ข้อ 7 - 20) เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความสามารถในการทำหน้าที่ของ ส.ส. ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด (ข้อ 7, 11), ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของ ส.ส. (ข้อ 8, 13), ปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการทำหน้าที่ของ ส.ส. (ข้อ 9-10, 12, 14-16) และ ความคาดหวังที่มีต่อการทำหน้าที่ของ ส.ส. (ข้อ 17 - 20)

ส่วนที่ 3 การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา (ข้อ 21 - 30) เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความสามารถในการทำหน้าที่ของ ส.ว.ตามรัฐธรรมนูญกำหนด (ข้อ 21 - 22), ปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการทำหน้าที่ของ ส.ว. (ข้อ 23 - 24), ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของ ส.ว. (ข้อ 25) และ ความคาดหวังที่มีต่อการทำหน้าที่ของ ส.ว. (ข้อ 26 - 30)

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะของการพรรณนา ประกอบกับตารางแจกแจงความถี่ ในรูปของร้อยละ และแผนภูมิต่าง ๆ โดยตารางแจกแจงความถี่จะอยู่ในรูปของตารางแจกแจงความถี่ตัวแปรเดียว เช่น ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ การศึกษา ฐานะ เป็นต้น และตารางแจกแจงความถี่สองตัวแปรเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง เช่น เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกับระดับความพึงพอใจ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีฐานะต่างกับระดับความคาดหวัง เป็นต้น เพื่อที่จะสามารถอธิบายถึงคุณลักษณะของข้อมูลได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้สำหรับข้อมูลบางตัว อาทิ อายุ ความพึงพอใจ ความคาดหวัง ฯลฯ นอกจากคณะผู้วิจัยจะแสดงผลในรูปของตารางแจกแจงความถี่โดยใช้จำนวนร้อยละแล้ว ยังแสดงในรูปของค่าเฉลี่ย

(Mean) เพื่อดูภาพรวมของข้อมูล ร้อยละสูงสุด (Mode) เพื่อดูร้อยละส่วนใหญ่ของผู้ตอบ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อดูการกระจายของข้อมูล เป็นต้น

สำหรับข้อมูลที่อยู่ในรูปของคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นซึ่งประกอบไปด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการทำหน้าที่ของรัฐบาล (ส.ส., ส.ว.) ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด, ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาล และความคาดหวังที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาล นอกจากคณะผู้วิจัยจะแสดงในรูปของจำนวนร้อยละแล้ว ยังจะสรุปให้เห็นถึงภาพรวมของข้อมูลโดยใช้วิธีการดังต่อไปนี้คือ

1. ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล (ส.ส., ส.ว.) ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด และข้อมูลความพึงพอใจที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาล

ก. นำคำตอบแต่ละข้อความซึ่งมีทางเลือกอยู่ 4 ทางคือ มาก ปานกลาง น้อย ไม่สามารถทำหน้าที่ได้หรือไม่พอใจ มาให้คะแนน โดยมาก = 3, ปานกลาง = 2, น้อย = 1, ไม่สามารถทำหน้าที่ได้หรือไม่พอใจ = 0 หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ยรวม

ข. นำค่าคะแนนเฉลี่ยรวมมาเทียบกับเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	3.26 - 4.00	* สามารถทำหน้าที่ได้มาก / พึงพอใจมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	2.51 - 3.25	* สามารถทำหน้าที่ได้ปานกลาง / พึงพอใจปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	1.76 - 2.50	* สามารถทำหน้าที่ได้น้อย / พึงพอใจน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 - 1.75	* ไม่สามารถทำหน้าที่ได้ / ไม่พึงพอใจ

2. ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของรัฐบาล (ส.ส., ส.ว.) ตามที่ประชาชนคาดหวัง

นำคำตอบแต่ละข้อความซึ่งมีทางเลือกอยู่ 4 ทางคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และทำไม่ได้เลย มาให้คะแนน โดยมากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อยที่สุด = 2, น้อย = 1 ทำไม่ได้เลย = 0 หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ยรวม

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ จะเป็นทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยในเชิงสำรวจ

ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพจะอาศัยการเก็บข้อมูลจากวิธีการต่าง ๆ ข้างต้น และนำมาตีความและวิเคราะห์อย่างรอบด้าน โดยใช้พื้นฐานทางรัฐศาสตร์และสภาวะของการเมืองไทย

ในส่วนของการวิจัยเชิงสำรวจจะใช้วิธีการทางสถิติและยึดระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์อย่างเคร่งครัด ทั้งในการสุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4. ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

- 1) ทำให้ทราบถึงประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านการออกกฎหมาย ว่ามีประสิทธิผลด้านการออกกฎหมายมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ เช่น ความรวดเร็วในการออกกฎหมาย เนื้อหาของกฎหมายที่จะมีผลในการบริหารงานของรัฐบาล
- 2) ทำให้ทราบถึงประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหาร เช่น การตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยคณะกรรมการการบัญชีของรัฐสภา การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล หรือ นายกรัฐมนตรี ว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร ในการตรวจสอบฝ่ายบริหารและสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้หรือไม่ เพียงใด เป็นต้น
- 3) ทำให้ทราบถึงประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรอิสระ เช่น การกลั่นกรองและตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรอิสระ และถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนอย่างไร รวดเร็วและเหมาะสมกับสภาพการเมืองไทยหรือไม่
- 4) ทำให้ทราบถึงประสิทธิผลในการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยทั่วประเทศ ว่ารัฐสภาไทยในสายตาของประชาชนสามารถทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนของประชาชนได้ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ อย่างไร และควรทำหน้าที่ใดเพิ่มเติมบ้าง เช่น การกำหนดให้รัฐสภามีสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติจะมีผลต่อการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยหรือไม่อย่างไร โดยจะทราบได้จากผลการสำรวจทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยที่มีต่อสถาบันรัฐสภา
- 5) ทำให้ทราบถึงทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยว่ามีความพอใจกับการทำงานของรัฐสภาไทยนับตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันหรือไม่อย่างไร รัฐสภาไทยได้ทำหน้าที่สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ ปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญว่าด้วยหมวดรัฐสภาในสายตาประชาชนเป็นอย่างไร อะไรควรได้รับการแก้ไขบ้าง
- 6) ทำให้ทราบถึงแนวโน้มและความเป็นไปของรัฐสภาไทยในอนาคต กล่าวคือ หากยังมีการบังคับใช้กฎหมายตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน รัฐสภาไทยก็จะยังไม่มีเปลี่ยนแปลง แต่หากมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รัฐสภาไทยก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามผลของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
- 7) ทำให้ทราบถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ๆ ที่ทำให้รัฐสภาไทยไม่มีประสิทธิผล เช่น ปัญหาในการออกกฎหมาย ปัญหาในการควบคุมตรวจสอบฝ่ายบริหาร ปัญหาในการแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นต้น โดยในการเก็บข้อมูลจะรวบรวมจากเอกสาร และการสัมภาษณ์จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาทิ สมาชิกรัฐสภา เจ้าหน้าที่รัฐสภา เป็นต้น

5. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านต่างๆของรัฐสภาไทย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านต่าง ๆ ของรัฐสภาไทยนั้น คณะผู้วิจัยได้แยกพิจารณาได้เป็น 3 กรณี คือ

5.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านการออกกฎหมาย

ปัญหาสำคัญของประสิทธิผลในด้านการออกกฎหมายของรัฐสภาไทยนั้น มีหลายประการ เช่น 1.) ความล่าช้าในกระบวนการนิติบัญญัติ ทั้งในขั้นการเสนอร่างพระราชบัญญัติ และในขั้นการพิจารณาของรัฐสภาเอง 2.) การขาดความเชี่ยวชาญในการพิจารณาร่างกฎหมายของตัวสมาชิกสภา และ 3.) การถูกครอบงำจากหน่วยงานของรัฐโดยการกำกับของรัฐบาลมีอำนาจเหนือการพิจารณาของรัฐสภา ทำให้กระบวนการกลั่นกรองและปรับปรุงร่างกฎหมายโดยผู้แทนราษฎรเป็นไปได้ยาก มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของรัฐสภาไทยในด้านการออกกฎหมาย รวมทั้งได้เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาไว้ โดยสรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านการออกกฎหมายของรัฐสภาไทยได้ดังนี้

ในบทความของ กาญจนารัตน์ สิริโรจน์ เรื่อง การปฏิรูปกระบวนการนิติบัญญัติ ได้กล่าวถึงการประชุมระดมความคิดเรื่องการปฏิรูปกระบวนการนิติบัญญัติ ซึ่งรัฐสภาได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้งที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ และนักวิชาการ เข้าร่วมประชุม สาระสำคัญจากการประชุมดังกล่าวเป็นดังนี้ คือ¹

ปัญหาในกระบวนการนิติบัญญัติ มีดังนี้ คือ

1. กระบวนการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ คือ

ก. ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอขึ้นเอง จะมีความสมบูรณ์น้อยกว่าร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอ เพราะไม่มีกลไกที่จะช่วยทำให้งานร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสมบูรณ์ขึ้นได้ และมักจะต้องตกไปในที่สุด ทำให้สิ้นเปลืองเวลา

ข. ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอ ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินมักเป็นปัญหา เพราะต้องใช้เวลานานในขั้นตอนของการให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาให้คำรับรอง ซึ่งจะใช้เวลา 15 วัน หากนายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรองร่างพระราชบัญญัตินั้นก็จะไม่ผ่าน และร่างพระราชบัญญัตินี้โดยปกติจะค้างอยู่ในระเบียบวาระประมาณ 3-6 เดือน ทำให้ช่วงเวลาที่ย่อยอยู่ในระเบียบวาระนั้นต้องเสียไปโดยเปล่าประโยชน์

¹ กาญจนารัตน์ สิริโรจน์, "การปฏิรูปกระบวนการนิติบัญญัติ", วารสารธรรมศาสตร์, ปีที่ 24 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม, 2541) : 111-126.

ค. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยสภาผู้แทนราษฎร ถ้าเป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๘๐ กำหนดให้พิจารณาแล้วเสร็จภายใน ๑๐๕ วัน แต่ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติอื่นๆ จะไม่มีการกำหนดเวลาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไว้ ทำให้ร่างพระราชบัญญัติหลายฉบับใช้เวลาในการพิจารณานาน

ง. ร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จ โดยต้องผ่านทั้ง 3 วาระแล้วจึงจะส่งไปยังวุฒิสภา แต่โดยข้อเท็จจริงร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จนั้น บางครั้งต้องไปรออยู่ในระเบียบวาระหลายสัปดาห์หรือเป็นเดือน ซึ่งในระหว่างนั้นวุฒิสภาไม่สามารถทำอะไรได้ แต่ถ้าปรับปรุงว่าเมื่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเสร็จแล้วส่งให้วุฒิสภาทราบ แล้วให้วุฒิสภาศึกษาเรื่องนั้นก่อนได้ ถ้าสภาให้ความเห็นชอบในวาระที่ 3 วุฒิสภาก็จะลงมือทำงานได้ โดยปรับระยะเวลาการทำงานของวุฒิสภาในเรื่องนั้นลง ก็จะเป็นการประหยัดเวลาได้มากขึ้น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 109 เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมิได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจมอบหมายให้คณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภาที่เกี่ยวข้อง หรืออาจจะตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปได้ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่แล้ว ให้คณะกรรมการการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไป

2. กระบวนการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุม และที่ประพุดกันอยู่ในสภา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต้องทำเป็น 3 วาระ ซึ่งในการพิจารณาแต่ละวาระมีปัญหาและอุปสรรค คือ

การพิจารณาวาระที่ 1 ปัญหาที่พบ คือ มีร่างพระราชบัญญัติค้างอยู่เป็นจำนวนมาก แม้รัฐธรรมนูญปัจจุบันจะกำหนดให้มีสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ ซึ่งเป็นการพิจารณาร่างกฎหมายโดยเฉพาะ แต่กลับทำให้มีเวลาในการอภิปรายยาวนานขึ้น

ในชั้นที่มีการตั้งคณะกรรมการธิการ ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่รัฐบาลเสนอก็จะมีการตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญ ทำให้คณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาไม่ค่อยมีงานทำ ต้องไปทำงานอย่างอื่น ทำให้ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญมาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเท่าที่ควร

การพิจารณาวาระที่ 2 ในชั้นกรรมการธิการและที่ประชุมสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเรียงมาตรา กำหนดเวลาในการแปรญัตติถือเป็นอุปสรรคประการหนึ่ง ซึ่งโดยปกติมีกำหนดเวลา 7 วัน หรือมีการกำหนดไว้มากกว่านั้น แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วไม่ได้ทำให้การทำงานได้ผลมากนัก เพราะเป็นการแปรญัตติล่วงหน้า คือ แปรญัตติโดยพิจารณาจากร่างที่พิจารณาในวาระที่ 1 ซึ่งในระหว่างนั้นคณะกรรมการธิการได้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติไปตามที่เห็นสมควรแล้ว ทำให้ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกใช้ในการแปรญัตติกับร่างที่คณะกรรมการธิการใช้ในการพิจารณาเป็นคนละร่างกัน

ปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ ในการอภิปรายจะอภิปรายได้เฉพาะผู้แปรญัตติที่ส่งวนคำแปรญัตติไว้ ที่กรรมการสงวนความเห็นไว้ หรือที่กรรมการแก้ไข ซึ่งโดยปกติคณะกรรมการมักจะมีแก้ไขมาก สมาชิกทุกคนจึงสามารถอภิปรายได้เกือบทุกมาตรา ทำให้เสียเวลาและไม่มีความรอบคอบ และการอภิปรายอาจก้าวล่วงไปถึงหลักการของกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องของวาระที่ 1

การพิจารณาในวาระที่ 3 ไม่มีปัญหามากนักเพราะเป็นการลงมติ ซึ่งใช้วิธีการยกมือ จึงไม่มีการใช้เวลามากนัก

ส่วนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการออกกฎหมายของรัฐบาลไทย จากบทความของกาญจนาภรณ์ สิริโรจน์ นั้น ได้อ้างถึงข้อเสนอแนะของประธานวุฒิสภา (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ให้มีการปรับปรุง สรุปได้เป็น 6 ประเด็น ดังนี้

- (1) การทำให้ร่างพระราชบัญญัติที่มีความซ้ำซ้อนกันคงเหลือน้อยที่สุด
- (2) การกลั่นกรองร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอให้เหลือเท่าที่สาระสำคัญมีประโยชน์และเป็นไปได้
- (3) การทำให้ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของสมาชิกไม่ตกค้าง
- (4) การลดขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแต่ยังคงมีประสิทธิภาพ
- (5) การทำให้การอภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเกิดประสิทธิภาพและไม่ใช้เวลานานเกินไป
- (6) การแก้ไขเรื่ององค์ประชุม

ในด้านการศึกษเกี่ยวกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎรซึ่งถือเป็นองค์กรสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัตินั้น งานวิจัยศึกษาโดย ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ และคณะ เรื่อง การศึกษาแนวทางเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพของงานฝ่ายนิติบัญญัติ ได้ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุของปัญหาทางด้านโครงสร้างหน้าที่ความรับผิดชอบในขั้นตอนของการปฏิบัติงานที่มีผลต่อศักยภาพของฝ่ายนิติบัญญัติ ตลอดจนได้เสนอแนะแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ

การศึกษาแนวทางเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพของงานฝ่ายนิติบัญญัติทางคณะผู้วิจัยได้ข้อสรุปในเรื่องต่างๆ ดังนี้²

1. ข้อเสนอแนะทางด้านโครงสร้างขององค์กร ซึ่งมีแนวคิด 2 ทาง คือ แนวคิดหนึ่งเห็นว่าควรมีโครงสร้างหน่วยงานด้านสนับสนุนงานฝ่ายนิติบัญญัติ 2 หน่วยงานตามเดิม คือ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎร แต่จะต้องมีการปรับปรุงงานภายในให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ที่

² ชัยสิทธิ์ เถลิงมีประเสริฐ และคณะ, รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพของงานฝ่ายนิติบัญญัติ, (กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2541).

รับผิดชอบในปัจจุบัน และอีกแนวคิดหนึ่งเห็นว่าให้มึหน่วยงานที่สนับสนุนงานฝ่ายนิติบัญญัติ 3 หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเพิ่มอีกหน่วยงานหนึ่งคือ สำนักหอสมุดและพิพิธภัณฑ์รัฐสภา

2. ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงระบบงาน ได้มีการเสนอให้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกหน่วยงาน โดยจะต้องดำเนินการให้เป็นสายลักษณะอักษรที่ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อนกันโดยกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา การแบ่งส่วนราชการ หรือพระราชบัญญัติจัดระเบียบงานรัฐสภา นอกจากนี้งานในด้านการประสานงานระหว่างงานต่างๆ ของแต่ละสำนักงาน ควรมีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารในองค์กรโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่และจะต้องมีการทบทวนบทบาทภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระจายอัตรากำลังระหว่างหน่วยงาน และการวางแผนพัฒนากำลังคนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะทางด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน ควรพัฒนาระบบการทำงานให้มีลักษณะการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็ง (Team Building) ข้าราชการจะต้องมีบทบาทที่มีลักษณะเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญงานเพื่อให้สารสนเทศกับสมาชิกรัฐสภา รวมทั้งในส่วนของสมาชิกรัฐสภาก็จะต้องให้ความสนใจในการให้บริการทางด้านวิชาการด้วย เพื่อให้การตัดสินใจแก้ไขปัญหาในประเด็นต่างๆ ทางการเมือง การปกครองประเทศ การออกกฎหมายต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป

ทางคณะผู้วิจัยพบว่าได้มีความพยายามที่จะปรับปรุงโครงสร้างองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติมาหลายครั้ง แต่ก็ก็เป็นเพียงการปรับปรุงในส่วนย่อยเท่านั้น การปรับปรุงทั้งระบบหรือการยกเครื่องยังไม่เคยมีการดำเนินการแต่อย่างใด ซึ่งการศึกษาในครั้งนั้นจึงได้เสนอให้มีการจัดโครงสร้างใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

อีกแนวคิดหนึ่งที่ศึกษาถึงโครงสร้าง บทบาท และอำนาจหน้าที่ ตลอดจนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการว่า มีประสิทธิภาพเหมาะสมเพียงใดนั้น ปรากฏอยู่ในงานศึกษาวิจัยของ ณรงค์ สัจพันธุ์ เรื่อง ประสิทธิภาพของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งมีปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้ช่วยสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาหลายประการซึ่งเป็นอุปสรรคที่ทำให้ไม่เกิดประสิทธิผลสูงสุดเท่าที่ควรในกระบวนการนิติบัญญัติของรัฐสภาไทย โดยสรุปปัญหาดังกล่าวได้ดังนี้³

³ ณรงค์ สัจพันธุ์, รายงานการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2543).

1. ปัญหาเกี่ยวกับระบบกลไก และกระบวนการงบประมาณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่เอื้ออำนวยให้คณะกรรมการการามีเวลาเพียงพอที่จะพิจารณางบประมาณรายจ่ายให้มีประสิทธิภาพได้ ปัญหาที่พบ คือ การพิจารณางบประมาณรายจ่ายของคณะกรรมการการเป็นไปอย่างเร่งรีบ เพื่อให้เสร็จทันเวลาที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนดไว้ ซึ่งมีผลทำให้คณะกรรมการการไม่มีเวลาเพียงพอที่จะพิจารณางบประมาณรายจ่ายที่รัฐบาลขอมาได้อย่างละเอียดรอบคอบเท่าที่ควร

2. ปัญหาในเรื่องการจัดเตรียมงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล เพื่อขอให้รัฐสภาตราเป็นพระราชบัญญัติรองรับการใช้งบประมาณนั้นไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาที่พบคือ รัฐบาลขาดการจัดตั้งงบประมาณที่เป็นระบบ งบประมาณที่เสนอขอมาไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้ระบุเอาไว้ก่อนที่จะเข้ามารับตำแหน่งทำหน้าที่รัฐบาล ทำให้คณะกรรมการการต้องเสียเวลาวิเคราะห์และตรวจสอบปัญหาต่างๆ เหล่านี้กับรัฐบาล

3. ปัญหาในขั้นตอนการอนุมัติงบประมาณของคณะกรรมการการ คณะกรรมการการ ไม่สามารถควบคุมการอนุมัติงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานที่ดีในระยะยาวได้ เพราะคณะกรรมการการ ขาดผู้มีความรู้และประสบการณ์ และไม่มีเวลาเพียงพอที่จะพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี

4. คณะกรรมการการ ที่ตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณารายละเอียดงบประมาณนั้น ไม่สามารถเลือกสรรบุคคลจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มาก เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้และประสบการณ์ทางด้านงบประมาณ ทำให้การพิจารณางบประมาณรายจ่ายของคณะกรรมการการขาดประสิทธิภาพ

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหามานี้ในเรื่องที่คณะกรรมการการไม่มีเวลาเพียงพอในการพิจารณางบประมาณรายจ่าย ผู้วิจัยได้มีแนวคิดในการแก้ไขปัญหามานี้ โดยเห็นว่าให้คณะกรรมการการ ได้มีเวลาทำงานเพิ่มมากขึ้น ควรขยายระยะเวลาการจัดทำงบประมาณ โดยนำระบบงบประมาณ 2 ปี มาใช้ โดยชี้ให้เห็นถึงผลดีของการนำระบบงบประมาณ 2 ปี มาใช้ ดังนี้

1) เพื่อที่การดำเนินงานของงบประมาณในทุกขั้นตอนไม่จำเป็นต้องเป็นไปอย่างเร่งรีบมากเกินไป และมีเวลาที่จะนำเอาหลักการและข้อมูลต่างๆ มาใช้ประกอบการพิจารณาได้ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) การใช้ระบบงบประมาณ 2 ปี จะเกิดการประหยัดหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการประหยัดเวลาในการจัดทำงบประมาณ เพราะหากใช้ระบบงบประมาณ 1 ปี จะต้องจัดทำงบประมาณ 2 ครั้งในเวลา 2 ปี แต่ถ้าใช้ระบบงบประมาณ 2 ปี จะทำงบประมาณเพียงครั้งเดียว

3) นอกจากนี้สามารถแก้ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่ทันปีงบประมาณที่เป็นปัญหาต่อส่วนราชการจำนวนมากลงได้

ส่วนข้อเสนอแนะวิธีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการนิติบัญญัติของรัฐสภาไทยในภาพรวมทั้งหมดยังปรากฏอยู่ใน รายงานวิจัยของ นรนิติ เศรษฐบุตร เรื่อง กระบวนการนิติบัญญัติของรัฐสภาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ 6 ประการด้วยกัน โดยสรุปได้ดังนี้

“ประการที่หนึ่ง สำหรับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ซึ่งเดิมต้องเริ่มที่ส่วนราชการต้องไปจัดทำร่างพระราชบัญญัตินำก่อน แล้วเสนอขออนุมัติรับหลักการในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี แล้วจึงไปที่คณะกรรมการกฤษฎีกานั้น ผู้วิจัยเห็นควรให้ตัดขั้นตอนที่ส่วนราชการจะต้องไปทำร่างพระราชบัญญัตินำก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้เปลี่ยนมาเป็นส่วนราชการเพียงแต่จัดเสนอเรื่องกับรายงานวิเคราะห์สรุปสาระ และความจำเป็นของเรื่อง พร้อมกับเอกสารประกอบการพิจารณาเพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ซึ่งจะเป็นการย่นระยะเวลาในการทำงาน โดยไม่ทำให้เสียหายแก่การจัดทำกฎหมายแต่อย่างใด ที่สำคัญต้องดูแลเรื่องบุคลากรที่คณะกรรมการกฤษฎีกาให้เพียงพอด้วย

ประการที่สอง เนื่องจากมีการกล่าวกันมากกว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมักจะขาดความสมบูรณ์ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือแม้แต่พรรคการเมืองก็ขาดความชำนาญในการร่างกฎหมาย และในรัฐธรรมนูญใหม่ยังให้สิทธิแก่ประชาชนเสนอร่างพระราชบัญญัติได้อีกด้วย จึงมีปัญหาในเรื่องการทำร่างพระราชบัญญัติให้เรียบร้อยและมีข้อมูลประกอบการพิจารณาที่ดีพร้อม จึงมีเสนอแนะเรื่องการตั้งสำนักงานร่างกฎหมายประจำรัฐสภาขึ้น เพื่อช่วยงานในด้านการร่างพระราชบัญญัติ และช่วยตรวจแก้ไขเพิ่มเติมร่างให้ตรงกับเจตจำนงของผู้เสนอกฎหมายอีกด้วย

ความเห็นที่นำมาสนับสนุนการตั้งสำนักงานร่างกฎหมายของรัฐสภา ก็เพราะการร่างกฎหมายเป็นงานที่ต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะด้านทางวิชาชีพ และเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ป็นว่าสามารถดำเนินการได้ นอกจากนี้ยังเห็นควรให้มีหน่วยงานด้านวิชาการและด้านข้อมูลที่เทียบพร้อมของรัฐสภาด้วย เช่น การปรับปรุงห้องสมุดรัฐสภา หรือการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการที่ทันสมัย เป็นต้น

ประการที่สาม เสนอให้มีการจำกัดเวลาการอภิปรายของสมาชิกรัฐสภา โดยกำหนดเวลาในการอภิปรายสำหรับแต่ละพรรคการเมืองให้ไปควบคุมสมาชิกของพรรคเอง เพื่อให้การอภิปรายนั้นตรงประเด็นและไม่เสียเวลามากเกินไป

ประการที่สี่ เสนอให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทำงานด้านการประชุมมากขึ้นในหนึ่งสัปดาห์ โดยในแต่ละสัปดาห์ประชุมให้ทำงานด้านการประชุมของสภาสัปดาห์ละสองวัน และทำงานประชุมของคณะกรรมการธิการสัปดาห์ละสองวัน รวมแล้วต้องทำงานประชุมสัปดาห์ละ 4 วัน โดยห้ามมิให้ประชุมคณะกรรมการธิการในวันเดียวกับที่มีการประชุมสภา ผลที่จะได้นั้นจะทำให้การพิจารณาพระราชบัญญัติทำได้เร็วขึ้นและมีปริมาณกฎหมายที่ผ่านการพิจารณามากขึ้นด้วย ทั้งการแยกวันประชุมสภากับวันประชุมคณะกรรมการธิการไม่ให้ตรงกัน ยังจะช่วยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ต้องเป็นกังวลที่จะต้องประชุมทั้งในสภาของตนเอง และประชุมคณะกรรมการธิการในวันเดียวกันด้วย

ประการที่ห้า ดังที่มีการเสนอให้เพิ่มบทบาทของคณะกรรมการการสามัญประจำสภามิชอบมากขึ้นในการเป็นผู้รับร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านวาระที่หนึ่งในขั้นรับหลักการแล้ว แทนการตั้งคณะกรรมการการวิสามัญอย่างที่เป็นอยู่ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติหลายเรื่องอาจต้องการคนนอกสภาที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเข้ามาเป็นกรรมการร่วมพิจารณาด้วยอาจทำไม่ได้ จึงเห็นว่าน่าจะยังคงเปิดโอกาสให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญได้ หากไม่ต้องการตั้งก็ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการสามัญประจำสภาได้อยู่เช่นกัน

ประการที่หก ในขั้นตอนของวุฒิสภานั้น เมื่อสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งได้มั่งทำงานที่รัฐสภาเป็นหลัก ดังนั้นจึงทำงานที่สภาอย่างเต็มเวลาเหมือนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การนัดประชุมคณะกรรมการการพิจารณาร่างกฎหมายของวุฒิสภาจึงน่าจะประชุมสัปดาห์ละมากกว่าหนึ่งครั้ง และถ้าจำเป็นก็สามารถเร่งวันและเวลาประชุมได้ ดังนั้นจึงควรยกเลิกการขยายเวลาพิจารณาร่างกฎหมายของวุฒิสภา และกำหนดเวลาดำเนินการพิจารณาร่างกฎหมายเพียง 30 วันเท่านั้น เนื่องจากระยะเวลา 30 วันน่าจะเพียงพอในการกลั่นกรองกฎหมาย⁴

และในการศึกษาวิจัยโดย คณะวิจัยของสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง การปรับปรุงกระบวนการริเริ่ม การนำเสนอ การพิจารณา และการอนุมัติกฎหมายไทย ได้สรุปปัญหาหลักๆ ของกระบวนการนิติบัญญัติในชั้นการพิจารณาของรัฐสภาไทยไว้ดังนี้คือ⁵

1. ขาดความรอบคอบของการพิจารณาร่างกฎหมายในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เหตุปัจจัยหลักคือ

ก. พรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขาดความเชี่ยวชาญในเรื่องที่พิจารณาและการเสนอกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจึงมักเลียนแบบมาจากหน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร

ข. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่มีเอกสารประกอบการพิจารณาที่มีคุณภาพดีพอ ซึ่งจะช่วยในการอธิบายเหตุผล ความจำเป็น วิเคราะห์ผลกระทบ ตลอดจนคำอธิบายเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ ได้

ค. กระบวนการทำงานในรัฐสภาไม่สามารถสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะ (Specialization) ให้เกิดขึ้นกับสมาชิกรัฐสภา เพราะใช้คณะกรรมการวิสามัญเป็นหลัก และไม่จำกัดจำนวนชุดที่สมาชิกที่จะเป็นกรรมการ ทั้งยังไม่มีกรรมการผู้รับผิดชอบร่างกฎหมาย (Rapporteur) อย่างที่มีอยู่ในบางประเทศ

ง. กระบวนการพิจารณาโดยคณะกรรมการไม่ค่อยเปิดโอกาสให้กลุ่มที่ถูกระทบ โดยร่างกฎหมายนั้น ๆ มีส่วนร่วมในการเสนอข้อเท็จจริงและความคิดเห็น ตลอดจนทางเลือกเชิงนโยบาย

⁴ นรนิติ เศรษฐบุตร, รายงานวิจัย เรื่อง กระบวนการนิติบัญญัติของรัฐสภาไทย, (กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย, 2542) (อัดสำเนา). หน้า 104-109

⁵ สถาบันพระปกเกล้า, การปรับปรุงกระบวนการริเริ่ม การนำเสนอ การพิจารณา และการอนุมัติกฎหมายไทยบทสรุปสำหรับผู้บริหาร, พิมพ์ครั้งที่ 2, (นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2544), หน้า 27-39.

จ. วุฒิสภาถูกจำกัดเวลาในการพิจารณาร่างกฎหมาย กล่าวคือร่างกฎหมายการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน 30 วัน ถ้าเป็นร่างกฎหมายธรรมดาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน 60 วัน แม้จะขยายเวลาได้อีก 30 วัน แต่ก็อาจทำให้การพิจารณาไม่รอบคอบ

ฉ. การกลั่นกรองกฎหมายยังขาดความรัดกุมโดยเฉพาะเมื่อใช้การพิจารณา 3 วาระรวด โดยคณะกรรมการธิการเต็มสภา

2. ความล่าช้าในกระบวนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการธิการร่วม สาเหตุมาจาก

ก. กระบวนการทำงานของสภาผู้แทนราษฎรยังเป็นแบบเดิม กล่าวคือ มีวันประชุมสภาน้อย เพียง 2 วันต่อหนึ่งสัปดาห์ ร่างกฎหมายที่บรรจุอยู่ในระเบียบวาระเป็นเวลานาน ไม่มีการดำเนินการศึกษาเตรียมการใดก่อนเลย การอภิปรายไม่มีกำหนดเรื่องเวลา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเป็นกรรมการสามัญและวิสามัญได้หลายชุดพร้อมกัน การพิจารณาของสภาและคณะกรรมการธิการไม่มีกำหนดเวลา ฯลฯ

ข. การให้เอกสิทธิ์แก่ฝ่ายบริหารโดยไม่กำหนดเวลาเองก็มีส่วนทำให้กระบวนการล่าช้า เช่น การรับรองร่างพระราชบัญญัติการเงินหรือการที่รัฐบาลรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ทั้ง ๆ ที่ในระหว่างการบริหารระเบียบวาระรอการพิจารณา รัฐบาลอาจขอรับไปพิจารณาได้ก็ไม่กระทำ

3. การครอบงำที่หน่วยงานของรัฐมีเหนือการพิจารณาของรัฐสภา ทำให้กระบวนการกลั่นกรองและปรับปรุงร่างกฎหมายโดยผู้แทนราษฎรเป็นไปได้ยาก สาเหตุมาจาก

ก. การใช้การแต่งตั้งคณะกรรมการธิการวิสามัญในการพิจารณาร่างกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ผู้แทนหน่วยงานของรัฐซึ่งมีความชำนาญเรื่องในร่างกฎหมายมากกว่า สามารถครอบงำการพิจารณาของคณะกรรมการธิการได้

ข. ระบบการเสริมข้อมูลเชิงวิชาการให้คณะกรรมการธิการยังไม่ปรากฏชัด

คณะผู้วิจัยของสถาบันพระปกเกล้ายังได้เสนอปัญหาเพิ่มเติมไว้ด้วย โดยแยกแยะเป็นแต่ละชั้นของการตรวจพิจารณาในฝ่ายนิติบัญญัติ ดังนี้คือ⁶

1. การริเริ่มและการนำเสนอกฎหมาย

ก. ร่างกฎหมายที่สมาชิกเสนอจะซ้ำกับร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีเสนอเป็นจำนวนมาก

ข. มีความบกพร่องในเรื่องรูปแบบของกฎหมายค่อนข้างมาก

ค. ไม่มีการจัดกลุ่มกฎหมายเป็นกฎหมายใหม่ กฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายแบบ (เช่น กฎหมายเวนคืน) ซึ่งการพิจารณามีความซับซ้อน ยากง่าย และเทคนิคที่แตกต่างกัน

ง. การเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงินต้องใช้เวลาอันยาวนานเนื่องจากนายกรัฐมนตรีให้คำรับรองซ้ำ และไม่มีมาตรการควบคุมที่ได้ผล

⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 64-65.

จ. ร่างกฎหมายที่บรรจุระเบียบวาระแล้ว ไม่มีการดำเนินการใดเป็นเวลานาน แต่เมื่อเข้าสู่การพิจารณาวาระที่หนึ่ง คณะรัฐมนตรีกลับขอรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ซึ่งใช้เวลาอีก 60 วัน ทำให้เสียเวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

ฉ. การอภิปรายในสภาไม่มีการจำกัดเวลาและจำนวนคน ทำให้ใช้เวลานาน

2. การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในชั้นกรรมาธิการ

ก. การขอแปรญัตติไม่มีใครได้ผลเพราะเป็นการแปรญัตติล่วงหน้าโดยที่คณะกรรมการอาจแก้ไขเนื้อหาของร่างในส่วนนั้นไปแล้ว

ข. ขอบเขตการทำงานของคณะกรรมการวิสามัญส่วนใหญ่จะค่อนข้างแคบ เพราะจะเน้นในเรื่องการสอบสวนเรื่องต่าง ๆ โดยที่การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายจะเป็นงานรองหรือมีน้อย

ค. รัฐบาลมักจะเลือกให้คณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้ตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย เนื่องจากมีฝ่ายรัฐบาลทั้งที่เป็นสมาชิกสภาและข้าราชการในจำนวนที่มากกว่า

ง. การนำเสนอร่างกฎหมายที่ประชาชนห้าหมื่นคนเข้าชื่อกันเสนอ ยังไม่มีความชัดเจนว่าผู้ใดจะเป็นผู้นำเสนอในที่ประชุมและในการพิจารณาของคณะกรรมการ

จ. การตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับเด็ก สตรี ฯลฯ ยังไม่มีความชัดเจนว่าผู้ใดจะเป็นผู้ยกประเด็นให้มีการชี้ขาดว่าร่างกฎหมายนั้นเป็นร่างกฎหมายเกี่ยวกับเด็ก สตรี ฯลฯ

ฉ. ฝ่ายบริหารโดยเฉพาะข้าราชการระดับสูง มักไม่ยอมมาชี้แจงข้อเท็จจริงต่อกรรมาธิการ หรือหนึ่งเดียวไม่ให้ความร่วมมือในการส่งเอกสารประกอบการพิจารณา

ข. คณะกรรมาธิการมักจะประสบปัญหาเรื่องไม่ครบองค์ประชุมอยู่เสมอ เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเป็นกรรมาธิการวิสามัญได้ไม่เกิน 2 คณะ แต่เป็นกรรมาธิการวิสามัญได้ไม่จำกัดจำนวน และจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมาธิการวิสามัญในแต่ละคณะก็มีมากเกินไป

ช. การพิจารณาร่างกฎหมายในชั้นกรรมาธิการใช้เวลานานมาก

ฉ. ร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการแล้วต้องรออยู่ในระเบียบวาระเป็นเวลานาน

3. การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ก. การพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรล่าช้า ไม่มีกำหนดเวลาในการพิจารณาร่างกฎหมายและการประชุมก็มีเพียง 2 วัน ต่อ 1 สัปดาห์

ข. การอภิปรายในที่ประชุมสภา เยินเย้อ ซ้ำซาก ไม่ตรงประเด็น ไม่เป็นไปตามข้อบังคับการประชุม ถ้าเป็นการอภิปรายเรียงมาตราก็จะใช้เวลานานมากและมีการอภิปรายล่วงหน้าไปในส่วนที่เป็นหลักการของร่างกฎหมาย

ค. การขออนุญาตประชุมและการประท้วงก็เกินไป

- ง. ร่างกฎหมายแบบ มักจะได้รับการพิจารณา 3 วาระรวด จนอาจขาดความรอบคอบ
- 4. การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในที่ประชุมวุฒิสภา
 - ก. กำหนดเวลาในการพิจารณาร่างกฎหมายมีน้อย ทำให้ไม่มีเวลาพอในการพิจารณา
 - ข. การพิจารณาในวุฒิสภาจะเริ่มได้ต้องรอให้ร่างกฎหมายส่งมาจากสภาผู้แทนราษฎรก่อน โดยที่ก่อนหน้านี้วุฒิสภาไม่อาจศึกษาร่างกฎหมายนั้นก่อนได้
 - ค. การขอขยายเวลาการพิจารณาร่างกฎหมายของคณะกรรมการธิการบางครั้งเกินความจำเป็น เพราะไม่ได้ใช้เวลาที่ขอขยายนั่นเต็มเวลา แต่ก็ต้องขอขยายเต็มเวลา
 - ง. การพิจารณาในชั้นกรรมาธิการมักจะประสบปัญหาเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุมชี้แจง

5.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

แนวคิดหนึ่งซึ่งได้สะท้อนถึงปัญหาการทำงานของคณะกรรมการธิการที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารนั้น ได้เสนอโดย ธงทอง จันทรางศุ ในงานศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับปรุงการทำงานของคณะกรรมการธิการของสภาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยสรุปปัญหาการทำงานของคณะกรรมการ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเรื่องดังกล่าวได้ดังนี้⁷

1. ปัญหาการทำงานของคณะกรรมการธิการ
 - ก. การระบุนภารกิจ ไม่มีการระบุนำหน้าที่หรือภารกิจของคณะกรรมการไว้ให้ชัดเจน ทั้งในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือ บทบัญญัติของข้อบังคับการประชุมของทั้งสองสภา ทำให้มีการทำงานซ้ำซ้อนกันของคณะกรรมการหลายชุด
 - ข. สิทธิเรียกร้องเอกสารและบุคคล ไม่มีอำนาจที่จะบังคับให้บุคคลใดส่งเอกสาร หรือมาให้อภัยคำกับคณะกรรมการ อำนาจในเรื่องนี้ยังเลื่อนลอยอยู่มาก และไม่อาจบังคับได้จริง
 - ค. การใช้จ่ายของคณะกรรมการ มีการจัดสรรงบประมาณที่มากเกินไป เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น การไปดูงานต่างประเทศโดยไม่มีควมจำเป็น และ การแต่งตั้งและให้เงินเดือนกับคนใกล้ชิดให้มีตำแหน่ง ที่ปรึกษา, ผู้ช่วยนายการ, นักวิชาการ หรือเลขานุการ เป็นไปอย่างไม่คุ้มค่า
2. ข้อเสนอแนะวิธีเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการธิการ
 - ก. การระบุนภารกิจ ควรกำหนดภารกิจของคณะกรรมการสามัญประจำสภาทุกคณะให้ชัดเจน โดยเขียนไว้ในข้อบังคับการประชุมของทั้งสองสภา ส่วนคณะกรรมการวิสามัญนั้นมีการระบุนภารกิจไว้

⁷ ธงทอง จันทรางศุ, การปรับปรุงการทำงานของคณะกรรมการธิการของสภาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น, (กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538)

ชัดเจนแล้ว แต่ควรเพิ่มความถี่พินิจในขั้นตอนการแต่งตั้งของสภา ต้องไม่ระบุไว้กว้างเกินไป และมีกรอบกำหนดแนวทางการทำงานที่ปฏิบัติได้จริง

ข. อำนาจเรียกกร้องเอกสารและบุคคล สมควรปรับปรุงบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเรียกบุคคลและเอกสารของคณะกรรมการสิทธิใหม่ให้รัดกุม มีความเด็ดขาดแน่นอนยิ่งขึ้น ไม่ใช่เป็นกรณีให้ดุลยพินิจแก่ผู้ถูกเรียกให้มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น หรือส่งเอกสาร ผู้ฝ่าฝืนอำนาจของคณะกรรมการควรถูกพิจารณาความผิดโดยศาลยุติธรรม แต่ไม่ควรให้รัฐสภามีอำนาจพิพากษาหรือมีคำสั่งลงโทษ

ค. การใช้จ่ายของคณะกรรมการ ถือเป็นปัญหาทางจริยธรรม สมาชิกสภาควรแก้ไขปัญหานี้กันเอง ภายใต้การกำกับดูแลของประธานแต่ละสภา ประชาชนและสื่อมวลชนควรต้องใส่ใจติดตามการทำงานของคณะกรรมการแต่ละคณะอย่างใกล้ชิด

ง. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1) ควรกำหนดในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมให้การแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรในระบบอัตราส่วนของจำนวน ส.ส. ของแต่ละพรรคเช่นเดียวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อให้คณะกรรมการแต่ละคนเป็นภาพจำลองในระดับย่อยของสภาใหญ่

2) ระบบการจัดโควตาประธานคณะกรรมการวิสามัญที่ให้แบ่งเฉลี่ยไปทั้งพรรคร่วมรัฐบาลและพรรคฝ่ายค้านเหมาะสมดีอยู่แล้ว

3) การกำหนดให้มีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะนับเป็นองค์ประชุม ถือว่ามีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว

4) ควรคงบทบัญญัติให้การประชุมของคณะกรรมการมีลักษณะเป็นภายในตามเดิม ผู้ประสงค์เข้าร่วมฟังต้องขออนุญาตประธานในที่ประชุมเป็นรายกรณีไป

5) ความเพิ่มเติมในบทบัญญัติข้อบังคับการประชุมสภา เพื่อกำหนดให้มีวิธีการรับฟังข้อมูลสาธารณะ (Public Hearing) เพื่อเปิดกว้างให้สาธารณะชนได้รับฟังข้อเท็จจริงเมื่อคณะกรรมการเชิญผู้ใดผู้หนึ่งมาชี้แจง

6) ควรกำหนดให้มีการพิมพ์เผยแพร่รายงานของคณะกรรมการเมื่อสภาได้มีมติรับรายงานนั้นแล้ว เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสรับทราบการทำงานของคณะกรรมการ

7) ควรกำหนดในรัฐธรรมนูญให้คณะกรรมการสามารถเสนอร่างกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎรได้ เพราะร่างกฎหมายของคณะกรรมการนั้นจะผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงมาแล้วไม่น้อยกว่าร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลย

8) ควรปรับปรุงและเพิ่มจำนวนบุคลากรที่เป็นข้าราชการประจำ เพื่อช่วยให้ทำงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

รายงานวิจัยของ ปธาน สุวรรณมงคล เรื่อง บทบาทของคณะกรรมการการสามัญ สภาผู้แทนราษฎร ก็มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรในแนวทางที่ใกล้เคียงกับงานของ ธงทอง จันทรางศุ โดยสรุปข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นดังนี้⁸

1. ควรมีการพิจารณากำหนดวิสัยทัศน์ของบทบาทสภาผู้แทนราษฎรในอนาคตให้ชัดเจน จัดทำแผนพัฒนาสภา เพื่อกำหนดและกำกับทิศทางการดำเนินงานของสภาในระยะต่อไป ต้องปรับปรุงคณะกรรมการการนโยบายและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ให้มีบทบาทหน้าที่ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณด้วย

2. ในการคัดเลือกคณะกรรมการการสามัญแต่ละคณะ พรรคการเมืองควรคำนึงถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์เป็นหลักเพื่อให้สามารถไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างจริงจัง

3. ในกรณีที่ร่างกฎหมายนั้นเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการสามัญหลายคณะก็อาจมีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวแทนการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมา

4. หากเป็นเรื่องที่มีผลกระทบหรือเป็นที่สนใจต่อสาธารณะ ในขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการต่อไปก็ควรเปิดให้มีการประชาพิจารณ์หรือให้สาธารณะได้รับทราบถึงการดำเนินการของคณะกรรมการในเรื่องนั้น ๆ ตลอดเวลา

5. คณะกรรมการการสามัญแต่ละคณะควรจัดทำแผนการปฏิบัติงานในแต่ละปี โดยให้คณะที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการจัดทำ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้คณะกรรมการสามารถจัดลำดับความสำคัญของภารกิจ และช่วยให้มีการศึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะกรรมการนั้นได้รวดเร็วขึ้น เป็นต้น

อีกแนวคิดหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทำหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารโดยศึกษาปัญหาของการตั้งกระทู้ถาม รวมถึงการยื่นขออภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลหรือคณะรัฐมนตรีทั้งคณะ ในส่วนหนึ่งของ วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต โดย ผจก. คงเมือง เรื่อง ปัญหาตุลยภาพแห่งอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในระบบรัฐสภาไทย

วิทยานิพนธ์ดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงของระบบรัฐสภาไทยดังนี้คือ⁹

1. กระบวนการตรวจสอบฝ่ายบริหารของรัฐสภาโดยการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลนั้นไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการเมืองไทย เพราะพรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรนั้นเกี่ยวข้องกับผู้สมัครที่ทำหน้าที่ใน

⁸ ปธาน สุวรรณมงคล, รายงานวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการสามัญ สภาผู้แทนราษฎร, (กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540), หน้า 4-1 ถึง 4-12.

⁹ ผจก. คงเมือง, "ปัญหาตุลยภาพแห่งอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในระบบรัฐสภาไทย", (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2542), หน้า 26-29.

การบริหารประเทศอย่างแยกกันไม่ออก อาจกล่าวได้ว่า รัฐบาลสามารถกำกับการลงคะแนนเสียงในรัฐสภาได้นั่นเอง เพราะจากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา “นับตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา ยังไม่เคยปรากฏว่า มีคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีคนใดแพ้ในญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจในที่ประชุมสภาเลย

2. การไม่ให้ความสำคัญต่อการตอบกระทู้ถามของคณะรัฐมนตรี ตามเงื่อนไขที่กำหนดอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ ที่ผ่านมาในอดีตนั้น ได้วางหลักการในเรื่องกระทู้ถาม ทั้งการตอบด้วยวาจาและการตอบเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ให้มีลักษณะที่กำหนดให้ตอบกระทู้ถามเป็นลายลักษณ์อักษรในราชกิจจานุเบกษาเป็นหลัก ซึ่งทำให้กระทู้ถามไม่ได้รับความสนใจจากฝ่ายบริหารและสาธารณชน เพราะราชกิจจานุเบกษานั้นเป็นหนังสือราชการที่ได้ตีพิมพ์แพร่หลาย ส่วนการตอบกระทู้ถามด้วยวาจาในที่ประชุมสภานั้นก็ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของประธานสภา หากเห็นว่าเป็นกรณีเร่งด่วน หรือเป็นประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวม หรือทำให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน จึงจะพิจารณาให้ตอบในที่ประชุมสภาได้

5.3 วรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลด้านการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 นั้น ได้บัญญัติให้องค์กรอิสระหลายองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่เพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย รวมถึงเป็นช่องทางเพื่อให้ประชาชนชาวไทยใช้ร้องเรียนต่อความไม่เป็นธรรมอันเกิดจากการใช้อำนาจอธิปไตยอีกด้วย และในการแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น รัฐธรรมนูญก็ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐสภา โดยเฉพาะวุฒิสภาให้ทำหน้าที่คัดสรรบุคคลผู้มีความเหมาะสมที่จะทำหน้าที่ดังกล่าว

ตัวอย่างวรรณกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิผลด้านการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น ได้แก่ บทความเรื่อง “เปิดงานวิจัยร้อนนิตีฯ มธ. ลอกคราบศาลรัฐธรรมนูญเสนอวิธีระบบสหราชอาณาจักรใหม่” บทความดังกล่าวได้ตีพิมพ์ในหนังสือประชาชาติ¹⁰ ซึ่งได้กล่าวถึงคณะวิจัยอันประกอบด้วย นายสุรพล นิตไกรพจน์ นายวรพจน์ วิศรุตพิชญ์ นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์ นายธีระ สุธีวรานุรักษ์ และนายบรรเจ็ด สิงคะเนติ ได้ร่วมกันวิจัยกระบวนการใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการวินิจฉัยคดีต่างๆ ของศาลรัฐธรรมนูญในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา โดยในงานวิจัยดังกล่าวทำการศึกษาเรื่องอำนาจหน้าที่ โครงสร้าง วิธีพิจารณา ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ผ่านมา ตลอดจนวิเคราะห์ผลของคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบพร้อมกับการยกยกร่างกฎหมายวิธีพิจารณาใหม่

¹⁰ “เปิดงานวิจัยร้อน นิตีฯ มธ. ลอกคราบศาลรัฐธรรมนูญ เสนอวิธีระบบสหราชอาณาจักรใหม่”, ประชาชาติธุรกิจ ปีที่ 25 ฉบับที่ 3327 (29 พ.ย.-2 ธ.ค. 2544) : 2.

ประเด็นหลักที่มุ่งเน้นอยู่ที่มาตรา 295 ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เพราะ 3 ปี ที่ผ่านมามีนักการเมือง 9 คน ที่ถูกลงโทษตามบทบัญญัติมาตรานี้ คณะผู้วิจัยในบทความดังกล่าว พบว่าการปฏิบัติพันธกิจของศาลรัฐธรรมนูญตลอด 3 ปีที่ผ่านมา ก่อให้เกิดผลกระทบที่สำคัญต่อการเมืองไทยหลายครั้ง และได้ก่อให้เกิดแนวทางการตีความรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในหลายกรณี

จากการศึกษาวิเคราะห์คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในประเด็นการใช้อำนาจตามมาตรา 295 คณะผู้วิจัยมีข้อสังเกต คือ คำวินิจฉัยในคดีตามมาตรา 295 ของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ทำการวินิจฉัยไปแล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น 10 คดี ใน 9 คดีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องกระทำความผิดและจำต้องถูกตัดสิทธิทางการเมืองเป็นเวลา 5 ปี แต่มีเพียงคดีเดียวที่วินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ถูกร้องไม่มีความผิด คดีดังกล่าว คือ คดีของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าการนำหลักเกณฑ์ทางกฎหมายมาใช้กับคดี หากเป็นคดีของผู้ถูกร้องคนอื่นกับคดีของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ศาลรัฐธรรมนูญจะวางหลักเกณฑ์และใช้หลักกฎหมายที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ทำให้เห็นว่าคดีของผู้ถูกร้องบุคคลอื่นกับคดีของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร แม้ประเด็นที่วินิจฉัยจะเป็นเรื่องเดียวกัน หรือมีการวินิจฉัยในวันเดียวกัน หรือมีองค์ประกอบของการศาลรัฐธรรมนูญชุดเดียวกัน และภายใต้บทบัญญัติเดียวกันศาลมีมาตรฐานในการวินิจฉัยที่แตกต่างกัน

จากปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้คณะผู้วิจัยในบทความดังกล่าว เห็นว่าควรที่จะต้องมีการปฏิรูปศาลรัฐธรรมนูญเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจและความคาดหวังของสังคมที่ต้องการปฏิรูปการเมืองอย่างแท้จริง สำหรับข้อเสนอเพื่อปฏิรูปศาลรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพรัฐสภาไทย ก็คือ ในส่วนของอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในการคัดเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ โดยเสนอให้การคัดเลือกตุลาการที่มาจากศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดไม่ควรจำกัดดุลพินิจของวุฒิสภาในการคัดเลือก หากแต่ควรจะกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาและที่ประชุมตุลาการศาลปกครองสูงสุดเสนอบุคลากรในหน่วยงานของตนเป็น 2 เท่า ของตำแหน่งที่ว่างมาเพื่อให้วุฒิสภาใช้ดุลพินิจในการคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มิใช่คัดเลือกเสนอมาอย่างวุฒิสภาเพียงเฉพาะตามตำแหน่งที่ต้องการแต่งตั้งดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ในการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจากผู้ทรงคุณวุฒิ ควรจะมีการกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาสามารถร้องต่อประธานวุฒิสภา เพื่อขยายเวลาการสรรหาออกไปอีก 30 วัน หากไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ได้ และในการดำเนินการสรรหาโดยการลงคะแนนเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิให้วุฒิสภาเลือก ต้องได้รับคะแนนเสียงในสัดส่วนที่สูงมากจากคณะกรรมการสรรหา คือ จะต้องได้ไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของคณะกรรมการสรรหาทั้งหมดที่มีอยู่ และควรจะได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลงคะแนนไว้เป็นพิเศษให้มีการลงคะแนนของคณะกรรมการสรรหาทุกคนให้แก่ผู้สมัครแต่ละคนเป็นรายๆ ไป เพื่อให้สามารถได้รับคะแนนหรือสัดส่วนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ

ทั้งนี้ ในการคัดเลือกกรรมการสรรหาจากตัวแทนพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาเป็นกรรมการสรรหานั้น คณะผู้วิจัยเห็นว่าควรจะต้องกำหนดให้มีผู้แทนจากพรรคการเมืองฝ่ายค้านรวมอยู่ด้วยอย่างน้อย 1 คน เพื่อให้กรรมการสรรหามีลักษณะของการมีตัวแทนจากฝ่ายการเมืองทุกฝ่ายอย่างแท้จริง

5.4 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาในแง่อื่นๆ

นอกจากวรรณกรรม 3 ด้านหลัก ๆ ที่คณะผู้วิจัยได้นำเสนอไปแล้วนั้น ยังมีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาในแง่อื่นๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อสมาชิกรัฐสภา และประเด็นที่เป็นข้อถกเถียงเกี่ยวกับการแก้รัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภา เป็นต้น แนวคิดเหล่านี้แม้จะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิผลในด้านการดำเนินงานของรัฐสภาไทยโดยตรง แต่ก็อาจจะสามารถบอกถึงแนวโน้มของความคาดหวังของประชาชนชาวไทยที่มีต่อรัฐสภา และทิศทางที่จะเกิดขึ้นกับรัฐสภาไทยในอนาคตได้ หากมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเกิดขึ้น

โดยในงานศึกษาวิจัยของ บุษบา สุธีธร และ นิโบล บุญสลัป เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผู้แทนราษฎรระดับประเทศ และระดับท้องถิ่นที่มีคุณภาพ ได้ทำการศึกษาถึงภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาท้องถิ่นในสายตาของประชาชน และศึกษาแนวโน้มความต้องการในการไปใช้สิทธิออกคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ทำการศึกษาในประเด็นต่างๆ มีดังต่อไปนี้¹¹

1. ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนต้องการ 3 อันดับแรก คือ

- 1) มีความซื่อสัตย์ ไม่คอร์รัปชัน และทำงานด้วยความโปร่งใส ไม่ฉ้อเลียง
- 2) มีความรู้ความสามารถ การศึกษาสูง และมีไหวพริบดี
- 3) พุดจริง ทำจริง รักษาคำพูดที่ให้กับประชาชน มีความจริงใจในการทำงานให้แก่ประชาชน

2. ข้อสรุปเกี่ยวกับภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสายตาประชาชน

คือ

- 1) เป็นคนซื่อตรง
- 2) เป็นผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้นำและกล้าตัดสินใจ
- 3) เป็นผู้ที่ทำงานด้วยความเสียสละและเต็มกำลังความสามารถ

3. ข้อสรุปเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระดับประเทศ คือ

- 1) มีความรู้ความสามารถด้านเศรษฐกิจ

¹¹ บุษบา สุธีธร และนิโบล บุญสลัป. รายงานการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผู้แทนราษฎรระดับประเทศและระดับท้องถิ่นที่มีคุณภาพ, เลนอต่อกรมประชาสัมพันธ์. ([ม.ป.ท.], 2542) (อ้างสำเนา).

- 2) มีความรู้ความสามารถด้านการบริหาร
- 3) มีความรู้ความสามารถด้านสังคม
- 4) มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษา
- 5) มีความรู้ความสามารถด้านการเกษตร

ผู้วิจัยในงานศึกษาดังกล่าวได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาเหล่านี้โดยเน้นไปที่ด้านการประชาสัมพันธ์ คือ 1) รณรงค์ให้คนดี ผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่ประชาชนปรารถนาได้เห็นโอกาสของการเสนอตัวเข้าสมัครรับเลือกตั้งในครั้งต่อไปเพื่อที่ว่าตนอาจจะได้รับการพิจารณาจากประชาชน

2) เติบโตความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องหน้าที่ของการไปเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง และชี้แจงเรื่องบทลงโทษ หากประชาชนไม่ไปทำหน้าที่ตามกฎหมาย

3) รณรงค์เรียกความศรัทธาให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการไปเลือกตั้งว่าเป็นโอกาสที่สำคัญต่อการสร้างระบอบประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง

และในบทความของ มนตรี รูปสุวรรณ เรื่อง ประเด็นที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐสภา มีประเด็นซึ่งเป็นข้อถกเถียงเกี่ยวกับรัฐสภาไทยตามรัฐธรรมนูญใหม่ ว่าควรแก้ไขหรือคงไว้ในส่วนใดบ้าง โดยประเด็นต่างๆสรุปได้ดังนี้¹²

1. รัฐสภาไทยควรเป็นสภาเดียว มีสภาผู้แทนราษฎรเพียงสภาเดียวหรือไม่ โดยผู้เขียนแสดงความเห็นว่าควรมีสองสภาต่อไป เพื่อถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อป้องกันการเกิดเผด็จการรัฐสภา

2. เมื่อมีสองสภาแล้ววุฒิสภาควรมาจากการเลือกตั้งหรือไม่ ผู้เขียนคิดว่าควรปรับปรุงวิธีการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ให้ผู้สมัครแสดงวิสัยทัศน์ได้ ตลอดจนให้ประชาชนออกเสียงเลือกตั้งได้เพียงคนเดียว

3. ควรปรับปรุงให้สมาชิกสภามีอำนาจเสนอกฎหมายได้หรือไม่ ผู้เขียนเห็นว่าไม่ควรให้สมาชิกวุฒิสภาสามารถเสนอกฎหมายได้ ควรทำหน้าที่กั้นกรองกฎหมายและตรวจสอบการใช้อำนาจของบริหารมากกว่า แต่ควรทบทวนอำนาจในการให้ความเห็นชอบแต่งตั้งถอดถอนบุคคลในองค์กรอิสระ เพราะบางครั้งดูเหมือนจะมีการกล่าวหาว่าเล่นพรรคเล่นพวก

4. ควรทบทวนประเภทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดูว่าควรจัดสัดส่วน 400:100 ระหว่างส.ส.จากระบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และส.ส.จากระบบบัญชีรายชื่อ ในสัดส่วนแบบใหม่หรือไม่ เช่น 300:200 หรือ 350:150 หรือไม่ควรมีส.ส.ประเภทบัญชีรายชื่อเลย เป็นต้น

¹² มนตรี รูปสุวรรณ, “ประเด็นที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐสภา”, มติชน (25 ก.ย. 2544) : 6.

5. ควรแก้ไขปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่ การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 185 เหมาะสมกับการเมืองไทยหรือไม่ ? การเข้าชื่อเสนอร่างกฎหมายของประชาชนห้าหมื่นคนในทางปฏิบัติแล้วสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่

กล่าวโดยสรุป จากการค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารที่มีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาไทยมาก่อนหน้านี้แล้ว คณะผู้วิจัยพบว่าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติและการควบคุมตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารของรัฐสภาไทยนั้น มีผู้ศึกษาวิจัยไว้เป็นจำนวนพอสมควร โดยเฉพาะวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนิติบัญญัตินั้นมีปริมาณมากกว่าหน้าที่ด้านอื่นๆ และมีปริมาณแตกต่างจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมีผู้ศึกษาและรวบรวมข้อเท็จจริงไว้น้อยมาก สาเหตุอาจจะเป็นเพราะว่า หน้าที่ในประการหลังของรัฐสภาไทยนั้นยังเป็นเรื่องที่ใหม่ในระบบการเมืองไทย ซึ่งหากมีงานวิจัยศึกษาและวิเคราะห์ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านดังกล่าวมากขึ้น ก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินภาพรวมของสถาบันรัฐสภาไทย ได้รอบด้านมากยิ่งขึ้นด้วย

และมีปริมาณแตกต่างจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมีผู้ศึกษาและรวบรวมข้อเท็จจริงไว้น้อยมาก สาเหตุอาจจะเป็นเพราะว่า หน้าที่ในประการหลังของรัฐสภาไทยนั้นยังเป็นเรื่องที่ใหม่ในระบบการเมืองไทย ซึ่งหากมีงานวิจัยศึกษาและวิเคราะห์ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านดังกล่าวมากขึ้น ก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินภาพรวมของสถาบันรัฐสภาไทย ได้รอบด้านมากยิ่งขึ้นด้วย

2

เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและอำนาจหน้าที่ ของรัฐสภาไทย

1. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการทำให้รัฐสภามีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา ทั้งฝ่ายรัฐสภาซึ่งเป็นองค์กรนิติบัญญัติและฝ่ายรัฐบาลซึ่งทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินต่างมีหน้าที่ควบคุมตรวจสอบซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่งอย่างเด็ดขาด

ในอดีตที่ผ่านมา รัฐสภาไทยตรากฎหมายออกมาใช้บังคับมีจำนวนน้อย เพราะรัฐสภามุ่งแต่จะควบคุมการทำงานของรัฐบาลเสียมากกว่า โดยการตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปราย ซึ่งทำให้เวลาในการพิจารณากฎหมายต่าง ๆ ลดน้อยลง การที่ประเทศมีรัฐสภาที่ลุล่วงแต่ไร้ประสิทธิภาพนั้นไม่อาจบริหารประเทศและแก้ไขปัญหาของบ้านเมืองได้ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจึงมีเจตนารมณ์ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกำหนดมาตรการและกลไกการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ดังนี้

1.1 การทำให้รัฐสภามีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น

1.1.1 การให้วุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรง

รัฐธรรมนูญปัจจุบันได้ปรับโครงสร้างทางการเมืองระดับชาติขึ้นใหม่ โดยกระจายอำนาจทางการเมืองออกไป โดยการกำหนดให้มีการเลือกตั้งวุฒิสภาโดยตรง ไม่ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจเสนอแต่งตั้งได้เหมือนในอดีต ซึ่งมีผลทำให้วุฒิสภาเป็นองค์กรใหม่ที่มีอิสระออกจากฝ่ายรัฐบาลและพรรคการเมือง โดยรัฐธรรมนูญได้มอบอำนาจให้วุฒิสภาเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่แต่งตั้งองค์กรตรวจสอบที่ถูกแยกออกมาให้เป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และให้อำนาจถอดถอนอยู่กับวุฒิสภาด้วย

ดังนั้นภายใต้โครงสร้างใหม่ รัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่บริหารบ้านเมือง ในขณะที่วุฒิสภาจะไม่มีหน้าที่บริหาร แต่ทำหน้าที่เป็นองค์กรกลั่นกรองและสภาตรวจสอบ¹ เพื่อให้เป็นไปตาม

¹ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, รัฐและระบบกฎหมาย รัฐธรรมนูญและกฎหมายมหาชน, เอกสารประกอบการศึกษาหลักสูตรการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 1, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง สถาบันพระปกเกล้า, หน้า 43-44.

เจตนารมณ์ดังกล่าว รัฐธรรมนูญจึงปรับวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา โดยให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ซึ่งประชาชนแต่ละคนมีสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ 1 เสียงเท่ากัน² โดยให้วุฒิสภาลดจากพรรคการเมืองให้มากที่สุด โดยกำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้เป็นเรื่องๆ ซึ่งในเอกสารเผยแพร่ “ประชาชนได้อะไรจาก (ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ³ กล่าวว่า

“(1) การห้ามสังกัดพรรคการเมือง และถ้าเคยเป็น ส.ส. ต้องพ้นตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี⁴

(2) การห้ามเป็นรัฐมนตรี แม้ลาออกก็ต้องพ้น 1 ปี จึงจะเป็นรัฐมนตรีได้⁵ เพื่อไม่ให้วิ่งเต้นกับพรรคการเมือง

(3) จะเป็น ส.ว. เกิน 1 วาระแล้วสมัครเป็น ส.ว. ในวาระที่ 2 ติดกันไม่ได้⁶ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้หาเสียงเองประมาณไปลงพื้นที่และหาเสียงกับคนในเขตเลือกตั้ง

(4) ให้รัฐจัดการแนะนำตัวให้ และจะหาเสียงโดยการแนะนำตัวเองได้เท่าที่กฎหมายอนุญาต⁷

1.1.2 การขยายสมัยประชุมเวลา 90 วัน เป็น 120 วัน⁸ โดยในปีหนึ่งให้มีการประชุมสามัญ 2 สมัย (240 วัน) คือ สมัยแรกเป็นการประชุมสมัยสามัญทั่วไป ซึ่งสภาจะพิจารณาเรื่องใด ๆ ก็ได้ ส่วนสมัยที่สองเป็นการประชุมสมัยสามัญนิติบัญญัติ⁹ ซึ่งสภาจะพิจารณาได้เฉพาะแต่กฎหมาย กระฎุ และถอดถอน ทั้งนี้ก็เพื่อให้การพิจารณากฎหมายที่ค้างค้างอยู่สามารถพิจารณาได้รวดเร็วขึ้น

1.1.3 ส. ส. และ ส. ว. ที่ขาดประชุมเกิน 1 ใน 4 ของจำนวนวันประชุม หมดสมาชิกภาพ¹⁰ และต้องมีประมวลจริยธรรม ส. ส. และกรรมาธิการ¹¹

1.1.4 การเสนอกฎหมายทำได้ง่ายขึ้น¹² และเสนอแก้รัฐธรรมนูญได้ง่ายขึ้น¹³

1.1.5 การทำงานต้องโปร่งใสโดยจัดให้มีบันทึกการลงคะแนนทุกครั้ง¹⁴

² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 121 และ 123.

³ เอกสารเผยแพร่ “ประชาชนได้อะไรจาก (ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับประชาชน สิงหาคม 2540 โดย สภาร่างรัฐธรรมนูญ” จัดทำโดยคณะกรรมการการประชาสัมพันธ์ สภาร่างรัฐธรรมนูญ, หน้า 15-16.

⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 126 (1) (2)

⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 127

⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 126 (3)

⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 129

⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 160

⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 159

¹⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 118 (11) และ 133 (9)

¹¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 191

¹² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 169

¹³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 313

¹⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 156, 191

1.1.6 กฎหมายที่รัฐสภาพิจารณาไม่เสร็จแล้วยุบสภาหรือสภาสิ้นอายุจะไม่ตกไปโดยปริยายเหมือนอย่างในอดีตอีกต่อไป หากคณะรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไป ขอให้รัฐสภาพิจารณาต่อไปภายใน 60 วัน นับแต่วันเรียกประชุมสภาและรัฐสภาเห็นชอบด้วย¹⁵ อันทำให้การพิจารณากฎหมายรวดเร็วขึ้น

1.1.7 ให้ ส. ส. ตั้งกระทู้สดถามรัฐมนตรีได้สัปดาห์ละครั้ง¹⁶ เพื่อลดญัตติซึ่งไม่จำเป็นที่ทำให้สภา ต้องเสียเวลา และเพื่อให้รัฐมนตรีรับผิดชอบและติดตามงานกระทรวงของตนได้มากขึ้น

1.2 การแยกการตรวจสอบทุจริตทางการเมืองออกจากการตรวจสอบทางกฎหมาย

ในเรื่องนี้เอกสารเผยแพร่ “ประชาชนได้อะไรจาก(ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” โดยสมาชิกรัฐธรรมนูญ¹⁷ กล่าวไว้ว่า

“แต่เดิมรัฐสภาตรวจสอบรัฐบาลได้เพียงทางเดียว คือ การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ซึ่งเป็น การตรวจสอบทางการเมือง แต่ก็มีปัญหาโดยตลอดอย่างน้อย 2 ประการ คือ การพยายามทำให้การไม่ไว้วางใจทางการเมืองซึ่งไม่ต้องมีหลักฐานแน่ชัด กลายเป็นการต้องพิสูจน์พยานหลักฐานที่แน่ชัด ซึ่งกระทำได้ยากหรือเป็นไปได้เลย เป็นเหตุให้ผู้ไม่สมควรไว้วางใจได้บริหารต่อไป โดยอ้างความไม่มีหลักฐาน ทำให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปได้ และในการไม่ไว้วางใจนั้นมีการกล่าวหาว่าทุจริตและคนส่วนใหญ่คล้อยตาม แต่รัฐบาลยังคงชนะเสียงไม่ไว้วางใจ โดยไม่มีการพิสูจน์ความถูกผิดให้เป็นที่กระจ่าง เป็นผลให้คนที่ประชาชนไม่ไว้วางใจอยู่ในตำแหน่งต่อไป และคนที่อาจบริสุทธิ์ก็มีมลทินโดยไม่มีโอกาสพิสูจน์ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจึงมีเจตนารมณ์ที่จะพยายามแยกการไม่ไว้วางใจทางการเมือง และการพิสูจน์ความถูกผิดทางกฎหมายออกจากกัน โดย

1.2.1 การตรวจสอบทางนโยบายและเรื่องอื่นๆ ด้วยการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี¹⁸ หากมีการประพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตหรือร้ายว่ยผิดปกติต้องดำเนินการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. เป็นผู้พิจารณาก่อน เมื่อส่งไปแล้วก็อภิปรายพฤติการณ์ทุจริตหรือร้ายว่ยผิดปกติต่อไป และลงมติไม่ไว้วางใจได้ ไม่ว่าผลการไต่สวนของ ป.ป.ช. จะเสร็จหรือไม่ หรือสรุปว่ามีมูลหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้มีการพิสูจน์ความถูกผิดทางกฎหมายกันให้แน่ชัด แต่ถ้าอภิปรายไม่ไว้วางใจเรื่องอื่นๆ ก็อภิปรายได้โดยไม่มีข้อจำกัด

¹⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 178.

¹⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 184.

¹⁷ อ้างแล้วในเอกสารเผยแพร่, หน้า 11-12.

¹⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185 และ 186.

1.2.2 การพิสูจน์ทางกฎหมายถึงพฤติการณ์ทุจริตหรือร่ำรวยผิดปกติ

การพิสูจน์ดังกล่าวเกิดได้ 4 ทาง คือ ฝ่ายค้านขออภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี โดยกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ทุจริต หรือร่ำรวยผิดปกติดังกล่าวแล้ว¹⁹ หรือ ส.ส. 1 ใน 4 ของ ส.ส. ทั้งหมดหรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 50,000 คน²⁰ หรือผู้เสียหายจากการทุจริต²¹ ร้องขอให้ ป.ป.ช. ได้เห็นว่า นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ส.ส. ส.ว. ประธานศาลทั้งหลาย ผู้พิพากษาหรือตุลาการ บุคคลในองค์กรตรวจสอบทั้งหลาย อัยการสูงสุดหรือข้าราชการระดับสูงมีพฤติการณ์ส่อไปในทางทุจริตหรือร่ำรวยผิดปกติ โดยต้องดำเนินการดังนี้ คือ

- ป.ป.ช. ได้เห็นว่า ถ้าชี้ว่าไม่มีมูลก็ยุติเรื่องและจะกล่าวหาเรื่องนี้อีกไม่ได้ ถ้าชี้ว่ามีมูล ผู้ถูกกล่าวหาต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว เพื่อมิให้ใช้อำนาจในตำแหน่งไปแทรกแซงการสอบสวนดำเนินคดี²²

- ถ้าชี้ว่ามีมูล ป.ป.ช. ต้องส่งเรื่องไปให้ 2 องค์กรพิจารณา คือ

1) ให้ตุลาการศาลฎีกาตรวจสอบด้วยคะแนนเสียง 3 ใน 5 โดยการลงคะแนนลับ²³

2) ให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาความผิดอาญา ในกรณีที่เป็นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ส.ส. ส.ว. หรือข้าราชการเมืองอื่น²⁴ ถ้าเป็นข้าราชการประจำหรือประธานศาลทั้งหลาย ผู้พิพากษาหรือตุลาการอื่นก็ดำเนินคดีอาญาในศาลปกติ²⁵

กระบวนการทั้งสองนี้ต่างเป็นอิสระต่อกัน ไม่ต้องรอผลซึ่งกันและกัน

เจตนารมณ์รัฐธรรมนูญที่ให้มีกระบวนการเช่นนี้ก็เพื่อเป็นการกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับผู้รู้กติกาล่วงหน้า และยังอาสาเข้ามาใช้อำนาจรัฐระดับสูงให้คุ้ยให้โทษได้มาก จึงไม่เป็นการขัดต่อหลักความเสมอภาค และยังเป็นวิธีพิจารณาที่รวดเร็ว ทำให้คนไม่ผิดไม่มีมลทินติดตัวนาน และทำให้คนที่ผิดต้องพ้นจากการเมืองไปโดยเร็ว

1.3 การสร้างกลไกทางรัฐสภาเพื่อให้รัฐบาลมีเสถียรภาพ และนายกรัฐมนตรีมีภาวะความเป็นผู้นำเพื่อประสิทธิผลในการบริหาร

ในเรื่องนี้เอกสารเผยแพร่ “ประชาชนได้อะไรจาก(ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

¹⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185 วรรคสอง.

²⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 304.

²¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 309.

²² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 305.

²³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 307.

²⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 308-311.

²⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 331 (9).

โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ²⁶ กล่าวไว้ว่า

รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีเจตนารมณ์ในการพยายามลดความไร้เสถียรภาพของรัฐบาล และการขาดความเป็นผู้นำของนายกรัฐมนตรีเพราะเป็นรัฐบาลผสม เป็นเหตุให้ปัญหามันเมืองคางคา ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที จึงได้สร้างกลไกในการแก้ไขปัญหาดังนี้ คือ

(1) เพิ่มความเข้มแข็งให้พรรคโดยระบบบัญชีรายชื่อ (ปาร์ตี้ลิสต์) และพรรคที่ได้คะแนนเสียงต่ำกว่าร้อยละ 5 ไม่มีสิทธิได้ ส.ส. ในระบบบัญชีรายชื่อ²⁷ มาตรการนี้มีขึ้นเพื่อสกัดพรรคเล็กพรรคน้อยที่เข้ามาในสภาและไม่อาจมีบทบาทได้เต็มที่ แต่อาจสร้างความไร้เสถียรภาพให้รัฐบาลได้ และปัญหารุนแรงจากรัฐบาลผสมก็ยิ่งจะเกิดขึ้น และมาตรการนี้จะทำให้พรรคการเมืองใหญ่มีโอกาสดีกว่าพรรคเล็กพรรคน้อยที่มีลักษณะเป็น “พรรคส่วนตัว” ของหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรค

(2) การกำหนดให้การยื่นญัตติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีทำได้ยากกว่ารัฐมนตรีอื่น คือ ต้องใช้เสียง 2 ใน 5 ของจำนวน ส.ส. ทั้งหมด²⁸ และจะต้องเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีใหม่มาด้วย เพื่อให้นายกรัฐมนตรีอยู่เหนือรัฐมนตรีอื่นของรัฐบาลผสม และกันการหักหลังกันเองของพรรคร่วมรัฐบาล แต่การยื่นญัตติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีอื่นกระทำได้ง่าย (ส.ส. 1 ใน 5)²⁹

(3) การไม่ให้นายกรัฐมนตรีเป็น ส.ส. ในขณะเดียวกัน เพื่อแยกหน้าที่นิติบัญญัติกับบริหาร³⁰ เพื่อให้ผู้ควบคุม (ส.ส.) กับผู้ถูกควบคุม (รัฐมนตรี) เป็นคนละฝ่าย แต่ละฝ่ายทำหน้าที่ได้เต็มที่ และที่สำคัญที่สุดก็เพื่อให้รัฐมนตรีในรัฐบาลผสมต้องประพฤติดนให้อยู่ในวินัยและความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรี และเคารพความเป็นผู้นำของนายกรัฐมนตรี เพราะหากถูกนายกรัฐมนตรีถ่วงคำแนะนำไปพันตำแหน่งก็จะต้องเป็นสามัญชนทันที จะกลับไปเป็น ส.ส. คอยทำลายรัฐบาลในสภาต่อไปไม่ได้ ระบบนี้มีในประเทศที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในหลายประเทศ อาทิ เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก นอร์เวย์ ใช้อยู่

นอกจากนั้นเมื่อระบบการแยกหน้าที่ใช้คู่กับระบบบัญชีรายชื่อก็จะทำให้พรรคการเมืองส่งคนสำคัญของพรรคและคนที่มีมือลงในบัญชีรายชื่อเพื่อไม่ให้ต้องเลือกตั้งซ่อมที่มาจากกาแบ่งเขต ซึ่งจะทำให้ประชาชนสามารถตัดสินใจเลือกคนเป็นรัฐมนตรีได้ทางอ้อม ทั้งยังทำลายระบบ “โควตา” ที่ต้องให้รัฐมนตรีต้องมี ส.ส. ในสังกัดก่อนจึงจะได้เป็นรัฐมนตรีได้ด้วย

(4) การป้องกันไม่ให้ ส.ส. ต่อรองนายกรัฐมนตรีเพื่อผ่านกฎหมายได้ โดยกำหนดให้การเลือก

²⁶ อ้างแล้วในเอกสารเผยแพร่, หน้า 13-14.

²⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 100.

²⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185.

²⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 186.

³⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 117 (7) และวรรคท้าย และมาตรา 205.

นายกรัฐมนตรีต้องกระทำโดยเปิดเผย³¹ และให้รัฐบาลสามารถนำร่างกฎหมายที่ไม่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรเสนอให้ที่ประชุมร่วมของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาพิจารณาอีกครั้งหนึ่งภายใต้เงื่อนไข 2 ข้อ คือการที่สภาผู้แทนราษฎรไม่ผ่านกฎหมายนั้นมีความเสี่ยงไม่ถึงครึ่งของจำนวน ส.ส. (ถ้าถึงครึ่งหรือเกินครึ่งร่างกฎหมายนั้นต้องตกไป จะใช้มาตรการนี้ไม่ได้ และโดยมารยาทรัฐบาลต้องลาออก) และรัฐบาลได้แถลงไว้ในนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาแล้วว่าเป็นกฎหมายที่จำเป็นต่อการบริหารของรัฐบาล

มาตรการนี้จะช่วยให้รัฐบาลเอาชนะ ส.ส. ที่ต้องการ “ต่อรอง” ด้วยการไม่ผ่านกฎหมายให้ได้ และช่วยรัฐบาลเสี่ยงข้างน้อยที่ฝ่ายค้านเองก็ไม่มีเสียงข้างมากได้ด้วย เพื่อให้การบริหารงานของรัฐบาลเป็นไปไม่ได้

1.4 การสร้างมาตรการควบคุมไม่ให้นายกรัฐมนตรีเป็นเผด็จการ

ในเรื่องนี้เอกสารเผยแพร่ “ประชาชนได้อะไรจาก(ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” โดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ³² กล่าวไว้ว่า

“การให้อำนาจนายกรัฐมนตรีมากเกินไปโดยไม่มีการตรวจสอบถ่วงดุลก็จะเป็นเผด็จการได้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงมีเจตนารมณ์ควบคุมการเป็นเผด็จการของนายกรัฐมนตรีโดยวางมาตรการต่างๆ ไว้ดังนี้

(1) การห้ามยุบสภาระหว่างที่มีการยื่นญัตติไม่ไว้วางใจแล้ว³³ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบการใช้อำนาจนายกรัฐมนตรีก่อน

(2) การให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 50,000 คน และ ส.ส. 1 ใน 4 ยื่นขอให้ถอดถอนนายกรัฐมนตรีได้ และดำเนินคดีอาญาได้ด้วย

(3) หากพรรคร่วมรัฐบาลไม่อาจร่วมรัฐบาลได้ก็อาจลาออกมาร่วมกับฝ่ายค้านยื่นญัตติไม่ไว้วางใจร่วมกับฝ่ายค้าน โดยอาจเสนอหัวหน้าพรรคที่พ้นจากรัฐมนตรีร่วมรัฐบาลมาเป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ได้³⁴ หรืออาจให้หัวหน้าพรรคฝ่ายค้านเป็นนายกรัฐมนตรีใหม่ก็ได้³⁵

2. อำนาจและหน้าที่ของรัฐสภาไทย

รัฐสภาเป็นองค์กรสูงสุดที่ใช้อำนาจอธิปไตยของประเทศ คือ มีอำนาจและหน้าที่ในการออกกฎหมายเพื่อบังคับใช้ในการปกครองประเทศ และเป็นองค์กรที่ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของ

³¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 202 วรรคสาม.

³² อ้างแล้วในเอกสารเผยแพร่, หน้า 14-15

³³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185 วรรคหนึ่ง.

³⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185 วรรคหนึ่งและวรรคสุดท้าย มาตรา 201 วรรคสอง.

³⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185 วรรคหนึ่งและวรรคสุดท้าย.

ฝ่ายบริหาร เช่น การตั้งกระทู้ถามและเปิดอภิปรายทั่วไป นอกจากนี้หน้าที่หลักอีกประการหนึ่งของรัฐสภา คือ การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสำคัญในองค์กรตามรัฐธรรมนูญและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการระดับสูง และเจ้าหน้าที่ระดับสูงอื่นๆ ของรัฐตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ตลอดจนมีอำนาจควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ทั้งนี้เพื่อรักษาสิทธิและประโยชน์ของประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาไว้ดังนี้

2.1 การตราพระราชบัญญัติทั่วไปหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

รัฐสภามีอำนาจในการตราพระราชบัญญัติทั่วไปและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกพระราชบัญญัติต่างๆ ทั้งนี้เพราะรัฐสภาเป็นผู้แสดงเจตนารมณ์แทนประชาชน

คำว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ” นั้นเป็นคำใหม่ที่เกิดขึ้นจากการนำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หมายถึง กฎหมายที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์การปกครองประเทศ ซึ่งแยกออกมาบัญญัติรายละเอียดต่างหากจากรัฐธรรมนูญ เพื่อช่วยขยายบทบัญญัติรัฐธรรมนูญให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น³⁶ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยเนื้อหาแล้วมีความสำคัญเกี่ยวเนื่องใกล้ชิดกับรัฐธรรมนูญมากกว่าพระราชบัญญัติทั่วไป ส่วนขั้นตอนในการตราและพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของประเทศไทยนั้นเหมือนกับพระราชบัญญัติทั่วไป

กฎหมายที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้ตราในรูปแบบของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญมีอยู่ 8 ฉบับ คือ

- (1) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ สมาชิกวุฒิสภา
- (2) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (3) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
- (4) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
- (5) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (6) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (7) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
- (8) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

³⁶ มานิตย์ จุมปา, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541), หน้า 124.

กฎหมายอีกประเภทหนึ่งที่รัฐสภามีอำนาจในการตรามายังคับใช้ คือ พระราชบัญญัติ ซึ่งพระราชบัญญัติมี 2 ประเภท ได้แก่ พระราชบัญญัติทั่วไป และพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน พระราชบัญญัติทั่วไป คือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ตราขึ้น โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา เนื้อหาของพระราชบัญญัตินั้นจะกำหนดเนื้อหาใดก็ได้ แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญทั่วไปที่เรียกว่า “ประเพณีการปกครองของประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย”³⁷ นอกจากนี้ เนื้อหาของพระราชบัญญัติยังจะมีลักษณะกำหนดกฎเกณฑ์เป็นการทั่วไปในการก่อตั้ง เปลี่ยนแปลงสิทธิ กำหนดขอบเขตแห่งสิทธิและหน้าที่ของบุคคล

ในส่วนของพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายถึง พระราชบัญญัติเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติทั่วไปหากแต่ว่ามีเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้ คือ³⁸

- (1) การตั้งขึ้นหรือยกเลิกหรือลดหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือผ่อนหรือวางระเบียบการบังคับเกี่ยวกับภาษีอากร
- (2) การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดินหรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน
- (3) การกู้เงิน หรือค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้
- (4) เงินตรา

2.1.1 การเสนอร่างพระราชบัญญัติทั่วไปหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั่วไป และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำได้ 3 วิธี คือ

- (1) โดยคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ซึ่งจะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินหรือไม่เกี่ยวกับการเงินก็ได้
- (2) โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอ
 - (2.1) ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอต้องให้พรรคการเมืองที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดนั้นมีมติให้เสนอได้ และต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า 20 คน รับรอง ตามมาตรา 169 วรรคสอง
 - (2.2) ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา 169 วรรคหนึ่ง
- (3) โดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 คน เข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายตามที่กำหนดไว้ในหมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และหมวด 5 ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ โดยผู้ร้องขอจะต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอพร้อม

³⁷ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2536), หน้า 45.

³⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 169.

กันไปด้วย ตามมาตรา 170

สำหรับการเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยวุฒิสภาเท่าที่ผ่านมามีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2511 เพียงฉบับเดียว³⁹ ในบรรดารัฐธรรมนูญทั้งหมด 16 ฉบับที่ให้อำนาจวุฒิสภาเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติได้ โดยให้วุฒิสภาเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อวุฒิสภาก่อนแล้วจึงเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป⁴⁰ แต่ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไม่ได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้เสนอร่างกฎหมายแต่อย่างใด แต่ได้ให้น้ำหนักในการจัดทำกฎหมายหรือด้านนิติบัญญัติแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยให้เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อนเสมอ⁴¹

ข้อสังเกตของการเสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยเฉพาะคณะรัฐมนตรีและโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสามารถเสนอร่างพระราชบัญญัติที่มีเนื้อหาเช่นใดก็ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แต่ในส่วนของการเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นถูกจำกัดไว้ว่าจะเสนอได้เฉพาะที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทยและแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ นั่นคือ เฉพาะเรื่องในหมวด 3 และหมวด 4 ของรัฐธรรมนูญเท่านั้น⁴²

2.1.2 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั่วไปหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นหลัก การของการใช้ระบบสองสภา กล่าวคือ เมื่อผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้วจะต้องให้วุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอีกครั้ง คือ ต้องได้รับการพิจารณาทั้งสองสภา แต่จะต้องเริ่มที่สภาผู้แทนราษฎรเสียก่อน⁴³

ก. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยสภาผู้แทนราษฎร อาจแบ่งการพิจารณาออกเป็น 3 วาระตามลำดับ ดังนี้

วาระที่หนึ่ง ในขั้นนี้เป็นขั้นรับหลักการ สภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้นที่เสนอมา โดยที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญสามารถอภิปรายและชี้แจงหลักการและเหตุผลต่อสภาผู้แทนราษฎรประกอบในการเสนอร่างได้ สมาชิกสภาอาจจะอภิปรายคัดค้านหรือสนับสนุนก็ได้ เมื่อสมาชิกสภาทำการอภิปรายเสร็จสิ้น จะมีการลงมติว่าที่ประชุมจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับ

³⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511 มาตรา 117.

⁴⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511 มาตรา 118.

⁴¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 172.

⁴² มานิตย์ จุมปา, เรื่องเดิม, หน้า 130.

⁴³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2544 มาตรา 172

นั้น⁴⁴ ถ้าที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ สมาชิกแทนราษฎรก็จะทำการพิจารณาในวาระที่สองต่อไป แต่ถ้าที่ประชุมไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมาร่างพระราชบัญญัตินั้นก็เป็นอันตกไป⁴⁵

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาลงมติรับหลักการแล้วให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง⁴⁶

นอกจากนั้นในการพิจารณาในวาระที่หนึ่ง สมาชิกแทนราษฎรอาจจะตั้งคณะกรรมการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญก่อนรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น ทั้งนี้ก็เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร⁴⁷ หรือในกรณีที่เป็นการร่างที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคณะรัฐมนตรีอาจจะขอรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไปพิจารณาก่อนที่สภาจะลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการก็ได้ โดยต้องให้ที่ประชุมอนุมัติเสียก่อน แต่การพิจารณาต้องไม่เกิน 60 วัน นับแต่วันที่สภามีมติ⁴⁸

วาระที่สอง ในขั้นนี้เป็นการพิจารณาโดยคณะกรรมการ⁴⁹ และเป็นการพิจารณาเป็นรายมาตรา การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองสามารถแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การพิจารณาของคณะกรรมการและการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายหลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว⁵⁰ ในการพิจารณาของคณะกรรมการ ตามปกติสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอาจมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำสภา หรือคณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติก็ได้⁵¹ หรือให้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา การพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาจะกระทำต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า 20 คนและที่ประชุมอนุมัติ⁵²

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในขั้นของคณะกรรมการที่สภาแต่งตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรที่จะแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติลงหน้าเป็นหนังสือต่อ

⁴⁴ สถาบันพระปกเกล้า, การปรับปรุงกระบวนการริเริ่ม การนำเสนอ การพิจารณา และการอนุมัติกฎหมายไทยบทสรุปสำหรับผู้บริหาร, หน้า 13.

⁴⁵ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 118.

⁴⁶ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 105 วรรคสาม.

⁴⁷ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 105 วรรคสอง.

⁴⁸ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 106.

⁴⁹ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 107.

⁵⁰ สถาบันพระปกเกล้า, เรื่องเดิม, หน้า 14.

⁵¹ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 108 วรรคหนึ่ง.

⁵² ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 108 วรรคสอง.

ประธานคณะกรรมการภายในเวลาที่สภากำหนด ซึ่งอาจเป็นเวลา 7 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น ในการแปรญัตตินั้นจะต้องแปรเป็นรายมาตราๆ ไป หากมีการแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิมจะต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น⁵³

เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรหลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว สภาผู้แทนราษฎรจะเริ่มต้นด้วยการพิจารณาชื่อร่าง คำปวารณา แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือมีการสงวนคำแปรญัตติ ส่วนกรรมาธิการเสียงข้างน้อยนั้นสามารถสงวนความเห็นและนำมาอภิปรายได้แต่ยังให้สภาพิจารณาได้ในการพิจารณาครั้งที่สองนี้ เมื่อได้พิจารณาเรียงมาตราจนจบร่างแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อความใดไม่ได้ นอกจากเพื่อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่

กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติใดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอและในชั้นรับหลักการไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน แต่คณะกรรมการหรือสภาผู้แทนราษฎรได้แก้ไขเพิ่มเติม และประธานรัฐสภาเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินให้ประธานรัฐสภาสั่งระงับการพิจารณาไว้ก่อน และส่งให้ที่ประชุมร่วมกันของประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานคณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรทุกคณะวินิจฉัยภายใน 15 วัน นับแต่วันที่มีกรณีดังกล่าว ถ้าที่ประชุมร่วมกันวินิจฉัยว่าการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นทำให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นมีลักษณะเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นไปให้นายกรัฐมนตรีรับรอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่รับรับรอง ให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้ร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน⁵⁴ หากนายกรัฐมนตรีให้รับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน⁵⁵

กรณีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่ามีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก สตรีและคนชรา หรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา สภาผู้แทนราษฎรจะต้องตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นประกอบด้วยผู้แทน องค์การเอกชนเกี่ยวกับบุคคลประเภทนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวน กรรมาธิการทั้งหมด⁵⁶

⁵³ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 110.

⁵⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 171.

⁵⁵ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 113.

⁵⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 190.

ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติใดที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา ก่อนเริ่มทำงานตามมาตรา 211 ว่าจำเป็นต้องการบริหารราชการแผ่นดิน หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่สภาผู้แทนราษฎรมิได้ให้ความเห็นชอบและคะแนนเสียงที่ไม่ให้ความเห็นชอบไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คณะรัฐมนตรีอาจขอให้รัฐสภาประชุมร่วมกันเพื่อมีมติอีกครั้งหนึ่ง หากรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบจะมีการตั้งบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกของแต่ละสภามีจำนวนเท่ากันตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ประกอบกันเป็นคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภา เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น และคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาจะรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่พิจารณาแล้วต่อรัฐสภา ถ้ารัฐสภามีมติเห็นชอบด้วยก็เสนอต่อไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำทูลเกล้าฯต่อไป⁵⁷

วาระที่สาม เมื่อสภาพิจารณาวาระที่สองเสร็จแล้ว สภาจะลงมติในวาระที่สาม ว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการแก้ไขในวาระที่สองมาแล้วเท่านั้น โดยไม่มีการอภิปราย หากสภาไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมาร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป แต่หากสภาเห็นชอบประธานสภาผู้แทนราษฎรก็จะเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ข. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญโดยวุฒิสภา

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว จะต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำเป็น 3 วาระเช่นเดียวกันกับสภาผู้แทนราษฎร คือ

วาระที่หนึ่ง ในขั้นนี้วุฒิสภาจะพิจารณาและลงมติว่าจะเห็นชอบด้วยกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว⁵⁸ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของวุฒิสภาในวาระที่หนึ่ง วุฒิสภาสามารถตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติก่อนรับหลักการได้ ถ้าไม่มีการมอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาหรือตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติก่อนรับหลักการ และวุฒิสภาได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว วุฒิสภาจะต้องมีมติต่อไปว่าจะให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รับหลักการมาแล้วในวาระที่สองโดยคณะกรรมการที่สภามอบหมาย หรือตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณา หรือคณะกรรมการเต็มสภา ทั้งนี้เป็นไปคล้ายคลึงกันกับที่ดำเนินการมาแล้วในสภาผู้แทน

⁵⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 173.

⁵⁸ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 110.

ราษฎร⁵⁹

วาระที่สอง ขั้นตอนในการพิจารณาแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การพิจารณาโดยคณะกรรมการและการพิจารณาของวุฒิสภา

โดยปกติการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะเป็นการพิจารณาโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้งหรือกรรมาธิการเต็มสภาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหากเป็นการพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา จะกระทำได้อันเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า 10 คน และที่ประชุมวุฒิสภานุมัติ⁶⁰

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการที่วุฒิสภาตั้งขึ้นนั้น วุฒิสภาผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายใน 7 วันนับแต่วันถัดจากที่วุฒิสภารับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น เว้นแต่วุฒิสภาจะกำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอย่างอื่น⁶¹

เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างดังกล่าวโดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานต่อประธานวุฒิสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย⁶² เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและรายงานของคณะกรรมการแล้วจะเสนอให้วุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป โดยบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นการด่วน⁶³

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว วุฒิสภาจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยที่สมาชิกจะอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือที่ผู้แปรญัตติส่งวนคำแปรญัตติ หรือที่กรรมาธิการเสียงข้างน้อยส่งวนความเห็นไว้⁶⁴

⁵⁹ นรนิติ เศรษฐบุตร, รายงานการวิจัยเรื่องกระบวนการนิติบัญญัติของรัฐบาลไทย, (กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย, 2542) (อัคราณา), หน้า 47-48

⁶⁰ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 112.

⁶¹ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 114.

⁶² ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 115.

⁶³ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 116.

⁶⁴ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 118.

เมื่อวุฒิสภาพิจารณาจนจบร่างแล้วจะทำการพิจารณาสรุปทั้งร่างอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในการพิจารณารั้งนี้จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่ยังมีการขัดแย้งกันอยู่⁶⁵ เมื่อวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในวาระที่สองเสร็จแล้วก็จะเป็นการพิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

วาระที่สาม ที่ประชุมวุฒิสภาจะลงมติว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร หรือถ้าในการพิจารณาในวาระที่สอง ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ที่ประชุมวุฒิสภาลงมติว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ให้แก้ไขเพิ่มเติม ในกรณีเช่นว่านี้มติที่แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายความว่าให้แก้ไขเพิ่มเติมตามที่พิจารณาไว้ในวาระที่สอง และมติที่ไม่แก้ไขเพิ่มเติมให้หมายความว่าวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรโดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม⁶⁶ ในส่วนตรงนี้หมายความว่าเมื่อวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว

1. ถ้าวุฒิสภาเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร⁶⁷ โดยไม่มีการแก้ไข

กรณีนี้ ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นทูลเกล้าฯถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็จะมีผลให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป⁶⁸

2. วุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร⁶⁹

กรณีนี้ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นตั้งกล่าวไว้ก่อน และส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎรจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลา 180 วันได้ล่วงพ้นไปนับแต่วันที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร⁷⁰ แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัติที่ต้องยับยั้งไว้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สภาผู้แทนราษฎรออาจยกร่างพระราชบัญญัตินั้นพิจารณาใหม่ได้ทันที และถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างเดิมหรือร่างที่คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นได้รับความเห็นชอบของสภา ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็จะมีผลบังคับเป็นกฎหมายต่อไป⁷¹

⁶⁵ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 119.

⁶⁶ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 121.

⁶⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 175 (1).

⁶⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 93.

⁶⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 175 (2).

⁷⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 176 วรรคหนึ่ง.

⁷¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 176 วรรคสอง.

3. ถ้าวุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม⁷²

ถ้าวุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ก็ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นไปยังสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม กรณีนี้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้วให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็จะมีผลบังคับเป็นกฎหมายต่อไป

กรณีที่สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วย ให้แต่ละสภาแต่งตั้งบุคคลที่เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ มีจำนวนเท่ากันตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนดประกอบเป็นคณะกรรมการพิจารณาาร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้คณะกรรมการร่วมกันรายงานและเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ได้ร่วมกันพิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง ถ้าสภาทั้งสองเห็นชอบด้วย ก็ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศกฎหมายนั้นลงในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็จะมีผลให้กฎหมายนั้นสามารถใช้บังคับเป็นกฎหมายได้ต่อไป

ถ้าเป็นกรณีที่สภาใดสภาหนึ่งไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน แล้วส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร หากเป็นร่างพระราชบัญญัติทั่วไป สภาผู้แทนราษฎรจะยกขึ้นพิจารณาใหม่ได้ต่อเมื่อเวลา 180 วันล่วงพ้นไปนับแต่วันที่วุฒิสภาส่งร่างพระราชบัญญัตินั้นคืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร แต่ถ้าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สภาผู้แทนราษฎรสามารถยกร่างพระราชบัญญัตินั้นขึ้นพิจารณาใหม่ได้ทันที กรณีเช่นว่านี้ ถ้าสภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างเดิมหรือร่างที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือว่าร่างนั้นได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็จะมีผลบังคับเป็นกฎหมายต่อไป⁷³

2.1.3 การตราพระราชบัญญัติทั่วไปหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้ว นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหาร ซึ่งจะเป็นผู้นำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยภายใน 20 วัน นับแต่วันที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

⁷² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 175 (3).

⁷³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 176 ววรรคหนึ่ง.

ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงเห็นชอบก็จะทรงลงพระปรมาภิไธย เพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป⁷⁴

กรณีที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วยและพระราชทานคืนมา รัฐสภาจะต้องปรึกษา ร่างพระราชบัญญัตินั้นใหม่ ถ้ารัฐสภามีมติยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภาแล้ว นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธยพระราชทานคืนมาภายใน 30 วัน ให้นายกรัฐมนตรีนำพระราชบัญญัตินั้นประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับเป็นกฎหมายได้เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว⁷⁵

ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย หรือร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดที่รัฐสภาลงมติยืนยันตามมาตรา 94 ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายอีกครั้งหนึ่ง

(1) กรณีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติทั่วไป หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี จากนั้นประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว จะส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า⁷⁶

(2) กรณีที่เป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่า 20 คน เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ให้เสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี จากนั้นประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าว จะส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้าเป็นการต่อไป⁷⁷

ในระหว่างที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ให้นายกรัฐมนตรีระงับการดำเนินการเพื่อประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวจนกว่าศาลรัฐธรรมนูญ

⁷⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 93.

⁷⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 94.

⁷⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 262 (1).

⁷⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 262 (2).

จะมีคำวินิจฉัย⁷⁸

ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ หรือตราขึ้นโดยไม่ถูกต้อง และข้อความดังกล่าว เป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นอันตกไป⁷⁹ ถ้าเป็นข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีสาระสำคัญ ให้ข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้นเป็นอันตกไป จากนั้นให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย แล้วประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป⁸⁰

2.1.4 การตราพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโดยทั่วไปในชั้นสภาผู้แทนราษฎรจะไม่มีกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาเอาไว้ แต่ในชั้นวุฒิสภานั้นรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน⁸¹ ถ้าหากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินรัฐธรรมนูญได้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาให้เสร็จภายในระยะเวลา 30 วัน ทั้งนี้เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษ แต่ต้องไม่เกิน 30 วัน⁸²

สำหรับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ขั้นตอนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของทั้งสองสภามีดังนี้ โดยทั่วไปแล้วจะคล้ายคลึงกับขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั่วไป แต่ก็มีรายละเอียดสำคัญซึ่งแตกต่างไปที่จะต้องพิจารณา

1. ในชั้นการพิจารณาโดยสภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณภายใน 105 วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมาถึงสภาผู้แทนราษฎร ถ้าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาไม่เสร็จภายในกำหนด ถือว่าสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น และให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อวุฒิสภา⁸³

2. ในการพิจารณาของวุฒิสภา วุฒิสภาจะต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบภายใน 20 วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมาถึงวุฒิสภา⁸⁴ ในทางปฏิบัติ

⁷⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 262 วรรคห้า.

⁷⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 262 วรรคหก.

⁸⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 262 วรรคเจ็ด.

⁸¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 174.

⁸² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 174.

⁸³ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 180. วรรคหนึ่ง และวรรคสอง.

⁸⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 180 วรรคสาม.

หากสภาผู้แทนราษฎรมิได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณแล้ว วุฒิสภาก็สามารถตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปพร้อม ๆ กับการพิจารณาในชั้นของสภาผู้แทนราษฎร⁸⁵ คณะกรรมการจะต้องพิจารณาและรายงานความเห็นต่อประธานวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายใน 10 วันนับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยที่การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการนี้ไม่มีการแปรญัตติ⁸⁶ จากนั้นประธานวุฒิสภาก็จะจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาและลงมติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณโดยให้วุฒิสภาลงมติว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งในการพิจารณารั้งนี้ วุฒิสภาก็จะแก้ไขเพิ่มเติมมิได้⁸⁷ วุฒิสภาก็จะต้องพิจารณาให้เสร็จภายในกำหนดเวลา ถ้าพ้นกำหนดเวลานั้นแล้วให้ถือว่าวุฒิสภาให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ด้วยเหตุนี้วุฒิสภาก็สามารถพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่รับมาได้อย่างรวดเร็ว และสามารถผ่านร่างพระราชบัญญัติงบประมาณได้ภายในเวลา 20 วัน ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

เมื่อผ่านการเห็นชอบของวุฒิสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายภายใน 20 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัติจากวุฒิสภาเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

ในกรณีที่วุฒิสภาไม่เห็นชอบด้วยจะต้องนำบทบัญญัติมาตรา 176 วรรคสอง มาใช้โดยอนุโลม หมายความว่า สภาผู้แทนราษฎรอาจจะยกร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นขึ้นมาพิจารณาใหม่ได้ทันที ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติยืนยันร่างเดิมด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา และประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

การแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลดลงหรือตัดทอนรายการซึ่งมีใ้รายจ่ายตามข้อผูกพันอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ⁸⁸

1. เงินสงฆ์ใช้ต้นเงินกู้
2. ดอกเบี้ยเงินกู้
3. เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย

⁸⁵ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 125.

⁸⁶ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 126.

⁸⁷ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 127.

⁸⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 180 วรรคห้า.

เหตุที่ต้องมีการบัญญัติเรื่องการแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ก็เพราะไม่ต้องการให้ ส.ส. หรือ ส.ว. หรือกรรมการสิทธิการเสนอแปรญัตติหรือกระทำการใดอันมีผลให้ ส.ส. หรือ ส.ว. หรือกรรมการสิทธิการมีส่วนไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย

2.1.5 การอนุมัติพระราชกำหนด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 218 กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและอนุมัติพระราชกำหนดเอาไว้ คือ โดยหลักแล้วอำนาจในการตรากฎหมายเป็นอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ แต่บางกรณีมีความจำเป็นรับด่วนที่ไม่อาจตรากฎหมายโดยรัฐสภาได้ จึงให้อำนาจการตรากฎหมายแก่คณะรัฐมนตรี เหตุผลที่ให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจออกพระราชกำหนดใช้บังคับได้นั้นก็เนื่องจากว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรับด่วนอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ
2. เพื่อความปลอดภัยสาธารณะ
3. เพื่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ
4. เพื่อป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ

การตราพระราชกำหนดจะตราขึ้นได้เมื่อคณะรัฐมนตรีมีความเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรับด่วนอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน หากให้ออกเป็นพระราชบัญญัติแล้วจะทำให้ล่าช้าไม่ทันการณ์ ดังนั้นรัฐธรรมนูญจึงกำหนดให้คณะรัฐมนตรีต้องนำพระราชกำหนดที่ออกมาใช้บังคับนั้น เสนอให้รัฐสภาพิจารณาอนุมัติ

ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 218 วรรคสาม กำหนดให้ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไปให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า และจะมีผลดังต่อไปนี้

ก. ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสามัญวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว

ข. ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติ หรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรก็ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป

ค. ถ้าหากพระราชกำหนดนั้นต้องตกไป จะไม่มีผลกระทบกระเทือนกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น คือ กิจการใดที่ได้กระทำมาแล้วก็เป็นอันแล้วกันไป⁸⁹

⁸⁹ ประณต นันทิยะกุล, สารະแห่งรัฐธรรมนูญ คำอธิบายรัฐธรรมนูญเรียงตามมาตรา หมวดที่ 6 รัฐสภา หมวดที่ 7 คณะรัฐมนตรี, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว, 2544), หน้า 432.

กรณีที่พระราชกำหนดดังกล่าวมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด ถ้าพระราชกำหนดนั้นถูกยกเลิกไปก็ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก ให้มีผลใช้บังคับต่อไป นับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีมติพระราชกำหนดนั้น ก็จะมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติแต่สภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรก็มีผลให้พระราชกำหนดนั้นกลายเป็นกฎหมายถาวรต่อไป เช่นเดียวกัน

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภานี้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ในกรณีที่รัฐสภาไม่อนุมัติพระราชกำหนดให้มีผลนับแต่วันถัดจากวันที่มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณียืนยันการอนุมัติพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาจะต้องดำเนินการเสนอต่อที่ประชุมของสภานั้นๆ ในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้นๆ

การตราพระราชกำหนดอีกประเภทหนึ่ง คือ พระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรา ตามมาตรา 220 การตราพระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตราต้องกระทำในระหว่างสมัยประชุม และต้องเป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตราซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน ดังนั้นเมื่อเข้าตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรและเงินตราให้ใช้บังคับตั้งเช่น พระราชบัญญัติก็ได้

ขั้นตอนของการอนุมัติพระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรา คณะรัฐมนตรีจะต้องนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายใน 3 วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา⁹⁰ นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรา 218 มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยสรุปก็คือ ถ้ารัฐสภาอนุมัติก็มีผลเป็นกฎหมาย แต่ถ้ารัฐสภาไม่อนุมัติพระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรานั้นเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้ทำไปแล้วในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

อนึ่งก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะได้อนุมัติพระราชกำหนดใด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภามีสิทธิเข้าชื่อเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าพระราชกำหนดนั้นไม่ได้ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ในอันที่รักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ ให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับความเห็นดังกล่าวส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

⁹⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 220.

ถ้าผลการวินิจฉัยปรากฏว่าพระราชกำหนดนั้นไม่ได้ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ดังที่ได้กล่าวมา ให้พระราชกำหนดนั้นไม่มีผลใช้บังคับมาตั้งแต่ต้น ทั้งนี้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งหมด⁹¹

2.2 หน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

รัฐสภามีอำนาจหน้าที่ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยสอดส่อง ดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ โดยการควบคุมสามารถกระทำได้ 5 ประการ คือ

2.2.1 การตั้งกระทู้ถาม

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้อำนาจฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี โดยวิธีการตั้งกระทู้ถาม ซึ่งเป็นการถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหารให้ฝ่ายบริหารกระทำสิ่งใด ๆ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินนั้นจะต้องกระทำไปด้วยความไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพราะมีฉะนั้นจะต้องถูกองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติคอยตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของตนอยู่

กระทู้ คือ คำถามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาตั้งขึ้นเพื่อให้รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีตอบในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ โดยอาจตอบในที่ประชุมสภาหรือในราชกิจจานุเบกษาก็ได้ แต่รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่สมควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน⁹²

กระทู้ที่สมาชิกตั้งถามรัฐมนตรีมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

1. คำถามเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของรัฐมนตรี ซึ่งเป็นคำถามที่สมาชิกตั้งขึ้นเมื่อเห็นว่าการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลไม่เป็นไปตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภา หรือการดำเนินการบริหารงานผิดพลาดไม่ตรงตามนโยบาย

2. คำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ของรัฐมนตรี โดยทั่วไปจะถามเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีนั้น

กระทู้ถามต้องเป็นคำถาม ข้อเท็จจริง ตลอดจนคำชี้แจงประกอบต้องชัดเจนไม่ฟุ้งเฟ้อชวนเวียน ช้าช้าก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย และกระทู้ถามต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 130⁹³ ดังต่อไปนี้

⁹¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 219.

⁹² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 183.

⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนพิเศษ 42 ง วันที่ 11 พฤษภาคม 2544, หน้า 62-63.

- (1) เป็นเชิงประชด เสียดสี หรือกลั่นแกล้งใส่ร้าย
- (2) เคลือบคลุมหรือเข้าใจยาก
- (3) เป็นเรื่องที่ได้ตอบแล้วหรือชี้แจงแล้วว่าไม่ตอบ
- (4) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคำถามซ้ำกับกระทู้ถามซึ่งมีผู้เสนอมาก่อน
- (5) เป็นการให้ออกความเห็น
- (6) เป็นปัญหาข้อกฎหมาย
- (7) เป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ
- (8) เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด เว้นแต่ที่เกี่ยวข้องกับการงานในหน้าที่ราชการ

กระทู้ถามตามข้อบังคับประชุมสภาผู้แทนราษฎรมี 2 ประเภท⁹⁴ คือ

2.2.1.1 กระทู้ทั่วไป⁹⁵ คือ คำถามที่สมาชิกสภาเสนอล่วงหน้าเป็นหนังสือและยื่นต่อประธานสภาของตน โดยระบุว่าถามใคร รัฐมนตรีคนใด และจะให้ตอบในที่ประชุมหรือให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดถึงเรื่องกระทู้ทั่วไปไว้ในมาตรา 183 ว่า ส.ส. หรือ ส.ว.ทุกคนมีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่รัฐมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน

เมื่อประธานสภาได้รับกระทู้แล้วจะจัดส่งกระทู้ถามไปยังรัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เป็นกระทู้ถามที่ต้องตอบในที่ประชุมสภาให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมภายใน 15 วันนับแต่วันที่กระทู้ถามส่งไปยังรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ⁹⁶

ส่วนกรณีที่กระทู้ถามต้องตอบในราชกิจจานุเบกษาให้ประธานสภาแจ้งรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการตอบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รัฐมนตรีได้รับกระทู้ถามนั้น และหากรัฐมนตรีได้ตอบแล้วในราชกิจจานุเบกษา หรือมีเหตุขัดข้องไม่ตอบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ประธานสภาแจ้งให้ผู้ตั้งกระทู้ทราบ⁹⁷

2.2.1.2 กระทู้ถามสด⁹⁸ คือ คำถามที่ ส.ส.แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ก่อนเริ่มประชุมในวันนั้นว่าจะถามใคร ซึ่งรับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่ต้องระบุคำถาม รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดถึงเรื่องกระทู้สดไว้ในมาตรา 184 ว่า การบริหารราชการแผ่นดินเรื่องใดที่เป็นปัญหาสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชนเป็นเรื่องที่กระทบถึงประโยชน์ของประเทศชาติหรือ

⁹⁴ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 128.

⁹⁵ มานิตย์ จุมปา, เรื่องเดิม, หน้า 188.

⁹⁶ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 146.

⁹⁷ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 147.

⁹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 189.

ประชาชน หรือเป็นเรื่องเร่งด่วน ส.ส.อาจแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรก่อนเริ่มประชุมในวันนั้นว่าจะถามนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้น โดยไม่ต้องระบุคำถามและให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรบรรจุเรื่องดังกล่าวไว้ในวาระการประชุมวันนั้น

ทั้งนี้กระทู้ถามสดต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด (ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 138)⁹⁹ ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
- (2) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน
- (3) เป็นเรื่องด่วน

เมื่อประธานสภาได้รับกระทู้ถามสดแล้ว ให้ประธานสภาเรียบเรียงกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม และแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีทราบโดยทันที

การจัดกระทู้ถามสดเข้าพิจารณาในสภามีระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการจัดกระทู้ถามสดเข้าระเบียบวาระการประชุม พ.ศ. 2544 กำหนดสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (1) การประชุมครั้งหนึ่งๆให้บรรจุกระทู้ถามสดไม่เกิน 3 กระทู้ถาม การถามการตอบ กระทู้ถามสดให้กำหนดเวลาไม่เกิน 60 นาที ในการประชุมแต่ละครั้ง¹⁰⁰
- (2) การแจ้งขอตั้งกระทู้ถามสดให้แจ้งในวันประชุมเพื่อพิจารณาระเบียบวาระการประชุม โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาในวันดังกล่าวและในหนังสือให้ระบุว่าประสงค์จะถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินท่านใดและในเรื่องใดโดยไม่ต้องระบุคำถาม¹⁰¹
- (3) เรื่องใดจะได้รับบรรจุระเบียบวาระเป็นการกระทู้ถามสดหรือไม่ ประธานสภาจะเป็นผู้วินิจฉัย โดยคำนึงถึงปัญหาสำคัญที่อยู่ในความสนใจของประชาชน หรือเป็นการเร่งด่วน หากเรื่องใดที่ประธานสภาวินิจฉัยว่าไม่เข้าลักษณะกระทู้ถามสด หรือไม่อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระให้เป็นอันระงับ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามสดอยู่ ก็ให้เสนอใหม่เพื่อพิจารณาในสัปดาห์ต่อไป¹⁰²
- (4) ในสัปดาห์ใดหากมีกระทู้ถามสดที่ประธานสภาวินิจฉัยแล้วเกินจำนวน 3 กระทู้ให้ประธานสภาจับสลากให้เหลือเพียง 3 กระทู้ เพื่อบรรจุเข้าระเบียบวาระต่อไป ในจำนวน 3 กระทู้ถามนี้หากปรากฏว่ามีกระทู้ถามที่เป็นเรื่องทำนองเดียวกันให้กระทู้ถามที่มีลักษณะดังกล่าว แต่ถูกจับสลากขึ้นมาในลำดับหลังตกไป¹⁰³ และให้คณะกรรมการจับสลากกระทู้ถามที่เหลือเพิ่มให้เต็มจำนวน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง

⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนพิเศษ 42 ง วันที่ 11 พฤษภาคม 2544, หน้า 65.

¹⁰⁰ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 131.

¹⁰¹ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 138.

¹⁰² มานิตย จุมปา, เรื่องเดิม, หน้า 190.

¹⁰³ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 139.

ผู้ตั้งกระทู้ถามด้วย เพื่อให้ผู้ตั้งกระทู้ถามคนเดียวกันถามเกินกว่าหนึ่งกระทู้ถาม เว้นแต่ไม่มีกระทู้ถามของสมาชิกคนอื่น

(5) กระทู้ถามสดที่ได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมแล้ว หากผู้ตั้งกระทู้ถามขอเลื่อนการถามให้ถือว่ากระทู้ถามนั้นเป็นอันตกไป

(6) กระทู้ถามสดแต่ละกระทู้ให้ถามด้วยวาจาได้เรื่องละไม่เกิน 3 ครั้ง ทั้งนี้ให้ถามตอบให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา 20 นาที เว้นแต่ในสัปดาห์ใดมีกระทู้สดน้อยกว่า 3 กระทู้ ก็ให้ขยายเวลาออกไปอีกตามสัดส่วนภายในเวลา 60 นาที¹⁰⁴

(7) การถาม การตอบ หรือการกล่าวอ้าง ข้อเท็จจริงประกอบกระทู้ถามสดต้องอยู่ในประเด็นของเรื่องที่ถาม ทั้งต้องกระชับ ชัดเจน ไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือมีลักษณะเป็นการอภิปราย¹⁰⁵

(8) ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดินเรื่องนั้นเป็นผู้ตอบกระทู้ถาม เว้นแต่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้นไม่อยู่หรือติดราชการสำคัญ จะมอบหมายให้รัฐมนตรีอื่นเป็นผู้ตอบกระทู้ถามเรื่องนั้นได้ โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรก่อนถึงวาระพิจารณากระทู้ถามเรื่องนั้น

2.2.2 การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากการตั้งกระทู้ถามแล้ว การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลถือว่าเป็นกระบวนการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยฝ่ายนิติบัญญัติขั้นรุนแรงที่สุด ซึ่งอาจจะมีผลทำให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องลาออกจากตำแหน่ง

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดเรื่องการเปิดอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีไว้ใน 2 กรณี คือ

2.2.2.1 การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดเรื่องการลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีไว้ในมาตรา 185 ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี ญัตติดังกล่าวต้องเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนต่อไปมาด้วย

การเสนอญัตติขอให้เปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยระบุเรื่องที่จะขอเปิดอภิปรายและเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคน

¹⁰⁴ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 142.

¹⁰⁵ มานิตย์ จุมปา. เรื่องเดิม, หน้า 190.

ต่อไปไว้ในญัตติด้วย¹⁰⁶

ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนายกรัฐมนตรีที่มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือจงใจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย จะเสนอโดยไม่มีการยื่นคำร้องขอตามมาตรา 304 ก่อนมิได้ และเมื่อได้มีการยื่นคำร้องขอตามมาตรา 304 แล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอผลการดำเนินการตามมาตรา 305¹⁰⁷

เมื่อประธานสภาได้รับญัตติตามที่กล่าวมาแล้วก็จะทำการไต่สวนตรวจสอบ หากมีข้อบกพร่องให้ประธานสภาแจ้งผู้เสนอทราบภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับญัตติ จากนั้นเมื่อประธานสภาได้ตรวจสอบความถูกต้องของญัตติแล้ว ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วนและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ¹⁰⁸

ในการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ สภาผู้แทนราษฎรจะต้องลงมติว่าจะไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจในนายกรัฐมนตรี โดยการลงมตินี้มีให้กระทำในวันเดียวกับวันที่มีการอภิปรายสิ้นสุด มติไม่ไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร¹⁰⁹ ผลเมื่อมีการไม่ไว้วางใจก็คือ นายกรัฐมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่งและประธานสภาผู้แทนราษฎรจะนำชื่อผู้ที่ได้รับเสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรีเมื่อตอนที่เสนอญัตติไม่ไว้วางใจ กราบบังคมทูลพระมหากษัตริย์เพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป¹¹⁰

ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายนั้น เป็นอันหมดสิทธิที่จะเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีอีกตลอดสมัยการประชุม¹¹¹

2.2.2.2 การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล

การยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 186 กำหนดไว้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ซึ่งต่างจากการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีที่จะต้องใช้นำนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึง 2 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเสนอญัตติ

¹⁰⁶ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 154 วรรคหนึ่ง.

¹⁰⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 182 วรรคสอง.

¹⁰⁸ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 155.

¹⁰⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185 วรรคสาม.

¹¹⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185 วรรคห้า.

¹¹¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 185 วรรคสี่.

ขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีได้¹¹²

การเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภา โดยระบุเรื่องที่จะขอเปิดอภิปรายไว้ในญัตติด้วย¹¹³

มาตรา 186 วรรคสอง เป็นกรณีที่รัฐมนตรีมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ร้ายวณิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือจงใจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ในการอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลให้นายกฤษฎีกาในมาตรา 185 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี

2.2.3 การขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ

การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายนิติบัญญัติที่มีต่อฝ่ายบริหารโดยเฉพาะการเปิดอภิปรายทั่วไป นอกจากการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยการขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีแล้ว ในส่วนของสมาชิกวุฒิสภาก็สามารถขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินได้ โดยไม่มีการลงมติ

ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา 187 บัญญัติว่า

“สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา มีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปในวุฒิสภาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่มีการลงมติ

การขอเปิดอภิปรายทั่วไปตามมาตรา นี้ จะกระทำได้ครั้งเดียวในสมัยประชุมหนึ่ง”

ตามมาตรา 187 วรรคแรก เป็นการขอเปิดอภิปรายทั่วไปของวุฒิสภา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน โดยไม่มีการลงมติ ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาต้องเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่า 3 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือจำนวน 120 คน จากจำนวน 200 คน มาตรการนี้เป็นหลักการใหม่ที่เพิ่งนำมาใช้เป็นครั้งแรกเป็นการเพิ่มบทบาทในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินให้แก่สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนมากขึ้นนั่นเอง

ส่วนในมาตรา 187 วรรคสอง เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของคณะรัฐมนตรีที่จะไม่ต้องมาแถลงข้อเท็จจริง หรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินมากเกินไป จึงได้บัญญัติให้การขอเปิดอภิปรายทั่วไปของวุฒิสภา ตามมาตรา 187 วรรคสองนี้ จะกระทำได้เพียงครั้งเดียว ในสมัย

¹¹² ประณต นันทิยะกุล, เรื่องเดิม, หน้า 361.

¹¹³ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 156 ประกอบกับ ข้อ 154.

ประชุมหนึ่ง

เหตุผลหลักของการมีบทบาทปัญญัตติมาตรานี้ คือ การเพิ่มบทบาทให้แก่สมาชิกวุฒิสภาในการควบคุมบริหารราชการแผ่นดิน ในกรณีที่มีปัญหาสำคัญๆ ของประเทศ หรือมีวิกฤตการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น โดยให้คณะรัฐมนตรีได้ออกมาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือชี้แจงปัญหาสำคัญๆ ของประเทศที่เกิดขึ้นวิธีการนี้ สมาชิกวุฒิสภาอาจจะให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยที่ไม่มีการลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจแต่อย่างใด¹¹⁴

2.2.4 การตั้งคณะกรรมการเพื่อการตรวจสอบการบริหารราชการของรัฐบาล

ในการดำเนินกิจกรรมของรัฐสภา ซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แต่ละสภามีสมาชิกอยู่เป็นจำนวนมาก และมีการกล่าวนาจอหน้าที และขอบเขตการทำงานที่กว้างขวาง ซับซ้อน หากให้สมาชิกทั้งสภาทำงานเองทั้งหมดก็อาจจะทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพได้ เพราะงานบางอย่างจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในงานนั้นๆ จึงจำเป็นต้องมีการแบ่งงานกันทำ ดังนั้นในแต่ละสภาจึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นมาหลายคณะตามลักษณะของงาน

รัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมของสภาในปัจจุบัน ได้แบ่งแยกประเภทของคณะกรรมการตามลักษณะของงาน หรือตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้กระทำ ซึ่งจำแนกประเภทคณะกรรมการไว้ดังนี้

1) คณะกรรมการสามัญประจำสภา

คณะกรรมการสามัญประจำสภา หมายถึง กรรมการที่สภาตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสภาเท่านั้น ประกอบเป็นคณะกรรมการและตั้งไว้เป็นการถาวรตลอดอายุของสภาโดยมีจำนวนและคณะตามความจำเป็นในกิจการของสภา

ตามข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 80¹¹⁵ กำหนดไว้ว่าภายใต้บังคับมาตรา 189 และมาตรา 191 ของรัฐธรรมนูญให้สภาตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้น 31 คณะ แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการมีจำนวน 17 คน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- (1) คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร
- (2) คณะกรรมการเด็ก เยาวชน สตรีและผู้สูงอายุ
- (3) คณะกรรมการการศึกษา
- (4) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- (5) คณะกรรมการการคมนาคม

¹¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 363.

¹¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนพิเศษ 42 ง วันที่ 11 พฤษภาคม 2544, หน้า 42.

- (6) คณะกรรมการการคุ้มครองผู้บริโภค
- (7) คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน
- (8) คณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุม
- (9) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (10) คณะกรรมการการตำรวจ
- (11) คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ
- (12) คณะกรรมการติดตามการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- (13) คณะกรรมการติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร
- (14) คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (15) คณะกรรมการการทหาร
- (16) คณะกรรมการการท่องเที่ยว
- (17) คณะกรรมการการปกครอง
- (18) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ
- (19) คณะกรรมการการพลังงาน
- (20) คณะกรรมการการพัฒนาการเมือง
- (21) คณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจ
- (22) คณะกรรมการการพาณิชย์
- (23) คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
- (24) คณะกรรมการการแรงงาน
- (25) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (26) คณะกรรมการการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม
- (27) คณะกรรมการการศึกษา
- (28) คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม
- (29) คณะกรรมการการสาธารณสุข
- (30) คณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม
- (31) คณะกรรมการการอุตสาหกรรม

หากมีความจำเป็นสภาผู้แทนราษฎรจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะอื่นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ได้ และสมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกิน 2 คณะ

ส่วนข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 75¹¹⁶ กำหนดให้วุฒิสภาดังตั้งคณะกรรมการ

¹¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนพิเศษ 49 ง วันที่ 31 พฤษภาคม 2544, หน้า 25.

สามัญประจำวุฒิสภาขึ้นมีจำนวน 21 คณะ แต่ละคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- (1) คณะกรรมการการศึกษา
- (2) คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์
- (3) คณะกรรมการการคมนาคม
- (4) คณะกรรมการการคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน
- (5) คณะกรรมการการงบประมาณ
- (6) คณะกรรมการการต่างประเทศ
- (7) คณะกรรมการการทหาร
- (8) คณะกรรมการการท่องเที่ยว
- (9) คณะกรรมการการปกครอง
- (10) คณะกรรมการการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
- (11) คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน
- (12) คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
- (13) คณะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการสังคม
- (14) คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
- (15) คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม
- (16) คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การพาณิชย์และอุตสาหกรรม
- (17) คณะกรรมการการสาธารณสุข
- (18) คณะกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ
- (19) คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระ
- (20) คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา
- (21) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อม

หากมีความจำเป็นวุฒิสภาจะตั้งคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเพิ่มขึ้นหรือลดจำนวนลงเมื่อใดก็ได้ สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ไม่เกิน 2 คณะ เว้นแต่สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งเป็นประธานและเลขาธิการคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภานั้นให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาได้ 1 คณะ โดยคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภามีวาระ 2 ปีนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติเลือกตั้ง¹¹⁷

¹¹⁷ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 75.

2) คณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญ หมายถึง กรรมการที่สภาตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้นก็ได้ ประกอบเป็นคณะกรรมการ สภาจะตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นเมื่อมีเหตุผลและความจำเป็นในกิจการ กล่าวคือ เมื่อมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือการกระทำกิจการใดๆ นั้นไม่อยู่ในขอบข่ายงานของคณะกรรมการการวิสามัญประจำสภาชุดใด หรืออาจจะเป็นเรื่องที่คาบเกี่ยวกับขอบข่ายความรับผิดชอบของคณะกรรมการการวิสามัญประจำสภาหลายชุด จึงต้องตั้งคณะกรรมการการวิสามัญขึ้นมาเพื่อดำเนินการเฉพาะกิจเป็นคราวๆ ไป เมื่อปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ พร้อมทั้งเสนอรายงานต่อสภาพิจารณาเสร็จสิ้นก็สลายตัวสิ้นสภาพไป¹¹⁸

สำหรับการเลือกตั้งคณะกรรมการการวิสามัญจะเลือกจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อมีจำนวนไม่เกิน 1 ใน 4 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร¹¹⁹

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก สตรี และคนชรา หรือผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพ ให้ตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนองค์การเอกชนประเภทนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และตั้งจากบุคคลที่คณะรัฐมนตรีเสนอชื่อไม่เกิน 1 ใน 6 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จำนวนกรรมการนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่สมาชิกเสนอ โดยให้มีจำนวนใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมือง หรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร¹²⁰

สำหรับเรื่องขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนั้น โดยทั่วไปกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้¹²¹

1. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภามอบหมายแล้วรายงานต่อสภาตามเวลาที่สภากำหนด

2.2 พิจารณาหลักการของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก่อนที่สภาจะลงมติรับหลักการในวาระที่หนึ่ง

1.2 พิจารณารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่สภามีมติรับหลักการแล้ว ในการนี้คณะกรรมการมีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดในร่างพระราช-

¹¹⁸ มาณิตย์ จุมปา, เรื่องเดิม, หน้า 139.

¹¹⁹ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 81.

¹²⁰ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อ 82.

¹²¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 141.

บัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น และในขณะเดียวกันสมาชิกอื่นก็มีสิทธิเสนอคำแปรญัติติขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นได้ด้วย

2. กระทำกิจการใดๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาและต้องระบุนโยบายชัดแจ้งไว้ในมติของสภาเป็นกรณี ๆ ไป แล้วรายงานต่อสภาตามเวลาที่กำหนด

นอกจากนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้คณะกรรมการการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ โดยได้รับเอกสิทธิ์ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับสมาชิกรัฐสภา¹²²

อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติอำนาจของคณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญที่ได้กล่าวมามีข้อสังเกตว่าเมื่อไรก็ตามที่คณะกรรมการขอให้หน่วยงานราชการส่งเอกสารเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อนำมาใช้ในการประกอบการพิจารณาศึกษา หน่วยงานนั้นๆ กลับนิ่งเฉย ไม่ให้ความร่วมมือ แม้ว่าจะมีกลไกทางการเมือง เรียกให้รัฐมนตรีเจ้ากระทรวงรับผิดชอบทางการเมือง เช่น การตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นให้ชี้แจงถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งในความเป็นจริงคณะกรรมการก็ยังไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงเท่าใดนัก เพราะทั้งข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำไม่ค่อยให้ความสำคัญกับคณะกรรมการ¹²³

การดำเนินงานของคณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาดังกล่าว คณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญต้องดำเนินการจัดการประชุม และวิธีการประชุมดังนี้

การประชุมคณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญ ตามข้อบังคับการประชุมสภาได้กำหนดลักษณะการประชุมคณะกรรมการแตกต่างจากการประชุมสภา คือ หากเป็นการประชุมสภารัฐธรรมนูญได้กำหนดให้การประชุมมีลักษณะเปิดเผย ประชาชนที่สนใจสามารถเข้าฟังการประชุมได้ ส่วนการประชุมคณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญผู้ที่จะเข้าฟังการประชุมได้ จะต้องเป็นบุคคลดังต่อไปนี้ คือ

- สมาชิก
- รัฐมนตรี
- บุคคลซึ่งรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย
- บุคคลซึ่งประธานคณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญชี้แจง

ดังนั้นประชาชนทั่วไปจึงไม่มีสิทธิเข้าฟังการประชุมคณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญ ส่วนในกรณีประชุมลับบุคคลที่จะเข้าฟังการประชุมได้ก็แต่เฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม และต้องได้รับอนุญาตจาก

¹²² รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 189.

¹²³ ธงทอง จันทรางศุ, การปรับปรุงการทำงานของคณะกรรมการการันรัฐธรรมนูญให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น, หน้า 19.

ประธานของที่ประชุมเท่านั้น

ในการประชุมคณะกรรมการจะต้องมีคณะกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะถือเป็นองค์ประชุม หากเป็นการประชุมที่จะต้องมีการลงมติเรื่องใดจะต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการที่มีอยู่ทั้งหมด ส่วนในการประชุมร่วมกันจะต้องมีกรรมการของทั้งสองสภามาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมได้

การลงมติของคณะกรรมการให้ถือเอาเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียงในการออกคะแนนเสียง ถ้ามีคะแนนเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงเด็ดขาด

การดำเนินกิจการอื่น ๆ ของคณะกรรมการก็เป็นไปในการดำเนินการตามหน้าที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายละเอียดอื่น ๆ ที่จะใช้ในการเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการและเพื่อใช้เป็นเหตุผลประกอบในการนำเสนอในรายงานเพื่อสภาพิจารณาต่อไป

2.2.5 การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งอื่นๆ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้วางมาตรการในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารไว้หลายประการไม่ว่าจะเป็นการตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ การตั้งกรรมการ นอกจากนี้ได้มีการเพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งอื่น ๆ ไว้อีกด้วย ซึ่งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งอื่นๆที่ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถทำได้ คือ การเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาให้มีการถอดถอนจากตำแหน่ง

มาตรา 304 ได้กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งอื่นๆออกจากตำแหน่งได้ ซึ่งคำร้องขอดังกล่าวจะต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิดไว้อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งได้

ในการออกเสียงลงมติให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่ง สมาชิกวุฒิสภามีอิสระในการออกเสียงลงคะแนนซึ่งจะต้องกระทำโดยวิธีการลงคะแนนลับ มติที่จะถอดถอนได้ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มติของวุฒิสภามาตรานี้ให้เป็นที่สุด และจะมีการร้องขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยอาศัยเหตุเดียวกันอีกไม่ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง¹²⁴

2.3 หน้าที่ในการเลือก ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

2.3.1 การเลือก ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 135 กำหนดให้วุฒิสภามีบทบาทในการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยในทางปฏิบัติวุฒิสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการมาธิการสามัญชั้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกิน 11 คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นๆ เป็นกรณีๆ ไป ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 96¹²⁵ ซึ่งขั้นตอนในการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตรวจสอบต่างๆ ของวุฒิสภามีดังนี้

คณะกรรมการสรรหาฯ ตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายกำหนดให้คัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตรวจสอบต่างๆ หรือองค์กรอื่นตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดหรือกฎหมายกำหนดให้คัดเลือกบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตรวจสอบต่างๆ เมื่อทำการคัดเลือกแล้วเสนอชื่อผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งในองค์กรตรวจสอบต่าง ๆ ต่อประธานวุฒิสภา

จากนั้นประธานวุฒิสภาจัดให้มีการประชุมวุฒิสภา เพื่อพิจารณาคัดเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบบุคคลตามรายชื่อที่เสนอมา ซึ่งในการดำเนินงานของวุฒิสภานี้ วุฒิสภาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการมาธิการสามัญเพื่อตรวจสอบประวัติ ความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 135

เมื่อได้รายชื่อมาแล้วประธานวุฒิสภาเสนอชื่อผู้ที่ได้รับการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือความเห็นชอบ ต่อพระมหากษัตริย์เพื่อที่จะทรงแต่งตั้งต่อไป โดยประธานวุฒิสภาเป็นผู้สนองพระบรมราชโองการในการแต่งตั้ง

องค์กรตรวจสอบต่าง ๆ ที่วุฒิสภาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบ มีดังต่อไปนี้

¹²⁴ มานิตย์ จุมปา, เรื่องเดิม, หน้า 258.

¹²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนพิเศษ 49 ง วันที่ 31 พฤษภาคม 2544, หน้า 34.

1) คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในการคัดเลือกบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง รัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้งสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจำนวน 5 คน ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 และให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาสรรหาจำนวน 5 คนด้วยเพื่อเสนอให้วุฒิสภาคัดเลือกให้เหลือ 5 คนจากผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อทั้งหมด 10 คน จากนั้นให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกประชุมเลือกกันเองเป็นประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งหนึ่งคน จากนั้นประธานวุฒิสภาจะเป็นผู้เป็นเสนอรายชื่อประธานและกรรมการการเลือกตั้งต่อพระมหากษัตริย์เพื่อทรงแต่งตั้งและประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง¹²⁶

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 มาตรา 6 กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหาและการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากการดำรงตำแหน่งเป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

2) ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา

ในการคัดเลือกบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ในขั้นตอนแรกกระทำโดยคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา คณะกรรมการสรรหาจะเสนอชื่อผู้ที่เห็นว่าเป็นที่ยอมรับของประชาชน มีความรอบรู้ในการบริหารราชการแผ่นดิน และมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ต่อที่ประชุมของคณะกรรมการสรรหา ในขั้นตอนต่อไปคณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาถ้อยคำคัดค้านการเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติไว้ 9 คน เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้รับรายชื่อแล้วจะทำการคัดเลือกเหลือเพียง 6 คน จากนั้นประธานสภาผู้แทนราษฎรจะส่งให้วุฒิสภาคัดเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาจำนวนไม่เกิน 3 คน แล้วนำรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกขึ้นกราบบังคมทูล เพื่อให้พระมหากษัตริย์แต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยที่ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง

ทั้งนี้คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา และการคัดเลือกผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา¹²⁷

3) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีก 10 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาโดยคัด

¹²⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 138.

¹²⁷ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. 2542.

เลือกจากบุคคลที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย เสนอต่อพระมหากษัตริย์ เพื่อทรงแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง¹²⁸

4) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาจากการพิจารณาแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาโดยที่การพิจารณาสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาจากบุคคลดังต่อไปนี้

คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่สรรหาบุคคลและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประเภทผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์จำนวน 10 คน และผู้ทรงคุณวุฒิสภารัฐศาสตร์ จำนวน 6 คน แล้วเสนอรายชื่อต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนั้น จากนั้นประธานวุฒิสภาจะจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อ โดยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์จากจำนวน 10 คน ให้เหลือจำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิสภารัฐศาสตร์จากจำนวน 6 คน ให้เหลือจำนวน 3 คน

นอกจากนี้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญยังได้คัดเลือกจากผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน 5 คน และคัดเลือกจากตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด โดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน 2 คน

ผู้ที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมวุฒิสภา จากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา และจากที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด ให้ประชุมและเลือกกันเองและให้คนหนึ่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ทูลเกล้าฯถวายรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกต่อพระมหากษัตริย์เพื่อทรงแต่งตั้งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญและตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต่อไป โดยที่ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการในการแต่งตั้ง

5) ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด

รัฐธรรมนูญกำหนดให้วุฒิสภาเป็นผู้มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในศาลปกครองสูงสุด ประธานศาลปกครองสูงสุด และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน โดยวิธีการคัดเลือกให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศ.ป.) กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

¹²⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 199.

ก. ให้ความเห็นชอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์และผู้ทรงคุณวุฒิในการบริหารราชการแผ่นดินเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุด โดยที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด แล้วเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี แล้วนายกรัฐมนตรีจะนำรายชื่อขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภา ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบแล้ว นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง¹²⁹

ข. ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองให้ดำรงตำแหน่ง “ประธานศาลปกครองสูงสุด” โดยที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครองพิจารณาคัดเลือกตุลาการศาลปกครองสูงสุด 1 คน เพื่อเป็นประธานศาลปกครองสูงสุด แล้วเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี จากนั้นนายกรัฐมนตรีจะนำรายชื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภา ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อวุฒิสภาให้ความเห็นชอบแล้วนายกรัฐมนตรีจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง¹³⁰

ค. เลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน ในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง โดยที่กำหนดให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคล 6 คนต่อวุฒิสภา แล้ววุฒิสภาจะเลือกให้เหลือ 2 คน เพื่อเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง¹³¹

6) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

รัฐธรรมนูญกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีก 8 คน

ก. ประธานและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยให้คณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 คน เสนอต่อประธานวุฒิสภา ในที่ประชุมของวุฒิสภาจะทำการเลือกบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อในบัญชีโดยวิธีลงคะแนนลับพิจารณาเลือกให้เหลือ 9 คน และให้ผู้ที่ได้รับเลือกประชุมเลือกกันเองเป็นประธานกรรมการ 1 คน ในขั้นตอนต่อไปประธานวุฒิสภานำเสนอรายชื่อประธานและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อพระมหากษัตริย์เพื่อทรงแต่งตั้ง และลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ¹³²

¹²⁹ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง.

¹³⁰ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 15 วรรคสอง.

¹³¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 279 (3) ประกอบกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 37.

¹³² พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 7.

ข. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ในการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและวุฒิสภาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง¹³³

7) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) ดังนี้

ก. ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินประกอบด้วยประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีก 9 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลัง และด้านอื่น

ทั้งนี้คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหาและการคัดเลือก การพ้นจากตำแหน่ง ได้กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน¹³⁴

ข. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

การแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ให้คณะกรรมการสรรหาสรรหาและเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีมติให้ความเห็นชอบผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมด เมื่อให้ความเห็นชอบแล้วให้ประธานวุฒิสภานำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงแต่งตั้ง และประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้ง¹³⁵

8) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 2 คน ในคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.)

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 274 ได้กำหนดให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

¹³³ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 112.

¹³⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 312.

¹³⁵ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 31.

- 1) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- 2) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละชั้นศาล ซึ่งได้รับเลือกในแต่ละชั้นศาลๆละ 4 คน
- 3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการและได้รับเลือกจากวุฒิสภา จำนวน 2 คน

กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในประเภทที่ 3 ซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้น กำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิได้ โดยกำหนดเงื่อนไขไว้ว่าบุคคลที่วุฒิสภาเลือกนั้นต้องไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะต้องการให้ได้บุคคลภายนอกเข้ามาในคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมด้วย

2.3.2 การพิจารณาถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วุฒิสภามาตรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มีอำนาจในการพิจารณาและมีมติถอดถอนข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ หรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรตรวจสอบต่าง ๆ ออกจากตำแหน่ง ดังนั้นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจึงกำหนดหลักเกณฑ์การถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งขึ้น เพื่อใช้ควบคุมการใช้อำนาจรัฐซึ่งหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่ใช้ในการถอดถอนได้บัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2541 มีดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่จะถูกร้องขอให้ถอดถอน

บุคคลที่อาจถูกพิจารณาถอดถอนจากวุฒิสภา มีดังต่อไปนี้

1. นายกรัฐมนตรี
2. รัฐมนตรี
3. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
4. สมาชิกวุฒิสภา
5. ประธานศาลฎีกา
6. ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
7. ประธานศาลปกครองสูงสุด
8. อัยการสูงสุด
9. กรรมการการเลือกตั้ง
10. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
11. ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
12. กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
13. รองประธานศาลฎีกา
14. รองประธานศาลปกครองสูงสุด

15. หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร
16. รองอัยการสูงสุด
17. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง¹³⁶

พฤติการณ์ที่จะถูกร้องขอให้ถอดถอน

ผู้ดำรงตำแหน่งที่จะถูกร้องขอให้ถอดถอนจะต้องมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย วุฒิสภามีอำนาจถอดถอนผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้¹³⁷

ผู้มีสิทธิร้องขอให้ถอดถอน

บุคคลที่มีสิทธิร้องขอให้วุฒิสภาถอดถอน มีดังนี้

- 1) ส.ส. จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ร้องขอต่อประธานวุฒิสภา
- 2) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 คน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา
- 3) ส.ว. จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภามีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภาถอดถอน ส.ว. ออกจากตำแหน่งได้

กระบวนการในการถอดถอน

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอแล้วจะดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

1. ส่งเรื่องให้ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว
2. เมื่อไต่สวนเสร็จ ป.ป.ช. จะส่งรายงานให้วุฒิสภา โดยในรายงานดังกล่าวต้องระบุให้ชัดเจนว่าข้อกล่าวหาตามคำร้องขอข้อใดมีมูลหรือไม่เพียงใด ถ้า ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล นับแต่วันดังกล่าวผู้ดำรงตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้จนกว่าวุฒิสภามีมติ และให้ประธาน

¹³⁶ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 4

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ทบวงหรือกระทรวง สำหรับข้าราชการพลเรือน ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการเหล่าทัพหรือผู้บัญชาการทหารสูงสุด สำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติ

¹³⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 303.

กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะต้องจัดส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังประธานวุฒิสภาและส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อฟ้องยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อไป แต่ถ้า ป.ป.ช. เห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาเป็นอันตกไป

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานแล้วจะต้องจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณากรณีดังกล่าวโดยเร็ว ในกรณีที่ ป.ป.ช. ส่งรายงานให้นอกสมัยประชุม ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบเพื่อให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญ

3. วุฒิสภาจะประชุมพิจารณาถอดถอนโดยมติถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ของวุฒิสภา การออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยวิธีลับ

4. ผลของการที่บุคคลนั้นถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งหรือให้ออกจากราชการนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอน และผู้นั้นจะถูกตัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือในการรับราชการเป็นเวลา 5 ปี

มติของวุฒิสภาให้เป็นที่สุดและจะมีการร้องขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยอาศัยเหตุเดียวกันอีกไม่ได้ แต่ไม่กระทบกระเทือนการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

สรุปอำนาจและหน้าที่ของรัฐสภาไทย

ตามรัฐธรรมนูญฉบับเดิมบทบาทของฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย ควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหารโดยการตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจแล้ว รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2540 ได้กำหนดบทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ กำหนดให้อำนาจหน้าที่ในการเลือก แต่งตั้ง ให้ความเห็นชอบ ให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตรวจสอบต่าง ๆ และอำนาจการพิจารณาถอดถอนข้าราชการการเมือง ข้าราชการประจำ หรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรตรวจสอบต่าง ๆ ออกจากตำแหน่งด้วย จึงนับเป็นบทบาทและอำนาจหน้าที่ใหม่ของฝ่ายนิติบัญญัติ คือ วุฒิสภา โดยกำหนดให้วุฒิสภาเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาในฐานะที่เป็นองค์กรตรวจสอบ ทำการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ กรณีที่ไม่มีหลักฐานพิสูจน์ได้ชัดว่ามีการทำผิด เพียงแต่มีพฤติการณ์สงสัยว่าได้กระทำผิด ก็สามารถถูกถอดถอนได้ ส่วนในกรณีที่มีหลักฐานชัดเจนว่ามีการกระทำผิดของผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ นอกจากผู้นั้นจะถูกถอดถอนแล้วยังถูกดำเนินคดีอาญาในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกด้วย ซึ่งถือเป็นบทบาทและอำนาจหน้าที่ใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

3

การดำเนินงานของรัฐสภาไทย ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่มุ่งจะศึกษาถึงประสิทธิผลของรัฐสภาไทย ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ ใน 3 ด้านหลัก ด้วยกัน กล่าวคือ

- 1) ประสิทธิผลในการดำเนินงานด้านกฎหมาย
- 2) ประสิทธิผลในตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร
- 3) ประสิทธิผลในการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

จากการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร คณะผู้วิจัยได้สรุปผลงานและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประสิทธิผลทั้งสามด้านหลักของรัฐสภาไทยได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติ

นับตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา¹ รัฐสภาไทยมีผลงานด้านการตรากฎหมาย ทั้งที่เป็น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ, พระราชบัญญัติที่ต้องตราขึ้นตามบทบัญญัติและกำหนดระยะไว้ในรัฐธรรมนูญ และ พระราชบัญญัติทั่วไป โดยจัดเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ 1.) พระราชบัญญัติที่ต้องตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และ 2.) พระราชบัญญัติทั่วไป (ซึ่งจะแยกนำเสนอเป็นรายปี) ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 พระราชบัญญัติที่ต้องตราขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา

- ก) กฎหมายที่ต้องตราภายใน 240 วัน นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ

¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2540

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541²
2. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541³
3. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541⁴

ข) กฎหมายที่ต้องตราภายใน 2 ปี นับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญ

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2541⁵ (ตามมาตรา 329 (5))
2. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542⁶ (ตามมาตรา 329 (4)) พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2542
3. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2542⁷
4. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. 2542⁸
5. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542⁹ (ตามมาตรา 329 (2)) พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542
6. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. 2542¹⁰ (ตามมาตรา 334 (2)) พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2542
7. พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2542¹¹ พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 และ พระราชบัญญัติปรับปรุง

² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 35 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2541

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 35 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 35 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 115ก วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2542

⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2542

⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 114ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 75ก วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 25 ก วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2542

กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2542

8. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542¹² (ตามมาตรา 335 (4))
9. พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542¹³ (ตามมาตรา 334 (1))
10. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542¹⁴ (ตามมาตรา 334 (3)) พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2542 และ พ.ร.บ.คณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2542
11. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542¹⁵ (ตามมาตรา 334 (1)) (การเสียสิทธิในการเลือกตั้ง)
12. พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2542¹⁶ (ตามมาตรา 334 (1))
13. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542¹⁷ (ตามมาตรา 335 (8))
14. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจท้องถิ่น พ.ศ. 2542¹⁸ (ตามมาตรา 334 (1))
15. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543¹⁹ (ตามมาตรา 334 (1))
16. พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนหรือหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. 2543²⁰ (ตามมาตรา 335 (4))

ค) กฎหมายที่ต้องตราภายใน 3 ปี นับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญ

1. พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ศ. 2543²¹ (ตามมาตรา 335 (2))
2. พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543²² (ตามมาตรา 335 (5)) พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ร่างพระราชบัญญัติ เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543

¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 20ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542

¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 104ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 114ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 94ก วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 118ก วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 120ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 114ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 59ก วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2543

²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 66ก วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 16ก วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2543

²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 44ก วันที่ 18 พฤษภาคม 2543

ง) กฎหมายที่ต้องตราภายใน 5 ปี นับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญ

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542²³ (ตามมาตรา 335 (3))
2. พระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543²⁴ (ตามมาตรา 335 (3)) (การนั่งพิจารณาคดี การจ่ายสำนวนคดี การโยกย้ายโดยไม่ได้รับความยินยอม การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน และการลงโทษผู้พิพากษา (ม.236 ม.249 วรรคสาม, วรรคห้า และ ม.273 วรรคสอง))

จ) กฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจขององค์กรส่วนท้องถิ่น

1. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2541²⁵
2. พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542²⁶
3. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542²⁷
4. พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542²⁸
5. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. 2542²⁹
6. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542³⁰
7. พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542³¹
8. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542³²
9. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2542³³
10. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542³⁴

²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2542

²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 44 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 99 ก วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2541

²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 9 ก วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 15 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 15 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 40 ก วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 120 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 104 วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542

³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 104 วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542

³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 104 วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542

³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 104 วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542

1.2 พระราชบัญญัติทั่วไปและพระราชกำหนดที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา

หลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 รัฐสภาไทยมีผลงานในด้านการตรากฎหมาย โดยมีพระราชบัญญัติและพระราชกำหนดที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาสรุปแยกเป็นรายปีได้ดังต่อไปนี้

ก) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2540 มีกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา จำนวน 29 ฉบับ จำแนกเป็น พระราชบัญญัติ 23 ฉบับ และ พระราชกำหนด 6 ฉบับ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. 2540³⁵
2. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2540³⁶
3. พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะในท้องที่ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ให้แก่วัดหินหมากเป้ง และโอนที่ ธรณีสงฆ์ วัดหินหมากเป้งในท้องที่ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคายให้แก่กระทรวงการคลัง³⁷
4. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540³⁸
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน³⁹
5. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน พ.ศ. 2540⁴⁰
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน⁴¹
6. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540⁴²
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540⁴³

³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 56 ก วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 1.

³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 57 ก วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 1.

³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 59 ก วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 1.

³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 60 ก วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 22.

³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 70 ก วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 33.

⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 80 ก วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 26.

⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 70 ก วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 34.

⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 60 ก วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 1.

⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 70 ก วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 31.

7. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540⁴⁴
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540⁴⁵
8. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2540⁴⁶
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2540⁴⁷
9. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2540⁴⁸
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2540⁴⁹
10. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540⁵⁰
11. พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดทุ่งสง พ.ศ. 2540⁵¹
12. พระราชบัญญัติการบริหารองค์การศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540⁵²
13. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลในเมือง ตำบลเมืองเก่า และตำบลบ้านหว้า อำเภอเมืองขอนแก่น เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2131 สายแยกทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2 (ขอนแก่น) - บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2062 (เหล่านางาม) พ.ศ. 2540⁵³
14. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลม่วงหมู่ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 32 สายบางปะอิน-พยุหะคีรี ตอนทางแยกต่างระดับ อำเภอเมืองสิงห์บุรี พ.ศ. 2542⁵⁴

⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 60 ก วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 14.

⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 70 ก วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 32.

⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 60 ก วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 29.

⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 70 ก วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 35.

⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 60 ก วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 32.

⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 70 ก วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 36.

⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 62 ก วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2540, หน้า 1.

⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 65 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 1.

⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 65 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 3.

⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 1.

⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 4.

15. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลโกรกพระ ตำบลเนินกว้าว อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ และตำบลทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3319 สายโกรกพระ-ทัพทัน พ.ศ. 2540⁵⁵
16. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12 สายตาก-ขอนแก่น ตอนเลี้ยงอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย พ.ศ. 2540⁵⁶
17. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลมิชัย และตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย เพื่อสร้างทางรถไฟสายหนองคาย-เวียงจันทน์ พ.ศ. 2540⁵⁷
18. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3087 สายราชบุรี-เหมืองผาปากค้างขาว ตอนเลี้ยงเมืองจอมบึง พ.ศ. 2540⁵⁸
19. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลวังชมภู อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 113 สายวังชมภู-ต่อเขตเทศบาลเมืองพิจิตรควบคุมตอนสามแยกบ้านวังชมภู พ.ศ. 2540⁵⁹
20. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และอำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง เพื่อสร้างทางรถไฟสายสัตหีบ - มาบตาพุด พ.ศ. 2540⁶⁰
21. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เพื่อสร้างทางรถไฟสายฉะเชิงเทรา - สัตหีบ พ.ศ. 2540⁶¹
22. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2540⁶²
23. พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ. 2540⁶³
24. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2540⁶⁴

⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 7.

⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 10.

⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 13.

⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 16.

⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 19.

⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 22.

⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 66 ก วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 25.

⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 67 ก วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 1.

⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 72 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 1.

⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 72 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 18.

25. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2540⁶⁵
26. พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540⁶⁶
27. พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. 2540⁶⁷
28. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2540⁶⁸
29. พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540⁶⁹

ข) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2541 มีกฎหมายที่ผ่านความเป็นชอบจากรัฐสภา จำนวน 75 ฉบับ จำแนกเป็น พระราชบัญญัติ 65 ฉบับ และ พระราชกำหนด 10 ฉบับ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷⁰
2. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷¹
3. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷²
4. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷³
5. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷⁴
6. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหิดล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷⁵
7. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷⁶
8. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷⁷
9. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁷⁸
10. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541⁷⁹

⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 72 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 23.

⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 72 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 32.

⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 72 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 37.

⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 72 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540, หน้า 42.

⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 75 ก วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2540, หน้า 1.

⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 1.

⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 3.

⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 6.

⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 9.

⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 12.

⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 15.

⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 18.

⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 22.

⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 6 ก 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 26.

⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 8 ก 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 1.

11. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางพิเศษสายรามอินทรา-อาจณรงค์ ในท้องที่เขตลาดพร้าว เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ เขตห้วยขวาง เขตสวนหลวง เขตคลองเตย และเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2541⁸⁰
12. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พ.ศ. 2541⁸¹
13. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2541⁸²
14. พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงการต่างประเทศ ไปเป็นของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ พ.ศ. 2541⁸³
15. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541⁸⁴
16. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2541⁸⁵
17. พระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2541⁸⁶
18. พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541⁸⁷
19. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2541⁸⁸
20. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2541⁸⁹
21. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2541⁹⁰
22. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ ตำบลบัวงาม อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3236 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 325 (หัวโพ) - บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3097 พ.ศ. 2541⁹¹

⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 9 ก 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541, หน้า 1.

⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 11 ก 6 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 11 ก 6 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 26.

⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 11 ก 6 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 28.

⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก 24 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก 24 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 10.

⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก 24 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 13.

⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก 24 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 16.

⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก 24 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 32.

⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก 24 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 48.

⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 15 ก 24 มีนาคม พ.ศ. 2541, หน้า 67.

⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

23. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลเสือเผาะ อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม และตำบลกระนวน ตำบลห้วยเตย กิ่งอำเภอชำสูง อำเภอกระนวน ตำบลหนองกุงใหญ่ อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2152 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 209 (เขียงยืน) - ท่าคันโท ตอนอำเภอเขียงยืน - อำเภอกระนวน พ.ศ. 2541⁹²
24. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลเทพนคร ตำบลในเมือง และตำบลนครชุม อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 115 สายกำแพงเพชร - พิจิตร ตอนทางสายแยกบ้านกิเลสอง - บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (บ้านทุ่งเศรษฐี) พ.ศ. 2541⁹³
25. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลเกรียงไกร อำเภอเมืองนครสวรรค์ และตำบลเกไชย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 สายทางแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (นครสวรรค์) - ชัยภูมิ ตอนอำเภอเมืองนครสวรรค์ - อำเภอชุมแสง พ.ศ. 2541⁹⁴
26. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลหนองครก อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 226 สายนครราชสีมา - อุบลราชธานี ตอนเลี้ยงเมืองศรีสะเกษ พ.ศ. 2541⁹⁵
27. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลอุดมธัญญา อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3329 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ตาคลี) - บรรจบทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 1145 (ท่าตะโก) พ.ศ. 2541⁹⁶
28. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลดอนศรีชุม ตำบลบ้านกล้วย ตำบลบ้านปิ่น และตำบลหนองหล่ม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1251 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1021 (ดอกคำใต้) - เขียงม่วน ตอนแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1021 (อำเภอดอกคำใต้) - บ้านแม่พริก พ.ศ. 2541⁹⁷
29. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลลำโรง และตำบลกำแพง อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 สายนครราชสีมา - อุบลราชธานี ตอนบริเวณเข้าอำเภออุทุมพรพิสัย พ.ศ. 2541⁹⁸

⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 4.

⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 7.

⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 10.

⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 13.

⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 16.

⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 19.

⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 22.

30. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อย้ายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1145 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ตากฟ้า) - ท่าตะโก พ.ศ. 2541⁹⁹
31. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลวังเป่า อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อย้ายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 สายต่อทางของเทศบาลนครเชียงใหม่ ควบคุม - ต่อเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนควบคุม ตอนอำเภอสันป่าตอง - อำเภोजอมทอง พ.ศ. 2541¹⁰⁰
32. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2541¹⁰¹
33. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541¹⁰²
34. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. 2541¹⁰³
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. 2541¹⁰⁴
35. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541¹⁰⁵
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการ ฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541¹⁰⁶
36. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 พ.ศ. 2541¹⁰⁷
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 พ.ศ. 2541¹⁰⁸

⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 25.

¹⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 17 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 28.

¹⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 18 ก วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 18 ก วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2541, หน้า 4.

¹⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 23 ก วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 32 ก วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 17.

¹⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 23 ก วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 4.

¹⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 32 ก วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 18.

¹⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 23 ก วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 8.

¹⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 32 ก วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 19.

37. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541¹⁰⁹
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์
สถาบันการเงิน(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541¹¹⁰
38. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2541¹¹¹
39. พระราชกำหนดพิทักษ์อัคราตุลการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541¹¹²
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดพิทักษ์อัคราตุลการ (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2541¹¹³
40. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541¹¹⁴
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541¹¹⁵
41. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541¹¹⁶
42. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541¹¹⁷
43. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ
สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2541¹¹⁸
44. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลหัวช้าง อำเภออุทุมพรพิสัยและ
ตำบลเปาะ อำเภอบึงบูรพ์ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2349
สายแยกทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2038 (หัวช้าง - บึงบูรพ์) พ.ศ. 2541¹¹⁹
45. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลวังสามัคคี อำเภอโพธิ์ทองและตำบล
กกโพธิ์ ตำบลหนองพอก ตำบลรอบเมือง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อสร้างทาง
หลวงแผ่นดิน หมายเลข 2136 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2046 (โพธิ์ทอง) - บรรจบ
ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 (เลิงนกทา) พ.ศ. 2541¹²⁰

¹⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 23 ก วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 11.

¹¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 32 ก วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 20.

¹¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 24 ก วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 25 ก วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 32 ก วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 16.

¹¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 29 ก วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 34 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 35 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 35 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 25.

¹¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 35 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 39.

¹¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 4.

46. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลยางชุมน้อย อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2351 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2083 (พลไวก)- ยางชุมน้อย ตอนอำเภอค้อวัง- อำเภอยางชุมน้อย พ.ศ. 2541¹²¹
47. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลหนองผือ อำเภอเขมราฐ และตำบลกุดข้าวปุ้น อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 202 (หนองผือ) - กุดข้าวปุ้น พ.ศ. 2541¹²²
48. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลบ้านเบ็ก อำเภอกำแพง จังหวัดลพบุรี เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3027 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 32-บรรจบทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 311 (ท่าม่วง) พ.ศ. 2541¹²³
49. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2541¹²⁴
50. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541¹²⁵
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2541¹²⁶
51. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541¹²⁷
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541¹²⁸
52. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541¹²⁹
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541¹³⁰

¹²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 7.

¹²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 10.

¹²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541, หน้า 13.

¹²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 55 ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า 11.

¹²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2541, หน้า 4.

¹²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 55 ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า 12.

¹²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2541, หน้า 9.

¹³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 55 ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า

53. พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541¹³¹
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การอนุมัติพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. 2541¹³²
54. พระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. 2541¹³³
55. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2541¹³⁴
56. พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. 2541¹³⁵
57. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิทักษ์อัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541¹³⁶
58. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พ.ศ. 2541¹³⁷
59. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541¹³⁸
60. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2542¹³⁹
61. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิทักษ์อัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541¹⁴⁰
62. พระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 43 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 พ.ศ. 2541¹⁴¹
63. พระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินในท้องที่ตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้แก่นายเบ็ญจ ยลวิลาศ พ.ศ. 2541¹⁴²
64. พระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ในท้องที่ตำบลสันทราย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ให้แก่การเคหะแห่งชาติ พ.ศ. 2541¹⁴³

¹³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2541, หน้า 12.

¹³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 55 ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า 14.

¹³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 55 ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 57 ก วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 57 ก วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า 20.

¹³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 60 ก วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 65 ก วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 70 ก วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 71 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 78 ก วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 78 ก วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2541, หน้า 3.

¹⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 78 ก วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2541, หน้า 5.

¹⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 78 ก วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2541, หน้า 8.

65. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน พ.ศ. 2541¹⁴⁴
66. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. 2541¹⁴⁵
67. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2541¹⁴⁶
68. พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของคณะกรรมการความร่วมมือทางศุลกากร พ.ศ. 2541¹⁴⁷
69. พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทย กับสาธารณรัฐประชาชนจีน พ.ศ. 2541¹⁴⁸
70. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2541¹⁴⁹
71. พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ประธานกรรมการ และกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และประธานกรรมการและกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2541¹⁵⁰
72. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2541¹⁵¹
73. พระราชบัญญัติว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางกงสุล พ.ศ. 2541¹⁵²
74. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 33) พ.ศ. 2541¹⁵³
75. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 34) พ.ศ. 2541¹⁵⁴

ค) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2542 มีพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา จำนวน 98 ฉบับดังนี้

1. พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542¹⁵⁵

¹⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 79 ก วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 79 ก วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541, หน้า 13.

¹⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 89 ก วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 91 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 94 ก วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 99 ก วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 99 ก วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 3.

¹⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 1.

¹⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 9.

¹⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 12.

¹⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541, หน้า 14.

¹⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 9 ก วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542, หน้า 1.

2. พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542¹⁵⁶
3. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542¹⁵⁷
4. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542¹⁵⁸
5. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 พ.ศ. 2542¹⁵⁹
6. พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542¹⁶⁰
7. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542¹⁶¹
8. พระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2542¹⁶²
9. พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542¹⁶³
10. พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2542¹⁶⁴
11. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542¹⁶⁵
12. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542¹⁶⁶
13. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2542¹⁶⁷
14. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. 2542¹⁶⁸
15. พระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542¹⁶⁹
16. พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542¹⁷⁰
17. พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542¹⁷¹

¹⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 ก วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542, หน้า 5.

¹⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 ก วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542, หน้า 18.

¹⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 11 ก วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 11 ก วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 7.

¹⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 15 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 15 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 8.

¹⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 10.

¹⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 13.

¹⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 18.

¹⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 23.

¹⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 27.

¹⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 30.

¹⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 22 ก วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 22 ก วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 7.

¹⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 22 ก วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2542, หน้า 23.

18. พระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542¹⁷²
19. พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ พ.ศ. 2542¹⁷³
20. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลเมืองคง อำเภอสามร้อยยอด อำเภอราชไศล และตำบลเมืองน้อย อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2168 สายแยกทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2083 (ราชไศล) - กันทรารมย์ พ.ศ. 2542¹⁷⁴
21. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อก่อสร้างสถานีขนส่งสินค้าสาธารณะ บริเวณด้านทิศเหนือของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2542¹⁷⁵
22. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบางเตย อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม เพื่อก่อสร้างสถานีขนส่งสินค้าสาธารณะบริเวณด้านทิศตะวันตกของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2542¹⁷⁶
23. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่แขวงคลองสามประเวศ เขตตลาดกระบ้ง กรุงเทพมหานคร เพื่อก่อสร้างสถานีขนส่งสินค้าสาธารณะ บริเวณด้านทิศตะวันออกของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2542¹⁷⁷
24. พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2542¹⁷⁸
25. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2542¹⁷⁹
26. พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542¹⁸⁰
27. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542¹⁸¹
28. พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2542¹⁸²

¹⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 22 ก วันที่ 31 มีนาคม 2542, หน้า 27.

¹⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 22 ก วันที่ 31 มีนาคม 2542, หน้า 59.

¹⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน 2542, หน้า 1.

¹⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 24 ก วันที่ 7 เมษายน 2542, หน้า 1.

¹⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 24 ก วันที่ 7 เมษายน 2542, หน้า 4.

¹⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 24 ก วันที่ 7 เมษายน 2542, หน้า 7.

¹⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 25 ก วันที่ 8 เมษายน 2542, หน้า 1.

¹⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 25 ก วันที่ 8 เมษายน 2542, หน้า 6.

¹⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 25 ก วันที่ 8 เมษายน 2542, หน้า 8.

¹⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 25 ก วันที่ 8 เมษายน 2542, หน้า 10.

¹⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 28 ก วันที่ 19 เมษายน 2542, หน้า 1.

29. พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2542¹⁸³
30. พระราชบัญญัติมาตรการขังดวงวัด พ.ศ. 2542¹⁸⁴
31. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542¹⁸⁵
32. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542¹⁸⁶
33. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542¹⁸⁷
34. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542¹⁸⁸
35. พระราชบัญญัติอาคารชุด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542¹⁸⁹
36. พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542¹⁹⁰
37. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2542¹⁹¹
38. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2542¹⁹²
39. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542¹⁹³
40. พระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542¹⁹⁴
41. พระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2542¹⁹⁵
42. พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. 2542¹⁹⁶
43. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542¹⁹⁷
44. พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542¹⁹⁸

¹⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 29 ก วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 29 ก วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2542, หน้า 11.

¹⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 29 ก วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2542, หน้า 31.

¹⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 29 ก วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2542, หน้า 45.

¹⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 30 ก วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 30 ก วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2542, หน้า 34.

¹⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542, หน้า 5.

¹⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 33 ก วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 33 ก วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 8.

¹⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 34 ก วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 39 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

¹⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 39 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 10.

¹⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 39 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 13.

¹⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 39 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 25.

¹⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 39 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 28.

45. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542¹⁹⁹
46. พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ในท้องที่ตำบลหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ให้แก่เทศบาลตำบลหลังสวน จังหวัดชุมพร พ.ศ. 2542²⁰⁰
47. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542²⁰¹
48. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542²⁰²
49. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. 2542²⁰³
50. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2542²⁰⁴
51. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. 2542²⁰⁵
52. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2542²⁰⁶
53. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542²⁰⁷
54. พระราชบัญญัติเหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 พ.ศ. 2542²⁰⁸
55. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อสร้างและขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2215 สายแยกทางหลวงหมายเลข 21 (บึงน้ำเต้า) - บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2275 (บ้านกลาง) พ.ศ. 2542²⁰⁹
56. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลหนองเขียด อำเภอชุมแพ และตำบลโนนคอม ตำบลภูผาม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดิน

¹⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 40 ก วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 70 ก วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 75 ก วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 75 ก วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2542, หน้า 6.

²⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 18.

²⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 30.

²⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 36.

²⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 82 ก วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

- หมายเลข 2361 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 201 (หนองเขียด) - ภูผาม่าน พ.ศ. 2542²¹⁰
57. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลห้วยทราย อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เพื่อย้ายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 สายกรุงเทพมหานคร-แม่สาย (เขตแดน) ตอนทางแยกต่างระดับหินกอง พ.ศ. 2542²¹¹
58. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านหวาย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อย้ายแผ่นดินหมายเลข 2209 สายแยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12 (น้ำตก) - บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2010 (บ้านหวาย) พ.ศ. 2542²¹²
59. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลท้ายดง อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อย้ายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1301 สายแยกทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 11 (หนองขนาบ) - บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1205 (วังโป่ง) พ.ศ. 2542²¹³
60. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลหนองธง ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน ตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว ตำบลเขาชัยสน ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน และตำบลท่าแค อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 สาย กรุงเทพมหานคร - คลองพรวน ตอนรัตภูมิ - พัทลุง พ.ศ. 2542²¹⁴
61. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542²¹⁵
62. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2542²¹⁶
63. พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2542²¹⁷
64. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2542²¹⁸
65. พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542²¹⁹
66. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2543²²⁰

²¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 82 ก วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 4.

²¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 82 ก วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 7.

²¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 82 ก วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 10.

²¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 82 ก วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 13.

²¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 82 ก วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2542, หน้า 16.

²¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 94 ก วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 94 ก วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 41.

²¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 94 ก วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 44.

²¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 98 ก วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 98 ก วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 4.

²²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 98 ก วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

67. พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542²²¹
68. พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. 2542²²²
69. พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542²²³
70. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542²²⁴
71. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2542²²⁵
72. พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542²²⁶
73. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542²²⁷
74. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542²²⁸
75. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542²²⁹
76. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542²³⁰
77. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542²³¹
78. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542²³²
79. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2542²³³
80. พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542²³⁴

²²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 104 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²²² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 104 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 5.

²²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 104 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 12.

²²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 104 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 22.

²²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 104 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 25.

²²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 105 ก วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 108 ก วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 42.

²³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 45.

²³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 114 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 48.

²³² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 115 ก วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 115 ก วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 28.

²³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 118 ก วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

81. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542²³⁵
82. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2542²³⁶
83. พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542²³⁷
84. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542²³⁸
85. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542²³⁹
86. พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542²⁴⁰
87. พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542²⁴¹
88. พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542²⁴²
89. พระราชบัญญัติเครื่องแบบตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2542²⁴³
90. พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2542²⁴⁴
91. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542²⁴⁵
92. พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542²⁴⁶
93. พระราชบัญญัติทุนวิสาหกิจ พ.ศ. 2542²⁴⁷
94. พระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. 2542²⁴⁸
95. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542²⁴⁹
96. พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542²⁵⁰

²³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 118 ก วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 15.

²³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 118 ก วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 36.

²³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 118 ก วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 39.

²³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 120 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 120 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 21.

²⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 120 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 49.

²⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 120 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 70.

²⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 120 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 77.

²⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 120 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542, หน้า 97.

²⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 121 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 123 ก วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 123 ก วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 16.

²⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 128 ก วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 128 ก วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 11.

²⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 137 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 1.

²⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 137 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 9.

97. พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดชัยภูมิและศาลจังหวัดภูเขียว พ.ศ. 2542²⁵¹
98. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2542²⁵²
- ง) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐบาลไทย พ.ศ. 2543 มีพระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบ จำนวน 67 ฉบับ ดังนี้
 1. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543²⁵³
 2. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิทักษ์อัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543²⁵⁴
 3. พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543²⁵⁵
 4. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางพิเศษสายพญาไท-ศรีนครินทร์ ในท้องที่เขตบางกะปิ และเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2543²⁵⁶
 5. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งอัยการอาวุโส พ.ศ. 2543²⁵⁷
 6. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543²⁵⁸
 7. พระราชบัญญัติสรรพสามิต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543²⁵⁹
 8. พระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543²⁶⁰
 9. พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของศูนย์ฝึกอบรมวรรณศาสตร์ชุมชนแห่งชาติภาคเอเชียแปซิฟิก พ.ศ. 2543²⁶¹
 10. พระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543²⁶²

²⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 137 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 15.

²⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 137 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2542, หน้า 17.

²⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 9 ก วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 9 ก วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543, หน้า 18.

²⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 10 ก วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 10 ก วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543, หน้า 23.

²⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 11 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 11 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543, หน้า 5.

²⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 11 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543, หน้า 8.

²⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 15 ก วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 15 ก วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 6.

²⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 16 ก วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

11. พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543²⁶³
12. พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2543²⁶⁴
13. พระราชบัญญัติการขุดและถมดิน พ.ศ. 2543²⁶⁵
14. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2543²⁶⁶
15. พระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ในท้องที่ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ให้แก่ทายาทของนายถั่ว เมธา²⁶⁷
16. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2543²⁶⁸
17. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543²⁶⁹
18. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลลุดป่อง อำเภอเมืองเลย และตำบลท่าสะอาด ตำบลนาด้วง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย เพื่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2138 สายแยกทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2017 (บ้านใหม่) - นาด้วง พ.ศ. 2543²⁷⁰
19. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลกะฮาด ตำบลตานีน ตำบลหนองฉิม อำเภอนีนสง่า และตำบลละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขยายทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2180 สายแยกทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 201 (บ้านคำย) - ละหาน พ.ศ. 2543²⁷¹
20. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2543²⁷²
21. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2543²⁷³
22. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543²⁷⁴

²⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 16 ก วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 34.

²⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 16 ก วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 38.

²⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 16 ก วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 41.

²⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 19 ก วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 22 ก วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 22 ก วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2543, หน้า 4.

²⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 7.

²⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 11.

23. พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543²⁷⁵
24. พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543²⁷⁶
25. พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสถาบันประกันการลงทุนพหุภาคี พ.ศ. 2543²⁷⁷
26. พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2543²⁷⁸
27. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543²⁷⁹
28. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543²⁸⁰
29. พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543²⁸¹
30. พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543²⁸²
31. พระราชบัญญัติคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม พ.ศ. 2543²⁸³
32. พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือ การปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. 2543²⁸⁴
33. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543²⁸⁵
34. พระราชบัญญัติให้ใช้พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543²⁸⁶
35. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543²⁸⁷
36. พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543²⁸⁸
37. พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543²⁸⁹

²⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 31 ก วันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 12.

²⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 14.

²⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 18.

²⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543, หน้า 22.

²⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 41 ก วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 41 ก วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 12.

²⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 41 ก วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 28.

²⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 41 ก วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 43.

²⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 42 ก วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 44 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 44 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 13.

²⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 44 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 46.

²⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 45 ก วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

38. พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2494 พ.ศ. 2543²⁹⁰
39. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543²⁹¹
40. พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. 2543²⁹²
41. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2543²⁹³
42. พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2543²⁹⁴
43. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2544²⁹⁵
44. พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับราชอาณาจักรกัมพูชา พ.ศ. 2543²⁹⁶
45. พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ พ.ศ. 2543²⁹⁷
46. พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐเกาหลี พ.ศ. 2543²⁹⁸
47. พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พ.ศ. 2543²⁹⁹
48. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543³⁰⁰
49. พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543³⁰¹
50. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2543³⁰²

²⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 51 ก วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 59 ก วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 66 ก วันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 92 ก วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 92 ก วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2543, หน้า 4.

²⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 94 ก วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 99 ก วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

²⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 99 ก วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 4.

²⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 99 ก วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 7.

²⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 99 ก วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 10.

³⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 100 ก วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

³⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 103 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

³⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 103 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 4.

51. พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543³⁰³
52. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543³⁰⁴
53. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2543³⁰⁵
54. พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2543³⁰⁶
55. พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543³⁰⁷
56. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิทักษ์ตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2543³⁰⁸
57. พระราชบัญญัติการทำเรือแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2543³⁰⁹
58. พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2543³¹⁰
59. พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้ยืมหรืออุปถัมภ์เงินกู้ยืมเงิน พ.ศ. 2543³¹¹
60. พระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543³¹²
61. พระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2543³¹³
62. พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543³¹⁴
63. พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543³¹⁵
64. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารละเหย พ.ศ. 2533 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543³¹⁶
65. พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543³¹⁷

³⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 103 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 6.

³⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 103 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 8.

³⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 103 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 12.

³⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 105 ก วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

³⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 108 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

³⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 108 ก วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 8.

³⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 111 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 1.

³¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 111 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 4.

³¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 111 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 7.

³¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 111 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 10.

³¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 111 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 14.

³¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 111 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 32.

³¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 111 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 35.

³¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 111 ก วันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543, หน้า 38.

³¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 114 ก วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

66. พระราชบัญญัติคุณสมบัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543³¹⁸
67. พระราชบัญญัติสภาพที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2543³¹⁹

จ) ผลงานด้านการตรากฎหมายของรัฐสภาไทย พ.ศ. 2544 มีกฎหมายผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา จำนวน 27 ฉบับ จำแนกเป็น พระราชบัญญัติ จำนวน 26 ฉบับ และ พระราชกำหนด จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

1. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544³²⁰
2. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544³²¹
3. พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจศาลจังหวัดปากพนัง พ.ศ. 2544³²²
4. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. 2544 พ.ศ. 2544³²³
5. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 35) พ.ศ. 2544³²⁴
6. พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545³²⁵
7. พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544³²⁶
8. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544³²⁷
9. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2544³²⁸
10. พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2544³²⁹
11. พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2544³³⁰

³¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 116 ก วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

³¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 117 ตอนที่ 118 ก วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2543, หน้า 1.

³²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 38 ก วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 51 ก วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 60 ก วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 84 ก วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 85 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 91 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 86 ก วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 87 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 102 ก วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 102 ก วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 6.

³³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 104 ก วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

12. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทมวง กรม (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2544³³¹
13. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2544³³²
14. พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544³³³
15. พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544³³⁴
16. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลท่าม่วง ตำบลทุ่งทอง อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี และตำบลทุ่งบัว ตำบลกำแพงแสน ตำบลดอนข่อย อำเภอกำแพงแสน ตำบลลำลูกบัว อำเภอดอนตูม ตำบลดอนตูม ตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2544³³⁵
17. พระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544³³⁶
18. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544³³⁷
19. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544³³⁸
20. พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544³³⁹
21. พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544³⁴⁰
22. พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการอัยการ พ.ศ. 2544³⁴¹
23. พระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544³⁴²
24. พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544³⁴³
25. พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2544³⁴⁴
26. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544³⁴⁵

³³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 104 ก วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 11.

³³² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 104 ก วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 13.

³³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 104 ก วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 16.

³³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 104 ก วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 23.

³³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 90 ก วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 106 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 106 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 3.

³³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 106 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 5.

³³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 106 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 11.

³⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 106 ก วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 112 ก วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2544, หน้า 1.

³⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 112 ก วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2544, หน้า 5.

³⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 112 ก วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2544, หน้า 8.

³⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 112 ก วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2544, หน้า 24.

³⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 112 ก วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2544, หน้า 26.

27. พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน โดยเฉพาะในท้องที่ตำบลเชียงบาน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ให้แก่นายสิงห์ ใจวังโลก พ.ศ. 2544³⁴⁶

ฉ) ผลงานด้านการตรากฎหมายของประเทศไทย พ.ศ. 2545 มี พระราชบัญญัติที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา จำนวน 13 ฉบับ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545³⁴⁷
2. พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545³⁴⁸
3. พระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. 2545³⁴⁹
4. พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545³⁵⁰
5. พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. 2545³⁵¹
6. พระราชบัญญัติการฉ้อโกงและกระทำความผิด พ.ศ. 2545³⁵²
7. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2545³⁵³
8. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545³⁵⁴
9. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2545³⁵⁵
10. พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545³⁵⁶
11. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิทักษ์รักษาสุสาน พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2545³⁵⁷

³⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 118 ตอนที่ 106 ก วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544, หน้า 6.

³⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 29 ก วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2545

³⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 36 ก วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 36 ก วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 39 ก วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 39 ก วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 42 ก วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

³⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 54 ก วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2545

³⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 54 ก วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2545

³⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 66 ก วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2545

³⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 67 ก วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2545

³⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 67 ก วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2545

12. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลบ้านเบ็ด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2545³⁵⁸
13. พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษสายบางปะอิน-ปากเกร็ด ในท้องที่อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอสามโคก อำเภอลองหลวง อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานีและอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2545³⁵⁹

โดยสรุปแสดงเป็นตารางสถิติผลงานในด้านการตรากฎหมายของรัฐบาลไทย ได้ดังนี้

ปี	พระราชบัญญัติ	พระราชกำหนด	รวมทั้งสิ้น
พ.ศ. 2540 ³⁶⁰	23	6	29
พ.ศ. 2541	65	10	75
พ.ศ. 2542	98	-	98
พ.ศ. 2543	67	-	67
พ.ศ. 2544	26	1	27
พ.ศ. 2545 ³⁶¹	13	-	13
รวมทั้งสิ้น	292	17	309

2. ผลงานการควบคุม ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของรัฐบาลไทยในด้านการควบคุม ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร คณะผู้วิจัยจึงได้แยกหน้าที่ของรัฐบาลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมและตรวจสอบดังกล่าว เป็น 3 หัวข้อด้วยกัน คือ 1.) การตั้งกระทู้ถาม 2.) การทำงานของคณะกรรมการต่างๆ ของรัฐบาล และ 3.) การอภิปรายทั่วไป โดยรวบรวมสถิติของผลงานและข้อเท็จจริงตามหัวข้อดังกล่าวได้ดังนี้

2.1 การตั้งกระทู้ถามของสมาชิกสภา

ก) การตั้งกระทู้ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารนั้น จำแนกเป็นข้อมูลรายปีนับตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ดังนี้

1. ในปี พ.ศ.2540 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตั้ง กระทู้ถามสด จำนวน 16 กระทู้, กระทู้ถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุมสภา จำนวน 7 กระทู้ และกระทู้ที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 10 กระทู้

³⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 67 ก 17 กรกฎาคม 2545

³⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 67 ก 17 กรกฎาคม 2545

³⁶⁰ นับหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 จนถึงสิ้นปี 2540

³⁶¹ นับถึงวันปิดสมัยประชุมสามัญทั่วไป วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2545

2. ในปี พ.ศ.2541 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตั้ง กระทั่งถามสด จำนวน 76 กระทั่ง , กระทั่งถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุมสภา จำนวน 67 กระทั่ง และกระทั่งที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 156 กระทั่ง

3. ในปี พ.ศ.2542 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตั้ง กระทั่งถามสด จำนวน 83 กระทั่ง , กระทั่งถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุมสภา จำนวน 80 กระทั่ง และกระทั่งที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 346 กระทั่ง

4. ในปี พ.ศ.2543 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตั้ง กระทั่งถามสด จำนวน 65 กระทั่ง, กระทั่งถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุมสภา จำนวน 49 กระทั่ง และกระทั่งที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 139 กระทั่ง

5. ในปี พ.ศ.2544 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตั้ง กระทั่งถามสด จำนวน 77 กระทั่ง, กระทั่งถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุมสภา จำนวน 68 กระทั่ง และกระทั่งที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 262 กระทั่ง

6. ในปี พ.ศ. 2545 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตั้ง กระทั่งถามสด จำนวน 32 กระทั่ง, กระทั่งถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุมสภา จำนวน 27 กระทั่ง และกระทั่งที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา จำนวน 111 กระทั่ง

โดยสรุปเป็นสถิติการตั้งกระทั่งถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จนถึงปัจจุบัน ดังตารางต่อไปนี้³⁶²

ปี	กระทั่งถามสด	กระทั่งถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุม	กระทั่งถามที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา	รวมทั้งสิ้น
พ.ศ. 2540	16	7	10	33
พ.ศ. 2541	76	67	156	299
พ.ศ. 2542	83	80	346	509
พ.ศ. 2543	65	49	139	253
พ.ศ. 2544	76	68	262	406
พ.ศ. 2545	32	27	111	170
รวมทั้งสิ้น	348	298	1024	1670

³⁶² เนื่องจากรายชื่อของกระทั่งถามมีจำนวนมาก จึงนำเสนอรายชื่อกระทั่ง และรายชื่อผู้ตั้งกระทั่งไว้ในภาคผนวก

ข) การตั้งกระทู้ของสมาชิกวุฒิสภา

1) การตั้งกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้ง นับแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน 2540 ถึงวันที่ 21 มีนาคม 2543 แยกเป็น กระทู้ถามที่ให้อตอบในที่ประชุมสภา 7 กระทู้ และ กระทู้ถามที่ให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา 6 กระทู้³⁶³

2) การตั้งกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง วุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งครั้งแรกตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 นั้น ได้มีการประชุมกันครั้งแรก ในวันที่ 1 สิงหาคม 2543³⁶⁴ โดยสามารถจำแนกเป็นรายปีได้ดังนี้

ปี	กระทู้ถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุม	กระทู้ถามที่ให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา	รวมทั้งสิ้น
พ.ศ. 2543 ³⁶⁵	27	3	30
พ.ศ. 2544 ³⁶⁶	174	19	193
พ.ศ. 2545 ³⁶⁷	34	12	46
รวม	235	34	269

³⁶³ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, วุฒิสภา 2539 - 2543, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544), หน้า 81-82.

³⁶⁴ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2543), หน้า (คำนำ).

³⁶⁵ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภาสมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. 2543, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2543), หน้า ข.

³⁶⁶ รวบรวมจาก กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. 2544, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544), หน้า (2). และ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. 2544, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544), หน้า (4).

³⁶⁷ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. 2545, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2545), หน้า 4.

2.2 การทำงานของคณะกรรมการการคณะต่างๆ ของรัฐสภาไทย

ก) สถิติการประชุมคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร³⁶⁸

คณะกรรมการ	ประชุม/ครั้ง
1. กิจการสภาผู้แทนราษฎร	105
2. เยาวชน สตรีและผู้สูงอายุ	92
3. การกีฬา	188
4. การเกษตรและสหกรณ์	200
5. การคมนาคม	79
6. การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน	134
7. การต่างประเทศ	92
8. ติดตามผลการปฏิบัติตามมติของสภาผู้แทนราษฎร	96
9. การทหาร	87
10. การท่องเที่ยว	68
11. การปกครอง	144
12. การพลังงาน	51
13. การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน	132
14. การแรงงานและสวัสดิการสังคม	133
15. การวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	89
16. การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	113
17. การศึกษา	90
18. การเศรษฐกิจ	105
19. การสาธารณสุข	67
20. การสิ่งแวดล้อม	137
21. การอุตสาหกรรม	95
22. นโยบายและติดตามผลงานงบประมาณรายจ่าย	114
23. พิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับ และตรวจรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร	353
รวม	2,764

³⁶⁸ รวบรวมจากเอกสาร 4 ฉบับ ของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คือ 1) สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2539 - 2540. 2) สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2540 - 2541. 3) สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2541 - 2542. และ 4) สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2542 - 2543.

ข) สถิติการประชุมคณะกรรมการธิการสามัญประจำวุฒิสภา³⁶⁹

คณะกรรมการธิการ	ประชุม/ครั้ง
1. การเกษตรและสหกรณ์	118
2. การคมนาคม	77
3. การคลัง การธนาคาร	99
4. การต่างประเทศ	106
5. การทหาร	27
6. การท่องเที่ยว	111
7. การบริหาร	159
8. การปกครอง	153
9. การแรงงาน	124
10. การวิทยาศาสตร์	143
11. การศึกษา	59
12. การเศรษฐกิจ	110
13. การสาธารณสุข	106
14. กิจการสตรี เยาวชน	156
15. สิ่งแวดล้อม	125
16. ตรวจรายงาน	203
รวม	1,876

³⁶⁹ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, วุฒิสภา 2539 - 2543, หน้า 164.

ค) สถิติการประชุมคณะกรรมการสามัญตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 135 ของวุฒิสภา³⁷⁰

คณะกรรมการ	ประชุม/ครั้ง
1. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	11
2. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง	3
3. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	12
4. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	29
5. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการในศาลปกครองสูงสุด	8
6. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิทยาศาสตร์แทนตำแหน่งที่ว่าง	3
7. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	3
8. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	15
9. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	6
10. คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง	3
รวม	93

³⁷⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 165.

ส่วนการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญของวุฒิสภานั้น จากปี พ.ศ. 2540 - 2543 (ซึ่งเป็นวุฒิสภาชุดก่อนที่จะมีการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540) มีการตั้งขึ้นมาทั้งหมด จำนวน 105 คณะ โดยส่วนมากจะเป็นคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่างๆ ที่วุฒิสภารับมาดำเนินการต่อจากชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และมีการประชุมคณะกรรมการวิสามัญของวุฒิสภา รวมกันทุกคณะทั้งสิ้น 1,143 ครั้ง³⁷¹

2.3 การเสนอญัตติเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล

การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลในรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในระหว่างวันที่ 22-25 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 ถือเป็นการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจเป็นครั้งแรกภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันและกติกาใหม่ทางการเมือง โดยญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลในครั้งนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 132 คน เป็นผู้เสนอ³⁷²

การเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลในครั้งนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านได้ยื่นขออภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีไว้ 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก รัฐมนตรีที่ถูกยื่นคำร้องให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งและถูกขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ มีจำนวน 8 คน ได้แก่³⁷³

1. นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
2. ร้อยเอก สุชาติ เชาว์วิศิษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
3. พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
4. พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
5. นายพิทักษ์ อินทรวินัยนันท์ รองนายกรัฐมนตรี
6. นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
7. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8. นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้ยังมีรัฐมนตรีอีกหนึ่งคนที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านได้ยื่นคำร้องขอถอดถอนต่อประธานวุฒิสภา โดยไม่มีการอภิปรายไม่ไว้วางใจ คือ นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

³⁷¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 157 - 163.

³⁷² บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 21 ปีที่ 2 ครั้งที่ 26 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ 22 พฤษภาคม พุทธศักราช 2545. (ตำแหน่งที่ระบุคือตำแหน่งในขณะที่ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจ)

³⁷³ เรื่องเดียวกัน.

โดยรัฐมนตรีทั้ง 9 คนนี้จะต้องรอผลการตัดสินของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ว่าบุคคลใดได้มีส่วนการกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวอ้าง ก็จะถูกเสนอชื่อให้วุฒิสภากลั่นแกล้งออกจากตำแหน่ง

กลุ่มสอง รัฐมนตรี ถูกขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจเพียงอย่างเดียวมี จำนวน 7 คน ได้แก่³⁷⁴

1. ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
2. นายสมบัติ อุทัยสาภ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
3. นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
4. นายสุริยะ จีรุงเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
5. ศาสตราจารย์เดช บุญ-หลง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
6. นางลดาวัลลิ์ วงศ์ศรีวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
7. นายประชา มานันท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

ก่อนการประชุมสภา เพื่อพิจารณาญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล สภาได้กำหนดกติกา ก่อนเริ่มการประชุม ดังนี้³⁷⁵

1. การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 186 วรรคสอง กำหนดให้อภิปรายในเรื่องทั่วไปได้ทั้งสิ้น ยกเว้นในเรื่องต่อไปนี้ที่ห้ามอภิปราย คือ

- (1) เรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติ
- (2) พฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
- (3) พฤติกรรมจงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

2. การอภิปรายรัฐมนตรีที่ถูกยื่นถอดถอนและยื่นอภิปรายไม่ไว้วางใจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 186 วรรคสอง ประกอบมาตรา 185 วรรคสอง และมาตรา 304 สามารถอภิปรายได้ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (1) อภิปรายในเรื่องทั่วไป
- (2) อภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติ พฤติกรรมส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และพฤติกรรมจงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย ซึ่งในส่วนนี้อภิปรายได้เฉพาะเรื่องที่ระบุและบรรยายไว้ในคำร้องขอถอดถอนเท่านั้น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านได้ยื่นเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลตามมาตรา 186 โดยมีรัฐมนตรีที่ถูกขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจจำนวน 15 คน ดังนี้³⁷⁶

³⁷⁴ เรื่องเดียวกัน.

³⁷⁵ “กติกาก่อนการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล.” มติชน (21 พฤษภาคม 2545) : 2.

³⁷⁶ ส่วนบริการวิชาการหอสมุดรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, เอกสารประกอบการพิจารณา ญัตติเรื่อง ขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ รัฐมนตรีเป็นรายบุคคล, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2545).

1. นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และ ร้อยเอกสุชาติ เชาว์วิศิษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - รายงานฐานะการคลังของรัฐบาล เดือนตุลาคม 2544 - กุมภาพันธ์ 2545
 - ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคประจำเดือน เมษายน 2545
2. ร้อยตำรวจเอกประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ นายสมบัติ อุทัยสาภ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีสนามกอล์ฟอัลไพน์
3. นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีการขายข้าวให้เกาหลีเหนือ
 - กรณีการส่งออกถั่วเหลือง
4. นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีความสัมพันธ์ระหว่าง “จึงรุ่งเรืองกิจ - โตโยต้า”
 - อุตสาหกรรมรถยนต์ไทย เมื่อ BOI ปรับเกณฑ์ส่งเสริม
5. พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และ พลเอกยุทธศักดิ์ ศศิประภา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีซ่อมเฮลิคอปเตอร์ของกองทัพอากาศ
6. นายพิทักษ์ อินทรวินัยน์ รองนายกรัฐมนตรี ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีการได้เอกสารสิทธิ์ที่ดินจังหวัดภูเก็ต
7. นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีการใช้งบประมาณการท่องเที่ยว
8. นายเดช บุญ-หลง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และ นางสาววัลลี วงศ์ศรีวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีปัญหาการหลอกลวงคนงานไปทำงานในต่างประเทศ
9. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีสวนส้มเพชรลานนา
10. นายประชา มาสินนพ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ถูกอภิปรายในเรื่อง
 - กรณีเรือชุดเอลิครอตต์ที่ล่าช้า
 - กรณีการแต่งตั้งผู้อำนวยการท่าเรือแห่งประเทศไทย และการแต่งตั้งผู้อำนวยการท่าเรือแหลมฉบัง
 - กรณีการก่อสร้างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิล่าช้า ไม่โปร่งใส

11. นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

- กรณียุทธศาสตร์การศึกษา
- กรณียุทธศาสตร์นักเรียน

เมื่อการอภิปรายสิ้นสุดลงในวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 ที่ประชุมสภาได้ลงมติในญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลในวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2545 โดยผลการลงมติเป็นดังต่อไปนี้³⁷⁷ (จำนวน ส.ส.ฝ่ายรัฐบาล 365 คน และส.ส.ฝ่ายค้าน 135 คน)

1. นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง คะแนนเสียงไว้วางใจ 357 เสียง ไม่ไว้วางใจ 131 เสียง งดออกเสียง 1 เสียง
2. ร้อยเอก สุชาติ เชาว์วิศิษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง คะแนนเสียงไว้วางใจ 359 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง
3. ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย คะแนนเสียงไว้วางใจ 359 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง งดออกเสียง 3 เสียง
4. นายสมบัติ อุทัยสาง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย คะแนนเสียงไว้วางใจ 359 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง งดออกเสียง 3 เสียง
5. นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ คะแนนเสียงไว้วางใจ 358 เสียง ไม่ไว้วางใจ 133 เสียง งดออกเสียง 3 เสียง
6. นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม คะแนนเสียงไว้วางใจ 359 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง งดออกเสียง 3 เสียง
7. พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม คะแนนเสียงไว้วางใจ 358 เสียง ไม่ไว้วางใจ 130 เสียง งดออกเสียง 5 เสียง
8. พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม คะแนนเสียงไว้วางใจ 355 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง งดออกเสียง 4 เสียง
9. นายพิทักษ์ อินทรวินัยนันท์ รองนายกรัฐมนตรี คะแนนเสียงไว้วางใจ 359 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง งดออกเสียง 3 เสียง
10. นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี คะแนนเสียงไว้วางใจ 355 เสียง ไม่ไว้วางใจ 133 เสียง งดออกเสียง 4 เสียง

³⁷⁷ บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 21 ปีที่ 2 ครั้งที่ 29 (สมัยสามัญทั่วไป) วันอังคารที่ 28 พฤษภาคม พุทธศักราช 2545.

11. นายเดช บุญหลง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม คะแนนเสียงไว้วางใจ 358 เสียง ไม่ไว้วางใจ 131 เสียง งดออกเสียง 4 เสียง

12. นางลดาวัลลิ์ วงศ์ศรีวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม คะแนนเสียงไว้วางใจ 357 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง งดออกเสียง 5 เสียง

13. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คะแนนเสียงไว้วางใจ 357 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง งดออกเสียง 4 เสียง

14. นายประชา มาสินนถ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม คะแนนเสียงไว้วางใจ 357 เสียง ไม่ไว้วางใจ 132 เสียง งดออกเสียง 3 เสียง

15. นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คะแนนเสียงไว้วางใจ 357 เสียง ไม่ไว้วางใจ 131 เสียง งดออกเสียง 4 เสียง

โดยที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงถือว่ารัฐมนตรีทั้ง 15 คนได้รับความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎร

3. ผลงานการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญฯ และผลงานการพิจารณาถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ

3.1 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง

ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 136 วรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่นอีก 4 คน และให้มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (มาตรา 140 วรรคหนึ่ง) โดยในบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญกำหนดให้วาระเริ่มแรกนั้น วุฒิสภาจะต้องดำเนินการเลือกกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา 136 ภายใน 30 วันนับแต่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฯ

อำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาโดยเฉพาะวุฒิสภาในส่วนของการแต่งตั้งกรรมการการเลือกตั้งนั้น เริ่มต้นในขั้นการประชุมวุฒิสภาเพื่อลงมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหากรรมการการเลือกตั้ง และจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา โดยในวันที่ 24 ตุลาคม 2540 ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติตั้งคณะกรรมการการลาสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรง

ตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง³⁷⁸ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น และรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณา

คณะกรรมการการเลือกตั้งกล่าวได้ทำการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม รวมทั้งสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งจำนวน 10 คน (สองเท่าของจำนวนที่รัฐธรรมนูญ กำหนดไว้) ซึ่งมาจากการพิจารณาเสนอโดยคณะกรรมการสรรหา จำนวน 5 คน และจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาอีก จำนวน 5 คน เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตามภาระหน้าที่เสร็จเรียบร้อยแล้วก็ได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาเลือกผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ จำนวน 5 คน ให้เป็นกรรมการการเลือกตั้ง

และในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2540 ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติเลือกกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 5 คน ประกอบด้วย³⁷⁹

1. นายธีรศักดิ์ วรรณสุต	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง
2. รองศาสตราจารย์โคทม อารียา	กรรมการการเลือกตั้ง
3. รองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น	กรรมการการเลือกตั้ง
4. นายยุวรัตน์ กมลเวชช	กรรมการการเลือกตั้ง
5. นายสวัสดิ์ โชติพานิช	กรรมการการเลือกตั้ง

ต่อมาเมื่อตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งว่างลง 1 ตำแหน่ง ในวันที่ 3 มีนาคม 2543 ที่ประชุมวุฒิสภาจึงได้มีมติแต่งตั้ง คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง แทนตำแหน่งที่ว่าง³⁸⁰ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อคณะกรรมการสรรหา และจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง (แทนรองศาสตราจารย์วิสุทธิ โพธิ์แท่น) และในคราวประชุมวุฒิสภาวันที่ 17 มีนาคม 2543 ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และได้ลงมติเลือก นายจิระ บุญพจนสุนทร เป็นกรรมการการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง³⁸¹

สำหรับคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดแรกนั้น ตามบทเฉพาะกาล มาตรา 322 ของรัฐธรรมนูญ ได้ กำหนดให้มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 3 ปีครึ่ง (ครึ่งหนึ่งของวาระเต็ม) และได้สิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2544 และในที่ประชุมวุฒิสภาวันที่ 29 มิถุนายน 2544 ที่ประชุมได้มีมติ

³⁷⁸ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, วุฒิสภา 2539 - 2543, หน้า 245.

³⁷⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

³⁸⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 249.

³⁸¹ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

เห็นชอบให้คงใช้ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 96 และ ข้อ 97³⁸² แล้วตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งจำนวน 21 คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง³⁸³

เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้นจัดทำรายงานของคณะกรรมการฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้เสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาในวันที่ 4 ตุลาคม 2544 เพื่อให้พิจารณาและลงมติเลือกกรรมการการเลือกตั้งชุดใหม่ โดยบุคคลที่ได้รับการเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดที่สองประกอบด้วย³⁸⁴

1. พลเอกศิริพันธ์ รูปกล้า	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง
2. พลตำรวจโทวาสนา เพิ่มลาม	กรรมการการเลือกตั้ง
3. นายจรัส บุณยพันธุ์ศรี	กรรมการการเลือกตั้ง
4. นายปริญญ์ นาคฉัตรีย์	กรรมการการเลือกตั้ง
5. นายวีระชัย แนวบุญเนียร	กรรมการการเลือกตั้ง

ต่อมาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 38/2545 วันที่ 4 กรกฎาคม 2545 ว่า การสรรหากรรมการการเลือกตั้ง ในรอบที่ 6 และรอบที่ 7 ของคณะกรรมการสรรหา ฯ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มีผลให้เฉพาะขั้นตอนและผลของขั้นตอนการสรรหาที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของคณะกรรมการสรรหา ฯ ในรอบที่ 6 และรอบที่ 7 เท่านั้นที่ต้องเสียไป เป็นเหตุให้ พลเอกศิริพันธ์ รูปกล้า ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ต้องพ้นจากตำแหน่ง และต้องมีการสรรหากรรมการการเลือกตั้งใหม่ โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา 138 บัญญัติให้วุฒิสภาเป็นองค์กรที่มีหน้าที่เลือก กรรมการการเลือกตั้ง³⁸⁵

ในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 9 สิงหาคม 2545 ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง แทนตำแหน่งที่ว่างตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 135 ประกอบข้อบังคับฯ ข้อ 86 และข้อ 97

³⁸² ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 96 เมื่อมีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นกรณี ไป ข้อ 97 การตั้งกรรมการสามัญตามข้อ 96 ให้ตั้งจากสมาชิกที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเสนอชื่อ มีจำนวนสามคน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเสนอ จากกรรมการการคณะนั้นๆ คณะละหนึ่งคน

³⁸³ ที่มา : <http://www.senate.go.th/menu7.htm>, 4 เมษายน 2545.

³⁸⁴ ที่มา : <http://www.ect.go.th/newthai/ect/5sect/default.html>, 24 พฤษภาคม 2545.

³⁸⁵ คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 38/2545 วันที่ 4 กรกฎาคม 2545.

จำนวน 11 คน³⁸⁶

ต่อมา ในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 26 กันยายน 2545 ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องด่วน คือ การเลือกกรรมการการเลือกตั้ง โดยที่คณะกรรมการการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้งได้ร้องขอให้การประชุมลับเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ 103 วรรคสอง ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบและดำเนินการประชุมลับเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว หลังจากคณะกรรมการการเสนอรายงานและมีสมาชิกฯ อภิปรายแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเลือก พลเอก จารุภักดิ์ เรืองสุวรรณ เป็นกรรมการการเลือกตั้ง³⁸⁷

3.2 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 255 กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญประกอบด้วย ประธานศาลรัฐธรรมนูญ 1 คน และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญอื่นอีก 14 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยในมาตรา 259 กำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีวาระการดำรงตำแหน่ง 9 ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ในวาระเริ่มแรกนั้น ตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา 320 กำหนดให้ดำเนินการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา 255 และมาตรา 257 ภายใน 45 วัน นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฯ

สำหรับที่มาของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น รัฐธรรมนูญฯ มาตรา 255 ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ผู้พิพากษาในศาลฎีกา ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกา ซึ่งได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน 5 คน
2. ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดโดยวิธีการลงคะแนนลับ จำนวน 2 คน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภา จำนวน 5 คน
4. ผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภา จำนวน 3 คน

สำหรับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาโดยเฉพาะวุฒิสภาในการเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่เลือกเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ จำนวน 5 คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ได้รับคัดเลือกจากผู้พิพากษาศาลฎีกา จำนวน 5 คน และตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน 2 คน นั้น วุฒิสภาไม่มีอำนาจที่จะพิจารณาให้ความ

³⁸⁶ บันทึกการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 9 สิงหาคม 2545.

³⁸⁷ บันทึกการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 26 กันยายน 2545.

เห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบแก่บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้พิจารณาเลือกมาเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตามคำวินิจฉัยที่ 1/2541 ของศาลรัฐธรรมนูญ³⁸⁸

เมื่อคณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ จำนวน 10 คน และผู้ทรงคุณวุฒิสภารัฐศาสตร์ จำนวน 6 คน ต่อประธานวุฒิสภาแล้ว ในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 24 ตุลาคม 2540 ที่ประชุมได้แต่งตั้ง คณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการชุดดังกล่าวได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติ รวมทั้งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน โดยที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 24 พฤศจิกายน 2540 ได้ลงมติเลือกผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิสภารัฐศาสตร์ จำนวน 3 คน ดังนี้ คือ³⁸⁹

1. ผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 5 คน คือ ศาสตราจารย์ อีสระ นิติสิทธิ์ประกาศ, ศาสตราจารย์ อุกฤษ มงคลนาวิน, พลโท จุล อดิเรก, นายสุจินดา ยงสุนทร และ นายประเสริฐ นาสกุล

2. ผู้ทรงคุณวุฒิสภารัฐศาสตร์ ซึ่งได้รับเลือกเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 3 คน คือ นายเชาวน์ สายเชื้อ, ศาสตราจารย์ยอนันต์ เกตุวงศ์ และ ศาสตราจารย์ชัยอนันต์ สมุทวณิช

ในที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 16 มกราคม 2541 ที่ประชุมได้มีมติให้คณะกรรมการบริหารจัดทำความเห็นของวุฒิสภาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเลือกนายอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะคุณสมบัติคำว่า “ศาสตราจารย์” ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา 256 (3) เพื่อเสนอศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ประชุมและพิจารณาโดยยึดถือตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสรรหาว่า นายอุกฤษ มงคลนาวิน ดำรงตำแหน่ง “ศาสตราจารย์พิเศษ” ตามความในมาตรา 17 และ มาตรา 37 แห่ง พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2522³⁹⁰ และในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 23 มกราคม 2541 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบด้วยกับรายงานของคณะกรรมการฯ และให้ถือรายงานดังกล่าวเป็นความเห็นของวุฒิสภาเสนอไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป³⁹¹

ต่อมานายอุกฤษ มงคลนาวิน ได้แสดงความประสงค์ไม่ขอรับตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตำแหน่งตุลาการฯ ผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ จึงว่างลง 1 ตำแหน่ง คณะกรรมการสรรหาจึงได้เสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ จำนวน 2 คน ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการประชุมเพื่อตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อทั้ง 2 คน โดยดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง

³⁸⁸ ที่มา : <http://www.concourt.or.th/judge/jpage01.html>, 24 พฤษภาคม 2545.

³⁸⁹ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, เรื่องเดิม, หน้า 243.

³⁹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 241.

³⁹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

จากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้มีหนังสือขอให้สมาชิกวุฒิสภาได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อร่วมกันตรวจสอบ อีกทั้งได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบครั้งนี้ได้ด้วย และในคราวประชุมวุฒิสภาเป็นพิเศษ วันที่ 20 มีนาคม 2541 ซึ่งเป็นการประชุมลับ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการธิการและได้ลงมติเลือก ศาสตราจารย์พิเศษโกเมน ภัทรภิรมย์ เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง³⁹²

และเมื่อ ตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์ว่างลง เพราะนายเชาวน สายเชื้อ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ มีอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 23 ธันวาคม 2542 ที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 24 ธันวาคม 2542 ได้ตั้งกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติ รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างลง โดยในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 21 มกราคม 2543 ที่ประชุมได้ลงมติเลือก ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิสาขารัฐศาสตร์แทนตำแหน่งที่ว่าง³⁹³

ต่อมาวันที่ 1 กรกฎาคม 2543 นายชัยอนันต์ สมุทวณิช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้เชี่ยวชาญสาขารัฐศาสตร์ ได้ขอลาออกจากการดำรงตำแหน่ง³⁹⁴ จึงได้มีการตั้งกรรมการสรรหา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ เมื่อคณะกรรมการสรรหา ได้เสนอรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างต่อวุฒิสภา ที่ประชุมวุฒิสภาจึงได้มีมติแต่งตั้ง คณะกรรมการสามัญเพื่อตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2543³⁹⁵ เมื่อได้ตรวจสอบประวัติและความประพฤติเสร็จแล้วประธานคณะกรรมการฯ จึงได้รายงานต่อประธานวุฒิสภา เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2543 และที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2543 เลือก ศาสตราจารย์อมร รัชกาลดี เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่าง³⁹⁶

เนื่องจากในระยะเริ่มแรกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญยังมีเพียง 13 คน เพราะยังขาดตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่มาจากตุลาการศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดโดยวิธีลงคะแนนลับ จำนวน 2 คน³⁹⁷ ในวันที่ 7 กรกฎาคม 2543 เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง จึงได้มีหนังสือถึงประธานวุฒิสภา แจ้งว่า ที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดได้มีมติเลือกตุลาการศาลปกครองสูงสุด 2 คน เพื่อไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ³⁹⁸

³⁹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 244.

³⁹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 253.

³⁹⁴ ไพโรจน์ โพธิ์ไธย, “องค์กรอิสระตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ”, รัฐสภาสาร ปีที่ 49 ฉ.12 (ธันวาคม 2544) : 65.

³⁹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 67.

³⁹⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 69.

³⁹⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 255 (2)

³⁹⁸ ไพโรจน์ โพธิ์ไธย, เรื่องเดิม, หน้า 70.

ในเบื้องต้นวุฒิสภาได้มีมติเห็นชอบให้ถวายคำแนะนำ และในวันที่วันที่ 15 สิงหาคม 2543 ประธานวุฒิสภามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อพิจารณาคำแนะนำตุลาการศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด ให้ไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบความถูกต้องของกระบวนการเสนอชื่อและคุณสมบัติของผู้ได้รับการเสนอชื่อ เมื่อพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้จัดทำรายงานเสนอประธานวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภาได้พิจารณารายงานดังกล่าวในวันที่ 15 กันยายน 2543 และมีมติเห็นชอบให้แนะนำตุลาการศาลปกครองสูงสุด ซึ่งได้รับเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุด จำนวน 2 คน คือ นายกระมล ทองธรรมชาติ และ นายผัน จันทรปาน ให้ไปดำรงตำแหน่ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ³⁹⁹

ต่อมาตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ ได้ว่างลง 1 ตำแหน่ง เมื่อศาสตราจารย์โกเมน ภัทรภิรมย์ ได้ขอลาออกจากการดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2544⁴⁰⁰ เมื่อคณะกรรมการสรรหา ได้รายงานการพิจารณาสรรหา ฯ ต่อประธานวุฒิสภาแล้ว วุฒิสภาได้ประชุมเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2544 ได้ตั้งกรรมาธิการขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ⁴⁰¹ เมื่อดำเนินการตรวจสอบประวัติฯ เรียบร้อยแล้ว ประธานคณะกรรมการพิจารณาชุดดังกล่าวได้รายงานต่อประธานวุฒิสภา เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2544 ซึ่งวุฒิสภาได้มีมติเลือก นายศักดิ์ เตชะชาญ เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ แทนตำแหน่งที่ว่าง⁴⁰²

เมื่อนายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ อายุครบ 70 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 8 กันยายน 2544⁴⁰³ การสรรหาฯ ผู้สมควรดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างจึงมีขึ้นอีกครั้งหนึ่ง โดยเมื่อผ่านขั้นตอนของการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาฯ แล้ว ที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 16 พฤศจิกายน 2544 ได้มีมติตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติ⁴⁰⁴ โดยที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2545 ได้ลงมติเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ทรงคุณวุฒิสภานิติศาสตร์ แทน นายประเสริฐ นาสกุล คือ นายจิระ บุญพจนสุนทร⁴⁰⁵ และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้ นายอิสสระ นิตินันท์ประภาศ เป็นประธานรัฐธรรมนูญ และ นายจิระ บุญพจนสุนทร เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นับแต่วันที่ 14 มีนาคม 2545⁴⁰⁶

³⁹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁴⁰⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 71.

⁴⁰¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 74.

⁴⁰² เรื่องเดียวกัน, หน้า 76.

⁴⁰³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 77.

⁴⁰⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 81.

⁴⁰⁵ บันทึกการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญทั่วไป) วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2545.

⁴⁰⁶ บันทึกการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญทั่วไป) วันที่ 29 มีนาคม 2545.

โดยรายนามของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน 15 คน มีดังนี้⁴⁰⁷

1. ศาสตราจารย์อัสสละ นิตินันท์ประภาส	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
2. ศาสตราจารย์ กระมล ทองธรรมชาติ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
3. นายจิระ บุญพจนสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
4. นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
5. พลโทจุล อติเรก	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
6. นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
7. นายผั่น จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
8. นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
9. นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
10. ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
11. นายสุจินดา ยงสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
12. นายสุวิทย์ อีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
13. ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
14. ศาสตราจารย์อมร รักษาสดัย	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
15. นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

3.3 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

การแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) นั้น ในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 297 กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีจำนวน 9 คน (ประธาน 1 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีก 8 คน) ซึ่งพระมหากษัตริย์แต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา การสรรหาและการเลือกกรรมการ ป.ป.ช.ให้นำบทบัญญัติ มาตรา 257 และมาตรา 258 ของการสรรหาและเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยกรรมการ ป.ป.ช. มีวาระการดำรงตำแหน่ง 9 ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ตามมาตรา 298

เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้เสนอรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ต่อประธานวุฒิสภา ที่ประชุมวุฒิสภาในวันที่ 24 กรกฎาคม 2541 ได้ลงมติตั้งคณะกรรมการมาธิการสามัญขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ คณะกรรมการมาธิการ

⁴⁰⁷ ที่มา : <http://www.concourt.or.th/judge/jpage02.html>, 24 พฤษภาคม 2545.

ชุดดังกล่าวจึงทำการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอันจำเป็น เพื่อประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา ดังนี้⁴⁰⁸

1) ขอให้บุคคลที่เป็นผู้ร่วมงาน ผู้เคยร่วมงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ประเมินความเหมาะสม และความประพฤติ ตามแบบประเมินที่คณะกรรมการพิจารณาจัดทำขึ้น

2) ขอให้ประชาชนทั่วไปแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ ความประพฤติ และความเหมาะสมของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ป.ป.ช. มายังคณะกรรมการพิจารณา

3) ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงยุติธรรม สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น

4) ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลในทางลับ

5) เชิญผู้ร้องเรียนและบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ป.ป.ช. มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการพิจารณา เพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็น

และในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 26 มีนาคม 2542 ที่ประชุมได้พิจารณารายงานการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ และได้ทำการลงคะแนนเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่สมควรเป็นกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน 9 คน โดยในวันที่ 25 เมษายน 2542 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนี้⁴⁰⁹

1. นายโสภาส อรุณินท์	ประธานกรรมการ ป.ป.ช.
2. พันโท กมล ประจวบเหมาะ	กรรมการ ป.ป.ช.
3. นายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม	กรรมการ ป.ป.ช.
4. นายณัฐ สุวิทย์	กรรมการ ป.ป.ช.
5. นายประสิทธิ์ ดำรงชัย	กรรมการ ป.ป.ช.
6. คุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา	กรรมการ ป.ป.ช.
7. นางฤดี จิवालักษณ์	กรรมการ ป.ป.ช.
8. นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม	กรรมการ ป.ป.ช.
9. พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์	กรรมการ ป.ป.ช.

นอกจากนี้ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา 302 วรรคสอง ได้บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระ โดยมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชา ซึ่งขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. การแต่งตั้งเลขาธิการ ป.ป.ช. นั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และวุฒิสภา

⁴⁰⁸ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, เรื่องเดิม, หน้า 246.

⁴⁰⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 246 - 247.

โดยในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 24 ธันวาคม 2542 ได้ลงมติตั้งคณะกรรมการธิการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ⁴¹⁰ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครั้งที่ 48/2542 วันที่ 14 ธันวาคม 2542 ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ความเห็นชอบตามที่ประธานกรรมการเสนอ ให้แต่งตั้ง นายกล้านรงค์ จันทิก ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และในที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 28 มกราคม 2543 ได้พิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 302 วรรคสอง⁴¹¹

ต่อมา คุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ 28 พฤษภาคม 2544 ที่ประชุมได้ลงมติตั้งกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 135 และข้อบังคับฯ ข้อ 92

เมื่อคณะกรรมการได้ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเสร็จสิ้นแล้ว ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 17 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการฯ แล้วลงมติเลือก นายพินิต อารยะศิริ เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แทน คุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา⁴¹²

3.4 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 320 ได้บัญญัติไว้ว่า การตรวจเงินแผ่นดิน ให้กระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นอิสระและเป็นกลาง ซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีจำนวน 10 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ 1 คน และกรรมการอื่นอีก 9 คน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา มีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว โดยรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน่วยธุรการของคณะกรรมการฯ ที่เป็นอิสระ และมีผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 1 คน⁴¹³ เป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งขึ้นตรงต่อประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยพระมหากษัตริย์แต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภาเช่นเดียวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

⁴¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 252.

⁴¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁴¹² สำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. 2544, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544), หน้า 39.

⁴¹³ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 26.

กรรมการตรวจเงินแผ่นดินนั้น ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 6 กำหนดให้มี 5 ประเภท ประเภทละ 2 คน ดังนี้

(1) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 10 หรือเทียบเท่า ซึ่งมีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน

(2) เป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี การสอบบัญชีหรือการตรวจสอบภายใน

(3) เป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ การเงินการคลัง หรือการบริหารธุรกิจ

(4) เป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านวิศวกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือศาสตร์สาขาอื่นที่เป็นประโยชน์แก่งานการตรวจเงินแผ่นดิน

(5) ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ หรือตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นของธุรกิจ ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยต้องดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา โดยเฉพาะวุฒิสภาในการพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำให้บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนั้น เริ่มตั้งแต่ในขั้นการสรรหา โดยมาตรา 8 (1) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 15 คน ประกอบด้วย

1) ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

2) ประธานศาลฎีกา

3) ประธานศาลปกครองสูงสุด

4) อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 7 คน

5) ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 5 คน

และให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา 6 เป็นจำนวนสองเท่าของแต่ละประเภท เสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยได้รับความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่มีเหตุที่ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รายชื่อบุคคลที่สมควรดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจากกรรมการสรรหา แล้ว ในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 24 ธันวาคม 2542 ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิชาการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าว⁴¹⁴

⁴¹⁴ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, เรื่องเดิม, หน้า 253.

และเมื่อคณะกรรมการการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภา ในคราวประชุม วันที่ 21 มกราคม 2543 ที่ประชุมได้ลงมติเลือกกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 6 จำนวน 9 คน ดังนี้⁴¹⁵

- ประเภทที่ (1) นายปัญญา สติฐิต
- ประเภทที่ (2) นางจรรววรรณ เมณฑกา และ พลโท ฉัตรชัย อุเทนสุด
- ประเภทที่ (3) นางจิระพรรณ นิรัติกัย และ ศาสตราจารย์คุณหญิงนงเยาว์ ชัยเสรี
- ประเภทที่ (4) นายชัยเชต สุนทรพิพิธ และ ปรัชญา สุตตะบุตร
- ประเภทที่ (5) นางสุลิมาศ สุทธิสัมพันธ์ และ ปัญญา ดันตยวงศ์

เนื่องด้วยกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในประเภทที่ (1) มีผู้ได้รับเลือกจากวุฒิสภาเพียง 1 คนเท่านั้น วุฒิสภาจึงได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจากกรรมการสรรหา และเมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรายงานจากคณะกรรมการการฯ ชุดดังกล่าว ในคราวประชุมวันที่ 21 มีนาคม 2543 ที่ประชุมได้ลงมติเลือก นางรวิพร คูหิรัญ เป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพิ่มเติม⁴¹⁶ และต่อมาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้ง 10 คน ได้ประชุมกันเองเพื่อเลือกประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยที่ประชุมได้ลงมติเลือก นายปัญญา ดันตยวงศ์ เป็นประธานกรรมการ⁴¹⁷

ส่วนการดำเนินการเลือกและให้ความเป็นชอบแต่งตั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินนั้น วุฒิสภาได้ทำหน้าที่เมื่อประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้เสนอบัญชีรายชื่อบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 24 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการการฯ แล้ว จึงได้มีมติเลือกและให้ความเห็นชอบให้ นางจรรววรรณ เมณฑกา เป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน⁴¹⁸ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาก่อน ทำให้ตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่างลง 1 ตำแหน่ง

ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 4 ตุลาคม 2545 คณะกรรมการการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ร้องขอให้มีการประชุมลับเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ 103 วรรคสอง ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบและดำเนินการประชุมลับเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว

⁴¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁴¹⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 254.

⁴¹⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁴¹⁸ ที่มา : <http://www.senate.go.th/menu7.htm>, 4 เมษายน 2545.

และหลังจากคณะกรรมการพิจารณาเสนอรายงานและมีสมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเลือก นายนรชัย ศรีพิมล เป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แทนตำแหน่งที่ว่าง⁴¹⁹

3.5 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. 2542 มาตรา 9 กำหนดให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินฯ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

การสรรหาและการเลือกบุคคลผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินฯ นั้น เกี่ยวข้องกับ อำนาจหน้าที่ของทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยในขั้นแรกจะกระทำการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินฯ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งขึ้นมาคณะหนึ่ง จำนวน 31 คน ประกอบด้วย⁴²⁰

ก) ผู้แทนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 19 คน ซึ่งต้องเลือกให้มีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนฯ ของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็น ส.ส.

ข) อธิการบดีจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 4 คน ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด จำนวน 4 คน ผู้แทนศาลฎีกา จำนวน 4 คน

ขั้นตอนมาให้คณะกรรมการสรรหาฯ พิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควรเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินฯ จำนวนสามเท่าของจำนวนที่พึงมีได้ตามรัฐธรรมนูญฯ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยให้เรียงรายชื่อตามลำดับอักษร พร้อมประวัติ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานของบุคคลดังกล่าว และต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้นด้วย⁴²¹

เมื่อคณะกรรมการสรรหาฯ เสนอรายชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้ประธานสภาผู้แทนฯ เรียกประชุมเพื่อลงมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อจากคณะกรรมการสรรหาฯ ให้เหลือสองในสาม ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ จากนั้นให้ประธานสภาผู้แทนฯ เสนอรายชื่อผู้ได้รับเลือกต่อประธานวุฒิสภาภายใน 7 วัน เพื่อให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อลงมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อให้เหลือไม่เกิน 3 คน

⁴¹⁹ บันทึกการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 4 ตุลาคม 2545.

⁴²⁰ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. 2542 มาตรา 6 (2).

⁴²¹ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. 2542 มาตรา 6 (2).

โดยในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 14 มกราคม 2543 ที่ประชุมวุฒิสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา โดยคณะกรรมการธิการฯ ชุดดังกล่าวได้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อจากสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 6 คน⁴²²

และในคราวประชุมวุฒิสภา วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2543 ซึ่งเป็นการประชุมลับ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการธิการฯ และได้มีมติเลือก นายพิเชต สุนทรพิพิธ เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาคนแรก โดยมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2543⁴²³

ต่อมาวุฒิสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพิ่มเติม เมื่อคณะกรรมการธิการฯ ได้ทำหน้าที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ในที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 17 พฤษภาคม 2545 คณะกรรมการธิการฯ ได้ร้องขอให้มีการประชุมลับเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 103 วรรคสอง ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ประธานวุฒิสภาจึงได้ดำเนินการประชุมลับเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว เมื่อคณะกรรมการธิการฯ เสนอรายงาน และมีสมาชิกฯ อภิปรายแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติเลือก นายพลทรัพย์ ปิยะอนันต์ เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเพิ่มเติม⁴²⁴

3.6 การพิจารณาเลือกให้คำแนะนำ และแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดและ ตุลาการศาลในปกครองสูงสุด

การแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองสูงสุดนั้น คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ต.ป.) มีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด และเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรี และให้นายกรัฐมนตรีนำรายชื่อดังกล่าวเสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภาภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง⁴²⁵

สำหรับการแต่งตั้งตุลาการในศาลปกครองให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลปกครองสูงสุดนั้น เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลปกครองและวุฒิสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป⁴²⁶

⁴²² สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, เรื่องเดิม, หน้า 248.

⁴²³ คณะทำงานจัดทำหนังสือรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประจำปี 2543, รายงานประจำปี 2543 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา, (กรุงเทพฯ : สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา, 2544), หน้า 33.

⁴²⁴ บันทึกการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 22 (สมัยสามัญทั่วไป) วันที่ 17 พฤษภาคม 2545.

⁴²⁵ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 15.

⁴²⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 278.

โดยขั้นตอนการแต่งตั้งตุลาการศาลปกครองสูงสุดที่เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภานั้น เริ่มจากเมื่อ คณะกรรมการคัดเลือกตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้คัดเลือกและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่เหมาะสมจะเป็น ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน 46 คน (ซึ่งเป็นสองเท่าของจำนวนตุลาการตามที่กฎหมายบัญญัติ ไว้ จำนวน 23 คน) แล้วนำรายชื่อดังกล่าวมาเปิดเผยและและเชิญชวนให้บุคคลในวงการกฎหมายและ การบริหารราชการแผ่นดินให้ข้อคิดเห็นและนำมาพิจารณาก่อนนำรายชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกในขั้นที่สุด จำนวน 23 คน เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอให้วุฒิสภาต่อไป⁴²⁷

เมื่อนายกรัฐมนตรีเสนอความเห็นชอบจากวุฒิสภา ที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 15 ตุลาคม 2542 ได้ ตั้งคณะกรรมการธิการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติ⁴²⁸ เมื่อคณะกรรมการธิการดังกล่าว ทำหน้าที่เรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการธิการจึงได้รายงานต่อประธานวุฒิสภา และพิจารณาลงมติเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2543 ผลปรากฏว่าวุฒิสภาให้ความเห็นชอบ 17 คน ไม่ให้ความเห็นชอบ 6 คน⁴²⁹

ต่อมาตุลาการในศาลปกครองสูงสุดได้ประชุมและคัดเลือก นายอักษราทร จุฬารัตน เป็นประธาน ศาลปกครองสูงสุด และนายกรัฐมนตรีได้เสนอขอความเห็นชอบต่อวุฒิสภา วุฒิสภาจึงได้ตั้งคณะกรรมการธิการ ขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติฯ เมื่อคณะกรรมการธิการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภา วุฒิสภาได้ประชุมพิจารณาในวันที่ 9 ตุลาคม 2543 ให้ความเห็นชอบให้ นายอักษราทร จุฬารัตน เป็น ประธานศาลปกครองสูงสุด และทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2543

โดยมีคณะตุลาการศาลปกครองสูงสุด จำนวน 15 คน ดังต่อไปนี้⁴³⁰

1. นายอักษราทร จุฬารัตน	ประธานศาลปกครองสูงสุด
2. นายอัครวิทย์ สุมาวงค์	รองประธานศาลปกครองสูงสุด คนที่หนึ่ง
3. นายโกสิน พลกุล	รองประธานศาลปกครองสูงสุด คนที่สอง
4. นายเฉลิมชัย วสันนท์	ตุลาการหัวหน้าศาลปกครองสูงสุด
5. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย	ตุลาการหัวหน้าศาลปกครองสูงสุด
6. นายปรีชา พานิชวงศ์	ตุลาการหัวหน้าศาลปกครองสูงสุด
7. นายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์	ตุลาการหัวหน้าศาลปกครองสูงสุด
8. นายจรัญ หัตถกรรม	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
9. นายดำริ วัฒนสิงห์	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
10. พลเอกนิยม คั่นสนาคม	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
11. นายธงชัย ลำดับวงศ์	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

⁴²⁷ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 มาตรา 98.

⁴²⁸ ไพโรจน์ โพธิ์ไธย, “องค์กรอิสระตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ”, รัฐสภาสาร : 87.

⁴²⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 88.

⁴³⁰ ที่มา : <http://www.admincourt.go.th>, 10 มิถุนายน 2545.

12. นายพีระพล เซาวันศิริ	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
13. นายสวัสดิ์ วัฒนายากร	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
14. นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
15. นายอำพล สิงห์โกวินท์	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

3.7 การพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำและแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้น ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ และยังต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย โดยกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว⁴³¹

ในระยะเริ่มแรกกรณีที่ยังไม่มีประธานศาลปกครองสูงสุดในคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้น กฎหมายได้กำหนดให้คณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย⁴³²

- 1) ประธานศาลฎีกา
- 2) อัยการสูงสุด
- 3) นายกสภานายความ
- 4) อธิการบดี หรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคล แห่งละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือ 5 คน
- 5) ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา แห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ 5 คน
- 6) ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรค ที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกผู้แทนราษฎร พรรคละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือ 5 คน
- 7) ผู้แทนสื่อมวลชน ในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ กิจการละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือ 3 คน
- 8) เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการ

คณะกรรมการสรรหา ดังกล่าวนี้นอกจากจะสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน จำนวน 22 คน (สองเท่าของจำนวนที่กฎหมายกำหนด) เพื่อเสนอต่อประธาน

⁴³¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 199.

⁴³² พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 37.

วุฒิสภา ซึ่งต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อด้วย⁴³³ โดยคณะกรรมการสรรหา ได้เสนอรายชื่อบุคคลที่เหมาะสม พร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อประธานวุฒิสภา (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) ในวันที่ 17 มีนาคม 2543 ซึ่งวุฒิสภาในขณะนั้นจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ 21 มีนาคม 2543 จึงไม่สามารถดำเนินการได้ทัน ต้องรอให้วุฒิสภาชุดใหม่ซึ่งมาจากการเลือกตั้งดำเนินการต่อไป⁴³⁴

หลังการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาชุดใหม่สิ้นสุดลง (ซึ่งมีการจัดการเลือกตั้งถึง 5 ครั้ง ครั้งแรกวันที่ 4 มีนาคม 2543 จนถึงครั้งที่ 5 วันที่ 22 กรกฎาคม 2543) ในวันที่ 15 กันยายน 2543 ที่ประชุมวุฒิสภาจึงได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสิทธิการสามัญขึ้นมาสืบหาชุดหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติอาชญากรรมที่ประชุมกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิการฯ ชุดดังกล่าวพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 21 วัน⁴³⁵

เมื่อคณะกรรมการสิทธิการฯ ได้ทำหน้าที่เสร็จเรียบร้อยแล้วจึงเสนอรายงานต่อประธานวุฒิสภา (นายสนธิ วรปัญญา) โดยที่ประชุมวุฒิสภา วันที่ 13 ตุลาคม 2543 ได้ลงมติเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ จำนวน 9 คน⁴³⁶ และเนื่องจากผู้ที่ได้รับเลือกมีเพียง 9 คนเท่านั้น ไม่ครบ 11 คน กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการสรรหา ต้องสรรหาบุคคลที่เหมาะสมเสนอให้วุฒิสภาลงมติเลือกใหม่⁴³⁷ แต่มีสาเหตุหลายประการที่ทำให้คณะกรรมการสรรหาในขณะนั้นไม่ครบองค์ประกอบตามที่กฎหมายบัญญัติ เช่น มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร (วันที่ 9 พฤศจิกายน 2543) ทำให้ไม่มีผู้แทนพรรคการเมืองเป็นกรรมการสรรหา, การเกษียณอายุของประธานศาลฎีกา เป็นต้น⁴³⁸

ต่อมาเมื่อตำแหน่งภายในคณะกรรมการสรรหาครบองค์ประกอบแล้ว จึงได้มีการดำเนินการสรรหาและเสนอรายชื่อต่อประธานวุฒิสภา (พลตรีบุญฤกษ์ รุขจระ) ซึ่งวุฒิสภามีมติตั้งคณะกรรมการสามัญเพื่อตรวจสอบประวัติและความประพฤติฯ ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2544⁴³⁹ เมื่อคณะกรรมการได้ตรวจสอบประวัติฯ รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายบัญญัติแล้ว จึงได้รายงานต่อประธานวุฒิสภา และที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาลงมติเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่เหลือ 2 ตำแหน่ง เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2544 และได้รับโปรดเกล้าแต่งตั้ง ประธานกรรมการและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2544 ดังรายชื่อต่อไปนี้⁴⁴⁰

⁴³³ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 (2).

⁴³⁴ ไพโรจน์ โพธิ์โลย, เรื่องเดิม, หน้า 40.

⁴³⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

⁴³⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 41.

⁴³⁷ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 (2).

⁴³⁸ ไพโรจน์ โพธิ์โลย, เรื่องเดิม, หน้า 42-43.

⁴³⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 44.

⁴⁴⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 45-46.

1. นายเสน่ห์ จามริก	ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
2. นายจรัส ดิษฐากิชัย	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
3. คุณหญิง อัมพร มีสุข	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
4. คุณหญิง จันทน์ สันตะบุตร	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
5. นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
6. นายวสันต์ พานิช	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
7. นางสาวอาภากร วงษ์สังข์	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
8. นางสาวนัยนา สุภาพัง	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
9. นายสุทิน นพเกตุ	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
10. นางสุนิ ไชยรส	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
11. นายสุรสิทธิ์ โกศลนาวิน	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผลการศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวังต่อรัฐสภา

ในการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของรัฐสภาไทย” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการมุ่งวัดถึงประสิทธิผลของรัฐสภาตามความคิดเห็นของประชาชน โดยต้องการทราบเป็นประการแรกว่ารัฐสภาในฐานะที่เป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยนั้น สามารถทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนของประชาชนได้ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ และมีหน้าที่ใดบ้างที่ประชาชนคาดหวังจากรัฐสภา รวมทั้งประชาชนมีความพึงพอใจต่อการทำงานตามหน้าที่ของรัฐสภาดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร และมีปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภาอย่างไร มีสิ่งใดบ้างที่ประชาชนเห็นว่าควรปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาการทำงานของรัฐสภาเป็นประการที่สอง ซึ่งจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวคณะวิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยได้กำหนดประเด็นย่อยในการสอบถามตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวไว้ 4 ประการ คือ

1. ศึกษาความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาใน 2 ประเด็น ได้แก่
 - ก) รัฐสภาทำหน้าที่ได้ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ อย่างไร
 - ข) หน้าที่ของรัฐสภาที่ประชาชนคาดหวังเพิ่มเติมและต้องการให้ดำเนินการในอนาคต
2. ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำงานของรัฐสภานับแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา
3. ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนว่ารัฐสภาสามารถทำหน้าที่ได้ตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้หรือไม่
4. ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของรัฐธรรมนูญ ที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา รวมทั้งมีสิ่งใดบ้างที่ควรมีการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา

สำหรับการศึกษาในส่วนนี้ประกอบด้วย การสอบถามโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มประชาชนเพื่อทราบถึงความคิดเห็น ความคาดหวังของประชาชน ขณะเดียวกันเพื่อที่จะได้ทราบถึง การทำงานของฝ่ายผู้ปฏิบัติ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานรัฐสภา จึงได้มีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ที่มีส่วนในการดำเนินงานรัฐสภาในส่วนต่างๆ ที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเพื่อที่จะทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนิน

งาน โดยในการศึกษาส่วนนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งผลการศึกษาศาสนาในทั้ง 2 กลุ่มปรากฏผลดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

สำหรับการศึกษาจากประชาชนโดยใช้แบบสอบถามนั้น ได้ทำการคัดเลือกจังหวัดตัวแทนในการศึกษาทั้งสิ้น 9 จังหวัด หลังจากนั้นได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนามในจังหวัดตัวแทนต่างๆ อันได้แก่

ตารางที่ 1 แสดงผลการเก็บข้อมูลในแต่ละจังหวัด และจำนวนแบบที่เก็บได้

ภาค	จังหวัด	อำเภอ	จำนวน ตัวอย่าง (ราย)	จำนวน ตัวอย่าง ที่เก็บได้ (ราย)	ร้อยละ
	กรุงเทพมหานคร	-	300	300	100.0
กลาง	สุพรรณบุรี	อ. เมือง	100	100	100.0
		อ. เดิมบางนางบวช	100	100	100.0
	สมุทรสาคร	อ. เมือง	50	50	100.0
		อ. บ้านแพ้ว	50	50	100.0
เหนือ	เชียงใหม่	อ. เมือง	100	100	100.0
		อ. ฝาง	100	100	100.0
	ตาก	อ. เมือง	50	50	100.0
		อ. สามเงา	50	50	100.0
ตะวันออก เฉียงเหนือ	นครราชสีมา	อ. เมือง	100	100	100.0
		อ. บัวใหญ่	100	100	100.0
	มุกดาหาร	อ. เมือง	50	50	100.0
		อ. ดงหลวง	50	50	100.0
ใต้	นครศรีธรรมราช	อ. เมือง	100	100	100.0
		อ. ท่าศาลา	100	100	100.0
	ระนอง	อ. เมือง	50	50	100.0
		อ. กระบุรี	50	50	100.0
รวมทั้งสิ้น			1,500	1,500	100.0

1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาส่วนนี้เป็นการศึกษาภาพรวมเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,500 ราย จากทั้งหมด 9 จังหวัดโดยสามารถนำเสนอผลการศึกษาด้วยตารางแจกแจงความถี่และแผนภูมิรูปภาพวงกลมพร้อมรายละเอียด การศึกษาค้นครั้งนี้มีผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายร้อยละ 50.2 และเพศหญิงร้อยละ 49.8 (ตารางที่ 2) จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน จึงสามารถขจัดปัญหาอคติ (bias) เกี่ยวกับเรื่องเพศได้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	753	50.2
หญิง	747	49.8
รวม	1,500	100.0

ที่มา : รวบรวมจากแบบสอบถาม

การกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอายุนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 29.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ซึ่งมีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คือ ร้อยละ 28.9 รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 19.9 และ อายุระหว่าง 18-20 ปี ร้อยละ 11.9 และร้อยละ 9.3 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายตัวในแต่ละช่วงอายุ โดยอายุเฉลี่ยส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างคือ อายุ 35 ปี

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
18 - 20 ปี	178	11.9
21 - 30 ปี	449	29.9
31 - 40 ปี	434	28.9
41 - 50 ปี	299	19.9
50 ปีขึ้นไป	140	9.3
รวม	1,500	100.0

* อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง คือ อายุ 35 ปี

ที่มา : รวบรวมจากแบบสอบถาม

ทางด้านข้อมูลเกี่ยวกับการนับถือศาสนานั้นพบว่าร้อยละ 94.9 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ มีเพียงร้อยละ 2.8 และร้อยละ 2.3 เท่านั้นที่นับถือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลามตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการนับถือศาสนา

ศาสนา	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
พุทธ	1,424	94.9
คริสต์	42	2.8
อิสลาม	34	2.3
รวม	1,500	100.0

ที่มา : รวบรวมจากแบบสอบถาม

ทางด้านข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 39.3 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 19.1 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และร้อยละ 13.6 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ส่วนผู้ที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีอยู่ร้อยละ 9.9 ผู้ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีร้อยละ 9.7 ขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษามีเพียงร้อยละ 8.5 เท่านั้น อันแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการกระจายในทุกกลุ่มระดับการศึกษา เพื่อที่จะทำให้นักวิจัยได้ทราบความคิดเห็นของทุกกลุ่มอันจะเป็นผลต่อการวิจัยในครั้งนี้

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษาที่จบสูงสุด

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	128	8.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	148	9.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	286	19.1
อนุปริญญา / ปวส.	204	13.6
ปริญญาตรี	589	39.3
สูงกว่าปริญญาตรี	145	9.7
รวม	1,500	100.0

ที่มา : รวบรวมจากแบบสอบถาม

ในส่วนของอาชีพของกลุ่มตัวอย่างนั้นพบว่า มีการกระจายกันในกลุ่มอาชีพต่างๆพอสมควร กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32.0 มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ รองลงมาร้อยละ 26.7 มีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ร้อยละ 13.9 ยังเป็นนักเรียน/นักศึกษา และร้อยละ 12.6 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจทั่วไป มีเพียงร้อยละ 6.1

เท่านั้นที่มีอาชีพเกษตรกรรม และร้อยละ 5.0 ที่เป็นข้าราชการบำนาญ และร้อยละ 3.7 ไม่ได้ทำงาน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังตาราง

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	480	32.0
ค้าขาย/ธุรกิจทั่วไป	189	12.6
รับจ้าง/ลูกจ้าง	401	26.7
เกษตรกรรม	92	6.1
นักเรียน/นักศึกษา	208	13.9
ไม่ได้ทำงาน	55	3.7
ข้าราชการบำนาญ	75	5.0
รวม	1,500	100.0

ที่มา : รวบรวมจากแบบสอบถาม

จากการศึกษาพฤติกรรมการเข้าร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อที่จะวัดถึงความสนใจต่อการเข้าร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างในพฤติกรรมทางการเมือง 4 ลักษณะ อันได้แก่ การฟังอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล การเข้าร่วมในการฟังการหาเสียงของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งที่ผ่านมา ซึ่งจากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,500 ราย พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมมากที่สุด ถึงร้อยละ 85.7 คือ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา รองลงมาคือ ร้อยละ 76.5 ที่ฟังการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 73.3 ฟังการอภิปรายทางโทรทัศน์มีเพียงร้อยละ 26.7 เท่านั้น ที่ฟังการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลจากทางวิทยุ และนอกจากนี้การเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชนอีกร้อยละ 68.5 ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งที่ผ่านมา และการเข้าร่วมทางการเมืองที่กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมน้อยเพียงร้อยละ 46.1 คือ การเข้าร่วมฟังการหาเสียงของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา

อย่างไรก็ตามสำหรับพฤติกรรมทางการเมืองในส่วนของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งที่ผ่านมาซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีผู้เข้าร่วมในเรื่องนี้อยู่ในลำดับที่ 3 รองจากการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการฟังอภิปรายไม่ไว้วางใจ ทั้งที่การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งที่ผ่านมาเป็นการเลือกตั้งครั้งแรก และเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญ 2540 เช่นกัน และประเด็นที่สำคัญคือ มีการตัดสินใจกับผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิ ซึ่งประเด็นนี้เป็นที่วิตกกังวลของประชาชนในขณะนั้น เพราะไม่ทราบว่าการตัดสินใจจะมีผลอย่างไรบ้าง ดังนั้นในภาพรวมการศึกษานี้ผลการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภา

ครั้งที่ผ่านมาของหลายสถาบันจึงพบว่า มีการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาสูง เมื่อเปรียบเทียบกับ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งก่อนๆ แต่อย่างไรก็ตามในการศึกษาครั้งนี้ซึ่งทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,500 รายใน 9 จังหวัดนั้นพบว่า มีร้อยละ 68.5 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นครั้งแรกที่มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ประชาชนอาจจะไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความสำคัญของสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภาในอดีตมาจากการแต่งตั้ง

สำหรับในส่วนของกิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมน้อยที่สุด คือ การเข้าร่วมฟังการหาเสียงของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างสามารถรับทราบข้อมูลการหาเสียงของผู้สมัครฯ ได้ในหลายวิธีโดยไม่จำเป็นต้องไปร่วมฟังการหาเสียงโดยตรง เช่น การได้รับข้อมูลของผู้สมัครจากเอกสารที่รับแจก การที่ผู้สมัครมาหาเสียงตามบ้าน (การเคาะประตูบ้าน) และได้ให้ข้อมูล แนวนโยบาย การดำเนินงานต่างๆ เป็นต้น

ตารางที่ 7 พฤติกรรมการเข้าร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

พฤติกรรมการเข้าร่วมทางการเมือง	เข้าร่วม		ไม่เข้าร่วม		รวม	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การฟังอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลครั้งที่ผ่านมา	1,147	76.5	353	23.5	1,500	100.0
การเข้าร่วมในการฟังการหาเสียงของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา	692	46.1	808	53.9	1,500	100.0
การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งที่ผ่านมา	1,285	85.7	188	12.8	1,473	100.0
การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งที่ผ่านมา	1,027	68.5	446	29.7	1,473	100.0

1.2 ความคาดหวังของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา

การศึกษาถึงความคาดหวังของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา ซึ่งเป็นการศึกษาใน 2 ประเด็น คือ

1.2.1 หน้าที่ของรัฐสภาที่ประชาชนคาดหวัง

1.2.2 ความสามารถของรัฐสภาในการทำหน้าที่ตามที่ประชาชนคาดหวัง

สำหรับผลการศึกษาความคาดหวังของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา ในประเด็นข้างต้นนั้นปรากฏผลดังนี้

1.2.1 หน้าที่ของรัฐบาลตามที่ประชาชนคาดหวัง

ในการศึกษาประเด็นด้านหน้าที่ของรัฐบาลที่ประชาชนคาดหวัง เป็นการศึกษาว่ารัฐบาลได้ทำหน้าที่ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจากผลการศึกษา ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 8 ความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาล

ความคาดหวังต่อการทำหน้าที่	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร		สมาชิกวุฒิสภา	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในทุกๆ เรื่อง	119	8.2	156	10.8
2. ความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง	627	43.1	411	28.4
3. ความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่	202	13.9	413	28.6
4. การเป็นตัวกลางในการนำปัญหาไปเสนอรัฐบาล	123	8.4	212	14.7
5. ความสนใจและติดตามความเป็นอยู่ของประชาชน	102	7.0	81	5.6
6. การเป็นที่พึ่งเมื่อยามที่เดือดร้อน	27	1.8	30	2.1
7. การกลับมาพัฒนาท้องถิ่นของตน	85	5.8	21	1.5
8. ออกเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อรับฟังปัญหาเป็นประจำ	54	3.7	32	2.2
9. ช่วยให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน	65	4.5	40	2.8
10. อื่น ๆ	52	3.5	49	3.4
รวม	1,456	100.0	1,445	100.0

จากตารางการศึกษาพบว่า การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภามีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นั้น ร้อยละ 43.1 คาดหวังมากในเรื่องความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง รองลงมาร้อยละ 13.9 คาดหวังมากในเรื่องความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ และร้อยละ 8.4 ของกลุ่มตัวอย่างที่คาดหวังในเรื่องการเป็นตัวกลางในการนำปัญหาไปเสนอรัฐบาล และร้อยละ 8.2 คาดหวังให้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในทุกๆ เรื่อง

สำหรับความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.6 คาดหวังมากที่สุดต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในเรื่อง ความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ รองลงมาร้อยละ 28.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คาดหวังมากที่สุดในเรื่องความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง และร้อยละ 14.7 ของกลุ่มตัวอย่างคาดหวังให้ สมาชิกวุฒิสภา เป็นตัวกลางในการนำปัญหาไปเสนอรัฐบาล และร้อยละ 10.8 คาดหวังให้ สมาชิกวุฒิสภารับฟังความคิดเห็นของประชาชนในทุกๆ เรื่อง

1.2.2 ความสามารถของรัฐบาลในการทำหน้าที่ตามที่ประชาชนคาดหวัง

อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาถึงความสามารถในการทำหน้าที่ของรัฐบาลตามที่ประชาชนคาดหวัง พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้มีความเห็นต่อความสามารถในการทำหน้าที่ของรัฐบาล ดังตาราง

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความสามารถในการทำหน้าที่ของรัฐบาล

ความสามารถของรัฐบาลในการทำหน้าที่	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร		สมาชิกวุฒิสภา	
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาก	74	5.2	97	6.8
ปานกลาง	552	38.7	792	55.5
น้อย	504	35.4	435	30.4
ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง	294	20.6	104	7.3
รวม	1,424	100.0	1,428	100.0

จากตารางจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อความสามารถในการทำหน้าที่ของรัฐบาลแตกต่างกัน โดยพบว่า ร้อยละ 38.8 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อความสามารถในการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ร้อยละ 35.4 ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ความสามารถในการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอยู่น้อย และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20.6 เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังไม่สามารถทำหน้าที่ได้ตามที่คาดหวังได้เลย และเพื่อที่จะทำให้ทราบถึงความสามารถในการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในชุดที่ผ่านการเลือกตั้งแบบใหม่ (ตามรัฐธรรมนูญ 2540) จึงได้ถามความคิดเห็นของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้เปรียบเทียบความสามารถในการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันกับชุดที่ผ่านมา (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งรูปแบบเดิม) เพื่อที่จะทราบถึงความแตกต่างในการทำงานและจากผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45.5 มีความเห็นว่าการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ผ่านมา ไม่มีความแตกต่างกัน แต่ร้อยละ 38.6 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดปัจจุบันทำงานได้ดีกว่า

ชุดที่ผ่านมาโดยเฉพาะในบางเรื่อง คือ การทำ Zoning การจัดระเบียบสังคม และการปราบปราม ยาเสพติด

ในส่วนของการความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความสามารถในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา (สมาชิกวุฒิสภา) นั้น ร้อยละ 55.5 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นว่า สมาชิกวุฒิสภามีความสามารถในการทำหน้าที่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และร้อยละ 30.4 เห็นว่า สมาชิกวุฒิสภามีความสามารถในการทำหน้าที่ได้น้อย และร้อยละ 7.3 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า ความสามารถในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา นั้น ยังไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันกับสมาชิกวุฒิสภาชุดที่ผ่านมา (ซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้ง) พบว่า ร้อยละ 48.6 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า ความสามารถในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันและชุดที่ผ่านมาไม่มีความแตกต่างกัน แต่ร้อยละ 39.5 ของกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า สมาชิกวุฒิสภา ชุดปัจจุบันทำหน้าที่ได้ดีกว่าชุดที่ผ่านมา โดยเฉพาะเห็นว่า การที่สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง เป็นการสร้างสำนึกในอำนาจของประชาชนว่าเป็นอำนาจยิ่งใหญ่ และจากผลการศึกษาจึงพบว่า กลุ่มตัวอย่างบางส่วน ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาว่ารับผิดชอบอะไร

อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาถึงการทำหน้าที่ของรัฐบาลตามที่ประชาชนคาดหวังนั้น โดยรวมแล้วพบว่าทำได้น้อยกว่าที่คาดหวัง (ค่าเฉลี่ย 2.46) แต่เมื่อพิจารณาในการทำหน้าที่ของทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา แล้วจะพบว่ามีความแตกต่างกัน กล่าวคือ โดยภาพรวมของการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อเทียบกับความคาดหวังของประชาชนแล้วพบว่ายังทำได้น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.28) ขณะที่การทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา เมื่อเทียบกันดังปรากฏตามตาราง

ตารางที่ 10 แสดงภาพรวมทำหน้าที่ของรัฐบาลตามที่ประชาชนคาดหวัง

การทำหน้าที่ของรัฐบาล	Mean	S.D.	ความคาดหวัง
การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	2.28	0.85	ทำได้น้อย
การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา	2.61	0.72	ทำได้ปานกลาง
ภาพรวมการทำหน้าที่ของรัฐบาล	2.46	0.64	ทำได้น้อย

* หมายเหตุ

ค่าเฉลี่ย (Mean) 3.26 - 4.00	= ทำได้มาก
2.51 - 3.25	= ทำได้ปานกลาง
1.76 - 2.50	= ทำได้น้อย
1.00 - 1.75	= ไม่สามารถทำได้

จากผลการศึกษาภาพรวมของการทำหน้าที่ของรัฐบาลตามที่ประชาชนคาดหวัง พบว่าการที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรทำหน้าที่ของรัฐบาลโดยรวมแล้วยังทำได้น้อย อาจเป็นด้วยสาเหตุอย่างน้อย 2 ประการ กล่าวคือ ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ต่างมีบทบาทและหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยเฉพาะวุฒิสภานั้น การที่สมาชิกวุฒิสภา (สมาชิกวุฒิสภา) มาจากการเลือกตั้งเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทย เพราะเดิมสมาชิกวุฒิสภามาจากการแต่งตั้งและมีบทบาทหน้าที่ที่อยู่ในขอบเขตจำกัดมากกว่าในปัจจุบัน ที่มีบทบาทหน้าที่กว้างขวางมากขึ้น ขณะเดียวกันแม้ว่าประชาชนจะคุ้นเคยกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งในหลายลักษณะ ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งความแตกต่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้ง 2 แบบนี้ประชาชนยังไม่เข้าใจชัดเจนเท่าใดนัก เพียงแต่รู้ว่าเป็นหน้าที่ต้องไปเลือกตั้งตามระยะเวลาที่มีการให้ไปเลือกตั้ง มิฉะนั้นจะถูกตัดสิทธิ แต่หากจะสอบถามถึงความรู้ความเข้าใจว่า มีความแตกต่างกันอย่างไรของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้ง 2 แบบ รวมทั้งสมาชิกวุฒิสภาด้วย ยังพบว่าประชาชนยังไม่เข้าใจชัดเจนนักถึงบทบาท หน้าที่ของแต่ละฝ่าย

นอกจากเหตุผลที่การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ 2540 ได้เปลี่ยนแปลงที่มาของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร/สมาชิกวุฒิสภา ดังกล่าวแล้ว แต่รัฐธรรมนูญ 2540 ไม่ได้เปลี่ยนแปลงระบบคิด/วิธีคิด ของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้ง เพราะแม้ว่าประชาชนจะเข้าใจบ้างว่ามี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 แบบ และมี สมาชิกวุฒิสภา ที่มาจากการเลือกตั้ง แต่การที่ขาดความเข้าใจว่าทั้ง 3 รูปแบบมีบทบาท หน้าที่การทำงานที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ทำให้ประชาชนไม่สามารถกำหนดคุณสมบัติของคนที่จะได้รับเลือกตั้งไปดำรงตำแหน่งในแต่ละแบบได้ ซึ่งเหตุผลเหล่านี้อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการศึกษาภาพรวมการทำหน้าที่ของรัฐบาล (ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา) จึงปรากฏว่าผลการทำหน้าที่ของรัฐบาลยังทำได้น้อยกว่าความคาดหวัง

เหตุผลสำคัญอีกประการที่อาจทำให้ผลการศึกษาการทำหน้าที่ของรัฐบาลทำได้น้อยกว่าความคาดหวังคือ ขณะที่ทำศึกษานั้นยังอยู่ในระยะเวลาเริ่มต้นเพราะ สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งได้เปิดประชุมวุฒิสภาครั้งแรกในเดือนสิงหาคม 2543 ซึ่งถือว่าได้ปฏิบัติหน้าที่มาประมาณ 2 ปี ขณะที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นั้นมีการเปิดสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในเดือนกุมภาพันธ์ 2544 ทำให้อายุการทำงานของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นั้นมีเพียงปีกว่าเท่านั้น จากระยะเวลาการทำงานที่สั้นของสภาทั้งสอง อาจทำให้การศึกษาถึงการทำหน้าที่ของรัฐบาลจึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างประเมินผลแสดงว่าทำหน้าที่ได้น้อยกว่าความคาดหวังดังกล่าวมาแล้ว

1.3 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาล

ในส่วนของความพึงพอใจของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาลนั้น เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของรัฐบาล ดังนี้

1.3.1 การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใน 2 ประเด็น คือ การอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการออกกฎหมาย

1.3.2 การทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

โดยผลจากการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของวุฒิสภาในประเด็นดังกล่าวนี้ปรากฏผล ดังนี้

1.3.1 ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1) ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ เป็นการประเมินผลว่าประชาชนมีความพึงพอใจอย่างไรต่อการทำหน้าที่ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ โดยเป็นการวัดความพึงพอใจใน 8 ด้าน ได้แก่

- ประเด็นที่นำมาใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ
- รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน
- รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาล
- เหตุผลที่นำมาใช้ในการสนับสนุนการอภิปราย
- หลักฐานที่นำมาใช้ยืนยัน
- คุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นผู้อภิปราย
- การทำหน้าที่ของประชาชนในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ
- การลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจ

จากผลการศึกษาในประเด็นความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจมากที่สุดในการทำหน้าที่ของประชาชนในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ (ค่าเฉลี่ย 3.12) รองลงมาคือพึงพอใจในประเด็นที่ใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ (ค่าเฉลี่ย 2.98) คุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นผู้อภิปราย (ค่าเฉลี่ย 2.91) ส่วนประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พึงพอใจน้อยที่สุด คือ เห็นว่าในการลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจ (ค่าเฉลี่ย 2.57) โดยเหตุผลที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดนั้น เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจนั้น ไม่ได้เกิดจากการตัดสินใจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเอง แต่เป็นเพราะต้องปฏิบัติตามมติของพรรค ที่บางครั้งเป็นการลงคะแนนเสียงในลักษณะการรักษาสถิติประโยชน์ของฝ่ายตนมากกว่า จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างขาดความศรัทธาต่อการลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจ ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างบางส่วนเห็นว่า เมื่อลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจไปแล้ว ไม่ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกิดขึ้น ซึ่งผลของความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ความพึงพอใจ				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
1. ประเด็นที่นำมาใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ	19.4 (220)	62.1 (703)	15.9 (180)	2.6 (29)	100.0 (1,132)	2.98	0.68
2. รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน	16.2 (184)	55.8 (635)	22.8 (260)	5.2 (59)	100.0 (1,445)	2.83	0.75
3. รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาล	9.6 (107)	58.4 (652)	26.9 (300)	5.2 (58)	100.0 (1,117)	2.72	0.70
4. เหตุผลที่นำมาใช้ในการสนับสนุนการอภิปราย	13.7 (153)	55.8 (624)	26.9 (301)	3.7 (41)	100.0 (1,119)	2.79	0.71
5. หลักฐานที่นำมาใช้อืนยันการอภิปราย	12.1 (136)	53.7 (601)	28.2 (316)	6.0 (67)	100.0 (1,120)	2.72	0.75
6. คุณสมบัติของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เป็นผู้อภิปราย	15.8 (178)	62.3 (701)	18.7 (210)	3.3 (37)	100.0 (1,126)	2.91	0.68
7. การทำหน้าที่ของประธานในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ	30.3 (342)	54.1 (610)	12.4 (140)	3.1 (35)	100.0 (1,127)	3.12	0.73
8. การลงคะแนนเสียง	10.6 (120)	48.3 (545)	29.1 (328)	12.0 (136)	100.0 (1,129)	2.57	0.84
รวม						2.83	0.44

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

2) ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการออกกฎหมาย เป็นการประเมินผลในบทบาทหน้าที่ด้านการออกกฎหมายของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดในการออกกฎหมายที่ผ่านๆ มา โดยประเด็นในการประเมินความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการออกกฎหมายนั้นประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

- ความรวดเร็วในการออกกฎหมาย
- ความรอบคอบในการออกกฎหมาย
- ความสอดคล้องของกฎหมายที่ออกมากับความต้องการของประชาชน
- การคิดถึงประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก
- การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

จากผลการศึกษาในด้านความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการออกกฎหมายนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับปานกลางในทุกประเด็น โดยประเด็นการทำหน้าที่ออกกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจมากที่สุด คือ ในด้านการคิดถึงประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก (ค่าเฉลี่ย 2.67) อันแสดงให้เห็นว่า ประชาชนยังพึงพอใจว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถออกกฎหมายที่ยังคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลักอยู่ รองลงมาคือความพึงพอใจในด้านความรอบคอบในการออกกฎหมาย (ค่าเฉลี่ย 2.61) ซึ่งเป็นความพึงพอใจในด้านที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบพอสมควรในเรื่องผลกระทบกฎหมายต่อประโยชน์ของประชาชนกลุ่มต่างๆ ส่วนในด้านความพึงพอใจต่อความรวดเร็วของการออกกฎหมายและด้านความสอดคล้องของกฎหมายที่ออกมากับความต้องการของประชาชนนั้น จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเทียบเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 2.58) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเห็นว่า ยังมีความรวดเร็วในการออกกฎหมายน้อยเกินไป ควรที่จะทำให้เร็วกว่านี้ ส่วนในประเด็นความสอดคล้องของกฎหมายต่อความต้องการของประชาชนนั้น ส่วนใหญ่ประชาชนจะไม่ได้รับรู้เท่าใดนักว่ามีกฎหมายใดๆ ออกมาบังคับใช้บ้าง ผู้ที่จะรู้คือผู้ที่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายนั้นโดยตรง แต่ประชาชนโดยทั่วไปยังขาดความรู้ในเรื่องนี้และประชาชนบางส่วนยังเข้าใจว่าไม่เกี่ยวกับตนเอง เป็นเรื่องไกลตัว จึงไม่ให้ความสนใจ ขณะที่บางส่วนมองว่าเรื่องกฎหมายเป็นเรื่องเข้าใจยากทั้งด้านภาษาและวิธีการของกฎหมายเองด้วย จึงมีแต่เฉพาะคนที่เรียนรู้เรื่องกฎหมายมาเท่านั้นที่จะเข้าใจได้ ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่สนใจต่อกฎหมายเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.56) คือ ด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม อันแสดงให้เห็นว่าในการออกกฎหมายนั้นยังขาดการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะในด้านการร่วมแสดงความคิดเห็น การเสนอกฎหมาย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทย เพราะในรัฐธรรมนูญ 2540 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ทำให้สิทธิประชาชนอย่างเต็มที่ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้นจึงถือเป็นการก้าวแรกที่ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม แต่ปัญหาที่สำคัญ คือ หลายฝ่ายไม่เข้าใจถึงสาระสำคัญหลักการและรูปแบบ วิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าควรเป็นเช่นใด ซึ่งประเด็นเหล่านี้ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะสะท้อนให้เห็นว่าเกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนจริงหรือไม่ และมากน้อยเพียงใดในการมีส่วนร่วมในเรื่องนั้นๆ

ตารางที่ 12 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการรออกกฎหมาย

การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร	ความพึงพอใจ				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ พอใจ			
1. ความรวดเร็วในการออกกฎหมาย	10.4 (152)	47.0 (686)	32.9 (480)	9.8 (143)	100.0 (1,461)	2.58	0.81
2. ความรอบคอบในการออกกฎหมาย	11.3 (165)	46.9 (685)	33.2 (484)	8.6 (126)	100.0 (1,460)	2.61	0.80
3. ความสอดคล้องของกฎหมายที่ออกมา กับความต้องการของประชาชน	12.6 (184)	42.8 (625)	34.3 (500)	10.3 (150)	100.0 (1,459)	2.58	0.84
4. การคิดถึงประโยชน์ของประชาชน และประเทศชาติเป็นหลัก	17.2 (252)	42.5 (622)	30.2 (442)	10.1 (148)	100.0 (1,464)	2.67	0.88
5. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม	19.8 (289)	30.3 (454)	34.4 (501)	14.6 (213)	100.0 (1,457)	2.56	0.97
รวม						2.59	0.69

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.3.2 ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

สำหรับการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างต่อความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้น เป็นการประเมินผลความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาใน 6 ประการ ได้แก่

- การกลั่นกรองกฎหมายที่ออกโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- การตั้งกระทู้ขำราชการขึ้นผู้ใหญ่
- ความเป็นกลางในการอภิปรายบุคคลต่างๆ
- การแต่งตั้งบุคลากรที่ทำการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ในองค์กรต่างๆ
- คุณสมบัติของบุคลากรที่ทำการแต่งตั้ง
- ความเป็นกลางในการแต่งตั้งบุคลากร

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในระดับปานกลางในทุกประเด็น โดยมีความพึงพอใจมากน้อยแตกต่างกันไป กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาในด้านการกลั่นกรองกฎหมายที่ออกโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ค่าเฉลี่ย 2.96) โดยพึงพอใจที่ สมาชิกวุฒิสภา มีการตรวจสอบ แสดงความเห็นและมีการกลั่นกรองกฎหมายอันเป็นบทบาทหน้าที่ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พึงพอใจว่า สมาชิกวุฒิสภา ทำหน้าที่ได้ดีพอสมควร ความพึงพอใจในระดับรองลงมาต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็น

ว่ามีการทำหน้าที่ได้พอสมควร คือ ด้านตั้งกระทู้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 2.91) โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่านับแต่มีสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง ประชาชนได้รับทราบข้อมูลต่างๆ ของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม โดยสมาชิกวุฒิสภาได้ทำหน้าที่เปิดเผยและตั้งกระทู้ทำให้สาธารณชนได้รับรู้ และเข้ามาตรวจสอบได้มากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดีต่อสังคมไทย กลุ่มตัวอย่าง (ค่าเฉลี่ย 2.81) เห็นว่าสมาชิกวุฒิสภา มีการพิจารณาคุณสมบัติของบุคลากรที่ทำการแต่งตั้งนั้น ขณะที่บางส่วน (ค่าเฉลี่ย 2.79) เห็นว่าการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในองค์กรต่างๆ อันเป็นหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา นั้นทำได้บ้าง ส่วนในประเด็นเรื่องความเป็นกลางในการอภิปรายบุคคลต่างๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่ง (ค่าเฉลี่ย 2.77) เห็นว่ามีการทำหน้าที่แต่ยังไม่ชัดเจนนักในด้านความเป็นกลาง เช่นเดียวกับประเด็นในด้านความเป็นกลางในการแต่งตั้งบุคลากร ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง (ค่าเฉลี่ย 2.72) เห็นว่ายังต้องมีการแสดงให้เห็นความเป็นกลางมากกว่า โดยประเด็นในเรื่องความเป็นกลางนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา เพราะสมาชิกวุฒิสภาควรจะมีความเป็นกลาง ความเที่ยงตรง เป็นตัวอย่างและเป็นผู้นำทางด้านการเมืองในทางที่ดี ทั้งนี้เพราะจากการที่เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่สมาชิกวุฒิสภาไม่สังกัดพรรคการเมืองนั้น เป็นการแสดงถึงเจตนารมณ์ที่ต้องการให้สมาชิกวุฒิสภามีความเป็นกลาง เพื่อที่จะเข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลแสดงการตรวจสอบ การกลั่นกรองกฎหมาย

ตารางที่ 13 ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา

การทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา	ความพึงพอใจ				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
1. การกลั่นกรองกฎหมายที่ออกโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	18.1 (230)	61.9 (788)	17.9 (228)	2.1 (27)	100.0 (1,273)	2.96	0.67
2. การตั้งกระทู้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่	21.8 (316)	50.9 (739)	23.6 (342)	3.7 (54)	100.0 (1,451)	2.91	0.77
3. ความเป็นกลางในการอภิปรายบุคคลต่างๆ	16.6 (241)	49.1 (712)	28.9 (419)	5.4 (78)	100.0 (1,450)	2.77	0.79
4. การแต่งตั้งบุคลากรที่ทำการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ในองค์กรต่างๆ	15.3 (221)	53.7 (775)	25.9 (259)	5.1 (74)	100.0 (1,444)	2.79	0.76
5. คุณสมบัติของบุคลากรที่ทำการแต่งตั้ง	15.1 (219)	55.0 (798)	25.8 (374)	4.1 (60)	100.0 (1,451)	2.81	0.73
6. ความเป็นกลางในการแต่งตั้งบุคลากร	12.7 (183)	53.5 (772)	27.4 (395)	6.2 (93)	100.0 (1,444)	2.72	0.76
รวม						2.81	0.58

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

อย่างไรก็ตาม จากความพึงพอใจของประชาชนต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาทั้ง 2 ส่วน คือ การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา เมื่อพิจารณาในภาพรวมของความพึงพอใจแล้ว พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ (ค่าเฉลี่ย 2.83) รองลงมาคือ ความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา (ค่าเฉลี่ย 2.81) และความพึงพอใจของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการออกกฎหมาย (ค่าเฉลี่ย 2.55) ตามลำดับดังตาราง

ตารางที่ 14 ภาพรวมความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา

การทำหน้าที่ของรัฐสภา	Mean	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ	2.83	0.44	พอใจปานกลาง
2. การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการออกกฎหมาย	2.59	0.69	พอใจปานกลาง
3. การทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา	2.81	0.58	พอใจปานกลาง
รวม	2.74	0.43	พอใจปานกลาง

1.4 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนด

สำหรับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดนั้น เป็นการศึกษาในการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนและสมาชิกวุฒิสภา ในประเด็นดังนี้

1.4.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการออกกฎหมาย

1.4.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา

โดยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละส่วนนั้น มีดังนี้

1.4.1 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ เป็นการประเมินความคิดเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยเพียงใดต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลครั้งที่ผ่านมา โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเห็นด้วยในระดับปานกลาง กล่าวคือ ในด้านการยอมรับมติของที่ประชุม (ค่าเฉลี่ย 2.80) รองลงมาคือ การคิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก (ค่าเฉลี่ย 2.75) และการรับฟังและให้เกียรติประธานในที่ประชุม

ส่วนในประเด็นด้านการอภิปรายได้ตรงประเด็น การใช้เหตุใช้ผลในการอภิปรายมากกว่าใช้อารมณ์ และการไม่เอาเรื่องส่วนตัวมาเกี่ยวข้องกับการอภิปรายนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในระดับรองลงมา (ค่าเฉลี่ย 2.65 , 2.58 และ 2.48 ตามลำดับ) โดยที่กลุ่มตัวอย่าง (ค่าเฉลี่ย 2.43) มีความเห็นด้วยน้อยกว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีการรับฟังความคิดเห็นและยอมรับเหตุผลของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งประเด็นนี้แสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนหนึ่งยังเห็นว่าในการอภิปรายไม่ว่างใจนั้น ควรที่ทั้ง 2 ฝ่าย ต้องมีการรับฟังความคิดเห็น

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการเปิดอภิปรายไม่ว่างใจ

การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ความพึงพอใจ				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ พอใจ			
1. คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก	15.1 (171)	52.1 (590)	26.0 (295)	6.8 (77)	100.0 (1,133)	2.75	0.79
2. รับฟังความคิดเห็นและยอมรับเหตุผล ของฝ่ายตรงข้าม	7.1 (79)	39.6 (443)	42.8 (479)	10.5 (118)	100.0 (1,119)	2.43	0.77
3. ยอมรับมติของที่ประชุม	18.3 (204)	49.2 (550)	26.9 (301)	5.6 (62)	100.0 (1,117)	2.80	0.80
4. รับฟังและให้เกียรติประธานที่ประชุม	15.5 (172)	49.6 (552)	26.3 (293)	8.5 (95)	100.0 (1,112)	2.72	0.83
5. อภิปรายได้ตรงประเด็น	11.5 (129)	50.4 (565)	29.6 (332)	8.5 (95)	100.0 (1,121)	2.65	0.79
6. ใช้เหตุผลในการอภิปรายมากกว่า ใช้อารมณ์	12.5 (139)	43.9 (490)	32.6 (364)	11.0 (123)	100.0 (1,116)	2.58	0.85
7. ไม่เอาเรื่องส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง กับการอภิปราย	13.1 (148)	36.5 (411)	35.6 (401)	14.8 (167)	100.0 (1,127)	2.48	0.90
รวม						2.62	0.56

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

และเหตุผลของกันและกัน ดังตาราง

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอภิปรายไม่ไว้วางใจในหลายประเด็น ได้แก่

ก. ประเด็นในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

ควรจะยกเลิกสิ่งที่กำหนดในรัฐธรรมนูญในเรื่องการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปจาก 500 คน เนื่องจากเรื่องบางเรื่องที่ยก รัฐมนตรีกระทำแล้วไม่โปร่งใส ประชาชนเกิดความสงสัย อยากรู้ข้อเท็จจริง หากไม่มีการอภิปรายนายกรัฐมนตรีแล้วจะเป็นเผด็จการรัฐสภา

ข. บรรยากาศของการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

ควรที่จะใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ โดยเฉพาะการไม่นำเรื่องส่วนตัวมาประจานกันในเวทีการ อภิปราย ขณะเดียวกันต้องให้เกียรติประธานในการประชุมด้วย และรับฟังเหตุผลของฝ่ายตรงข้าม นำข้อมูลมาพิจารณาเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ

ค. การปรับเปลี่ยนแก้ไขหลังจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจ

เมื่อมีการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีคนใด รัฐบาลควรที่จะพิจารณารัฐมนตรีที่ถูกเสนอชื่อไม่ไว้วางใจจากฝ่ายค้าน ไม่ควรจะอุ้มคนไม่ดีไว้ ทำให้รัฐบาลเสียภาพพจน์ที่ดี และจากมติของที่ประชุมแม้จะผ่าน เพราะฝ่ายรัฐบาลมากกว่าฝ่ายค้าน ย่อมได้เสียงข้างมาก รัฐบาลควรพิจารณาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในพรรครัฐบาลขึ้นแทนตำแหน่ง เพราะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นที่มีความรู้ความสามารถพอจะ ปฏิบัติหน้าที่ได้ การทำเช่นนี้ถึงจะถือว่าได้คนดีเข้าสภา

อยากให้รัฐมนตรีแสดงหลักฐานที่ชัดเจนกว่านี้ในทุกข้อมูลที่ฝ่ายค้านอภิปรายไม่ไว้วางใจ เพราะ บางข้อที่อภิปราย ฝ่ายรัฐบาลพูดย่ออย่างเดียว ทำให้ดูเหมือนว่าฝ่ายค้านมีหลักฐานที่แท้จริง เช่น เรื่องการ รับมรดก เรื่องให้ผลประโยชน์พรรคพวก ซึ่งประเด็นที่ใช้ในบางประเทศสามารถที่จะนำมาสู่การเอาผิด รัฐมนตรีนั่นได้ แต่ขณะที่ประเทศไทยไม่เคยจะหาผู้รับผิดชอบในสิ่งที่ตัวเองกระทำได้ ยกตัวอย่างจาก เหตุการณ์ที่ผ่านมาในสังคมไทย เช่น เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้น อันเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าสังคม ไทยยังไม่มีวัฒนธรรมเข้มแข็ง และขาดความเข้มงวดในเรื่องกฎหมาย ที่จะทำให้ผู้กระทำผิดมารับโทษได้

2) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการ ออกกฎหมาย เป็นการประเมินความคิดเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยเพียงใดต่อการทำหน้าที่ในการออก กฎหมายของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในด้านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนออกกฎหมาย การ คิดถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก การคิดถึงประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ของตน และการออกกฎหมายที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้ ซึ่งผลจากการศึกษาในประเด็นนี้ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ในการออกกฎหมายได้ในระดับปานกลาง

โดยเห็นด้วยว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สามารถออกกฎหมายที่นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้จริง (ค่าเฉลี่ย 2.80) และมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนออกกฎหมาย รวมทั้งมีการคิดถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก (ค่าเฉลี่ย 2.74) การคิดถึงประโยชน์ของประเทศไทยมากกว่าประโยชน์ของตนในการออกกฎหมายของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในลำดับสุดท้าย (ค่าเฉลี่ย 2.71) ดังตาราง

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการออกกฎหมาย

การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ความพึงพอใจ				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ พอใจ			
1. รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ก่อนออกกฎหมาย	20.1 (295)	41.4 (607)	30.4 (445)	8.1 (118)	100.0 (1,465)	2.74	0.87
2. คิดถึงความต้องการของประชาชน เป็นหลัก	20.4 (297)	41.3 (604)	30.7 (448)	7.7 (112)	100.0 (1,459)	2.74	0.87
3. คิดถึงประโยชน์ของประเทศไทย มากกว่าประโยชน์ของตน	20.1 (292)	40.0 (582)	31.3 (455)	8.7 (127)	100.0 (1,456)	2.71	0.88
4. กฎหมายที่ออกมาสามารถนำไปใช้ ในการแก้ไขปัญหาได้	17.8 (261)	50.3 (736)	26.4 (287)	5.5 (80)	100.0 (1,464)	2.80	0.79
	รวม					2.75	0.73

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

นอกเหนือจากความคิดเห็นต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการออกกฎหมาย ในประเด็นข้างต้นแล้วกลุ่มตัวอย่างยังได้เสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการทำหน้าที่ออกกฎหมายของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไว้ในหลายประการ ได้แก่

ก. จิตสำนึกของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการออกกฎหมาย

โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นนี้มีความเห็นว่า

- การออกกฎหมายต้องคำนึงถึงประชาชน เพราะประชาชนได้รับผลกระทบจากการออกกฎหมายอย่างแน่นอน ดังนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะตัวแทนของประชาชนต้องคำนึงถึงประเด็นนี้ให้มากที่สุด
- การออกกฎหมายต้องไม่ลำเอียงและเข้าข้างพรรคพวก รักษาผลประโยชน์ส่วนตนเอง และพวกพ้อง ควรให้ความสำคัญกับการออกกฎหมายที่จะช่วยเหลือและเป็นประโยชน์กับคนทุกฝ่าย ทุกกลุ่มในประเทศ โดยเฉพาะเพื่อคนส่วนใหญ่ที่เป็นคนยากจน

- ควรมีการตรวจสอบกฎหมายฉบับก่อนๆ และแก้ไขกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ต่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือคนต่างชาติ เช่น กฎหมายที่จะขายรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น จำเป็นต้องมีการพิจารณาให้รอบคอบและรัดกุมที่สุด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย

ข. การติดตามผลและการบังคับใช้กฎหมาย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นนี้มีความเห็นว่า

- เจตนารมณ์ของกฎหมาย กฎ และหลักปฏิบัติต่างๆ ที่มีความเที่ยงธรรม มีเหตุผลรองรับ แต่ปัญหาอยู่ที่ผู้ปฏิบัติ (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ สมาชิกวุฒิสภา) ที่มีจิตใจไม่บริสุทธิ์ บุคคลที่ทำหน้าที่ในการออกกฎหมาย กติกาเหล่านี้ บางส่วนจึงพยายามหาช่องทางในการใช้ประโยชน์จากช่องว่างของกฎหมายหาประโยชน์ใส่ตน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องทำงานในเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนตื่นตัวในการสรรหาบุคคลที่มีลักษณะชีวิตที่ดีมาทำงานด้านการเมือง ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องรักษามาตรการที่เข้มงวดในนโยบายเชิงรุก (การตรวจสอบต่างๆ) โดยองค์กรที่จะมาทำงานด้านนี้ต้องมีความเป็นกลางอย่างแท้จริง โดยการที่จะทำให้เกิดความเป็นกลางในองค์กรดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องให้การสนับสนุนแก่องค์กรทั่วไปในแง่ของอำนาจและงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอ ที่จะทำให้เกิดอิสระในการทำงานได้ โดยไม่ต้องขึ้นหรืออยู่ภายใต้สังกัดของการเมืองใด

- กฎหมายที่กำหนดออกมาใช้ต้องมีบทลงโทษที่จริงจัง ชัดเจนในความผิดและควรมีการพิจารณากระบวนการลดโทษและการลงโทษ ให้เหมาะสมกับฐานความผิดด้วย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและความยุติธรรม

- การที่ออกกฎหมายโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในยุคที่รัฐบาลมีเสียงข้างมาก เช่น ในปัจจุบันนี้ ทำให้มีข้อสงสัยว่ากฎหมายที่ออกมาสนองตอบประโยชน์ของกลุ่มผู้ออกกฎหมายมากกว่าส่วนรวม และวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของกฎหมายนั้นๆ ไม่ได้รับการสนองตอบ ดังนั้นรายการตรวจสอบการใช้กฎหมายจึงมีความจำเป็นอย่างมากในลักษณะเช่นนี้ เพราะหน้าที่ของการตรวจสอบที่ดำเนินโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคฝ่ายค้าน และ สมาชิกวุฒิสภา ต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญร่วมกับประชาชนที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบอย่างรอบคอบมากขึ้น

ค. การให้ความรู้ประชาชนเรื่องกฎหมายรวมทั้งการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย

โดยการที่จะทำให้การออกกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายนั้นเอื้อประโยชน์และมีความยุติธรรมในสังคมได้อย่างแท้จริง ส่วนสำคัญที่สุดคือ ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม และการที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายได้นั้น ต้องให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมาย ซึ่งจากผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเสนอความคิดเห็นในเรื่องนี้ไว้ดังนี้

1) ต้องทำให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกฎหมายและการเมือง จนสามารถรู้เท่าทันนักการเมืองได้

2) การออกกฎหมายแต่ละครั้งต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมในการออกกฎหมาย โดยอาจวัดการรับฟังความคิดเห็นก่อนออกกฎหมายหรืออาจมีการทำประชาพิจารณ์เพื่อเสนอร่างกฎหมายก่อนที่จะนำออกมาใช้ ซึ่งถือว่าในขั้นตอนนี้สำคัญมาก เพราะประชาชนเป็นผู้ได้รับผลของกฎหมายนั้นๆ โดยตรง จึงจำเป็นต้องร่วมรับรู้และร่วมเสนอความคิดเห็นได้ด้วย โดยประเด็นเหล่านี้ถือว่าการให้สิทธิในการออกกฎหมายกับประชาชนมากขึ้น

1.4.2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

เป็นการประเมินความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา มีความเห็นด้วยเพียงใดต่อบทบาทของ สมาชิกวุฒิสภา ใน 2 เรื่องที่สำคัญ คือ บทบาทในการตรวจสอบกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และบทบาทในการตรวจสอบข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้ที่ร่ำรวยผิดปกติ ที่น่าจะทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลางต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา ในการตรวจสอบกฎหมายที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอ (ค่าเฉลี่ย 3.15) และบทบาทในด้านการตรวจสอบข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้ที่ร่ำรวยผิดปกติ ที่น่าจะทุจริตต่อหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 2.70) ดังตาราง

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา

การทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา	ความพึงพอใจ				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่ พอใจ			
1. บทบาทในการตรวจสอบกฎหมาย ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	28.5 (421)	60.5 (893)	8.8 (130)	2.2 (33)	100.0 (1,477)	3.15	0.66
2. การตรวจสอบข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้ที่ร่ำรวยผิดปกติ ที่น่าจะทุจริต ต่อหน้าที่	9.2 (136)	58.1 (855)	26.4 (389)	6.3 (92)	100.0 (1,472)	2.70	0.72
	รวม					2.93	0.57

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

จากผลการศึกษาดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างยังมีข้อคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา ในการตรวจสอบกฎหมายที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอและตรวจสอบข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้ที่ร่ำรวยผิดปกติ ที่น่าจะทุจริตต่อหน้าที่ ดังนี้

ก. ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

โดยสมาชิกวุฒิสภาควรรู้จักบทบาทของตนและปฏิบัติตนให้เหมาะสม มีการศึกษาระเบียบปฏิบัติ และอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาให้เข้าใจ เพราะพบว่าสมาชิกวุฒิสภาปัจจุบันซึ่งแยกบทบาทของ

ตนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้ บางท่านมีคุณสมบัติแต่บางท่านไม่มี บางท่านมาจากข้าราชการที่เกษียณแล้ว และยังมีติดติดกับความคิดเก่า มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ส่วนสมาชิกวุฒิสภารุ่นใหม่ก็คำนึงถึงหลักวิชาการ ขาดการมองสภาพความเป็นจริง ระยะเวลาทางแก้ไขที่เป็นรูปธรรม จึงมีการแบ่งฝ่ายการทำงานขาดการประสานกัน นอกจากนี้ยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงผลการทำงานของสมาชิกวุฒิสภา

ข. การทำงานตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

ควรเน้นที่ความเป็นกลาง ความเที่ยงตรง เป็นตัวอย่างและผู้นำทางการเมือง มีการตรวจสอบการทำงานของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ละเอียดถี่ถ้วนมากขึ้น การเป็นหูเป็นตาให้กับประชาชนในการพิจารณาตรวจสอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ มีความกล้าตัดสินใจถอดถอนผู้ที่ทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ โดยไม่เกรงใจกลุ่มใดๆ ขณะเดียวกันควรมีอำนาจในการเอาผิดกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีระบบที่จะควบคุม กำกับดูแลการทำงานของ สมาชิกวุฒิสภา ให้มีความเป็นกลางและเป็นธรรม พอที่จะไม่ใช้อำนาจดังกล่าวไปรังแกหรือสร้างผลประโยชน์แก่ตนเองได้ ขณะเดียวกัน สมาชิกวุฒิสภา ควรมีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทั้งการตรวจสอบที่มาทางการเงิน ธุรกิจทรัพย์สินหลังจากได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาล โดยทำการตรวจสอบอย่างตรงไปตรงมา

สำหรับประเด็นในด้านการตรวจสอบกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น การที่จะทำให้สมาชิกวุฒิสภาทราบถึงข้อมูลความเหมาะสมของกฎหมาย และผลกระทบของกฎหมายนั้นๆ นอกจากการพิจารณาในทางด้านหลักของกฎหมายแล้ว ควรที่จะมีการไปพบประชาชนบ้าง เพื่อแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของประชาชน และจะได้นำมาวินิจฉัยแนวทางการออกกฎหมายของรัฐบาลว่าเป็นแนวทางที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตามสาเหตุหรือไม่ อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการกลั่นกรองกฎหมายของ สมาชิกวุฒิสภาด้วย

ค. การรายงานผลการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่

เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้การทำงานของสมาชิกวุฒิสภา อย่างต่อเนื่องว่าทำอะไร ที่ไหน และอย่างไรบ้าง สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อบทบาทการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้น กลุ่มตัวอย่างได้เสนอประเด็นที่น่าสนใจว่า สมาชิกวุฒิสภาไม่ควรมีการทำงานในรูปแบบเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความรอบคอบในการกลั่นกรองกฎหมาย โดยให้ประชาชนมีสิทธิรับรู้ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการธิการต่างๆ ของสภาผู้แทนราษฎร โดยมีความคิดเห็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งที่ว่า สมาชิกวุฒิสภาไม่ใช่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่มีบทบาทเป็นผู้กลั่นกรองกฎหมายและตรวจสอบกลไกต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติสูงสุด ดังนั้น

ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง สมาชิกวุฒิสภา จึงต้องมีการทบทวนตั้งคำถามต่อตนเองว่าเป็น สมาชิกวุฒิสภา เพื่ออะไร มีจุดยืนหรือไม่ ขณะนี้ยังรักษาจุดยืนไว้ได้ไหม และมีความเป็นกลางเพียงพอรึหรือไม่ และประการสำคัญที่สุดมีผู้เสนอว่าเมื่อสมาชิกวุฒิสภากำหนดควรให้ประชาชนลงโทษ ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจต่อการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา เป็นอย่างยิ่ง

ในส่วนของภาพรวมของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาลตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งเป็นการประเมินผลของรัฐบาลว่าในภาพรวมแล้ว ประชาชนมีความเห็นต่อการทำงานของรัฐบาลเช่นใด จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยปานกลางว่ารัฐบาลสามารถทำหน้าที่ได้ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ดังตาราง

ตารางที่ 18 สรุปความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาล
ตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนด

การทำหน้าที่ของรัฐบาลตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ	2.62	0.56	เห็นด้วยปานกลาง
2. การทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการออกกฎหมาย	2.75	0.73	เห็นด้วยปานกลาง
3. การทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา	2.93	0.57	เห็นด้วยปานกลาง
รวม	2.70	0.46	เห็นด้วยปานกลาง

หมายเหตุ

- ค่าเฉลี่ย (Mean) 3.26 - 4.00 เท่ากับ เห็นด้วยมากกว่ารัฐบาลสามารถทำหน้าที่แก้ไขได้ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด
- ค่าเฉลี่ย (Mean) 2.51 - 3.25 เท่ากับ เห็นด้วยปานกลางว่ารัฐบาลสามารถทำหน้าที่แก้ไขได้ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด
- ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.76 - 2.50 เท่ากับ เห็นด้วยน้อยกว่ารัฐบาลสามารถทำหน้าที่แก้ไขได้ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด
- ค่าเฉลี่ย (Mean) 1.00 - 1.75 เท่ากับ ไม่เห็นด้วยว่ารัฐบาลสามารถทำหน้าที่แก้ไขได้ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ในด้านภาพรวมของการทำหน้าที่ของรัฐบาลตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดนี้ กลุ่มตัวอย่างได้นำเสนอประเด็นข้อคิดและเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาการทำงานของรัฐบาลให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญว่าควรที่จะต้องมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องระบบการเมือง ระบบรัฐบาล และการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวทางในการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยทิศทางของการสร้างความรู้ความเข้าใจนั้นควรเป็นดังนี้

ก. ต้องมีการปรับปรุงการเข้าใจเรื่องการเมืองใหม่

ว่าการเมืองนั้นครอบคลุมเรื่อง “การบ้าน” ด้วยคือเป็น “การบ้าน การเมือง” เพราะเท่าที่ผ่านมามีคนทำงานการเมือง (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ สมาชิกวุฒิสภา) ไม่ได้สนใจทำการบ้าน ซึ่งการบ้านในที่นี้คือ การรู้สึกถึงปัญหาชุมชน หมู่บ้าน ท้องถิ่น ปัญหาระดับล่างที่ควรต้องได้รับการแก้ไขไปพร้อมๆ กันกับการทำงานในระดับบน หรือระดับนโยบาย

ข. การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับรัฐสภาให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึง

ขณะเดียวกันต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเรียน การสอนเกี่ยวกับรัฐสภา ระบบการเมืองในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกระดับ โดยใช้วิธีการที่สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้ทุกคนรู้ว่าการเมืองเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากการเมืองเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของทุกคน

ค. มีการสร้างกลไกและมาตรการที่ดีเพื่อเอื้อต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา

รัฐสภาที่ดีจะต้องผลิตกฎหมายที่ดีเพื่อการบริหารและพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และการที่จะผลิตกฎหมายที่ดีได้นั้น รัฐสภาจะต้องมีระบบประกันและตรวจสอบคุณภาพเช่นเดียวกันกับสถาบันอื่นๆ จึงจะทำให้เกิดระบบที่ดี โปร่งใส

ง. การสร้างแนวปฏิบัติที่ดี

เพื่อกำหนดรูปแบบการทำงานให้เกิดความเป็นระบบได้นั้น ประการสำคัญอย่างหนึ่งคือ ควรมีหลักฐานที่จะแสดงการทำงานของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ สมาชิกวุฒิสภา เป็นรายบุคคลเผยแพร่ให้ประชาชนทุกระดับและช่วงเวลา เพื่อที่ประชาชนผู้เลือกตั้งผู้แทนของตนเองเข้าไปได้มีโอกาสตรวจสอบการทำงาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาของตนได้ทุกระดับ มิใช่ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ทำอะไร ประชาชนไม่มีโอกาสได้รับรู้ รับทราบเลย แนวทางปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพได้

1.5 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา

รัฐธรรมนูญ 2540 มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองของประเทศอย่างมาก โดยเฉพาะเมื่อถึงวาระที่รัฐธรรมนูญได้บังคับใช้มาเป็นระยะเวลาครบ 5 ปี ซึ่งสามารถที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ตามที่มีการกำหนดไว้นั้น ในการศึกษาประเด็นความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญ ว่ามีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาอย่างไรนั้น คณะผู้วิจัยได้มุ่งที่จะศึกษา

ว่ารัฐธรรมนูญ 2540 ได้ก่อให้เกิดปัญหา อุปสรรค อันนำไปสู่ข้อจำกัดในการทำหน้าที่ของรัฐบาลหรือไม่อย่างไร โดยกำหนดประเด็นที่จะเกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ของรัฐบาล ดังนี้

- 1.5.1 ปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ
- 1.5.2 ปัญหาและอุปสรรคต่อการออกกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- 1.5.3 ปัญหาและอุปสรรคในการตั้งกระทู้ถามต่อรัฐบาล
- 1.5.4 ปัญหาและอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

1.5.1 ปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ

ในการจะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนั้น เกณฑ์ที่ใช้ในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจคือ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของฝ่ายค้านในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ซึ่งจากผลการศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นว่าเป็นปัญหาโดยกลุ่มตัวอย่าง (ค่าเฉลี่ย 2.89) เห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรค โดยเฉพาะการจะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีที่กำหนดเกณฑ์ว่าต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปจาก 500 คน เข้าชื่อกัน จึงจะขอเปิดอภิปรายได้ เช่นเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าเกณฑ์ที่ใช้ในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จาก 500 คน เข้าชื่อกันจึงจะขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจได้นั้น เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการอภิปรายไม่ไว้วางใจเพราะการกำหนดอำนาจสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจก่อให้เกิดการกว้านชื่อตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้ออกเสียงไว้วางใจ ทำให้ระบบการตรวจสอบที่กำหนดไว้ขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้ฝ่ายรัฐบาลมีเสียงข้างมาก ทำให้การอภิปรายไม่ไว้วางใจเป็นเสมือนการแสดงละครให้ประชาชนดูมากกว่า ที่จะแสดงให้เห็นถึงควมมีประสิทธิภาพของระบบการตรวจสอบรัฐบาลดังที่ควรจะเป็นด้วยเหตุผลจากปัญหาอุปสรรคอันเนื่องมาจากการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจดังกล่าว จึงควรมีการทบทวนและกำหนดเกณฑ์ใหม่ที่จะสร้างความเป็นระบบตรวจสอบที่ดี โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้มีการอภิปราย ตรวจสอบนายกรัฐมนตรี นั้นเป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าสมควรที่จะมีการตรวจสอบนายกรัฐมนตรีได้เพราะประชาชนต้องการให้นายกรัฐมนตรีอภิปราย แสดงความชัดเจนทั้งในแนวทางการดำเนินงานนโยบายต่างๆ และผลงานที่ดำเนินการมา ซึ่งหากเปิดโอกาสเช่นนี้จะทำให้ประชาชนศรัทธาในความเป็นผู้นำมากขึ้นด้วย ซึ่งผลการศึกษาในด้านความคิดเห็นของประชาชนต่อปัญหาอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนั้น ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการออกกฎหมายของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การออกกฎหมาย	ปัญหา/อุปสรรค				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
1. การขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี จะต้องมีการมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปจาก 500 คน เข้าชื่อกัน จึงจะขอเปิดอภิปรายได้	29.2 (429)	42.8 (629)	15.7 (230)	12.3 (181)	100.0 (1,469)	2.89	0.96
2. การขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี จะต้องมีการมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป จาก 500 คน เข้าชื่อกันจึงจะขอเปิดอภิปรายได้	17.5 (253)	40.0 (578)	27.0 (390)	15.5 (224)	100.0 (1,445)	2.60	0.95
	รวม					2.74	0.83

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.5.2 ปัญหาและอุปสรรคต่อการออกกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เป็นประเด็นที่พิจารณาใน 2 เรื่อง คือ การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอกฎหมายได้นั้น ต้องให้พรรคของตนยินยอมและต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 20 คนขึ้นไปรับรองจึงจะเสนอกฎหมายได้และการที่กฎหมายที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอมานั้นจะต้องให้วุฒิสภารับรองจึงจะออกมาเป็นกฎหมายได้ ซึ่งจากผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างต่างเห็นว่าทั้ง 2 เรื่อง เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการทำหน้าที่ออกกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 2.82) เห็นว่าเรื่องที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอกฎหมายต้องให้ทางวุฒิสภารับรองจึงจะออกเป็นกฎหมายได้นั้นเป็นปัญหามากที่สุด ส่วนการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอกฎหมายได้ต้องให้พรรคของตนยินยอม และต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 20 คนขึ้นไปรับรองจึงจะเสนอกฎหมายได้นั้น กลุ่มตัวอย่าง (ค่าเฉลี่ย 2.67) เห็นว่าเป็นปัญหารองลงมา ทั้งนี้ก็ถูกเกณฑ์ในการออกกฎหมายของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้ง 2 ประการดังกล่าว เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้เกิดการกลั่นกรอง การตรวจสอบ การยอมรับทั้งในระดับพรรค ก่อนจะนำเสนอต่อวุฒิสภาซึ่งมีหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายต่อไป โดยเหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเกณฑ์ทั้ง 2 ประการ เป็นอุปสรรคต่อการออกกฎหมายนั้น เพราะเป็นสาเหตุให้เกิดความล่าช้าในการออกกฎหมาย ทั้งนี้ความล่าช้าอาจเกิดจากพฤติกรรมของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเอง รวมทั้งทางวุฒิสภาเองด้วย ที่ทำให้เกิดความล่าช้าและประการสำคัญที่สุดซึ่งทางกลุ่มตัวอย่างส่วน

ใหญ่เห็นร่วมกัน คือ การให้ความสำคัญกับประชาชนได้เข้าไปร่วมในการออกกฎหมาย ขณะที่ระบบต้องมีความรอบคอบรัดกุมและอุดช่องโหว่ของปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อป้องกันการอาศัยช่องโหว่ของกฎหมายแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองและพวกพ้องของกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อการออกกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การออกกฎหมาย	ปัญหา/อุปสรรค				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะเสนอกฎหมายได้ต้องให้พรรคของตนยินยอม และต้องมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 20 คนขึ้นไปรับรอง	18.6 (272)	44.3 (646)	22.8 (332)	14.3 (209)	100.0 (1,459)	2.67	0.94
2. กฎหมายที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เสนอมาจะต้องให้วุฒิสภารับรองจึงจะออกมาเป็นกฎหมายได้	29.1 (424)	38.2 (557)	18.0 (262)	14.7 (214)	100.0 (1,457)	2.82	1.01
	รวม					2.74	0.85

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.5.3 ปัญหาและอุปสรรคในการตั้งกระทู้คำถามต่อรัฐบาล

ในการตั้งกระทู้คำถามต่อรัฐบาลนั้นมีเงื่อนไข กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2 ประการ อันอาจก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ตั้งกระทู้คำถาม ทั้งนี้เพราะกฎเกณฑ์เงื่อนไขทั้ง 2 ประการกำหนดว่า คณะรัฐมนตรีมีสิทธิไม่ตอบคำถามก็ได้ถ้าเห็นว่าเรื่องนั้นไม่ควรเปิดเผย และจะถามได้ต่อเมื่อคำถามที่ถามนั้นต้องเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของรัฐมนตรี และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการงานในหน้าที่เท่านั้น ซึ่งทั้ง 2 ประการนี้ถือว่าเป็นการให้สิทธิกับรัฐมนตรีที่ถูกตั้งกระทู้คำถามว่าจะตอบหรือไม่ตอบ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจอันเป็นสิทธิของรัฐมนตรีนั้น สำหรับผลการศึกษาในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าทั้ง 2 ประการเป็นปัญหาอุปสรรคในระดับปานกลางเท่านั้น โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า (ค่าเฉลี่ย 2.91) การที่คณะรัฐมนตรีมีสิทธิไม่ตอบคำถามก็ได้ ถ้าเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย เป็นเรื่องที่เป็นอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มากเพราะ คณะรัฐมนตรีมีการใช้สิทธิข้อนี้โดยไม่ยอมเปิดเผยข้อมูล แม้ว่าข้อมูลบางอย่างเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ซึ่งในประเด็นนี้ทางกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาก ขณะที่กลุ่มตัวอย่าง (ค่าเฉลี่ย 2.84) เห็นว่าคำถามที่ถามรัฐมนตรีต้องเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของรัฐมนตรีและเป็นเรื่องเกี่ยวกับการงานในหน้าที่เท่านั้น มีอุปสรรคต่อการทำหน้าที่อยู่บ้างและมักพบว่าคำถามที่ถามรัฐมนตรีมักจะพาดพิงไปในเรื่องอื่นๆ โดยบางครั้งไปครอบคลุมเรื่องพฤติกรรมส่วนตัว

เรื่องส่วนตัว ครอบครัว เป็นต้น อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังเห็นว่าคณะรัฐมนตรีควรที่จะตอบกระทู้คำถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจทุกข้อความ เพราะประชาชนต้องการที่จะฟังคำตอบจากผู้บริหารประเทศ การตอบคำถามจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีกับรัฐบาล อีกทั้งยังทำให้เกิดความมั่นใจกับประชาชนที่มีต่อรัฐมนตรีให้รัฐบาลด้วย

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรค ในการตั้งกระทู้คำถามต่อรัฐบาล

การออกกฎหมาย	ปัญหา/อุปสรรค				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
1. คณะรัฐมนตรีมีสิทธิไม่ตอบคำถามก็ได้ ถ้าเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย	28.1 (411)	44.4 (649)	18.0 (264)	9.5 (139)	100.0 (1,463)	2.91	0.91
2. คำถามที่จะต้องเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของรัฐมนตรีและเป็นเรื่องเกี่ยวกับการะงานในหน้าที่เท่านั้น	27.2 (397)	42.0 (613)	18.2 (266)	12.5 (182)	100.0 (1,458)	2.84	0.96
รวม						2.88	0.79

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.5.4 ปัญหาและอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

ในส่วนที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ารัฐธรรมนูญได้กำหนดกฎเกณฑ์อันแบ่งปัญหา อุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้น ได้แก่ กฎเกณฑ์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ

การที่กำหนดว่าสมาชิกวุฒิสภาสามารถเปิดอภิปรายรัฐบาลได้ แต่ไม่สามารถเอานายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้เหมือน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การที่สมาชิกวุฒิสภา สามารถขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีได้เหมือนกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ต้องมี สมาชิกวุฒิสภา ตั้งแต่ 120 คน จาก 200 คนขึ้นไปเข้าชื่อกัน ขอเปิดอภิปรายจึงจะทำได้

ซึ่งผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อทั้ง 2 ประเด็นดังกล่าว เห็นว่าในประเด็นที่สมาชิกวุฒิสภาสามารถเปิดอภิปรายรัฐบาลได้ แต่ไม่สามารถเอารัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้เหมือนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น กลุ่มตัวอย่าง (ค่าเฉลี่ย 2.82) เห็นว่าเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาอุปสรรคมาก ขณะที่ในประเด็นเรื่องที่สมาชิกวุฒิสภาสามารถขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีได้เหมือนกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ต้องมีสมาชิกวุฒิสภา ตั้งแต่ 120 คน จาก 200 คนขึ้นไปเข้าชื่อกันขอเปิดอภิปรายจึงจะทำได้นั้น เป็นปัญหาและอุปสรรค ที่รองลงมา (ค่าเฉลี่ย 2.79) โดยเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการที่สมาชิกวุฒิสภาเปิดอภิปรายรัฐบาลได้ แต่ไม่สามารถเอานายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้เหมือนกับ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถือเป็นปัญหาอุปสรรคนั้น เพราะเห็นว่าการให้อำนาจในการตรวจสอบนายกรัฐมนตรีนั้น เป็นอำนาจเพียงการตรวจสอบ ซึ่งประเด็นนี้แสดงให้เห็นถึงว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนอย่างแท้จริงถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญว่า บทบาทหน้าที่ของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ สมาชิกวุฒิสภา นั้นคืออะไรบ้าง ครอบคลุมแค่ไหนเพียงใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุผลสำคัญคือที่อยู่เบื้องหลังการกำหนดเจตนารมณ์เช่นนี้เพราะอะไร ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องให้ความรู้แก่ประชาชนว่า เพราะเหตุใดรัฐธรรมนูญจึงไม่ใช้สิทธิกับสมาชิกวุฒิสภา ในการเอนายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้ เหมือนกับที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำได้ โดยหากว่าประชาชนเข้าใจถึงเจตนารมณ์แล้ว ย่อมจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ง่ายและเพิ่มมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ต่อการทำหน้าที่ของ
สมาชิกวุฒิสภา

การออกกฎหมาย	ปัญหา/อุปสรรค				รวม	Mean	S.D.
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ			
1. สมาชิกวุฒิสภา สามารถเปิดอภิปรายรัฐบาลได้ แต่ไม่สามารถเอนายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้เหมือนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	23.5 (344)	46.9 (686)	17.4 (254)	12.2 (178)	100.0 (1,462)	2.82	0.93
2. สมาชิกวุฒิสภา สามารถขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีได้เหมือนกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ต้องมี สมาชิกวุฒิสภา ตั้งแต่ 120 คน จาก 200 คนขึ้นไปเข้าชื่อกันขอเปิดอภิปรายจึงจะทำได้	22.3 (325)	46.3 (674)	18.9 (275)	12.4 (181)	100.0 (1,455)	2.79	0.93
รวม						2.80	0.83

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

สำหรับภาพรวมของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการทำหน้าที่ของวุฒิสภา ในทั้ง 4 ประเด็นกล่าวคือ

- การอภิปรายไม่ไว้วางใจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- การออกกฎหมายโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- การตั้งกระทู้คำถาม
- การทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา

จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับปานกลางต่อปัญหา และอุปสรรคที่รัฐธรรมนูญมีต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาล ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 23 ภาพรวมความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัญหา / อุปสรรค
ของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาล

การทำหน้าที่ของรัฐบาลตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การอภิปรายไม่ไว้วางใจโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	2.74	0.83	เห็นด้วยปานกลาง
2. การออกกฎหมายโดย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	2.74	0.85	เห็นด้วยปานกลาง
3. การตั้งกระทู้คำถาม	2.88	0.79	เห็นด้วยปานกลาง
4. การทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา	2.80	0.83	เห็นด้วยปานกลาง
รวม	2.79	0.57	เห็นด้วยปานกลาง

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อรัฐธรรมนูญว่าเป็นปัญหาอุปสรรคในการทำหน้าที่ของรัฐบาลทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญว่าที่กำหนดกฎเกณฑ์เป็นขั้นตอนใน กลไกในการทำงานของรัฐบาลในทุกด้านนั้นมีเหตุผลเช่นใด อาทิเช่น

ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น เพราะเหตุใดจึงต้องกำหนดให้การขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีต้องมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปจาก 500 คน เข้าชื่อกันจึงจะขอเปิดอภิปรายได้ (ค่าเฉลี่ย 2.89)

ในการออกกฎหมาย เพราะเหตุใดจึงมีการกำหนดเกณฑ์ว่ากฎหมายที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอมาต้องให้วุฒิสภารับรองจึงจะออกมาเป็นกฎหมายได้ (ค่าเฉลี่ย 2.82)

ในการตั้งกระทู้คำถามต่อรัฐบาลนั้น มีเหตุผลเช่นใด จึงกำหนดเงื่อนไขว่าคณะรัฐมนตรีมีสิทธิไม่ตอบคำถามก็ได้ ถ้าเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย (ค่าเฉลี่ย 2.91)

ในการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา มีเหตุผลเช่นใดจึงกำหนดเงื่อนไขให้สมาชิกวุฒิสภาสามารถเปิดอภิปรายรัฐบาลได้ แต่ไม่สามารถเอานายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้เหมือน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ค่าเฉลี่ย 2.82)

การที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าประเด็นเหล่านี้เป็นปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่กำหนดออกมา ทำให้ขัดต่อการทำหน้าที่ของรัฐบาลนั้น หากพิจารณาถึงเหตุผลในการกำหนดเกณฑ์หรือเจตนารมณ์ที่กำหนดเกณฑ์เช่นนั้นขึ้น ซึ่งหากประชาชนได้รับข้อมูลและเข้าใจจะทำให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น ขณะเดียวกันในบางประเด็นที่เป็นเงื่อนไขอันก่อให้เกิดปัญหา อุปสรรคต่อการทำหน้าที่ จำเป็นต้องมีการทบทวนและรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ และนำมาปรับแก้ไขต่อไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการทำงานตามบทบาทหน้าที่ของรัฐบาล

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ในการตรากฎหมาย

ก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์วันที่ 4 พฤศจิกายน 2545)

1) ตามรัฐธรรมนูญใหม่โดยเฉพาะในกระบวนการนิติบัญญัติแล้ว ไม่ได้บัญญัติอะไรให้รัฐสภาเปลี่ยนไปมากนัก แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างมากก็คือ การแก้ไขปัญหาการตกค้างของร่างกฎหมาย โดยเมื่อรัฐสภาชุดเก่าหมดวาระหรือยุบสภาไปแล้ว รัฐสภาชุดใหม่สามารถพิจารณาร่างกฎหมายเดิมต่อได้ทันที

2) การเมืองของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เป็นการเมืองของภาคประชาชน ไม่ใช่เป็นเรื่องของสมาชิกสภาเท่านั้น เพราะประชาชนมีสิทธิเสนอกฎหมายได้ แต่การเข้าชื่อเสนอกฎหมายห้าหมื่นรายชื่อนั้นเป็นจำนวนที่มากเกินไป แต่ถ้าน้อยเกินไปก็จะมีคนบางกลุ่มเสนอกฎหมายด้วยอารมณ์จำนวนห้าหมื่นรายชื่อจึงทำให้มีเพื่อความเป็นไปได้ในการเสนอกฎหมาย แต่ก็ต้องให้มีความรัดกุมพอสมควร

3) ปัญหาของการเสนอกฎหมายซ้ำซ้อนกัน เกิดขึ้นทั้งจากฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และจากฝ่ายรัฐบาล เช่น มีการเลียนแบบ หรือเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยบางมาตรา ในร่างกฎหมายที่แต่ละฝ่ายเสนอ เพราะอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณา แต่บุคคลที่เสนอร่างกฎหมายนั้นมิได้เป็นกรรมาธิการสามัญ จึงต้องการให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมาทำหน้าที่พิจารณา เพื่อให้มีสัดส่วนของคนจากฝ่ายรัฐบาล ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญนั้นจะมีจำนวนมากถึง 35 คน จึงนำไปสู่ปัญหา 2 ประการ คือ ประการแรก ปัญหาเรื่องมีห้องประชุมใหญ่มีเพียงพอ เพราะที่รัฐสภามีความจำเป็นในการใช้ห้องประชุมหลายคณะ ประการต่อมาก็คือ ปัญหาการเข้าประชุมไม่ครบองค์ประชุมเพราะมีกรรมาธิการมากเกินไป

4) ข้อเสนอแนะในเรื่องข้างต้น คือ เนื่องจากกรรมาธิการเป็นระบบสัดส่วนจากพรรคการเมืองอยู่แล้ว จึงควรตั้งกรรมาธิการสามัญให้เป็นประโยชน์ แล้วตั้งอนุกรรมการที่รัฐบาลสามารถบุคคลเสนอได้จากข้าราชการหรือผู้เชี่ยวชาญ ให้รัฐบาลแจ้งว่าต้องการจะเสนอคนเข้ามาหรือไม่ หากต้องการก็ให้ตั้งคนเหล่านั้นเป็นอนุกรรมการดูแลร่างกฎหมายนั้นๆ ไป อนุกรรมการดังกล่าว รัฐบาลจะต้องกำหนดตัวบุคคลไว้ก่อน และต้องเข้ามาฟังการอภิปรายในวาระแรกของสภาด้วย เพื่อรับฟังความคิดเห็นของฝ่ายต่างๆ ในสภา และเตรียมการทำงาน เมื่อคณะกรรมาธิการสามัญเริ่มประชุม อนุกรรมการก็ต้องเข้าร่วมชี้แจงด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความราบรื่นทั้งฝ่ายรัฐบาลและรัฐสภา รวมทั้งเพิ่มความรวดเร็วในการพิจารณาด้วย

นายวิฑูรย์ นามบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี และประธานกรรมาธิการการพัฒนากฎหมาย (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) การทำหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดีขึ้น เพราะระบบดีขึ้น รัฐสภาปัจจุบันมีกฎหมายออกมามากขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่ารอบคอบกว่าเดิมในการพิจารณาร่างกฎหมาย เพราะถูกควบคุมโดยมติดีพรรค

2) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปัจจุบันไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงานเท่ากับสมาชิกวุฒิสภา เพราะมาเข้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ง่ายขึ้นโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางส่วนไม่ต้องลงไปคลุกคลีในพื้นที่เขตเลือกตั้ง (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อ) อีกทั้งประชาชนในปัจจุบันยังเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยมองที่นโยบายของพรรคเป็นหลักมากกว่าตัวบุคคล

นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อและกรรมการบริหารกิจการสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) การเสนอกฎหมายเป็นการเสนอโดยพรรคและส่วนใหญ่เป็นพรรครัฐบาลที่เสนอมากและจะเสนอได้เร็วกว่า แต่หากดูให้ลึกซึ้งกว่านั้นการเสนอกฎหมายจะเป็นการเสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในการกำหนดของนายกรัฐมนตรี เช่น ในการเสนอกฎหมายโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สภาจะนำมาพิจารณาตามลำดับเวลาของการเสนอ แต่หากเป็นกฎหมายที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรีแล้ว จะอยู่ในวาระเร่งด่วน สมาชิกสภาผู้แทนจึงเป็นเพียงใกล้เคียงกับการเป็น “สภาตรายาง”

2) อย่างไรก็ตาม วุฒิสภาก็มีวิจรรณญาณที่เป็นอิสระในงานนิติบัญญัติ มีส่วนในการช่วยตรวจสอบและแก้ไขร่างกฎหมายที่เสนอพอสมควร จนเกิดคำถามที่ว่าวุฒิสภานี้มีบทบาทมากเกินไไปหรือไม่ เช่นในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาก็ใช้หลักการสำคัญของร่างหรือไม่ เป็นต้น ถือเป็นการช่วยฝ่ายค้านในการตรวจสอบและหักท้วงร่างกฎหมายของรัฐบาลอีกชั้นหนึ่ง ทำให้วุฒิสภามีน้ำหนักในการถ่วงดุลอำนาจของรัฐบาลสูงขึ้นอย่างมาก

นายถาวร เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา และประธานกรรมการบริหารการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) รัฐสภาหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ 2540 มีการประกาศใช้กฎหมายมากขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ให้ออกตามเวลาที่กำหนด

2) การเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนห้าหมื่นคนนั้นมันน้อย มีประมาณ 2-3 กรณีเท่านั้น เพราะเป็นเรื่องยากมากที่จะรวบรวมรายชื่อ และชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจร่วมกันในสิ่งที่จะให้ลงรายชื่อ อีกทั้งประชาชนยังขาดการติดตามถึงเรื่องที่ต้องการเสนอเป็นกฎหมาย แม้แต่องค์กรเอกชนหรือบุคคลที่มีเครือข่ายก็ทำได้ยาก ควรจะลดจำนวนให้น้อยกว่าห้าหมื่นคนเพื่อให้เสนอกฎหมายได้ง่ายขึ้น

3) ในการประชุมสภาและการประชุมคณะกรรมการนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจเข้าร่วม มีแต่ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ สาเหตุเนื่องมาจากขาดความผูกพันกับสภาและจิตสำนึกของการเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน้าที่ของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคือเข้าประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็น เพราะสภาต้องการความรู้ที่หลากหลายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรุ่นใหม่

นายสงวน พงษ์มณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) จุดเด่นของที่มาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปัจจุบัน คือครั้งหนึ่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพราะนโยบายพรรค ทำให้กระบวนการทางกฎหมายดีขึ้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเรียกร้องต่อพรรคโดยทั่วไปเป็นเรื่องทางนิติบัญญัติ

2) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อจะเป็นหลักในการทำงานในสภา เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตต้องลงทำงานในพื้นที่ ก่อนปี 2540 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมาประชุมสภากันน้อยเพราะต้องลงพื้นที่ ปัจจุบันสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางคนมาประชุมเป็นประจำ บางคนก็ไม่มาเป็นประจำ ซึ่งถือเป็นเรื่องจิตสำนึกส่วนบุคคล อีกปัญหาหนึ่งคือการวอล์คเอาท์และการตรวจสอบองค์ประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำให้เสียเวลา

4) ในอดีตกฎหมายส่วนมากออกโดยฝ่ายข้าราชการประจำ ปัจจุบันการเสนอกฎหมายจะมีคณะทำงานกลั่นกรองด้านกฎหมายของพรรคการเมือง กฎหมายที่จะเสนอก็ต้องผ่านทางพรรคก่อน ซึ่งช่วยให้เกิดการกลั่นกรองที่ดีขึ้น

5) ร่างกฎหมายไปติดอยู่ที่คณะกรรมการกฤษฎีกามาก ควรกำหนดให้เลขาธิการกฤษฎีกาเป็นตำแหน่งทางการเมือง

6) การทำหน้าที่นิติบัญญัติของรัฐสภาเป็นเพียงอุดมคติ ไม่สามารถเป็นจริงในทางปฏิบัติได้ เพราะฝ่ายบริหารเป็นฝ่ายที่ต้องการกฎหมายมากกว่า

นายสุชมพงษ์ ใจนาค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ และ กรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล (สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤศจิกายน 2545)

1) บทบาทของสมาชิกรัฐสภาเปลี่ยนไปมากซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ สมาชิกรัฐสภาต้องทำหน้าที่นิติบัญญัติหนักขึ้น เข้มขันขึ้น และอำนาจของคณะกรรมการกฤษฎีกาก็มีมากขึ้นทั้งสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

2) บทบาทของรัฐสภาในส่วนที่แตกต่างไปมาก คือ อำนาจของวุฒิสภา นอกจากการควบคุมการทำงานของรัฐบาลที่เข้มขันมากขึ้นแล้ว การที่รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาสามารถเสนอกฎหมายได้จึงตีความกันไปเองว่าต้องทำหน้าที่กลั่นกรอง ส่วนกระบวนการพิจารณากฎหมายก็ไม่ได้ห้ามว่าแก้หรือกลั่นกรองได้มากน้อยเพียงใด ขณะนี้ก็เลยเกิดปัญหาระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในกระบวนการพิจารณากฎหมาย เพราะวุฒิสภาไปแก้เนื้อหาสาระสำคัญในกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบมากมาย หรือเรียกว่าเกินกว่าหลักการของร่างกฎหมายเดิม ทำให้กฎหมายฉบับนั้นผิดเจตนารมณ์เดิมของผู้เสนอไป เมื่อสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบกับการแก้ไข ก็ต้องมีการตั้งคณะกรรมการร่วมซึ่งไม่มีกำหนดเวลาแน่นอนในรัฐธรรมนูญ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการของสถาบันการเงิน ที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎร แต่ในชั้นของวุฒิสภาได้มีการเพิ่มสาระสำคัญมากมาย จนต้องมีการตั้งคณะกรรมการ

ร่วม ซึ่งคณะกรรมการร่วมใช้เวลาพิจารณากฎหมายดังกล่าวถึง 11 เดือน

3) การที่กำหนดให้ ส.ส.ต้องสังกัดพรรคการเมืองไม่น้อยกว่า 90 วัน ทำให้พรรคการเมืองไม่ว่าพรรคใดก็มีอิทธิพลเหนือ ส.ส. และไม่กล้าขัดใจผู้บริหารพรรคเพราะไม่รู้ว่าตนจะได้รับการส่งลงสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ และส่งผลต่อมาถึงการทำงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในด้านนิติบัญญัติ เช่น การพิจารณากฎหมาย และ ด้านควบคุมฝ่ายบริหาร เช่น การทำงานของกรรมาธิการเพื่อสืบสวนข้อเท็จจริงต่างๆ ไม่กล้าที่จะขัดต่อมติของพรรคและผู้บริหารพรรค ทำให้รัฐสภา มีสภาพเหมือนเป็นอัมพาตเลยทีเดียว ส.ส.ทำงานลำบาก สภานิติบัญญัติจึงเป็นเสมือนสภาตรายาง

นายชาญศักดิ์ ขวลิทนิติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี และกรรมาธิการการศึกษา (สัมภาษณ์ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2545)

1) การหาข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายแต่ละฉบับนั้นทำได้ยาก เช่น ในกรณีที่ต้องการศึกษาเปรียบเทียบถึงข้อดีข้อเสียกับกฎหมายของต่างประเทศจะทำได้ยากมาก อีกทั้งเวลาในการค้นคว้าหาเพิ่มเติมก็มีอยู่จำกัด

2) การเสนอกฎหมายโดยสมาชิกนั้น บางครั้งเกิดขึ้นโดยไม่ทราบว่าจะเจตนาของการเสนอกฎหมายนั้นเพื่ออะไร แต่เป็นการเสนอร่างกฎหมายที่พรรคเสนอประกอบไปด้วยร่างที่ฝ่ายบริหารเสนอ เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของผลงานพรรคหรือส.ส.ของพรรค

3) การอภิปรายร่างกฎหมายนั้น ส.ส.สนใจเข้ามามีส่วนร่วมมาก แต่การอภิปรายส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นมักจะเป็นการพูดจากความรู้สึกและประสบการณ์มากกว่าจะเป็นการนำเสนอหลักฐานข้อเท็จจริง บางครั้งก็เป็นการพูดเพื่อให้ตนเองได้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

ร้อยตรี ประพาส ลิ้มปะพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อ และผู้อำนวยการพรรคชาติพัฒนา (สัมภาษณ์ วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2545)

1) ความเปลี่ยนแปลงในกระบวนการนิติบัญญัติปัจจุบันคือ มีความชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะการแบ่งฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารออกจากกันอย่างชัดเจน แต่การเสนอกฎหมายของ ส.ส. ก็ไม่ได้ทำง่ายขึ้น เช่นกฎหมายเกี่ยวกับการเงินก็ต้องผ่านความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีเหมือนเดิม หน้าที่ทางนิติบัญญัติของ ส.ส. ไม่ได้มีอะไรเพิ่มจากเดิม แต่รัฐธรรมนูญได้เพิ่มในส่วนของการคุ้มครองประชาชนมากขึ้น

2) การแบ่งเขตเลือกตั้งให้เล็กลง ทำให้ความผูกพันระหว่าง ส.ส. กับประชาชนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น จึงถือว่าในแง่การเป็นตัวแทนของประชาชนนั้นมากขึ้น การเป็นตัวแทนในการแก้ปัญหาของประชาชนก็ทำได้ง่ายขึ้นเพราะประชาชนเข้าถึงตัว ส.ส. ได้มากขึ้น

3) สำหรับกฎหมายถ้าไม่ได้ก็ยิ่งดี เพราะยังมีกฎหมายมากก็ยังมีปัญหาเยอะ และกฎหมายที่น่าจะนำมาสังคายนาาก่อนคือกฎหมายเก่า ปัจจุบันมีกฎหมายที่ไม่ทันสมัยเยอะมาก บางอันก็ออกเกินกว่า

ความจำเป็น ปัญหาที่ประสบในการออกกฎหมายได้ช้าก็เพราะว่า เมื่อผ่านจากสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว มักจะไปติดที่วุฒิสภาเยอะ จะเห็นว่ามีกฎหมายหลายฉบับที่วุฒิสภาแก้ค่อนข้างเยอะ บางครั้งไม่ได้แก้แค่สาระแต่ไปแก้ในหลักการของกฎหมายด้วย ซึ่งการแก้หลักการของกฎหมายก็มีลักษณะคล้ายๆ กับวุฒิสภาต้องการเป็นผู้เสนอกฎหมายเสียเอง การออกกฎหมายเป็นสิทธิของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาควรพิจารณาในแง่ความถูกต้องมากกว่า ไม่ควรไปแก้ในหลักการของกฎหมาย

4) ในการอภิปรายร่างกฎหมาย ส.ส. มีการศึกษาข้อมูลก่อนอภิปรายมากขึ้นกว่าเมื่อก่อน มีความละเอียดรอบคอบมากกว่าเดิม อภิปรายในเรื่องหลักการเป็นส่วนใหญ่ จนถึงผลกระทบที่จะเกิดกับประชาชนก่อนที่จะนำกฎหมายไปใช้

ข) สมาชิกวุฒิสภา

พลตรีมนูญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 16 ตุลาคม 2545)

มีความเห็นว่าตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนั้นต้องการให้วุฒิสภามีหน้าที่ควบคุมเรื่องทุจริตคอร์รัปชันมากกว่าเรื่องกฎหมาย แต่เรื่องกฎหมายก็ทำไม่ได้ ทำให้วุฒิสภาเสียเวลาส่วนใหญ่ไปกับการกลั่นกรองกฎหมาย เพราะวุฒิสภามีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ ม.175 ในการให้ความเห็นชอบ หรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายจากสภาผู้แทนราษฎร และในวงเล็บที่สาม ให้วุฒิสภาสามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมได้แต่ไม่ได้ระบุว่าแก้ไขได้เพียงใด และสมาชิกวุฒิสภาส่วนใหญ่ก็จริงจัง และอยากจะให้กฎหมายออกมาดี ทำให้เสียเวลามากในการแก้ไขร่างกฎหมายของวุฒิสภา

นายคำนวณ ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสิงห์บุรี และประธานกรรมาธิการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

การพิจารณาร่างกฎหมายในชั้นวุฒิสภาเห็นว่าการทำงานของวุฒิสภา 200 คน แต่ละคนผ่านการทำงานมากกว่า 20 ปี และนำประสบการณ์ในการทำงานนั้นมาใช้พิจารณาร่างกฎหมายอย่างละเอียดรอบคอบ ไม่ดัดจริตใจอะไรง่าย ๆ

แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ และประธานกรรมาธิการการสาธารณสุข (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

การพิจารณาร่างกฎหมายในชั้นวุฒิสภาพื้นที่ที่พบ คือ การพิจารณาร่างกฎหมายในชั้นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายบางฉบับพิจารณากันอย่างเร่งรีบ ทำแบบหยาบๆ เช่น กฎหมายประกันสุขภาพ เมื่อร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวมาถึงวุฒิสภา วุฒิสภาจะต้องทำงานอย่างหนัก โดยจะต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบ เพราะถ้าไม่พิจารณาให้รอบคอบแล้ว เมื่อประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวแล้ว จะเป็นกฎหมายที่ปฏิบัติได้ยาก นอกจากนี้ยังเห็นว่ากฎหมายทุกฉบับที่ออกมาควรมีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสกลนคร และกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์วันที่ 14 พฤศจิกายน 2545)

1) ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการสังเกตเนื่องจากเคยเป็น ส.ส. มาก่อนสิ่งที่สังเกตเห็นได้ชัดจากความเคลื่อนไหวในรัฐสภา คือ ความเอาใจใส่ต่องานการเมืองหรืองานในรัฐสภามากขึ้นทั้งในส่วนของผู้ ส.ว. และ ส.ส. ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัด ยกตัวอย่างเช่น จากการเข้าประชุมคณะทำงาน กรรมการการป้องกัน ติขึ้น มากขึ้น สถิติไม่ว่าจะเป็น ส.ว. และ ส.ส. มากขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของผู้ ส.ว. เช่น ในการประชุมวุฒิสภาเดิมจะเข้าประชุมแค่ครั้งเข้าวันศุกร์อย่างเดียว แต่ในความเปลี่ยนแปลงที่เห็นคือ วุฒิสภาชุดนี้การประชุมเป็นการประชุมเต็มวัน วันศุกร์ และวันพฤหัสบดีอีกครั้งวัน นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มวันประชุมในวันจันทร์ และอังคารเพิ่มขึ้นมาอีก และบ่อยครั้งที่ใกล้ปิดสมัยประชุมสภา จะมีกฎหมายจาก ส.ส. เข้ามามาก โดยเฉพาะในการพิจารณากฎหมายวาระหนึ่งซึ่งทางวุฒิสภาต้องพยายามทำให้เสร็จ เพื่อในสมัยปิดประชุมจะได้ทำงานกัน ซึ่งในการทำงานหรือประชุมเกือบทั้งอาทิตย์ก็มีนี่เป็นส่วนหนึ่งของวุฒิสภา และในส่วนของผู้ ส.ส. ก็มีการประชุมที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกันจะไม่มีการเกี่ยงวันกันว่าจะเป็นครึ่งวันหรือเต็มวัน แต่มีการกำหนดให้มีการประชุมอาทิตย์ละ 2 วันและถ้าไม่พอก็จะมีการเพิ่มเติมได้

2) นอกจากนี้จำนวนตัวเลขของจำนวนผู้ที่เข้าร่วมประชุมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถดูได้จากสถิติที่มีการบันทึกไว้ ทั้งในส่วนการทำงานของกรรมการมีการทำงานดีขึ้นเปลี่ยนไป แต่เดิมจะมีการร่อนจดหมายเอาสมุดประชุมไปตามกันเพื่อให้มาประชุมเพื่อให้ครบองค์ แต่เดี๋ยวนี้ไม่ต้อง และในส่วนของผู้ ส.ว. ประชุมของกรรมการสามัญต้องครั้งหนึ่ง แต่เดิมเพียงหนึ่งในสาม ตอนนี้ได้เปลี่ยนเป็นครึ่งหนึ่งของ ส.ว. ก็ยังมาครบการมาประชุมก็ดีขึ้น

3) ความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติ หรือการกลั่นกรองกฎหมายเข้มข้นขึ้นกว่าเดิม ส.ว. และ ส.ส. มีการเอาใจใส่มากขึ้น มีการถาม มีการอภิปราย ทำการบ้านร่วมกันเป็นกลุ่ม ๆ ซึ่ง ส.ว. จะมีหลายกลุ่มมากที่ทำกรบ้านร่วมกัน ขึ้นอยู่กับความถนัด ความคุ้นเคยกัน อาจจะไม่ใช่ว่าทุกฉบับที่ทำกรบ้านร่วมกัน ซึ่งสามารถดูได้จากสถิติของการแปรญัตติของ ส.ว. และ ส.ส. ต่อกฎหมายแต่ละฉบับ ก็น่าจะสามารถทำได้

4) ความรับผิดชอบต่อประชาชนหรือเจ้าของพื้นที่อาจเป็นเพราะระบบที่ให้ ส.ว. มาจากการเลือกตั้งทำให้ ส.ว. ต้องมีการรายงานข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการให้ประชาชนได้ทราบ ซึ่งอาจจะเป็นในรูปแบบของการไปร่วมกับประชาชน หรือประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ หรือการทำหนังสือเอกสารชี้แจงไป ในส่วนของ ส.ส. ยังเห็นได้ชัดเจนในเรื่องของความรับผิดชอบต่อพื้นที่เนื่องจากเขตเล็กลง ทำให้ความรับผิดชอบต่อพื้นที่ต้องเพิ่มมากขึ้นเนื่องด้วยเหตุผลในเรื่องของคะแนนเสียงในการเลือกตั้งคราวหน้า

5) ในภาพรวมในการทำงานของรัฐสภามีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ระบบงานมีความเปลี่ยนแปลงดีขึ้น เจ้าหน้าที่เปลี่ยน มีการเอาเทคโนโลยีมาใช้ โดยเฉพาะในส่วนของผู้ ส.ว. ประมาณอย่างน้อย

15% ใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพเช่น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ซึ่งแต่ก่อนอาจมีเพียงประธานหรือผู้ช่วยที่ใช้เป็นแต่ปัจจุบัน ส.ว.ต้องเรียนรู้และใช้เป็นมากขึ้น

6) มีการใช้ทีมงานมากขึ้น และการใช้ทีมงานมีระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะในเรื่องของผู้ช่วย ส.ว. และ ส.ส. ซึ่งแต่เดิมมี 3 คน มาในปัจจุบันให้เพิ่มมาเป็น 5 คน ซึ่งแต่เดิมผู้ช่วยเกือบจะไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีประสิทธิภาพในที่นี้ไม่ใช่เขาทำงานไม่เป็นรวมทั้งตัว ส.ส.เองก็ใช้งานเขาไม่เป็นด้วย ไม่ได้ให้เขาทำงานเป็นทีม และเขาไม่เป็นทีมกับเรา แต่เดี๋ยวนี้ ส.ส.และ ส.ว.ต้องค้นคว้าทำการบ้านมากขึ้นว่าจะเอาใครมาเป็นผู้เชี่ยวชาญ เอามาแล้วจะใช้งานเขาได้หรือไม่

7) ทัศนคติมุมมองในการออกกฎหมายในแต่ละฉบับเปลี่ยนแปลงไป มีการเข้าหาประชาชนมากขึ้น และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ความคิดในเรื่องความเชื่อมั่นต่อตัวประชาชนดีขึ้นกว่าเดิม แต่ไม่ใช่ชาติโดยรวมยังอยู่ในระดับที่ต่ำ แต่ว่ามีเปลี่ยนแปลงไป

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และประธานคณะกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤศจิกายน 2545)

1) ในประเด็นของการที่กฎหมายกำหนดให้ ประชาชน 50,000 คน สามารถเข้าชื่อเพื่อเสนอกฎหมายผ่านประธานรัฐสภานั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเด็นคือหนึ่ง ปัญหาในขั้นตอนการตรวจสอบการมีอยู่จริงของรายชื่อดังกล่าว ว่าบุคคลที่มาลงชื่อดังกล่าวนั้นมีตัวตนอยู่จริง และสอง ปัญหาในเรื่องของสิทธิในการลงชื่อเพื่อเสนอกฎหมาย กล่าวคือรายชื่อ 50,000 รายชื่อดังกล่าวได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือไม่

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือกระบวนการในการตรวจสอบทั้งสองส่วนค่อนข้างใช้ระยะเวลานาน จนกระทั่งรัฐบาลซึ่งเสนอร่างกฎหมายของตัวเองเข้าสภาแทน จนในที่สุดก็กลายเป็นกฎหมายของรัฐบาลไป ทั้งนี้เพราะการตรวจสอบดังกล่าวใช้เวลานาน ส่วนแรกในการตรวจสอบการมีอยู่จริงของรายชื่อดังกล่าวต้องส่งไปยังกรมการปกครองเพื่อทำการตรวจสอบ ต่อมาต้องส่งไปยัง กกต.อีกเพื่อทำการตรวจสอบว่ารายชื่อดังกล่าวมีสิทธิหรือไม่ ได้ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งในคราวที่แล้วหรือไม่

ทั้งนี้เพราะกระบวนการในการตรวจสอบที่นานทำให้ประชาชนที่ร่วมลงชื่อไว้นานแล้วอาจไม่ได้ไปใช้สิทธิในครั้งสุดท้าย (ทำให้เสียสิทธิทางการเมือง) ทำให้ไม่เข้าหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้ที่จะร่วมลงชื่อเสนอกฎหมายได้ นอกจากนี้การที่บังคับให้ผู้ร่วมลงชื่อต้องนำสำเนาทะเบียนบ้านมาเป็นหลักฐานในการร่วมลงชื่ออีก ซึ่ง ดร.เจิมศักดิ์ เห็นว่าเพียงสำเนาบัตรประชาชนก็เพียงพอต่อการยืนยันฐานะการมีอยู่จริงของผู้ร่วมลงชื่อได้แล้ว การขอสำเนาทะเบียนบ้านด้วยถือเป็นการกีดกันประชาชนทำให้ประชาชนหมดกำลังใจในการจะเข้าร่วมเสนอกฎหมาย

2) เมื่อกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของสภายังไม่มีระบบในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน

การพิจารณาแสดงความคิดเห็นปกป้อง สนับสนุน หรือคัดค้าน กฎหมายดังกล่าว เป็นผลทำให้กฎหมายถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปได้มาก เพราะไม่มีคนที่มาอธิบาย หรือแสดงความเห็นและปกป้องในส่วนของการอธิบายกฎหมายนั้น ๆ ไม่เหมือนกับร่างกฎหมายของนักการเมือง ร่างกฎหมายของรัฐบาลที่มีคนมาร่วมในการอธิบาย และปกป้องในประเด็นข้อกฎหมายนั้น ๆ

ซึ่งแนวทางในการแก้ไข ก็ได้มีการพยายามผลักดันให้มีตัวแทนในส่วนของผู้ร่างกฎหมายที่เป็นประชาชนให้เข้ามาร่วมในการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ แต่ทั้งนี้ยังมิได้มีการกำหนดไว้เป็นระเบียบจึงทำให้การแก้ปัญหาในจุดนี้ยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร

3) กฎหมายในที่สุดแล้วอำนาจจริงๆอยู่ที่รัฐบาลหรือฝ่ายบริหารไม่ได้อยู่ที่ฝ่ายนิติบัญญัติ เพราะฝ่ายบริหารกุมเสียงในสภาเกินครึ่งและอำนาจในการตรากฎหมายที่แท้จริงอยู่ที่รัฐบาลเพราะสามารถควบคุมเสียงของ ส.ส.ในสภาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาลชุดปัจจุบันที่มีเสียงค่อนข้างมากทำให้ ส.ส. ต้องโหวตตามเสียงของรัฐบาล เพราะฉะนั้นแม้วุฒิสภามีอำนาจในการตรวจสอบและยับยั้งกฎหมาย แต่หากรัฐบาลยืนยันต้องการให้ผ่านในกฎหมายดังกล่าว วุฒิสภาก็ไม่สามารถทำอะไรได้ วุฒิสภาก็ทำได้เพียงแก้ไขหรือให้ข้อเสนอแนะในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีได้สำคัญ หรือขัดกับรัฐบาล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายใช้ประโยชน์ สำหรับเป็นเครื่องมือสำหรับรัฐบาล แต่กฎหมายใช้เพื่อคุมรัฐบาลน้อย ด้วยเหตุที่บอกว่ากฎหมายถูกฝ่ายสภาคุมได้

4) ในประเด็นของการริเริ่ม แก้ไข หรือเสนอกฎหมายของวุฒิสภา เนื่องจากวุฒิสภาชุดนี้มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งในหลายประเทศวุฒิสภาก็สามารถที่จะริเริ่มกฎหมายได้ เช่น ออสเตรเลีย วุฒิสภาก็ทำกฎหมายเป็นสภาแรก แล้วส่งให้สภาผู้แทนฯ เป็นผู้กลั่นกรองกฎหมาย ขณะเดียวกันกฎหมายที่เข้าสู่สภาล่างก่อน วุฒิสภาก็ทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายก็ย่อมจะทำได้ แต่กระบวนการริเริ่มของกฎหมายในบ้านเราเป็นการกีดกันวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภาก็มีสิทธิในการริเริ่ม แก้ไข หรือในการเสนอกฎหมาย เพราะวุฒิสภาก็มาจากการเลือกตั้ง และกฎหมายที่วุฒิสภาเสนอก็ต้องผ่านกระบวนการในการกลั่นกรองจากสภาผู้แทนฯ ซึ่งประเด็นนี้น่าจะให้วุฒิสภาทำได้ แต่ในขณะนี้ยังทำไม่ได้

5) ระยะเวลาในการพิจารณากฎหมายของวุฒิสภามีจำกัด กฎหมายที่เข้ามามีจำนวนมากแต่ระยะเวลาในการพิจารณามีน้อย และขาดการเตรียมความพร้อมในการศึกษาสาระสำคัญในเรื่องนั้น ๆ ตลอดจนการติดภารกิจอื่นภายนอก ทำให้เมื่อถึงขั้นตอนการลงมติปัญหาที่พบคือมักจะโหวตตามกรรมาธิการ ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนของการทำงาน

6) เวลาที่กฎหมายมีความขัดแย้งกับฝ่าย ส.ส. ต้องมีการตั้งกรรมาธิการร่วมระหว่าง ส.ส.กับ ส.ว. ปัญหาที่พบก็คือ จะยืนยันตามร่างของวุฒิสภา หรือ ควรจะฟังเหตุผลที่มีความขัดแย้งกัน เพราะถึงอย่างไร ส.ส.ก็มีความได้เปรียบเพราะสามารถยืนยันตามร่างเดิมได้ และสุดท้ายสภาผู้แทนราษฎรก็เป็นผู้ยืนยันตามที่ได้กล่าวไป

นายอุดร ตันติสุนทร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดตาก และ ประธานกรรมการปกครอง (สัมภาษณ์ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2545)

1) การตรากฎหมายเป็นการวางกฎเกณฑ์ที่จะให้กฎหมายถูกใช้บังคับกับประชาชนทั่วประเทศ แต่ที่จริงกฎหมายก็มีลักษณะเป็นเหมือนชื่อแปของบ้านเมือง กฎหมายคือเครื่องมือในการบริหารประเทศ ของรัฐบาล เพราะฉะนั้นเครื่องมือใดที่มันขึ้นสนิม เครื่องมือใดที่มันไม่ทันสมัย ตรงนี้หากรัฐบาลเห็นว่า จำเป็นต้องแก้ไขก็ต้องทำ โดยผ่านตามขั้นตอนและกระบวนการเริ่มจากการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อพิจารณาเสร็จสิ้นแล้วก็จะส่งต่อให้ทฤษฎีไปขัดเกลาถ้อยคำและหลักการว่าถูกต้องหรือไม่ จากนั้นก็จะเข้าสู่ขั้นตอนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามลำดับ

2) ปัญหาโดยมากที่พบในกระบวนการของการตรากฎหมายมีปัญหาไม่มากนัก ทั้งนี้เพราะเป็นไปตามระบบของมันอยู่แล้ว จะมีบ้างก็เช่น ส.ว.นี้เป็นสภาที่ถ่วงถ่วง ยกตัวอย่างเช่น สภาผู้แทนต้องการ ต้มจืด วุฒิสภาที่ชิมดูอาจจะต้องเติมน้ำปลาหน่อย เกลือหน่อยได้ตรงนี้ ส.ส.ก็ยังไม่รับได้ แต่ถ้าหาก ส.ว.เติมพริกมากไป น้ำส้มมากไปจนกลายเป็นต้มยำ ตรงนี้ ส.ส. อาจจะยังไม่รับได้ เพราะฉะนั้นบางทีคือ ส.ว. ของเรานั้นบางครั้งก็ไปแก้ไขของเขาเยอะเกินไป เขาไม่รับก็มี ที่เขารับก็มี ซึ่งในปัจจุบัน ส.ว. เองก็เริ่มเข้าใจบทบาทและอำนาจหน้าที่ของตนมากขึ้นมีการปรับความเข้าใจกันมากขึ้น

นายนิพนธ์ วิสิทธิ์วิทยาสตร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอ่างทอง และ ประธานกรรมการ วิสามัญกิจการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2545)

1) หลักการพิจารณากฎหมายแทบจะไม่ต่างกันระหว่างก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญกับหลังการประกาศใช้ เพราะยังคงดูที่หลักการ เหตุผล และสาระสำคัญเช่นเดิม ร่างกฎหมายบางฉบับก็มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาก โดยมีการแก้ไขข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาว่า ต้อง “รับร่าง” ไม่ใช่ “รับหลักการ” เพราะฉะนั้นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงร่างฯ จะมีเยอะ แต่การแก้ไขของวุฒิสภานั้นสภาผู้แทนฯจะยอมรับหรือไม่ขึ้นอยู่กับเจตนาของรัฐบาลซึ่งเป็นเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร เช่น หากรัฐบาลต้องการให้ประกาศใช้ในเร็ววัน เมื่อวุฒิสภาแก้ไข สภาผู้แทนฯ ก็ยอมรับหมด

2) การอภิปรายของวุฒิสภาชุดนี้มากขึ้นเพราะมาจากการเลือกตั้ง มีการพิจารณาในรายละเอียดมากขึ้น แต่ก็มีปัญหาอยู่เหมือนกันที่ได้รับการทักท้วง และได้มีความพยายามวางหลักการว่า หนึ่ง วุฒิสภาไม่ควรแก้ไขร่างกฎหมายเกินหลักการที่เสนอมานี้ และ สอง ไม่ควรแก้ไขส่วนที่สภาผู้แทนฯไม่แก้ไข ซึ่งก็คือแนวทางแบบเดียวกับวุฒิสภาชุดเดิม แต่วุฒิสภาชุดนี้จะกล้าแก้ไขเปลี่ยนแปลงมากกว่าชุดเดิม มีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

นายวัลลภ ตังคณานันท์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และ ประธานกรรมการ กิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์ วันที่ 2 ธันวาคม 2545)

1) ในเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่ในกระบวนการนิติบัญญัติ เข้าใจว่ายังเป็นปัญหาอยู่ ขณะนี้วุฒิสภายังอาจจะทำเกินเลยไปสำหรับบทบาทของวุฒิสภา คือไปถึงการแก้ไขหลักการสำคัญของกฎหมายเลย ซึ่งอันนี้สมาชิกวุฒิสภาส่วนหนึ่งก็ได้ตระหนักแล้ว และก็พยายามที่จะลดการกลั่นกรองที่เกินอำนาจหน้าที่ไป แต่ก็ยังมีความเห็นไม่ตรงกัน ส.ว.ส่วนหนึ่งคิดว่าทำได้ แต่อีกส่วนคิดว่าทำไม่ได้

2) เรื่องการอภิปรายร่างกฎหมายนั้น ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ วุฒิสภาได้ดำเนินการตามข้อบังคับ คือ เมื่อร่างกฎหมายผ่านวาระหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาก็จะตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อศึกษาปัญหาก่อนที่จะทำการพิจารณากฎหมายในชั้นรับหลักการนั้นง่ายขึ้น เมื่อกฎหมายผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาถึงวุฒิสภาแล้ว คณะกรรมการที่ชุดดังกล่าวก็จะรายงานต่อที่ประชุมถึงจุดเด่นจุดด้อย วุฒิสภาก็จะได้ใช้เวลาไม่มากนักในการพิจารณา แต่ก็ยังมีปัญหาเรื่องการอภิปรายที่มากอยู่พอสมควร แต่ก็วิเคราะห์ได้ว่าสาเหตุที่มีการอภิปรายนานเพราะ ส.ว. ไม่มีพรรคการเมืองสังกัด ต่างจากสภาผู้แทนฯ ที่มีการแบ่งเป็นสัดส่วน ถ้าเป็นกฎหมายที่เสนอโดยรัฐบาลจะไม่มีการอภิปรายกันมาก ฝ่ายรัฐบาลคนสองคน ฝ่ายค้านอีกคนสองคน แต่เนื่องจาก ส.ว. มีตั้ง 200 คน แต่ละคนไม่มีพรรค ก็มีสิทธิที่จะอภิปรายตามมุมมองของแต่ละคนที่ไม่เหมือนกันได้ เพราะฉะนั้นก็อาจมีปัญหาเรื่องการใช้เวลาที่มาก แต่ว่ากฎหมายก็เสร็จตามกำหนดทุกที

3) การใช้สิทธิของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมายนั้นยังมีจุดอ่อน คือ เมื่อเสนอมาเป็นร่างของประชาชนในชั้นของสภาผู้แทนราษฎร ร่างนี้มักจะเป็นร่างที่ประกบกับร่างของรัฐบาลและในการพิจารณาก็ใช้ร่างของรัฐบาลเป็นหลัก ทำให้ร่างที่เสนอโดยประชาชนได้รับความสนใจน้อย และประชาชนที่เสนอร่างมักจะถูกเชิญเข้ามาเพียงคนสองคนให้เป็นกรรมาธิการวิสามัญ ทำให้เจตนารมณ์ดั้งเดิมของร่างถูกบิดเบือนไปเยอะมากได้รับการแก้ไขจนไม่เป็นรูปเป็นร่างเลย

4) ข้อเสนอแนะคือ อยากให้ ส.ว. มีความละเอียดอ่อนและทุ่มเทต่อการพิจารณากฎหมายมากขึ้น ถึงแม้ที่เป็นอยู่จะมีการทุ่มเทมากอยู่แล้ว แต่ก็อยากให้ทุ่มเทมากกว่านี้เพราะว่าวุฒิสภาต้องทำหน้าที่กลั่นกรอง ต้องทำหน้าที่หนักมาก เพราะฝ่ายการเมืองนั้นได้แบ่งเป็น 2 ขั้ว การคัดค้านของฝ่ายค้านต่อกฎหมายของรัฐบาลคงทำได้ยากและจะถูกปล่อยผ่านมาเร็วมาก เพราะฉะนั้นการทำหน้าที่กลั่นกรองของวุฒิสภาต้องเป็นบทบาทที่สำคัญมาก

ค) ข้าราชการประจำสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายสิทธิชัย พิมเสน ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์ วันที่ 9 ตุลาคม 2545)

1) การกำหนดให้ระยะเวลาของสมัยประชุมจาก 90 วัน เป็น 120 วัน และแบ่งเป็นสมัยสามัญทั่วไปและสมัยสามัญนิติบัญญัติ มีผลให้ร่างกฎหมายพิจารณาได้รวดเร็วขึ้น แต่กระตุกถามสดและกระตุกถามในที่ประชุม และญัตติด่วนในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติก็กินเวลาในการพิจารณากฎหมายไปมาก น่าจะ

แก้ปัญหาโดยให้ถามและตอบกระตุ้นในห้องเล็กๆแต่ให้มีการถ่ายทอดการประชุม หรือให้ผู้สนใจเข้าฟังได้ และจัดไม่ให้ตรงกับวันเดียวกันกับการประชุมสภา ให้ที่ประชุมสภาพิจารณาร่างกฎหมายไป

2) เนื้อหาของกฎหมายดีขึ้น เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สภาชุดใหม่ได้พิจารณากฎหมายใหม่เพิ่มขึ้น เช่น กฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจจะออกมาเยอะขึ้นมาก

3) ในการพิจารณาร่างกฎหมายในวาระที่สอง จะเป็นการตั้งคณะกรรมการวิสามัญเป็นหลัก มีน้อยมากที่ส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างกฎหมาย เพราะรัฐบาลต้องการส่งตัวแทนเข้ามาเป็นกรรมการวิสามัญ แต่ก็มีคณะกรรมการวิสามัญบางคณะที่พิจารณาร่างกฎหมายก่อนที่สภาจะพิจารณาในระเบียบวาระการประชุม

4) ส่วนการแก้ไขร่างกฎหมายโดยวุฒิสภาชุดปัจจุบันร่างส่วนมากจะได้รับการแก้ไข บางร่างก็แก้ไขออกมาไม่เห็นร่างเดิม หรือแก้ไขเกินหลักการ วุฒิมิบทบาทในการตรวจสอบอย่างมาก

5) ปัญหาการไม่เรียงระเบียบวาระตามลำดับวาระการประชุมในการพิจารณากฎหมาย การเสนอกฎหมายโดยคณะรัฐมนตรีมักจะบรรจุเป็นวาระด่วน มักจะมีการประชุมรอบนอกโดยคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล

นายสมบัติ ทวีศิลป์ ข้าราชการประจำสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) ขั้นตอนที่มีปัญหาของกระบวนการนิติบัญญัติมากที่สุดอยู่ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ เพราะใช้เวลาในการพิจารณาลงลึกมาก เป็นรายมาตรา บางครั้งกรรมการวิสามัญก็ไม่พร้อมที่จะมาประชุม

2) ในการพิจารณาของสภาใหญ่ในวาระที่สองก็เป็นการพิจารณารายมาตรา สมาชิกอภิปรายและแปรญัตติ ใช้เวลานาน เพราะเข้าไปเข้ามาและยึดเยื้อกันไป

3) ปัญหาเกี่ยวกับการยกร่างกฎหมาย ของสำนักกฎหมาย สมาชิกบางส่วนจะมาใช้บริการที่นี้ บางครั้งเจ้าหน้าที่ร่างกฎหมายก็ขาดความรู้ความเข้าใจในร่างกฎหมายนั้นๆ เพราะจบนิติศาสตร์มาโดยตรง แต่การร่างกฎหมายไม่ได้ใช้ความรู้ทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว ต้องเป็นสหวิทยาการ ต้องนำความรู้หลาย ๆ อย่างมาใช้ เช่น ในเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยี เรื่องการเกษตร หรือเรื่องเฉพาะต่างๆ

4) ปัจจุบัน ก็มีการสร้างหน่วยงานเพื่อสร้างความชำนาญในการร่างกฎหมายเฉพาะด้านต่างๆ

5) ปัญหาของบุคคลากร คือ ข้าราชการรั่วไหลไปสู่ระบบตุลาการและอัยการ เพราะงานในสำนักเป็นงานยกร่างกฎหมายที่ต้องใช้ความรู้สูงแต่กลับได้รับค่าตอบแทนที่ไม่สูง หากเจ้าหน้าที่สอบได้ตุลาการหรืออัยการก็จะย้ายไปทำงานที่อื่นแทน นักยกร่างกฎหมายดี ๆ จึงไม่ค่อยอยู่ที่นี้ ควรมีเพิ่มค่าตอบแทนความเชี่ยวชาญเพื่อดึงให้มีบุคลากรอยู่ต่อไป ไม่ต้องสร้างกันใหม่ทุกปี

6) มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาขอความช่วยเหลือในการร่างกฎหมายมาก เช่น ให้จัดทำร่างกฎหมายให้ทั้งฉบับเลย โดยบอกเพียงวัตถุประสงค์ที่ต้องการเพราะสมาชิกบางคนไม่ใช่นักกฎหมาย บางครั้งก็ต้องทำงานภายใต้ข้อจำกัดของเวลาที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกำหนดความต้องการมา

7) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถขอความช่วยเหลือในการร่างกฎหมายได้เลย เมื่อมีร่างแล้วจึงค่อยไปหาสมาชิกรับรอง และมีความซ้ำซ้อนกันของร่างกฎหมายเพราะเป็นการเสนอประกบเข้าไปโดยร่างมีเนื้อหาเหมือนกัน เพื่อสร้างเป็นผลงานของสมาชิก

8) ในความเป็นจริงฝ่ายบริหารต้องการกฎหมายมากที่สุด การริเริ่มเสนอกฎหมายจึงมาจากคณะรัฐมนตรีเป็นส่วนมาก ฝ่ายนิติบัญญัติก็ไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายเอง แต่ร่างกฎหมายจะต้องผ่านสภาทุกฉบับ ต้องศึกษากฎหมายให้รอบคอบ เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน

9) ส่วนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยประชาชนนั้นอยู่ที่สำนักประธาน มีงานเข้าชื่อเสนอกฎหมายเป็นคนตรวจสอบรายชื่อ ก่อนเสนอเข้าสภา

10) สำนักกฎหมายควรจะเป็นที่พึ่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทุกจุดของกระบวนการนิติบัญญัติเป็นที่พึ่งทางปัญญา เช่น หากเทียบเคียงกับฝ่ายบริหารที่มีกฤษฎีกา (Council of State) เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย สำนักกฎหมายก็ควรเป็นที่ปรึกษาของฝ่ายนิติบัญญัติ (Council of Legislative)

ง) ข้าราชการประจำสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

นางสาววรรณิ เกตุนุติ รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาปัจจุบันสนใจดูแลด้านกฎหมายจริงจังขึ้น สมาชิกวุฒิสภาชุดที่แล้วจะมีเพียงไม่กี่คนที่เป็นหลักในงานด้านนี้ แต่ก็เป็นผู้ที่เชี่ยวชาญด้านกฎหมายจริง สมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันมีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายน้อยกว่า แต่สนใจเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

2) สมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันมีจุดดีที่มีการปรับปรุงการทำงานอยู่ตลอดเวลาเมื่อเกิดความบกพร่อง เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

3) ความล่าช้าของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะช้าที่ขึ้นกรรมาธิการดูได้จากสถิติการใช้เวลาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาไม่เห็นด้วยกับสภาผู้แทนว่าเสียเวลาแต่ละขั้นตอนไปอย่างไรบ้าง มีระบบการวางแผนการประชุม ในกรณีที่เป็นกฎหมายที่สำคัญๆ กรรมาธิการจะทำบัญชีให้ประธานวุฒิสภาว่าสมาชิกคนใดจะอภิปรายในมาตราใด เช่น กฎหมายประกันสุขภาพ กฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เป็นต้น หรือคณะกรรมาธิการก็มีการประชุมกันก่อนที่จะเข้าที่ประชุมว่าจะนำเสนออย่างไร ที่จะทำให้ที่ประชุมเข้าใจง่าย เพื่อลดขั้นตอนและประหยัดเวลาในการนำเสนอ และบางครั้งมีการประชุมระหว่าง ประธานที่ประชุมสภา กรรมาธิการ และข้าราชการประจำ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและปรับปรุงงานด้านการประชุม

นายมนตรี รูปสุวรรณ รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

กระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายของทั้งสองสภาใช้เวลาเปลืองมาก โดยเฉพาะในการพิจารณาของวุฒิสภา เนื่องจากเห็นว่าวุฒิสภาชุดปัจจุบันมาจากการเลือกตั้งของประชาชน การกลั่นกรองกฎหมายจึงค่อนข้างใช้เวลามาก เพราะคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน แต่ก็มีรายงานการวิจัยของ ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ที่กล่าวว่า แม้การกลั่นกรองกฎหมายของวุฒิสภาจะใช้เวลามาก แต่ร่างกฎหมายที่ผ่านวุฒิสภาไป จะสามารถตอบสนองประโยชน์ของประชาชนได้ดีกว่า แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญด้วยว่าให้วุฒิสภานำหน้าที่เป็นสภาตรวจสอบ

นายพิเชษฐ์ กิตติสิน รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

1) การพิจารณาร่างกฎหมายของวุฒิสภาเห็นว่าวุฒิสภาชุดปัจจุบันมีความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาร่างกฎหมายแต่ละฉบับ ทั้งนี้คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก จึงต้องใช้เวลานานพอสมควร แต่ก็ไม่มีร่างกฎหมายฉบับใดพิจารณาเกินกำหนดเวลาตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ยังเห็นว่าในการพิจารณาร่างกฎหมายเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ดังเห็นได้จาก พระราชบัญญัติป่าชุมชน ซึ่งในการพิจารณาของกรรมาธิการวุฒิสภามีการเชิญตัวแทนภาคประชาชนมาเป็นกรรมาธิการวิสามัญร่วมพิจารณาด้วย

2) ส่วนที่เป็นปัญหาของการพิจารณาร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา คือ ทั้งสองสภาอยากได้เจตนารมณ์ของร่างกฎหมายที่แท้จริง แต่ไม่สามารถขอจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ เช่น อยากรู้ว่าทำไมหน่วยงานราชการ ก. จึงเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้ มีเหตุผลความจำเป็นอย่างไร ปัญหาที่พบ คือ หน่วยงานราชการมักอ้างว่ายังเป็นความลับอยู่ ยังเปิดเผยไม่ได้ ซึ่งบางเรื่องประกาศเป็นกฎหมายแล้วไม่แน่ว่าจะเป็นความลับอีก ถือเป็นอุปสรรคทำให้สมาชิกวุฒิสภาไม่ได้รับทราบข้อมูลที่มีคุณค่าเท่าที่ควร

นางมัลลิกา ลับโพธิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) ปัญหาหลักของการประชุมวุฒิสภาคือการใช้เวลามากเกินไป เช่น การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในชั้นรับหลักการจริงๆ แล้วควรอภิปรายในแง่ของหลักการใหญ่ๆ แต่ในทางปฏิบัติสมาชิกวุฒิสภากลับอภิปรายลงลึกในรายละเอียดมากเกินไป

2) ปัญหาของการกลั่นกรองกฎหมายคือ สมาชิกวุฒิสภาชุดนี้มีนักกฎหมายน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับสมาชิกวุฒิสภาชุดที่แล้ว ซึ่งบางเรื่องต้องอาศัยเทคนิคทางด้านกฎหมาย

3) โดยหลักการแล้วการพิจารณาร่างกฎหมายควรจะมอบให้คณะกรรมาธิการสามัญที่รับผิดชอบในหลักการของเนื้อหากฎหมายนั้นๆ แต่ในทางปฏิบัติกลับเป็นการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมา

พิจารณามากกว่า ซึ่งระบบการตั้งคณะกรรมการวิสามัญไม่ค่อยมีความเชี่ยวชาญเท่าไรนัก เพราะคำนึงถึงโควตาคณะกรรมการสามัญเป็นหลัก เช่น ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญ 25 คน จะมาจากกรรมการสามัญ 21 คนละ 1 คน ซึ่งกรรมการสามัญจะคัดเลือกเป็นลำดับ มีเพียงบางคณะที่คำนึงถึงความเชี่ยวชาญทางกฎหมายของตัวบุคคลเป็นหลัก

4) ในด้านการกลั่นกรองพระราชบัญญัติ วุฒิสภาชุดนี้ค่อนข้างจะลงลึกมากกว่าชุดก่อนๆ มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติจากสภาผู้แทนราษฎรค่อนข้างมาก แม้แต่การแก้ไขในหลักการเพราะถือว่ามีความจำเป็นที่จะทำได้ตาม

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ในตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

ก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์วันที่ 4 พฤศจิกายน 2545)

การตั้งกระทู้ถาม

1) เรื่องกระทู้ถาม ก็ถือว่าพัฒนาดีขึ้น แต่ก็ยังเสียเวลากับการอารัมภบทมากเกินไป ซึ่งเวลาในการถามตอบกระทู้ของรัฐสภาไทยมากกว่าของต่างประเทศด้วยซ้ำไป แต่ส.ส.ใช้เวลาไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร

2) กระทู้ถามสดน่าจะมีจำนวนต่อครั้งมากกว่าที่เป็นอยู่ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้มีกระทู้ถามสดได้ 3 กระทู้ต่อการประชุม 1 ครั้ง แต่เวลาในการถามกระทู้จะหมดไปกับลีลาการคาดคั้นของ ส.ส. มากกว่าการสอบถามถึงปัญหาอย่างจริงจัง

การทำงานของกรรมการ

1) เดิมทีในรัฐสภาต้องการให้กรรมการเป็นผู้รู้เรื่องเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษของสภา แต่ต่อมากลายเป็นว่ากรรมการหลายคน “อยากรู้” เมื่อมีข่าวเกิดขึ้นในกรณีต่างๆ จึงมีการเรียกบุคคลมาชี้แจงในเรื่องเดียวกันซ้ำซ้อนในกรรมการหลายคน จึงไม่ค่อยมีใครอยากมาชี้แจงในเรื่องซ้ำๆ ซากๆ ทำให้สภาถูกวิจารณ์จากบุคคลภายนอก

2) ในรัฐธรรมนูญกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ให้คณะกรรมการทำหน้าที่เฉพาะที่สภามอบหมายให้ทำเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติ สภามีได้จำกัดขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการ โดยมอบอำนาจให้เหมือนกับการให้เช็คเงินสดแล้วไปรอกกจำนวนเงินเอง คณะกรรมการสนใจเรื่องใดก็ทำการศึกษาได้เลย แต่เมื่อจะไม่ให้ศึกษาก็จะถูกกล่าวหาว่าเป็นการลิดรอนอำนาจ จึงเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในทางปฏิบัติ หากคณะกรรมการแต่ละคณะต้องการจะศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ขอให้ไปตรวจสอบกับงานสารบัญญัตินั้นเรื่องที่จะศึกษานั้นเข้าสู่คณะกรรมการคณะใดบ้าง หากเข้าพร้อมกันหลายคณะก็ให้นัดประชุมพร้อมกัน และ

ให้บุคคลสามารถมาชี้แจงเพียงครั้งเดียว เพื่อไม่ให้รบกวนเวลาทำงานของบุคคลที่เข้ามาชี้แจง แต่ละคณะสามารถมีมติสรุปได้อย่างเป็นอิสระ ไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน

3) เห็นด้วยว่า หากเรียกบุคคลมาชี้แจงแล้ว บุคคลนั้นไม่ให้ความร่วมมือ ก็ควรมีบทลงโทษที่เป็นกฎหมายสำหรับผู้ที่ไม่ให้ความร่วมมือ แต่สภาเองก็ต้องปรับความพร้อมของตนเองด้วย ทั้งในเรื่องการร่วมทำงานของกรรมาธิการหลายชุด และในเรื่ององค์ประชุม

การอภิปรายไม่ไว้วางใจ

1) เรื่องการอภิปรายถือว่ายังเป็นปัญหาอยู่มาก ยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าการเมืองในแต่ละยุคจะไม่เหมือนกัน แต่ก็ยังมีนักการเมืองหลงยุคอยู่ เช่น ในอดีตประเทศไทยมีผู้ปกครองที่เป็นเผด็จการ เมื่อมีการเลือกตั้งเกิดขึ้น นักการเมืองจะพยายามหาเสียงโดยการพูดประณามและขับไล่เผด็จการ สร้างภาพพระเอกทางการเมืองต่อประชาชน ในยุคนี้การเมืองเปลี่ยนไปแล้ว แต่ก็ยังมีนักการเมืองหลงยุคที่ยังคิดและพูดแบบเดิมอยู่ ทั้งที่การเมืองยุคนี้ ไม่ใช่ “ยุคอยากไล่” แต่เป็น “ยุคอยากรู้” ประชาชนอยากรู้ว่าตัวแทนของพวกเขาจะทำอะไรให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้บ้าง

2) การอภิปรายที่ตกผลึกมาจากพรรคการเมืองนั้นมีการพัฒนาชัดเจนขึ้นกว่าเดิม เพราะภายในพรรคการเมืองจะมีการประชุม กำหนดประเด็น เพื่อให้การอภิปรายอยู่ในกรอบ ตรงประเด็น ไม่ให้มีการเหินห่าง แต่จะเป็นการแนะนำ สมาชิกผู้อภิปรายจะเป็นผู้แสดงศักยภาพของพรรคมิใช่เพียงศักยภาพส่วนบุคคลเช่นในอดีต การกล่าวหากันควรเกิดจากการพุดผิดหลักการ ไม่ใช่การพุดผิดทุกกัน การประทุษร้ายและการคอยจับผิดกับคำพุด ทำให้เสียเวลามาก สำหรับการเมืองในยุคปฏิรูปแล้วถือว่าน่าเสียดยามาก

3) มาตรการตรวจสอบใหม่ๆ ก็คือ ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐธรรมนูญกำหนดให้การกล่าวหาจะเกิดขึ้นลอยๆ มิได้ ต้องมีหลักฐานเพียงพอ เพื่อส่งต่อให้ ปปช. ดำเนินการสอบสวน ไม่ใช่ให้พวกมากลากไป และผลหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ห้าปี ก็มีนักการเมืองถูกดำเนินการถอดถอนทั้งโดยวุฒิสภาและโดยองค์กรอิสระชัดเจนกว่าในอดีตมาก ถือว่าเป็นการพัฒนาที่ดีของรัฐบาลไทย

นายวิฑูรย์ นามบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี และประธานกรรมาธิการการพัฒนากการเมือง (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนั้นยังทำได้ไม่มีประสิทธิภาพนัก เพราะรัฐมนตรีให้ความสนใจน้อย จำนวนกระทู้ถามสดในการประชุมสภาแต่ละครั้งยื่นได้ 3 เรื่อง เป็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน 2 เรื่อง และของฝ่ายรัฐบาล เรื่องละประมาณ 20 นาที ซึ่งน้อยเกินไป และโดยปกติแล้วถ้าหากมีกระทู้ถามสดหลายเรื่องจะมีการจับฉลาก ในกรณีที่เป็นเรื่องส่วนตัวนั้นจึงจะใช้มติวิป แต่โดยปกติวิปจะปล่อยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยื่นกระทู้ถามสดได้โดยอิสระแต่ในส่วนของกระทู้ถามทั่วไปนั้นมักจะไม่ได้รับการตอบให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

2) รัฐบาลเกรงใจวุฒิสภามากขึ้น แต่เกรงใจสภาผู้แทนราษฎรน้อยลง โดยจะเห็นได้จากการให้ความร่วมมือในการมาตอบกระทู้ถามในที่ประชุมสภาและการมาชี้แจงต่อคณะกรรมการการโดยคณะรัฐมนตรีน้อยลงอย่างมาก

3) คณะกรรมการการเปรียบเทียบเสมือนเลือกกระดาด ไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง การทำงานของคณะกรรมการการไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายรัฐบาลและข้าราชการในการร้องขอเอกสารหรือให้บุคคลมาชี้แจง เพราะเมื่อคณะกรรมการสอบสวนเรื่องใดเรื่องหนึ่งเสร็จสิ้นแล้ว ก็ให้รายงานต่อประธานสภาเท่านั้น ซึ่งก็ไม่ทราบว่าประธานสภาจะนำไปใช้ประโยชน์อะไร เรื่องที่คณะกรรมการจะรายงานต่อสภา ก็เฉพาะเรื่องที่สภามอบหมายให้รายงานเท่านั้น ส่วนการตัดสินใจก็ต้องส่งให้หน่วยงานอื่นรับผิดชอบต่อไป ควรเพิ่มบทบาทของกรรมการให้มีอำนาจจริง เมื่อมีการตั้งกรรมการสามัญขึ้นมาศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ให้สามารถรายงานต่อสภาได้โดยตรง

4) ต้องการให้มีข้อบังคับการประชุมสภาว่า หากคณะกรรมการการศึกษาเรื่องใดเสร็จแล้วให้มอบต่อประธานสภาเพื่อให้ประธานสภาเสนอต่อรัฐบาลให้นำไปปฏิบัติต่อไป เนื่องจากขณะนี้การทำงานของรัฐบาลกับคณะกรรมการมีความซ้ำซ้อนกันมาก เช่น ในกรณีของเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองก็ศึกษาอยู่ กรรมการการปกครองก็ศึกษาอยู่ ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ตั้งคณะขึ้นมาศึกษาอีกเช่นกัน เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลจะนำผลการศึกษาจากคณะทำงานของรัฐบาลเป็นหลัก คณะกรรมการสามัญประจำสภาจึงไม่มีบทบาทเท่าที่ควร

5) การตรวจสอบการทำงานของนายกรัฐมนตรีโดยการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจทำได้ยากมาก เพราะฝ่ายค้านมีจำนวนเสียงไม่พอที่จะขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี ควรมีการมาตรการต่างๆ ที่จะปรับเปลี่ยนให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีสนใจสภาผู้แทนราษฎรมากขึ้น

นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อ และกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) ระบบพรรคทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นอิสระ เช่นในการอภิปรายอาจจะอภิปรายอะไรก็ได้ แต่เมื่อถึงเวลาลงมติก็ต้องยกมือตามมติพรรคที่ถูกกำหนดไว้ก่อนหน้านี้อยู่แล้ว การอภิปรายในสภาจึงไร้ความหมาย เพราะไม่มีใครตั้งใจฟังใคร อภิปรายในประเด็นที่ซ้ำกันและเสียเวลา หรือบางกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลุกขึ้นอภิปรายก็เพียงเพื่อให้ตนเองได้เป็นที่รู้จักเท่านั้น การตัดสินใจเรื่องต่างๆ จึงไม่ได้อยู่ในสภาผู้แทนแต่อยู่ที่คณะรัฐมนตรีซึ่งกำหนดมาก่อนหน้านี้อยู่แล้ว การประชุมสภาจึงไม่ค่อยมีความหมายเท่าที่ควร

2) ส่วนการประชุมคณะกรรมการการมีความหมายขึ้นมาบ้าง แต่ก็ไม่มากนัก โดยเฉพาะคณะกรรมการที่ฝ่ายค้านได้เป็นประธาน จะมีบทบาทมากกว่าเพราะเป็นเวทีของการจุดประเด็น การวิพากษ์วิจารณ์ และการตรวจสอบที่ดีขึ้น แต่โดยมากรัฐมนตรีหรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่มักจะไม่วางใจเมื่อคณะ

กรรมวิธีการร้องขอ

3) ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่อยู่ในคณะกรรมการเองก็ไม่ได้ให้เวลาเต็มที่กับการประชุม เพราะอาจจะเป็นกรรมการหลายชุดทั้งคณะกรรมการสามัญและวิสามัญ การประชุมคณะกรรมการจึงต้องอาศัยที่ปรึกษา, ผู้ชำนาญการอย่างมาก

4) นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีให้ความสำคัญกับการประชุมวุฒิสภามากกว่าสภาผู้แทนราษฎร เช่น ไปตอบกระทู้ถามของวุฒิสภา หรือไปปรากฏตัวต่อคณะกรรมการของวุฒิสภา มากกว่าของสภาผู้แทน เป็นต้น

5) จากการติดตามการเมืองไทยมา 20-30 ปี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในยุคปัจจุบันพูดในสภาหรืออภิปรายได้มีหลักการมากขึ้น ข้อมูลที่นำมาอภิปรายคาดเคลื่อนน้อยลง

6) สิ่งที่เปลี่ยนไปอย่างมากคือ บทบาทของวุฒิสภาที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก หากเป็นเมื่อประมาณสิบปีก่อน เมื่อพูดถึงรัฐสภามักจะนึกถึงบทบาทของสภาผู้แทนราษฎรเพียงอย่างเดียว แต่ปัจจุบันวุฒิสภามีบทบาทมากจนอาจจะถึงขั้นที่มีบทบาทมากกว่าสภาผู้แทนราษฎรด้วยซ้ำไป

7) มีความคิดเห็นว่าสภาผู้แทนราษฎรไม่ค่อยมีความสำคัญเท่าไรในสายตาของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเพราะในสภามีระบบวินัยพรรคที่ค่อนข้างเข้มงวด

8) รัฐบาลชุดก่อนสนใจ ครม.สนใจการประชุมสภา เพราะ จำนวนเสียงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านและรัฐบาลกำลังกัน นอกจากนั้นรัฐมนตรีก็เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย และต้องทำงานในสภาให้ดีเนื่องจากเป็นเงื่อนไขหนึ่งสำหรับการเป็นรัฐมนตรีในอดีต

นายถาวร เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรราชบุรี จังหวัดสงขลา และประธานกรรมวิธีการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) คุณภาพของการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดีขึ้น เพราะ หนึ่ง รัฐธรรมนูญบัญญัติเอาไว้ในเรื่องการได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองเรื่องการหมิ่นประมาทหรือไม่หมิ่นประมาท แต่การโต้ตอบก็ไม่ใช่สามารถทำได้อย่างชุลๆ เพราะฝ่ายต่างๆสามารถตรวจสอบได้ ทำให้ผู้ที่พูดต้องหาความรู้ และหาเหตุผลที่รัดกุมมาอ้างอิง สอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความรู้มากขึ้น นักการเมืองมีโอกาสได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เช่น ได้เข้าเรียนเพิ่มเติมจากหลักสูตรต่างๆของมหาวิทยาลัย และสถาบันพระปกเกล้า

2) ในการเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายไม่วางใจ รัฐธรรมนูญกำหนดให้ต้องยื่นถอดถอนด้วย ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องหาข้อมูลที่จะนำมาอภิปรายหนักแน่นชัดเจนขึ้น หากข้อมูลไม่มีเหตุผลพอผู้อภิปรายเองก็จะเสียคน ขึ้นตอนต่าง ๆ ในการอภิปรายต้องได้รับการกลั่นกรองจากพรรคก่อนซึ่งถือว่าดีขึ้น

3) การตั้งกระทู้ถามในปัจจุบันก็ดีขึ้น โดยสภาผู้แทนชุดปัจจุบันที่ผ่านมาสองปี ไม่มีการลอบบี้ให้ถอนกระทู้ถามเช่นในอดีตที่ผ่านมา แต่จำนวนกระทู้ถามสดที่กำหนดให้มีได้ไม่เกิน 3 เรื่องต่อการประชุมสภาหนึ่งครั้งนั้นน้อยเกินไป ควรลดเวลาการถามกระทู้ลงแล้วเพิ่มจำนวนกระทู้ถามจะดีกว่า และไม่ยึดเยื้อให้เอาแต่ประเด็นสำคัญเท่านั้น

4) ปัญหาของกรรมวิธีการมีมาก ประชาชนร้องเรียนเข้ามามาก แต่ข้าราชการไม่สนองตอบต่อการแก้ปัญหา อีกทั้งยังไม่ให้ความร่วมมือในการมาชี้แจงต่อคณะกรรมการโดยไม่มีการแจ้งเหตุขัดข้องแต่อย่างใด เหมือนกับคณะกรรมการไม่มีความหมาย ควรกำหนดในรัฐธรรมนูญให้มีสภาพบังคับและบทลงโทษแก่ผู้ที่ไม่ให้ความร่วมมือ ในทางกลับกันหากคณะกรรมการเรียกบุคคลมาชี้แจงโดยไม่สมเหตุสมผลหรือเนื้อหาสาระที่สมควรก็ควรมีบทลงโทษคณะกรรมการจากสภาได้เช่นกัน

นายสงวน พงษ์มณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)
 กระทู้ถามสดเป็นการควบคุมฝ่ายบริหารที่ดีที่สุด แต่เป็นการดึงเวลาฝ่ายบริหารมากเกินไป เป็นกระบวนการที่ทำให้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องมาตอบ ต้องมีการเตรียมตอบคำถามล่วงหน้า และฝ่ายบริหารต้องคอยควบคุมข้าราชการอย่างใกล้ชิด

นายสุขุมพงษ์ โง่นคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ และ กรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล (สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤศจิกายน 2545)

1) การควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหารทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาก็เหมือนกัน กฎหมายไม่ได้กำหนดให้สภาใดมีหน้าที่มากน้อยกว่ากัน ต่างกันตรงที่สมาชิกวุฒิสภาไม่สามารถตั้งกระทู้ถามสดได้ แต่ถ้าสังเกตการประชุมของวุฒิสภาจะมีทั้งกระทู้ทั่วไปและกระทู้ด่วน ซึ่งสร้างความสงสัยว่ากระทู้ด่วนนั้นเป็นกระทู้ที่ถามด้วยวาจาซึ่งต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะมีลักษณะคล้ายกับกระทู้ถามสดของสภาผู้แทนราษฎรมาก เพียงแต่ต่างกันที่ถามไม่ได้ถามแล้วให้ตอบในวันนั้นเลย

2) การตั้งกระทู้ถามสดทำให้เกิดผลที่ดีขึ้นแน่นอน เป็นประโยชน์แก่ประชาชน และประเทศชาติ เพราะกระทู้สดเป็นกระทู้ที่ถามวันนั้นและให้ตอบในวันนั้น ผลที่เกิดขึ้นก็คือว่า สามารถสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันที และได้รับการแก้ไขทันที นอกจากนี้ยังแสดงถึงความรู้ความสามารถของรัฐมนตรีย เพราะเป็นผู้บริหารประเทศจะต้องรอบรู้ทุกเวลาในทุกเรื่องที่เป็นปัญหา

3) การทำงานของคณะกรรมการช่วยให้เกิดการทำงานในเชิงลึกมากขึ้น เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีเวลาประชุมสภาน้อยมากบทบาทในสภาผู้แทนราษฎรจึงน้อย การสอบสวนกรณีทุจริตหลายๆ กรณีในปัจจุบันจึงเป็นผลงานของคณะกรรมการ

4) การควบคุมโดยการอภิปรายไม่ไว้วางใจที่เปลี่ยนเป็นการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 185 และการอภิปรายรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล 186 ซึ่งมีรายละเอียดของเงื่อนไขการขอเปิด

อภิปรายต่างกัน เช่นการขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรีจะต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากกว่าสองในห้าจึงจะขอเปิดอภิปรายได้ ซึ่งต้องยอมรับว่าเป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้รัฐบาลเข้มแข็ง ปัญหาหนึ่งที่น่าไปสู่การร่างรัฐธรรมนูญก็คือ รัฐบาลไม่เข้มแข็ง มีการอภิปรายนายกรัฐมนตรีทุกสมัยประชุม ทำให้รัฐบาลไม่ได้ทำงานทำการเพราะต้องคอยแต่ตอบคำถามของฝ่ายค้าน ขณะนี้ฝ่ายค้าน มี 135 เสียง ไม่พอที่จะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี ก็เป็นเรื่องของเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ประชาชนให้สิทธินายกรัฐมนตรีไม่ต้องถูกตรวจสอบโดยการอภิปรายไม่ไว้วางใจ แต่ก็ยังสามารถตรวจสอบโดยการตั้งกระทู้ถาม โดยคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนได้ ตลอดจนถ้านายกรัฐมนตรีกระทำผิดกฎหมายหรือทุจริตก็สามารถถอดถอนได้ มันมีกระบวนการของมันอยู่แล้ว หรือวุฒิสภาก็สามารถขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรีได้โดยไม่มีการลงมติ

นายชาญศักดิ์ ชวลิตนิตยธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี และกรรมการธิการการศึกษา (สัมภาษณ์ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2545)

1) ในฐานะของ ส.ส. ของพรรคร่วมรัฐบาล การตั้งกระทู้ถามนั้นบางครั้งจะทำให้ได้ลำบาก และพบปัญหาว่า หากเป็นรัฐมนตรีที่อยู่พรรคเดียวกันกับส.ส.ที่ต้องการตั้งกระทู้มักจะทำให้เป็นการพูดคุยกันภายในพรรค มากกว่าที่จะให้ถามและตอบกันในที่ประชุมสภา จึงไม่มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานลายลักษณ์อักษร ส่วนกรณีของการตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีต่างพรรคนั้นจะใช้ได้ผลดีกว่า

2) ปัญหาในการทำงานของคณะกรรมการก็คือ ปัญหาในเรื่องการให้ความร่วมมือของผู้มาชี้แจง ซึ่งบางคณะก็ได้รับความร่วมมืออย่างดี แต่บางคณะก็ไม่ได้รับความร่วมมือเลยโดยไม่มีการให้เหตุผลใดๆ ทั้งสิ้น

3) คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ตรวจสอบกรณีต่างๆนั้นถือว่ามีส่วนช่วยให้งานของสภามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะการทำงานของคณะกรรมการบางประเด็นได้รับความสนใจจากสื่อมวลชน แล้วนำไปเสนอต่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบและติดตามอีกทางหนึ่ง

4) การทำหน้าที่อภิปรายไม่ไว้วางใจของ ส.ส. นั้น โดยมากจะพูดน้ำมากกว่าเนื้อ ควรปรับปรุง โดยให้ความรู้ให้ ส.ส. มากขึ้น เช่น ให้มีสถาบันที่รับผิดชอบหลักสูตรพัฒนานักการเมือง โดยนักการเมืองทุกคนจะต้องผ่านหลักสูตรนี้

ร้อยตรีประพาส ลิ้มปะพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อ และผู้อำนวยการพรรคชาติพัฒนา (สัมภาษณ์ วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2545)

1) การตรวจสอบทำได้ง่ายขึ้น เพราะการสื่อสารในปัจจุบันรวดเร็วกว่าเดิม ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือหรืออินเทอร์เน็ต เช่น กระทู้ถามสดที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งกระทู้ก่อนไม่กี่ชั่วโมง ผู้ตอบกระทู้ก็สามารถติดตามและตอบได้ตามข้อมูลที่ได้รับทันที

2) ส่วนการมาตอบกระทู้ถามในสภานั้น บางครั้งก็มีการเลื่อนจากฝ่ายบริหาร การกระทู้ส่วนใหญ่จะเป็นการถามนายกรัฐมนตรี แล้วก็จะมอบหมายให้รัฐมนตรีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาตอบกระทู้แทน

3) การทำงานของคณะกรรมการสิทธิการเข้มข้นขึ้นมาก เพราะข้อบังคับการประชุมให้สิทธิกรรมการที่จะเรียกข้อมูลเอกสารจากหน่วยงานราชการได้ การเรียกบุคคลมาชี้แจงต่อคณะกรรมการก็ได้รับการร่วมมือดีขึ้นกว่าเดิม ในกรณีที่บุคคลเจตนาไม่มาชี้แจงก็ควรมีมาตรการตักเตือนบางอย่างโดยเฉพาะผู้รับผิดชอบในระดับนโยบาย

4) ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจของส.ส.ก็ดีขึ้น มีการหาหลักฐานข้อมูลที่หนักแน่นขึ้น สื่อมวลชนก็ติดตามได้เร็ว และหลักฐานที่ได้จากส่วนราชการก็ดีขึ้นเพราะเอกสารบางอย่างกฎหมายข้อมูลข่าวสารก็อนุญาตให้ขอได้อยู่แล้ว

ข) สมาชิกวุฒิสภา

พลตรีบุญญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 16 ตุลาคม 2545)

1) การตรวจสอบของวุฒิสภาใหม่ทำได้มากกว่าเดิมมาก เช่นโดยกรรมการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 189 แต่เป็นการตรวจสอบทางอ้อมมากกว่าทางตรง หรือในกรณีของการตรวจสอบโดยคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา มี 21 คณะ คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา 1 คณะ และมีคณะกรรมการวิสามัญรวมกันทั้งหมดในทุกเรื่องทุกประเด็นที่ได้ทำการศึกษาไปแล้ว รวม 197 คณะ

2) สมาชิกวุฒิสภาส่วนมากก็ยังใหม่ ต้องมีการปรับตัวและปรับระบบอยู่เป็นระยะๆ การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลก็ทำโดยการเสนอญัตติ การตั้งกระทู้ถาม และการทำงานของคณะกรรมการ

3) ในด้านของคุณภาพการตรวจสอบนั้น ถือว่าประชาชนได้รับประโยชน์อย่างมากจากการทำงานตรวจสอบของวุฒิสภา เพราะถือเป็นการตั้งข้อสังเกต หรือข้อเสนอแนะที่เกือบเท่าสิบเปอร์เซ็นต์รัฐบาลรัฐไปดำเนินการ ซึ่งถือว่ามีดีต่อประชาชน และดีต่อรัฐบาลเองเพราะการตรวจสอบของวุฒิสภานั้นถือเป็นการช่วยรัฐบาล เพราะรัฐบาลต้องรับผิดชอบต่อประชาชน เมื่อเห็นเรื่องใดเป็นประโยชน์ต่อคนบางกลุ่มมากกว่าประชาชนส่วนใหญ่ รัฐบาลก็ต้องปรับปรุงแก้ไข เช่นในกรณีของการพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลบัตรเครดิตที่ให้สิทธิในการจัดการกับคนต่างชาติด้วย วุฒิสภาก็ท้วงติงเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชน จนในที่สุดสภาผู้แทนราษฎรก็เห็นด้วย และรัฐบาลก็ยอมรับ หรือกฎหมายเกี่ยวกับเหมืองแร่กฎหมายเดิมรัฐบาลสามารถเวนคืนที่ดินได้เลยไม่ว่าจะอยู่ที่ใด แต่วุฒิสภาไม่เห็นด้วย เพราะการขุดเหมืองแร่อาจกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินทั้งส่วนรวมและส่วนบุคคล และมีต่างชาติมาวิ่งเต้นเพื่อให้ผ่านกฎหมายนี้ในที่สุดรัฐบาลก็เห็นด้วย

4) ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนั้นเห็นว่ามีมากกว่าต้องการให้ตรวจสอบรัฐบาล เช่น ในมาตรา 182 ที่ระบุให้รัฐสภามีหน้าที่ตรวจสอบอำนาจรัฐ อำนาจรัฐคือองค์อธิปัตย์ทั้งสามด้าน แต่ในความเป็นจริงยังทำได้ไม่ทั่วถึง

นายคำนวน ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสิงห์บุรี และประธานกรรมการการยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

การทำหน้าที่ของกรรมการในส่วนของการรับเรื่องราวร้องเรียนจากประชาชนนั้น การพิจารณาเรื่องที่ประชาชนร้องเรียนเข้ามาเป็นไปอย่างล่าช้า เพราะต้องทำหนังสือเชิญผู้ร้องและผู้ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง จึงจะเสนอเรื่องต่อที่ประชุมคณะกรรมการให้พิจารณาได้ นอกจากนี้ยังเห็นว่าในการทำงานของกรรมการแต่ละท่านต้องช่วยเหลือตนเองในการค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาร่างกฎหมาย ซึ่งกรรมการยังขาดเจ้าหน้าที่ประจำที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญที่จะมาช่วยงานของกรรมการ และเห็นว่างบประมาณที่นำมาจ้างนักวิชาการ ผู้ชำนาญการ และที่ปรึกษาเป็นจำนวนเงินที่น้อยเกินไปสำหรับการทำงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถอย่างสูง

ดังนั้นจึงเห็นว่ารัฐสภาจะต้องมีศูนย์ข้อมูลทางวิชาการเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า ต้องมีการปรับปรุงระบบสารสนเทศ โดยนำระบบสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินงานของรัฐสภา

แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ และประธานกรรมการการสาธารณสุข (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

ในการทำงานของกรรมการมักประสบปัญหาในเรื่องตรวจสอบหาข้อมูลต่างๆ อำนาจในการเรียกข้อมูลเอกสารหรือบุคคลยังไม่ชัดเจนในระบอบรัฐสภาของบ้านเรา ซึ่งในส่วนตรงนี้เห็นว่าน่าจะมีบทลงโทษกรณีที่มีการเรียกข้อมูลเอกสารหรือบุคคลแล้วไม่มา หากเป็นการเรียกครั้งแรกแล้วไม่มาอาจจะลงโทษโดยการตักเตือน ครั้งที่สองถ้าไม่มาอีกก็จำเป็นต้องมีการลงโทษ แต่ในการลงโทษนั้นก็ต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ด้วย เช่น ในบางกรณีกรรมการบางคนเรียกข้อมูลเอกสารมากเกินไป เพื่อที่จะแบ่งบารมีของตน ดังนั้นต้องดูด้วยว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและมีเหตุผลที่สมควร

นอกจากนี้ยังเห็นว่าการทำงานของกรรมการยังมีอุปสรรคในเรื่องการไม่มีหน่วยงานทางด้านวิชาการรองรับการทำงานของคณะกรรมการ ซึ่งในส่วนตรงนี้น่าจะมี staff ที่มีคุณภาพ มีความชำนาญรองรับงานของคณะกรรมการไว้บ้าง โดยที่ทุกวันนี้การทำงานของกรรมการต้องช่วยเหลือตนเองเป็นหลักในการค้นคว้าหาข้อมูล

ประการสุดท้ายเห็นว่าเมื่อมีบุคคลที่มีฝีมือมาทำงานให้กับกรรมการของวุฒิสภาแล้ว อย่าได้คิดว่างานจะไปซ้ำซ้อนกับงานของกรรมการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะในความเป็นจริงในการทำงานควรจะต้องมี Double Check คือ ต่างคนต่างทำ ถ้าเพื่อความเห็นตรงกันก็จะถือเป็นประโยชน์สูงสุดของชาติ ถ้าความเห็นใดไม่ตรงกันก็ต้องมาพิจารณากันให้รอบคอบอีกครั้งหนึ่ง

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสกลนคร และกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์วันที่ 14 พฤศจิกายน 2545)

1) หน้าที่ในด้านนี้โดยทัศนะส่วนตัวคิดว่าดีขึ้นแต่ยังไม่สามารถจับหัวใจได้ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าในทัศนะส่วนตัวเมื่อมีข่าวหรือข้อมูลอะไรที่เล็ดลอดออกมาต้องมีกระบวนการในการเกาะติดเรื่องนั้นอย่างเอาจริงเอาจัง แต่ยังไม่สามารถทำได้ถึงขนาดนั้น ทำได้บ้างแต่เพียงผิวเผิน เบาบาง และมีการเบรกกันไปเบรกกันมา ระหว่างฝ่าย ส.ส. หรือ ส.ว.

2) อำนาจหน้าที่ของ ส.ว. ก็คือการตรวจสอบโดยตรง ส.ส. เองต่อให้เป็นฝ่ายรัฐบาลเขาก็มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบแต่เอาเข้าจริง เมื่อทำหน้าที่เป็น ส.ส. ในฝ่ายรัฐบาลก็ไม่สามารถทำหน้าที่ตรวจสอบได้

ภาพรวมในการทำหน้าที่ด้านการตรวจสอบส่วนตัวเห็นว่าทำได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของ ส.ว. เห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับ ส.ว. รุ่นเก่า เพราะ ส.ว. มันถูกจำกัดด้วยตัวของมันเองเพราะเมื่อนายกเป็นผู้แต่งตั้งมันก็ไม่มีกระบวนการในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือก ส.ว. ดังนั้นการทำหน้าที่ในการตรวจสอบก็ทำได้น้อยลง เพราะรัฐบาลเป็นคนตั้งและวุฒิสภาส่วนมากเป็นข้าราชการประจำ เช่น เป็นปลัดกระทรวงจะไปตรวจสอบกระทรวงตัวเองได้อย่างไร ในส่วนของการตั้งกระทู้ก็มีการทำที่มากขึ้น และดีขึ้นกว่าเดิม การยื่นญัตติติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็น กมธ. วิสามัญยาเสพติด กมธ. วิสามัญปราบคอร์รัปชัน หรือติดตามการร้องทุกข์ของประชาชน มีกระบวนการที่ทำหน้าที่ได้ดีกว่าเดิม เนื่องจากกรอบการทำงานและที่มาของ ส.ส. และ ส.ว. มันชัดเจนขึ้นและทำได้ดีขึ้นกว่าเดิม

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และประธานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤศจิกายน 2545)

1) นักการเมืองและเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารบางคนไม่ยอมมาชี้แจง ไม่ยอมมาให้ปากคำ ไม่ยอมมาให้ไต่สวน ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีบทลงโทษใด ๆ ซึ่งต่างจากต่างประเทศที่ให้อำนาจและบทลงโทษ หากวุฒิสภาหรือคณะกรรมการเรียกมาเพื่อให้ทำการชี้แจง ให้ปากคำ หรือไต่สวนแล้วไม่มา หรือปัญหาในการขอข้อมูลเอกสารหลักฐานเพื่อมาทำการตรวจสอบ บางครั้งก็ให้บ้าง ไม่ให้บ้าง บางครั้งก็ตอบ บางครั้งก็ไม่ตอบ หรือตอบช้า เป็นต้น กล่าวคืออำนาจในการตรวจสอบควบคุมค่อนข้างจะมีปัญหาจากลูกเล่นของฝ่ายบริหารและฝ่ายราชการ

2) ภายหลังจากการทำการไต่สวน สอบสวน เรียบร้อยแล้ว กรรมการไม่มีอำนาจโดยตรงในการจัดการเรื่องนั้น สิ่งที่ทำได้คือส่งให้รัฐบาลแก้ไขปัญหา ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาส่งให้ ป.ป.ช. หรือองค์กรอิสระที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ หรือส่งให้สื่อมวลชน เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบ สิ่งที่ทำได้คือตั้งกระทู้ถามบ้าง หรืออภิปรายบ้าง ขึ้นตอนยังไม่สามารถดำเนินการถึงที่สุดได้ และในการตั้งกระทู้ถาม ตั้งแต่มีการตั้งกระทู้ถามมา นายกรัฐมนตรีทักษิณ ไม่เคยมาตอบกระทู้ถามของวุฒิสภาเลย และรัฐมนตรีคนอื่น ๆ ก็ไม่ค่อยให้ความสนใจในการจะมาตอบกระทู้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลชุดนี้ไม่ได้ใส่ใจเห็นสถานิติบัญญัติเป็นเพียงแค่นับได้ไปสู่อำนาจฝ่ายบริหารแต่ไม่ได้ใส่ใจว่าตนเองจะต้องถูกควบคุมและ

ตรวจสอบผ่านกระทู้

3) ปัญหาเรื่องความเป็นอิสระของวุฒิสภา สาเหตุที่ทำให้วุฒิสภาไม่เป็นอิสระ ได้แก่ หนึ่ง สายสัมพันธ์ทางเครือญาติ วุฒิสภา บางคนมีญาติพี่น้อง สามี หรือภรรยา เป็น ส.ส. หรือพรรคการเมือง สอง เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์เดิม เช่น เคยเป็น ส.ส. เคยเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับพรรคเก่า สาม วุฒิสภาบางคนอยากได้ผลประโยชน์จากผู้มีอำนาจ เพื่อหวังอุปถัมภ์คำชู้กันในอนาคต รวมถึงฝ่ายผู้มีอำนาจก็พยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับวุฒิสภาบางคนด้วย และ สี่ เป็นเรื่องของผลประโยชน์โดยตรง มีการพูดกันว่ามีการให้เงินสนับสนุนแก่วุฒิสภาบางคนเป็นรายเดือน หรือเป็นเรื่อง ๆ ไป แต่ประเด็นดังกล่าวเป็นที่ทราบกันแต่ไม่สามารถตรวจสอบได้

นายอุดร ดันติสุนทร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดตาก และ ประธานกรรมการการปกครอง (สัมภาษณ์ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2545)

ในกฎหมายรัฐธรรมนูญวิธีการควบคุมและการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนั้นโดย ส.ว.นั้นประกอบไปด้วยวิธีการทำงาน 2 วิธีคือ หนึ่ง การตั้งกระทู้ถามโดยที่รัฐมนตรีจะต้องมาตอบคำถาม ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากฝ่ายบริหาร และ สอง การอภิปรายไม่ไว้วางใจโดยไม่มีการลงมติ นอกจากนี้ในส่วนของการทำงานร่วมในชั้นของการตั้งกรรมการร่วมระหว่าง ส.ส. และ ส.ว.ก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

นายนิพนธ์ วิสินธุยุทธศาสตร์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอ่างทอง และ ประธานกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2545)

1) การตั้งกระทู้ถามและญัตติเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว หากสังเกตจากวุฒิสภาชุดเดิมที่มาจากการแต่งตั้งนาน ๆ ครั้งจึงจะมีญัตติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ แต่ชุดนี้เข้ามาในช่วงแรก ๆ มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมามากมาย จนช่วงหลังนี้ต้องพยายามยับยั้งการตั้งกรรมการวิสามัญ เพราะสมาชิกวุฒิสภามีเพียง 200 คนเกรงว่าจะไม่มีเวลาประชุมและทำงานกันไม่ทัน กรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาจะได้รับมอบอำนาจอย่างมากจากวุฒิสภา เช่น ให้พิจารณาเรื่องกระทู้และญัตติก่อนที่ประธานวุฒิสภาจะให้บรรจุในระเบียบวาระการประชุม ทั้งที่เป็นอำนาจของประธานฯโดยตรง แต่ กมธ.กิจการวุฒิสภาก็ได้รับความไว้วางใจให้พิจารณาก่อน

2) การตั้งกระทู้ถามของวุฒิสภาชุดนี้นั้นเพิ่มขึ้นอย่างมาก และได้มีการแก้ไขบังคับการประชุมวุฒิสภาให้มีได้วันละ 5 กระทู้ จากเมื่อก่อน 3 กระทู้ กมธ.กิจการวุฒิสภาก็พยายามติดตามไม่ให้เข้ากับกระทู้ของสภาผู้แทนฯ ญัตติก็พยายามเอาที่จำเป็นจริงๆ ยึดหลักให้กรรมการวิสามัญทำงานตรงนี้ให้มาก

3) การทำงานของคณะกรรมการมีรายละเอียดมากขึ้น มีการตั้งอนุกรรมการมากขึ้น โดยเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ มีความเข้มข้นขึ้นอย่างมาก เพราะ ส.ว. ลงพื้นที่มากกว่าเดิมมาก

กล่าวชุดข้อมูลในระดับลึก กล่าวชนรัฐบาล การเชิญข้าราชการเข้ามาชี้แจงถ้าต่ำกว่ารองอธิบดีจะไม่ให้ชี้แจงเลย

4) ปัญหาบางเรื่องต้องการให้รัฐมนตรีมาชี้แจง แต่รัฐมนตรีไม่ค่อยมา รัฐบาลชุดนี้ไม่ค่อยสนใจ รัฐสภา มีความพยายามที่จะใช้มติของวุฒิสภาบีบบังคับให้รัฐมนตรีมาชี้แจง แต่ก็เป็นการที่รุนแรงเกินไป คณะกรรมการกิจการวุฒิสภาก็พยายามประสานงานขอความร่วมมือจากรัฐบาล รัฐบาลชุดนี้ไม่ค่อยชอบมาสภา อาจจะเป็นเพราะรัฐธรรมนูญด้วยที่ทำให้รัฐบาลไม่จำเป็นต้องจอสภา

5) การอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติของวุฒิสภามาตรา 187 เป็นอำนาจอย่างหนึ่งที่วุฒิสภายังไม่ใช้ แต่ถ้าวุฒิสภาใช้มาตรานี้โดยมีข้อมูลพร้อม รัฐบาลจะสั่นสะเทือนมากถึงแม้จะไม่มีการลงมติก็ตาม เพราะถือว่าวุฒิสภาเป็นคนกลางถ้าหากถึงขั้นที่มีการเปิดอภิปรายก็แสดงว่าทำอะไรผิดพลาด

นายวัลลภ ตังคณานุกาญช์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และ ประธานกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์ วันที่ 2 ธันวาคม 2545)

1) การตั้งกระทู้ถามของวุฒิสภาไม่ต่างจากก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ 2540 มากนัก แต่ว่าอาจมีความหมายหรือมีผลทางจิตวิทยามากกว่าวุฒิสภาชุดที่แล้ว เพราะสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้มาจากการเลือกตั้งมีผลที่จะต่อว่ารัฐบาลได้และสามารถที่จะถอดถอนรัฐบาลได้ รัฐบาลจึงค่อนข้างมีความเกรงใจและมาตอบกระทู้มากกว่าวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้ง

2) แต่กระทู้ของวุฒิสภาก็มีจุดอ่อนที่เป็นปัญหาอยู่เล็กน้อยเพราะยังจับต้นชนปลายไม่ถูก เพราะกระทู้จำนวนไม่น้อยของวุฒิสภายังคล้ายๆ กับกระทู้ของสภาผู้แทนราษฎร เป็นกระทู้สุภาพเพทุบาย เช่น กระทู้น้ำท่วม แผ่นดินไหว ข้าราชการตก เป็นต้น ซึ่งเป็นบทบาทที่คล้ายๆ กับบทบาทของสภาผู้แทนราษฎร กระทู้นี้ไม่ค่อยเข้าสู่หลักการของการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ถ้าจะให้ตรงไปตรงมาต้องเป็นกระทู้ที่สัมพันธ์กับนโยบาย

3) ในเรื่องของการเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่ลงมติของวุฒิสภานั้นยังไม่มีมีการดำเนินการ แต่ก็มีมีความพยายามที่จะทำ เช่น เตรียมการเปิดอภิปรายรัฐมนตรีที่รับผิดชอบงานท่องเที่ยว แต่ว่าต้องล้มไป เพราะว่าเสียงข้างมากของวุฒิสภาไม่เห็นด้วย ให้ไปใช้บทบาทในคณะกรรมการแทน

4) คณะกรรมการสามัญของวุฒิสภา 21 คณะ ถือได้ว่าทำหน้าที่กำกับการบริหารราชการแผ่นดินได้ค่อนข้างดี เห็นได้จากการที่คณะกรรมการได้เชิญหรือเรียกรัฐมนตรีที่ดี ข้าราชการที่ดี ที่ทำหน้าที่ในการบริหารมาชี้แจงในเรื่องที่เกิดขึ้น และก็กำกับการติดตามอย่างต่อเนื่อง

5) เรื่องการรับเรื่องราวร้องทุกข์นั้นเยอะมาก มีประชาชนมาร้องทุกข์ต่อทุกกรรมการเลย จึงมีการจัดระบบว่าเรื่องใดเกี่ยวข้องกับกรรมการใดก็ให้กรรมการนั้นคณะเดียวดำเนินการไป หลายน

อย่างจึงเป็นระบบมากขึ้น ก็ถือว่าวุฒิสภาได้ทำงานอย่างเต็มที่ ส่วนการทำงานของคณะกรรมการการวิสามัญก็เป็นไปดังนี้ คือ หนึ่ง คณะกรรมการการวิสามัญเพื่อพิจารณากฎหมาย ซึ่งมีจุดอ่อนที่ตั้งเป็นคณะใหญ่เกินไปทำให้การพิจารณาค่อนข้างจะใช้เวลามาก สอง คณะกรรมการการวิสามัญเพื่อพิจารณาญัตติที่วุฒิสภาให้ความสนใจเป็นเรื่องๆไป เช่น เรื่องกรณีการชุดคลองคอดกระ เรื่องการศึกษา เรื่องการปฏิรูประบบราชการ เป็นต้น ซึ่งก็ตั้งขึ้นมาเพื่อให้การตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินครอบคลุมมากขึ้น เพราะว่าการวิสามัญ 21 คณะไปไม่ถึงเรื่องที่เป็นเรื่องเฉพาะ

6) การตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน เห็นว่าขณะนี้ประชาชนทำได้ดีกว่าฝ่ายค้านและทำได้ดีกว่าวุฒิสภาด้วย เพราะปัจจุบันประชาชนมีการรวมกลุ่มกันแน่นมากเพื่อต่อสู้กับการทุจริตคอร์รัปชัน

7) ข้อเสนอแนะก็คือ การกำกับการบริหารราชการแผ่นดินและการติดตามองค์การอิสระยังไม่เข้มข้นดีพอ ต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิดมากขึ้น

ค) ข้าราชการประจำสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายสิทธิชัย พิมเสน ผู้อำนวยการสำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์ วันที่ 9 ตุลาคม 2545)

1) การตรวจสอบทำได้ดีขึ้น มีกระทู้ถามสดที่ทำให้รัฐมนตรีต้องมาตอบให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระบบคณะกรรมการก็สามารถตรวจสอบได้ดีขึ้น การอภิปรายในปัจจุบันมีคุณภาพมากขึ้นเป็นการเสนอข้อมูลเป็นส่วนใหญ่ให้ประชาชนพิจารณาเอง ไม่เหมือนแต่ก่อนที่ใช้สำนวนโวหารเป็นหลัก

2) มาตรฐานผู้แทนดีขึ้น การอภิปรายเป็นการนำเสนอข้อมูลที่มีเนื้อหาสาระให้ประชาชนตัดสินใจเอง ไม่เน้นที่การพูดสำนวนโวหาร

ง) ข้าราชการประจำสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

นางสาววรรณิ เกตุนุติ รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) สมาชิกวุฒิสภามีบทบาทมากขึ้น เริ่มมีตั้งแต่วุฒิสภาชุดที่แล้วแต่ว่าเพิ่งจะเป็นที่สังเกต เช่น มีการแก้กฎหมายมากขึ้นจนจำหลักการเดิมไม่ได้ก็มีในวุฒิสภาชุดก่อน มีการทำงานมากขึ้นเพราะมาจากการเลือกตั้ง และมีความคิดเห็นที่หลากหลายขึ้นจากตัวแทนของกลุ่มต่างๆ เช่น ในกรณีที่ผู้เสนอร่างกฎหมายต้องการความชำนาญเฉพาะด้าน แต่สมาชิกวุฒิสภากลุ่มองค์กรเอกชนจะเห็นว่าควรให้ประชาชนระดับรากหญ้าให้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย เป็นต้น

2) ในความเป็นจริงวุฒิสภาจะมีการประชุมนอกกรอบเพื่อการเตรียมงานก่อนหลายครั้ง และฝ่ายข้าราชการประจำก็เคยเสนอให้ปรับปรุง แต่ส่วนใหญ่สมาชิกวุฒิสภาจะไม่เห็นด้วย

3) บทบาทของวุฒิสภาปัจจุบันในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารมีค่อนข้างมาก และเป็นการตรวจสอบในเชิงนโยบาย มีจำนวนกระทู้ถามทั้งที่ให้ตอบในที่ประชุมและในราชกิจจานุเบกษามาก

กว่าชุดก่อนๆ และได้รับการตอบพอสมควรไม่ล่าช้าเพราะมีขบวนการเร่งรัด คือการทำตามข้อบังคับการประชุมที่มีกำหนดเวลา หากผิดผ่อนเวลาการตอบก็จะเป็นผลดีต่อฝ่ายบริหารเอง

นายมนตรี รูปสุวรรณ รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

1) ในการทำหน้าที่ควบคุมฝ่ายบริหารเห็นว่ากระทู้ถามทั่วไปยังไม่ค่อยทันเหตุการณ์ แต่ก็ดีขึ้นกว่าเดิม ในส่วนของการมีกระทู้สดเพิ่มขึ้นมานั้นเป็นสิ่งที่ดีสามารถช่วยควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหารได้

2) การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลที่ผ่านมาเห็นว่ากระบวนการอภิปรายมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะต้องมีหลักฐานนำมายืนยันถึงการทุจริตต่างๆ ซึ่งจะกล่าวอ้างลอยๆ ไม่ได้

3) การทำหน้าที่ของคณะกรรมการเห็นว่าจำนวนคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรมีมากเกินไป มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน และในการทำงานของกรรมการทั้งสองสภาควรที่จะต้องตั้งหน่วยงานประสานการทำงานของทั้งสองฝ่ายขึ้นใหม่

นางมลลิกา ลับโพธิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) เดิมสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการแต่งตั้ง จะมีจำนวนกระทู้ถามน้อยมาก แต่สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งจะทำหน้าที่ในด้านการตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินมากขึ้น มีการตั้งกระทู้ถามมากขึ้น คุณภาพของกระทู้ถามบางเรื่องยังเป็นกระทู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นอยู่มาก แต่ประธานวุฒิสภาต้องการให้การตั้งกระทู้ถามเน้นที่เรื่องนโยบายมากกว่า ซึ่งกระทู้ท้องถิ่นจะทำให้ไปซ้ำกับกระทู้ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ก็มีแนวโน้มที่จะเป็นกระทู้ถามเชิงนโยบายมากขึ้น

2) คณะกรรมการวิสามัญของวุฒิสภาปัจจุบันมีคนของรัฐบาลและคนนอกเข้ามาน้อย ยกเว้นบางเรื่องที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญจริงๆ จึงจะมีเข้ามาบ้าง สมัยก่อนจะมีกำหนดในข้อบังคับการประชุมว่าจะต้องตั้งคนนอก และคนที่คณะรัฐมนตรีเสนอหนึ่งในสี่ แต่ความข้อบังคับฯ ใหม่จะตัดส่วนนี้ออกไป

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ในการควบคุมโดยการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ก) สมาชิกวุฒิสภา

พลตรีมนูญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 16 ตุลาคม 2545)

1) วุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ม.303 - 307 ในส่วนนี้กระบวนการยังไม่เอื้ออำนวยยังเลื่อนลอยในเรื่องการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยไม่มีการระบุเงื่อนไขที่ชัดเจน เช่นคำนิยามของคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ”, “ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่”, “ส่อว่ากระทำผิดต่อการทำหน้าที่ราชการ” และ “จงใจขัดต่อกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้” ยังไม่มีใครทำให้รัฐธรรมนูญชัดเจน และรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังมีข้อขัดแย้งและข้อจำกัดในการนำไปปฏิบัติได้จริงเพราะตัวบุคคลมีความสัมพันธ์กันทางสังคม หรือระบบอุปถัมภ์ให้ความช่วยเหลือ

2) เงื่อนไขในการถอดถอน ตามมาตรา 304 คือ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งในสี่ของเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อแล้วยื่นต่อประธานวุฒิสภา กระบวนการตรวจสอบเบื้องต้นคือปัญหาใหญ่เพราะมีการวิ่งเต้นเล่นกันมาก เมื่อตรวจสอบเสร็จก็ส่งไปให้ปปช.ชี้มูล ผู้ถูกกล่าวหาต้องพักงาน แล้วปปช.ส่งกลับให้วุฒิสภาลงมติ โดยใช้คะแนนเกินสามในห้า หากวุฒิสภาเป็นกลางก็ไม่ใช่เรื่องยาก แต่ในความเป็นจริงในสังคมการเมืองไทยยังคงสร้างปัญหาที่ทำให้ไม่เป็นกลางจริง

3) ความไม่เป็นกลางนี้ก่อปัญหาให้กับระบบการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ซึ่งไม่เป็นกลางตั้งแต่ขั้นกรรมการสรรหา แล้ว เพราะผู้แทนพรรคการเมืองแต่ละพรรคที่กำหนดให้เลือกกันเอง มีการฮั้วกัน ต้องแก้รัฐธรรมนูญไม่ให้พรรคการเมืองยุ่งเกี่ยวกับองค์กรอิสระเลย เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

4) เสนอให้ฝ่ายตุลาการมีส่วนในกระบวนการสรรหา เพราะ หนึ่ง มีความรู้ความชำนาญในเรื่องกฎหมายอย่างแท้จริง สอง มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินคน สาม มีความเป็นกลางทางการเมืองมากกว่าสถาบันอื่นเพราะเป็นลักษณะของวิถีชีวิตและวิชาชีพอยู่แล้ว

5) กรรมการการเลือกตั้ง ส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมจึงเกิดขึ้นไม่ได้ และกำลังจะเกิดปัญหาเช่นเดียวกันในกรณีของการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เพราะกรรมการสรรหายังตกอยู่ภายใต้อำนาจบารมี และผลประโยชน์ของฝ่ายการเมือง ทำให้ไม่มีทางเป็นกลางได้เลย

นายคำนวน ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสิงห์บุรี และประธานกรรมาธิการการยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ เมื่อคณะกรรมการการสามัญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลได้เสนอชื่อบุคคลมายังวุฒิสภา วุฒิสภา 200 คน จะทำการพิจารณาโดยอ่านประวัติและความประพฤติของแต่ละคนแล้วปรึกษากัน เช่น จะพิจารณาแต่งตั้งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ก็จะมีการดูวุฒิสภาที่มีประสบการณ์ทางด้านสำนักงานประมาณว่าบุคคลที่เสนอชื่อมา มีคุณสมบัติเป็นอย่างไรบ้าง ซึ่งในท้ายที่สุดวุฒิสภาแต่ละคนก็จะกลั่นกรองด้วยตัวเอง โดยไม่มีการชี้นำจากบุคคลอื่น การใช้ดุลพินิจของวุฒิสภาเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา และใช้เหตุผล

แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ และประธานกรรมาธิการการสาธารณสุข (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญปัญหาที่พบคือการพิจารณาของวุฒิสภาอาจมีการลอบบีตัวบุคคลกันบ้าง แต่ก็ไม่ค่อยมีผลต่อการใช้วิจารณญาณของวุฒิสภาแต่ละคน

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสกลนคร และกรรมาธิการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์วันที่ 14 พฤศจิกายน 2545)

1) อำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งแต่เดิมไม่มีจึงไม่สามารถที่จะเปรียบเทียบได้ว่าดีขึ้นหรือไม่ แต่บอกได้ว่าอุปสรรคยังมีเยอะ แต่โดยส่วนตัวยังถือว่า ส.ว.มีความรับผิดชอบค่อนข้างสูง เกินกว่าครึ่งหนึ่งของ ส.ว. ใช้วิจารณญาณตัดสินใจด้วยตัวเอง ใครจะลอบบี เป็นเรื่องธรรมดา เรื่องลอบบีก็คือการมาบอกมากล่าวกัน คนจะเชื่อไม่เชื่อเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่การลอบบีจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหรือไม่มันต่างหากที่เป็นเรื่องสำคัญ แล้วในทัศนะส่วนตัวคิดว่าเกินกว่าครึ่งหนึ่งของ ส.ว.การลอบบีไม่มีอิทธิพล แต่ต้องยอมรับว่าความไม่พอใจต่อการเลือกมีใหม่คำตอบคือมี แต่ก็ต้องยอมรับในวิถีทางของการเป็นมาเป็นไป เพราะแม้เราจะไม่พอใจต่อผลในการคัดเลือกที่ออกมาก็ตามที แต่เรายังมีอำนาจในการตรวจสอบเขาอีก

2) ในส่วนของการตรวจสอบยังไม่ได้ทำ เพียงแค่กระบวนการในการตรวจสอบก็แยกแล้ว ซึ่งยังไม่มีการที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบโดยตรง ควรที่จะต้องมีหน่วยงานของวุฒิสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร ในการทำหน้าที่ตรวจสอบรายชื่อ 50,000 ชื่อที่ยื่นถอดถอนต่อวุฒิสภา และ ตรวจสอบ 50,000 ชื่อที่ยื่นเสนอกฎหมายต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยองค์กรนี้ต้องทำงานประสานร่วมกับกรมการปกครอง และ ก.ก.ต. โดยตรงพร้อมทั้งบูรณาการข้อมูลโดยอาจจะใช้หน่วยงานที่มีอยู่ก็ได้

3) ในการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่าง ส.ส.และส.ว.ยังไม่เกิดขึ้น ทั้ง ๆ ที่เมื่อมีการตรวจสอบแล้วพบว่ามีความผิดแล้วยังเอาผิดไม่ได้ น่าจะมีการทำงานร่วมกันในภาพใหญ่หัวใจของการตรวจสอบยังทำได้ไม่เต็มที่ การตรวจสอบยังไม่สามารถเจาะลึกและตรวจสอบไปถึงตัวผู้กระทำผิดได้

4) ในส่วนของกรรมการสรรหายังมีอุปสรรค เช่น ในการเลือก ก.ก.ต.ไม่ควรที่จะมีผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วม ไม่ควรให้มีพรรคการเมืองร่วมเป็นกรรมการสรรหาแม้น้อย แม้แต่ในส่วนของ ปปช.และศาลรัฐธรรมนูญ เองก็ไม่ควรมีตัวแทนพรรคการเมืองเข้าร่วมควรให้ตัวแทนของนักวิชาการกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และประธานคณะกรรมการสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชน (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤศจิกายน 2545)

1) จากปัญหาในเรื่องของการเริ่มไม่มีอิสระในตัววุฒิสภาบางส่วน ก็อาจเป็นปัญหาในส่วนของ การแต่งตั้งถอดถอนที่จะมีขึ้นในอนาคต

2) นอกจากนี้ในเรื่องของการแต่งตั้งในส่วนของกรรมการสรรหานั้น การที่วุฒิสภาจะแต่งตั้งใคร หรือเลือกตั้งใครนั้นจะเลือกจากกรรมการสรรหาที่สรรหามาสองเท่า แต่กรรมการสรรหาจะมีปัญหาคือ

หนึ่ง กรรมการสรรหาไม่ได้มีการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ในการสรรหาให้แน่นอนชัดเจน มีการปรับเปลี่ยนระหว่างการสรรหา เช่น ในกรณีมีการปรับเปลี่ยนกรณีการเลือก คุณศิริพันธ์ รูปกล้า เพราะมีการเปลี่ยนวิธีการลงคะแนน หรือมีการหยุดพักการประชุมและมีการประชุมลับ แสดงให้เห็นถึงความไม่ชัดเจนแน่นอน วิธีการในที่นี้หมายความว่าแต่ละชุดของกรรมการสรรหาที่ไม่มีความชัดเจนแน่นอน โดยเปรียบเทียบระหว่างชุดก็ไม่มีแน่นอนในมาตรฐานเดียวกัน

สอง กรรมการสรรหาบางชุดมีปัญหา คือ มีผู้มีผลประโยชน์สอดแทรกเข้ามาโดยเอาคนของตัวเองมาเป็นกรรมการสรรหา แล้วส่งให้วุฒิสภาเลือกทำให้วุฒิสภาต้องเลือกจากคนที่ถูกกรรมการสรรหาเลือก มาอีกที ซึ่งก็เป็นคนที่อยู่ในกลุ่มที่มีผลประโยชน์ อาทิ ก.ส.ช.และ ก.ท.ช.

สาม ในเรื่องของตัวแทนพรรคการเมืองพบว่าตัวแทนพรรคการเมืองที่ได้รับการคัดเลือกเป็น กรรมการสรรหาส่วนใหญ่จะเป็นตัวแทนพรรคการเมืองจากฝ่ายรัฐบาล ไม่มีพรรคฝ่ายค้าน ทำให้เกิดโอกาสที่จะบล็อคโหวตได้

3) มีการตั้งข้อสังเกตว่าในการเลือกองค์กรอิสระในช่วงปีแรก ของวุฒิสภานำหน้าที่ได้ค่อนข้างดี เช่น ในกรณีการเลือกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรรมการชุดดังกล่าวไม่มีอำนาจมากนักก็เลยไม่มีการสอดแทรกมากนัก แตกต่างจากองค์กรอิสระอื่น ๆ เช่น ก.ส.ช., ก.ท.ช., คณะกรรมการการเลือกตั้ง,ศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งล้วนเป็นองค์กรที่มีอำนาจมาก

4) การที่เสนอให้ตัดตัวแทนพรรคการเมืองออกจากการเป็นกรรมการสรรหานั้น ตนเห็นด้วยอย่างยิ่ง แม้แต่สมาชิกพรรคการเมืองเองยังมีความเห็นว่าควรจะต้องตัดออกเพราะเป็นไปไม่ได้ที่จะไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวก ควรเอาตัวแทนองค์กรอิสระเลือกกันเองมาแทนในส่วนของตัวแทนจากพรรคการเมือง แต่ต้องไม่ใช่องค์กรที่กำลังสรรหาทำการคัดเลือกกันเอง และในส่วนของปัญหาในเรื่องของการให้ประชาชน

50,000 รายชื่อสามารถยื่นถอดถอนได้นั้นก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกันกับขั้นตอนของการเสนอกฎหมายของประชาชน

นายอุตร ตันติสุนทร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดตาก และ ประธานกรรมการการปกครอง (สัมภาษณ์ วันที่ 27 พฤศจิกายน 2545)

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระก็เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ได้แก่ บรรดาองค์กรอิสระต่าง ๆ แต่ปัญหาที่พบในกระบวนการดังกล่าวอยู่ในกระบวนการสรรหา เช่น คณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กทช. ซึ่งปัญหาเกิดขึ้นคือ เมื่อวุฒิสภาได้ทำการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่กรรมการสรรหาคัดเลือกมาให้ วุฒิสภาเลือกก็พบว่า วิธีการในการสรรหาของกรรมการสรรหาไม่ถูกต้อง วุฒิสภาจึงไม่รับพิจารณาและขณะเดียวกัน วุฒิสภาก็ได้ส่งเรื่องต่อไปยังศาลปกครอง ศาลปกครองในขณะนี้พิจารณาแล้วว่า วุฒิสภานั้นทำถูกต้องแล้ว กรรมการสรรหาทำการร้องทุกข์อุทธรณ์ไปยังศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้เรื่องอยู่ในการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

นายนิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอ่างทอง และ ประธานกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2545)

กระบวนการแต่งตั้งและถอดถอนยังเหมือนเดิม แต่ลึกขึ้น คือ เจาะถึงวิธีการสรรหาว่าชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่เดิมจะไม่ยุ่งเรื่องสรรหาเท่าไรวุฒิสภาชุดนี้ไม่ยอมให้ผ่านได้ง่ายๆเลย แต่ว่าก็มี การล็อบบี้กันหนักขึ้นเพราะมาจากเลือกตั้ง ต้องยอมรับความจริงว่ามีความผูกพันในทางการเมืองกันของวุฒิสภากับสภาผู้แทนราษฎร แต่คนที่เป็กลางก็ยังมีมากกว่า มีความเป็นอิสระที่จะตัดสินใจด้วยเหตุด้วยผล

นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และ ประธานกรรมการกิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์ วันที่ 2 ธันวาคม 2545)

สำหรับเรื่องการแต่งตั้งบุคคลและถอดถอนบุคคลนั้น การถอดถอนยังไม่มี แต่ว่าการแต่งตั้งบุคคลนั้นได้ดำเนินการแล้ว เข้าใจว่าดำเนินการได้ครบถ้วนทุกองค์อิสระเรียบร้อยแล้ว ถ้าประเมินก็ถือว่าทำหน้าที่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ เพียงแต่ว่ายังมีปัญหาอยู่ในขั้นตอนรายละเอียดของกระบวนการสรรหาซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่จะมาถึงวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภาได้ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความไปแล้ว เรื่องกรรมการสรรหา กสท. และศาลรัฐธรรมนูญก็ได้วินิจฉัยแล้วว่าไม่ถูกต้องจริง ก็ต้องไปเริ่มดำเนินการกันใหม่

ข) ข้าราชการประจำสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

นางสาววรรณิ เกตุนุติ รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) สำนักกำกับและตรวจสอบรับผิดชอบในการสรรหาและแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ปัญหาคือ บุคคลากรไม่ได้เชี่ยวชาญในด้านการตรวจสอบประวัติและพฤติกรรม ซึ่งมี

ลักษณะของการสืบสวนสอบสวนด้วย บุคคลากรไม่ได้มีพื้นฐานการทำงานด้านนี้มาก่อน ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกหลายหน่วยงาน ซึ่งอาจจะทำให้ไม่ทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งสำนักงานยังไม่มีเครื่องมือตรวจสอบข้อมูลของตนเอง ต้องรอการรับรองความถูกต้องจากหน่วยงานภายนอกก่อน เช่น การลงชื่อเรียกร้องของประชาชนห้าหมื่นรายชื่อ ก็ต้องรอการตรวจสอบว่าประชาชนที่ลงชื่อนั้นเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งครบห้าหมื่นคนหรือไม่ ความล่าช้าจึงไม่ได้เกิดที่สำนักงานแต่เกิดจากการรอการตรวจสอบจากภายนอก

2) การยื่นถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ประชาชนเสนอต่อประธานวุฒิสภามีบ่อยครั้ง แต่ยังคงอยู่ระหว่างการดำเนินการของป.ป.ช. ยังไม่มีถึงขั้นที่ให้สมาชิกวุฒิสภาลงมติ แต่ขบวนการถอดถอนนั้นหากประชาชนดำเนินการเองแล้วเป็นเรื่องที่ยากมาก เพราะมีประชาชนที่มายื่นแล้วไม่สามารถหารายชื่อได้ครบห้าหมื่นคน พอถึงเวลาจึงไม่สามารถมายื่นได้

นายมนตรี รูปสุวรรณ รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

1) การทำหน้าที่พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญเห็นว่าควรจะมีระเบียบกลางที่นำมาใช้ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคล ตลอดจนถึงพิจารณาว่ากระบวนการสรรหาของคณะกรรมการสรรหาต้องมีการปรับปรุงหรือไม่ เพราะมีหลายคนเห็นว่าในส่วนที่เป็นตัวแทนของพรรคการเมืองไม่ควรจะมี

2) นอกจากนี้ความเป็นอิสระทางความคิดของวุฒิสภาในการแต่งตั้งบุคคลในช่วงแรกนี้เห็นว่ายังมีความเป็นกลาง สามารถรับประกันได้ แต่ถ้ามีการเลือกตั้งวุฒิสภาครั้งต่อไปก็ต้องดูว่าจะมีพรรคการเมืองเข้ามาหนุนหรือไม่ แต่โดยส่วนตัวแล้วเห็นว่าพรรคการเมืองไม่สามารถมาครอบงำวุฒิสภาได้

นายพิเชษฐ์ กิตติสิน รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

1) ในส่วนของการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ยังเป็นปัญหา คือ เมื่อคณะกรรมการสรรหา เสนอชื่อบุคคลมายังวุฒิสภา วุฒิสภาสามารถตรวจสอบได้อีกครั้งหนึ่งหรือไม่ หรือต้องยอมรับตามที่คณะกรรมการสรรหาเสนอมา ทั้ง ๆ ที่วุฒิสภาจะต้องเป็นผู้ที่นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งต่อไป ซึ่งเป็นเรื่องที่ยังไม่ยุติเสียที และเมื่อย้อนกลับไปดูบันทึกการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน

2) ปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ การที่รัฐธรรมนูญกำหนดว่าต้องมีตัวแทนจากพรรคการเมืองในคณะกรรมการสรรหา เพราะฉะนั้นจึงหนีไม่พ้นที่จะมีการเล่นพรรคเล่นพวกกันบ้าง แต่วุฒิสภาก็ยังคงมีดุลพินิจที่เป็นอิสระอยู่

นางมัลลิกา ลับโพธิ์ ผู้อำนวยการสำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) การแต่งตั้งบุคคล ก็พอใช้เพราะในข้อบังคับฯ จะมีการวางระบบการตรวจสอบประวัติของผู้ที่จะไปดำรงตำแหน่งก่อนเข้ากระบวนพิจารณา มีสำนักกำกับและตรวจสอบทำหน้าที่เหมือนเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

2) การตรวจสอบจะเป็นเรื่องการถกเถียงแต่ยังไม่มีเรื่องเข้ามาสู่ที่ประชุมเพราะกำลังอยู่ในขั้นตอนของป.ป.ช. คือคดีไม่มีมูล ที่เข้าที่ประชุมจนดำเนินการลงมติยังไม่มี

2.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสนับสนุนการทำงานของวุฒิสภาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น

ก) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายวิฑูรย์ นามบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี และประธานกรรมการพัฒนาการเมือง (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) ต้องการให้บทบาทของกรรมการมีอำนาจจริง เมื่อตั้งกรรมการสามัญขึ้นมาศึกษาแล้วไม่ได้รายงานต่อสภาโดยตรง แต่รายงานต่อประธานสภาเท่านั้น ซึ่งก็ไม่ทราบว่าประธานสภาจะนำไปทำอะไร เรื่องที่คณะกรรมการจะรายงานต่อสภาก็เฉพาะเรื่องที่สภามอบหมาย

2) ต้องการให้เป็นข้อบังคับการประชุมสภา ว่าหากคณะกรรมการศึกษาเรื่องใดเสร็จแล้วให้มอบต่อประธานสภาเพื่อให้ประธานสภาเสนอต่อรัฐบาลให้นำไปปฏิบัติต่อไป แต่ตอนนี้การทำงานของรัฐบาลกับคณะกรรมการมีความซ้ำซ้อนกัน เช่น ในกรณีของการปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการการพัฒนาการเมืองก็ศึกษากรรมการปกครองก็ศึกษาขณะเดียวกันรัฐบาลก็ตั้งคณะขึ้นมาศึกษาอีกเช่นกันเมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลจะเอาคณะทำงานของรัฐบาลเป็นหลัก กรรมการของสภาจึงไม่มีบทบาทเท่าที่ควร

3) ค่าตอบแทนของที่ปรึกษา, ผู้อำนวยการ, เลขานุการ และคณะผู้ทำงานของคณะกรรมการที่ได้รับจากสภา 120,000 บาท ไม่เพียงพอต่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นายถาวร เสนเนียม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา และประธานกรรมการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) ค่าตอบแทนของผู้ช่วย และผู้อำนวยการที่จะช่วยในทางวิชาการให้น้อยเกินไป ไม่เพียงพอและเหมาะสมกับงานระดับนั้นมองไม่ได้ ทำได้เพียงงานที่คอยรับคำสั่งไม่สามารถช่วยคิดได้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องทำเอง

2) ห้องสมุดของสภาไม่ค่อยมีเอกสารข้อมูลหรือตำราสำหรับค้นคว้าข้อมูลที่จะช่วยให้เป็นคลัง

สมองสำหรับสมาชิกสภาได้

3) การเก็บเอกสารข้อมูล บันทึกการประชุมของคณะกรรมการชุดต่างๆ ควรทำให้ทันสมัย เช่น บันทึกลงแผ่นซีดี จะช่วยให้เอกสารไม่สูญหายง่ายๆ เพื่อให้เวลาค้นหาเจตนาารมณ์ของกฎหมายแต่ละฉบับเป็นอย่างไร มีที่มาอย่างไร

4) ความไม่พร้อมของห้องทำงานกรรมาธิการและอุปกรณ์ประจำสำนักงาน เช่น มีห้องประชุม น้อย อุปกรณ์ไม่ทันสมัย

5) ควรเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสภาได้อบรมหรือศึกษาหลักสูตรเช่นหลักสูตรของสถาบันพระปกเกล้าอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่ประจำกองกรรมาธิการ ฝ่ายร่างญัตติ ร่างกระทู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาข้าราชการประจำของรัฐสภาให้สามารถทำงานร่วมกับสมาชิกรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรู้สอดคล้องกับงานที่ทำอยู่

นายสุขุมพงษ์ โง่นคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ และ กรรมการประสานงาน พรรคร่วมรัฐบาล (สัมภาษณ์วันที่ 13 พฤศจิกายน 2545)

1) ผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาควรหาเสียงได้ และเมื่อหาเสียงได้ก็ควรให้สังกัดพรรคการเมือง เมื่อสมาชิกวุฒิสภาสังกัดพรรคการเมืองก็จะเสนอนโยบายตามพรรคการเมืองที่ตนสังกัด เช่น จะกลับกรองกฎหมายอย่างไร จะควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินอย่างไร และจะมีความเห็นในการแต่งตั้งและถอดถอนบุคคลอย่างไร พรรคการเมืองจะกำหนดไว้ได้ชัดเจน

2) ต้องให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้อำนาจอธิปไตยเพิ่มขึ้นจริงๆ ปัจจุบันคนที่ใช้อำนาจอธิปไตยอยู่ประมาณสองล้านคนเท่านั้น ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีอำนาจในการปกครองประเทศ เพราะฉะนั้นความเห็นของคนส่วนใหญ่ไม่ได้นำมาสะท้อนในรัฐสภา ต้องให้คนส่วนมากได้มีส่วนร่วมจริงๆ รัฐสภาจึงจะสะท้อนความต้องการของประชาชนจริงๆ

3) ในแง่ของความเป็นอิสระในการบริหารงานภายในนั้น รัฐสภาก็มีพระราชบัญญัติบริหารข้าราชการฝ่ายรัฐสภาซึ่งถือว่ามีความเป็นอิสระพอสมควร ปัญหาตอนนี้ก็คือ ดูประหนึ่งว่ารัฐสภาได้รับงบประมาณน้อยกว่าองค์กรอื่น จึงเกิดคำถามว่าควรจะแยกรัฐสภาให้เป็นอิสระด้านธุรการและด้านงบประมาณจริงๆ หรือไม่ แต่รัฐสภาไม่สามารถหารายได้เอง จึงต้องพึ่งงบประมาณจากรัฐบาลซึ่งทำหน้าที่หารายได้ ความเป็นอิสระทางงบประมาณจึงเป็นไปได้ไม่ได้ในเมื่อรัฐสภาหาเงินเองไม่ได้

4) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปัจจุบันทำงานได้ลำบากมาก เคยไปดูงานมาหลายประเทศไม่เคยเห็นประเทศไทยที่ให้ผู้แทนราษฎรไทยมาทำงาน ลงชื่อ แล้วเข้าห้องประชุม คนช่วยเหลืองานก็ไม่มี โต๊ะเก้าอี้ทำงานก็ไม่มี แล้วจะเอาศักยภาพ ความรู้ความสามารถที่ไทยมาทำงาน ผู้แทนจะต้องทำหน้าที่เสนอกฎหมาย ควบคุมการทำงานของรัฐบาล ต้องทำงานในฐานะกรรมาธิการ ต้องศึกษาค้นคว้า แต่ห้องสมุด

เพื่อการค้นคว้าก็ยังมี ไปเซ็นชื่อเข้าห้องประชุมแล้วก็ออกมากินกาแฟคุยกันนี่คือบทบาทของผู้แทนในปัจจุบัน มันต้องมีห้องทำงาน มีที่ค้นคว้า มีผู้ช่วยงาน เข้าไปประชุมก็ได้กันด้วยเหตุและผล ประโยชน์จึงจะเกิดกับประเทศชาติ

5) จะต้องมีการให้ความรู้เสริมทักษะทางด้านรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ เพราะภาษากฎหมายเป็นเรื่องภาษาเทคนิค ถ้าไม่เข้าใจจะทำหน้าที่เสนอกฎหมายหรือแก้กฎหมายได้อย่างไร เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ผู้แทนราษฎรได้อย่างเต็มที่

นายชาญศักดิ์ ชวลิตนิตธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี และกรรมการการศึกษา (สัมภาษณ์ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2545)

1) เกี่ยวกับผู้ช่วยงาน ส.ส. ต้องแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับแต่งตั้งให้มาทำงานจริงๆ คนกลุ่มนี้จะตั้งใจทำงานและมีส่วนช่วย ส.ส. อย่างมาก เช่น การช่วยค้นข้อมูลที่ ส.ส. ต้องการ ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือ กลุ่มที่ได้รับการแต่งตั้งเพราะเป็นเครือญาติหรือเป็นพรรคพวกของ ส.ส. เพื่อใช้ประโยชน์ให้เป็นฐานคะแนนเสียงในท้องถิ่น

2) อีกประการหนึ่งก็คือ ต้องให้เงินเดือนแก่ ส.ส. อย่างเหมาะสมและเพียงพอที่จะจัดสรรให้ใช้จ่ายด้านต่างๆ ได้อย่างเพียงพอ รวมถึงน่าจะมีบำนาญบำนาญให้แก่อดีตสมาชิกรัฐสภาที่เกษียณจากงานการเมืองด้วย

3) สถานที่ทำงานของสมาชิกรัฐสภานั้นคับแคบ และอุดอู๋เกินไป สิ่งแวดล้อมแบบนี้ไม่อำนวยให้ใช้สมองคิดอะไรได้เลย ยกตัวอย่างเช่น หากต้องเตรียมตัวอภิปรายในสภาที่ไม่มีห้องทำงานที่สงบให้ซักซ้อมประเด็นที่เตรียมมาพูด

4) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ น่าจะมีการจัดทำหนังสือ หรือทำเป็นเว็บไซต์ บอกกล่าว หรือให้ความรู้แก่ประชาชน ถึงหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรืออาจจะเป็นคำแนะนำแก่ผู้ที่ต้องการจะลงสมัครรับเลือกตั้งต่อไป โดยให้เตรียมตัวผ่านหลักสูตรนักการเมืองซึ่งอาจจะจัดโดยสถาบันพระปกเกล้า เป็นต้น

ร้อยตรี ประพาส ลิ้มปะพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรระบบบัญชีรายชื่อ และผู้อำนวยการพรรคชาติพัฒนา (สัมภาษณ์ วันที่ 16 ธันวาคม 2545)

1) ส่วนที่สำคัญคือ ศูนย์ข้อมูลต้องมีความทันสมัยที่สามารถให้บริการได้รวดเร็ว เพราะปัจจุบันสมาชิกรัฐสภามีถึง 700 คน นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้ช่วยส.ส. และที่ปรึกษาอีกจำนวนมาก ฉะนั้นการบริการข้อมูลข่าวสารต้องมีประสิทธิภาพจริง ๆ จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการของคนเหล่านี้ได้

2) ความไม่สะดวกในด้านการบริการมีเยอะ เช่น สถานที่จอดรถควรปรับปรุงให้หน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประชุมควรจะแยกตัวออกไป

3) ห้องประชุมคณะกรรมการน้อยเกินไป ควรมีห้องประชุมเพิ่มขึ้นเพราะว่าคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรปัจจุบันมีถึง 31 คณะ เมื่อมีการประชุมบ่อยครั้งที่คณะกรรมการหลายคณะจะประชุมตรงกัน ทำให้มีปัญหาในการใช้ห้องประชุม

4) ส่วนห้องทำงานของ ส.ส. นั้นต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ เช่น หนึ่ง ต้องคำนึงว่าจำเป็นต้องมีหรือไม่ สอง มีความจำเป็นจริงหรือไม่ ถ้าเศรษฐกิจของประเทศดี บ้านเมืองมีเงินมีทองพอเพียง ส.ส. ก็ควรมีห้องทำงานส่วนตัว แต่ถ้าเศรษฐกิจยังไม่ดีก็ยังไม่ควรมี เพราะในความเป็นจริง ส.ส. ก็ไม่ได้ทำงานในสภาตลอด ยกเว้นการทำงานในกรรมาธิการ

5) สำหรับข้าราชการประจำสภาที่มีเวลาว่างในระหว่างการประชุมสภาก็ควรมีการฝึกอบรม ให้ความรู้เสริมประสิทธิภาพ มีการประเมินผล เพราะต้องทำงานเกี่ยวกับงานบริการ งานวิชาการ และงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุม

6) ควรให้เครื่องมือที่ทันสมัยแก่ผู้ช่วย ส.ส. เช่น คอมพิวเตอร์แบบพกพาเพื่อใช้ในการหาข้อมูลที่ทันสมัยแก่ ส.ส.

ข) สมาชิกวุฒิสภา

พลตรีมนูญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา (สัมภาษณ์วันที่ 16 ตุลาคม 2545)

1) รัฐธรรมนูญเขียนว่า รัฐสภา มีสองสภาคือสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แต่โครงสร้างของรัฐสภาจริงๆ มันไม่ทำงาน ไม่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งจะมีผลต่อบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา รัฐสภาไม่มีสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรับหน้าที่แทน น้ำหนักจึงไปตกที่สภาผู้แทนมากกว่า

2) รัฐสภาขาดตัวสมอง ขาดหน่วยงานของตัวเอง มีผลให้ เช่นในงานเห็นชอบกฎหมายที่เน้นไปที่สภาผู้แทนทำแทน แต่สภาผู้แทนก็ไม่ใช่รัฐสภา

3) เรื่องการต่างประเทศ และภารกิจอื่น เช่น เรื่องที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ การทำสนธิสัญญา การประกาศสงคราม ฯลฯ ก็ไม่มีเจ้าหน้าที่ทำงาน

4) วุฒิสภาปัจจุบันมาจากการเลือกตั้งก็จริงอยู่ แต่ตัวบุคคลยังมีวัฒนธรรมแบบเดิม ทำให้ไม่ใช่เป็นวุฒิสภาเพื่อประชาชนร้อยเปอร์เซ็นต์ จะต้องมีการปรับโครงสร้างใหม่ ระบบใหม่ กำหนดแนวทางวัฒนธรรมใหม่เพื่อให้เป็นวุฒิสภาที่มาจากประชาชน

5) แต่การจะเปลี่ยนเสือ เปลี่ยนหมวก เปลี่ยนวิธีคิดของสมาชิกวุฒิสภาที่ยังคิดแบบเดิมก็ไม่ใช่ง่าย

6) วุฒิสภาเก่ากับใหม่วัดกันได้น่ายาก เพราะองค์ประกอบต่างกัน สมาชิกวุฒิสภาเก่าจากการแต่งตั้งซึ่งเป็นข้าราชการประจำ แม้จะไม่มีห้องทำงานที่รัฐสภา แต่ก็มีสถานที่ทำงานประจำ ลูกน้อง และเครื่องมือเครื่องมือ แต่สมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ไม่มีเลยเพราะสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากทุกจังหวัดนั้นไม่มีแม้แต่ที่ทำงาน ทำให้ประสิทธิภาพส่วนบุคคลลดลง แต่สมาชิกวุฒิสภาก็ต้องทำหน้าที่ให้ได้ตามรัฐธรรมนูญ

7) ต้องการทำให้วุฒิสภาให้มีวุฒิภาวะ มีความเป็นกลาง มีความเป็นอิสระทุกด้าน แต่ทุกวันนี้ยังไม่เป็นเช่นนั้นเพราะแม้แต่การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการประจำรัฐสภาก็ต้องฟังระเบียบของ ก.พ. และยังไม่มียุติธรรมในเรื่องการใช้งบประมาณต้องขอผ่านทำเนียบไป สำนักงบประมาณ และกระทรวงการคลัง องค์การอิสระทุกองค์กรมีความเป็นอิสระในการใช้งบประมาณ แต่รัฐสภาซึ่งเป็นศูนย์กลางที่ก่อให้เกิดอำนาจรัฐกลับทำไม่ได้ ด้วยตัวเอง

8) การจัดโครงสร้างทางอำนาจกับการกำหนดภารกิจที่กว้างขวางของวุฒิสภานั้นขัดกัน เพราะวุฒิสภามีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบทั้งฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการ และฝ่ายนิติบัญญัติเอง รวมถึงองค์กรอิสระด้วย แต่กลับเป็นเพียงส่วนหนึ่งของรัฐสภาเท่านั้น แม้แต่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเองก็ไม่มีขีดความสามารถที่จะทำตามภารกิจได้ทั้งหมด การทำงานของวุฒิสภาก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากขีดความสามารถนั้นมีจำกัด แต่ภารกิจนั้นกว้างขวางมาก

นายคำนวณ ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสิงห์บุรี และประธานกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

การทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติเป็นกระบอกสะท้อนการทำงานของฝ่ายบริหาร ถ้าหากว่าฝ่ายบริหารรับฟังความคิดเห็นและข้อท้วงติงจากรัฐสภาบ้างพอสมควรก็เท่ากับว่ารัฐสภาเป็นกระบอกอีกบานหนึ่งที่สะท้อนภาพการทำงานให้กับรัฐบาล

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสกลนคร และกรรมการกิจการสตรี เยาวชนและผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์วันที่ 14 พฤศจิกายน 2545)

1) เจ้าหน้าที่หรืออัตรากำลังไม่พอต่อการปฏิบัติหน้าที่

2) ยังขาดนักกฎหมาย การอบรมนักกฎหมายให้เข้าใจมุมมองเข้าใจรายละเอียดในเรื่องงานของสภายังผลิตออกมาไม่ทัน ไม่ทันการใช้ นอกจากนี้ยังต้องการการผสมผสานมุมมองของนักรัฐศาสตร์ก็ยังคงต้องการอยู่มากเช่นกัน ซึ่งยังเป็นจุดอ่อนอยู่

3) นอกจากนี้ในส่วนของฝ่ายธุรการ เด็กรุ่นใหม่ที่จะเข้ามามีความเชี่ยวชาญในเรื่องภาษาไทยผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ด้านธุรการยังไม่มีมีความเชี่ยวชาญหรือชำนาญมากพอ

4) ในส่วนของงบประมาณควรให้ฝ่ายนิติบัญญัติมีอิสระ ในลักษณะของ (Block Grant) มาเลยจะดีกว่า

5) เทคโนโลยีการบูรณาการใช้สารสนเทศของทั้งสองสภายังไม่มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควรรวมทั้งการประชาสัมพันธ์ด้วยยังไม่ได้เท่าที่ควร

6) ในเรื่องของทีมงานมองว่าการใช้ทีมงานยังไม่มีประสิทธิภาพมากเท่าที่ควรยังใช้งานได้ไม่เต็มที่เงินที่ให้ ส.ว. สามารถจ้างผู้ช่วยและผู้เชี่ยวชาญ 5 คนนั้นควรที่จะเป็นเงินก้อนมอบให้ ส.ว. หรือ ส.ส. ในการจ้างคนมาทำงานจริง ๆ และสามารถตรวจสอบได้ โดยให้ ส.ว. หรือ ส.ส. ไปบริหารและจัดการเงินก้อนนั้นเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการตัดปัญหานำเอาคนในครอบครัวมาเป็นผู้ช่วย

7) ปัญหาในเรื่องความไม่เพียงพอของห้องประชุม อย่างน้อยน่าจะมีห้องสำหรับประชุมของกรรมาธิการสามัญ 21 ห้อง และมีโต๊ะสำหรับกรรมาธิการ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้มาชี้แจง โดยที่ปัจจุบันห้องที่ใช้เป็นการใช้ร่วมกันทั้งสองสภา ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้งานของ ส.ว. มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และประธานคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน (สัมภาษณ์วันที่ 19 พฤศจิกายน 2545)

1) ในส่วนของเจ้าหน้าที่สภามีข้อดี คือมีประสบการณ์ในการประชุมที่สูงมากและในการประชุมแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการประชุมใหญ่ หรือประชุมเล็ก เจ้าหน้าที่จะไม่แสดงอาการว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

2) การอำนวยความสะดวกในเรื่องเอกสารการประชุมค่อนข้างดี

3) เจ้าหน้าที่บางคนสามารถช่วยแบ่งเบาในเรื่องของหาข้อมูลสนับสนุนโดยเฉพาะในส่วนของการหาข้อมูลกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสนับสนุนในเรื่องที่กำลังดำเนินการ

4) จุดอ่อนที่พบ คือ หนึ่ง ค่อนข้างที่จะนอนน้อมกับ ส.ว. มากเกินไป สอง ข้าราชการที่มีประสบการณ์ที่มีประสบการณ์จะถูกซื้อตัวไปอยู่ที่อื่น และ สาม การที่ให้ ส.ว. และ ส.ส. สามารถมีผู้ช่วยได้ แต่มี ส.ว. และ ส.ส. บางคนนำเอาลูก เอาภรรยามาเป็น แล้วไม่ต้องทำงาน หรือกล่าวอีกนัยคือ ดูเหมือนว่าระบบสภาไม่มีความโปร่งใส

นายอุดร ดันติสุนทร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดตาก และ ประธานกรรมการการปกครอง (สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤศจิกายน 2545)

1) ควรมีงบประมาณในการสนับสนุนงานวิจัย ในเรื่องว่าจะมีบ้างที่จะมีส่วนในการสนับสนุนการทำงานของรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพนอกจากนั้น

2) ในเรื่องความเพียงพอของบุคลากร ทางฝ่ายบริหารเท่าที่เห็นอยู่ก็มีความเพียงพอ แต่ถ้าจะมีการเสริมในอนาคตก็เห็นด้วย ในปัจจุบันรู้สึกว่าการบริหารทั้งในส่วนองระเบียบวาระประชุมหรืออะไรก็ดี คล่องตัวดี

3) ในเรื่องของสถานที่ทำงาน ควรมีการปรับปรุงทั้งในส่วนของห้องประชุมและ ห้องทำงานของ ส.ส. และ ส.ว. มากขึ้น เพื่อความคล่องตัวในการทำงาน เพราะปัจจุบันทั้ง ส.ส. และ ส.ว. ไม่มีห้องสำหรับทำงาน จะมีห้องทำงานก็เฉพาะในส่วนของประธานกรรมการ

4) สุดท้ายแล้วประชาชนก็ควรที่จะช่วยกันตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลด้วย เพราะบ้านเมืองเป็นเรื่องของประชาชน ไม่ใช่แค่นักการเมืองเท่านั้น ดังนั้นเราทุกคนมีหน้าที่ต้องช่วยกัน

นายนิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดอ่างทอง และ ประธานกรรมการ
วิสามัญกิจการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2545)

1) จำนวนข้าราชการประจำสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเพิ่มขึ้นนับร้อยคน มีการปรับปรุงโครงสร้างภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาอย่างมาก ปรับขึ้นเป็น “สำนัก” ก็มาก กองกรรมาธิการก็แบ่งเป็นสองกอง มีหน่วยงานเป็นระดับอำนวยการกองในแต่ละสำนัก เช่น มีฝ่ายอำนวยการกรรมาธิการกิจการวุฒิสภาเป็นการเฉพาะเลย เพราะงานกิจการวุฒิสภานักขึ้น ทำหน้าที่เป็นตัวประสานทุกอย่าง แนวทางร่วมของวุฒิสภาทั้งหมด มีการะกอกที่เขียนไว้ในข้อบังคับเป็นอำนาจของกรรมาธิการกิจการวุฒิสภาในการพิจารณาบางเรื่องว่าเรื่องใดควรเป็นหน้าที่ของกรรมาธิการคณะใด เพื่อไม่ให้กรรมาธิการทำงานซ้ำซ้อนกัน

2) สมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ยังคงประชุมมักจะไม่สม่ำเสมอ ขาดประชุมเหมือนวุฒิสภาชุดเดิม ทั้งๆ ที่ ส.ว. ชุดนี้ไม่ได้เป็นข้าราชการประจำเหมือนชุดก่อน น่าจะมาประชุมได้พร้อมเพรียงกันมากกว่าที่เป็นอยู่

3) การกล่าวกันว่า ส.ว. มีการแบ่งเป็นฝักเป็นฝ่ายโดยมีพรรคการเมืองสนับสนุนอยู่นั้น บางที่อยู่ ที่เหตุผลเป็นสำคัญมากกว่าความสนิทสนม ไม่ใช่ทุกกรณีที่ ส.ว. จะลงมติตามแนวโน้มของพรรคการเมืองที่สนิทสนม เพราะ ส.ว. ชุดนี้มาจากการเลือกตั้ง หากตกอยู่ใต้อิทธิพลของคนอื่นประชาชนก็จะเสื่อมศรัทธา หากถามว่ามีการแทรกแซงได้หรือไม่ ก็ต้องตอบว่าแทรกแซงได้แต่ไม่ได้เป็นเด็ดขาด

นายวัลลภ ตังคณานันท์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกรุงเทพมหานคร และ ประธานกรรมการ
กิจการสตรี เยาวชน และผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์ วันที่ 2 ธันวาคม 2545)

1) ในส่วนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภานั้น น่าเสียดายที่ยังประสานขอความช่วยเหลือจาก ส.ว. น้อย ยกตัวอย่างเช่น เรื่องประชาสัมพันธ์ วุฒิสภามีนักประชาสัมพันธ์มืออาชีพเยอะมาก เช่น ดำรง พุดตาล เจริญศักดิ์ ปิ่นทอง สมเกียรติ อ่อนวิมล เป็นต้น สำนักงานเลขาฯยังประสานให้ใช้ศักยภาพของ ส.ว. เหล่านี้ไปช่วยในขั้นตอนการวางแผนและจัดระบบน้อยมาก หรือแม้กระทั่งระบบของการผลิตเอกสารและการอบรมบุคลากรก็ยังใช้ศักยภาพของ ส.ว. ให้เป็นประโยชน์ได้น้อย โดยสรุปก็คือ สำนักงานเลขาฯ ยังทำหน้าที่หนักในการรับใช้ ส.ว. มากกว่าที่จะขอให้ ส.ว. ช่วยเหลือในการพัฒนางานของวุฒิสภาเอง

2) ในทางกลับกัน เจ้าหน้าที่ของวุฒิสภาก็มีศักยภาพอยู่พอสมควรทีเดียว โดยเฉพาะในเรื่องของกฎหมาย คือ มีทั้งข้อมูลที่เรียกหาเรียกใช้ได้เร็ว มีนักกฎหมายที่มีประสบการณ์สูงเยอะมาก ที่น่าเสียดายก็คือ ส.ว. เองก็ใช้บริการ ใช้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในส่วนนี้น้อย มักจะเป็นการให้บริการทั่วๆ ไป ซึ่งถือว่าน่าเสียดาย

3) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะต้องหาตัวเชื่อมที่จะพัฒนาให้ระบบงานของสำนักงานเลขาธิการมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่านี้ โดยอาศัยความสามารถและเชี่ยวชาญของ ส.ว. เข้าไปเกื้อหนุนด้วย

ค) ข้าราชการประจำสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายพิฑูร พุ่มศิริธู รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์ วันที่ 10 ตุลาคม 2545)

1) สภาพปัญหาคือการทำงานที่ต้องแข่งกับเวลา เพราะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมักจะต้องการข้อมูลเอกสารแบบเร่งด่วน บางครั้งการจัดทำจึงได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน อีกประการหนึ่งคือปัญหาในการขอข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก

2) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานด้านการประชุม คือ พยายามปรับปรุงงานให้ลดการใช้เอกสารที่เป็นกระดาษให้น้อยลง ใช้คอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น แต่ก็มีปัญหาเรื่องความคุ้นเคยของสมาชิกรุ่นเก่า และปัญหาเรื่องอัตราค่าจ้างคน

3) บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็คล้ายเดิม แต่ปัญหามีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ต้องปรับตัวส่วนคุณภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากขึ้น เช่น ถ้าดูจากคุณวุฒิการศึกษาดีขึ้น ความเอาใจจริงเอาใจและมีความรู้ใหม่เข้ามาเยอะทำให้ทำงานได้จับใจ ต้องการพัฒนางานของตนเอง ข้าราชการก็ต้องพัฒนาให้ทันกับความต้องการที่หลากหลายของสมาชิกด้วย

4) ปัญหาอีกด้านหนึ่งคือด้านสถานที่ทำงาน และสถานที่ติดต่อ แม้แต่ห้องประชุมคณะกรรมการเองก็ยังไม่เพียงพอ

นายสิทธิชัย พิมเสน ผู้อำนวยการสำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์ วันที่ 9 ตุลาคม 2545)

1) ควรมีการปรับปรุงระบบการนำเสนอข้อมูลให้รวดเร็วทันสมัย เช่นการส่งระเบียบวาระการประชุม ควรส่งด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

2) ควรมีการประสานงานกันในเรื่องข้อมูลให้ดีกว่านี้ ของทั้งสองสภา

ง) ข้าราชการประจำสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

นางสาววรรณิ เกตุนุติ รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

1) ปัญหาในส่วนของการชำระค่าจ้าง คือ ปัญหาด้านเทคโนโลยี ถ้ารับเทคโนโลยีมาใช้กับงานมากขึ้นก็จะทำงานได้ง่ายขึ้น และใช้บุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) สำนักงานต้องพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อความต้องการของสมาชิกเพราะมีปัญหามากมาย เช่น การขาดแคลนบุคลากรทางด้านกฎหมาย เนื่องจากมีหน่วยงานอื่นที่ให้ค่าตอบแทนที่มากกว่า

3) อยากให้มีการเปลี่ยนแปลงคืออยากให้ประชาชนเข้าใจกระบวนการของรัฐสภา หากประชาชนเข้าใจเรื่องสิทธิต่างๆของตน ก็จะทำให้กระบวนการทำงานในสภาดีขึ้น เช่นในกรณีที่มีประชาชนมาร้องเรียนต่อวุฒิสภาแต่เรื่องนั้นไม่อยู่ในขอบเขตของวุฒิสภา แต่วุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้งก็จำเป็นต้องรับไว้

4) จริง ๆ แล้วบทบาทของวุฒิสภาคือการเป็นจุดประสานระหว่างการเมืองสองขั้วคือรัฐบาลและสภาผู้แทน โดยวุฒิสภามีความเป็นกลางที่จะประสานความคิดของประชาชนให้ทั้งรัฐบาลและสภาผู้แทนได้รับทราบ

นายมนตรี รูปสุวรรณ รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

โดยภาพรวมมองการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติว่าเป็นการทำงานที่อิงฝ่ายบริหารมาก ไม่ค่อยเป็นอิสระ ซึ่งมีสภาพคล้ายรัฐสภาทั่วโลก คือ ฝ่ายนิติบัญญัติยังพึ่งพิงฝ่ายบริหารแทบทุกเรื่อง ทำให้การทำงานของฝ่ายนิติบัญญัตินั้นอ่อนกว่า ซึ่งในปัจจุบันก็พยายามที่จะเปลี่ยนการทำงานของวุฒิสภาเป็นแบบมีเหตุผลมากขึ้น เป็นรัฐสภาที่ปฏิรูปการเมืองมากขึ้น และเห็นควรว่าหน่วยงานทางธุรการของวุฒิสภาควรเป็นหน่วยงานอิสระ คือ อิสระทั้งงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล

นายพิเชษฐ์ กิตติสิน รองเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 4 ตุลาคม 2545)

อยากให้หน่วยงานทางธุรการของวุฒิสภาเป็นอิสระเหมือนอย่างองค์กรอิสระอื่น เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้เพิ่มหน่วยงานขึ้นอีกหน่วยงานหนึ่ง คือ สำนักกำกับและตรวจสอบ โดยมีวัตถุประสงค์รองรับงานที่เพิ่มขึ้นของวุฒิสภาในการทำหน้าที่แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งและถอดถอนออกจากตำแหน่งโดยเฉพาะ และเพิ่มกลุ่มงานอีกกลุ่มงานหนึ่ง คือ กลุ่มงานร้องทุกข์

นางมัลลิกา ลับโพธิ์ ผู้อำนวยการสำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (สัมภาษณ์ วันที่ 3 ตุลาคม 2545)

ปัญหาของสำนักการประชุมเอง คือ ปัจจุบันมีการปรับโครงสร้างใหม่ภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กองการประชุมจึงเปลี่ยนมาเป็นสำนักการประชุมที่มีการแบ่งงานแยกย่อยมากกว่าเดิม เช่น แต่เดิมกลุ่มงานนิติคดีจะทำหน้าที่ทั้งงานด้านนิติคดี ด้านร่างพระราชบัญญัติ และด้านกระตุ้ แต่เมื่อแยกเป็นกลุ่มงานย่อย ๆ ทำให้บุคลากรในแต่ละกลุ่มมีน้อยมาก และมีปัญหาในการทำงานพอสมควร

5

การวิเคราะห์และประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทย

การศึกษาถึงประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในครั้งนี้ ทางคณะผู้วิจัยได้ดูที่ความสามารถขององค์การคือรัฐสภา ในการที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้เป็นสำคัญ ทั้งนี้โดยใช้ความหมายตามที่ทั้งนักวิชาการต่างประเทศและนักวิชาการไทยได้ศึกษาไว้ เช่น คัทชิน (D.A. Cutchin) ได้ให้ความหมายว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) นั้นคือ ความสามารถในการทำสิ่งที่ถูกโดยวิธีการที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายประสงค์ที่ต้องการ¹

มีฉวาท สุวรรณเรือง ได้รวบรวมความหมายของ ประสิทธิภาพ ที่นักวิชาการตะวันตกเสนอไว้ดังนี้

“A. Etzioni ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การว่า หมายถึง ขนาดของความสามารถขององค์การในการที่จะสามารถทำงานบรรลุเป้าหมายต่างๆ ที่กำหนดไว้”²

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการไทยที่ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพ ไว้ เช่น

“พิทยา บวรวัฒนา เห็นว่า ประสิทธิภาพขององค์การจะมีขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่า องค์การสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือปรารถนาให้เกิดขึ้น”³

¹ D. A. Cutchin, Guide to Public Administration. (Itasca, Illinois : F.E. Peacock Publishers, 1981), p. 32.

² มีฉวาท สุวรรณเรือง, “ประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันปราชญ์เลือกตั้งของโครงการ ท.ม.ก. ไปปฏิบัติ”, (วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม) คณะพัฒนาลังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2536) , หน้า 6.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.

ธงชัย สันติวงษ์ ได้สรุปความแตกต่างระหว่าง ประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้

“**ประสิทธิผล** หมายถึง ความสำเร็จในการที่สามารถดำเนินกิจการก้าวหน้าไปและสามารถบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์การตั้งไว้ได้

ประสิทธิภาพ หมายถึง การเปรียบเทียบทรัพยากรที่ใช้ไปกับผลที่ได้จากการทำงานว่าดีขึ้นอย่างไร แคไหน ในขณะที่กำลังทำงานตามเป้าหมายขององค์การ”⁴

โดยสรุปแล้ว ความหมายของคำว่า **ประสิทธิผล** คือ ความสามารถในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์การได้ตั้งเอาไว้

1. วิธีการประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทย

จากการศึกษาแนวคิดในการประเมินประสิทธิผลขององค์การทั่วไป นั้นได้มีวิธีการประเมินประสิทธิผลอยู่หลายวิธีการ ในที่นี้คณะผู้วิจัยได้เลือกใช้ *วิธีการประเมินประสิทธิผลตามเป้าหมาย (The Goal - Attainment Approach)* เนื่องจากเห็นว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทย

วิธีการประเมินผลสำเร็จแนวทางนี้ เชื่อว่าประสิทธิผลขององค์การควรจะประเมินในแง่ของความสามารถในการทำงานออกมาเป็นผลสำเร็จขั้นสุดท้ายได้จริง ตามเจตนาในการจัดตั้งองค์การหรือถูกกำหนดให้เป็นจุดหมายขององค์การเอาไว้

ในการชี้วัดนั้นได้มีผู้แยกประเภทของตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การด้วยกันหลายตัวและหลายแบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะขององค์การที่ศึกษาและวิจัยของผู้วิจัยที่ผ่านๆ มา ซึ่งก็คือพยายามรวบรวมตัวชี้วัดให้มากเอาไว้ แต่หากศึกษาจริงๆ ก็พบว่าตัวชี้วัดที่มีการกล่าวถึงจำนวน 30 ตัวนั้น จะมีความเหมาะสมที่จะใช้กับการศึกษาประสิทธิผลขององค์การที่ต่างประเภทกัน⁵ โดยต้องเลือกดูเสียก่อนที่จะเอามาใช้

สำหรับการศึกษาในที่นี้ ได้เลือกเอาตัวชี้วัดใน ด้านประสิทธิผลรวม (Overall Effectiveness) กับการประเมินจากกลุ่มภายนอก (Evaluation by External Entities) มาดำเนินการศึกษาและดูประสิทธิผลของรัฐสภาไทย ซึ่งการวัดในด้านประสิทธิผลรวมก็คือ การประเมินรวมหลายด้าน ที่ดูผลการ

⁴ ธงชัย สันติวงษ์, การบริหารเชิงกลยุทธ์. (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533). หน้า 315.

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 318 - 321.

⁶ Paul S. Goodman, Johannes M. Penning, and Associates, *New Perspectives on Organizational Effectiveness*. (San Francisco : Jossey - Bass, Inc. Publishing, 1977). หน้า 36 - 39.

ปฏิบัติงานที่สำเร็จขององค์การ⁷ ส่วนการประเมินจากกลุ่มภายนอกก็ดูถึงการให้ความไว้วางใจ และสนับสนุนของสาธารณชนต่อองค์การ⁸

จากแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลขององค์การ ที่ได้กล่าวมา สิ่งที่ต้องระบุให้ชัดเจนในขั้นต้นของทุกแนวคิดก็คือ การระบุให้ได้ว่า เป้าหมายขององค์การนั้นคืออะไร ในกรณีของการประเมินประสิทธิผลของรัฐบาลไทยนั้นก็เช่นเดียวกัน แต่รัฐบาลโดยหลักการแล้ว ถือเป็นองค์การเพื่อสาธารณะที่มีได้มุ่งหวังผลกำไรเพื่อตัวองค์กรหรือของสมาชิกในองค์การเองแต่มุ่งที่ประโยชน์ต่อสาธารณชนเป็นสำคัญ จึงต้องกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิผลของรัฐบาลไทยต่างไปจากตัวชี้วัดสำหรับองค์การทั่วไป โดยจากวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะประเมินประสิทธิผลของการทำหน้าที่ของรัฐบาลใน 3 ด้านหลักๆ ด้วยกัน คือ

- 1) ด้านการตรากฎหมาย
- 2) ด้านการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร
- 3) ด้านการพิจารณาให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ดังนั้นตัวชี้วัดประสิทธิผลในการทำหน้าที่ของรัฐบาล 3 ด้าน ที่ทางผู้วิจัยใช้ก็คือ

ก. ประสิทธิผลรวม ด้านการตรากฎหมายของรัฐบาล ประสิทธิผลรวมของการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร และประสิทธิผลรวมของการพิจารณาให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข. การประเมินจากกลุ่มภายนอก เกี่ยวกับการตรากฎหมายของรัฐบาล การที่รัฐบาลตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร และการที่รัฐบาลให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งการประเมินที่ว่านี้ได้มาจากการเก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนตามเขตที่กำหนด

ค. ปัญหาที่ยังดำรงอยู่และเกิดขึ้นใหม่ในเรื่องประสิทธิผลของรัฐบาลไทย คณะผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมปัญหาในการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ของรัฐบาลไทยไว้เพิ่มเติมด้วย ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาที่ยังคงดำรงอยู่อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากอดีต รวมทั้งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 36.

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 39.

2. การวิเคราะห์และประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทย

ในการวิเคราะห์และประเมินประสิทธิผลของรัฐสภาไทยนี้ คณะผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์และประเมินใน 6 ประเด็นด้วยกัน

2.1 ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในการทำหน้าที่ตรากฎหมาย

ในการพิจารณาประสิทธิผลนี้จะพิจารณาจากประสิทธิผลรวม การประเมินจากกลุ่มภายนอก และปัญหาที่ยังดำรงอยู่และเกิดขึ้นใหม่

ก. การพิจารณาจากประสิทธิผลรวม

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์พบว่าประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านนิติบัญญัติมีเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในเรื่องดังต่อไปนี้

1) รัฐสภาสามารถตรากฎหมายได้ปริมาณมากขึ้น

ก่อนมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐสภาสามารถตรากฎหมายได้น้อยมาก (28 ฉบับ ในปี 2538 และ 34 ฉบับ ในปี 2539) แต่เมื่อมีการตรารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน รัฐสภาได้ตรากฎหมายมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด⁹

ปี	พระราชบัญญัติ	พระราชกำหนด	รวมทั้งสิ้น
พ.ศ. 2538 ¹⁰	28	2	30
พ.ศ. 2539 ¹¹	34	-	34
พ.ศ. 2540 ¹²	5 (23*)	10 (6*)	55
พ.ศ. 2541	65	10	75
พ.ศ. 2542	98	-	98
พ.ศ. 2543	67	-	67
พ.ศ. 2544	26	1	27
พ.ศ. 2545 ¹³	13	-	13
รวมทั้งสิ้น	376	23	399

⁹ ดูความเห็นของ นายถาวร เสนเนียม (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) จากบทที่ 4 ของงานวิจัยนี้ หน้า 163.

¹⁰ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สารบัญญัตินิติบัญญัติ เล่ม ๒, หน้า 995 - 1001.

¹¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 1002-1013.

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 1014-1028.

* จำนวนหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 จนถึงสิ้นปี

¹³ นับถึงวันปิดสมัยประชุมสามัญทั่วไป พ.ศ. 2545 วันที่ 3 มิถุนายน 2545.

สาเหตุสำคัญที่มีการตรากฎหมายมากขึ้น น่าจะเป็นเพราะว่า มีการแบ่งฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารอย่างชัดเจน¹⁴ มีการขยายสมัยประชุมของรัฐสภาจาก 90 วัน เป็น 120 วัน และการบัญญัติให้มีสมัยสามัญนิติบัญญัติที่ปลอดจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจ นอกจากนี้ การแก้ไขปัญหาร่างกฎหมายตกไปเมื่อรัฐสภาชุดเก่าหมดวาระหรือยุบสภาไป แต่รัฐสภาชุดใหม่สามารถพิจารณาร่างกฎหมายเดิมต่อได้ทันที¹⁵ รัฐสภาจึงสามารถตรากฎหมายได้มากขึ้น

2) การอภิปรายร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีคุณภาพมากขึ้น

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นว่าการทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภานั้นดีขึ้น¹⁶ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีการเตรียมการและศึกษาเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี มีการรักษาระยะเวลาในการอภิปรายดีขึ้น การอภิปรายอยู่ในเนื้อหาของร่างกฎหมายมากขึ้น ซึ่งน่าจะเกิดจากผลของการเลือกตั้งระบบใหม่ที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกำหนดให้มีสมาชิกประเภทบัญชีรายชื่อซึ่งทำให้พรรคการเมืองต้องคัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถมาอยู่ในบัญชี และบุคคลเหล่านี้เมื่อได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็ไม่ผูกพันกับพื้นที่จึงมีเวลาในการเตรียมในเรื่องนิติบัญญัติได้

ส่วนกรณีของสมาชิกวุฒิสภา ผลการสัมภาษณ์พบว่ามียุทธศาสตร์ในทางนิติบัญญัติอาจจะมากกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสียอีก¹⁷ ก็เป็นผลโดยตรงมาจากการที่สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนโดยไม่สังกัดพรรคตนเอง บุคคลผู้มีความรู้ความสามารถจึงลงสมัครเลือกตั้งและได้แสดงออกอย่างชัดเจนในวุฒิสภา บทบาทที่เข้มข้นและจริงจังมากขึ้นของสมาชิกวุฒิสภาทำให้ใช้เวลามากในการพิจารณาและแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายแต่ละฉบับที่ผ่านมาจากสภาผู้แทนราษฎร¹⁸ จนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางท่านตั้งข้อสังเกตว่าเป็นการแก้ไขเกินหลักการและสาระสำคัญของกฎหมายหรือไม่¹⁹

¹⁴ ดูความเห็นของ ร้อยตรีประภาส ลิ้มปะพันธุ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2545) หน้า 166.

¹⁵ ดูความเห็นของ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545) หน้า 162.

¹⁶ ดูความเห็นของ นายวิฑูรย์ นามบุตร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 163 และ นายสงวน พงษ์มณี (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 164.

¹⁷ ดูความเห็นของ นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 163, นายคำนวณ ชโลปถัมภ์ และ แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 167.

¹⁸ ดูความเห็นของ พลตรีบุญฤกต์ รูปขจร ประธานวุฒิสภา (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2545) หน้า 166 และ นางมาลีรัตน์ แก้วก่า (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545) หน้า 167-168.

¹⁹ ดูความเห็นของ นายสุชุมพงษ์ โฉนคำ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2545) หน้า 164-165. และ ร้อยตรีประภาส ลิ้มปะพันธุ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2545) หน้า 166.

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเช่นนี้อาจจะเป็นผลมาจากกระแสของการปฏิรูปการเมืองเช่นเดียวกัน ที่สมาชิกรัฐสภารู้สึกว่าเขาเองถูกจับตามองโดยประชาชนและสื่อมวลชน การประพฤติปฏิบัติตนในการอภิปรายแบบเดิมๆ ย่อมไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน

3) ประชาชนสามารถเสนอร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านสมาชิกรัฐสภา

แม้ตัวเลขของการเสนอร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยประชาชนจะมีจำนวนน้อยก็ตาม แต่การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำหมื่นคนสามารถเสนอร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาได้ก็เป็นมิติใหม่ที่น่าสนใจให้เห็นว่าเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการนิติบัญญัติให้เป็นการเมืองของภาคประชาชนมากขึ้น²⁰ ได้รับการตอบสนองจากรัฐสภาในทิศทางที่ดี

ข. การประเมินจากกลุ่มภายนอก

ในเรื่องการออกกฎหมายนี้ จากการแสดงความคิดเห็นของประชาชนตามที่คณะผู้วิจัยได้ออกสอบถาม ผู้ตอบจำนวนเกินกว่าครึ่งมีความพึงพอใจในการทำหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎรในการออกกฎหมาย โดยแยกความคิดเห็นได้เป็น 3 ประเด็น

ประเด็นที่หนึ่ง เรื่องความรวดเร็วในการออกกฎหมาย ปรากฏว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากในจำนวนร้อยละ 10.4 และมีความพึงพอใจปานกลางจำนวนร้อยละ 47.0 ส่วนความพึงพอใจน้อยมีอยู่ร้อยละ 32.9 และความไม่พอใจมีอยู่เพียงร้อยละ 9.8 เท่านั้น ดังนั้นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 แสดงว่าประชาชนมีความพึงพอใจปานกลาง

ประเด็นที่สอง เรื่องความรอบคอบในการออกกฎหมาย ปรากฏว่าประชาชนมีความพึงพอใจมากร้อยละ 11.3 และที่มีความพึงพอใจปานกลางจำนวนร้อยละ 46.9 ในขณะที่ความไม่พอใจมีอยู่เพียงร้อยละ 8.6 และความพึงพอใจน้อยมีอยู่ร้อยละ 33.2 โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 2.61 หมายถึงประชาชนมีความพึงพอใจปานกลาง

ประเด็นที่สาม เรื่องความสอดคล้องของกฎหมายที่ออกมากับความต้องการของประชาชนก็เช่นกัน ประชาชนมีความพึงพอใจมากมีอยู่ร้อยละ 12.6 และที่มีความพึงพอใจปานกลางก็มีอยู่ร้อยละ 42.8 ส่วนผู้ที่ไม่พอใจมีอยู่ร้อยละ 10.3 และผู้ที่มีความพึงพอใจน้อยก็มีอยู่ร้อยละ 34.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 2.58 นั้นก็คือประชาชนมีความพึงพอใจปานกลางนับว่ามีความเห็นไปในทางเดียวกัน

ในส่วนของวุฒิสภา ประชาชนก็ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกลั่นกรองกฎหมายที่ออกโดย ส.ส. โดยประชาชนผู้ตอบจำนวนร้อยละ 18.1 มีความพึงพอใจมากกับการทำหน้าที่สมาชิกรัฐสภา และ

²⁰ ดูความเห็นของ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545) หน้า 162.

มีผู้ที่มีความพึงพอใจปานกลางในเรื่องนี้จำนวนร้อยละ 61.9 ในขณะที่ผู้ที่ไม่พอใจมีอยู่เพียงร้อยละ 2.1 และผู้ที่พอใจน้อยก็มีเพียงร้อยละ 17.9 ค่าเฉลี่ยในเรื่องนี้แสดงว่าประชาชนมีความพึงพอใจปานกลาง

ฉะนั้นเมื่อดูทั้งสามประเด็นในเรื่องการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเกี่ยวกับการกลั่นกรองกฎหมายของวุฒิสภาแล้ว ถือได้ว่าประชาชนซึ่งเป็นตัวการ ผู้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาให้มาทำหน้าที่แทนตน มีความพอใจพอสมควรกับการทำหน้าที่ตรากฎหมายของรัฐสภา

ค. ปัญหาที่ยังดำรงอยู่และเกิดขึ้นใหม่ในเรื่องประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านนิติบัญญัติ

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การสอบถามประชาชน และการสัมภาษณ์ พบว่ายังมีปัญหาในเรื่องประสิทธิผลของรัฐสภาหลายประการ

1) ขั้นตอนการริเริ่มและการนำเสนอกฎหมาย สภาพปัญหาที่พบได้แก่

1.1) ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอจะเข้ากับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอเป็นจำนวนมาก²¹ เกิดขึ้นทั้งจากการเสนอประกบกันของทั้งฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและจากฝ่ายคณะรัฐมนตรีด้วย เพราะอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญ หรือเพียงเสนอร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นผลงานของพรรคหรือของสมาชิกของพรรคเท่านั้น²²

1.2) ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมักจะขาดความสมบูรณ์ เพราะไม่มีกลไกที่จะช่วยให้งานร่างกฎหมายนั้นสมบูรณ์ได้เพียงพอ²³ ซึ่งต่างจากกรณีของรัฐบาลที่มีทั้งเจ้าหน้าที่ในกระทรวง ทบวง กรม ที่เป็นผู้จัดทำร่างกฎหมายเบื้องต้น และยังมีคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ทำหน้าที่ในการตรวจทานก่อนเข้าสภาอีกด้วย แม้ปัจจุบันพรรคการเมืองจะมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของร่างกฎหมาย แต่ก็ส่งผลให้การทำงานด้านนิติบัญญัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขาดความเป็นอิสระไป เพราะไม่กล้าขัดต่อมติพรรคและผู้บริหารพรรค²⁴ ในกรณีที่พรรคไม่เห็นด้วยกับร่างกฎหมายดังกล่าว

1.3) ในปัจจุบันสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีผู้เชี่ยวชาญประจำตัว ส.ส. 1 คน ได้รับค่าตอบแทน 15,000 บาท และผู้ช่วยดำเนินงาน ส.ส. 5 คน คนละ 7,780 บาท ซึ่งนับว่าเป็นค่าตอบแทนที่ต่ำเกินไป ทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถหาผู้ช่วย ส.ส. ที่มีคุณภาพเพื่อมาช่วยงานในด้านนิติบัญญัติและด้านอื่น ๆ ของ ส.ส. ได้

²¹ ดูความเห็นของ นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 163.

²² ดูความเห็นของ นายอุทัย พิมพ์ใจชน (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545) หน้า 162 และนายชาญศักดิ์ ชวลิตนิตีธรรม (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2545) หน้า 165.

²³ ดูความเห็นของ นายสมบัติ มณีศิลป์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 174.

²⁴ ดูความเห็นของ นายสุชมพงษ์ โง่นคำ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2545) หน้า 165.

1.4) ไม่มีการจัดกลุ่มกฎหมายว่าเป็นร่างกฎหมายใหม่ ร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม หรือกฎหมายแบบ (เช่น ร่างพระราชบัญญัติเวนคืน) ซึ่งการพิจารณามีความซับซ้อนและเทคนิคแตกต่างกัน รวมทั้งปัจจุบันมีกฎหมายเก่าที่ไม่ทันสมัยอยู่มากน่าจะมีการสังคายนาให้กฎหมายเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบันด้วย²⁵

1.5) การเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงินโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องใช้เวลานานเนื่องจากต้องรอการพิจารณาให้คำรับรองจากนายกรัฐมนตรี²⁶ และไม่มีมาตรการควบคุมที่ได้ผล จึงทำให้มีปริมาณร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรค้างรออยู่ในระเบียบวาระเป็นจำนวนมาก

1.6) ร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นได้รับการให้ความสำคัญน้อยกว่าร่างที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี เพราะร่างที่เสนอโดย ส.ส. จะนำมาพิจารณาตามลำดับเวลาของการเสนอ ต่างจากร่างที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรีจะได้รับการบรรจุในระเบียบวาระเร่งด่วน²⁷

1.7) การอภิปรายในสภาไม่มีการจำกัดเวลาและจำนวนคน ทำให้ใช้เวลานานเกินความจำเป็น²⁸ ซึ่งในการพิจารณาวาระที่หนึ่งนั้นสิ่งที่จะต้องกำหนดก็คือกรอบในการอภิปรายที่ควรจะต้องอภิปรายเฉพาะส่วนที่เป็นหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินั้น ๆ เท่านั้น

1.8) การใช้สิทธิของประชาชนในการเสนอกฎหมายนั้นยังทำไม่ได้เต็มที่ เพราะเมื่อเสนอมาเป็นร่างของประชาชนในขั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร มักจะมีการเสนอร่างของรัฐบาลประกบไปด้วย เพื่อใช้ร่างของรัฐบาลเป็นหลักในการพิจารณา ทำให้ร่างที่เสนอโดยประชาชนได้รับความสนใจน้อย และเจตนารมณ์ดั้งเดิมของร่างถูกบิดเบือนไป²⁹

2) การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในขั้นกรรมาธิการ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่

2.1) การขอแปรญัตติไม่ใคร่ได้ผลเพราะเป็นการแปรญัตติล่วงหน้าโดยที่คณะกรรมการอาจแก้ไขเนื้อหาของร่างในส่วนนั้นไปแล้ว

2.2) ขอบเขตการทำงานของคณะกรรมการสามัญส่วนใหญ่จะค่อนข้างแคบ เพราะจะเน้นในเรื่องการสอบสวนเรื่องต่างๆ โดยที่การตรวจพิจารณาพระราชบัญญัติจะเป็นงานรองหรือมีปริมาณน้อย รัฐบาลมักจะเลือกให้คณะกรรมการวิสามัญเป็นผู้ตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย เนื่องจากมีระบบโควตา

²⁵ ความเห็นของ ร้อยตรีประพาส ลิ้มปะพันธุ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2545) หน้า 166. และนายอุดร ดันติสุนทร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2545) หน้า 170-171.

²⁶ ความเห็นของ ร้อยตรีประพาส ลิ้มปะพันธุ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2545) หน้า 166.

²⁷ ความเห็นของ นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 163.

²⁸ ความเห็นของ นายมนตรี รูปสุวรรณ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) และ นายพิเชษฐ กิตติสิน (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 175.

²⁹ ความเห็นของ นายวัลลภ ตังคณานุกาญจน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2545) หน้า 172.

จำนวนสมาชิกคณะกรรมการการวิสามัญที่ทำให้สมาชิกสภาหรือข้าราชการประจำที่เป็นฝ่ายรัฐบาลเข้ามาได้ในจำนวนที่มากกว่า

2.3) การนำเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนห้าหมื่นคนสามารถเข้าชื่อกันเสนอได้นั้น ยังไม่มีความชัดเจนว่าผู้ใดจะเป็นผู้นำเสนอในที่ประชุมสภาและในการพิจารณาของที่ประชุมคณะกรรมการการ เป็นผลให้ร่างถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปได้มาก เพราะไม่มีคนที่จะมาอธิบาย หรือแสดงความเห็นปกป้องเจตนารมณ์ของผู้เสนอกฎหมายจริงๆ³⁰

2.4) ฝ่ายบริหารโดยเฉพาะรัฐมนตรีหรือข้าราชการระดับสูง มักจะไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการโดยไม่มีการแจ้งเหตุผลอันสมควร หรือนิ่งเฉยไม่ให้ความร่วมมือในการส่งเอกสารประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการ³¹

2.5) คณะกรรมการการมักจะประสบปัญหาเรื่องไม่ครบองค์ประชุมอยู่เสมอ³² เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเป็นกรรมการวิสามัญได้ไม่เกิน 2 คณะ แต่เป็นกรรมการการวิสามัญได้ไม่จำกัดจำนวน และจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการการวิสามัญในแต่ละคณะก็มีมากเกินไป ทั้งมีการนัดประชุมในวันเวลาเดียวกันด้วย รวมทั้งวันเวลาที่มีการประชุมสภากับการประชุมคณะกรรมการก็ซ้ำซ้อนกันด้วยในบางกรณี

2.6) ร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการแล้วต้องรออยู่ในระเบียบวาระเป็นเวลานาน

3) การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่

3.1) การพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรล่าช้า ไม่มีกำหนดเวลาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และการประชุมก็มีเพียง 2 วัน ต่อ 1 สัปดาห์

3.2) การอภิปรายในที่ประชุมสภา เยิ่นเย้อ ซ้ำซาก ไม่ตรงประเด็น³³ ไม่เป็นไปตามข้อบังคับการประชุม ถ้าเป็นการอภิปรายเรียงมาตราจะใช้เวลานานและมีการอภิปรายล้วงล้ำไปในส่วนที่เป็นหลักการของร่างกฎหมาย

³⁰ ดูความเห็นของ นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545) หน้า 169.

³¹ ดูความเห็นของ นายนิพนธ์ วิชัยบุรุษศาสตร์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2545) หน้า 186. และ นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545) หน้า 184.

³² ดูความเห็นของ นายสมบัติ มณีศิลป์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 173.

³³ ดูความเห็นของ นายสมบัติ มณีศิลป์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 173.

3.3) การขออนุญาตประชุมและการประท้วงที่เกินไป ทำให้เสียเวลา³⁴

3.4) ร่างกฎหมายแบบ เช่น พระราชบัญญัติเวนคืน มักจะได้รับการพิจารณา 3 วาระรวด จนอาจขาดความรอบคอบ

4) การตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในที่ประชุมวุฒิสภา สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่

4.1) การพิจารณาร่างกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันที่มาจากการเลือกตั้งนั้น ได้รับการตั้งข้อสังเกตโดยเฉพาะจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า เป็นไปอย่างล่าช้าและร่างกฎหมายหลายฉบับมักจะได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมมากเกินไป จนบางครั้งเป็นการแก้ไขหลักการสำคัญของร่างกฎหมาย³⁵ แต่ในมุมมองของสมาชิกวุฒิสภาเองแล้ว การพิจารณากลับกรองอย่างละเอียดรอบคอบย่อมทำให้เสียเวลาไปบ้าง ทั้งนี้เพราะสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันต้องการให้กฎหมายออกมาดีและเป็นประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด³⁶ อย่างไรก็ตามปัจจุบันวุฒิสภาก็ได้พยายามวางหลักการที่จะไม่แก้ไขร่างกฎหมายให้เกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน³⁷

4.2) การขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการธิการในบางครั้งก็เกินความจำเป็น เพราะไม่ได้เร่งรัดการพิจารณาตั้งแต่ต้นและมักประชุมคณะกรรมการเพียงสัปดาห์ละครั้งเท่านั้น

4.3) การพิจารณาในชั้นกรรมาธิการมักจะประสบปัญหาเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุมชี้แจง และขาดกลุ่มคนทำงานที่มีความเชี่ยวชาญในการค้นคว้าข้อมูลทางด้านกฎหมาย³⁸

³⁴ ดูความเห็นของ นายสงวน พงษ์มณี (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 164.

³⁵ ดูความเห็นของ นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 163. นายสุชุมพงษ์ โง่นคำ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2545) หน้า 164-165 และ ร้อยตรีประภาส ลิ้มปะพันธุ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2545) หน้า 166.

³⁶ ดูความเห็นของ พลตรีบุญฤทธิ รุขจระ ประธานวุฒิสภา (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2545) หน้า 166. นายคำณวน ชโลปถัมภ์ และ แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 167. นางมาลีรัตน์ แก้วก่า (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545) หน้า 168 และ นายพิเชษฐ์ กิตติสิน (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 175.

³⁷ ดูความเห็นของ นายนิพนธ์ วิสิทธิ์ยุทธศาสตร์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2545) หน้า 171 และ นายวิมล ดึงคนานุรักษ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2545) หน้า 171.

³⁸ ดูความเห็นของ นายคำณวน ชโลปถัมภ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 183 และ แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 183-184.

2.2 ประสิทธิภาพของรัฐสภาไทยในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

ในการพิจารณาประสิทธิภาพนี้จะพิจารณาจาก ประสิทธิภาพรวม การประเมินจากกลุ่มภายนอก และปัญหาที่ยังดำรงอยู่และเกิดขึ้นใหม่

ก. การพิจารณาจากประสิทธิภาพรวม

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์พบว่าประสิทธิภาพของรัฐสภาไทยในด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหารเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในเรื่องดังต่อไปนี้

1) กระตุกถามสดทำให้รัฐสภาสามารถสะท้อนปัญหาให้รัฐบาลนำไปดำเนินการได้อย่างทันทั่วถึง

ปี	กระตุกถามสด	กระตุกถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุม	กระตุกถามที่ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา	รวมทั้งสิ้น
พ.ศ. 2538 ³⁹	-	69	47	116
พ.ศ. 2539 ⁴⁰	-	39	82	121
พ.ศ. 2540	16	7	10	33
พ.ศ. 2541	76	67	156	299
พ.ศ. 2542	83	80	346	509
พ.ศ. 2543	65	49	139	253
พ.ศ. 2544	76	68	262	406
พ.ศ. 2545	32	27	111	170
รวมทั้งสิ้น	348	406	1153	1907

ก่อนหน้าปี พ.ศ. 2540 การตั้งกระทู้ของสมาชิกรัฐสภาต่อรัฐบาลแทบจะไม่มีผลต่อการดำเนินการใดๆ ของรัฐบาลทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะกระทู้เหล่านั้นไม่มีลักษณะเป็นการถามในเวลาที่เหมาะสม เช่น กรณีกระทู้ถามของ ส.ส.เปรมศักดิ์ เพียยุระ ที่ถามรัฐบาลในเรื่องคำตอบแทนก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งได้ยื่นถามไว้เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2544 แต่มีการตอบกระทู้ถามจริงๆ ในวันที่ 17 ตุลาคม 2545 ซึ่งเป็นการตอบกระทู้หลังจากที่รัฐบาลได้เพิ่มคำตอบแทนให้แก่ก้านัน ผู้ใหญ่บ้านแล้ว การสร้างกระทู้ถามสดขึ้นตาม

³⁹ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร, 2538-2539, (กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2539), หน้า 60.

⁴⁰ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2539-2540, (กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540), หน้า 82.

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถใช้กลไกนี้ในการตรวจสอบรัฐบาลได้อย่างดี⁴¹

ดังจะเห็นได้จากการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกระตือรือร้นที่จะตั้งกระทู้ถามสดที่มีอยู่เพียง 3 กระทู้ใน 1 สัปดาห์เป็นจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันประชาชนก็สนใจการตั้งกระทู้ถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการตอบของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ เนื่องจากกระทู้ถามสดเป็นกลไกในการตรวจสอบรัฐบาลที่ดีอย่างหนึ่ง จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มจำนวนกระทู้ถามสดในแต่ละสัปดาห์ให้มากขึ้น โดยลดระยะเวลาสำหรับการถามและตอบกระทู้แต่ละกระทู้ให้น้อยลง⁴² เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรอบด้านและครอบคลุมงานด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลมากขึ้น

2) การอภิปรายไม่ไว้วางใจมีเหตุผลมากขึ้น

การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลของสภาผู้แทนราษฎรนั้น แต่เดิมก่อนปี พ.ศ. 2540 สามารถอภิปรายได้ตลอดทั้งปี และการอภิปรายก็ไม่มีกติการะหว่างการอภิปรายของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี อีกทั้งการอภิปรายก็ไม่มีกติกาส่งผู้ถูกอภิปรายอย่างชัดเจน รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเรื่องการอภิปรายไม่ไว้วางใจหลายประการ ได้แก่ การให้เปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจได้เฉพาะสมัยสามัญทั่วไป ส่วนสมัยสามัญนิติบัญญัตินั้นจะอภิปรายไม่ไว้วางใจไม่ได้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ต้องการให้ฝ่ายบริหารสามารถมีเวลาในการบริหารราชการแผ่นดินมากขึ้น การอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีจะต้องใช้เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ซึ่งก็มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับกรณีแรกคือต้องการให้รัฐบาลมีความมั่นคง⁴³ นอกจากนี้เพื่อให้การอภิปรายไม่ไว้วางใจมีการพิสูจน์ถูกผิดอย่างชัดเจน รัฐธรรมนูญยังกำหนดให้ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปที่เกี่ยวกับพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือจงใจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายแล้วผู้เสนอญัตติซึ่งก็คือฝ่ายค้านจะต้องยื่นเรื่องต่อประธานวุฒิสภาเพื่อส่งให้คณะกรรมการ ปปช. ตรวจสอบด้วย หากพิจารณาจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นก็จะพบว่า การอภิปรายไม่ไว้วางใจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาบรรล่วัตถุประสงค์ดังกล่าวทั้งสิ้น การอภิปรายดีขึ้นเพราะไม่ได้เป็นการกล่าวหาฝ่ายบริหารอย่างลอยๆ ต้องมีหลักฐานประกอบการอภิปรายที่หนักแน่นและเชื่อถือได้⁴⁴

⁴¹ ดูความเห็นของ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545) หน้า 176, นายสุขุมพงษ์ โง่นคำ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2545) หน้า 180, นายสิทธิชัย พิมพ์เสน (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2545) หน้า 188 และ นายมนตรี รูปสุวรรณ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 188.

⁴² ดูความเห็นของ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545) หน้า 176 และ นายถาวร เสนเนียม (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 180.

⁴³ ดูความเห็นของ นายสุขุมพงษ์ โง่นคำ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2545) หน้า 181.

⁴⁴ ดูความเห็นของ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545) หน้า 177, นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 179, นายถาวร เสนเนียม (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 180 และ นายมนตรี รูปสุวรรณ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 188.

ข. การประเมินจากกลุ่มภายนอก

ในเรื่องการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารนั้นได้มีการสอบถามประชาชนดูเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใน 2 เรื่องที่สำคัญ ได้แก่ เรื่องการอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการตั้งกระทู้ ปรากฏว่าคำถามเกี่ยวกับการอภิปรายทั้งหมดมี 8 ข้อ ดังนี้

1. ประเด็นที่นำมาใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ
2. รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน
3. รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาล
4. เหตุผลที่นำมาใช้ในการสนับสนุนการอภิปราย
5. หลักฐานที่นำมาใช้ยืนยัน
6. คุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นผู้อภิปราย
7. การทำหน้าที่ของประธานในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ
8. การลงคะแนนเสียง

ที่น่าสนใจคือประชาชนผู้ตอบนั้นมีความพึงพอใจมากกับความพึงพอใจปานกลางในเรื่องการอภิปรายทั้ง 7 หัวข้อ จากข้อที่ 1 ถึง ข้อที่ 7 รวมกันแล้วมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.72 ถึง 3.12 ซึ่งแสดงว่าประชาชนมีความพึงพอใจปานกลาง เป็นไปได้ว่าการอภิปรายไม่ไว้วางใจเพียงครั้งเดียวภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญเมื่อเร็วๆนี้ เป็นที่พอใจของประชาชนพอสมควร ที่น่าสังเกตว่าแม้แต่รูปแบบและการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาลซึ่งโดยทั่วไปแล้วน่าจะเป็นที่พอใจของประชาชนน้อยมาก ในครั้งนี้คำตอบก็ยังแสดงให้เห็นว่าประชาชนพอใจรูปแบบและการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาลถึงจำนวนร้อยละ 9.6 และพอใจปานกลางจำนวนร้อยละ 58.4 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 ถือได้ว่าเป็นความพึงพอใจปานกลาง แต่ในเรื่องการลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจ แม้ประชาชนให้คำตอบถึงความพอใจน้อยกว่าคำถามข้ออื่นก็ตาม แต่เมื่อดูค่าเฉลี่ยที่ได้ 2.57 นั้น แม้จะน้อยกว่าทุกข้อก็ถือว่าเป็นความพึงพอใจปานกลาง

ในส่วนของสมาชิกวุฒิสภา ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยการตั้งกระทู้ประชาชนที่ตอบคำถามก็มีความพอใจมากกับการตั้งกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภาถึงร้อยละ 21.8 และมีความพอใจปานกลางอีกจำนวนร้อยละ 50.9 คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 คือประชาชนมีความพอใจปานกลางในเรื่องนี้ นับว่าในสายตาของประชาชนการทำหน้าที่เรื่องนี้ต้องนับว่าดี

ค. ปัญหาประสิทธิผลของรัฐธรรมนูญไทยในด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหาร

ในหัวข้อนี้จะแยกพิจารณาจากปัญหาการทำงานของคณะกรรมาธิการ ปัญหาของกระบวนการถามและตอบกระทู้ และปัญหาของการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

1) ปัญหาการทำงานของคณะกรรมการธิการ

1.1) ไม่มีการระบุอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของคณะกรรมการไว้ให้ชัดเจน ทั้งในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ หรือ บทบัญญัติของข้อบังคับการประชุมของทั้งสองสภา อีกทั้งกรรมการมีจำนวนมาก ทำให้มีการทำงานซ้ำซ้อนกันของคณะกรรมการหลายชุด⁴⁵

1.2) คณะกรรมการไม่มีอำนาจชัดเจนที่จะบังคับให้บุคคลใดส่งเอกสาร หรือมาให้ถ้อยคำกับคณะกรรมการ เพราะอำนาจในเรื่องนี้ยังไม่มีกำหนดไว้ชัดเจนเป็นข้อบังคับจึงไม่อาจมีอำนาจบังคับได้จริง⁴⁶

1.3) ปัญหาการใช้จ่ายที่มากเกินไปของคณะกรรมการแต่ละคณะ เป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เช่น การไปดูงานต่างประเทศโดยไม่มีเป้าหมายและไม่มีรายงานที่ชัดเจนในบางกรณี การแต่งตั้งและให้เงินเดือนกับผู้ที่มีตำแหน่ง ที่ปรึกษา, ผู้ชำนาญการ, นักวิชาการ หรือเลขานุการ เป็นไปอย่างสิ้นเปลือง

1.4) ในการคัดเลือกคณะกรรมการสามัญแต่ละคณะ มิได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องภารกิจของคณะกรรมการเป็นหลัก

1.5) ในขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการในเรื่องที่มีผลกระทบหรือเป็นที่สนใจต่อสาธารณะ ไม่มีการเปิดให้สาธารณะได้รับทราบถึงการดำเนินการของคณะกรรมการในเรื่องนั้นๆ เพราะเมื่อคณะกรรมการสอบสวนเรื่องใดเรื่องหนึ่งเสร็จสิ้นแล้วก็ทำได้เพียงแต่รายงานต่อประธานสภาเท่านั้น⁴⁷

1.6) คณะกรรมการสามัญแต่ละคณะไม่มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานในแต่ละปี เพื่อช่วยให้คณะกรรมการสามารถจัดลำดับความสำคัญของภารกิจ และช่วยให้มีการศึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของคณะกรรมการนั้นได้รวดเร็วขึ้น

1.7) คณะกรรมการไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการช่วยเหลือกรรมการในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่⁴⁸

⁴⁵ ดูความเห็นของ นายมนตรี รูปสุวรรณ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 189.

⁴⁶ ดูความเห็นของ นายวิฑูรย์ นามบุตร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 178. นายถาวร เสนเนียม (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 180 และ แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 183.

⁴⁷ ดูความเห็นของ นายวิฑูรย์ นามบุตร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 178.

⁴⁸ ดูความเห็นของ นายคำนวณ ชโลบสัมภ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 183 และ แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2545) หน้า 184.

2) ปัญหาของกระบวนการถามและตอบกระทู้ถาม

2.1) นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีไม่ให้ความสำคัญต่อการตอบกระทู้ถาม⁴⁹ เช่น การตอบกระทู้ถามที่กำหนดให้ตอบกระทู้ถามเป็นลายลักษณ์อักษรในราชกิจจานุเบกษาเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ หรือไม่มาตอบกระทู้ถามด้วยวาจาในที่ประชุมสภา เป็นต้น

2.2) การตอบกระทู้ถามด้วยวาจาในที่ประชุมสภานั้นก็ให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของประธานสภา หากเห็นว่าเป็นกรณีเร่งด่วน หรือเป็นประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวม หรือทำให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดิน จึงจะพิจารณาให้ตอบในที่ประชุมสภาได้

3) ปัญหาของการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

3.1) กระบวนการตรวจสอบฝ่ายบริหารของรัฐสภาโดยการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลนั้น เนื่องจากเป็นระบบรัฐสภาที่รัฐบาลมีเสียงข้างมาก เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคร่วมรัฐบาลนั้นอยู่ฝ่ายเดียวกับคณะรัฐมนตรีที่ทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ ทำให้รัฐบาลสามารถกำกับการลงคะแนนเสียงในรัฐสภาได้และได้รับความไว้วางใจ⁵⁰ กระนั้นการอภิปรายของฝ่ายค้านในการอภิปรายไม่ไว้วางใจก็ยังเป็นการตรวจสอบและควบคุมดูแลรัฐบาลได้อย่างดีมาตรการหนึ่ง

3.2) การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางส่วนยังเป็นไปอย่างเย็นเยื่อ ไม่ตรงประเด็น และบางครั้งมุ่งโจมตีเรื่องส่วนตัวมากกว่าเรื่องการบริหารงานของรัฐมนตรีผู้ถูกอภิปราย มีการประท้วงกันบ่อยและคอยจับผิดกับคำพูด ทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์⁵¹

3.3) การขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรีเป็นไปได้อย่างยาก หากนายกรัฐมนตรีที่มาจากพรรคร่วมรัฐบาลสามารถควบคุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ทำให้นายกรัฐมนตรีไม่ให้ความสำคัญแก่การทำงานสภาผู้แทนราษฎรเท่าที่ควร⁵² แต่ก็เป็นเจตนาธรรมเนียมของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้นายกรัฐมนตรีและรัฐบาลมีเสถียรภาพ⁵³

⁴⁹ ความเห็นของ นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 179, นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545) หน้า 185 และ นายนิพนธ์ วิษัยยุทธศาสตร์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2545) หน้า 186.

⁵⁰ ความเห็นของ นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 178.

⁵¹ ความเห็นของ นายอุทัย พิมพ์ใจชน ประธานสภาผู้แทนราษฎร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545) หน้า 177.

⁵² ความเห็นของ นายวิฑูรย์ นามบุตร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 178 และ นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 178.

⁵³ ความเห็นของ นายสุเทพพงษ์ โง่นคำ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2545) หน้า 181.

2.3 ประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

ในหัวข้อนี้จะพิจารณาประสิทธิผลรวม การประเมินจากกลุ่มภายนอก และปัญหาด้านต่างๆ

ก. การพิจารณาจากประสิทธิผลรวม

อำนาจหน้าที่ในการเลือกให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทั้งหลาย ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภานั้น โดยส่วนใหญ่วุฒิสภาได้ดำเนินการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญไม่ว่าจะเป็น การเลือกกรรมการการเลือกตั้ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการปปช. กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ประธานศาลปกครองสูงสุดและตุลาการศาลปกครองสูงสุด กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะมีก็แต่กรรมการการเลือกตั้ง⁵⁴ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ⁵⁵ ที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่ามีการแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองอันอาจทำให้องค์กรอิสระเหล่านั้นขาดความอิสระและเป็นกลางได้⁵⁶

ข. การประเมินจากกลุ่มภายนอก

ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งเป็นการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเกือบทั้งหมด เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นหากจะมีหน้าที่อยู่ก็เพียงในชั้นคณะกรรมการสรรหาบุคคลเพื่อมาเสนอให้วุฒิสภาลงมติเลือก และเสนอแต่งตั้ง ดังนั้นการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนถึงความพึงพอใจในการทำหน้าที่ในเรื่องนี้จึงเป็นการถามเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น

โดยได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

- 1) การแต่งตั้งบุคลากรที่ทำการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ในองค์กรต่างๆ
- 2) คุณสมบัติของบุคลากรที่ทำการแต่งตั้ง
- 3) ความเป็นกลางในการแต่งตั้งบุคลากร

ดังนั้นในคำถามแรกในเรื่องการแต่งตั้งบุคลากรที่ทำการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ในองค์กรต่าง ๆ นั้น ความพึงพอใจของประชาชนจึงอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีผู้มีความพึงพอใจมากอยู่ร้อยละ 15.3 และผู้ที่

⁵⁴ ผู้จัดการรายสัปดาห์ วันที่ 16-22 กันยายน 2545. หน้า A3 และ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 9-15 สิงหาคม 2545. หน้า 8.

⁵⁵ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, “ศาลรัฐธรรมนูญกับการปฏิบัติพันธกิจตามรัฐธรรมนูญ”, งานวิจัยเสนอต่อสถาบันพระปกเกล้า, 2544, หน้า 277.

⁵⁶ ดูความเห็นของ พลตรีบุญฤทธิ รุขชวร ประธานวุฒิสภา (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2545) หน้า 189-190.

พึงพอใจปานกลางอยู่ร้อยละ 53.3 เกณฑ์ค่าเฉลี่ยนั้นอยู่ที่ 2.79 ตามด้วยคำถามเรื่องคุณสมบัติของบุคลากรที่ทำการแต่งตั้งก็เช่นกัน คำตอบที่ได้รับนั้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 โดยมีผู้ที่มีความพึงพอใจมากอยู่ร้อยละ 15.1 ค่าเฉลี่ยถือว่าผู้ตอบมีความพึงพอใจปานกลาง รวมทั้งคำตอบสุดท้ายที่ถามเรื่องความเป็นกลางในการแต่งตั้งบุคลากรก็ถือว่าผู้ตอบมีความพอใจปานกลางอีกเช่นกัน เพราะได้คำตอบคิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 โดยผู้ที่พึงพอใจมากมีจำนวนร้อยละ 12.7 และผู้ที่พึงพอใจปานกลางอยู่ร้อยละ 53.5 ดูโดยรวมคำตอบในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น ความเห็นของประชาชนที่ตอบได้ไปในทางเดียวกันทั้ง 3 ประเด็น คือ ค่อนข้างพอใจกับการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

ค. ปัญหาประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

1) หน่วยงานภายในของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา คือ สำนักกำกับและตรวจสอบ ซึ่งรับผิดชอบในด้านการสรรหาและแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ยังไม่มีความพร้อมในการทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเท่าที่ควร ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ทำให้ดำเนินการตรวจสอบได้อย่างล่าช้า และอาจไม่ทันตามกำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติ⁵⁷

2) ในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในบางองค์กรถูกตั้งคำถามโดยสาธารณะชนถึงความเหมาะสมของบุคคลนั้นๆ เช่น ในกรณีการแต่งตั้งกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีปัญหามากในการสรรหา ก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกของวุฒิสภา วุฒิสภาก็ต้องทำหน้าที่ตรวจสอบกระบวนการสรรหาว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่อีกทางหนึ่งด้วย⁵⁸

2.4 ประสิทธิภาพของรัฐสภาไทยในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

แม้ว่ากรณีของการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะยังไม่เข้าสู่วุฒิสภาในขั้นของการลงมติถอดถอน แต่ก็มีปัญหาในขั้นการตรวจสอบรายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งห้าหมื่นรายชื่อที่ยื่นเสนอเรื่องถอดถอนต่อประธานวุฒิสภา เพราะสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภายังไม่มีหน่วยงานที่สามารถตรวจสอบรายชื่อเหล่านั้นได้เองอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังคงขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกเป็นหลัก ซึ่งก็ทำให้กระบวนการตรวจสอบรายชื่อเป็นไปอย่างล่าช้า⁵⁹

⁵⁷ ดูความเห็นของ นางสาววรรณิ เกตุบุตร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545) หน้า 193.

⁵⁸ ดูความเห็นของ นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545) หน้า 192, นายอุดร ตันติสุนทร (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2545 หน้า 193, นายนิพนธ์ วิชัยยุทธศาสตร์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2545) หน้า 193 และ นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2545) หน้า 193.

⁵⁹ ดูความเห็นของ นางมาลีรัตน์ แก้วก่า (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545) หน้า 191 และ นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545) หน้า 192

2.5 ประสิทธิผลของรัฐสภาในการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย และการทำหน้าที่ของรัฐสภาไทยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

การเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยในที่นี้เราจะดูจากความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรัฐสภาว่าทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนของประชาชนได้ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ และอย่างไร ปรากฏว่าจากผลของการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนตามจังหวัดต่างๆ ที่ปรากฏรายละเอียดในบทที่ 4 มาแล้วนั้น ต้องถือว่าสภาผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนโดยคิดถึงผลประโยชน์ของประชาชน เพราะคำตอบที่แสดงความพึงพอใจของประชาชนมีอยู่มากถึงร้อยละ 12.6 ในหัวข้อความสอดคล้องของกฎหมายที่ออกมากับความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของประชาชนในระดับปานกลาง ในเรื่องนี้ก็มีอยู่ถึงร้อยละ 42.8 ของผู้ให้คำตอบ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 อันแสดงว่าประชาชนมีความพึงพอใจปานกลาง ทางด้านคำถามอื่นประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามก็ยืนยันว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ของตนโดยคำนึงถึงประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก โดยประชาชนพอใจมากในเรื่องนี้ถึงร้อยละ 17.2 และพอใจปานกลางอีกร้อยละ 42.5 โดยมีค่าเฉลี่ย 2.67 แสดงว่าประชาชนมีความพึงพอใจปานกลางในเรื่องนี้ด้วย

แต่เมื่อดูภาพรวมของการทำหน้าที่ของรัฐสภาตามที่ประชาชนคาดหวัง คำตอบที่ได้รับจากประชาชนจากการสอบถามปรากฏว่า การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ประชาชนเห็นว่าทำได้น้อย เพราะค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 2.28 ส่วนสมาชิกวุฒิสภา ประชาชนมีความเห็นว่าทำได้ปานกลาง เพราะค่าเฉลี่ย 2.61 อย่างไรก็ตามเมื่อรวมกันทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นรัฐสภา ค่าเฉลี่ยรวมเป็น 2.46 ก็ถือว่ายังอยู่ในเกณฑ์ที่ทำได้น้อย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการทำหน้าที่ของรัฐสภาตามความคาดหวังของประชาชนนั้นทำได้น้อย

สำหรับความเห็นของประชาชนที่มีต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดนั้น ได้มีการสอบถามความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ 2 เรื่อง คือ การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการออกกฎหมายและการทำหน้าที่อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ทั้งนี้ได้มีการแยกเป็นประเด็นต่างๆ ในเรื่องใหญ่ทั้งสองเรื่องดังกล่าว ส่วนวุฒิสภานั้นก็ได้สอบถามความเห็นประชาชนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา โดยมีการแยกประเด็นย่อยออกไปเหมือนกัน ดังปรากฏตารางรายละเอียดไว้แล้วในบทที่ 4

ทั้งนี้ได้คำตอบจากประชาชนดังนี้ คือ ความเห็นของประชาชนผู้ตอบคำถามที่มีต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการออกกฎหมายนั้นมีค่าเฉลี่ย 2.75 และคำตอบที่มีต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ มีค่าเฉลี่ย 2.62 ส่วนคำตอบที่มีต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานั้น มีค่าเฉลี่ย 2.93 ค่าเฉลี่ยรวมในการทำหน้าที่ของรัฐสภา คือ 2.70 แสดงว่าประชาชนมีความเห็นด้วยปานกลางในการทำหน้าที่ของรัฐสภาตามเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนด

2.6 ทักษะของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนุญที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา

ในเรื่องปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนุญที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภานั้น จากการสอบถามประชาชนผู้ตอบทำให้ประมวลได้ดังนี้

1) ปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนุญที่มีผลต่อการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนั้น ผู้ตอบ คำเฉลี่ย 2.89 เห็นว่าเป็นปัญหาระดับกลาง ในประเด็นการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีที่กำหนดว่าต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสองในห้าขึ้นไป คือ 200 คน ขึ้นไปจากจำนวน 500 คน หรือการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีที่ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 100 คน ขึ้นไปนั้นเป็นปัญหาและอุปสรรค จึงควรที่จะมีการทบทวนเกณฑ์ดังกล่าวเสียใหม่

2) ปัญหาและอุปสรรคต่อการออกกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ตอบที่ค่าเฉลี่ย 2.82 คือในระดับปานกลางเห็นว่า การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอกฎหมายได้นั้นต้องให้พรรคของตนยินยอม และต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 20 คน ขึ้นไปรับรอง จึงจะเสนอร่างกฎหมายได้ ตลอดจนร่างกฎหมายที่ผ่านจากสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ต้องมาให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบเสียก่อนนั้น เป็นปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไข

3) ปัญหาและอุปสรรคในการตั้งกระทู้ถามรัฐบาล ผลการศึกษามีว่า ผู้ตอบคำถามโดยค่าเฉลี่ย 2.91 เห็นเป็นระดับปานกลางในปัญหา 2 ประการ ในเรื่องการตั้งกระทู้ถาม นั่นก็คือ การที่กำหนดว่าคณะรัฐมนตรีมีสิทธิไม่ตอบคำถามก็ได้ถ้าเห็นว่าเรื่องนั้น ๆ ไม่ควรเปิดเผย และจะถามได้ต่อเมื่อคำถามนั้นต้องเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของรัฐมนตรี และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่เท่านั้น

4) ปัญหาและอุปสรรคต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ประชาชนผู้ตอบค่าเฉลี่ย 2.82 อันได้แก่ระดับปานกลาง เห็นว่าการที่สมาชิกวุฒิสภาสามารถเปิดอภิปรายรัฐบาลได้ แต่ไม่สามารถเอานายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้ อย่างที่สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจนั้น เป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำหน้าที่ของ สมาชิกวุฒิสภา หรือการที่สมาชิกวุฒิสภาจะขอเปิดอภิปรายได้ต้องมีสมาชิกวุฒิสภา 120 คน ขึ้นไปจากจำนวนทั้งหมด 200 คนนั้น ผู้ตอบโดยค่าเฉลี่ย 2.79 อันเป็นระดับปานกลางก็เห็นว่า เป็นปัญหาและอุปสรรค

ในประเด็นเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของวุฒิสภานั้น จึงเห็นได้ว่าประชาชนผู้ตอบยังเข้าใจอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาไม่ชัดเจน เมื่อสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง จึงอาจไปนึกเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรที่เคยรู้และเข้าใจมาตลอดก็ได้

6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

งานวิจัยเรื่องประสิทธิผลของรัฐธรรมนูญไทยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 5 ประการด้วยกัน คือ

1. เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลในการออกกฎหมายของรัฐบาล
2. เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร
3. เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลในการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
4. เพื่อศึกษาถึงการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยว่ารัฐบาลไทยในสายตาของประชาชนสามารถทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนของประชาชนได้ตามที่ประชาชนคาดหวังหรือไม่ อย่างไร และควรทำหน้าที่ใดเพิ่มเติมบ้าง
5. เพื่อศึกษาถึงทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยว่ามีความพอใจกับการทำงานของรัฐบาลไทยนับตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันหรือไม่ และในความคิดเห็นของประชาชนนั้น รัฐบาลไทยได้ทำหน้าที่สมดังเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร ปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญต่อรัฐบาลในสายตาประชาชนเป็นอย่างไร อะไรที่ควรได้รับการแก้ไขบ้าง

นอกจากนี้ในการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลของรัฐธรรมนูญไทยทางผู้วิจัยได้ศึกษาถึงบทบาทและหน้าที่ของรัฐบาลไทย ในฐานะที่รัฐบาลเป็นองค์กรสูงสุดที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติของประเทศ ซึ่งในการศึกษาบทบาทและหน้าที่ของรัฐบาลไทยดังกล่าว ทางผู้วิจัยศึกษาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ข้อบังคับการประชุมรัฐบาล พ.ศ. 2544 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลไว้ดังนี้

1. หน้าที่ในการตรากฎหมาย

รัฐสมามีอำนาจในการตราพระราชบัญญัติทั่วไปและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตลอด

จนแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกพระราชบัญญัติต่างๆ ทั้งนี้เพราะรัฐสภาเป็นผู้แสดงเจตนารมณ์แทนประชาชนตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั่วไปและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ ก็คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติได้ โดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 50,000 คน สามารถเข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมาย เนื้อหาของกฎหมายที่ประชาชนจะเสนอได้นั้นต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยหรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

ในส่วนของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั่วไปหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะต้องเป็นการพิจารณาโดยทั้งสองสภา คือ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจะต้องเริ่มที่สภาผู้แทนราษฎรเสียก่อน เมื่อผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้วจะต้องให้วุฒิสภาเป็นผู้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติอีกครั้งหนึ่ง เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติทั่วไปหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วนายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัตินี้ขึ้นทูลเกล้าถวายพระมหากษัตริย์เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย แล้วประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

ทั้งนี้เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ค้างค้างอยู่สามารถพิจารณาได้รวดเร็วขึ้นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดให้ปีหนึ่งมีการประชุม 2 สมัย คือ สมัยแรกเป็นการประชุมสมัยสามัญทั่วไป ซึ่งจะพิจารณาเรื่องใดก็ได้ และที่เพิ่มเติมขึ้นมา คือ สมัยที่สองเป็นการประชุมสมัยสามัญนิติบัญญัติ ซึ่งสภาจะพิจารณาได้แต่เฉพาะกฎหมาย กระฎุ และถอดถอน

2. หน้าที่ในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน

หน้าที่อีกประการหนึ่งของรัฐสภา คือ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยสอดส่อง ดูแล การปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ โดยการควบคุมสามารถกระทำได้ 3 ประการ คือ

2.1 การตั้งกระทู้ถาม

การตั้งกระทู้ถามเป็นการถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหาร เพื่อให้ฝ่ายบริหารกระทำสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินจะต้องกระทำไปด้วยความรอบคอบ เพราะมีฉันทันนั้นจะต้องถูกองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่

กระทู้ คือ คำถามที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาตั้งขึ้นเพื่อให้รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีตอบในเรื่องที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตน กระทู้มี 2 ประเภท คือ

- (1) กระทู้ถามทั่วไป
- (2) กระทู้ถามสด

2.2 การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ

การเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลถือว่าเป็นกระบวนการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยฝ่ายนิติบัญญัติชั้นรุนแรงที่สุด ซึ่งจะมีผลทำให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องลาออกจากตำแหน่ง ในการเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีจะต้องเสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร และการเสนอญัตติดังกล่าวจะต้องเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนต่อไปมาด้วย สำหรับการเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล รัฐธรรมนูญกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เสนอ

2.3 การขอเปิดอภิปรายทั่วไปโดยไม่มีการลงมติ

นอกจากการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ในส่วนของวุฒิสภาก็สามารถขอเปิดอภิปรายทั่วไปได้เช่นกัน เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริง หรือชี้แจงปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินได้ โดยไม่มีการลงมติ

2.4 การตั้งคณะกรรมการเพื่อการตรวจสอบการบริหารราชการของรัฐบาล

ในการดำเนินงานของรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แต่ละสภามีสมาชิกอยู่เป็นจำนวนมาก และมีภารกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตการทำงานที่กว้างขวาง หากให้สมาชิกรัฐบาลทำงานเองทั้งหมดก็อาจจะทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพได้ และงานบางอย่างจำเป็นต้องอาศัยความรู้และความเชี่ยวชาญ จึงจำเป็นต้องให้แต่ละสภามีการแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภาขึ้นมาหลายคณะตามลักษณะของงาน เพื่อช่วยงานของสมาชิกรัฐบาล

2.5 การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และตำแหน่งอื่นๆ

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้เพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่ให้แก่ฝ่ายนิติบัญญัติในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งอื่นๆ โดยกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอประธานวุฒิสภา เพื่อให้มีมติถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งอื่น ๆ ได้ โดยในคำร้องจะต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิดไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของวุฒิสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งได้

3. หน้าที่ในการเลือก ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กำหนดให้วุฒิสภามีบทบาทในการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้

ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยในทางปฏิบัติวุฒิสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสามัญคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น

ขั้นตอนในการเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญของวุฒิสภา มีดังนี้ คือ เมื่อคณะกรรมการสรรหาตามที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายกำหนดให้คัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญได้ทำการคัดเลือกแล้ว คณะกรรมการสรรหาจะเสนอชื่อผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อประธานวุฒิสภา จากนั้นประธานวุฒิสภาจะจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อทำการพิจารณาคัดเลือก แต่งตั้ง บุคคลตามรายชื่อที่เสนอมานี้ เมื่อได้รายชื่อบุคคลที่เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งมาแล้ว ประธานวุฒิสภาจะเสนอชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกต่อพระมหากษัตริย์เพื่อที่จะทรงแต่งตั้งต่อไป

ในส่วนของการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้วุฒิสภามีอำนาจในการพิจารณาและมิตัดถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองออกจากตำแหน่ง ซึ่งหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่ใช้ในการถอดถอนบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2541

เมื่อผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์พบว่า ประสิทธิภาพของรัฐสภาไทยมีเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ก่อนมีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การทำหน้าที่ตรากฎหมาย

ก. การวิเคราะห์และประเมินผลของรัฐสภาไทยในการทำหน้าที่ในการตรากฎหมาย

(1) รัฐสภาสามารถตรากฎหมายได้มากขึ้น

(2) การอภิปรายร่างกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามีคุณภาพมากขึ้น

(3) ประชาชนสามารถเสนอร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านสมาชิกสภา

ข. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการทำหน้าที่ในการตรากฎหมาย

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการทำหน้าที่ในการตรากฎหมายของรัฐสภาไทยนั้น แยกออกเป็น

3 ประเด็น คือ

(1) เรื่องความรวดเร็วในการออกกฎหมาย

(2) เรื่องความรอบคอบในการออกกฎหมาย

(3) เรื่องความสอดคล้องของกฎหมายที่ออกมากับความต้องการของประชาชน

ซึ่งทั้ง 3 ประเด็นดังกล่าว ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค. ปัญหาที่ยังดำรงอยู่และเกิดขึ้นใหม่ในเรื่องประสิทธิผลของรัฐสภาไทยในด้านการตรากฎหมาย ดังนี้

(1) ขั้นตอนการริเริ่มและการนำเสนอกฎหมายยังมีปัญหาหลายประการ เช่น ร่างพระราชบัญญัติที่สมาชิกเสนอมักจะขาดความสมบูรณ์ และมักจะซ้ำซ้อนกับร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีเสนอเป็นจำนวนมาก การใช้สิทธิในการเสนอกฎหมายโดยประชาชนยังทำไม่ได้เต็มที่ ปัญหาในเรื่องการอภิปรายในสภาไม่มีการจำกัดเวลาและจำนวนคนทำให้ใช้เวลานานเกินความจำเป็น ซึ่งในการพิจารณาว่าเรื่องที่หนึ่งนั้น สิ่งที่จะต้องกำหนดก็คือกรอบในการอภิปรายที่จะต้องอภิปรายเฉพาะส่วนที่เป็นหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินั้นๆ เท่านั้น

(2) การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในชั้นกรรมาธิการ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาในเรื่องฝ่ายบริหารโดยเฉพาะรัฐมนตรีหรือข้าราชการระดับสูง มักจะไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการธิการ โดยไม่มีการแจ้งเหตุผลอันสมควรหรือไม่ให้ความร่วมมือในการส่งเอกสารประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการธิการ และการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนห้าหมื่นคนนั้น ยังไม่มีความชัดเจนว่าผู้ใดจะเป็นผู้นำเสนอในการพิจารณาของที่ประชุมคณะกรรมการธิการและในที่ประชุมสภา

(3) การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เช่น มักประสบปัญหาความล่าช้า ไม่มีการกำหนดเวลาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ และการประชุมมีเพียง 2 วัน ต่อ 1 สัปดาห์ ปัญหาการอภิปรายในที่ประชุมสภา เยิ่นเย้อ ซ้ำซาก ไม่ตรงประเด็น

(4) การตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในที่ประชุมวุฒิสภา ปัญหาที่พบ เช่น การพิจารณาร่างกฎหมายของสมาชิกวุฒิสภาชุดปัจจุบันที่มาจากการเลือกตั้งนั้น ได้รับการตั้งว่าเป็นไปอย่างล่าช้าและร่างกฎหมายหลายฉบับมักจะได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมมากเกินไป แต่ในมุมมองของสมาชิกวุฒิสภาเองแล้ว การพิจารณากลับกรองอย่างละเอียดรอบคอบยอมทำให้กฎหมายออกมาดีและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด การขอขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมการธิการในบางครั้งเกินความจำเป็น และมีปัญหาในเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุมชี้แจง

2. การทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

ก. การวิเคราะห์และประเมินผลของรัฐสภาไทยในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

(1) กระบวนการที่ทำให้รัฐสภาสามารถสะท้อนปัญหาให้รัฐบาลนำไปดำเนินการได้อย่างทันท่วงที การสร้างกระตุกตามสัดขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถใช้กลไกในการตรวจสอบรัฐบาลได้อย่างดี ในขณะที่เดียวกันประชาชนก็สนใจการตั้งกระทู้ถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการตอบของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ

(2) การอภิปรายไม่ไว้วางใจมีเหตุมีผลมากขึ้น รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้ญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมร่ำรวยผิดปกติ ส่องไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือจงใจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายแล้ว ผู้เสนอญัตติจะต้องยื่นเรื่องต่อประธานวุฒิสภาเพื่อส่งให้คณะกรรมการปปช. ทำการตรวจสอบด้วย การอภิปรายไม่ไว้วางใจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาจึงดีขึ้น เพราะไม่ได้เป็นการกล่าวหาฝ่ายบริหารอย่างลอยๆ แต่ต้องมีหลักฐานประกอบการอภิปรายที่หนักแน่นและเชื่อถือได้

ข. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

ในเรื่องการอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการตั้งกระทู้ถาม มีคำถามเกี่ยวกับการอภิปรายทั้งหมด 8 ข้อ ดังนี้

- (1) ประเด็นที่นำมาใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ
- (2) รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน
- (3) รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาล
- (4) เหตุผลที่นำมาใช้ในการสนับสนุนการอภิปราย
- (5) หลักฐานที่นำมาใช้ยืนยัน
- (6) คุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นผู้อภิปราย
- (7) การทำหน้าที่ของประธานในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ
- (8) การลงคะแนนเสียง

ประชาชนผู้ตอบนั้นมีความพึงพอใจปานกลางในเรื่องการอภิปรายในข้อที่ (1) ถึง ข้อที่ (7) แต่ในเรื่องการลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจในข้อที่ (8) นั้น ประชาชนให้คำตอบถึงความพอใจน้อยกว่าคำถามข้ออื่น แต่ก็ยังถือว่าเป็นความพึงพอใจปานกลางอยู่ในส่วนของสมาชิกวุฒิสภาที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยการตั้งกระทู้ถาม ประชาชนก็มีความพึงพอใจปานกลาง

ค. ปัญหาประสิทธิภาพของรัฐสภาไทยในด้านการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหาร มีดังนี้

(1) ปัญหาการทำงานของคณะกรรมการธิการ เช่น ไม่มีการระบุอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธิการไว้ให้ชัดเจน คณะกรรมการธิการไม่มีอำนาจชัดเจนที่จะบังคับให้บุคคลใดส่งเอกสารหรือมาให้ถ้อยคำกับคณะกรรมการธิการ ในการคัดเลือกคณะกรรมการธิการสามัญแต่ละคณะมิได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องภารกิจของคณะกรรมการธิการเป็นหลัก

(2) ปัญหาของกระบวนการถามและตอบกระทู้ถาม เช่น นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีไม่ให้ความสำคัญต่อการตอบกระทู้ถาม การตอบกระทู้ถามด้วยวาจาในที่ประชุมสภาให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของประธานสภา

(3) ปัญหาของการอภิปรายเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ เช่น การเปิดอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎรยื่นเยื่อ ไม่ตรงประเด็น และบางครั้งมุ่งโจมตีเรื่องส่วนตัวมากกว่าการบริหารงานของรัฐมนตรีผู้ถูกอภิปราย การขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรียังเป็นไปได้ยาก

3. การทำหน้าที่เลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ก. การวิเคราะห์และประเมินผลของรัฐสภาไทยในการเลือก ให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

การเลือก ให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญทั้งหลาย โดยส่วนใหญ่วุฒิสภาได้ดำเนินการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ข. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการทำหน้าที่เลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ

โดยรวมคำตอบในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาเลือก ให้คำแนะนำ และแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น ในความเห็นของประชาชนค่อนข้างพอใจกับการทำหน้าที่ดังกล่าวของสมาชิกวุฒิสภา

ค. ปัญหาประสิทธิภาพของรัฐสภาไทยในการเลือก ให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มีดังนี้

(1) ยังไม่มีหน่วยงานภายในของรัฐสภาที่มีความพร้อมในการทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและพฤติกรรมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ทำให้ดำเนินการตรวจสอบได้อย่างล่าช้า

(2) ในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในบางองค์กรถูกตั้งถามโดยสาธารณชนถึงความเหมาะสมของบุคคลนั้นๆ เช่น ในกรณีการแต่งตั้งกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีปัญหาในกระบวนการสรรหาก่อนที่จะเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกของวุฒิสภา วุฒิสภาจึงต้องทำหน้าที่ตรวจสอบกระบวนการสรรหาว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่อีกทางหนึ่งด้วย

4. ประสิทธิภาพของรัฐสภาไทยในการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

แม้ว่าการดำเนินการถอดถอนบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะยังไม่เข้าสู่วุฒิสภาในขั้นของการลงมติถอดถอน แต่ก็มีปัญหาในขั้นการตรวจสอบรายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 50,000 รายชื่อที่ยื่นเสนอเรื่องถอดถอนต่อประธานวุฒิสภา เพราะสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภายังไม่มีหน่วยงานที่สามารถตรวจสอบรายชื่อเหล่านั้นได้เอง ต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งทำให้กระบวนการตรวจสอบรายชื่อเป็นไปอย่างล่าช้า

5. ประสิทธิภาพของรัฐสภาในการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย และการทำหน้าที่ของรัฐสภาไทยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชน การทำหน้าที่เป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยนั้น สมาชิกรัฐสภายังทำได้น้อย ส่วนการทำหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญทั้งในเรื่องการตรากฎหมาย และการอภิปรายไม่ไว้วางใจ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

6. ทศนะของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภา

ประชาชนเห็นว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการอันเกิดจากรัฐธรรมนูญที่มีผลต่อการทำหน้าที่ของรัฐสภาได้แก่ การเสนอกฎหมายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องให้พรรคให้ความยินยอม การอภิปรายนายกรัฐมนตรีต้องใช้เสียงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าสองในห้า การตั้งกระทู้ถามทั่วไปที่รัฐมนตรีจะตอบหรือไม่ก็ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อให้รัฐสภามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในการทำหน้าที่ตรากฎหมาย

1.1 รัฐสภาควรมีหน่วยงานด้านการร่างกฎหมายที่มีคุณภาพเพื่อช่วยเหลือสมาชิกรัฐสภาโดยตรง

แม้ในปัจจุบันรัฐสภาจะมีหน่วยงานที่ช่วยเหลือสมาชิกรัฐสภาในการจัดทำร่างกฎหมายก็ตาม แต่หน่วยงานดังกล่าวก็ยังมีขนาดเล็กและไม่มีคุณภาพเพียงพอที่จะช่วยเหลือสมาชิกรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติที่ผ่านมา สมาชิกรัฐสภาจึงมักนำร่างกฎหมายของรัฐบาลมา “ตบแต่ง” และเสนอเข้าไปในสภามากกว่าที่จะเป็นการริเริ่มเสนอร่างกฎหมายของตนเอง ข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัยก็คือ รัฐสภาจะต้องมีหน่วยงานด้านการร่างกฎหมายที่มีคุณภาพทัดเทียมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาของรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือสมาชิกรัฐสภาในการจัดทำร่างกฎหมาย ในทางปฏิบัติสมาชิกรัฐสภาก็เพียงแต่ให้แนวความคิดว่าต้องการจัดทำร่างกฎหมายโดยมีสาระอย่างไร หลังจากนั้นก็จะทำหน้าที่ของหน่วยงานนี้ในการดำเนินการให้ หากสามารถมีหน่วยงานเช่นนี้ได้ประสิทธิภาพในการตรากฎหมายของรัฐสภาก็จะเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน

1.2 รัฐสภาควรกำหนดระยะเวลาในการอภิปรายร่างกฎหมายต่าง ๆ อย่างชัดเจน

ในปัจจุบันร่างกฎหมายที่เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรจะไม่มีกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแต่อย่างใด ซึ่งต่างจากกรณีของวุฒิสภามีกำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน (ร่างพระราชบัญญัติทั่วไป 60 วัน และร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน 30 วัน) ทำให้ร่าง

พระราชบัญญัติค้างอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรจำนวนมาก จึงสมควรกำหนดระยะเวลาการพิจารณา ร่างกฎหมายในชั้นของสภาผู้แทนราษฎรให้ชัดเจน เช่น อาจกำหนดไว้ 120 วัน เป็นต้น

ในส่วนของการอภิปรายของสมาชิกสภาแต่ละคนนั้น ในปัจจุบันก็ยังมีความปัญหาการอภิปรายที่ยืดเยื้อไม่เข้าประเด็นค่อนข้างมาก การแก้ไขปัญหาคควรดำเนินการใน 2 ทางด้วยกัน ทางแรก คือการกำหนดระยะเวลาในการอภิปรายของสมาชิกสภาให้ชัดเจนซึ่งจะมีประโยชน์ในแง่ที่ทำให้การพิจารณา ร่างกฎหมายใช้เวลาน้อยลง ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการพัฒนาสมาชิกสภาให้มีคุณภาพในการอภิปรายเพิ่มมากขึ้น ทางที่สอง คือการจัดให้มีการอบรมหรือดูงานด้านการอภิปรายอย่างมีคุณภาพเพื่อให้สมาชิกสภาโดยเฉพาะสมาชิกสภาใหม่ๆ ได้เรียนรู้วิธีการอภิปรายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงินจะต้องมีการกำหนดระยะเวลาที่นายกรัฐมนตรีจะให้หรือไม่ให้คำรับรองอย่างชัดเจน

เนื่องจากในปัจจุบันไม่มีการกำหนดระยะเวลาดังกล่าวไว้ ในทางปฏิบัตินายกรัฐมนตรีจึงใช้เวลานานมาก เพราะรัฐบาลจะใช้เวลาดังกล่าวจัดทำร่างกฎหมายของตน เพื่อให้รัฐบาลมีร่างกฎหมายดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเช่นกัน จึงสมควรกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาให้คำรับรองของนายกรัฐมนตรีอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามเพื่อให้มีการตรวจสอบการดำเนินการของนายกรัฐมนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ดีแต่นายกรัฐมนตรีไม่ให้คำรับรองก็สมควรให้มีการตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาถึงการไม่รับรองดังกล่าวไว้ด้วย

1.4 คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาร่างกฎหมายจะต้องมีอำนาจในการสั่งให้บุคคลต่างๆ มาชี้แจงได้

ในการปกครองระบบรัฐสภา คณะกรรมการของสภาจะต้องมีบทบาทสำคัญในการพิจารณากฎหมาย มิใช่การตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร ในปัจจุบันเนื่องจากระบบกฎหมายของไทยมิได้แยกกรรมการที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาร่างกฎหมายออกจากคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ตรวจสอบฝ่ายบริหารออกจากกัน ดังนั้นจึงเกรงว่าคณะกรรมการของสภาอาจทำหน้าที่ตรวจสอบฝ่ายบริหารจนฝ่ายบริหารไม่มีเวลาเพียงพอที่จะบริหารราชการแผ่นดินได้ อำนาจของฝ่ายกรรมการจึงจำกัดอยู่แต่เพียงการเรียกบุคคลหรือเอกสาร แต่ฝ่ายบริหารหรือข้าราชการทั้งหลายก็อาจจะไม่มาปรากฏตัวต่อคณะกรรมการได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามหากนำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้กับคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาร่างกฎหมายซึ่งส่วนใหญ่เป็นร่างกฎหมายที่เสนอโดยรัฐบาลหรือกระทรวง ทบวง กรม ก็อาจจะไม่เหมาะสม เพราะหากคณะกรรมการของสภาดำเนินการพิจารณาไปโดยไม่มีฝ่ายบริหารมาชี้แจงก็อาจทำให้ร่างกฎหมายดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปจากเจตนารมณ์ที่ฝ่ายบริหารต้องการได้

1.5 ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ทำหน้าที่ในการให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายอย่างเต็มที่

เนื่องจากในปัจจุบันการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสภาไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาและข้อจำกัดที่พรรคการเมืองจะกำหนดตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทำหน้าที่อภิปราย จึงควรกำหนดมาตรการด้วยการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคนสามารถให้ความเห็นต่อร่างกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษรได้ และจะต้องมีการเผยแพร่ความเห็นดังกล่าวไปยังสมาชิกสภาคนอื่นๆ รวมถึงประชาชนและสื่อมวลชนด้วย

1.6 ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้ผู้ช่วย ส.ส. และ ส.ว.

ดังได้กล่าวในตอนต้นว่า ค่าตอบแทนของผู้ช่วย ส.ส. และ ส.ว. นั้นต่ำเกินไป ทำให้ ส.ส. และ ส.ว. ไม่สามารถหาผู้ช่วยที่มีคุณภาพได้ จึงควรเพิ่มค่าตอบแทนให้ผู้ช่วย ส.ส. และ ส.ว. มากขึ้น โดยอาจลดจำนวนคนลงบ้างก็ได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อให้รัฐสภามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร

2.1 ควรมีการเพิ่มจำนวนสำหรับกระทู้ถามสดให้มากขึ้น

ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2544 ในเรื่องการถามและการตอบกระทู้ถามสดในการประชุมครั้งหนึ่งๆ มีกำหนดเวลาไม่เกิน 60 นาที โดยการตอบกระทู้สดแต่ละกระทู้นั้นต้องตอบให้เสร็จภายในกำหนดเวลา 20 นาที คณะผู้วิจัยเห็นว่าเป็นระยะเวลาที่นานเกินไป ควรเปลี่ยนกำหนดระยะเวลาในการถามและการตอบกระทู้ให้สั้นลงเพื่อเพิ่มจำนวนกระทู้ถามให้มากขึ้น ซึ่งน่าจะส่งผลให้สามารถควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินได้รอบด้านมากขึ้น

2.2 ควรมีการเผยแพร่รายงานการศึกษาของคณะกรรมการธิการที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลให้ประชาชนทราบ

โดยปกติเมื่อคณะกรรมการธิการได้กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ตามที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้วก็จะรายงานต่อสภา จากนั้นสภาก็จะนำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมสภา เพื่อทำการพิจารณาผลรายงานการศึกษาของกรรมการธิการที่เสนอเข้ามา ซึ่งในการประชุมสภาแต่ละครั้งจะมีการจัดบันทึกรายงานการประชุม และมีมติของที่ประชุมเอาไว้ โดยที่รายงานการประชุมดังกล่าวจะไม่เป็นที่เผยแพร่ให้แก่บุคคลทั่วไปได้รับทราบ ดังนั้นจึงเห็นควรว่าเพื่อเป็นการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ควรจัดให้มีการเผยแพร่รายงานการศึกษาของกรรมการธิการที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลให้ประชาชนได้รับทราบด้วย

3. ข้อเสนอแนะเพื่อให้รัฐสภามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในด้านการพิจารณาเลือกให้คำแนะนำและแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

วุฒิสภาควรมีหน่วยงานที่มีเจ้าหน้าที่และมีคุณภาพเพียงพอในการตรวจสอบคุณสมบัติบุคคลต่างๆ ที่จะมาดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ และควรกำหนดบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งและที่ประชุมวุฒิสภาในการตรวจสอบประวัติไม่ให้ความซ้ำซ้อนกัน โดยในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญในชั้นของคณะกรรมการการสามัญเพื่อตรวจสอบประวัติ ความประพฤติของบุคคลและที่ประชุมวุฒิสภาเป็นการพิจารณาอย่างละเอียดแล้ว เมื่อนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่ที่ประชุมสภาให้พิจารณา การพิจารณาในชั้นนี้ยังมีการอภิปรายในส่วนที่เป็นรายละเอียดอีก ทั้ง ๆ ที่ในชั้นวุฒิสภาได้พิจารณาในรายละเอียดมาแล้ว ซึ่งเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน ทำให้สิ้นเปลืองเวลาในการพิจารณา จึงเห็นว่าควรมีการกำหนดบทบาทของกรรมการการเลือกตั้งและที่ประชุมวุฒิสภาไม่ให้มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน

4. ข้อเสนอแนะเพื่อให้รัฐสภามีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ควรมีการกำหนดกระบวนการและวิธีการเพื่อพิจารณาเรื่องการถอดถอนในชั้นของการพิจารณาของวุฒิสภาให้ชัดเจน ด้วยการออกเป็นระเบียบของวุฒิสภา รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานธุรการของวุฒิสภาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นในเรื่องนี้

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพของรัฐสภาในการเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยและการทำหน้าที่ของรัฐสภาไทยตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

5.1 รัฐสภาควรมีสถานที่ทำงานให้แก่สมาชิกรัฐสภาแต่ละคน

ความจริงข้อเสนอนี้มีใช้เรื่องใหม่ เนื่องจากในปัจจุบันสมาชิกรัฐสภาและผู้ช่วยของสมาชิกรัฐสภาไม่มีสถานที่ทำงานในอาคารรัฐสภาแต่ประการใด ทุกวันนี้จึงใช้บ้านหรือสำนักงานส่วนตัวของตนเป็นที่ติดต่อกับประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง จึงควรที่รัฐสภาจะดำเนินการจัดหาสถานที่ทำงานซึ่งมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกรัฐสภาแต่ละคน ทั้งนี้รวมทั้งการปรับปรุงห้องสมุดรัฐสภาให้เหมาะสมจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าหาความรู้แก่สมาชิกรัฐสภาและผู้ช่วยให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.2 ควรมีการจัดอบรมความรู้เฉพาะเรื่องให้กับสมาชิกรัฐสภาอย่างต่อเนื่อง

แม้สมาชิกรัฐสภาจำนวนมากจะเข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนและมีความรู้ความสามารถในเรื่องการตรากฎหมาย การควบคุมฝ่ายบริหาร และการทำหน้าที่ในการแต่งตั้งถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งต่างๆ ก็ตาม แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการอบรมสมาชิกรัฐสภาใหม่ที่เพิ่งจะรับตำแหน่งเป็นครั้งแรก รวมทั้งการอบรมในเชิงลึกให้แก่สมาชิกรัฐสภาด้วย

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความ

ภาษาไทย

- “กติกากในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล.” มติชน. (21 พฤษภาคม 2545) : 2.
- กาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์. “การปฏิรูปกระบวนการนิติบัญญัติ.” วารสารธรรมศาสตร์. ปีที่ 24 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม, 2541) : 111-126.
- คณิน บุญสุวรรณ. กระบวนการทำงานของระบบรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่. กรุงเทพฯ : วิญญูชน. 2541.
- คณิน บุญสุวรรณ. บทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา. กรุงเทพฯ : ภูมิปัญญา, 2542.
- โครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยในระบบรัฐสภา. ระบบงานรัฐสภา. กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, 2535.
- จรัส ดิษฐากุชชัย. แนวทางการยกเครื่องรัฐสภาไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบาย, 2540.
- จเร พันธุ์เปรื่อง. “กระบวนการตรากฎหมาย”. รัฐสภาสาร. ปีที่ 49 ฉ.8 (สิงหาคม 2545) : 1 - 121.
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพของงานฝ่ายนิติบัญญัติ. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2541.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. การพัฒนาสมรรถนะขององค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิคอนราดอาเดเนาท์, 2529.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ณรงค์ สักพันโรจน์. รายงานการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2543.
- ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- ธงทอง จันทรางศุ. การปรับปรุงการทำงานของคณะกรรมการธิการของสภาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- นรนิติ เศรษฐบุตร. รายงานวิจัย เรื่อง กระบวนการนิติบัญญัติของรัฐสภาไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542. (อัดสำเนา).
- บรรเจิด สิงคะเนติ. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2544.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2536.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. บทบาท และอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2543.

- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. หัวข้อ รัฐและระบบกฎหมาย รัฐธรรมนูญและกฎหมายมหาชน. เอกสารประกอบการศึกษา หลักสูตรการบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน รุ่นที่ 1, วิทยาลัยการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า.
- บุษบา สุธีธร และ นิโบล บุญสลั. รายงานการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผู้แทนราษฎรระดับประเทศและระดับท้องถิ่นที่มีคุณภาพ. [ม.ป.ท.], 2542. (อัดสำเนา).
- ปธาน สุวรรณมงคล. รายงานวิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการการสามัญ สมาชิกผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540.
- ปธาน สุวรรณมงคล. "บทบาทและลักษณะของคณะกรรมการการสามัญรัฐสภาที่พึงประสงค์". รัฐสภาสาร. ปีที่ 50 ฉ.4 (เมษายน 2545) : 1 - 6.
- ประณต นันทิยะกุล. สาระแห่งรัฐธรรมนูญ คำอธิบายรัฐธรรมนูญเรียงตามมาตรา หมวดที่ 6 รัฐสภา หมวดที่ 7 คณะรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แว่นแก้ว, 2544.
- "เปิดงานวิจัยร้อน นิตยา มธ. ลอกคราบศาลรัฐธรรมนูญ เสนอวิธีระบบสรรหาตุลาการใหม่," ประชาชาติธุรกิจ (29 พ.ย. - 2 ธ.ค. 2544) : 2.
- ผจญ คงเมือง. "ปัญหาดุลยภาพแห่งอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในระบบรัฐสภาไทย." วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2542.
- ไพโรจน์ โพธิ์ไธย. "องค์กรอิสระตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ." รัฐสภาสาร. ปีที่ 49 ฉ.12 (ธันวาคม 2544) : 1 - 120.
- พฤทธิสถาน ชุมพล. ประชาธิปไตยแบบรัฐสภาในอังกฤษ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ยุโรปศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- มนตรี รูปสุวรรณ. กฎหมายรัฐสภา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2535.
- มนตรี รูปสุวรรณ. "ประเด็นที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐสภา." มติชน. (25 ก.ย. 2544) : 6.
- มนตรี รูปสุวรรณ. รายงานการวิจัยระบบการบริหารหน่วยธุรการของรัฐสภาที่เป็นอิสระ. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- มนตรี รูปสุวรรณ และคณะ. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2542.
- มัทวาท สุวรรณเรือง. "ประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันปราบทุจริตเลือกตั้งของโครงการ ท.ม.ก. ไปปฏิบัติ". วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม) คณะพัฒนาลังคม สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, 2536.
- มานิตย์ จุมปา. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541.
- ศุภพงศ์ ขจรศิลป์ (บก.). 67 ปี รัฐสภาไทย เฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2542.

- สถาบันพระปกเกล้า. การปรับปรุงกระบวนการริเริ่ม การนำเสนอ การพิจารณา และการอนุมัติกฎหมายไทย บทสรุปสำหรับผู้บริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, 2544.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. กฎหมายเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2542.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. ข้อมูลพื้นฐานการเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- สมไพบูลย์ จันทน์. "องค์กรตรวจสอบตามรัฐธรรมนูญ: โครงสร้าง ที่มา และลักษณะการเข้าสู่ตำแหน่ง". รัฐสภาสาร. ปีที่ 50 ฉบับที่ 1 (มกราคม 2545) : 11 - 77.
- สุจิต บุญบงการ. บทบาทของสภานิติบัญญัติ. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.
- สุรพล นิติไกรพจน์. รายงานการวิจัยระบบควบคุมตรวจสอบรัฐบาลทางการเมืองที่เหมาะสม. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- สุรพล นิติไกรพจน์ และคณะ. รายงานผลการศึกษาระบบสมบูรณสำหรับการศึกษาวิจัยเรื่อง "ศาลรัฐธรรมนูญกับการปฏิบัติพันธกิจตามรัฐธรรมนูญ" เสนอต่อสถาบันพระปกเกล้า. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. รายงานการวิจัยการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2543. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2543.
- อัศรมศวรรย์ ทองนวล. "การควบคุมตรวจสอบคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540". รัฐสภาสาร. ปีที่ 50 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2545) : 1 - 43.
- อุดม รัฐอมฤต. การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

ภาษาต่างประเทศ

- Beetham, David and Weir, Stuart. Political Power and Democratic Control in Britain. London : Routledge, 1999.
- Copeland, Gary W. and Patterson, Samuel C. Parliaments in the Modern World : Changing Institutions. Michigan : The University of Michigan Press, 1994.
- Cutchin, D. A. Guide to Public Administration. Itasca, Illinois : F.E. Peacock Publishers, 1981.
- Goodman, Paul S. ; Penning, Johannes M. and Associates. New Perspectives on Organizational Effectiveness. San Francisco : Jossey - Bass, Inc. Publishing, 1977.
- Graves, Michael A.R. The Parliaments of Early Modern Europe. London : Longman, 2001.
- Hewison, Kevin. (ed.). Political Change in Thailand : Democracy and Participation. London : Routledge, 1997.

- Judge, David. The Parliamentary State. London : SAGE Publications, 1993.
- Keefe, William J. and Ogul, S. Morris. The American Legislative Process : Congress and the States. 8th edition. Eaglewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1993.
- Laundy, Phillip. Parliaments in the Modern World. Southampton : Dartmouth, 1989.
- Loonis, A. Burdett. The Comtemporary Congress. 3rd edition. Boston : Bredford/ St.Martin's, 2000.
- Olson, David M. Democratic Legislative Institutions : A Comparative View. New York : M.E.Sharpe, 1994.
- Sturgis, Alice. The Standard Code of Parliamentary Procedure. 4thedition. New York : McGraw - Hill, 2001.

เอกสาร

- กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. 2543. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2543. สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544. สารบัญญัติกฎหมาย เล่ม 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2543. (อัดสำเนา).
- กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2538-2539. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2539. สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2539-2540. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540. สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2540-2541. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2541. สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2541-2542. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2542.
- สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร 2542-2543. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2543.
- สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร สมัยวิสามัญ และสมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2544.
- สรุปผลงานสภาผู้แทนราษฎร สมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2545.
- คณะกรรมการการประชาสัมพันธ์ สภาร่างรัฐธรรมนูญ. ประชาชนได้อะไรจาก (ร่าง) รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับประชาชน. สิงหาคม, 2540.

คณะทำงานจัดทำหนังสือรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ประจำปี 2543. รายงานประจำปี 2543
ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา. กรุงเทพฯ : สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา, 2544.
ส่วนบริการวิชาการหอสมุดรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. เอกสารประกอบการพิจารณา
ญัตติ เรื่อง ขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ รัฐมนตรีเป็นรายบุคคล. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2545.
สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ
พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544 .
สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภา, 2545.
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. วุฒิสภา 2539-2543. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544.

ข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

<http://www.admincourt.go.th/>

<http://www.concourt.or.th/>

<http://www.ect.go.th/>

<http://www.parliament.go.th/>

<http://www.senate.go.th/>

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามโครงการวิจัย
เรื่อง
“ประสิทธิผลของรัฐสภาไทย”

คำชี้แจง : แบบสอบถามดังกล่าวนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลในโครงการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลรัฐสภาไทย” ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันพระปกเกล้า โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของรัฐสภา (ส.ส และ ส.ว.) ชุดปัจจุบัน คณะผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านในการตอบแบบสอบถามดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ศาสนา
☐ 1) พุทธ ☐ 2) คริสต์
☐ 3) อิสลาม ☐ 4) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. ระดับการศึกษา
☐ 1) ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ 2) มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ 3) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช. ☐ 4) อนุปริญญาหรือ ปวส.
☐ 5) ปริญญาตรี ☐ 6) สูงกว่าปริญญาตรี
☐ 7) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
5. อาชีพหลัก
☐ 1) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 2) ค้าขายธุรกิจทั่วไป
☐ 3) รับจ้าง/ลูกจ้าง ☐ 4) เกษตรกรรม
☐ 5) กำลังศึกษา ☐ 6) ไม่ได้ทำงาน
☐ 7) อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านเคยทำสิ่งเหล่านี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1) ไปเลือกตั้ง ส.ส. ในครั้งที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ได้เป็นนายกรัฐมนตรี
- ☐ 2) ไปเลือกตั้ง ส.ว.
- ☐ 3) ไปเลือกตั้งซ่อม
- ☐ 4) ฟังอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลครั้งที่ผ่านมาทางโทรทัศน์
- ☐ 5) ฟังอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลครั้งที่ผ่านมาทางวิทยุ
- ☐ 6) เคยฟัง ส.ส. พูดตอนหาเสียงครั้งที่ผ่านมา

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอภิปรายไม่ไว้วางใจของ ส.ส.

7. การอภิปรายไม่ไว้วางใจครั้งที่ผ่านมามีความคิดเห็นว่า ส.ส. อภิปรายโดย.....

	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็นด้วย
1. คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก				
2. รับฟังและยอมรับเหตุผลของฝ่ายตรงข้าม				
3. ยอมรับมติของที่ประชุม				
4. รับฟังและให้เกียรติประธานในที่ประชุม				
5. ใช้เหตุผลในการอภิปรายมากกว่าใช้อารมณ์				
6. ไม่เอาเรื่องส่วนตัวมาเกี่ยวข้องกับการอภิปราย				

8. ท่านมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดต่อ การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลครั้งที่ผ่านมา ในเรื่องต่อไปนี้

	พอใจ มาก	พอใจ ปานกลาง	พอใจ น้อย	ไม่พอใจ
1. ประเด็นที่นำมาใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ				
2. รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของ ส.ส. ฝ่ายค้าน				
3. รูปแบบและวิธีการในการอภิปรายของ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาล				
4. เหตุผลที่นำมาใช้ในการสนับสนุนการอภิปราย				
5. หลักฐานที่นำมาใช้ยืนยัน				
6. คุณสมบัตินัก ส.ส. ที่เป็นผู้อภิปราย				
7. การทำหน้าที่ของประธานในการอภิปราย				
8. การลงคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจ				

9. ท่านคิดว่าสิ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดต่อไปนี้ น่าที่จะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคแก่ ส.ส. ในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล หรือไม่

	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นอุปสรรค
1. การขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี (จะต้องมี ส.ส. ตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป จาก 500 คน เข้าชื่อกัน จึงจะขอเปิดอภิปรายได้)				
2. การขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี (จะต้องมี ส.ส. ตั้งแต่ 100 คน ขึ้นไป จาก 500 คน เข้าชื่อกัน จึงจะขอเปิดอภิปรายได้)				

10. ท่านคิดว่าสิ่งอื่นหรือไม่ ที่รัฐธรรมนูญกำหนดขึ้นมาแล้วก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจของ ส.ส.

☐ 1) ไม่มี

☐ 2) มี (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกกฎหมายของ ส.ส.

11. ในความเห็นของท่าน ท่านคิดว่าที่ผ่านมา ส.ส.ชุดปัจจุบันออกกฎหมายโดย.....

	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วย
1. รับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนออกกฎหมาย				
2. คิดถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก				
3. คิดถึงประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน				
4. กฎหมายที่ออกมาสามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้				

12. ท่านคิดว่าสิ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดต่อไปนี้ น่าที่จะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการออกกฎหมายของ ส.ส. หรือไม่

	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นอุปสรรค
1. ส.ส. จะเสนอกฎหมายได้ต้องให้พรรคของตนยินยอม และต้องมี ส.ส. 20 คนขึ้นไปรับรอง				
2. กฎหมายที่ ส.ส. เสนอมาจะต้องให้วุฒิสภารับรองจึงจะออกมาเป็นกฎหมายได้				

13. ท่านมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดต่อการทำหน้าที่ของ ส.ส. ในการออกกฎหมาย

	พอใจมาก	พอใจปานกลาง	พอใจน้อย	ไม่พอใจ
1. ความรวดเร็วในการออกกฎหมาย				
2. ความรอบคอบในการออกกฎหมาย				
3. ความสอดคล้องของกฎหมายที่ออกมากับความต้องการของประชาชน				
4. การคิดถึงประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลัก				
5. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม				

14. ท่านคิดว่ามีสิ่งอื่นหรือไม่ ที่รัฐธรรมนูญกำหนดขึ้นมาแล้วก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการออกกฎหมายของ ส.ส.

☐ 1) ไม่มี

☐ 2) มี (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งกระทู้คำถามต่อรัฐบาล

15. ท่านคิดว่าสิ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดต่อไปนี้ น่าที่จะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคแก่ ส.ส. ในการตั้งกระทู้คำถาม หรือไม่

	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็น อุปสรรค
1. คณะรัฐมนตรีมีสิทธิไม่ตอบคำถามก็ได้ถ้าเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผย				
2. คำถามที่ถามจะต้องเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานของรัฐมนตรีและเป็นเรื่องเกี่ยวกับการะงานในหน้าที่เท่านั้น				

16. ท่านคิดว่ามีสิ่งอื่นหรือไม่ ที่รัฐธรรมนูญกำหนดขึ้นมาแล้วก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคแก่ ส.ส. ในการตั้งกระทู้คำถาม

- ☐ 1) ไม่มี
- ☐ 2) มี (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 5 ความคาดหวังต่อการทำหน้าที่ของ ส.ส.

17. สิ่งที่ท่านคาดหวัง มากที่สุด จาก ส.ส. (ตอบเพียงข้อเดียว)

- ☐ 1) รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในทุกๆ เรื่อง
- ☐ 2) มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง
- ☐ 3) มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่
- ☐ 4) เป็นตัวกลางในการนำปัญหาไปเสนอต่อรัฐบาล
- ☐ 5) สนใจและติดตามความเป็นอยู่ของประชาชน
- ☐ 6) เป็นที่พึ่งเมื่อยามที่เดือดร้อน
- ☐ 7) กลับมาพัฒนาท้องถิ่นของตน
- ☐ 8) ออกเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อรับฟังปัญหาเป็นประจำ
- ☐ 9) ช่วยให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน
- ☐ 10) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

18. ท่านคิดว่า ส.ส.ชุดปัจจุบันทำหน้าที่ได้ตามที่ท่านคาดหวังไว้ในข้อ 18 มากน้อยเพียงใด

- ☐ 1) มาก ☐ 2) ปานกลาง ☐ 3) น้อย ☐ 4) ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

19. หน้าที่อื่นๆ ที่ท่านต้องการให้ ส.ส. ทำ (โปรดระบุ)

- ☐ 1)
- ☐ 2)
- ☐ 3)
- ☐ 4)

20. หากให้ท่านเปรียบเทียบการทำงานของ ส.ส. ชุดปัจจุบัน (ชุดที่มี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี) กับ ส.ส. ชุดที่ผ่านมา ท่านเห็นว่า.....

- ☐ 1) ส.ส.ชุดปัจจุบันทำงานได้ดีกว่า ส.ส.ชุดที่ผ่านมา
- ☐ 2) ส.ส.ชุดที่ผ่านมาทำงานได้ดีกว่า ส.ส.ชุดปัจจุบัน
- ☐ 3) ไม่แตกต่างกัน
- ☐ 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 6 การทำหน้าที่ของวุฒิสภา

21. ท่านคิดว่า ส.ว.ชุดปัจจุบัน มีบทบาทมากน้อยเพียงใดในการตรวจสอบกฎหมายที่เสนอโดย ส.ส.

- ☐ 1) มีบทบาทมาก ☐ 2) มีบทบาทปานกลาง
- ☐ 3) มีบทบาทน้อย ☐ 4) ไม่มีบทบาท

22. หน้าที่หนึ่งของ ส.ว. ก็คือ การตรวจสอบข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ (เช่น รัฐมนตรี ส.ส. ส.ว. เป็นต้น) ผู้ที่ร่ำรวยผิดปกติ ที่น่าจะทุจริตต่อหน้าที่ ท่านคิดว่าที่ผ่านมา ส.ว.ทำหน้าที่นี้ได้มากน้อยเพียงใด

- ☐ 1) มาก ☐ 2) ปานกลาง ☐ 3) น้อย ☐ 4) ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

23. ท่านคิดว่าสิ่งที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดต่อไปนี้ น่าที่จะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของ ส.ว. หรือไม่

	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เห็น อุปสรรค
1. ส.ว.สามารถเปิดอภิปรายรัฐบาลได้ แต่ไม่สามารถเอนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งได้เหมือน ส.ส.				
2. ส.ว.สามารถขอเปิดอภิปรายนายกฯ และรัฐมนตรีได้เหมือน กับ ส.ส. แต่ต้องมี ส.ว.ตั้งแต่ 120 คน จาก 200 คน ขึ้นไปเข้าชื่อกันขอเปิดอภิปราย จึงจะทำได้				

24. ท่านคิดว่ามีสิ่งอื่นหรือไม่ที่รัฐธรรมนูญกำหนดแล้ว ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการทำงานของ ส.ว.

☐ 1) ไม่มี

☐ 2) มี (โปรดระบุ).....

25. ท่านมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ต่อการทำหน้าที่ของ ส.ว.

	พอใจ มาก	พอใจ ปานกลาง	พอใจ น้อย	ไม่พอใจ
1. การกลั่นกรองกฎหมายที่ออกโดย ส.ส.				
2. การตั้งกระทู้ซักถามการขึ้นผู้ใหญ่ เช่น นายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี, ส.ส., ส.ว. ฯลฯ ที่มีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและกระทำความผิดต่อหน้าที่				
3. ความเป็นกลางในการอภิปรายบุคคลต่างๆ เช่น นายกรัฐมนตรี, รัฐมนตรี, ส.ส., ส.ว. ฯลฯ ที่มีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและกระทำความผิดต่อหน้าที่				
4. การแต่งตั้งบุคคลเพื่อทำหน้าที่ในองค์กรต่างๆ เช่น กกต., ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ฯลฯ				
5. คุณสมบัติของบุคลากรที่ทำการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ในองค์กรต่างๆ เช่น กกต., ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ฯลฯ				
6. ความเป็นกลางในการแต่งตั้งบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในองค์กรต่างๆ เช่น กกต., ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ฯลฯ				

26. สิ่งที่ท่านคาดหวัง มากที่สุด จาก ส.ส. (ตอบเพียงข้อเดียว)

☐ 1) การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในทุก ๆ เรื่อง

☐ 2) มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง

☐ 3) เป็นตัวกลางในการนำปัญหาไปเสนอต่อรัฐบาล

☐ 4) สนใจและติดตามความเป็นอยู่ของประชาชน

☐ 5) สนใจและติดตามความเป็นอยู่ของประชาชน

☐ 6) เป็นที่พึ่งเมื่อยามที่เดือดร้อน

☐ 7) กลับมาพัฒนาท้องถิ่นของตน

☐ 8) ออกเยี่ยมเยียนประชาชนเพื่อรับฟังปัญหาเป็นประจำ

☐ 9) ช่วยให้ประชาชนหลุดพ้นจากความยากจน

☐ 10) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ภาคผนวก ข

กระตุ้มถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา หลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

หลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มีจำนวนกระตุ้มรวมทั้งสิ้น 1,024 กระตุ้ม โดยแยกรายละเอียดเป็นรายปีได้ดังนี้

1. กระตุ้มถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา ปี 2540 มีจำนวน 10 กระตุ้ม ดังนี้
 1. เรื่อง ความคืบหน้าของการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงที่จังหวัดมุกดาหาร¹ ของนายประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์
 2. เรื่อง ให้สำนักงานเขตการทางลพบุรีรับผิดชอบเส้นทางถนนสายจากสี่แยกสิงห์บุรี บางงา แขวงทางหลวงนครสวรรค์มาเป็นแขวงทางหลวงลพบุรี² ของนายนิยม วรปัญญา
 3. เรื่อง การประกาศปิดบริษัทการเงิน³ ของ นายสุรสิทธิ์ นิติวัดวิรัตน์
 4. เรื่อง การแก้ปัญหาซึ่งเกิดจากห้วยไค้ดิน⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
 5. เรื่อง การจัดงบประมาณของกรมโยธาธิการ⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
 6. เรื่อง การจัดตั้งสวนสัตว์และสวนพฤกษศาสตร์ในจังหวัดขอนแก่น⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
 7. เรื่อง การก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก⁷ ของ นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
 8. เรื่อง ขอให้ซ่อมแซมถนนชลประทานสายบางยี่หน-บางตาเถร⁸ ของ นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
 9. เรื่อง ขอให้ซ่อมแซมผิวจราจรและก่อสร้างถนน⁹ ของ นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
 10. เรื่อง ให้ดำเนินการลาดคอนกรีตคลองส่งน้ำในตำบลไผ่ขวาง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี¹⁰ ของ นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ

¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 58 ก วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2540

² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 58 ก วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2540

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 58 ก วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2540

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 62 ก วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2540

⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 62 ก วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2540

⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 62 ก วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2540

⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 62 ก วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2540

⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 63 ก วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540

⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 63 ก วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540

¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนที่ 63 ก วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540

2. กระทั่งถามที่ตอบในราชกิจจานุเบกษาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2541 มีจำนวน 156 กระทั่ง ดังนี้

1. เรื่อง การแก้ปัญหาการจลาจลติดขัดทำให้สูญเสียทางเศรษฐกิจและสุขภาพจิตส่งผลกระทบต่อความคล่องตัวในการติดต่อราชการ¹¹ ของนายนิยม วรปัญญา
2. เรื่อง การยกฐานะเทศบาลตำบลบ้านไผ่ขึ้นเป็นเทศบาลเมืองบ้านไผ่¹² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
3. เรื่อง การชะลอทำสัญญาเงินกู้ และจ่ายปัจจัยการผลิตตามโครงการ คปร.¹³ ของนายพิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์
4. เรื่อง ปัญหาการว่างงาน¹⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
5. เรื่อง ขอให้รัฐบาลพิจารณาเพื่อหามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)¹⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
6. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น¹⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
7. เรื่อง ผลผลิตผลทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ¹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
8. เรื่อง การเกณฑ์ทหาร ประจำปี 2541¹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
9. เรื่อง ส่งเสริมการขนส่งทางเรือ¹⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
10. เรื่อง ขอให้ทำการวิจัยสมุนไพรเพชรสังฆาต²⁰ ของนายนิยม วรปัญญา
11. เรื่อง ขอให้ช่วยประกันราคาข้าวเปลือกถึงละ 100 บาท ข้าวโพดถึงละ 100 บาท อ้อยตันละ 750 บาท ต่อการซื้อขายตามระบบความหวาน 10 CCS. มันสำปะหลัง กิโลกรัมละ 2 บาท เพื่อช่วยเกษตรกรและเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น²¹ ของนายนิยม วรปัญญา
12. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการเลี้ยงและการปรับปรุงคุณภาพกระบือไทย²² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
13. เรื่อง โทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน²³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 10 ก วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2541

¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 10 ก วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2541

¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 12 ก วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2541

¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 16 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2541

¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 18 ก วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2541

¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 20 ก วันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2541

¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 22 ก วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2541

¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 22 ก วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2541

¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 22 ก วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2541

²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 22 ก วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2541

²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 24 ก วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 24 ก วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 24 ก วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

14. เรื่อง ขอให้สร้างประตูน้ำอ่างเก็บน้ำแม่ น้ำป่าสักตามพระราชดำริให้เรือผ่านได้และพัฒนาเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลา เป็นสถานที่ท่องเที่ยว²⁴ ของนายนิยม วรปัญญา
15. เรื่อง การสร้างสนามบินหนองงูเห่า²⁵ ของนายนิยม วรปัญญา
16. เรื่อง หนังสือแบบเรียนเพราะเหตุใดจึงมีแบบฝึกหัดรวมอยู่ด้วยโดยไม่แยกเล่มต่างหากอย่างเช่นในอดีต เพื่อจะได้ประหยัดและเอาแบบเรียนไว้ให้ผู้อื่นใช้ต่ออีกได้ และเพราะเหตุใดจึงมีการเปลี่ยนแปลงแบบเรียนบ่อย ๆ²⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
17. เรื่อง วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร²⁷ ของนายนิพิฐ อินทรสมบัติ
18. เรื่อง แผงกันทางรถไฟที่จังหวัดขอนแก่นสร้างเสร็จแล้วแต่ยังไม่เปิดดำเนินการ²⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
19. เรื่อง รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจได้กู้เงินสกุลต่างประเทศมาพัฒนาประเทศจำนวนมาก สมควรเร่งรัดดำเนินการเพื่อแก้ดุลการชำระเงิน ปัญหาเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดสภาพคล่องโดยเร็ว²⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
20. เรื่อง นักเรียนทุน ก.พ. ที่กำลังศึกษาอยู่ต่างประเทศ³⁰ ของนายนิยม วรปัญญา
21. เรื่อง ขอให้รัฐบาลประสานงานกับคนไทยในต่างประเทศเพื่อช่วยซื้อสลากกินแบ่งโดยพิมพ์สลากเพิ่มร้อยละร้อย เพื่อเอาเงินมาแก้วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทย³¹ ของนายนิยม วรปัญญา
22. เรื่อง ปัญหาการเลิกจ้างแรงงาน³² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
23. เรื่อง มาตรการในการช่วยเหลือคนพิการเกี่ยวกับสลากกินแบ่งรัฐบาล³³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
24. เรื่อง ราษฎรได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับที่ดินซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมธนารักษ์³⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
25. เรื่อง การปรับปรุงเงินตอบแทนตำแหน่งและสวัสดิการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน³⁵ ของนายวิทยา

²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 27 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 27 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 27 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 27 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 27 ก วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 30 ก วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 30 ก วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 30 ก วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 30 ก วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 30 ก วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2541

³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 34 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2541

³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

ภูมิเหล่าแจ้ง

26. เรื่อง การก่อสร้างถนนลาดยางของกรมโยธาธิการ³⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
27. เรื่อง การยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล³⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
28. เรื่อง เงินอุดหนุนศาสนาในส่วนที่เกี่ยวกับค่าซ่อมแซม³⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
29. เรื่อง มาตรการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา³⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
30. เรื่อง นโยบายการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข⁴⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
31. เรื่อง การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเรื่องการออกหลักฐานในการรับหรือไม่รับคำร้องทุกข์ หรือ คำกล่าวโทษ⁴¹ ของนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ
32. เรื่อง การพิมพ์ธนบัตรใบละหนึ่งบาท ห้าบาท สิบบาท และยี่สิบบาทเพิ่มเติม⁴² ของนายนิยม วรปัญญา
33. เรื่อง ขอให้รัฐบาลพิมพ์ธนบัตรเพิ่ม ขยายพันธุ์บัตร และรับจำนำทองเพื่อเพิ่มหลักทรัพย์⁴³ ของ นายนิยม วรปัญญา
34. เรื่อง การส่งเสริมการปลูกถั่วเหลือง⁴⁴ ของนายนิยม วรปัญญา
35. เรื่อง มาตรการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านทุกภูมิภาค⁴⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
36. เรื่อง การเตรียมการแก้ปัญหาภัยแล้งให้กับเกษตรกร⁴⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
37. เรื่อง มาตรการในการดูแลและสงเคราะห์ผู้สูงอายุในประเทศไทย⁴⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
38. เรื่อง ขอให้รัฐบาลพิจารณาชุดคอคอดกระแก้ปัญหาเศรษฐกิจ⁴⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
39. เรื่อง การตั้งกระทรวงศึกษาแห่งชาติ⁴⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
40. เรื่อง การรับบุคคลเข้าศึกษาในวิทยาลัยการสาธารณสุขและวิทยาลัยพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข⁵⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 36 ก วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 38 ก วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 38 ก วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 38 ก วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 39 ก วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 39 ก วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 39 ก วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 39 ก วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2541

⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 40 ก วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2541

41. เรื่อง การก่อสร้างถนนลาดยางสายบ้านหนองแขวงห้วยทราย-บ้านท่านางแนว อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น⁵¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
42. เรื่อง การก่อสร้างถนนลาดยางในท้องที่อำเภอเปือยน้อยและอำเภอนบพ จังหวัดขอนแก่น⁵² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
43. เรื่อง เงินอุดหนุนศาสนา ค่านิตยภัต⁵³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
44. เรื่อง สถานการณ์ด้านหนี้สินระหว่างประเทศ⁵⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
45. เรื่อง ขอให้พิจารณา ยกเว้นหรือผ่อนผันการเรียกเก็บดอกเบี้ยกับลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)⁵⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
46. เรื่อง มาตรการตรวจสอบการเสียภาษีเรือยอชต์⁵⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
47. เรื่อง การปรับปรุงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8⁵⁷ ของนายสุรสิทธิ์ นิติวัดวรวัชร
48. เรื่อง การออกแบบก่อสร้าง อาคาร สถานศึกษา สถานพยาบาล บ้านพักทุกกระทรวง ทบวง กรม รวมถึงองค์การรัฐวิสาหกิจ กระทรวงต่าง ๆ และสำนักนายกรัฐมนตรี มีแผนและนโยบาย ประหยัดเพื่อแก้วิกฤติทางเศรษฐกิจ⁵⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
49. เรื่อง ดันทุนการปลูกกล้วยโดยเฉลี่ยและผลผลิตรวมต่อปีในแต่ละภาคครั้งแต่ปี 2535-2540⁵⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
50. เรื่อง แนวทางช่วยเหลือแรงงานที่มีปัญหาด้านคดีความในยุคเศรษฐกิจตกต่ำ⁶⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
51. เรื่อง การปราบปรามยาเสพติด⁶¹ ของนายประเทือง วิจารณ์ปรีชา
52. เรื่อง ราษฎรได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับเส้นทางคมนาคม⁶² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 43 ก วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 43 ก วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 43 ก วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 43 ก วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 43 ก วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 43 ก วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 43 ก วันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 44 ก วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 44 ก วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 44 ก วันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 46 ก วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 46 ก วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2541

53. เรื่อง การทำฝนเทียมเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง⁶³ ของนายนิยม วรปัญญา
54. เรื่อง การก่อสร้างทางลาดยาง รพช. สาย 3081 หนองน้ำใส - โคกโก⁶⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
55. เรื่อง ราษฎรได้รับความเดือดร้อนอันเนื่องจากบริษัทขนส่ง จำกัด ได้ประกาศขึ้นอัตราค่าโดยสาร⁶⁵
ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
56. เรื่อง มาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภคในปั๊อมเมซซิ่งไทยแลนด์⁶⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
57. เรื่อง การแก้ไขปัญหาทรัพยากรป่าไม้ของชาติ⁶⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
58. เรื่อง ให้พิจารณาแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน⁶⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
59. เรื่อง ราษฎรไม่ได้รับความสะดวกในการให้บริการของกระทรวงคมนาคม⁶⁹ ของนายเปรมศักดิ์
เพียยุระ
60. เรื่อง โครงการรถไฟความเร็วสูง⁷⁰ ของนายเอี่ยม ทองใจสด
61. เรื่อง การส่งเสริมการปลูกฝ้ายพันธุ์ต่าง ๆ⁷¹ ของนายนิยม วรปัญญา
62. เรื่อง การสร้างทางรถไฟลอยฟ้าผ่านบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ⁷² ของนายนิยม วรปัญญา
63. เรื่อง เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่รายย่อยประสบภาวะเดือดร้อนอันเนื่องมาจากการผูกขาดของบริษัทใหญ่⁷³
ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
64. เรื่อง การจัดผังรายการของสถานีโทรทัศน์⁷⁴ ของนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
65. เรื่อง การแก้ปัญหาให้กับนักศึกษาครูทายาท⁷⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
66. เรื่อง เงินอุดหนุนขององค์การบริหารส่วนตำบล⁷⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
67. เรื่อง ปัญหาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา⁷⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 46 ก วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 49 ก วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 49 ก วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 49 ก วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 49 ก วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 52 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 52 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 52 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2541

68. เรื่อง ของงบประมาณกรมทางหลวง⁷⁸ ของนางมยุรา อรุณพันธ์
69. เรื่อง นโยบายการผลักดันแรงงานต่างชาติดังประเทศ⁷⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
70. เรื่อง การจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า⁸⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
71. เรื่อง บทบาทของกระทรวงการต่างประเทศกับนโยบายการส่งออกของภาคเอกชน⁸¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
72. เรื่อง การตั้งกองทุนเงินช่วยเหลือสภาพนายความ⁸² ของนายนิยม วรปัญญา
73. เรื่อง รัฐบาลมีแผนโครงการสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลในการที่จะให้เงินงบประมาณอุดหนุนและเข้าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่องค์การบริหารส่วนตำบลทุกตำบล⁸³ ของนายนิยม วรปัญญา
74. เรื่อง ถนนลาดยางภายในหมู่บ้านของกรมโยธาธิการ⁸⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
75. เรื่อง มาตรการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก⁸⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
76. เรื่อง ปัญหามลพิษจากกากอุตสาหกรรมทางฟิลิกส์ และกากของเสียจากโรงงาน⁸⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
77. เรื่อง การเปิดบ่อนกาสิโนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ⁸⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
78. เรื่อง ขอให้รัฐบาลสนับสนุนกรมที่ดินกู้เงินจากต่างประเทศมาจัดที่ดินออกโฉนดเพื่อแก้ปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจ และขาดแคลนเงินตราต่างประเทศมาช่วยพยุงค่าเงินบาทของประเทศให้สูงขึ้น⁸⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
79. เรื่อง การขยายพันธุ์กุ้ง หอย และปลา⁸⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
80. เรื่อง เครื่องมือตรวจสอบยาบ้า⁹⁰ ของนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ

⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 52 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 53 ก วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 53 ก วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 53 ก วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 53 ก วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 55 ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2541

⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 57 ก วันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2541

⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 59 ก วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2541

⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 59 ก วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2541

⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 60 ก วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2541

⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 60 ก วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2541

⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 60 ก วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2541

⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 60 ก วันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2541

81. เรื่อง การลักลอบจำหน่ายยาลดความอ้วน⁹¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
82. เรื่อง พฤติกรรมวัยรุ่นติดยาแก้ไอที่มีวัตถุออกฤทธิ์ทางจิตประสาท⁹² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
83. เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยจากการก่อปัญหาต่าง ๆ ของคนต่างด้าว⁹³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
84. เรื่อง การจัดตั้งกิ่งอำเภอขอนแก่น⁹⁴ ของนางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
85. เรื่อง ปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู⁹⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
86. เรื่อง การปรับโครงสร้างกรมตำรวจใหม่⁹⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
87. เรื่อง โครงการทำฝนหลวงช่วยเหลือเกษตรกร⁹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
88. เรื่อง การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่⁹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
89. เรื่อง การดำเนินงานของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง⁹⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
90. เรื่อง ขอให้ออก นส. 3 และโฉนดที่ดินเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจช่วยชาวไร่ ชาวนา และเกษตรกร¹⁰⁰ ของนายนิคม วรปัญญา
91. เรื่อง การรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา¹⁰¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
92. เรื่อง ให้พิจารณาช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ¹⁰² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
93. เรื่อง ปัญหาการปลอมแปลงใบกำกับภาษี¹⁰³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
94. เรื่อง ลิขสิทธิ์ของกรมการพัฒนาชุมชนชั่วคราวบอย ๆ แต่ยังไม่ได้ทำการซ่อมให้ใช้การได้ดี¹⁰⁴ ของนายนิคม วรปัญญา
95. เรื่อง ปัญหาหนองหาน จังหวัดสกลนคร¹⁰⁵ ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย

⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 60 ก วันที่ 11 กันยายน 2541

⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 60 ก วันที่ 11 กันยายน 2541

⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 67 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2541

⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 67 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2541

⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 68 ก วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 68 ก วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 68 ก วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 68 ก วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 68 ก วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 68 ก วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 70 ก วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 70 ก วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 92 ก วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2541

96. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร¹⁰⁶ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
97. เรื่อง โครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ¹⁰⁷ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
98. เรื่อง นโยบายของรัฐบาลในการจัดตั้งบ่อนกาสิโน¹⁰⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
99. เรื่อง พิจารณาให้องค์การปกครองท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง¹⁰⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
100. เรื่อง ขอบประมาณในการปรับปรุงถนนเพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค¹¹⁰ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
101. เรื่อง ให้เปิดธนาคารออมสินทุกอำเภอทั่วประเทศเพื่อกระจายความเจริญและอำนวยความสะดวกแก่ราษฎรในชนบท¹¹¹ ของนายนิยม วรปัญญา
102. เรื่อง การเพิกถอนทะเบียนที่สาธารณประโยชน์คงห้วยคล้า ตำบลทุ่งสว่าง อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ¹¹² ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง
103. เรื่อง การปรับค่าน้ำประปา¹¹³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
104. เรื่อง การดำเนินการตามพระราชกำหนด¹¹⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
105. เรื่อง การส่งเสริมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน¹¹⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
106. เรื่อง การดำเนินการของธนาคารรัตนสิน จำกัด¹¹⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
107. เรื่อง การจัดทำหลักเขตแดนร่วมระหว่างไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ทางบก)¹¹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
108. เรื่อง การบูรณะโบราณสถาน “ปราสาทภูทอง” ให้เป็นเมืองประวัติศาสตร์¹¹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
109. เรื่อง มาตราการป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนนในช่วงเทศกาล¹¹⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

¹⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 74 ก วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 75 ก วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 75 ก วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 75 ก วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 76 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 76 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 76 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 76 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 76 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 76 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 76 ก วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2541

¹¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 79 ก วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 79 ก วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

110. เรื่อง การลดงบประมาณจัดซื้อนมให้เด็กติดเชื้อเอดส์¹²⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
111. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิในเขตปฏิรูปที่ดิน¹²¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
112. เรื่อง การยุบกรมสรรพสามิต¹²² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
113. เรื่อง เครื่องบินของกองทัพอากาศซึ่งปลดระวางแล้วได้ส่งไปซ่อมที่สหรัฐอเมริกาเหมาะแก่การใช้ประโยชน์ช่วยทำฝนหลวง และขนย้ายกำลังพลของกองทัพอากาศ¹²³ ของนายนิยม วรปัญญา
114. เรื่อง การป้องกันการจำหน่ายน้ำมันที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน¹²⁴ ของนายเอกพร รักความสุข
115. เรื่อง โครงการลงทุนเพื่อสังคม¹²⁵ ของนายเอกพร รักความสุข
116. เรื่อง การดำเนินการหลังจากยกฐานะสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) เป็นกรม¹²⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
117. เรื่อง บทบาทของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ¹²⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
118. เรื่อง การปราบปรามยาเสพติด¹²⁸ ของนายประเทือง วิจารณ์ปรีชา
119. เรื่อง งบประมาณช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ปี 2541¹²⁹ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
120. เรื่อง ปัญหาลำห้วยขอนแก่นดินเซิน¹³⁰ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
121. เรื่อง ของบประมาณก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านผิวดินจากแหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง¹³¹ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
122. เรื่อง ของบประมาณก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านจากบ่อบาดาล¹³² ของนางมยุรา อูรเคนทร์
123. เรื่อง การไปดูงานที่สาธารณรัฐประชาชนจีนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย¹³³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

¹²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 79 ก วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 79 ก วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 83 ก วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 85 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 85 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 85 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 85 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 85 ก วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

124. เรื่อง การขาดงบประมาณสนับสนุนวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขอนแก่น¹³⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
125. เรื่อง โรงพยาบาลขาดแคลนโลหิต¹³⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
126. เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งในฝ่ายบริหารของกระทรวงสาธารณสุข¹³⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
127. เรื่อง การตรวจสอบคุณภาพอาหาร¹³⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
128. เรื่อง ทางทหารรัฐบาลพม่าจับกุมคนไทย 3 คน¹³⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
129. เรื่อง ขอให้พิจารณาผ่อนผันการชำระหนี้ของเกษตรกรที่เป็นลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร¹³⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
130. เรื่อง ขอให้ทวงคืนร้านค้าที่ค้ากำไรเกินควรตามจุดจตุตรอยโดยสาร¹⁴⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
131. เรื่อง โครงการหมู่บ้านอุตสาหกรรม¹⁴¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
132. เรื่อง ธุรกิจขายตรง¹⁴² ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย
133. เรื่อง การกระจายอำนาจ¹⁴³ ของนายสุรสิทธิ์ นิติวรรักษ์
134. เรื่อง ปัญหาการปลอมแปลงใบกำกับภาษี¹⁴⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
135. เรื่อง การจัดตั้งโรงพยาบาลชุมชน¹⁴⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
136. เรื่อง การจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามแห่งที่ 2¹⁴⁶ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
137. เรื่อง นโยบายในเรื่องกิจการนักศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย¹⁴⁷ ของนายมนตรี ด่านไพบูลย์
138. เรื่อง การจัดซื้ออุปกรณ์กีฬาหมู่บ้าน¹⁴⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
139. เรื่อง การพัฒนาระบบการเกษตรเพื่อการส่งออกของกรมปศุสัตว์¹⁴⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

¹³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 86 ก วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

¹³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 91 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 91 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 91 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 91 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 91 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 91 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 92 ก วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 92 ก วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 92 ก วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 92 ก วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 93 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 93 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 93 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2541

140. เรื่อง การสร้างระบบประปาชนบท¹⁵⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
141. เรื่อง มาตรการควบคุมราคาสินค้าอุปโภค บริโภค¹⁵¹ ของนางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
142. เรื่อง ปัญหาการค้าข้าวโพดตกต่ำ¹⁵² ของนายอำนาจ คลังผา
143. เรื่อง มาตรการป้องกันภัยสำหรับนักท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยว¹⁵³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
144. เรื่อง ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและผู้ยากจน¹⁵⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
145. เรื่อง ปัญหาโทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้านใช้การไม่ได้¹⁵⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
146. เรื่อง ราคาสินค้าข้าวโพดตกต่ำขอให้รัฐบาลเร่งช่วยเหลือ¹⁵⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
147. เรื่อง เงินค่าโดยสารเครื่องบินและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น¹⁵⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
148. เรื่อง ลดอัตราดอกเบี้ยลงอีก ร้อยละ 3 ต่อปี¹⁵⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
149. เรื่อง การอนุญาตให้ตั้งธนาคารท้องถิ่นขึ้นในแต่ละจังหวัด¹⁵⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
150. เรื่อง การจ้างเหมาก่อสร้างของราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งปัจจุบันมีผู้รับเหมาบางรายเมื่อสร้างเสร็จเกิดชำรุด หากผู้รับผิดชอบไม่ได้ บางรายได้ยกเลิกการจดทะเบียนบริษัททำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ และประชาชนผู้เสียภาษี¹⁶⁰ ของนายนิยม วรปัญญา
151. เรื่อง ครุภัณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนถูกปล้นออก¹⁶¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
152. เรื่อง การวางท่อประปาในเขตพื้นที่หนองหาน จังหวัดสกลนคร¹⁶² ของนายเอกพร รักความสุข
153. เรื่อง การจัดตั้งอำเภอใหม่¹⁶³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
154. เรื่อง การเปิดเสรีนำเข้าไหมจากต่างประเทศ¹⁶⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

¹⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 93 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 93 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 93 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 95 ก วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 95 ก วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 95 ก วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 95 ก วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 95 ก วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 101 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 101 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 101 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 101 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 101 ก วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541

155. เรื่อง กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา¹⁶⁵ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
156. เรื่อง งบประมาณการจัดสร้างบ่อบาดาลและจัดซื้อเครื่องสูบน้ำไฟฟ้าหมู่บ้าน¹⁶⁶ ของนางมยุรา อูรเคนทร์

3. กระทั่งตามทั่วไปของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา ปี 2542 มีจำนวน 346 กระทั่ง ดังนี้

1. เรื่อง ปี 2535-2540 มีนักเรียนที่เข้ารับการศึกษาดังแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละปีมีจำนวนเท่าใด และขอทราบงบประมาณด้านการก่อสร้างอาคาร การจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ ตั้งแต่ปี 2541 โดยย้อนหลังไปอีก 5 ปี¹⁶⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
2. เรื่อง ส่งเสริมการปลูกฝ้าย¹⁶⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
3. เรื่อง การตั้งวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ลพบุรี¹⁶⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
4. เรื่อง การโอนเงิน การฝากเงิน และการถอนเงิน จากธนาคารพาณิชย์ของรัฐและเอกชนรวมถึงคลังจังหวัดไม่ได้รับความสะดวก¹⁷⁰ ของนายนิยม วรปัญญา
5. เรื่อง ปัญหาการซื้อขยารุฒิกการศึกษาปลอม¹⁷¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
6. เรื่อง มาตราส่งเสริมการสร้างงานในชนบท¹⁷² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
7. เรื่อง ปัญหาแม่น้ำพองเน่าเสีย¹⁷³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
8. เรื่อง ปัญหาการพัฒนาสถานีฟาร์มที่อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย¹⁷⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
9. เรื่อง ปัญหาขยะและการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินในแอ่งเชียงใหม่และแอ่งลำพูน¹⁷⁵ ของนายมนตรี ด่านไพบูลย์
10. เรื่อง ความเดือดร้อนของเกษตรกรนาเกลือ¹⁷⁶ ของนางมยุรา อูรเคนทร์

¹⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 102 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541

¹⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

11. เรื่อง โครงการสนับสนุนงบประมาณสร้างอ่างเก็บน้ำภูวังผา อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรธานี¹⁷⁷ ของ
นายกนก ล้อมตระกูล
12. เรื่อง การออกโฉนดที่ดินในเขตจังหวัดสกลนคร¹⁷⁸ ของนายเอกพร รักความสุข
13. เรื่อง พระพุทธรูปวัดสนามจันทร์ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา¹⁷⁹ ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย
14. เรื่อง การให้บริการงานของกรมที่ดิน¹⁸⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
15. เรื่อง การแก้ไขกฎหมายที่เปิดโอกาสให้คนต่างด้าวมีสิทธิซื้อที่ดินและอาคารชุดในประเทศไทยเพื่อ
ช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์¹⁸¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
16. เรื่อง การจัดสร้างระบบประปาของกิ่งอำเภอบ้านแฮดและกิ่งอำเภอโนนศิลา¹⁸² ของนายเปรมศักดิ์
เพียยุระ
17. เรื่อง การพัฒนาหนองกองแก้ว¹⁸³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
18. เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย¹⁸⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
19. เรื่อง การสร้างเขื่อนเพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะที่ดินริมแม่น้ำโขง¹⁸⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
20. เรื่อง ราคาอ้อยในฤดูหีบปี 2541-2542¹⁸⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
21. เรื่อง การกำจัดกากอุตสาหกรรม¹⁸⁷ ของนายเอกพร รักความสุข
22. เรื่อง ปัญหามลพิษของแม่น้ำโขง แม่น้ำชี และแม่น้ำมูล¹⁸⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
23. เรื่อง การจัดที่ดินช่วยเหลือชาวไร่ชาวนา¹⁸⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
24. เรื่อง การลดราคาประเมินทุนทรัพย์ในการทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดิน¹⁹⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
25. เรื่อง การสนับสนุนโรงพยาบาลโรคติดต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ¹⁹¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

¹⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 2 ก วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 3 ก วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 5 ก วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 8 ก วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 8 ก วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 8 ก วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 8 ก วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

26. เรื่อง การดำเนินโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร¹⁹² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
27. เรื่อง การขุดคลองข่อยในจังหวัดมหาสารคาม¹⁹³ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
28. เรื่อง ขอให้รัฐบาลจัดพิมพ์สลากกินแบ่งรัฐบาลชนิดสามตัว สองตัว และหนึ่งตัว¹⁹⁴ ของนายนิยม วรปัญญา
29. เรื่อง การชะลอการก่อสร้างอาคารเรียนในสถานศึกษาของรัฐทั้งหมด¹⁹⁵ ของนายนิยม วรปัญญา
30. เรื่อง การจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลและการตั้งบ่อนการพนัน เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำและปัญหาเจ้ามือหวยเถื่อน¹⁹⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
31. เรื่อง การปฏิบัติราชการของพนักงานส่วนตำบล¹⁹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
32. เรื่อง โครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่”¹⁹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
33. เรื่อง การยกฐานะสุขาภิบาลชนบทและสุขาภิบาลบ้านแฮด¹⁹⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
34. เรื่อง การลดและป้องกันอุบัติเหตุที่ทำความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน²⁰⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
35. เรื่อง การแก้ปัญหาดินเค็มที่ทุ่งเมืองเพี้ย²⁰¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
36. เรื่อง งบประมาณสร้างถนนเข้าสถานีอนามัย²⁰² ของนางมยุรา อูรเคนทร์
37. เรื่อง การจัดตั้งโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า²⁰³ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
38. เรื่อง ปัญหายาเพิ่มสมรรถนะทางเพศ²⁰⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
39. เรื่อง การทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติ²⁰⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

¹⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 8 ก วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 8 ก วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 10 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 10 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 10 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 10 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 10 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 10 ก วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

²⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 11 ก วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 11 ก วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 11 ก วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 11 ก วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 13 ก วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 13 ก วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2542

40. เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณสนับสนุนการศึกษา²⁰⁶ ของนางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
41. เรื่อง การประมวลโครงการสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง²⁰⁷ ของนางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
42. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณในการสร้างอาคารเรียนของโรงเรียนในสังกัดการประถมศึกษา²⁰⁸ ของนางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
43. เรื่อง ขอเปลี่ยนแปลงโครงการขุดลอกลำห้วย²⁰⁹ ของนางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
44. เรื่อง การก่อสร้างถนนสายเลี่ยงเมือง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์²¹⁰ ของนายไพศาล จันทระภักดิ์
45. เรื่อง การช่วยพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับราษฎรที่อพยพจากการสร้างอ่างเก็บน้ำ แม่น้ำป่าสักตามพระราชดำริ²¹¹ ของนายนิยม วรรณปัญญา
46. เรื่อง การจัดหาที่ดินเพื่อย้ายเรือนจำจังหวัดสกลนคร²¹² ของนายเอกพร รักความสุข
47. เรื่อง งบประมาณในการก่อสร้างถนนคอนกรีต²¹³ ของนางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
48. เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์ประจำหมู่บ้านของอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น²¹⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
49. เรื่อง ปัญหาอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยสูงเกินควร²¹⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
50. เรื่อง มาตรการในการแก้ปัญหาการขาดสภาพคล่องการเงินรัฐบาลเกินราชม²¹⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
51. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาวัวไทรราคาตกต่ำ²¹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
52. เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านทรัพยากรป่าไม้²¹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
53. เรื่อง การขยายถนน²¹⁹ ของนายโสภณ เพชรสว่าง

²⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 13 ก วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 13 ก วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 13 ก วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 13 ก วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 13 ก วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

²¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 16 ก วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2542

54. เรื่อง ปัญหาการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ²²⁰ ของนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
55. เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในภาคอีสาน²²¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
56. เรื่อง ปัญหาการกู้เงิน²²² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
57. เรื่อง การยกเลิกทำนาทุ่งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืด²²³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
58. เรื่อง การส่งเสริมให้ปลูกต้นยูคาลิปตัส สน สะเดา ประดู่ หว้า ตะโก มะขามเปรี้ยว ลัก ชีเหล็ก เป็นไม้เศรษฐกิจ²²⁴ ของนายนิยม วรปัญญา
59. เรื่อง สินค้าเถื่อนที่ตรวจจับได้ เช่น รถ เรือยนต์ และอุปกรณ์เครื่องจักรเครื่องยนต์ และ สินค้าของใช้อื่น ๆ²²⁵ ของนายนิยม วรปัญญา
60. เรื่อง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล²²⁶ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
61. เรื่อง การจัดสร้างคลองส่งน้ำด้วยพลังไฟฟ้า²²⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
62. เรื่อง การโอนย้ายสำนักงานอัยการสูงสุดไปสังกัดกระทรวงยุติธรรม²²⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
63. เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน นักศึกษา ยกพวกทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกาย²²⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
64. เรื่อง การส่งเสริมเกษตรกรให้เลี้ยงไก่วง²³⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
65. เรื่อง การส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะเลี้ยงเบ็ดเทศ²³¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
66. เรื่อง การยกเลิกเครื่องแบบนักเรียน นักศึกษา²³² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
67. เรื่อง โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่เฉย หมู่ที่ 5 ตำบลดำนานาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี²³³ ของนายทนก ลิ้มตระกูล
68. เรื่อง มาตรการรองรับสวัสดิการด้านสาธารณสุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย²³⁴ ของ

²²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 18 ก วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 18 ก วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 18 ก วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 18 ก วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 18 ก วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 18 ก วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 18 ก วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 19 ก วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 19 ก วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2542

²²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 19 ก วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 19 ก วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 19 ก วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 19 ก วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 19 ก วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542

นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

69. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการจัดซื้อเครื่องบิน เอฟ-18²³⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
70. เรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนระดับอนุบาล²³⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
71. เรื่อง การขาดแคลนสถานที่ในการฝึกซ้อมการกีฬา²³⁷ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
72. เรื่อง จับกุมราษฎรซ่องหายาเสพติด²³⁸ ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤชัย
73. เรื่อง กรณีตู้โทรศัพท์สาธารณะชำรุดเสียหายใช้การไม่ได้²³⁹ ของนายทนก ล้อมตระกูล
74. เรื่อง การพัฒนาแหล่งที่ค้นพบซากไดโนเสาร์เป็นสถานที่ท่องเที่ยว²⁴⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
75. เรื่อง การขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร²⁴¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
76. เรื่อง การเลื่อนยศข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีให้เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร²⁴² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
77. เรื่อง ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ²⁴³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
78. เรื่อง โครงการให้บริการประชาชนทางด้านทะเบียนและบัตร และการให้บริการเกี่ยวกับ ที่ดินด้วยระบบคอมพิวเตอร์²⁴⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
79. เรื่อง การโจรกรรมข้าวสารในระหว่างการส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อต่างประเทศ²⁴⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
80. เรื่อง การให้เอกชนเข้าไปดำเนินการบริหารจัดการในสวนสัตว์ดุสิต²⁴⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
81. เรื่อง ปัญหาข้าราชการตำรวจชั้นผู้น้อยถูกผู้บังคับบัญชาเบียดบังเบี้ยเลี้ยง²⁴⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
82. เรื่อง โครงการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลี้ยงแพะ²⁴⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

²³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542

²³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 20 ก วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542

²⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

83. เรื่องการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนวงแหวนรอบกลางเมืองเชียงใหม่ โดยกรมโยธาธิการ²⁴⁹ ของ นายสุรพงษ์ ไตรวิจักขณ์ชัยกุล
84. เรื่อง การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากให้มีส่วนต่างไม่เกินร้อยละ 3²⁵⁰ ของนายนิยม วรปัญญา
85. เรื่อง การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ²⁵¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
86. เรื่อง มาตรการรองรับปัญหาการว่างงานในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ²⁵² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
87. เรื่อง ขอให้พิจารณาชุดคอคอดกระเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ²⁵³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
88. เรื่อง การรับน้องใหม่ของสถาบันการศึกษา²⁵⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
89. เรื่อง ปัญหาสื่อลามกอนาจารระบาดอย่างกว้างขวางในกลุ่มเยาวชนและประชาชน²⁵⁵ ของนาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
90. เรื่อง ปัญหาการขยายสะพานบนทางหลวงแผ่นดิน²⁵⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
91. เรื่อง การติดตั้งดวงโคมไฟสว่าง²⁵⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
92. เรื่อง การสร้างสะพานลอยข้ามถนนมิตรภาพ²⁵⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
93. เรื่อง ปัญหาการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการ²⁵⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
94. เรื่อง นโยบายจัดรถพยาบาลให้แก่สถานีอนามัยตำบล²⁶⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
95. เรื่อง การจัดสวนสมุนไพรในบริเวณสถานพยาบาลของรัฐ²⁶¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
96. เรื่อง การทุจริตโครงการฝักรถจักรยาน²⁶² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
97. เรื่อง ปัญหาแรงงานเถื่อน²⁶³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
98. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิให้กับราษฎร²⁶⁴ ของนางมยุรา อรุณเคนทร์

²⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 23 ก วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 26 ก วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 28 ก วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

99. เรื่อง การก่อสร้างท่าอากาศยานเพชรบูรณ์²⁶⁵ ของนายไพศาล จันทรรักดี
100. เรื่อง โครงการก่อสร้างถนน 4 ช่องจราจร สายอุดรดิตถ์-พิษณุโลก²⁶⁶ ของนายทนง ล้อมตระกูล
101. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการกีฬาระดับตำบล²⁶⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
102. เรื่อง ราษฎรไม่ได้รับความสะดวกเกี่ยวกับการคมนาคมเพราะไม่มีรถโดยสารประจำทาง²⁶⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
103. เรื่อง ราษฎรผู้มีบัตรประกันสุขภาพไม่ได้รับการบริการและการเอาใจใส่ในการรักษาพยาบาล²⁶⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
104. เรื่อง สัญญาขายฝาก²⁷⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
105. เรื่อง การปรับลดค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่²⁷¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
106. เรื่อง โครงการธนาคารข้าวประจำหมู่บ้าน²⁷² ของนายเอกพร รักความสุข
107. เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียน²⁷³ ของนางมยุรา อูเรนทร์
108. เรื่อง การเกิดอุบัติเหตุรถไฟตกรางที่อำเภอคลอง จังหวัดแพร่²⁷⁴ ของนางมยุรา อูเรนทร์
109. เรื่อง การสร้างถนนลาดยางของกรมทางหลวงสายคำบอน-สบาย อำเภอกันทรารมย์ และอำเภอน้ำเกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ²⁷⁵ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง
110. เรื่อง กรณีวิสามัญฆาตกรรม 11 ศพ ที่จังหวัดขอนแก่น²⁷⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
111. เรื่อง การส่งเสริมเพาะพันธุ์แมลงด้วงมูลสัตว์ (แมงกุดจี่)²⁷⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
112. เรื่อง การรักษาความปลอดภัยทางอากาศยาน²⁷⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
113. เรื่อง การทุจริตสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ในกระทรวงสาธารณสุข²⁷⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

²⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2542

²⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 31 ก วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

114. เรื่อง ความก้าวหน้าในอาชีพเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข²⁸⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
115. เรื่อง ปัญหาสินค้าราคาแพง²⁸¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
116. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง²⁸² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
117. เรื่อง ข้าราชการครูได้รับความเดือดร้อนจากการเปลี่ยนแปลงระเบียบค่าเช่าบ้าน²⁸³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
118. เรื่อง นโยบายในการให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ²⁸⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
119. เรื่อง เป้าหมายการส่งออกปี 2542²⁸⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
120. เรื่อง ธนาคารพาณิชย์รับฝากเงินแล้วไม่ปล่อยให้ผู้ทำภาคอุตสาหกรรมเปิดดำเนินการต่อไปไม่ได้ เพราะขาดเงินทุนหมุนเวียน²⁸⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
121. เรื่อง ขอให้รัฐบาลพิจารณาลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อเร่งแก้ปัญหาเศรษฐกิจเพราะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากได้ลดไปเกือบ 2 เท่าแล้ว แต่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดเพียงเล็กน้อย²⁸⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
122. เรื่อง ให้เก็บภาษีจากกิจการพนัน จากผู้ถูกรางวัลสลากกินรวบ และจากผู้ถูกรางวัลสลากออมสิน²⁸⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
123. เรื่อง การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ²⁸⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
124. เรื่อง การสนับสนุนส่งเสริมวิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่²⁹⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
125. เรื่อง การสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ²⁹¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
126. เรื่อง การสนับสนุนส่งเสริมศูนย์วิทยาศาสตร์การศึกษา จังหวัดขอนแก่น²⁹² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

²⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 35 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 38 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 38 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 38 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 38 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

127. เรื่อง การกำหนดราคาข้าวโพด ข้าวเปลือก ถั่ว มันสำปะหลัง²⁹³ ของนายนิยม วรปัญญา
128. เรื่อง การทำฝนหลวงช่วยเหลือเกษตรกรในจังหวัดลพบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดสระบุรี²⁹⁴ ของนายนิยม วรปัญญา
129. เรื่อง การวางท่อส่งน้ำจากเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์-อำเภอโคกสำโรง-อำเภอสระโบสถ์-อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี²⁹⁵ ของนายอำนวย คลังผา
130. เรื่อง การแก้ปัญหาพ่นบอลลูน²⁹⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
131. เรื่อง ส่วยจุดตรวจตู้แดง²⁹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
132. เรื่อง การลักขโมยข้าวเปลือกของเกษตรกร²⁹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
133. เรื่อง การยกเว้นเรียกเก็บภาษีเงินได้สำหรับนักศึกษาที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ²⁹⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
134. เรื่อง การปรับโครงสร้างธนาคารกรุงไทย³⁰⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
135. เรื่อง การอนุรักษ์ชุมชนโบราณศรีเมืองแวม³⁰¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
136. เรื่อง การดำเนินนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง³⁰² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
137. เรื่อง การขยายเขตไฟฟ้าให้แก่อำเภอในจังหวัดขอนแก่น³⁰³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
138. เรื่อง การแก้ปัญหาการค้าข้าวเปลือก³⁰⁴ ของนายเสกสรรค์ แล่นภูมิ
139. เรื่อง การจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติแบบใหม่³⁰⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
140. เรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบริเวณ “แก่งละว้า”³⁰⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
141. เรื่อง การค้นพบรอยพระพุทธรูปหินลาดที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น³⁰⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

²⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 38 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 38 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 38 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

²⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

³⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

³⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

³⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

³⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

³⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 42 ก วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

³⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 43 ก วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

142. เรื่อง ปัญหาการออกโฉนดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน³⁰⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
143. เรื่อง ตำรวจจังหวัดขอนแก่นตรวจจับผู้ขับซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์³⁰⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
144. เรื่อง มาตรการในการป้องกันอัคคีภัยของรัฐบาล³¹⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
145. เรื่อง มาตรการสลายการชุมนุมของประชาชน³¹¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
146. เรื่อง การจัดการศึกษาให้กับบุตรหลานของแรงงานเถื่อน³¹² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
147. เรื่อง การใช้เงินสกุลยูโรกับผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย³¹³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
148. เรื่อง โครงการจัดสร้างบ้านหลังใหม่ให้กับครอบครัวโสเภณีอยุธยา³¹⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
149. เรื่อง การส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลัง³¹⁵ ของนายนิยม วรปัญญา
150. เรื่อง การอนุญาตให้ตั้งธนาคารครู ธนาคารสหกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาการผูกขาดทางเศรษฐกิจ³¹⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
151. เรื่อง การใช้เงินสกุลยูโรจะเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจการค้า อุตสาหกรรม การเกษตร การบริการขนส่ง และการศึกษา³¹⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
152. เรื่อง การตั้งสถานีประมงน้ำจืดที่อ่างเก็บน้ำแม่ป่าสักตามพระราชดำริ³¹⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
153. เรื่อง ต้นไม้ในเขตกรุงเทพมหานครโคนล้มทับรถเกิดการเสียหาย³¹⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
154. เรื่อง การก่อสร้างถนนสายเลี่ยงเมืองภูเก็ต³²⁰ ของนายเจริญ จรรย์โกมล
155. เรื่อง ขอให้ติดตั้งสัญญาณไฟจราจรบริเวณสี่แยกบางระจัน อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี³²¹ ของนายประเทือง วิจารณ์ปรีชา

³⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

156. เรื่อง การสร้างถนนสี่ช่องจราจรในถนนสายหลักผ่านจังหวัดชัยภูมิ³²² ของนายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
157. เรื่อง การก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย-พะเยา-เชียงราย³²³ ของนางลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์
158. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงถนนสายบ้านโค้งวิไล³²⁴ ของพันตำรวจโท ไวยพจน์ อภรณ์รัตน์
159. เรื่อง การก่อสร้างประปาขนาดใหญ่ในพื้นที่ หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 15 ตำบล โพธิ์ทอง อำเภอ ปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร³²⁵ ของพันตำรวจโท ไวยพจน์ อภรณ์รัตน์
160. เรื่อง การเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในพื้นที่จังหวัดพิจิตรเป็นกรณีพิเศษ³²⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
161. เรื่อง การจัดซื้อเครื่องเขียน สมุด ดินสอ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ³²⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
162. เรื่อง การขอยศตำรวจ ทหาร ให้กับข้าราชการการเมือง³²⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
163. เรื่อง ราษฎรได้รับความเดือดร้อนจากค่าเช่าอาคารของการรถไฟแห่งประเทศไทย³²⁹ ของนาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
164. เรื่อง มาตรการให้เด็กพิการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา³³⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
165. เรื่อง การบรรจุครูอัตราจ้างเป็นข้าราชการ³³¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
166. เรื่อง ท่าที่รัฐบาลไทยในการให้สหภาพพม่าเข้าร่วมประชุมอาเซียน-สหภาพยุโรป (อียู)³³² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
167. เรื่อง การอยู่ร่วมกันของนักศึกษาชายและหญิง³³³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
168. เรื่อง การก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ และห้างสรรพสินค้า ในเขตเมืองทำให้การจราจรติดขัดมากควร จัดระเบียบให้มีที่จอดรถและทางเข้าออกหลายทาง³³⁴ ของนายนิยม วรปัญญา

³²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 45 ก วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

169. เรื่อง ให้ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะช่วยคนยากจนในชนบทที่อยู่หมู่บ้านห่างไกล³³⁵ ของนายนิมมวรปัญญา
170. เรื่อง อ่างเก็บน้ำบ้านเขาน้ำอุ่น ตำบลบางตาไว-ตำบลหินดาด อำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร³³⁶ ของ พันตำรวจโท ไวยจน์ อภรณ์รัตน์
171. เรื่อง การก่อสร้างฝายขนาดใหญ่³³⁷ ของพันตำรวจโท ไวยจน์ อภรณ์รัตน์
172. เรื่อง ขอให้สร้างถนนลาดยางจากบ้านปางขนุน ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง บ้านเกาะใหญ่ ตำบลโกสุมพิ์ กิ่งอำเภอโกสุมพิ์ จังหวัดกำแพงเพชร³³⁸ ของพันตำรวจโท ไวยจน์ อภรณ์รัตน์
173. เรื่อง การสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ ตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี³³⁹ ของนายอำนาจ คลังผา
174. เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน³⁴⁰ ของนางวรศุภี เซาว์ศิริกุล
175. เรื่อง การจัดสร้างเขื่อนห้วยกะปิยะ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย³⁴¹ ของนายธนเทพ ทิมสุวรรณ
176. เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะในหมู่บ้านชนบทชนิดหยอดเหรียญและชนิดใช้บัตร³⁴² ของนายนิมมวรปัญญา
177. เรื่อง มาตรการรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย³⁴³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
178. เรื่อง นโยบายการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างชาติที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม³⁴⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
179. เรื่อง การปรับโครงสร้างภาษีรถยนต์³⁴⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
180. เรื่อง การระบาดของโรคไข้สมองอักเสบในสัตว์³⁴⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

³³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 47 ก วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 48 ก วันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

181. เรื่อง โรงงานอุตสาหกรรมสูบน้ำใต้ดินในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล มาใช้ในอุตสาหกรรม ทำให้แผ่นดินทรุดตัวเนื่องจากไม่มีน้ำจากธรรมชาติไปชดเชย³⁴⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
182. เรื่อง กรมราชทัณฑ์มีสถานที่คุมขังไม่เพียงพอ³⁴⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
183. เรื่อง ปัญหาสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยของจังหวัดหนองบัวลำภู³⁴⁹ ของนายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์
184. เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนสาธารณูปโภค³⁵⁰ ของพันตำรวจโท ไผทพงษ์ อภรณ์รัตน์
185. เรื่อง การก่อสร้างฝายยางที่ลำโดมใหญ่³⁵¹ ของนายอิสสระ สมชัย
186. เรื่อง โครงการอาหารกลางวันของเด็กประถมศึกษา³⁵² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
187. เรื่อง การชำระประวัติศาสตร์พระสุพรรณกัลยา³⁵³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
188. เรื่อง โครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำแม่อิง³⁵⁴ ของนางลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์
189. เรื่อง การแก้ไขปัญหาน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่เขตกอโศกสำโรง จังหวัดลพบุรี ไม่เพียงพอต่อความต้องการ³⁵⁵ ของนายอำนาจ คลังผา
190. เรื่อง แม่น้ำป่าสักแต่เดิมเป็นเส้นทางขนส่งลำเลียงทางน้ำและเชื่อมต่อกันได้ตั้งแต่ลำน้ำแม่กลองลำน้ำจังหวัดเพชรบูรณ์ ลำน้ำชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ลำน้ำแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ลำน้ำท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อสร้างอ่างเก็บน้ำแล้วไม่มีประตูน้ำให้เรือผ่าน การขนส่งทางเรือจึงถูกปิดตาย รัฐบาลมีแผนนโยบายที่จะแก้ไขปัญหการขนส่งทางเรืออย่างไร³⁵⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
191. เรื่อง การถูกเลิกจ้างแรงงาน³⁵⁷ ของนางวรศลิ เชาว์ศิริกุล
192. เรื่อง การส่งเสริมโครงการวิจัยพืชอาหารสัตว์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี³⁵⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
193. เรื่อง นโยบายของธนาคารและการส่งเสริมการส่งออก³⁵⁹ ของนายนิยม วรปัญญา

³⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 51 ก วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 52 ก วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 52 ก วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 53 ก วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 53 ก วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2542

³⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 60 ก วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 60 ก วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 60 ก วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 64 ก วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

194. เรื่อง การจัดสรรอัตราส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำปี³⁶⁰ ของนายนิยม วรรณัญญา
195. เรื่อง ที่ทำการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกำแพงเพชร³⁶¹ ของพันตำรวจโท ไผ่พจน์ อารณรัตน์
196. เรื่อง การก่อสร้างสะพานบ้านไทรย้อย³⁶² ของพันตำรวจโท ไผ่พจน์ อารณรัตน์
197. เรื่อง การสร้างเขื่อนตามแนวริมตลิ่งในพื้นที่ หมู่ที่ 5 (บริเวณหลังตลาดนครชุม-หน้าวัดสว่างอารมณ์) ตำบลนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร³⁶³ ของ พันตำรวจโท ไผ่พจน์ อารณรัตน์
198. เรื่อง การออกโฉนดที่ดิน³⁶⁴ ของนางวรศุลี เชาวศิริกุล
199. เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขการแพร่ระบาดของโรคอุจจาระร่วงอย่างแรง³⁶⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
200. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณเพื่อซ่อมแซมเขื่อนกันตลิ่งพัง³⁶⁶ ของนายธนเทพ ทิมสุวรรณ
201. เรื่อง ความไม่เป็นธรรมในระบบราชการไทย³⁶⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
202. เรื่อง การเปิดเผยหนังสือประกอบหนังสือแสดงเจตจำนงค์ (Side Letter)³⁶⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
203. เรื่อง การใช้จ่ายเงินตามโครงการมียาชาวาแพลน³⁶⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
204. เรื่อง การดูแลรักษาผู้ติดยาเสพติดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ³⁷⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
205. เรื่อง การดำเนินงานของหน่วยงานที่สนับสนุนส่งเสริมให้บริษัทและบุคคลผลิตสินค้าอุปโภค และบริโภค เพื่อช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจให้ฟื้นและเกิดความมั่งคั่ง มั่นคง เพื่อช่วย ดูแลการค้าและดูแลการค้าเงิน³⁷¹ ของ นายนิยม วรรณัญญา
206. เรื่อง สถานะโรงเรียนเปิดบริการเด็กมากทำให้เด็กเสียการเรียนและข้าราชการอดนอน เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ³⁷² ของ นายนิยม วรรณัญญา

³⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 64 ก วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 64 ก วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 64 ก วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 64 ก วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 64 ก วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 64 ก วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 64 ก วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 65 ก วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

³⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 69 ก วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 69 ก วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 69 ก วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

207. เรื่อง ไม่ลักที่ถุกยึดที่ปาสาละวินถ้ำเก็บไว้นานไม้ก็จะเสื่อมราคา ควรนำไม้ออกขาย หรือให้เจ้าของรับไม้คืน โดยมีหลักประกันและมีการประเมินตามราคาตลาด³⁷³ ของ นายนิยม วรปัญญา
208. เรื่อง รถยนต์ขาดต่อภาษีประจำปี³⁷⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
209. เรื่อง การดำเนินตามแนวพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง³⁷⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
210. เรื่อง การฝากเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา³⁷⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
211. เรื่อง มาตรการป้องกันอัคคีภัยในหน้าแล้ง³⁷⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
212. เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนอาคารเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน³⁷⁸ ของ พันตำรวจโท ไวยพงษ์ อารณรัตน์
213. เรื่อง การขยายเขตไฟฟ้าและการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ³⁷⁹ ของนางวรสุดี เซวศิริกุล
214. เรื่อง โครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง³⁸⁰ ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
215. เรื่อง การยกฐานะกิ่งอำเภอกุขาง และกิ่งอำเภอกุขามยาว จังหวัดพะเยา เป็นอำเภอ³⁸¹ ของ นางลดาวัลลิ์ วงศ์ศรีวงศ์
216. เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงห่าน³⁸² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
217. เรื่อง การส่งเสริมการผสมเทียมโค กระบือ³⁸³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
218. เรื่อง การจัดสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอชนบท³⁸⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
219. เรื่อง สัดส่วนการถือหุ้นของต่างประเทศในธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)³⁸⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
220. เรื่อง สวัสดิการข้าราชการตำรวจชั้นผู้น้อย³⁸⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

³⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 72 ก วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2542

³⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 77ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 77ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 77ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 77ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 77ก วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 80 ก วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2542

221. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด³⁸⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
222. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศกรณีเกิดศึกสงคราม³⁸⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
223. เรื่อง การก่อสร้างตึกสงฆ์อาพาธโรงพยาบาลชุมชนชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น³⁸⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
224. เรื่อง การส่งเสริมโครงการหมอดินอาสา³⁹⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
225. เรื่อง การจัดงบประมาณซื้อรถยนต์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด³⁹¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
226. เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ โคงาน แพะ แกะ สุกร³⁹² ของ นายนิยม วรปัญญา
227. เรื่อง ความก้าวหน้าในการดำเนินการตามโครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงปลาเชิงพาณิชย์ บริเวณบึงบอระเพ็ด ในเขตอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์³⁹³ ของนายสุนัย จุลพงศธร
228. เรื่อง การก่อสร้างถนนลาดยางในท้องที่กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น³⁹⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
229. เรื่อง งบประมาณด้านภัยแล้งประจำปี 2541³⁹⁵ ของนางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
230. เรื่อง การดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจตามแนวทางสถาบันกองทุนการเงินระหว่างประเทศ³⁹⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
231. เรื่อง การส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร³⁹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
232. เรื่อง การดำเนินการลงโทษนายสมิน ตัวทอง³⁹⁸ ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
233. เรื่อง การลดขนาดหรือยกเลิกเทศบาลที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาล³⁹⁹ ของนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
234. เรื่อง ความร่วมมือในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาให้เด็กอายุ 3-5 ปี⁴⁰⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

³⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 80 ก วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 80 ก วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 80 ก วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 80 ก วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 80 ก วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 80 ก วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 80 ก วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 83 ก วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 83 ก วันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 87 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 87 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 87 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2542

³⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 87 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

235. เรื่อง นโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ⁴⁰¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
236. เรื่อง การจำกัดงบประมาณภาครัฐ⁴⁰² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
237. เรื่อง การจัดการศึกษาในปีการศึกษาคนพิการ 2542⁴⁰³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
238. เรื่อง การเปิดเผยคะแนนสอบเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาของรัฐ⁴⁰⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
239. เรื่อง มาตรการสงวนพันธุ์พืช “กวาวเครือ”⁴⁰⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
240. เรื่อง รัฐบาลควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน ซึ่งช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ไม่มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้มีโอกาสเรียน⁴⁰⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
241. เรื่อง สนามกีฬาประจำอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร⁴⁰⁷ ของ พันตำรวจโท ไวยพจน์ อารณรัตน์
242. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิในที่ดินสาธารณะประโยชน์⁴⁰⁸ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ
243. เรื่อง การป้องกันการเผาตู้โดยสารรถไฟ⁴⁰⁹ ของ นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา
244. เรื่อง ขอให้ประกันราคาหรือแทรกแซงราคาเมล็ดทานตะวัน⁴¹⁰ ของ นายนิยม วรปัญญา
245. เรื่อง ขอให้รัฐบาลช่วยเหลือแก้ปัญหาภัยแล้งโดยเจาะบ่อน้ำบาดาล⁴¹¹ ของ นายนิยม วรปัญญา
246. เรื่อง โครงการบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร⁴¹² ของ นางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
247. เรื่อง มาตรการป้องกันภัยแล้งในปี พ.ศ. 2542⁴¹³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
248. เรื่อง มาตรการป้องกันผลกระทบจากการลดค่าเงินของสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล⁴¹⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁴⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 90 ก วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

⁴⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

249. เรื่อง การนำประเทศไทยไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการเงินของอาเซียน⁴¹⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
250. เรื่อง นโยบายให้ตำรวจชั้นประทวนที่จบปริญญาเลื่อนยศเป็นนายร้อยตำรวจสัญญาบัตร⁴¹⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
251. เรื่อง การจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ⁴¹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
252. เรื่อง ผลการดำเนินงานมาตรการลดค่าใช้จ่ายในการใช้บริการโทรศัพท์ของประชาชน⁴¹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
253. เรื่อง การจัดงานวันโคเนื้อแห่งชาติ⁴¹⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
254. เรื่อง ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงจระเข้⁴²⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
255. เรื่อง ราษฎรได้รับความเดือดร้อนจากการเข้าร่วมโครงการ คปร. ⁴²¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
256. เรื่อง การออกแบบสร้างถนน สะพาน ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำขอให้ทำอย่างประหยัด และชะลอโครงการในเมืองใหญ่ ๆ เพื่อนำงบประมาณไปพัฒนาชนบทในด้านสาธารณสุขโรคให้กระจายโดยทั่วถึง และช่วยในด้านโรคทรัพย์⁴²² ของ นายนิยม วรปัญญา
257. เรื่อง ให้ชะลอการก่อสร้างถนนในกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ แล้วเร่งสร้างถนนในชนบทก่อน⁴²³ ของ นายนิยม วรปัญญา
258. เรื่อง การสนับสนุนงบประมาณปี 2542 เพื่อก่อสร้างสนามกีฬาระดับอำเภอและตำบล⁴²⁴ ของ นางมยุรา อรุณทรัพย์
259. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมกีฬา⁴²⁵ ของ นางมยุรา อรุณทรัพย์
260. เรื่อง การพิจารณาสนับสนุนผู้ตัดสินกีฬา⁴²⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
261. เรื่อง แผนส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวกว๊านพะเยา และจังหวัดพะเยา⁴²⁷ ของ นางลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์

⁴¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 92 ก วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 95 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 95 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 95 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 95 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 95 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 95 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

262. เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดมุกดาหาร⁴²⁸ ของ นางวรศุลี เชาว์ศิริกุล
263. เรื่อง การเปิดอบรมวิชาชีพให้กับคนไทย⁴²⁹ ของ นายนิยม วรปัญญา
264. เรื่อง การปรับเพิ่มค่าเล่าเรียนโรงเรียนเอกชน ปีการศึกษา 2542⁴³⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
265. เรื่อง ปัญหาการจ้างบริษัทที่ปรึกษาชาวต่างประเทศ⁴³¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
266. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณก่อสร้างถนนลาดยาง⁴³² ของ นางมยุรา อรุณนร
267. เรื่อง อ่างเก็บน้ำหนองเข็งน้อย อำเภอเขื่อนขันธ์-อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ⁴³³ ของ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำ
268. เรื่อง มาตรการดูแลความปลอดภัยของเรือนจำและป้องกันนักโทษหลบหนี⁴³⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
269. เรื่อง การจัดระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่ที่มีการประกาศใช้ผังเมือง⁴³⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
270. เรื่อง การก่อสร้างถนนของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท (รพช.) ที่สำรวจขึ้นบัญชีความต้องการก่อสร้างไว้แล้ว⁴³⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
271. เรื่อง การก่อสร้างถนนลาดยางในท้องที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น⁴³⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
272. เรื่อง ขอให้แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ น้ำสำหรับเลี้ยงสัตว์และเพื่อการเกษตรสวนครัวจากภัยแล้ง⁴³⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
273. เรื่อง ราษฎรในจังหวัดมหาสารคามประสบภัยแล้ง⁴³⁹ ของ นางมยุรา อรุณนร
274. เรื่อง ขอให้ยกเลิกหนี้สินราษฎรรายที่เห็นว่าเรียกเก็บมิได้ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงถามการชำระหนี้⁴⁴⁰ ของ นายนิยม วรปัญญา

⁴²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 95 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 95 ก วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 102 ก วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 103 ก วันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 105 ก วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 105 ก วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 105 ก วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 105 ก วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 105 ก วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2542

⁴³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

275. เรื่อง มาตรการจัดระบบรักษาความปลอดภัยในห้างสรรพสินค้าและอาคารสูง⁴⁴¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
276. เรื่อง กิจกรรมนิสิตนักศึกษาในยุควิกฤติเศรษฐกิจ⁴⁴² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
277. เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งในการสรรหาอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช⁴⁴³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
278. เรื่อง การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น⁴⁴⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
279. เรื่อง ขอให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและมหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดตั้งวิทยาเขตขึ้นที่อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี⁴⁴⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
280. เรื่อง โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมจังหวัดสกลนคร⁴⁴⁶ ของ นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย
281. เรื่อง การประหยังบประมาณค่าก่อสร้างถนนของกรมทางหลวงทั่วประเทศหมิ่นล้างนามพิเศษ นับว่าเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ⁴⁴⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
282. เรื่อง การตั้งงบประมาณให้กับหน่วยฝนหลวงเพื่อสนับสนุนวัสดุภัณฑ์และเครื่องบิน รวมถึงให้งบประมาณซ่อมเครื่องบินที่ใช้ในการสนับสนุนการทำฝนหลวง⁴⁴⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
283. เรื่อง แนวทางการบริหารงานของโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น⁴⁴⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
284. เรื่อง การสร้าง⁴⁵⁰ ของ นายนิยม วรปัญญา
285. เรื่อง การเพิ่มสาร**ในเครื่องดื่มบำรุงกำลัง⁴⁵¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
286. เรื่อง การประกาศ***ผลิตภัณฑ์แปรรูปสารไดออกซินในอาหาร⁴⁵² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
287. เรื่อง การดำเนินการกับสถานพยาบาลที่โฆษณาความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลเกินจริง⁴⁵³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁴⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 107 ก วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

288. เรื่อง การจัดเก็บค่าน้ำจากเกษตรกร⁴⁵⁴ ของ นางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
289. เรื่อง การสร้างเส้นทางสำหรับขับขีจักรยานเพื่อจะได้มีการออกกำลังกายให้ร่างกายแข็งแรง ประหยัดเวลา ลดการจราจรติดขัดและประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง ช่วยเศรษฐกิจที่กำลังตกต่ำ⁴⁵⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
290. เรื่อง ขอให้คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย กำหนดราคาอ้อยให้ทันฤดูกาลหีบปี พ.ศ. 2542-2543 ต้นละ 600 บาท⁴⁵⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
291. เรื่อง ของงบประมาณสนับสนุนโครงการ⁴⁵⁷ ของ นางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
292. เรื่อง การก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในหมู่บ้าน⁴⁵⁸ ของ นางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
293. เรื่อง งบประมาณการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล⁴⁵⁹ ของ นางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
294. เรื่อง งบประมาณในการก่อสร้างถนนลาดยาง⁴⁶⁰ ของ นางมยุรา อรุณนรเศรษฐ์
295. เรื่อง โครงการพัฒนาลำน้ำเก่า⁴⁶¹ ของ นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย
296. เรื่อง การบรรจุเส้นทางถนนลูกรังเข้าแผนการก่อสร้างเป็นถนนลาดยาง⁴⁶² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
297. เรื่อง ปัญหาการใช้ทางสาธารณประโยชน์⁴⁶³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
298. เรื่อง การพัฒนาบุคลากรทางคอมพิวเตอร์ในหน่วยงานทางการศึกษาระดับประถมศึกษา⁴⁶⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
299. เรื่อง การก่อสร้างถนนลูกรังเป็นถนนลาดยาง⁴⁶⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
300. เรื่อง การส่งเสริมการปลูกมะละกอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ⁴⁶⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
301. เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงหมูป่า⁴⁶⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁴⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 109 ก วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

302. เรื่อง การแหกคุกของนักโทษและผู้ต้องขัง⁴⁶⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
303. เรื่อง การส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์⁴⁶⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
304. เรื่อง การอนุรักษ์และส่งเสริมสายพันธุ์วัว⁴⁷⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
305. เรื่อง การสร้างถนนสายบ้านมอเจริญ-บ้านวังตะเคียน ตำบลหินดาด อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร⁴⁷¹ ของ พันตำรวจโท ไวยกรณ์ อารณรัตน์
306. เรื่อง การสร้างถนนสายบ้านธาตุ-บ้านดาดลั่นทอง อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ⁴⁷² ของ นายเจริญ จรรย์โกมล
307. เรื่อง ให้สร้างถนนลาดยางสายบ้านไผ่ยาว หมู่ที่ 9 ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอปางศิลาทอง-ตำบลวังไทร อำเภอลองขลุ้ง จังหวัดกำแพงเพชร⁴⁷³ ของ พันตำรวจโท ไวยกรณ์ อารณรัตน์
308. เรื่อง ขอให้สร้างถนนลาดยางสายบ้านหินชะโงก-บ้านหนองไก่อ้า-บ้านใหม่เชียงราย-บ้านทรัพย์ใหม่-บ้านวังตะเคียน จังหวัดกำแพงเพชร⁴⁷⁴ ของ พันตำรวจโท ไวยกรณ์ อารณรัตน์
309. เรื่อง ทุจริตในการจัดซื้อที่ดินเพื่อเป็นที่จอดรถขยะของกรุงเทพมหานคร⁴⁷⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
310. เรื่อง ความไม่บริสุทธิ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลทั่วประเทศ⁴⁷⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
311. เรื่อง การก่อสร้างหอประชุม กิ่งอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น⁴⁷⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
312. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการเลี้ยงกวาง⁴⁷⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
313. เรื่อง การส่งเสริมบทบาทของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล⁴⁷⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
314. เรื่อง การจัดตั้งสถาบันข้าว เพื่อพัฒนาพันธุ์ข้าว⁴⁸⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
315. เรื่อง ปัญหาการไม่สามารถจดทะเบียนข้าวหอมมะลิในชื่อจัสมินไรซ์⁴⁸¹ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ

⁴⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 116 ก วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 117 ก วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

⁴⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 121 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2542

316. เรื่อง การนำแรงงานที่กลับจากรัฐอิสราเอลมาร่วมพัฒนาประเทศ⁴⁸² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
317. เรื่อง การตั้งโรงงานน้ำตาลทรายแดง⁴⁸³ ของ นายนิยม วรปัญญา
318. เรื่อง แผนและนโยบายการต่อสู้และเปิดรับเศรษฐกิจโลกเสรี ทั้งระบบเงินตรา ภาษี การเดินทาง การประกอบอาชีพ⁴⁸⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
319. เรื่อง การส่งเสริมการศึกษาของไทย⁴⁸⁵ ของ นางวรศุลี เชาวศิริกุล
320. เรื่อง ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้เข้าพักในโรงแรม⁴⁸⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
321. เรื่อง การเรียกเก็บค่าบริการในการใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ⁴⁸⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
322. เรื่อง อัตราดอกเบี้ยของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป⁴⁸⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
323. เรื่อง การตรวจสอบสินทรัพย์ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)⁴⁸⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
324. เรื่อง ปัญหาการปล่อยสินเชื่อของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)⁴⁹⁰ ของ นางมยุรา อูรเคนทร์
325. เรื่อง การสอบคัดเลือกตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา⁴⁹¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
326. เรื่อง ปัญหาแรงงานไทยในรัฐอิสราเอล⁴⁹² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
327. เรื่อง การจัดตั้งโรงเรียนวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ⁴⁹³ ของ นางมยุรา อูรเคนทร์
328. เรื่อง การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ⁴⁹⁴ ของ นางมยุรา อูรเคนทร์
329. เรื่อง มาตรการส่งเสริมอาสาสมัครปลูกต้นไม้⁴⁹⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁴⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 121 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 121 ก วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 124 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 124 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 124 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 124 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 124 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 124 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 124 ก วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 126 ก วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 126 ก วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 126 ก วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 126 ก วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 126 ก วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2542

330. เรื่อง การสนับสนุนการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา⁴⁹⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
331. เรื่อง การฟื้นฟูสมรรถภาพข้าราชการครูที่พิการ และให้ทำงานในหน้าที่ที่เหมาะสม⁴⁹⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
332. เรื่อง การผลักดันให้ประเทศไทยเป็นแหล่งอาหารโลก⁴⁹⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
333. เรื่อง การก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินเป็น 4 ช่องจราจร⁴⁹⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
334. เรื่อง การรื้อฟื้นห้องบทธาขยานสำหรับนักเรียน⁵⁰⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
335. เรื่อง การขึ้นราคาค่าโดยสารรถไฟ⁵⁰¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
336. เรื่อง การติดตั้งป้ายและไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะบริเวณมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น⁵⁰² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
337. เรื่อง การส่งเสริมให้ปลูกทานตะวันเพื่อเป็นพืชเศรษฐกิจ⁵⁰³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
338. เรื่อง เงินกู้ยืมเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมรายย่อย⁵⁰⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
339. เรื่อง กรณีชาวต่างชาติมาเช่าเกาะพิพิธภัยพิภพยนต์ ประโยชน์ที่จะได้ คือโฆษณาเผยแพร่ทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามสู่ชาวโลก⁵⁰⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
340. เรื่อง เงินกู้ยืมยืมจากประเทศญี่ปุ่น นำมาพัฒนาหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 300,000 บาท ให้ตำบลที่มีรายได้น้อยได้มีโอกาสส่งเสริมอาชีพ พัฒนาดถนน และแหล่งน้ำ⁵⁰⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
341. เรื่อง การเพิกถอนพื้นที่รอยพระพุทธรูปบาทภูมิโนรมย์ออกจากอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร⁵⁰⁷ ของ นางวรศุลี เชาวศิริกุล
342. เรื่อง เงินกองทุนส่งเสริมเกษตรกรรมโครงการเชื่อมโยงสินค้าเพื่อการผลิต⁵⁰⁸ ของ นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา

⁴⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁴⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

343. เรื่อง การก่อสร้างเกาะกลางถนนและไฟฟ้าสาธารณะสองถนนทางหลวงหมายเลข 217⁵⁰⁹ ของ นายอิสสระ สมชัย
344. เรื่อง โครงการเงินกู้มีयाชาวา เงินกู้จากงบประมาณของรัฐบาลญี่ปุ่น (OECF) และธนาคารโลก⁵¹⁰ ของ นางมยุรา อูเรนทร์
345. เรื่อง ขอให้กระทรวงสาธารณสุขจัดการอบรมหลักสูตรการนวดแผนโบราณ⁵¹¹ ของ นายนิยม วรปัญญา
346. เรื่อง การขุดพบสารพิษของต่างชาติในประเทศไทย⁵¹² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

4. กระทั่งตามทั่วไปของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา ปี 2543 มีจำนวน 139 กระทั่ง ดังนี้

1. เรื่อง ขอให้รัฐบาลแก้ปัญหาภัยแล้ง เพื่อช่วยราษฎรผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช ทำนา และช่วยอนุรักษ์พันธุ์ปลา พันธุ์พืชล้มลุก และพืชยืนต้น⁵¹³ ของ นายนิยม วรปัญญา
2. เรื่อง นโยบายช่วยเหลือชาวไร่ฮ้อยโดยให้กู้ดอกเบี้ยต่ำ และให้ราคาฮ้อยมีกำไร⁵¹⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
3. เรื่อง ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติบูรณาความชอบเพื่อเป็นการบำรุงขวัญกำลังใจ เพื่อให้สังคม ยกย่องผู้ที่จับกุมผู้ค้ายาบ้าได้⁵¹⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
4. เรื่อง การทุจริตการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีผลกระทบต่อ การเลือกตั้งผู้อำนวยการองค์การการค้าโลก (WTO)⁵¹⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
5. เรื่อง ขอให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงเหลือร้อยละ 5 ต่อปี⁵¹⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
6. เรื่อง การซ่อมแซมบ่อบาดาล⁵¹⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
7. เรื่อง การล่องละเมิดสิทธิเด็ก⁵¹⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁵⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 129 ก วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 133 ก วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 133 ก วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2542

⁵¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

8. เรื่อง การกระจายเงินกู้ “มียาชาวา” ให้กับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม⁵²⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
9. เรื่อง การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) จังหวัดสมุทรปราการ เป็นไปอย่างไม่บริสุทธิ์⁵²¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
10. เรื่อง ข้าราชการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด⁵²² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
11. เรื่อง การแก้ปัญหาขอทาน⁵²³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
12. เรื่อง การจ่ายเงินค่าชดเชยกรณีถูกเลิกจ้างไม่เป็นธรรม⁵²⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
13. เรื่อง การจดทะเบียนลิขสิทธิ์เครื่องผลิตขนมจีน⁵²⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
14. เรื่อง การจัดมหกรรมฝึกอาชีพพระยะสันให้ผู้สนใจเรียนฟรี⁵²⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
15. เรื่อง การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา⁵²⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
16. เรื่อง การก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น⁵²⁸ ของนาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
17. เรื่อง เงินกู้ยืมของกรมประชาสัมพันธ์เพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน⁵²⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
18. เรื่อง ปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ⁵³⁰ ของ นางวรศุลี เชาวศิริกุล
19. เรื่อง การก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในหมู่บ้าน⁵³¹ ของ นางมยุรา อรุณเคนทร์
20. เรื่อง โครงการปลูกต้นไม้ในเขตกรุงเทพมหานคร⁵³² ของ นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์
21. เรื่อง การต่ออายุป้ายทะเบียนรถยนต์⁵³³ ของ นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์

⁵²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 1 ก วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2543

22. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณโครงการเงินกู้ “มียาชาวาแพลน” ให้กับกระทรวงศึกษาธิการ⁵³⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
23. เรื่อง โครงการเกษตรยังชีพ⁵³⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
24. เรื่อง การขุดพบสารเคมีในเขตก่อสร้างของสนามบินบ่อฝ้าย อำเภอวังหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์⁵³⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
25. เรื่อง นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษาที่มีนักเรียนจำนวนต่ำกว่า 60 คน⁵³⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
26. เรื่อง การสร้างอ่างเก็บน้ำชลประทานขนาดกลาง เพื่อแก้ปัญหาความแห้งแล้งและป้องกันน้ำท่วม กรุงเทพมหานคร และจังหวัดรอบกรุงเทพมหานคร โดยเริ่มตั้งแต่จังหวัดลพบุรี⁵³⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
27. เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนน้⁵³⁹ ของ นายเอี่ยม ทองใจสด
28. เรื่อง การหลอกลวง ต้มตุ๋น ซื้อขายที่ดิน⁵⁴⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
29. เรื่อง การเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีให้กับข้าราชการและลูกจ้างประจำปีงบประมาณ 2543⁵⁴¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
30. เรื่อง การลดจำนวนอัตรากำลังสมาชิกอาสารักษาดินแดน (อส.)⁵⁴² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
31. เรื่อง การพัฒนาหมู่บ้านเกษตรกรที่ผลิตชาใบหม่อน⁵⁴³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
32. เรื่อง ความคืบหน้าในการก่อสร้างวัดเฉลิมพระเกียรติ⁵⁴⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
33. เรื่อง การเคหะแห่งชาติออกเป็นพันธบัตรเงินกู้ 23,800 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือผู้ก่อสร้างอาคารแล้วขายไม่ได้ ทำให้สถาบันการเงินล้มเศรษฐกิจพังพินาศ เป็นผลกระทบไปสู่คนไทยทุกอาชีพ⁵⁴⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา

⁵³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 2 ก วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 2 ก วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 2 ก วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 3 ก วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 3 ก วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2543

⁵³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

⁵⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

⁵⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

⁵⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

⁵⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

⁵⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

⁵⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

34. เรื่อง การให้สินเชื่อเพื่อซื้ออาคาร บ้านที่อยู่อาศัยของธนาคารพาณิชย์⁵⁴⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
35. เรื่อง โครงการเงินทุนวิฤตินักเรียน⁵⁴⁷ ของ นายอำนาจ คลังผา
36. เรื่อง การจัดซื้อรองเท้ายี่ห้อไนกี้ และชุดนักเรียน⁵⁴⁸ ของ นายอำนาจ คลังผา
37. เรื่อง การจดสิทธิบัตรแสดงผลงานของนักเรียนและนักศึกษา⁵⁴⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
38. เรื่อง งบประมาณเงินกู้ของกระทรวงศึกษาธิการ⁵⁵⁰ ของ นางมยุรา อูรเคนทร์
39. เรื่อง การชำระประวัติศาสตร์เหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519⁵⁵¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
40. เรื่อง กรณีการตายของ นายโฮม นิดคำหาร ราษฎรจังหวัดขอนแก่น⁵⁵² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
41. เรื่อง การซื้อขายอวัยวะของมนุษย์⁵⁵³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
42. เรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่อง การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลให้กับนักเรียน⁵⁵⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
43. เรื่อง การเปิดเสรีทางการค้าทำให้มีการนำเข้าสุรา ไวน์ และเบียร์ จากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย และ บริโภคทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ⁵⁵⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
44. เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันทำให้ต้อง เสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก⁵⁵⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
45. เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงโค กระบือ ม้า เพื่อใช้แรงงานในการเกษตร⁵⁵⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
46. เรื่อง การบริหารงานของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย⁵⁵⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
47. เรื่อง ปัญหาการเปิดเสรีโรงงานสุรา⁵⁵⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁵⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

⁵⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 8 ก วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

⁵⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 13 ก วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 13 ก วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 17 ก วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

48. เรื่อง การแก้ปัญหา วายู เค⁵⁶⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
49. เรื่อง ความคืบหน้าของคดีที่เกี่ยวกับธนาคารกรุงเทพฯ พาณิชยการ (BBC)⁵⁶¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
50. เรื่อง การฟื้นฟูสภาพแวดล้อมของลำห้วยจิก อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น⁵⁶² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
51. เรื่อง การป้องกันอาการบวมพร่องทางจิต⁵⁶³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
52. เรื่อง การรณรงค์กำจัดหนูนาในนาข้าว⁵⁶⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
53. เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างกรมส่งเสริมสหกรณ์⁵⁶⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
54. เรื่อง การก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน⁵⁶⁶ ของ นางมยุรา อรุณเณทร์
55. เรื่อง ขอยกยไฟฟ้าเพื่อช่วยเหลือราษฎรในอำเภอโคกเจริญและอำเภอใกล้เคียง⁵⁶⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
56. เรื่อง การจัดเก็บอัตราภาษีอากรสรรพสามิตยาสูบทุกชนิด⁵⁶⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
57. เรื่อง การส่งข้าราชการไปศึกษาต่อและดูงานต่างประเทศ⁵⁶⁹ ของ นายนิยม วรปัญญา
58. เรื่อง การช่วยเหลือคนพิการและการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ⁵⁷⁰ ของ นายนิยม วรปัญญา
59. เรื่อง จำนวนคนงาน ข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานรัฐวิสาหกิจที่จะต้องถูกปลดเพื่อให้สมดุลกับปริมาณงานที่น้อยลง⁵⁷¹ ของ นายนิยม วรปัญญา
60. เรื่อง กรณีรถไฟตกรางใกล้สถานีรถไฟบ้านหมี่⁵⁷² ของ นายนิยม วรปัญญา
61. เรื่อง รถยนต์ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น โลหะและวัสดุอื่น ๆ จำนวนมาก รวมทั้งวัสดุก่อสร้างที่กรมศุลกากรจับกุมและยึดไว้ นำมาจำหน่ายล่าช้า ทำให้สินค้าเสื่อมคุณภาพ⁵⁷³ ของ นายนิยม

⁵⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 18 ก วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

วรปัญญา

62. เรื่อง การช่วยเหลือข้าราชการครูที่พิการให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยสะดวก⁵⁷⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
63. เรื่อง การส่งทหารไทยไปรักษาสันติภาพในติมอร์ตะวันออก⁵⁷⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
64. เรื่อง การส่งเสริมสนับสนุนสภาวัดนธรรม⁵⁷⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
65. เรื่อง การบังคับนักศึกษาให้เขียนวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ⁵⁷⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
66. เรื่อง การแยกมหาวิทยาลัยเป็นองค์การอิสระ⁵⁷⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
67. เรื่อง ขอให้เปิดเผยข้อมูลรายละเอียดการก่อหนี้ต่างประเทศ ในปีงบประมาณ 2543⁵⁷⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
68. เรื่อง การอนุรักษ์โคพันธุ์พื้นเมือง⁵⁸⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
69. เรื่อง โครงการขยายสะพานบางขุนเทียน และการขยายถนนบริเวณโค้งคอกม้า เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร⁵⁸¹ ของ นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์
70. เรื่อง เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี จับกุมยาบ้าถูกทำร้ายถึงแก่ชีวิต⁵⁸² ของ นายนิยม วรปัญญา
71. เรื่อง การตั้งด่านตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจทางหลวง⁵⁸³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
72. เรื่อง การก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลตำบลชนบท จังหวัดขอนแก่น⁵⁸⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
73. เรื่อง การเลือกสรรผู้บริหารสถานศึกษาจากครูผู้สอน⁵⁸⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
74. เรื่อง การสนับสนุนกิจการมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย⁵⁸⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁵⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 21 ก วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

75. เรื่อง การชำระคืนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา⁵⁸⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
76. เรื่อง การก่อสร้างถนนสายบ้านแคนเหนือ-บ้านวังยาว จังหวัดขอนแก่น⁵⁸⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
77. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคารของมหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา⁵⁸⁹ ของ นางลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์
78. เรื่อง กรณีการปรับเบี้ยประกันภัยรถยนต์⁵⁹⁰ ของ นายอำนาจ คลังผา
79. เรื่อง การส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น⁵⁹¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
80. เรื่อง การประกาศตำแหน่งว่างของข้าราชการครูสายผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.)⁵⁹² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
81. เรื่อง กรณีองค์การคำครุสภาจ้างเอกชนพิมพ์หนังสือเรียนห้ามขาย⁵⁹³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
82. เรื่อง การส่งเสริมศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด⁵⁹⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
83. เรื่อง แนวทางส่งเสริมการผลิตเครื่องตรวจช้อไฟฟ้า⁵⁹⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
84. เรื่อง การจัดทำถนนคอนกรีตเสริมเหล็กภายในโรงเรียน⁵⁹⁶ ของ นางมยุรา อรุณนร
85. เรื่อง การสร้างลานกีฬาอเนกประสงค์ในโรงเรียน⁵⁹⁷ ของ นางมยุรา อรุณนร
86. เรื่อง ความเดือดร้อนของผู้ประกอบกิจการรถตู้บริการ⁵⁹⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
87. เรื่อง นโยบายเกณฑ์การรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2543⁵⁹⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
88. เรื่อง แรงงานไทยถูกหลอกไปทำงานที่ประเทศเกาหลีใต้⁶⁰⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁵⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 26 ก วันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2543

⁵⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543

⁵⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543

⁵⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543

⁵⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543

⁵⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543

⁵⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543

⁵⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 29 ก วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2543

⁵⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 35 ก วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2543

⁵⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 35 ก วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2543

⁶⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 35 ก วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2543

89. เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะ⁶⁰¹ ของ นายอำนวย คลังผา
90. เรื่อง กรณีวัดพระธรรมกาย⁶⁰² ของ นายนิยม วรปัญญา
91. เรื่อง ปัญหาการขาดโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา⁶⁰³ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ
92. เรื่อง ความเสี่ยงของสตรีไทยต่อการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก⁶⁰⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
93. เรื่อง การกระทำผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม⁶⁰⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
94. เรื่อง การระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์จากต่างประเทศ⁶⁰⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
95. เรื่อง การใช้ข้อสอบอัตนัยแทนข้อสอบปรนัยในการสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษา⁶⁰⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
96. เรื่อง ขอให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเอกชน หรือองค์กรเอกชน ทำการวิจัยเรื่องห่วยได้ดิน ห่วยเถื่อน⁶⁰⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
97. เรื่อง ปัญหานักศึกษาทุนที่ไม่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครู⁶⁰⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
98. เรื่อง การจัดตั้งกองทุนเพื่อการรณรงค์ให้งดบริโภคสุรา ยาสูบ⁶¹⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
99. เรื่อง การสนับสนุนโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา วัดจันทร์ประสิทธิ์ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น⁶¹¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
100. เรื่อง การอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนัง⁶¹² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
101. เรื่อง การจัดสรรเงินสนับสนุนโครงการบรรพชาสามเณรและอุปสมบทพระภิกษุภาคฤดูร้อน⁶¹³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
102. เรื่อง การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะประจำหมู่บ้าน⁶¹⁴ ของ นางวรศุลี เชาวศิริกุล

⁶⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 35 ก วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2543

⁶⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543

⁶⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543

⁶⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543

⁶⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543

⁶⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543

⁶⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 37 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2543

⁶⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 39 ก วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

⁶⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 39 ก วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

⁶¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 39 ก วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

⁶¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 47 ก วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

⁶¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 47 ก วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

⁶¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 47 ก วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

⁶¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 51 ก วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2543

103. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการขายบริการทางเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัย⁶¹⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
104. เรื่อง การดูแลผู้ป่วยโรคอหิวาต์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ⁶¹⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
105. เรื่อง การจัดเก็บและการทำงานของกลาง (ยาบ้า)⁶¹⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
106. เรื่อง การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ⁶¹⁸ ของ นายอำนวย คลังผา
107. เรื่อง ถนนสายโคกเจริญ-หนองก้า-วัดเขาหงส์-ตะคร้อ-วังกระโดน-ไพศาล⁶¹⁹ ของ นายนิยม วรปัญญา
108. เรื่อง ถนนสายจบก-ปรางค์น้อย เกือบ 30 ปี แต่ยังเป็นถนนราดยางเพียงครึ่งทาง อีกส่วนเป็นถนนดินลูกรัง จึงขอให้ราดยางเป็นถนนเชื่อมต่อกัน⁶²⁰ ของ นายนิยม วรปัญญา
109. เรื่อง การส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎรในช่วงเศรษฐกิจวิกฤติ⁶²¹ ของ นางวรศุลี เชาว์ศิริกุล
110. เรื่อง การส่งมอบเบี้ยยังชีพแก่คนชรา⁶²² ของ นางวรศุลี เชาว์ศิริกุล
111. เรื่อง การช่วยเหลือครูที่มีหนี้สินส่วนตัว⁶²³ ของ นางวรศุลี เชาว์ศิริกุล
112. เรื่อง งบประมาณสนับสนุนโรงเรียนประภัสสรวทยา (วัดศรีนวล) จังหวัดขอนแก่น⁶²⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
113. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหานิสิตและคณาจารย์และเยาวชน⁶²⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
114. เรื่อง มาตรการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา⁶²⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
115. เรื่อง การจัดซื้อเครื่องบินโจมตีรุ่นอัลฟ่าเจ็ดของกองทัพอากาศ⁶²⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
116. เรื่อง การจ่ายเงินเกษียณก่อนกำหนดล่าช้า⁶²⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
117. เรื่อง อาคารที่ทำการกระทรวงการต่างประเทศร้าง⁶²⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁶¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 54 ก วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 54 ก วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 54 ก วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 54 ก วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 54 ก วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 54 ก วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 55 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 55 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 55 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 55 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 55 ก วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 58 ก วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 62 ก วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 62 ก วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 62 ก วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2543

118. เรื่อง สาเหตุอิเล็กทรอนิกส์ของกองทัพบกตกที่จังหวัดกาญจนบุรี⁶³⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
119. เรื่อง การสนับสนุนวิทยาลัยหนองคาย⁶³¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
120. เรื่อง การก่อสร้างบูรณะถนนราดยาง รพช. ช่วงที่ผ่านตัวอำเภอเมยวดี⁶³² ของ นายเอกภาพ พลซื่อ
121. เรื่อง การดำเนินการก่อสร้างสะพานลอยข้ามทางแยก⁶³³ ของ นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล
122. เรื่อง ปัญหาถนน รพช. ในหมู่บ้านชำรุดเสียหายหมดสภาพการใช้งาน⁶³⁴ ของ นายสุเมธ พรหมพันธ์
123. เรื่อง ขอให้ลาดยางถนนสายบ้านน้อยนาสวรรค์-วังตาอินทร์-หัวเขา-สระเพลง-โรงเรียนมัธยม
ยางราก-หนองจอก-วังกำแพง-โคกหิน-เชื่อมถนนสายศรีเทพ-หนองมะค่า ซึ่งเป็นเขตติดต่อ
กับจังหวัดเพชรบูรณ์⁶³⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
124. เรื่อง บูรณะปรับปรุงถนนย่านชุมชน⁶³⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
125. เรื่อง ขอให้ลดราคาน้ำมันดีเซลเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประกอบการขนส่ง และประชาชนทั่วไปที่
ใช้น้ำมัน⁶³⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
126. เรื่อง การขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร⁶³⁸ ของ นางวรศุลี เชาวศิริกุล
127. เรื่อง ให้ใช้น้ำตาลทรายแลกน้ำมันเชื้อเพลิง และขอทราบปริมาณการผลิต⁶³⁹ ของ นายนิยม วรปัญญา
128. เรื่อง การแต่งกายเครื่องแบบนักเรียน⁶⁴⁰ ของ นางวรศุลี เชาวศิริกุล
129. เรื่อง การส่งเสริมกิจกรรมงานวันเด็กแห่งชาติ⁶⁴¹ ของ นางวรศุลี เชาวศิริกุล
130. เรื่อง การฝึกอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มแม่บ้านเกี่ยวกับการถนอมอาหารและแปรรูปอาหารหมักดอง
จากผลผลิตการเกษตร⁶⁴² ของ นายนิยม วรปัญญา
131. เรื่อง การปรับปรุงซ่อมแซมบ่อน้ำบาดาล⁶⁴³ ของ นางวรศุลี เชาวศิริกุล

⁶³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 62 ก วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 62 ก วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2543

⁶³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 75 ก วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 75 ก วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 75 ก วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 75 ก วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 75 ก วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 78 ก วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 78 ก วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 78 ก วันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 79 ก วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 79 ก วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 79 ก วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2543

⁶⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 85 ก วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2543

132. เรื่อง มาตรการเพื่อป้องกันการเน่าเสียของน้ำในบริเวณเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์⁶⁴⁴ ของ นายนิยม วรรณปัญญา
 133. เรื่อง ขอให้บูรณะรูดยางถนนสายบ้านท่าดินดำ หนองป่าไหล ทะเลวังวัด วังน้ำสุด สายน้ำตก วังก้านเหลือง เขาสมโผด วังตะเคียน ท่าปลอดสูง ท่ามะนาว ชับจำปา หัวลำ หัวเขา แยกสุนารายณ์ โค้งรถไฟ ชับผาสุข สระเพลง หนองมะค่า แหล่มชนแดน⁶⁴⁵ ของ นายนิยม วรรณปัญญา
 134. เรื่อง ทางด่วนลอยฟ้าในกรุงเทพฯ มีรอยแตกร้าว และเสาชำรุดบางจุดไม่ปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินของผู้สัญจรไปมา และผู้ที่อยู่ใกล้บริเวณทางด่วน⁶⁴⁶ ของ นายนิยม วรรณปัญญา
 135. เรื่อง การใช้จ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของการเคหะแห่งชาติปีงบประมาณ 2543⁶⁴⁷ ของ นายเอียร มโนทรทัต
 136. เรื่อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวเรือสำราญเขื่อนป่าสัก จากเพชรบูรณ์-กรุงเทพมหานคร⁶⁴⁸ ของ นายนิยม วรรณปัญญา
 137. เรื่อง การป้องกันการปล่อยน้ำเสียจากเขตชุมชนลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง และไหลสู่เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์⁶⁴⁹ ของ นายนิยม วรรณปัญญา
 138. เรื่อง งบประมาณค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม⁶⁵⁰ ของ นายนิยม วรรณปัญญา
 139. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนเนื่องมาจากน้ำท่วม⁶⁵¹ ของ นายประกอบ จิรกิติ
5. กระทั่งตามทั่วไปของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา ปี 2544 มีจำนวน 262 กระทั่ง ดังนี้
1. เรื่อง ปัญหาการยุบองค์การบริหารส่วนจังหวัด⁶⁵² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
 2. เรื่อง ขอเพิ่มค่าตอบแทนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและอาสาสมัครรักษาดินแดน⁶⁵³ ของนายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์

⁶⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 85 ก วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2543

⁶⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 85 ก วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2543

⁶⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 85 ก วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2543

⁶⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 88 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2543

⁶⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 88 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2543

⁶⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 88 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2543

⁶⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 88 ก วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2543

⁶⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 93 ก วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2543

⁶⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 28 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 30 ก วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

3. เรื่อง การก่อสร้างถนนในอำเภอโคกเจริญ⁶⁵⁴ ของนายอำนวย คลังผา
4. เรื่อง ขอให้งดการนำเข้าข้าวโพด⁶⁵⁵ ของนายอำนวย คลังผา
5. เรื่อง วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างมีราคาแพง⁶⁵⁶ ของนายอำนวย คลังผา
6. เรื่อง การพิจารณาจัดสรรงบประมาณแก่มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น⁶⁵⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
7. เรื่อง การวางท่อระบบส่งน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยลึกไปยัง หมู่ที่ 5 ตำบลวังเพลิง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี⁶⁵⁸ ของนายอำนวย คลังผา
8. เรื่อง การส่งเสริมอาชีพเพื่อเสริมรายได้ภายในครัวเรือน⁶⁵⁹ ของนายอำนวย คลังผา
9. เรื่อง การสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้า⁶⁶⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
10. เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงปลาบึกให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจ⁶⁶¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
11. เรื่อง การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนในเขตจังหวัดสมุทรสาคร⁶⁶² ของนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
12. เรื่อง การทุจริตในโครงการแทรกแซงราคาตลาดข้าวสาร⁶⁶³ ของนายอำนวย คลังผา
13. เรื่อง การส่งเสริมอาชีพ⁶⁶⁴ ของ นายอำนวย คลังผา
14. เรื่อง การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำวังแถม⁶⁶⁵ ของนายอำนวย คลังผา
15. เรื่อง ขอให้สร้างอ่างเก็บน้ำคลองลำสนธิจำนวน 8 แห่ง ตั้งแต่หมู่บ้านบัวชุมไปจนถึงวังอินวังจัน⁶⁶⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
16. เรื่อง โครงการให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา⁶⁶⁷ ของ นายอำนวย คลังผา
17. เรื่อง การส่งเสริมบทบาทและหน้าที่ของกรรมการโรงเรียน⁶⁶⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁶⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 30 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 30 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 30 ก วันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 31 ก วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 31 ก วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 31 ก วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 31 ก วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 31 ก วันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 33 ก วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 33 ก วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 33 ก วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 33 ก วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 33 ก วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 33 ก วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 33 ก วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

18. เรื่อง การให้เงินสงเคราะห์คนชราและคนพิการในเขตเทศบาล⁶⁶⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
19. เรื่อง มาตรการการรับนักศึกษาของกรมอาชีวศึกษา⁶⁷⁰ ของนายอำนาจ คลังผา
20. เรื่อง การปรับปรุงอาคารองค์การการค้าของครุสภา⁶⁷¹ ของนายอำนาจ คลังผา
21. เรื่อง การนำหนังสือเรียนไปจ้างพิมพ์ภายนอก⁶⁷² ของนายอำนาจ คลังผา
22. เรื่อง มาตรการการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ⁶⁷³ ของ
นายอำนาจ คลังผา
23. เรื่อง การต่อสัญญาระหว่างกรมการศึกษานอกโรงเรียนกับมูลนิธิไทยคม⁶⁷⁴ ของ นายอำนาจ
คลังผา
24. เรื่อง การยุบโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.)⁶⁷⁵ ของ
นายอำนาจ คลังผา
25. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือนักเรียนที่โรงเรียนถูกยุบเลิก⁶⁷⁶ ของนายอำนาจ คลังผา
26. เรื่อง นโยบายและแนวทางแก้ไขปัญหาการประมง⁶⁷⁷ ของนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
27. เรื่อง การเพิ่มสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)⁶⁷⁸ ของนายจาตุรงค์
เพ็ชรพัฒน์
28. เรื่อง มาตรการป้องกันเชื้ออะมีบา⁶⁷⁹ ของนายจาตุรงค์ เพ็ชรพัฒน์
29. เรื่อง การเพาะเลี้ยงกวางป่าของไทย⁶⁸⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
30. เรื่อง การเสียค่าปรับภาษีรถยนต์ไม่เป็นธรรม⁶⁸¹ ของนายอำนาจ คลังผา
31. เรื่อง การเบิกจ่ายค่าเวนคืนที่ดินเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์⁶⁸² ของนายอำนาจ คลังผา

⁶⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 33 ก วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

⁶⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 36 ก วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 36 ก วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 36 ก วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 36 ก วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 36 ก วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 36 ก วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 36 ก วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 39 ก วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 39 ก วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 39 ก วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 39 ก วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

32. เรื่อง การดำเนินการก่อสร้างประปาภูมิภาคที่อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี⁶⁸³ ของนายอำนาจ คลังผา
33. เรื่อง การออกโฉนดที่ดิน⁶⁸⁴ ของนายอำนาจ คลังผา
34. เรื่อง การบริหารงานขององค์การตลาด สาขาหนองม่วง จังหวัดลพบุรี⁶⁸⁵ ของ นายอำนาจ คลังผา
35. เรื่อง การตั้งเมืองหลวงแห่งที่ 2 ที่จังหวัดลพบุรี⁶⁸⁶ ของนายอำนาจ คลังผา
36. เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะในหมู่บ้าน⁶⁸⁷ ของนายอำนาจ คลังผา
37. เรื่อง การเจาะบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร⁶⁸⁸ ของนายอำนาจ คลังผา
38. เรื่อง ตั้งเมืองหลวงแห่งที่ 2 (เมืองหลวงสำรอง) ที่จังหวัดลพบุรี⁶⁸⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
39. เรื่อง สร้างอ่างเก็บน้ำลำพญากลาง⁶⁹⁰ ของนายนิยม วรปัญญา
40. เรื่อง การสร้างอ่างเก็บน้ำคลองลำห้วยชั้บตะกั่วถึงตำบลยางราก จำนวน 3 แห่ง⁶⁹¹ ของนายนิยม วรปัญญา
41. เรื่อง ปัญหาโทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน⁶⁹² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
42. เรื่อง การขยายเขตการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐานในเขตจังหวัดสิงห์บุรี⁶⁹³ ของนายพายัพ ปั้นเกตุ
43. เรื่อง การติดตั้งเสาไฟฟ้าส่องสว่างและไฟสัญญาณกะพริบ⁶⁹⁴ ของนายพายัพ ปั้นเกตุ
44. เรื่อง การก่อสร้างขยายทางหลวงหมายเลข 3242 (ถนนเอกชัย)⁶⁹⁵ ของนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
45. เรื่อง การเก็บค่าน้ำจากการใช้ทรัพยากรน้ำในท้องถิ่น⁶⁹⁶ ของนายอำนาจ คลังผา
46. เรื่อง กองทุนช่วยเหลือแรงงานไทยไปทำงานที่ประเทศไต้หวัน⁶⁹⁷ ของนายอำนาจ คลังผา
47. เรื่อง फिल्मกรองแสงรถยนต์⁶⁹⁸ ของนายอำนาจ คลังผา

⁶⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 41 ก วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁶⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

48. เรื่อง การติดตั้งไฟสาธารณะที่อำเภอโคกสำโรง⁶⁹⁹ ของนายอำนวนย คลังผา
49. เรื่อง ขอให้ก่อสร้างถนนสายคูหลโยธิน ตอนโคกกระเทียม - โคกสำโรง⁷⁰⁰ ของนายอำนวนย คลังผา
50. เรื่อง การสร้างถนนสาย 205 ช่วงโคกสำโรง-ม่วงค่อม⁷⁰¹ ของนายอำนวนย คลังผา
51. เรื่อง การยกเลิกสัมปทานรถโดยสารขนาดเล็กสายอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี⁷⁰² ของนายอำนวนย คลังผา
52. เรื่อง การยกเลิกสัมปทานรถยนต์⁷⁰³ ของนายอำนวนย คลังผา
53. เรื่อง การก่อสร้างศาลาพักร้อนริมทางให้กับราษฎร⁷⁰⁴ ของนายอำนวนย คลังผา
54. เรื่อง การเพิ่มจำนวนถังเก็บน้ำนํ้าดิบของสหกรณ์โคนมบ้านขนอมม่วง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี⁷⁰⁵ ของนายอำนวนย คลังผา
55. เรื่อง การสนับสนุนให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์⁷⁰⁶ ของนายอำนวนย คลังผา
56. เรื่อง การจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพของราษฎรผู้ด้อยโอกาส⁷⁰⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
57. เรื่อง การประกาศให้วันสตรีสากลเป็นวันหยุดราชการ⁷⁰⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
58. เรื่อง ปัญหาการจ้างงานบัณฑิตอาสา⁷⁰⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
59. เรื่อง การสร้างบ้านพักคนชราประจำจังหวัดขอนแก่น⁷¹⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
60. เรื่อง ปัญหาบ่อน้ำบาดาลและน้ำประปาหมู่บ้านขาดแคลน⁷¹¹ ของนายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
61. เรื่อง การส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศ⁷¹² ของนายไพศาล จันทรภักดี
62. เรื่อง ขอให้สร้างสวนสัตว์ในจังหวัดขอนแก่น⁷¹³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁶⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 44 ก วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 48 ก วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2544

63. เรื่อง การจัดตั้งสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ส่วนแยก⁷¹⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
64. เรื่อง การขุดลอกลำห้วยกุดแคน⁷¹⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
65. เรื่อง การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบ้านพุน้อย หมู่ที่ 3 ตำบลวังเพลิง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี⁷¹⁶
ของนายอำนาจ คลังผา
66. เรื่อง การควบคุมราคาสลากกินแบ่งรัฐบาล⁷¹⁷ ของนายพินิจ จันทรสมบัติ
67. เรื่อง การตรวจสอบจับกุมรถที่มีควันดำ⁷¹⁸ ของนายอำนาจ คลังผา
68. เรื่อง เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา⁷¹⁹ ของนายอำนาจ คลังผา
69. เรื่อง การขยายเขตไฟฟ้าบริเวณบ้านใหม่ชัยพัฒนา หมู่ที่ 6 ตำบลแก่งผักกูด อำเภอท่าหลวง
จังหวัดลพบุรี⁷²⁰ ของนายอำนาจ คลังผา
70. เรื่อง การส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรี⁷²¹ ของนายอำนาจ คลังผา
71. เรื่อง การแจกพันธุ์ปลา ไก่ เปิด ให้กับราษฎร⁷²² ของนายอำนาจ คลังผา
72. เรื่อง การให้กู้แก่กลุ่มสหกรณ์การเกษตร⁷²³ ของนายอำนาจ คลังผา
73. เรื่อง อ่างเก็บน้ำห้วยลุ่มข้าว⁷²⁴ ของนายนิยม วรปัญญา
74. เรื่อง ผลผลิตมันสำปะหลังราคาตกต่ำ⁷²⁵ ของนายนิยม วรปัญญา
75. เรื่อง ให้ช่วยเหลือเกษตรกรที่ทดลองปลูกฝ้าย⁷²⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
76. เรื่อง ขอให้ตั้งโรงงานแปรรูปน้ำมันในจังหวัดลพบุรี⁷²⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
77. เรื่อง การตั้งหน่วยงานเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหายาเสพติด⁷²⁸ ของนายโสภณ เพชรสว่าง
78. เรื่อง โครงการนายดาบตำรวจเลื่อนไหลเป็นนายร้อยตำรวจ⁷²⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁷¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 48 ก วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 48 ก วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 48 ก วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 48 ก วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2544

⁷¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

79. เรื่อง การสร้างถนนลูกรังเป็นถนนลาดยาง⁷³⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
80. เรื่อง การขุดลอกอ่างเก็บน้ำหนองนาวั⁷³¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
81. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในการผลิตไวน์⁷³² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
82. เรื่อง การประกอบธุรกิจเงินทุนโดยไม่ได้รับอนุญาต⁷³³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
83. เรื่อง โครงการพักชำระหนี้เกษตรกร⁷³⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
84. เรื่อง ปัญหาบริษัทค้าเงินเถื่อน⁷³⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
85. เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินของกลุ่มเกษตรกรอันเนื่องมาจากการซื้อปุ๋ยจากราคาตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.)⁷³⁶ ของนางผ่องศรี แซ่จึ้ง
86. เรื่อง การกระจายตัวของจำนวนเลขหมายโทรศัพท์พื้นฐานในส่วนภูมิภาคของประเทศไทย⁷³⁷ ของนายพนพล อินนา
87. เรื่อง ขอให้ส่งเสริมสนับสนุนการนวดแผนไทย⁷³⁸ ของนายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
88. เรื่อง การป้องกันโรคที่คนต่างด้าวเป็นพาหะนำเข้ามาในประเทศ⁷³⁹ ของนายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
89. เรื่อง แนวทางในการพัฒนากรุงเทพมหานคร⁷⁴⁰ ของนางกรรณิกา ธรรมเกษร
90. เรื่อง ปัญหาการนำเข้าเนื้อวัวจากต่างประเทศ⁷⁴¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
91. เรื่อง ปัญหาวัชพืชในแก่งละว้า⁷⁴² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
92. เรื่อง โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร⁷⁴³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
93. เรื่อง การอนุรักษ์พะยูน⁷⁴⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
94. เรื่อง การส่งเสริมเพาะพันธุ์ปลานูให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจ⁷⁴⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁷³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

⁷³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

⁷³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

⁷³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

⁷³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

⁷³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

⁷³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

⁷³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 58 ก วันที่ 18 กรกฎาคม 2544

⁷³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม 2544

⁷³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม 2544

⁷⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม 2544

⁷⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม 2544

⁷⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม 2544

⁷⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม 2544

⁷⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม 2544

⁷⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม 2544

95. เรื่อง ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลาสด⁷⁴⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
96. เรื่อง การอนุรักษ์ไก่พันธุ์พื้นเมือง⁷⁴⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
97. เรื่อง ขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน อนุญาตให้ก่อสร้างโรงงานสุราในพื้นที่เมืองและสุราชนวนนอกจากสุราผลไม้และเบียร์⁷⁴⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
98. เรื่อง มาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้⁷⁴⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
99. เรื่อง การนำเข้าเนื้อสุกรจากต่างประเทศ⁷⁵⁰ ของนายอำนาจ คลังผา
100. เรื่อง การนำเข้าไก่เข้าประเทศ⁷⁵¹ ของนายอำนาจ คลังผา
101. เรื่อง ศูนย์การทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี ปักเขตลูก้าที่ราษฎร⁷⁵² ของนายอำนาจ คลังผา
102. เรื่อง มะพร้าวราคาตกต่ำ⁷⁵³ ของนายโกเมศ ขวัญเมือง
103. เรื่อง การก่อสร้างคันกันน้ำที่ หมู่ที่ 4 ตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี⁷⁵⁴ ของนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
104. เรื่อง การขยายไหล่ทางถนนสายศูนย์เครื่องมือกลหล่มสัก-ตำบลช้างตะลูด อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์⁷⁵⁵ ของนายไพศาล จันทระภักดิ์
105. เรื่อง ให้ขยายถนนพหลโยธินตั้งแต่อำเภอแม่จันถึงอำเภอเชียงแสนเป็น 4 ช่องจราจร⁷⁵⁶ ของนายอิทธิเดช แก้วหลวง
106. เรื่อง การดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม⁷⁵⁷ ของนายพนพล อินนา
107. เรื่อง การบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรมในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม⁷⁵⁸ ของนายพนพล อินนา

⁷⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

108. เรื่อง การก่อสร้างฝายสมสนุก กันลำนํ้ายัง อำเภอนาทอง จังหวัดร้อยเอ็ด⁷⁵⁹ ของนายเอกภาพ พลซื่อ
109. เรื่อง ขอให้กันพื้นที่ดำเนินการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กรณีพื้นที่นั้น มีเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินหนาแน่น⁷⁶⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
110. เรื่อง การสร้างถนน รพช.สายบ้านแฮด-โคกก่อ หมายเลข ขก.3027⁷⁶¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
111. เรื่อง ปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก⁷⁶² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
112. เรื่อง การก่อสร้างถนนเชื่อมระหว่างบ้านแก้ง-บ้านหนองผือ ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น⁷⁶³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
113. เรื่อง การลดราคาก๊าซหุงต้ม⁷⁶⁴ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
114. เรื่อง การก่อสร้างถนนสายบ้านกุดหลุม-วังเวิน⁷⁶⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
115. เรื่อง การออกโฉนดที่ดินในจังหวัดลพบุรีให้กับราษฎรที่ได้ครอบครองทำประโยชน์และที่สาธารณะ สำหรับใช้เลี้ยงสัตว์⁷⁶⁶ ของนายนิยม วรปัญญา
116. เรื่อง ขอให้บูรณะซ่อมแซมถนนสายม่วงค่อม-โคกสะอาด-ห้วยใหญ่-โคกสูง⁷⁶⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
117. เรื่อง ขอให้จัดสรรงบประมาณลาดยางถนนสายบ้านซันตะกั่ว-วัดโคกไร่⁷⁶⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
118. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณลาดยางถนนสายลำไทรทอง ตำบลชัยบาดาล⁷⁶⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
119. เรื่อง ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำและล้นตลาด⁷⁷⁰ ของนายอำนาจ คลังผา
120. เรื่อง ภัยมีราคาแพง⁷⁷¹ ของนายอำนาจ คลังผา
121. เรื่อง การส่งเสริมการผลิตสินค้าพื้นเมือง⁷⁷² ของนายอำนาจ คลังผา
122. เรื่อง การเบิกจ่ายเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน⁷⁷³ ของนายอำนาจ คลังผา

⁷⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 61 ก วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

123. เรื่อง การรื้อถอนถนนสายบ้านหนองอีเก้ง-บ้านขอนแก่น (ตอน 3) และสายบ้านขอนแก่น-บ้านกุดขาม (ตอน 2)⁷⁷⁴ ของนายอำนาจ คลังผา
124. เรื่อง ปัญหาการค้าระหว่างชายแดนไทยและประเทศในแถบอินโดจีน⁷⁷⁵ ของนายพนตล อินนา
125. เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาราคาข้าวตกต่ำให้สัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรม⁷⁷⁶ ของนายพนตล อินนา
126. เรื่อง ปัญหาการลักขโมย โคเนื้อ โคนม ของกลุ่มเกษตรกร⁷⁷⁷ ของนายอำนาจ คลังผา
127. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือจัดรถรับส่งนักเรียนจากบ้านหนองระเริงมาโรงเรียนดงดินแดง⁷⁷⁸ ของนายอำนาจ คลังผา
128. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายถนนสายบ้านห้วยสาราม-หนองระเริง เพื่อเชื่อมต่อกับถนนสายตะคร้อ โฟสาลี จังหวัดนครสวรรค์⁷⁷⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
129. เรื่อง ขอให้จัดสร้างห้องเย็นที่ตลาดกลางการเกษตร⁷⁸⁰ ของนายนิยม วรปัญญา
130. เรื่อง การขยายถนนสาย 21 พุแค-หล่มสัก เป็น 4 ช่องจราจร⁷⁸¹ ของนายนิยม วรปัญญา
131. เรื่อง ขอให้รื้อถอนถนนสายหนองน้ำใส-คลองมะเกลือ-วังม่วง⁷⁸² ของนายนิยม วรปัญญา
132. เรื่อง การสร้างฝายยางในบริเวณพื้นที่ตำบลกันจู่ ตำบลบ้านโคก และตำบลศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์⁷⁸³ ของนายนิยม วรปัญญา
133. เรื่อง การยึดทรัพย์สินจากการเงินออกขายทอดตลาด โดยต่างประเทศได้ประโยชน์⁷⁸⁴ ของนายนิยม วรปัญญา
134. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิที่อยู่อาศัยและที่ทำการเกษตร⁷⁸⁵ ของนายไพศาล จันทรรักดี
135. เรื่อง เสนอให้วันที่ 24 มิถุนายน เป็นวันประชาธิปไตย และให้เป็นวันหยุดราชการ⁷⁸⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁷⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 66 ก วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

136. เรื่อง ปัญหาเจ้าหน้าที่อาสาพัฒนากีฬาของกรมพลศึกษา⁷⁸⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
137. เรื่อง การควบคุมคุณภาพปลาทำให้ได้มาตรฐานเดียวกันเพื่อการส่งออก⁷⁸⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
138. เรื่อง การบรรจุหลักสูตร “สิทธิของผู้บริโภค” ของกระทรวงศึกษาธิการ⁷⁸⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
139. เรื่อง มาตรการในการช่วยเหลือครูอัตราจ้าง⁷⁹⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
140. เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนข้าราชการครูให้สัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรม⁷⁹¹ ของนายพนอด อินนา
141. เรื่อง ปัญหาน้ำท่วมขังภายในโรงเรียน⁷⁹² ของนายโกเมศ ขวัญเมือง
142. เรื่อง ปัญหาการบริหารชุมชนในเขตเทศบาล⁷⁹³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
143. เรื่อง การก่อสร้างถนนสายลำน้ำรายณ์-กองบิน 2 -แม่น้ำป่าสัก-หนองยายโตะ ให้เป็น 4 ช่องจราจร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว⁷⁹⁴ ของนายนิยม วรปัญญา
144. เรื่อง ปัญหาการใช้โทรศัพท์สาธารณะ⁷⁹⁵ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
145. เรื่อง โครงการก่อสร้างสะพานลอยข้ามทางรถไฟและข้ามทางแยกเข้าจังหวัดราชบุรี⁷⁹⁶ ของนายพินิจ จันทร์สมบูรณ์
146. เรื่อง การจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์ที่จังหวัดขอนแก่น⁷⁹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
147. เรื่อง การยกฐานะกิ่งอำเภอบ้านแฮดขึ้นเป็นอำเภอ⁷⁹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
148. เรื่อง ให้เปิดสาขาธนาคารออมสินเพิ่ม⁷⁹⁹ ของนายนิยม วรปัญญา
149. เรื่อง การสร้างฝายเก็บน้ำที่คลองลำภาค ตำบลเกาะรัง อำเภอชัยบาดาล และคลองลำสนธิ อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี⁸⁰⁰ ของนายนิยม วรปัญญา

⁷⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2544

⁷⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁷⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁷⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁷⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁷⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁷⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁷⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

150. เรื่อง การสร้างฝายเก็บน้ำที่บ้านท่าสัดอ คลองลำเหียน คลองม่วงชุม และคลองสระหัว ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์⁸⁰¹ ของนายนิยม วรปัญญา
151. เรื่อง การสร้างฝายเก็บน้ำที่คลองกระจิง ตำบลคลองกระจิง คลองห้วยไพร ตำบลบ่อรัง และคลองห้วยยาง ตำบลนาสนุ่น อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์⁸⁰² ของนายนิยม วรปัญญา
152. เรื่อง ราคาอ้อยและน้ำตาลทรายตกต่ำ⁸⁰³ ของนายนพตล อินนา
153. เรื่อง ปัญหาการว่างงานที่เพิ่มขึ้น⁸⁰⁴ ของนายนพตล อินนา
154. เรื่อง ความล่าช้าในการซ่อมบำรุงถนนลาดยางของกรมการเฝ้าระวังพัฒนาชนบท⁸⁰⁵ ของนายณัฐพล เกียรติวินัยสกุล
155. เรื่อง การก่อสร้างถนนหมายเลข 213 ตอนยางตลาด-กาฬสินธุ์⁸⁰⁶ ของนายสุขุมพงศ์ โง่นคำ
156. เรื่อง การขยายถนนช่วงห้าแยกน้ำกระจายเป็น 4 ช่องจราจร⁸⁰⁷ ของนายนิพนธ์ บุญญามณี
157. เรื่อง การก่อสร้างท่อระบายน้ำบริเวณตลาดเทศบาลตำบลสุวรรณคูหา⁸⁰⁸ ของนายพิชาญ พิบูลย์วัฒนวงศ์
158. เรื่อง การรับซื้อพันธุ์ข้าวที่ไม่ได้มาตรฐาน⁸⁰⁹ ของนายอำนาจ คลังผา
159. เรื่อง ค้นกันน้ำบ้านโคกสูงชำรุด⁸¹⁰ ของนายนิยม วรปัญญา
160. เรื่อง การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงที่จังหวัดเลย⁸¹¹ ของนายนิยม วรปัญญา
161. เรื่อง การขยายเขตไฟฟ้า⁸¹² ของนายไพศาล จันทรภักดี
162. เรื่อง การซ่อมบำรุงตู้โทรศัพท์สาธารณะ⁸¹³ ของนายไพศาล จันทรภักดี
163. เรื่อง การเพิ่มเบอร์โทรศัพท์บ้าน⁸¹⁴ ของนายไพศาล จันทรภักดี

⁸⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 79 ก วันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

164. เรื่อง ขอให้ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้านในจังหวัดอุบลราชธานี⁸¹⁵ ของนายพูลสวัสดิ์ โทตระไคยยะ
165. เรื่อง การกำหนดสิทธิในที่ดิน⁸¹⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
166. เรื่อง ส่งเสริมการเลี้ยงไก่แม่ไก่ไทย⁸¹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
167. เรื่อง การจัดตั้งสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา⁸¹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
168. เรื่อง การจับกุมคนงานไทยที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก⁸¹⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
169. เรื่อง การปรับปรุงบูรณะทางหลวงหมายเลขที่ 410 (จังหวัดยะลา-เบตง)⁸²⁰ ของนายบุราฮานุดิน อุเซ็ง
170. เรื่อง ปัญหาขาดแคลนโทรศัพท์สาธารณะ⁸²¹ ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
171. เรื่อง โทรศัพท์สาธารณะหมู่บ้าน⁸²² ของนายพงษ์พิช รุ่งเป้า
172. เรื่อง มาตรการในการเพิ่มมูลค่าการส่งออกกุ้งสดแช่เย็น แช่แข็งของประเทศไทย⁸²³ ของนายพนพล อินนา
173. เรื่อง ปัญหาการป้องกันและแก้ไขโรควัวบ้า⁸²⁴ ของ นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
174. เรื่อง มาตรการป้องกันอุบัติเหตุในช่วงวันหยุดเทศกาลประจำปี⁸²⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
175. เรื่อง การสนับสนุนงบประมาณให้แก่โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดจันทร์ประสิทธิ์⁸²⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
176. เรื่อง การเปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายสุรา⁸²⁷ ของ นายสมศักดิ์ คุณเงิน
177. เรื่อง การก่อสร้างสถานีอนามัยบ้านเขาเตียน⁸²⁸ ของ นายอำนาจ คลังผา

⁸¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 81 ก วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2544

⁸²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 83 ก

⁸²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 83 ก

⁸²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 83 ก

⁸²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 83 ก

⁸²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

178. เรื่อง การขยายสิทธิแพทย์ในการสั่งจ่ายยารักษาโรคหย่อนสมรรถภาพทางเพศ (VIAGRA)⁸²⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
179. เรื่อง การส่งเสริมนักกีฬาผู้มีความสามารถในด้านการเตะบอล⁸³⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
180. เรื่อง การทำโคลนนิ่งในประเทศไทย⁸³¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
181. เรื่อง การก่อสร้างถนนจากอำเภอโคกเจริญ-อำเภอไพศาลี⁸³² ของ นายนิยม วรปัญญา
182. เรื่อง ขอให้กรมชลประทานรื้อถอนคันคลองเลียบบเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จากสี่แยกบัวชุมไปบ้านท่าฉาง-บ้านท่ามะนาว-บ้านท่าแสม-บ้านท่าปลวกสูง⁸³³ ของ นายนิยม วรปัญญา
183. เรื่อง ขอให้กรมชลประทานออกแบบเข้าแผนโครงการรื้อถอนคันคลองจากตลาดอำเภอท่าหลวงไปบ้านบึงกริ-บ้านแก่งผักกูด⁸³⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
184. เรื่อง ให้รัฐบาลส่งเสริมการศึกษาภาคเอกชนเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระงบประมาณของรัฐ⁸³⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
185. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิ์ที่ทำกิน⁸³⁶ ของ นายสุรัชย์ เบ้าจรรยา
186. เรื่อง ปัญหาปุ๋ยและเคมีเกษตรไม่ได้มาตรฐาน⁸³⁷ ของ นายไพศาล จันทรภักดี
187. เรื่อง การรื้อถอนคันคลองชลประทาน จังหวัดสิงห์บุรี⁸³⁸ ของ นายพายุพ ปั่นเกิด
188. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการส่งออกเฟอร์นิเจอร์ไม้ของไทย⁸³⁹ ของ นายพนพล อินนา
189. เรื่อง การขยายเขตให้บริการไฟฟ้า⁸⁴⁰ ของ นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์
190. เรื่อง การก่อสร้างถนนรื้อถอนคันคลองสายกุดเพียขอม-โรงเรียนประชารัฐพัฒนาการ⁸⁴¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
191. เรื่อง การป้องกันอุทกภัยในลุ่มแม่น้ำตรัง จังหวัดตรัง⁸⁴² ของ นายสุวรรณ กุศลจิต

⁸²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก

⁸⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 92 ก

⁸⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 92 ก

⁸⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 95 ก

192. เรื่อง การประกันภัยพิชผลการเกษตร⁸⁴³ ของ นายรัชชชัย อนามพงษ์
193. เรื่อง กรณีทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข⁸⁴⁴ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
194. เรื่อง การย้ายหน่วยราชการในสวนพุดตาลไปยังต่างจังหวัด⁸⁴⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
195. เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย⁸⁴⁶ ของ
นายพนพล อินนา
196. เรื่อง มาตรการในการคุ้มครองและการสร้างรายได้ของแรงงานไทยในต่างประเทศ⁸⁴⁷ ของ
นายพนพล อินนา
197. เรื่อง ปัญหาที่เกิดจากอ่างเก็บน้ำห้วยลัมชาร์ด⁸⁴⁸ ของ นายพงษ์ศักดิ์ วรปัญญา
198. เรื่อง การรณรงค์กำจัดหนู⁸⁴⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
199. เรื่อง ปัญหาการบริโภคปลาปักเป้า⁸⁵⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
200. เรื่อง มาตรการการปราบยุงลาย⁸⁵¹ ของ นายอำนาจ คลังผา
201. เรื่อง การขยายโรงพยาบาลสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี⁸⁵² ของ นายอำนาจ คลังผา
202. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาค้นคว้าจากท่อไอเสียของรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่ง
มวลชนกรุงเทพ⁸⁵³ ของ นายพนพล อินนา
203. เรื่อง การก่อสร้างสนามบินไม่ได้มาตรฐาน⁸⁵⁴ ของ นายไพศาล จันทรภักดี
204. เรื่อง ประโยชน์ของลูกมะเกลือและตะโก⁸⁵⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
205. เรื่อง การสนับสนุนให้ปลูกยางพารา⁸⁵⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
206. เรื่อง การสนับสนุนให้เลี้ยงนกกระจอกเทศ⁸⁵⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา

⁸⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 95 ก

⁸⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 95 ก

⁸⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 95 ก

⁸⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 95 ก

⁸⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 95 ก

⁸⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 95 ก

⁸⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 99 ก

⁸⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 99 ก

⁸⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 99 ก

⁸⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 99 ก

⁸⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 99 ก

⁸⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 99 ก

⁸⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 99 ก

⁸⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 100 ก

⁸⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 100 ก

207. เรื่อง กรณีเหตุการณ์พม่ายิงปืนใหญ่กระสุนตกรเข้ามาในประเทศไทย บริเวณโครงการพระราชดำริ
ดอยอ่างขาง⁸⁵⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
208. เรื่อง มาตราการในการแก้ไขปัญหาการพิจารณาอนุมัติใช้พื้นที่ของรัฐในเขตป่าสงวนแห่งชาติ⁸⁵⁹ ของ
นายพนพล อินนา
209. เรื่อง การจัดสร้างสวนสาธารณะประโยชน์ศาลเจ้าพ่อมเหล็กข⁸⁶⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
210. เรื่อง ขอใช้สถานที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นที่ตั้งของกระทรวงและรัฐสภาแห่งใหม่⁸⁶¹ ของนาย
นิยม วรปัญญา
211. เรื่อง การขอใช้พื้นที่ของสนามเสือป่า⁸⁶² ของนายนิยม วรปัญญา
212. เรื่อง ขอให้ทำการศึกษาประโยชน์ของดินโป่งที่มีต่อมนุษย์และสัตว์⁸⁶³ ของนายนิยม วรปัญญา
213. เรื่อง การบูรณะซ่อมแซมโบราณสถาน⁸⁶⁴ ของนางสาวภูวนิดา คุณผลิน
214. เรื่อง มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.)⁸⁶⁵ ของนายอำนาจ คลังผา
215. เรื่อง การเพิกถอนประกาศสำนักงานปฏิรูปที่ดินที่ของราชรัฐ⁸⁶⁶ ของนายอำนาจ คลังผา
216. เรื่อง ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงแย⁸⁶⁷ ของนายนิยม วรปัญญา
217. เรื่อง การส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปูป่า⁸⁶⁸ ของนายนิยม วรปัญญา
218. เรื่อง ขอให้เพิ่มเงินอุดหนุนสถานธนาบาล และจัดตั้งสถานธนาบาลเพิ่มขึ้น เพื่อแก้ปัญหาความ
เดือนร้อนของประชาชน⁸⁶⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
219. เรื่อง การลอบสังหารประธานสหกรณ์สุราษฎร์ธานี จำกัด⁸⁷⁰ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
220. เรื่อง ปัญหาการทุจริตการสอบคัดเลือกเข้าอบรมหลักสูตรผู้กำกับการ⁸⁷¹ ของนายเปรมศักดิ์
เพียยุระ

⁸⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 100 ก

⁸⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 100 ก

⁸⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 101 ก ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 101 ก ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 101 ก ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 101 ก ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 101 ก ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 101 ก ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

221. เรื่อง การดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ⁸⁷² ของนาย นพดล อินนา
222. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการชะลอตัวของตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ⁸⁷³ ของนาย นพดล อินนา
223. เรื่อง แนวทางป้องกันน้ำท่วมอันอาจเกิดจากการก่อสร้างถนนโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคใต้ (กระบี่ - ชนอม)⁸⁷⁴ ของนาย โกเมศ ชวิญเมือง
224. เรื่อง การเก็บค่าใช้น้ำบาดาล⁸⁷⁵ ของนาย ประเสริฐ จันทรวงทอง
225. เรื่อง ปัญหาการเล่นพนันบอล⁸⁷⁶ ของนาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
226. เรื่อง ความเดือนร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงโค กระบือ⁸⁷⁷ ของนาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
227. เรื่อง ผลความคืบหน้าคดีการเสียชีวิตของผู้อำนวยการกองวางแผน กรมพัฒนาที่ดิน⁸⁷⁸ ของนาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
228. เรื่อง การลอบทำร้ายแกนนำสมาชิกรัฐสภาพรรคอีสาน (สกอ.) จนถึงแก่ชีวิต⁸⁷⁹ ของนาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
229. เรื่อง คดีฆาตกรรมแกนนำสมาชิกรัฐสภาพรรคอีสาน (สกอ.)⁸⁸⁰ ของนาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
230. เรื่อง โครงการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลเสีย⁸⁸¹ ของนาย สุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล
231. เรื่อง การส่งเสริมเพาะเลี้ยงแมงป่องช้างและแมงป่องภูเขา⁸⁸² ของนาย นิยม วรปัญญา
232. เรื่อง การสนับสนุนให้ปลูกยางพารา⁸⁸³ นาย นิยม วรปัญญา
233. เรื่อง เงินในธนาคารพาณิชย์ที่ยังไม่ได้ปล่อยสินเชื่อให้กับภาคเอกชน⁸⁸⁴ นาย นิยม วรปัญญา
234. เรื่อง ขอให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนส่งเสริม ฝึกอบรม พัฒนาวิชาชีพ เพื่อสร้างรายได้แก่

⁸⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 105 ก ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 107 ก ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 107 ก ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 107 ก ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 107 ก ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 107 ก ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 107 ก ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 107 ก ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

⁸⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

ราษฎร⁸⁸⁵ ของนายนิม วรปัญญา

235. เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานที่ศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน⁸⁸⁶
ของ นายนพดล อินนา
236. เรื่อง มาตรการส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกรายย่อยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดเสรี⁸⁸⁷ ของ นายนพดล
อินนา
237. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการปลูกพืชผักที่อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์⁸⁸⁸ ของนายไพศาล
จันทร์ภักดี
238. เรื่อง การปลูกสวนป่ายูคาลิปตัส⁸⁸⁹ ของนายอำนาจ คลังผา
239. เรื่อง การช่วยเหลือเกษตรกรเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมือง⁸⁹⁰ ของนายอำนาจ คลังผา
240. เรื่อง การส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปะมวยไทย⁸⁹¹ ของนายอำนาจ คลังผา
241. เรื่อง กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศห้ามใช้เครื่องมืออวนครอบปลากระตัก⁸⁹² ของ
ร้อยตำรวจเอก พเยาว์ พูลธรัตน์
242. เรื่อง ปัญหาราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ 105 ตกต่ำ⁸⁹³ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ
243. เรื่อง การแจกอุปกรณ์กีฬาให้กับเยาวชนในหมู่บ้านต่าง ๆ ทั่วประเทศ⁸⁹⁴ ของ นายอำนาจ คลังผา
244. เรื่อง การก่อสร้างคลองลาดคอนกรีต ฝ่ายบ้านซอนม่วง⁸⁹⁵ ของ นายอำนาจ คลังผา
245. เรื่อง ธุรกิจค้าปลีกไทย⁸⁹⁶ ของ นายอำนาจ คลังผา
246. เรื่อง แร่งานเถื่อนลักลอบเข้ามาจดทะเบียน⁸⁹⁷ ของนายอำนาจ คลังผา
247. เรื่อง การก่อสร้างถนนจากศูนย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์-บ้านสระเพลง-ยางรากหนองมะค่า⁸⁹⁸
ของ นายนิม วรปัญญา

⁸⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 114 ก ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁸⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

248. เรื่อง แพทย์ประจำสถานือนามัยโคกแสมสาร อำเภอโคกเจริญ จังหวัดลพบุรี ถูกยิงตาย⁸⁹⁹ ของ นายนิยม วรปัญญา
249. เรื่อง การส่งเสริมให้ประชาชนฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ ช่วยvikฤติเศรษฐกิจของประเทศโดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน⁹⁰⁰ ของ นายนิยม วรปัญญา
250. เรื่อง การควบคุมและป้องกันโรคพยาธิหอยโข่ง⁹⁰¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
251. เรื่อง ปัญหาการผลิตและจำหน่ายเทปเพลง แผ่นซีดีเพลง และแผ่นซีดีภาพยนตร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์⁹⁰² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
252. เรื่อง มาตรการสนับสนุนข้อมูลและการวางแผนการเลี้ยงสัตว์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ⁹⁰³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
253. เรื่อง มาตรการในการเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ⁹⁰⁴ ของ นายนพดล อินนา
254. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการส่งออกผลไม้ของไทยอย่างเป็นรูปธรรม⁹⁰⁵ ของ นายนพดล อินนา
255. เรื่อง มาตรการคุ้มครองสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาให้สัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรม⁹⁰⁶ ของ นายนพดล อินนา
256. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหายาปลอมและยาไม่มีคุณภาพ⁹⁰⁷ ของ นายนพดล อินนา
257. เรื่อง มาตรการรองรับปัญหาการส่งออกผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของไทยไปยังสหภาพยุโรป⁹⁰⁸ ของ นายนพดล อินนา
258. เรื่อง มาตรการที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาระงจางนต่างด้าวผิดกฎหมายอย่างเป็นรูปธรรมในระยะยาว⁹⁰⁹ ของ นายนพดล อินนา
259. เรื่อง คนงานไทยถูกจับเป็นตัวประกันที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก⁹¹⁰ ของ นายเอกพจน์ ปานแย้ม

⁸⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

260. เรื่อง ปัญหาการประกอบอาชีพของผู้แบกถุงกอล์ฟ⁹¹¹ ของ นายเจริญ คันธวงศ์
 261. เรื่อง การติดตั้งตู้โทรศัพท์สาธารณะในเขตจังหวัดเชียงราย⁹¹² ของ นายสามารถ แก้วมีชัย
 262. เรื่อง ถนนแจ้งวัฒนะไม่มีทางบาทวิถี (ฟุตบาท)⁹¹³ ของ นางสาวศุภมาส อิศรภักดี

6. กระทั่งถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ตอบในราชกิจจานุเบกษา ปี 2545 มีจำนวน 111 กระทั่ง ดังนี้

1. เรื่อง การขึ้นราคาค่าทางด่วน⁹¹⁴ ของ นายอำนาจ คลังผา
2. เรื่อง การเก็บค่าทางด่วนเกินประกาศกระทรวงมหาดไทย⁹¹⁵ ของ นายอำนาจ คลังผา
3. เรื่อง การสร้างถนนลาดยางสายทางแยกถนนมิตรภาพ-บ้านห้วยม่วง ถึงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น⁹¹⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
4. เรื่อง ความยากลำบากในการคมนาคมของราษฎรตำบลสวนเมี่ยง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก⁹¹⁷ ของ นายนคร มาฉิม
5. เรื่อง การโอนถนนสายเกาะเกตุ หนองระเริง ตะคร้อ ไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ของกรมโยธาธิการไปให้กับทางหลวง⁹¹⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
6. เรื่อง ขบวนการโจรก่อการร้ายสร้างความเสียหายที่ภาคใต้ ทำให้ประชาชนหวาดกลัว⁹¹⁹ ของ นายนิยม วรปัญญา
7. เรื่อง การก่อสร้างถนนลาดยางของกรมโยธาธิการและกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท⁹²⁰ ของ นายนิยม วรปัญญา
8. เรื่อง กองทุนหมู่บ้าน⁹²¹ ของ นายนิยม วรปัญญา
9. เรื่อง การขยายโรงพยาบาลประจำอำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ให้เป็นโรงพยาบาลชุมชน 30 เตียง⁹²² ของ นายนิยม วรปัญญา

⁹¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 118 ตอนที่ 118 ก ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2544

⁹¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 11 ก ลงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 11 ก ลงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 11 ก ลงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 1 ก ลงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

10. เรื่อง การบังคับผลิตกระท้อนไม่ให้ออกผลก่อนฤดูฝน⁹²³ ของ นายนิยม วรปัญญา
11. เรื่อง การมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)⁹²⁴ ของ นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
12. เรื่อง สหประชาชาติลงมติให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญของโลก⁹²⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
13. เรื่อง การช่วยเหลือแรงงานไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ⁹²⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
14. เรื่อง ราษฎรประสบความเดือดร้อนจากกรณีนำเงินไปลงทุนกับกองทุนรวมธนาคารออมสิน⁹²⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
15. เรื่อง การเลิกสัญญาจ้างครูอัตราจ้างของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ⁹²⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
16. เรื่อง ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดขอนแก่น⁹²⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
17. เรื่อง การจัดตั้งโรงพยาบาลอำเภอनावัง⁹³⁰ ของ นายพิชาญ พินุลย์วัฒนา
18. เรื่อง การขยายช่องทางจราจรสายหล่มสัก - เพชรบูรณ์⁹³¹ ของ นายไพศาล จันทรภักดี
19. เรื่อง มาตรการการแก้ไขสภาพถนนชำรุดช่วงกิโลเมตร 484+520- กิโลเมตร 480+114 ในเขตทางหลวงหมายเลข 207 ตอน บ.วัด - อ.ปะทาย จังหวัดนครราชสีมา⁹³² ของ นายพงษ์พิชร รุ่งเป้า
20. เรื่อง โครงการซ่อมแซมถนนลาดยางของกรมทางหลวงช่วง อำเภอโพธารอง - อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด⁹³³ ของ นายเอกภาพ พลซื่อ
21. เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาการวิจัยและพัฒนาระดับชาติ⁹³⁴ ของ นายนพดล อินนา
22. เรื่อง มาตรการปรับปรุงเงื่อนไขการประกาศจัดซื้อสินค้าทางการเกษตร⁹³⁵ ของ นายนพดล อินนา

⁹²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

23. เรื่อง การส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศ⁹³⁶ ของ นายอำนาจ คลังผา
24. เรื่อง การเลี้ยงกุ้งในนาข้าว⁹³⁷ ของ นายอำนาจ คลังผา
25. เรื่อง โครงการส่งเสริมการผลิตมะขามเปรี้ยวพันธุ์ฝักโต⁹³⁸ ของ นายอำนาจ คลังผา
26. เรื่อง การนำเข้านมผง⁹³⁹ ของ นายอำนาจ คลังผา
27. เรื่อง การขอขึ้นเงินเดือนของข้าราชการ⁹⁴⁰ ของ นายอำนาจ คลังผา
28. เรื่อง การจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับออสเตรเลีย⁹⁴¹ ของ นายอำนาจ คลังผา
29. เรื่อง ปัญหาผลกระทบจากธุรกิจค้าปลีก⁹⁴² ของ นายไพศาล ยิ่งสมาน
30. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม⁹⁴³ ของ นายนคร ภาณิม
31. เรื่อง ปัญหาครุภัณฑ์จางสิ้นสุดลง⁹⁴⁴ ของ นายฉมุดดิน อูมา
32. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ⁹⁴⁵ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
33. เรื่อง การสนับสนุนกิจการธุรกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดย่อม⁹⁴⁶ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
34. เรื่อง การส่งเสริมกลุ่มเยาวชนในชนบท⁹⁴⁷ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
35. เรื่อง การจัดตั้งคลังสมองประจำท้องถิ่น⁹⁴⁸ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
36. เรื่อง การดำเนินโครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2544/45⁹⁴⁹ ของ นาย เปรมศักดิ์ เพียยุระ
37. เรื่อง หลักเกณฑ์ในการให้สัมปทานระเบิดหินภูเขา⁹⁵⁰ ของ นายพินิจ จันทรสมบัติ

⁹³⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹³⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹⁴⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹⁴¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹⁴² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹⁴³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹⁴⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 9 ก ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2545

⁹⁴⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁴⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁴⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁴⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁴⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

38. เรื่อง ขอให้ขยายโรงพยาบาลสระโบสถ์ เป็น 30 เตียง⁹⁵¹ ของ นายนิยม วรปัญญา
39. เรื่อง ให้ขยายโรงพยาบาลโคกเจริญ เป็นขนาด 30 เตียง⁹⁵² ของ นายนิยม วรปัญญา
40. เรื่อง ปัญหาบ้า⁹⁵³ ของ นายนิยม วรปัญญา
41. เรื่อง การจัดสัปดาห์ป้องกันอัคคีภัย⁹⁵⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
42. เรื่อง การส่งเสริมให้ปลูกกล้วย เพื่อลดการใช้พลาสติก โฟม และลวดเย็บ⁹⁵⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
43. เรื่อง การส่งเสริมให้ปลูกมะพร้าว⁹⁵⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
44. เรื่อง การผสมพันธุ์มะพร้าวให้ได้พันธุ์เบาและมีลูกดก ผลใหญ่ ให้น้ำมันมาก เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ⁹⁵⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
45. เรื่อง ขอให้หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาไปตั้งหน่วยย่อยที่บ้านโกรกกรกฟ้า หรือที่บ้านหนองน้ำใส อำเภอยะบะดา โดยให้มีราษฎร และนางสำราญ วรปัญญา จัดหาที่ดินให้ 25 ไร่⁹⁵⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
46. เรื่อง การบูรณะปรับปรุงถนนสาย 205 ตอนลำสนธิ-หนองบัวโคก ตั้งแต่โค้งจ้งโก ซึ่งถนนสายนี้ บางตอนคดโค้ง⁹⁵⁹ ของ นายนิยม วรปัญญา
47. เรื่อง มาตรการป้องกันการก่อการร้าย⁹⁶⁰ ของ นายนิยม วรปัญญา
48. เรื่อง การบูรณะถนนราดยางสาย นม 3186 บ้านบึงกระโดน-บ้านดอนวัว⁹⁶¹ ของ นายพงษ์พิข รุ่งเป้า
49. เรื่อง มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการแก้ไขการให้บริการสายการบินสู่เกาะสมุยให้สัมฤทธิ์ผล อย่างเป็นรูปธรรม⁹⁶² ของ นายนพดล อินนา
50. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตพื้นที่น้ำจืดอย่างเป็นรูปธรรม⁹⁶³ ของ นายนพดล อินนา

⁹⁵¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁵⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

51. เรื่อง การยกเลิกเที่ยวบินระหว่างตรัง-กรุงเทพฯ⁹⁶⁴ ของ นายสุวรรณ กุสุจรีต
52. เรื่อง โครงการขยายเส้นทางรถไฟมหาชัย-วงเวียนใหญ่ จากรางเดียวเป็นรางคู่⁹⁶⁵ ของ นายนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
53. เรื่อง การประกาศเกียรติคุณท่านพุทธทาสภิกขุ อินทปัญญา เป็นปูชนียบุคคลของโลก⁹⁶⁶ ของ นาย นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
54. เรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีโดยรัฐไม่เก็บค่าใช้จ่าย⁹⁶⁷ ของ นายสุขุมพงษ์ โง่นคำ
55. เรื่อง การนำเข้าถั่วเหลืองอีก 3 แสนตัน⁹⁶⁸ ของ นายอำนาจ คลังผา
56. เรื่อง ปัญหาห้วยไต่ดิน⁹⁶⁹ ของ นายสมศักดิ์ คุณเงิน
57. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือทหารผ่านศึก⁹⁷⁰ ของ นายอำนาจ คลังผา
58. เรื่อง ปัญหาคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย⁹⁷¹ ของ นายนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
59. เรื่อง การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการในส่วนของทบวงมหาวิทยาลัย⁹⁷² ของ นายนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
60. เรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)⁹⁷³ ของ นายนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
61. เรื่อง การบรรจุแบบเรียนหลักสูตรการปลูกผักสวนครัว วิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนภาคบังคับ 12 ปี⁹⁷⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
62. เรื่อง การจับบ่อนการพนันเถื่อนที่จังหวัดนครราชสีมา⁹⁷⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
63. เรื่อง ขอให้เร่งดำเนินการปราบปรามและป้องกันการระบาดของโรคไข้เลือดออก⁹⁷⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา

⁹⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 21 ก ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 21 ก ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁷¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 21 ก ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 21 ก ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁷³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 21 ก ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁷⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 21 ก ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

⁹⁷⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

64. เรื่อง ขอให้ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มแพทย์ พยาบาล บุคลากรและเครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาลศูนย์มะเร็ง จังหวัดลพบุรี⁹⁷⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
65. เรื่อง ขอให้ตั้งชุมชนสายโทรศัพท์ที่บ้านคลองกระจิง บ้านเขาน้อย น้ำตกวังก้านเหลียง บ้านหนองนา บ้านโคกลุง บ้านยางราก วังตาอินทร์ หมู่บ้านตัวอย่างทำดินดำ บ้านม่วงค่อม⁹⁷⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
66. เรื่อง การพัฒนาท่าอากาศยานขอนแก่นเป็นสนามบินนานาชาติ⁹⁷⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
67. เรื่อง ส่งเสริมการเลี้ยงกระบือในโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล⁹⁸⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
68. เรื่อง การจัดตั้งหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์กระตุ้นเศรษฐกิจ⁹⁸¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
69. เรื่อง มาตรการส่งเสริมเกษตรกรปลูกหญ้าอาหารสัตว์⁹⁸² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
70. เรื่อง การสร้างทัศนคติที่ดีต่อถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์⁹⁸³ ของ ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ สุนทรชัย
71. เรื่อง การขยายระบบโทรศัพท์แบบนครหลวง (รหัสพื้นที่ 02)⁹⁸⁴ ของ นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
72. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนกลุ่มสหกรณ์ข้าวหอมมะลิ⁹⁸⁵ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ
73. เรื่อง การลดอัตราดอกเบี้ยโรงรับจำนำ⁹⁸⁶ ของ นายอำนาจ คลังผา
74. เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่มูลนิธิต่าง ๆ⁹⁸⁷ ของ นายเจริญ คันธวงศ์
75. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง⁹⁸⁸ ของ นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ
76. เรื่อง การแก้ปัญหาเยาวชนเล่นการพนันทนายผลการแข่งขันฟุตบอล⁹⁸⁹ ของ นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ
77. เรื่อง ปัญหาการฟอกเงินข้ามชาติ⁹⁹⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ

⁹⁷⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁷⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁷⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

78. เรื่อง การแก้ปัญหาหนี้สินของสมาชิกสถาบันเกษตรกร⁹⁹¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
79. เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์หางิมะ⁹⁹² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
80. เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงกระบือพันธุ์มูว้าห์ เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ⁹⁹³ ของ นายนิยม วรปัญญา
81. เรื่อง ชาวไร่อ้อยประสบภาวะขาดทุนจากการปลูกอ้อย⁹⁹⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
82. เรื่อง ความคืบหน้าผลการสอบสวนคดีนายอู๊ด กำนันตำบลสนมถูกลอบยิงเสียชีวิต⁹⁹⁵ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ
83. เรื่อง ความคืบหน้าผลการสอบสวนคดีนายแดง สกาวสกุลศิริ (สมาชิกสภาจังหวัดสุรินทร์) ถูกลอบยิงเสียชีวิต⁹⁹⁶ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ
84. เรื่อง นโยบายการจ้างครูช่วยสอนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ⁹⁹⁷ ของ นายนคร มาฉิม
85. เรื่อง ผลกระทบจากการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม “บริษัทเทคโนโลยีสารสนเทศ: ชิดจำกัดสัญญาณรบกวนวิทยุ มาตรฐานเลขที่ มอก.1956-2542” ต่อผู้บริโภค⁹⁹⁸ ของ นายพนพล อินนา
86. เรื่อง การสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง⁹⁹⁹ ของ นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์
87. เรื่อง การเรียกเก็บภาษีเงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์อสังหาริมทรัพย์¹⁰⁰⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
88. เรื่อง ปัญหาการเข้าร่วมโครงการ 30 บาท ของโรงพยาบาลเอกชน¹⁰⁰¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
89. เรื่อง สารเคมีเจือปนในอาหาร¹⁰⁰² ของ นายอำนาจ คลังผา
90. เรื่อง มาตรการติดตามอาการของคนไข้หลังจากการจ่ายยา พร้อมทั้งบอกวิธีการรับประทานยา สรรพคุณและผลข้างเคียงของยา เพื่อความปลอดภัยในการใช้ยา¹⁰⁰³ ของ นายนิยม วรปัญญา

⁹⁹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2545

⁹⁹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

91. เรื่อง รถบรรทุกน้ำหนักเกิน¹⁰⁰⁴ ของ ร้อยตำรวจเอก พเยาว์ พูลธรัตน์
92. เรื่อง การขยายบริการรถขนส่งมวลชนกรุงเทพในเขตจังหวัดในปริมาณ¹⁰⁰⁵ ของ นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
93. เรื่อง การขยายถนนสายสี่หัวด้านขุนทดเป็น 4 ช่องจราจร¹⁰⁰⁶ ของ นายประเสริฐ จันทรวงทอง
94. เรื่อง การขึ้นราคาค่ารถโดยสาร¹⁰⁰⁷ ของ นายอานวย คลังผา
95. เรื่อง การให้เช่าที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย¹⁰⁰⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา
96. เรื่อง ราษฎรชาวเขาได้รับความเดือดร้อนในการเดินทางสัญจรไปมา¹⁰⁰⁹ ของ นายนคร มาฉิม
97. เรื่อง การส่งเสริมการผสมพันธุ์และเลี้ยงโคนาน¹⁰¹⁰ ของ นายนิยมชัย วรปัญญา
98. เรื่อง การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศไทย¹⁰¹¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
99. เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองโดยการออกใบอนุญาตให้ทำงาน¹⁰¹² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
100. เรื่อง การพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านแรงงาน¹⁰¹³ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
101. เรื่อง ยาสุมไพรมีประโยชน์ต่อสุขภาพ และเป็นยาอายุวัฒนะ¹⁰¹⁴ ของ นายนิยม วรปัญญา
102. เรื่อง สุมไพรช้างกระหีบโรง¹⁰¹⁵ ของ นายนิยม วรปัญญา
103. เรื่อง สรรพคุณทางยาของมะขาม¹⁰¹⁶ ของ นายนิยม วรปัญญา
104. เรื่อง สรรพคุณสมุนไพรไทยต้นกำลังวัวเถลิง¹⁰¹⁷ ของ นายนิยม วรปัญญา
105. เรื่อง การวิจัยลูกมะเกลือ และตะโก ซึ่งเป็นสมุนไพรที่มีสรรพคุณเป็นยาแผนโบราณ¹⁰¹⁸ ของ นายนิยม วรปัญญา

¹⁰⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 34 ก ลงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 34 ก ลงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 34 ก ลงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 34 ก ลงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰¹¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 34 ก ลงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰¹² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 34 ก ลงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 34 ก ลงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2545

¹⁰¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰¹⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

106. เรื่อง การจ้างลูกจ้างชั่วคราวตามโครงการพัฒนาขีดความสามารถแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น¹⁰¹⁹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
107. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาคาถณีประเทศสหรัฐอเมริกาปรับปรุงพันธุ์ข้าวหอมมะลิ105¹⁰²⁰ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
108. เรื่อง ศูนย์ผลิตไข่ไหมจังหวัดขอนแก่นส่วนแยกบ้านไผ่¹⁰²¹ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
109. เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนอวัยวะมนุษย์เพื่อใช้ในการเปลี่ยนถ่าย¹⁰²² ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
110. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาสารเคมีปนเปื้อนในขอลถั่วเหลือง¹⁰²³ ของ นายพนตล อินนา
111. เรื่อง เงินกองทุนประกันสังคม ที่ต้องส่งให้กับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม¹⁰²⁴ ของ นายนิยมชัย วรปัญญา

¹⁰¹⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰²¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰²² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰²³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

¹⁰²⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 41 ก ลงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

กระทู้ถามทั่วไปตอบในที่ประชุมสภา ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

หลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มีกระทู้ถามทั่วไปที่ตอบในที่ประชุมสภา ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมทั้งสิ้น 298 กระทู้

1. กระทู้ถามทั่วไปตอบในที่ประชุมสภา ปี พ.ศ. 2540 รวม 7 เรื่อง มีดังนี้

1. เรื่อง การจัดตั้งมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ของนายยงยุทธ ดิยะไพรัช (ถาม-ตอบ วันที่ 11 ธันวาคม 2540)
2. เรื่อง การจ่ายค่าชดเชยให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากเขื่อนปากมูลและเขื่อนสิรินธร ของนายอิสสระ สมชัย (ถาม-ตอบ วันที่ 11 ธันวาคม 2540)
3. เรื่อง ราษฎรขอให้ทางราชการชดเชยค่าเสียหายเนื่องจากน้ำท่วมที่นา ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย (ถาม-ตอบ วันที่ 18 ธันวาคม 2540)
4. เรื่อง แนวทางของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทและความตกต่ำของมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ของนายวัฒนา เมืองสุข (ถาม-ตอบ วันที่ 18 ธันวาคม 2540)
5. เรื่อง นายทุนซื้อที่ดินเพื่อหวังค่าชดเชยจากการสร้างอ่างเก็บน้ำ ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย (ถาม-ตอบ วันที่ 25 ธันวาคม 2540)
6. เรื่อง การกำหนดมาตรการในการออกค่าใช้จ่ายให้แก่แรงงานไทยเพื่อไปทำงานยังต่างประเทศ ของนายวิรัตน์ ตยางคนนท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 25 ธันวาคม 2540)
7. เรื่อง ราคาข้าวโพด ข้าวเปลือก อ้อย มันสำปะหลัง ราคาตกต่ำ ขอให้รัฐบาลเร่งแก้ไขโดยเร็ว ของนายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 25 ธันวาคม 2540)

2. กระทู้ถามทั่วไปตอบในที่ประชุมสภาปี พ.ศ. 2541 รวม 67 เรื่อง มีดังนี้

1. เรื่อง การสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ป่าสักตามพระราชดำริ ของนายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 8 มกราคม 2541)
2. เรื่อง การขยายการให้บริการโทรศัพท์ 800,000 เลขหมายในจังหวัดภาคกลาง ของนายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (ถาม-ตอบ วันที่ 8 มกราคม 2541)
3. เรื่อง ขอให้บรรจุรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 มกราคม 2541)

4. เรื่อง ขอให้สร้างอ่างเก็บน้ำวังแฉม อำเภอสระโบสถ์ อำเภอห้วยหิน อำเภอชัยบาดาล อำเภอลำสนธิ อำเภอลำสนธิ อ่างเก็บน้ำห้วยสระบัว อำเภอไพศาลี แก้ปัญหาภัยแล้ง ของนายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 15 มกราคม 2541)
5. เรื่อง การก่อสร้างถนนในเขตจังหวัดสิงห์บุรี ของนายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (ถาม-ตอบ วันที่ 15 มกราคม 2541)
6. เรื่อง นายทหารประจำการกล่าวหาและกล่าวโทษผู้บังคับบัญชา ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤชัย (ถาม-ตอบ วันที่ 15 มกราคม 2541)
7. เรื่อง การบริหารหลังปิดบริษัทเงินทุนทั้ง 56 แห่ง และผลกระทบที่เกิดขึ้น ของนายวิชัย ชัยจิตตนิษฐกุล (ถาม-ตอบ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541)
8. เรื่อง ปัญหาการขึ้นราคายา และแนวโน้มการขาดแคลนยาในโรงพยาบาลชุมชนทั่วประเทศ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541)
9. เรื่อง การป้องกันการเผาตู้โดยสารรถไฟ ของนายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (ถาม-ตอบ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541)
10. เรื่อง สลากบำรุงการกุศลพิเศษสำหรับทหารผ่านศึกพิการ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2541)
11. เรื่อง การวิจัยผสมพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ เช่น กวางป่า เก้ง ละมั่ง เนื้อทราย กระต่ายป่า กะจวง ละอง แย้ ปูป่า ปูนา กุ้งก้ามกราม ตู๊กแก ตะกวด ตุ่น เต่าเหลือง นกกระเจือกเทศ อีงอ่าง แมงป่องช้าง ตะพานน้ำ เต่านา เต่าหีบ เพื่อการส่งออก ซึ่งต่างประเทศต้องการมาก จะได้นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาแก้ปัญหาของประเทศ ของนายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2541)
12. เรื่อง การจัดสร้างสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้า และคลองส่งน้ำ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2541)
13. เรื่อง ค่าภาษีโรงเรือนอาคารสงเคราะห์ของการเคหะแห่งชาติ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2541)
14. เรื่อง มาตรการรับเด็กนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2541)
15. เรื่อง มาตรการในการรักษาระดับราคาสินค้าเกษตรกรรม เช่น อ้อย ข้าว และมันสำปะหลังให้มีราคา คงที่ ของนายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2541)
16. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรเนื่องจากความล่าช้าของระบบประปาหมู่บ้าน ของนายวิรัตน์ ตยางคนนท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2541)
17. เรื่อง การขยายระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2541)

18. เรื่อง บุคคลต่างด้าวลักลอบเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ของนายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (ถาม-ตอบ วันที่ 5 มีนาคม 2541)
19. เรื่อง ปัญหาสินค้าราคาแพง ของนายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 5 มีนาคม 2541)
20. เรื่อง การส่งออกลำไย ของนายมนตรี ด้านไพบูลย์ (ถาม-ตอบ วันที่ 5 มีนาคม 2541)
21. เรื่อง ปัญหาคนว่างงาน ของนายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 12 มีนาคม 2541)
22. เรื่อง ให้เร่งรัดการก่อสร้างขยายเส้นทางสายหลักให้เป็น 4 ช่อง จราจร ของนายทวี สุภธีระ (ถาม-ตอบ วันที่ 12 มีนาคม 2541)
23. เรื่อง การค้นพบสูตรสมุนไพรรักษาโรค “เอดส์” ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 12 มีนาคม 2541)
24. เรื่อง มาตรการปราบปรามยาบ้า (แอมเฟตามีน) ของนายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 2 กรกฎาคม 2541)
25. เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 2 กรกฎาคม 2541)
26. เรื่อง ปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ของนายประทีป กรिताเวช (ถาม-ตอบ วันที่ 2 กรกฎาคม 2541)
27. เรื่อง มาตรการรองรับปัญหาการว่างงานในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 16 กรกฎาคม 2541)
28. เรื่อง ปัญหาการใช้บัตรสุขภาพ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 16 กรกฎาคม 2541)
29. เรื่อง โทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทในตำบล หมู่บ้าน อำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร ของนายวิรัตน์ ตยาคณนธ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 16 กรกฎาคม 2541)
30. เรื่อง การให้พนักงานส่วนตำบลออกจากราชการ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 23 กรกฎาคม 2541)
31. เรื่อง ขอให้สร้างถนนเลียบเมืองสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เพื่อลดอุบัติเหตุ ของนายวิรัตน์ ตยาคณนธ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 23 กรกฎาคม 2541)
32. เรื่อง การปรับขึ้นราคาข้าวโดยสารรถของบริษัท ขนส่ง จำกัด ของนายไพจิตร ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 23 กรกฎาคม 2541)
33. เรื่อง ให้จัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ของนายวิรัตน์ ตยาคณนธ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 30 กรกฎาคม 2541)
34. เรื่อง การปรับราคาขึ้นค่าน้ำประปา ของนายไพจิตร ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 30 กรกฎาคม 2541)
35. เรื่อง ให้จัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่าง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ของนายวิรัตน์ ตยาคณนธ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 6 สิงหาคม 2541)

36. เรื่อง การวางระบบท่อส่งน้ำจากเขื่อนป่าสัก จังหวัดลพบุรี ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 6 สิงหาคม 2541)
37. เรื่อง แนวทางในการแก้ปัญหาการคอร์รัปชัน ของนายกุลศ หมีเทศ (ถาม-ตอบ วันที่ 6 สิงหาคม 2541)
38. เรื่อง ปัญหาความยากจนของคนในชาติ ของนายกุลศ หมีเทศ (ถาม-ตอบ วันที่ 13 สิงหาคม 2541)
39. เรื่อง การจัดสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 13 สิงหาคม 2541)
40. เรื่อง ภัยแล้ง ของนายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 13 สิงหาคม 2541)
41. เรื่อง คุณธรรมและวินัยของคนในชาติ ของนายกุลศ หมีเทศ (ถาม-ตอบ วันที่ 20 สิงหาคม 2541)
42. เรื่อง ปัญหาการว่างงาน ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 20 สิงหาคม 2541)
43. เรื่อง แผนการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชน ของนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 20 สิงหาคม 2541)
44. เรื่อง แนวทางแก้ปัญหาการนำสายพันธุ์ข้าวหอมมะลิของไทยไปจดลิขสิทธิ์ทางการค้า ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 3 กันยายน 2541)
45. เรื่อง การยกเลิกหนี้สินเกษตรกรทั่วประเทศ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 3 กันยายน 2541)
46. เรื่อง มาตรการป้องกันการ “ฮั้ว” ในงานราชการ ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิฤาชัย (ถาม-ตอบ วันที่ 3 กันยายน 2541)
47. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 เพื่อการปรับโครงสร้างด้านการเกษตร ของนายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย (ถาม-ตอบ วันที่ 10 กันยายน 2541)
48. เรื่อง ผลกระทบจากการสร้างเขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร ของนายสาคร พรหมภักดี (ถาม-ตอบ วันที่ 10 กันยายน 2541)
49. เรื่อง ผู้ขับขี่แท็กซี่รับจ้างขอความเป็นธรรม ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 24 กันยายน 2541)
50. เรื่อง การจัดตั้งสถาบันราชภัฏจังหวัดชัยภูมิ ศรีสะเกษ นครพนม กาฬสินธุ์ และร้อยเอ็ด ของนายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 24 กันยายน 2541)
51. เรื่อง ปัญหาห่วยออนไลน์ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 1 ตุลาคม 2541)
52. เรื่อง การขยายการให้บริการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบททั่วประเทศ ของนายประทีป กรีกาเวช (ถาม-ตอบ วันที่ 1 ตุลาคม 2541)
53. เรื่อง การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย ของนายธวัชชัย อนามพงษ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 ตุลาคม 2541)

54. เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยของศาลทั่วประเทศ ของนายเอกภาพ พลซื่อ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 ตุลาคม 2541)
55. เรื่อง ปัญหาแรงงานไทยในต่างประเทศ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 ตุลาคม 2541)
56. เรื่อง ปัญหาหนี้สินของโรงพยาบาลชุมชน ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 15 ตุลาคม 2541)
57. เรื่อง ปัญหาการเลิกสัญญาจ้าง นายสมมาตร มีศิลป์ ผู้อำนวยการองค์การค้าของคุรุสภา ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2541)
58. เรื่อง ปัญหาความสกปรกของตลาดกลางเกษตรหนองม่วง อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2541)
59. เรื่อง การวางแผนและนโยบายที่จะหาเงินใช้หนี้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และหนี้สินต่างชาติ ให้รวดเร็ว โดยลงทุนน้อย ได้กำไรมาก โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยว ของนายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 3 ธันวาคม 2541)
60. เรื่อง การปรับโครงสร้างกระทรวงกลาโหม ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 3 ธันวาคม 2541)
61. เรื่อง ขอให้ติดตั้งสัญญาณไฟจราจรบริเวณสี่แยกท่าหลวง อำเภอท่าหลวง สี่แยกหนองม่วง อำเภอหนองม่วง และสี่แยกวังเพลิง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 3 ธันวาคม 2541)
62. เรื่อง การขยายพื้นที่ของศูนย์ฝึกการบินทหารบก จังหวัดลพบุรี ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 17 ธันวาคม 2541)
63. เรื่อง ราษฎรขอใช้น้ำเพื่อการเกษตร และเพื่อการประปาหมู่บ้าน ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย (ถาม-ตอบ วันที่ 17 ธันวาคม 2541)
64. เรื่อง การช่วยเหลือและส่งเสริมอาชีพของกลุ่มแม่บ้าน ของนายเอกภาพ พลซื่อ (ถาม-ตอบ วันที่ 17 ธันวาคม 2541)
65. เรื่อง การยกฐานะเป็นกิ่งอำเภอวัดจันทร์ จังหวัดเชียงใหม่ ของนายบุญช่วย ภูจินาพันธุ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 24 ธันวาคม 2541)
66. เรื่อง โครงการชลประทานลำเชียงไกรตอนบน ของนายรักษ์ ด่านกุล (ถาม-ตอบ วันที่ 24 ธันวาคม 2541)
67. เรื่อง ให้รัฐบาลกำหนดมาตรการช่วยเหลือโดยแทรกแซงราคาข้าวเพื่อให้ชาวนาขายข้าวเปลือกได้ในราคาถึงละ 90 บาท ของนายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 24 ธันวาคม 2541)

3. กระทั่งถามทั่วไปตอบในที่ประชุมสภาปี พ.ศ. 2542 รวม 80 เรื่อง มีดังนี้

1. เรื่อง การขอยกเว้นค่าเช่าที่ดินทำกินในเขตพื้นที่นิคมสหกรณ์ อำเภอเก่าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ เนื่องจากอุทกภัยครั้งใหญ่ปี 2538 ของนายสุนัย จุลพงศธร (ถาม-ตอบ วันที่ 7 มกราคม 2542)
2. เรื่อง การประมูลเพื่อคัดเลือกผู้ให้บริการอาหารและเครื่องดื่มบนขบวนรถไฟ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 มกราคม 2542)
3. เรื่อง มหาวิทยาลัยนิวัฒนา ของนายเอกภาพ พลซื่อ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 มกราคม 2542)
4. เรื่อง การละเมิดจริยธรรมครู ของ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก (ถาม-ตอบ วันที่ 14 มกราคม 2542)
5. เรื่อง ปัญหาการจับจ้างชนิตมีมิเตอร์ที่ทำอากาศยานดอนเมือง ของ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 14 มกราคม 2542)
6. เรื่อง การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ของ นายประทีป กรिताเวช (ถาม-ตอบ วันที่ 14 มกราคม 2542)
7. เรื่อง การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ของเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ของ นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก (ถาม-ตอบ วันที่ 21 มกราคม 2542)
8. เรื่อง การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ของ นายประทีป กรिताเวช (ถาม-ตอบ วันที่ 21 มกราคม 2542)
9. เรื่อง การสนับสนุนคณะกรรมการการเลือกตั้ง ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 21 มกราคม 2542)
10. เรื่อง ศูนย์ราชการจังหวัดลำพูน ของ นายมนตรี ดำนไพบูลย์ (ถาม-ตอบ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2542)
11. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิในที่ทำกินของราษฎร ของ นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2542)
12. เรื่อง หลักเกณฑ์การตั้งจังหวัดใหม่ ของนายวิรัตน์ ตยางคนนท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2542)
13. เรื่อง การปรับลดงบประมาณภาครัฐโดยงดขึ้นขึ้นเงินเดือนให้กับข้าราชการทั่วประเทศ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542)
14. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรจากการขาดแคลนน้ำ ของ นายวิรัตน์ ตยางคนนท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542)
15. เรื่อง ปัญหาสินค้าและวัสดุก่อสร้างราคาแพง ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2542)
16. เรื่อง ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดหนองบัวลำภู ของนายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์ (ถาม-ตอบ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2542)
17. เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดสวางคแดนดิน พ.ศ. ... ของ นายวิรัตน์ ตยางคนนท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2542)

18. เรื่อง การจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งใหม่ของกระทรวงมหาดไทย ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2542)
19. เรื่อง เกษตรกรประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตร ของ นายบุญช่วย ภูจินาพันธุ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542)
20. เรื่อง ป้ายเครื่องหมายจราจร ป้ายบอกเขตหมู่บ้าน ป้ายบอกเขตจังหวัดของกรมทางหลวงสูญหายโดยไม่ทราบสาเหตุ ของ นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (ถาม-ตอบ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542)
21. เรื่อง การปรับโครงสร้างสำนักงานอัยการสูงสุด ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 4 มีนาคม 2542)
22. เรื่อง สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส ของ นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 4 มีนาคม 2542)
23. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิ ของพันตำรวจโท ไวยจน์ อภรณ์รัตน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 4 มีนาคม 2542)
24. เรื่อง การเปิดสอนวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐนอกเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของ นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 11 มีนาคม 2542)
25. เรื่อง การสร้างอ่างเก็บน้ำคลองไหล ของ พันตำรวจโท ไวยจน์ อภรณ์รัตน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 11 มีนาคม 2542)
26. เรื่อง การแก้ไขปัญหาวุธปืนที่ไม่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 11 มีนาคม 2542)
27. เรื่อง เทียบวันกรุงเทพฯ-ภูเก็ต-นราธิวาส และนราธิวาส-ภูเก็ต-กรุงเทพฯ ของ นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 18 มีนาคม 2542)
28. เรื่อง การจัดสรรที่ดิน และสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้แก่ชาวไทยภูเขาในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ของ พันตำรวจโท ไวยจน์ อภรณ์รัตน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 18 มีนาคม 2542)
29. เรื่อง การยกฐานะกิ่งอำเภอขึ้นเป็นอำเภอ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 18 มีนาคม 2542)
30. เรื่อง การสนับสนุนโครงการจัดตั้งสถานีตำรวจชุมชน ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 25 มีนาคม 2542)
31. เรื่อง การรับนักศึกษาของสถาบันราชภัฏ ของ นายเอกภาพ พลซื่อ (ถาม-ตอบ วันที่ 25 มีนาคม 2542)
32. เรื่อง กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 25 มีนาคม 2542)
33. เรื่อง การประกาศเป็นที่ราชพัสดุทับพื้นที่ดินทำกินของราษฎร ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 1 เมษายน 2542)
34. เรื่อง โครงการทดลองวัคซีนโรคเอดส์ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 เมษายน 2542)
35. เรื่อง การลดดอกเบี้ยของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสำหรับเกษตรกร ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 8 เมษายน 2542)

36. เรื่อง ปัญหาการขยายเขตไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 เมษายน 2542)
37. เรื่อง ปัญหาเมล็ดพันธุ์ข้าวและเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดราคาแพง ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 1 กรกฎาคม 2542)
38. เรื่อง ความคืบหน้าคดีการจ่ายเงินชดเชยกรณีซื้อไร่ไศลที่ไม่เป็นไปตามระเบียบราชการ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 1 กรกฎาคม 2542)
39. เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณของกรมทางหลวงในปีงบประมาณ 2543 ของ นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 1 กรกฎาคม 2542)
40. เรื่อง การประกาศเขตปฏิรูปที่ดินทับที่ดินทำกินของราษฎรในท้องที่ตำบลหนองม่วง อำเภอนองม่วง จังหวัดลพบุรี ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 8 กรกฎาคม 2542)
41. เรื่อง การแทรกแซงราคาข้าวเปลือก ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 กรกฎาคม 2542)
42. เรื่อง การจ่ายค่าเวนคืนเพื่อสร้างทางหลวงหมายเลข 2382 อำเภอเขื่องใน-อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 8 กรกฎาคม 2542)
43. เรื่อง การคืนเงินค่าปรับการก่อสร้างอาคารของกรมอาชีวศึกษาลำซำ ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 15 กรกฎาคม 2542)
44. เรื่อง การส่งเสริมโรงงานสวนผสมตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ของ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 15 กรกฎาคม 2542)
45. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินให้แก่ราษฎร ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 15 กรกฎาคม 2542)
46. เรื่อง การทำฝนหลวงในพื้นที่การเกษตร ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 22 กรกฎาคม 2542)
47. เรื่อง การทำบัตรอนุญาตเข้าหอสมุดแห่งชาติ ของ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 22 กรกฎาคม 2542)
48. เรื่อง โครงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมอ่างเก็บน้ำ “แก่งละว้า” ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 22 กรกฎาคม 2542)
49. เรื่อง การช่วยเหลือและการส่งเสริมอาชีพ ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 5 สิงหาคม 2542)
50. เรื่อง โครงการประปาบ้านธาตุ อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ ของ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 5 สิงหาคม 2542)
51. เรื่อง การปรับปรุงเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทาง ของ นายไพจิตร ศิริวรรณ (ถาม-ตอบ วันที่ 5 สิงหาคม 2542)

52. เรื่อง โรงพยาบาลขาดแคลนแพทย์ ของ นายอำนวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 19 สิงหาคม 2542)
53. เรื่อง การปรับปรุงค่ายลูกเสือจังหวัดนครพนม ของ นายไพจิต ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 19 สิงหาคม 2542)
54. เรื่อง การปรับโครงสร้างของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 19 สิงหาคม 2542)
55. เรื่อง มาตรการของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการช่วยเหลือท้องถิ่นที่ว่างงาน ของ นายอำนวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 26 สิงหาคม 2542)
56. เรื่อง การทุจริตในหน่วยงานองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ของ นายไพจิต ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 26 สิงหาคม 2542)
57. เรื่อง ปัญหาการติดตามจับกุม นายสุรัช เงินทองฟู ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 26 สิงหาคม 2542)
58. เรื่อง การออกเอกสารสิทธิในนิคมสหกรณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ของ นายอำนวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 2 กันยายน 2542)
59. เรื่อง การสนับสนุนส่งเสริมตลาดนัดโค-กระบือ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 2 กันยายน 2542)
60. เรื่อง การก่อสร้างโรงเรียนเพื่อคนพิการ ของ นายไพจิต ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 2 กันยายน 2542)
61. เรื่อง การป้องกันและปราบปรามยาบ้า (แอมเฟตามีน) ของ นายอำนวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 9 กันยายน 2542)
62. เรื่อง นโยบายการจ้างงานบัณฑิตอาสาเพื่อบรรเทาปัญหาการว่างงาน ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 9 กันยายน 2542)
63. เรื่อง การกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินทั่วราชอาณาจักร ของ นายเสกสรวรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 9 กันยายน 2542)
64. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเลปโตสไปโรซิส (โรคฉี่หนู) ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 23 กันยายน 2542)
65. เรื่อง การแก้ปัญหาวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ของ นายวิรัตน์ ดยางคนนท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 23 กันยายน 2542)
66. เรื่อง การขยายเขตไฟฟ้าตามหมู่บ้านลำซำ ของนายอำนวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 30 กันยายน 2542)
67. เรื่อง การบริจาคที่ดินให้กับวัด ของ นายวิรัตน์ ดยางคนนท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 30 กันยายน 2542)
68. เรื่อง การเจาะบ่อนบาดาลเพื่อการเกษตร ของ นายอำนวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 7 ตุลาคม 2542)
69. เรื่อง การก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำ ของ นายเอกภาพ พลซื่อ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 ตุลาคม 2542)

70. เรื่อง ปัญหาการก่อสร้างถนนสายคลองลาน-อุ้มผาง ของ พันตำรวจโท ไหวพจน์ อามรณ์รัตน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 ตุลาคม 2542)
71. เรื่อง การสร้างถนนสายคู่ในเขตสุขาภิบาลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัดลพบุรี ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 14 ตุลาคม 2542)
72. เรื่อง การผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์กาวเครือโดยอวดอ้างสรรพคุณเกินจริง ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 14 ตุลาคม 2542)
73. เรื่อง การเบิกจ่ายค่าสินไหมทดแทนล่าช้า ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 21 ตุลาคม 2542)
74. เรื่อง การจำหน่ายใบยาสูบ ของ นายไพจิต ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 21 ตุลาคม 2542)
75. เรื่อง การสร้างเขื่อนยางในลำน้ำชีให้สูงขึ้น ของนายบุญเกิด หิรัญคำ (ถาม-ตอบ วันที่ 21 ตุลาคม 2542)
76. เรื่อง การช่วยเหลือคนชราที่มีรายได้น้อย ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2542)
77. เรื่อง ความล่าช้าในการสร้างถนนลาดยาง รหัส ร.พ.ช. คก 3012 ของ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำว (ถาม-ตอบ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2542)
78. เรื่อง การสงเคราะห์ผู้ป่วยผู้ยากไร้ของโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2542)
79. เรื่อง ปัญหาหน่วยราชการทหารรุกไล่ที่ดินของราษฎร ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 9 ธันวาคม 2542)
80. เรื่อง โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 22 ของ นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย (ถาม-ตอบ วันที่ 9 ธันวาคม 2542)

4. กระทั่งถามทั่วไปตอบในที่ประชุมสภาปี พ.ศ. 2543 รวม 49 เรื่อง มีดังนี้

1. เรื่อง การจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 6 มกราคม 2543)
2. เรื่อง ปัญหาคนยากจนทั่วประเทศ ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย (ถาม-ตอบ วันที่ 6 มกราคม 2543)
3. เรื่อง ปัญหาการสร้างฝายแล้วกักเก็บน้ำไม่ได้ผลเต็มที่ ของ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำว (ถาม-ตอบ วันที่ 6 มกราคม 2543)
4. เรื่อง การแก้ปัญหากรณีวัดพระธรรมกาย ของ นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย (ถาม-ตอบ วันที่ 13 มกราคม 2543)
5. เรื่อง ความพร้อมในการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 13 มกราคม 2543)
6. เรื่อง โครงการพระราชดำริ สร้างเขื่อนน้ำท่าตอนล่าง ของ นายไพจิต ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่

13 มกราคม 2543)

7. เรื่อง จริยธรรมทางการเมือง ของนายทวิวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย (ถาม-ตอบ วันที่ 20 มกราคม 2543)
8. เรื่อง การเตรียมการรับจำนำข้าวโพดและข้าวเปลือก ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 20 มกราคม 2543)
9. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ของ นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 20 มกราคม 2543)
10. เรื่อง การปลดปล่อยหนี้สินเกษตรกร ของ ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง (ถาม-ตอบ วันที่ 27 มกราคม 2543)
11. เรื่อง การเตรียมความพร้อมให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 27 มกราคม 2543)
12. เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนโทรศัพท์สาธารณะ ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543)
13. เรื่อง การทุจริตมาตรการแทรกแซงราคาข้าวในจังหวัดกาฬสินธุ์ ของ นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543)
14. เรื่อง โครงการจัดตั้งสถานศึกษาเฉลิมพระเกียรติ (จังหวัดนราธิวาส) ของ นายอารีเพ็ญ อุดรสินธุ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2543)
15. เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้าสาธารณะ ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543)
16. เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้าน ของ นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2543)
17. เรื่อง การสร้างถนนสายพหลโยธิน อำเภอโคกสำโรง ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2543)
18. เรื่อง การส่งเสริมการนวดแผนไทยในโรงพยาบาลชุมชน ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2543)
19. เรื่อง สถานีอนามัยขาดแคลนยารักษาโรค ของ นายไพจิตร ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2543)
20. เรื่อง การขึ้นราคาน้ำมันเบนซินและดีเซลหมุนเร็ว ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 2 มีนาคม 2543)
21. เรื่อง การพิจารณาสรุบนายกสมาคมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 2 มีนาคม 2543)
22. เรื่อง มาตรการเกี่ยวกับกะแซ่พื้นเมือง ของ นายไพจิตร ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 2 มีนาคม 2543)
23. เรื่อง การจัดซื้อพันธุ์ไก่ของกรมปศุสัตว์ ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 9 มีนาคม 2543)

24. เรื่อง ปัญหาการเบิกค่ารักษาพยาบาลจากโรงพยาบาลของรัฐ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 9 มีนาคม 2543)
25. เรื่อง การใช้บัตรสวัสดิการผู้มีรายได้น้อย ของ นายไพจิต ศรีวรขาน (ถาม-ตอบ วันที่ 9 มีนาคม 2543)
26. เรื่อง แนวทางช่วยเหลือเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อและโคนม ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 16 มีนาคม 2543)
27. เรื่อง การอนุรักษ์ช้างไทย ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 16 มีนาคม 2543)
28. เรื่อง นโยบายลำไย ของ นายมนตรี ด้านไพบูลย์ (ถาม-ตอบ วันที่ 16 มีนาคม 2543)
29. เรื่อง ปัญหาตลิ่งแม่น้ำโขงพัง ของ นายทรงพล โกวิทศิริกุล (ถาม-ตอบ วันที่ 6 กรกฎาคม 2543)
30. เรื่อง การพัฒนาและส่งเสริมการใช้น้ำในเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เพื่อเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและผู้เลี้ยงสัตว์ และแก้ปัญหาภัยแล้ง ของ นายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 13 กรกฎาคม 2543)
31. เรื่อง ปัญหาการยกฐานะให้สำนักสงฆ์เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 13 กรกฎาคม 2543)
32. เรื่อง การทำบัตรสุขภาพหรือบัตรสงเคราะห์ผู้มีรายได้น้อย ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 13 กรกฎาคม 2543)
33. เรื่อง ยาเสพติดที่ระบาดในโรงเรียน ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 20 กรกฎาคม 2543)
34. เรื่อง โครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาการฟื้นฟูเศรษฐกิจภาคเกษตรกรรมจากธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 20 กรกฎาคม 2543)
35. เรื่อง การจัดซื้อเครื่องแบบนักเรียน ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 20 กรกฎาคม 2543)
36. เรื่อง การเลี้ยงโคพันธุ์พื้นเมือง ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 27 กรกฎาคม 2543)
37. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนและหอประชุมโรงเรียน ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 27 กรกฎาคม 2543)
38. เรื่อง มาตรการในการแก้ไขสินค้าเกษตรราคาตกต่ำ ของ นายสุวโรช พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 3 สิงหาคม 2543)
39. เรื่อง การนำช้างเข้ามาในเขตกรุงเทพมหานคร ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 10 สิงหาคม 2543)
40. เรื่อง ยกระดับการรักษาพยาบาลของสถานีนามัยให้เทียบเท่าโรงพยาบาล ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 10 สิงหาคม 2543)
41. เรื่อง การอนุญาตผลิตเหล้าสาโท ของ นายเอกภาพ พลซื่อ (ถาม-ตอบ วันที่ 17 สิงหาคม 2543)

42. เรื่อง ขอให้ช่วยเหลือราษฎรที่ถูกหลอกลวง ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 17 สิงหาคม 2543)
43. เรื่อง การขยายเขตบริการไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 17 สิงหาคม 2543)
44. เรื่อง คุณภาพชีวิตและปัญหาความยากจนของประชาชน ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 24 สิงหาคม 2543)
45. เรื่อง การขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 24 สิงหาคม 2543)
46. เรื่อง การกล่าวลบล้างเหตุหมิ่นหลวงพ่อแช่ม ของ นางอัญชลี วานิช เทพบุตร (ถาม-ตอบ วันที่ 14 กันยายน 2543)
47. เรื่อง นักเรียนทุนของกระทรวงสาธารณสุข ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 21 กันยายน 2543)
48. เรื่อง การออกคำสั่งย้ายข้าราชการที่ถูกร้องเรียน ของ นายชาติรี พิริยะกิจไพบูลย์ (ถาม-ตอบ วันที่ 21 กันยายน 2543)
49. เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลสินค้าพืชผลการเกษตร และการจัดทำทะเบียนเกษตรกร ของ นายสุวโรช พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 5 ตุลาคม 2543)

5. กระทั่งถามทั่วไปตอบในที่ประชุมสภาปี พ.ศ. 2544 รวม 68 เรื่อง มีดังนี้

1. เรื่อง การขุดคอคอดกระ ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 มีนาคม 2544)
2. เรื่อง ปัญหาแม่น้ำเสียในเขตชุมชนและหมู่บ้านจัดสรร ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 มีนาคม 2544)
3. เรื่อง การแก้ไขปัญหาราคาปุ๋ยแพงและขาดแคลน ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 15 มีนาคม 2544)
4. เรื่อง การขยายเส้นทางเดินรถสายนิมิตรใหม่และสายหทัยราษฎร์ ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 15 มีนาคม 2544)
5. เรื่อง ราคามะพร้าว สับปะรด และปาล์มตกต่ำ ของ ร้อยตำรวจเอก พเยาว์ พูลรัตน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 15 มีนาคม 2544)
6. เรื่อง การแก้ไขทะเบียนตำรับยาซึ่งมีตัวยาฟีนิลโพรปานิลามีน (Phenylpropanolamine) ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 22 มีนาคม 2544)
7. เรื่อง ปัญหาแม่น้ำเสียในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน เขตมีนบุรี ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 22 มีนาคม 2544)

8. เรื่อง การส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 22 มีนาคม 2544)
9. เรื่อง การขาดแคลนน้ำประปา ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 29 มีนาคม 2544)
10. เรื่อง การบรรจุบุคคลทางการแพทย์ พยาบาลและสาธารณสุข เป็นพนักงานของรัฐ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 29 มีนาคม 2544)
11. เรื่อง การสร้างสะพานลอยคนข้ามบริเวณถนนสุวินทวงศ์ ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 5 เมษายน 2544)
12. เรื่อง ปัญหาการเรียกเก็บค่าบริการและค่าใช้จ่ายเพื่อไปทำงานต่างประเทศ ของ นายวิชัย สามิตร (ถาม-ตอบ วันที่ 5 เมษายน 2544)
13. เรื่อง การแก้ไขปัญหาล้างเรือราคาตกต่ำเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ของ ว่าที่ร้อยตรี พงศ์พันธ์ สุนทรชัย (ถาม-ตอบ วันที่ 5 เมษายน 2544)
14. เรื่อง การใช้สารเคมีภัณฑ์ผสมในการผลิตอาหารสุกร ของ นายเสกสรรค์ แสนภูมิ (ถาม-ตอบ วันที่ 19 เมษายน 2544)
15. เรื่อง การแพร่ระบาดของยาบ้าในชุมชนและสถานศึกษา ของ นายภูมิ สาระผล (ถาม-ตอบ วันที่ 19 เมษายน 2544)
16. เรื่อง ปัญหาการจราจรในกรุงเทพมหานคร ของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์ (ถาม-ตอบ วันที่ 19 เมษายน 2544)
17. เรื่อง ปัญหาการเล่นพนันฟุตบอลในสถานศึกษา ของนายภูมิ สาระผล (ถาม-ตอบ วันที่ 26 เมษายน 2544)
18. เรื่อง การเพิกถอนพื้นที่ที่มีการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติภูเรือ จังหวัดเลย ของ นายตรีพล เจาะจิตต์ (ถาม-ตอบ วันที่ 26 เมษายน 2544)
19. เรื่อง มาตรการในการปราบปรามหวยหุ้น ของ นายภูมิ สาระผล (ถาม-ตอบ วันที่ 3 พฤษภาคม 2544)
20. เรื่อง ปัญหาความล่าช้าในการรับโอนถนนช่วงโคกเจริญ-ตะคร้อ ของ นายนิยม วรปัญญา (ถาม-ตอบ วันที่ 3 พฤษภาคม 2544)
21. เรื่อง ปัญหาการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ ของนายสุพัฒน์ ธรรมเพชร (ถาม-ตอบ วันที่ 3 พฤษภาคม 2544)
22. เรื่อง ความก้าวหน้าโครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างภาคเกษตร ของ นายตรีพล เจาะจิตต์ (ถาม-ตอบ วันที่ 10 พฤษภาคม 2544)
23. เรื่อง สร้างทางรถไฟเชื่อมฝั่งทะเลอ่าวไทย-ทะเลอันดามัน ของนายสุวัชร พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 10 พฤษภาคม 2544)
24. เรื่อง การขอลอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ ของ นายสุวัชร พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 24 พฤษภาคม 2544)

25. เรื่อง การติดตั้งตู้โทรศัพท์สาธารณะ ของ นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 24 พฤษภาคม 2544)
26. เรื่อง การแต่งกายของผู้ขับรถแท็กซี่รับจ้าง ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 24 พฤษภาคม 2544)
27. เรื่อง การเปิดทำการสอนและรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่วิทยาเขตอำเภอสะเม ของ นายสุวัชร พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544)
28. เรื่อง การขยายเขตบริการไฟฟ้าเพิ่มเติม ของ นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544)
29. เรื่อง การนำช้างเข้ามาในเขตกรุงเทพมหานคร ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544)
30. เรื่อง มาตรการแก้ปัญหาการขาดแคลนไฟฟ้าแบบครบวงจร ของ นายสุวัชร พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 2 สิงหาคม 2544)
31. เรื่อง การขยายเขตไฟฟ้าหมู่บ้านในจังหวัดอุบลราชธานี ของ นายพลสวัสดิ์ ไตรระไวศยะ (ถาม-ตอบ วันที่ 2 สิงหาคม 2544)
32. เรื่อง การแก้ปัญหาแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ของ นายสุวัชร พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 9 สิงหาคม 2544)
33. เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับและดูแลพนักงานรักษาความปลอดภัย ของ นายวิชาญ มินชัยนันท์ (ถาม-ตอบ วันที่ 9 สิงหาคม 2544)
34. เรื่อง การแก้ปัญหาเกลือสมุทรราคาตกต่ำ ของนายอลงกรณ์ พลบุตร (ถาม-ตอบ วันที่ 9 สิงหาคม 2544)
35. เรื่อง โครงการขยายกำลังผลิตของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มของสหกรณ์นิคมหลังสวน จำกัด ของ นายสุวัชร พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 16 สิงหาคม 2544)
36. เรื่อง ปัญหาการจ้างงานบัณฑิตอาสาพัฒนาการศึกษา (อกพ) ของ นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ (ถาม-ตอบ วันที่ 16 สิงหาคม 2544)
37. เรื่อง ก่อสร้างเขื่อนดินทั้งเพื่อกันทรายและคลื่น ของ นายสุวัชร พะลัง (ถาม-ตอบ วันที่ 23 สิงหาคม 2544)
38. เรื่อง ผลกระทบจากการผลิตและบริโภคธัญญาหารที่ดัดแปลงพันธุกรรม (GMO) ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 23 สิงหาคม 2544)
39. เรื่อง การอุดหนุนค่านิคมกวด ของ นายพลสวัสดิ์ ไตรระไวศยะ (ถาม-ตอบ วันที่ 23 สิงหาคม 2544)
40. เรื่อง การป้องกันการลักลอบค้าเนื้อโคเถื่อน บริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 30 สิงหาคม 2544)
41. เรื่อง ผักปลอดสารพิษ ของ นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ (ถาม-ตอบ วันที่ 30 สิงหาคม 2544)

42. เรื่อง การปลอมแปลงเอกสารทางราชการในการส่งออกหอยแครง ของ นายอลงกรณ์ พลบุตร (ถาม-ตอบ วันที่ 30 สิงหาคม 2544)
43. เรื่อง ผลกระทบจากโครงการเส้นทางชีวิต เกษียณก่อนกำหนด ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 13 กันยายน 2544)
44. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณก่อสร้างถนนลาดยางพร้อมท่อระบายน้ำและไฟฟ้าแสงสว่างในเขตชุมชนของกรมทางหลวง ของ นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (ถาม-ตอบ วันที่ 13 กันยายน 2544)
45. เรื่อง การขออนุญาตผลิตกะแช่และเหล้าสาโท ของ นายเอกภาพ พลซื่อ (ถาม-ตอบ วันที่ 13 กันยายน 2544)
46. เรื่อง การดำเนินการให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นองค์การอิสระ ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ถาม-ตอบ วันที่ 20 กันยายน 2544)
47. เรื่อง ปัญหาราคาส่งผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ของ นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (ถาม-ตอบ วันที่ 20 กันยายน 2544)
48. เรื่อง การจัดโครงสร้างกรมการศึกษานอกโรงเรียน ของนายอำนวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 20 กันยายน 2544)
49. เรื่อง บริษัทจัดหางานผิดสัญญาไม่ส่งราษฎรไปทำงานต่างประเทศ ของ นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (ถาม-ตอบ วันที่ 27 กันยายน 2544)
50. เรื่อง การขุดลอกห้วย หนอง คลอง บึง ทั่วประเทศ ของ นายสุรชัย เบ้าจรรยา (ถาม-ตอบ วันที่ 27 กันยายน 2544)
51. เรื่อง ปัญหาการว่างงานและค่าแรงต่ำ ของ นายสุรชัย เบ้าจรรยา (ถาม-ตอบ วันที่ 11 ตุลาคม 2544)
52. เรื่อง ปัญหาบทบาทอำนาจหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของ นายมานิตย์ สังข์พุ่ม (ถาม-ตอบ วันที่ 11 ตุลาคม 2544)
53. เรื่อง การสงเคราะห์ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ของนายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 11 ตุลาคม 2544)
54. เรื่อง การจัดสรรงบประมาณขยายเขตไฟฟ้าให้แก่ประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 18 ตุลาคม 2544)
55. เรื่อง โครงการเร่งรัดขยายทางสายประธานให้เป็นถนน 4 ช่องจราจร ของ นายวินัย เสนเนียม (ถาม-ตอบ วันที่ 18 ตุลาคม 2544)
56. เรื่อง การออกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันราชภัฏจังหวัดชัยภูมิ ของ นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 25 ตุลาคม 2544)
57. เรื่อง ปัญหาของประชาชนผู้ใช้ถนนบางนา-ตราด ของนางสาวคันสนีย์ นาคพงศ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 25 ตุลาคม 2544)
58. เรื่อง ปัญหาจากการยุบโรงเรียนระดับประถมศึกษา ของ นายพ่ายพ บันเกตุ (ถาม-ตอบ วันที่ 25 ตุลาคม 2544)

ตุลาคม 2544)

59. เรื่อง โครงการชลประทานระบบท่อส่งน้ำ ของ นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (ถาม-ตอบ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2544)
60. เรื่อง การทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการ ของนายวิชัย ชัยจิตตวิมลกุล (ถาม-ตอบ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2544)
61. เรื่อง การพัฒนาอาคารรกร้างว่างเปล่าในที่ดินเอกชน ที่ประสบภาวะขาดทุนในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ของ นายวัฒนา เช่งไพเราะ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2544)
62. เรื่อง ปัญหาการขุดค้นขุมทรัพย์ของกองทัพญี่ปุ่นที่ถ้ำลิเจีย จังหวัดกาญจนบุรี ของ นายพินิจ จันทรสมบูรณ์ (ถาม-ตอบ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2544)
63. เรื่อง การจัดสร้างศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติที่จังหวัดภูเก็ต ของ นายสุวิทย์ เสริมกุล (ถาม-ตอบ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2544)
64. เรื่อง จุดเชื่อมต่อของทางพิเศษบูรพาวิถีบริเวณสี่แยกบางนา ของ นายวัฒนา เช่งไพเราะ (ถาม-ตอบ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2544)
65. เรื่อง การปรับปรุงผิวถนนสายพิเศษ-สร้างคอม ของนายวิชัย ชัยจิตตวิมลกุล (ถาม-ตอบ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2544)
66. เรื่อง การเสนอภาพโป๊ของสื่อหนังสือพิมพ์ ของ นายวัฒนา เช่งไพเราะ (ถาม-ตอบ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2544)
67. เรื่อง การส่งเสริมพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในพื้นที่ 6 จังหวัด ของ นายพ่ายพ บันเกิด (ถาม-ตอบ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2544)
68. เรื่อง การขาดแคลนสาธารณูปโภคของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของ นายปิณฑงค์ เต็มเจริญ (ถาม-ตอบ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2544)

6. กระทั่งถามทั่วไปตอบในที่ประชุมสภาปี พ.ศ. 2545 รวม 27 เรื่อง มีดังนี้

1. เรื่อง การพัฒนาพื้นที่ใต้ทางด่วนและบริเวณใกล้เคียง¹ ของ นายวัฒนา เช่งไพเราะ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2544)
2. เรื่อง การป้องกันช้างป่าและสัตว์ป่าถูกรบกวน กรม ธรรมชาติว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของ นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2544)
3. เรื่อง การติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2544)

¹ เรื่องที่ 1.-3. ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 7 กุมภาพันธ์ 2545

4. เรื่อง ปัญหาการให้บริการรับส่งผู้โดยสารของรถไฟฟ้า บีทีเอส กับรถขนส่งมวลชน² ของ นายวัฒนา เสงไพบระ (ถาม-ตอบ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2544)
5. เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะ ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2544)
6. เรื่อง โครงการธนาคารประชาชน ถาม นายกรัฐมนตรี ของนายตรีพล เจาะจิตต์ (ถาม-ตอบ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2544)
7. เรื่อง การเก็บภาษีรถยนต์สำหรับขนส่งบุคคลที่นำเข้าโดยมีการดัดแปลงที่นั่ง³ ของ นายศุภชัย โพธิ์สุ (ถาม-ตอบ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2544)
8. เรื่อง โครงการจ้างบัณฑิตอาสา ถาม นายกรัฐมนตรี ของ นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2544)
9. เรื่อง การก่อวินาศกรรมสถานีรถไฟหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาและโรงแรมศรีเบตง จังหวัดยะลา ของ พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์ (ถาม-ตอบ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2544)
10. เรื่อง โครงการปรับปรุงถนนในเขตชุมชน ตลาดเทศบาลบนถนนสายอำเภอหนองสูงศรี อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์⁴ ของ นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 7 มีนาคม 2545)
11. เรื่อง การก่อสร้างสะพานลอยช่วงบ้านวังขอนขว้าง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ของ นายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 7 มีนาคม 2545)
12. เรื่อง ธุรกิจนอกกฎหมายแหล่งคอร์รัปชันที่จะต้องแก้ไขโดยด่วน ของ นายตรีพล เจาะจิตต์ (ถาม-ตอบ วันที่ 7 มีนาคม 2545)
13. เรื่อง โครงการก่อสร้างถนนลาดยางสาย รพช.ที่กส.3067 ระหว่างบ้านห้วยเม็ก ถึงบ้านห้วยมะทอ อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์⁵ ของนายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 14 มีนาคม 2545)
14. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือทหารกองหนุนหลังปลดประจำการ ของนายอำนาจ คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 14 มีนาคม 2545)
15. เรื่อง นโยบายลานกีฬาต้านยาเสพติดประจำหมู่บ้าน ของนายสุรัชย์ เม้าจรรยา (ถาม-ตอบ วันที่ 14 มีนาคม 2545)

² เรื่องที่ 4.-6. ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 14 กุมภาพันธ์ 2545

³ เรื่องที่ 4.-6. ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 21 กุมภาพันธ์ 2545

⁴ เรื่องที่ 10-12 ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 7 มีนาคม 2545

⁵ เรื่องที่ 13-15 ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 14 มีนาคม 2545

16. เรื่อง การรับจำนำข้าวเปลือก ถาม นายกรัฐมนตรี⁶ ของ นายอานวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 21 มีนาคม 2545)
17. เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าขึ้นราคา ถาม นายกรัฐมนตรี ของ นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 21 มีนาคม 2545)
18. เรื่อง นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทย ของ นายสุรัชย์ เบ้าจรรยา (เนื่องจากผู้ตั้งกระทู้ ถามไม่อยู่ในที่ประชุม ดังนั้น กระทู้ถามดังกล่าวจึงตกไป ตามข้อบังคับฯ ข้อ 135)
19. เรื่อง มาตรการเมาไม่ขับ⁷ ของนายอานวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 4 เมษายน 2545)
20. เรื่อง การทุจริตโครงการเรือชุดกรมเจ้าท่า ของนายอลงกรณ์ พลบุตร (ถาม-ตอบ วันที่ 4 เมษายน 2545)
21. เรื่อง สถานที่ตั้งสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ ของนายภิมุข ลิ้มะโรจน์ (ถาม-ตอบ วันที่ 4 เมษายน 2545)
22. เรื่อง การก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่และส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ⁸ ของ นายอานวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 25 เมษายน 2545)
23. เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย ของ นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง (ถาม-ตอบ วันที่ 25 เมษายน 2545)
24. เรื่อง มาตรการดำเนินการกับผู้ประกอบการที่เอาเปรียบผู้บริโภค ของ นางสาวรังสิมา รอดรัศมี (ถาม-ตอบ วันที่ 25 เมษายน 2545)
25. เรื่อง มาตรการการรองรับการท่องเที่ยวของประเทศ⁹ ของ นายอานวย คลังผา (ถาม-ตอบ วันที่ 2 พฤษภาคม 2545)
26. เรื่อง ปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอย ถาม นายกรัฐมนตรี ของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์ (ถาม-ตอบ วันที่ 2 พฤษภาคม 2545)
27. เรื่อง ปัญหาการทุจริตเงินจากแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ ของนายตรีพล เจาะจิตต์ (ถาม-ตอบ วันที่ 2 พฤษภาคม 2545)

⁶ เรื่องที่ 16-18 ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 21 มีนาคม 2545

⁷ เรื่องที่ 19-21 ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 17 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2545

⁸ เรื่องที่ 22-24 ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน 2545

⁹ เรื่องที่ 25-27 ในรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 2 พฤษภาคม 2545

กระทู้ถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หลังประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

หลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มีจำนวนกระทู้สดรวมทั้งสิ้น 349 กระทู้ โดยแยกเป็นรายปีได้ดังนี้

1. กระทู้ถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2540 มีจำนวน 16 กระทู้ ดังนี้
 1. เรื่อง การโยกย้ายข้าราชการตำรวจ¹ ของนายอดิศร เพียงเกษ
 2. เรื่อง พยานสำคัญคดีลอบวางระเบิดสังหารนางปีทมา เพื่องประยูร เสียชีวิตอย่างมีเงื่อนงำ² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
 3. เรื่อง การประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศความร่วมมือด้านเศรษฐกิจแห่งเอเชียแปซิฟิก (เอเปค)³ ของร้อยโทสุเทพ ไสกระจำง
 4. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการว่างงาน การยกเลิกกิจการของสถานประกอบการและการเลิกจ้างลูกจ้าง⁴ ของนายอดิศร เพียงเกษ
 5. เรื่อง โครงการไฟฟ้าสาธารณะหมู่บ้าน ปี 2539⁵ ของนายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์
 6. เรื่อง กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา⁶ ของนายกฤษฎาง แก้วโสภ
 7. เรื่อง การจ่ายเงินตอบแทนพิเศษประจำปีให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย⁷ ของนายสุนัย จุลพงศธร
 8. เรื่อง การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ของเกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร⁸ ของนายประทีป กรีกาเวช
 9. เรื่อง การจะยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 และมาตรการช่วยเหลือส่งออก⁹ ของนายวิชัย ชัยจิตตนิชกุล

¹ วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540

² วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2540

³ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2540

⁴ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2540

⁵ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2540

⁶ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2540

⁷ วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2540

⁸ วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2540

⁹ วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2540

10. เรื่อง การควบคุมการแพร่ขยายของตัวนาควัว¹⁰ ของนายประเทือง วิจารณ์ปรีชา
11. เรื่อง วิกฤติการณ์ค่าเงินบาท¹¹ ของร้อยโทสุเทพ ไสกระจำง
12. เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ¹² ของพลตำรวจโท ไวยพจน์ อารณรัตน์
13. เรื่อง การเปลี่ยนแปลงวันหยุดราชการในเทศกาลสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่¹³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
14. เรื่อง การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการกระทรวงมหาดไทย¹⁴ ของนายสุพล พองงาม
15. เรื่อง การจ่ายค่าชดเชยกรณีเชื่อนราชีไศล¹⁵ ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
16. เรื่อง ปัญหาเศรษฐกิจ¹⁶ ของนายวัฒนา เมืองสุข และนายสุพล พองงาม

2. กระทั่งตามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2541 มีจำนวน 76 กระทั่ง ดังนี้

1. เรื่อง การแก้ไขพระราชบัญญัติสิทธิบัตร¹⁷ ของนางมยุรา อูระเคนทร์
2. เรื่อง การลดค่าโทรศัพท์มือถือ และค่าบริการ INTERNET¹⁸ ของนายวิชัย ชัยจิตรวณิชกุล
3. เรื่อง แผนการกู้อุตสาหกรรมของประเทศไทยอันสืบเนื่องมาจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ¹⁹ ของนาย วีระกร คำประกอบ
4. เรื่อง การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก²⁰ ของนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
5. เรื่อง มาตรการในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล²¹ ของนายวัฒนา เมืองสุข
6. เรื่อง ความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำ²² ของนายमुख สุลโสมาน
7. เรื่อง ปัญหาเศรษฐกิจ²³ ของนายวัฒนา เมืองสุข

¹⁰ วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2540

¹¹ วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2540

¹² วันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2540

¹³ วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2540

¹⁴ วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2540

¹⁵ วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2540

¹⁶ วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2540

¹⁷ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2541

¹⁸ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2541

¹⁹ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2541

²⁰ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2541

²¹ วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2541

²² วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2541

²³ วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2541

8. เรื่อง กรณีโกดังเก็บยางพาราถูกเผา²⁴ ของนายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์
9. เรื่อง มาตรการควบคุมราคาลินค้าอุปโภค และบริโภค²⁵ ของนางมยุรา อูรเคนทร์
10. เรื่อง การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลภายในประเทศ²⁶ ของนายสุนัย จุลพงศธร
11. เรื่อง รัฐบาลได้เตรียมมาตรการช่วยเหลือพี่น้องประชาชนที่ประสบปัญหาภัยแห้งแล้งไว้อย่างไร²⁷
ของนางมยุรา อูรเคนทร์
12. เรื่อง การปรับปรุงสวัสดิการข้าราชการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล²⁸ ของนายสุวิทย์ คนสมบูรณ์
13. เรื่อง สภาพคล่องทางการเงินและการเงิน²⁹ ของนายวิจิตร แจ่มใส
14. เรื่อง มาตรการป้องกันภัยสำหรับนักท่องเที่ยวและการส่งเสริมการท่องเที่ยว³⁰ ของนายเปรมศักดิ์
เพ็ญยุระ
15. เรื่อง ปัญหาเหมืองหินอ่อนที่จังหวัดสุโขทัย³¹ ของนายประทวน เขียวฤทธิ์
16. เรื่อง การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ³² ของนายวิจิตร แจ่มใส
17. เรื่อง สินบน 5 ล้านบาท³³ ของนายวิชัย ชัยจิตตวิมลกุล
18. เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของหน่วยปฏิบัติตามลำน้ำโขง อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี³⁴
ของนายชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ
19. เรื่อง การแก้ไขปัญหาในเรื่องของภาคอุตสาหกรรม³⁵ ของนายวัฒนา เมืองสุข
20. เรื่อง สถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้³⁶ ของนายเด่น โต๊ะมีนา
21. เรื่อง การปลอมปนน้ำมัน³⁷ ของนายทวี สุภธีระ
22. เรื่อง สถานะทางการเงินของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน³⁸ ของนายสุนัย จุลพงศธร

²⁴ วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2541

²⁵ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

²⁶ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

²⁷ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

²⁸ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

²⁹ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

³⁰ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

³¹ วันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

³² วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

³³ วันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

³⁴ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

³⁵ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

³⁶ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541

³⁷ วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2541

³⁸ วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2541

23. เรื่อง การช่วยเหลือแรงงานไทยในต่างประเทศแก้ไขพระราชบัญญัติสิทธิบัตร³⁹ ของนายสุชาติ ศรีสงัด
24. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน⁴⁰ ของนายอำนาจ คลังผา
25. เรื่อง การโยกย้ายข้าราชการตำรวจ⁴¹ ของนายประทีป กรिताเวช
26. เรื่อง พหุติกรรมของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นรัฐวิสาหกิจ⁴² ของนายวิจิตร แจ่มใส
27. เรื่อง การขึ้นค่ากระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิต⁴³ ของนายอดิศร เพียงเกษ
28. เรื่อง การรับน้องใหม่ในสถานศึกษา⁴⁴ ของนายประวิธ รัตนเพียร
29. เรื่อง กรณีรถไฟตกรางที่อำเภอคลอง จังหวัดแพร่⁴⁵ ของนางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู
30. เรื่อง แม่น้ำพองเน่า⁴⁶ ของนายอดิศร เพียงเกษ
31. เรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจไทยกับการเปลี่ยนแปลงผู้นำของประเทศญี่ปุ่นและความคืบหน้าในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ⁴⁷ ของนายวัฒนา เมืองสุข
32. เรื่อง น้ำท่วมที่นารายณ์⁴⁸ ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิฤกษ์ชัย
33. เรื่อง โครงการอุปกรณ์สื่อสารความเร็วสูง (SDH)⁴⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
34. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรนาเกลือ⁵⁰ ของนายยุทธ อังกินันท์
35. เรื่อง การประกวดราคาเพื่อจัดซื้อจัดจ้างปุ๋ย⁵¹ ของนายวิชัย ชัยจิตตนิชกุล
36. เรื่อง การใช้รายงานของสำนักข่าวกรองแห่งชาติกรณีโครงการสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง (SDH) เพื่อประโยชน์ทางการเมือง⁵² ของร้อยโทเทพ ไสกระจำง

³⁹ วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2541

⁴⁰ วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2541

⁴¹ วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2541

⁴² วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2541

⁴³ วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁴⁴ วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁴⁵ วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁴⁶ วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁴⁷ วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁴⁸ วันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁴⁹ วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁰ วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵¹ วันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵² วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

37. เรื่อง ทิศทางนโยบายต่างประเทศของประเทศไทย⁵³ ของนางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์
38. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของผู้ใช้แรงงาน⁵⁴ ของนายสุชาติ ศรีสังข์
39. เรื่อง การนำไม้มาปลุกอาถรรพ์ทำการพรกประชาธิปัตย์ จังหวัดพิจิตร และบ้านเรือนไทย ของ
คุณฉวีวรรณ ขจรประศาสน์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี⁵⁵ ของนางมยุรา อรุณทรัพย์
40. เรื่อง ความสับสนในคำตอบกระทู้ถามสดของท่านนายกรัฐมนตรี ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
วันพฤหัสบดีที่ 30 กรกฎาคม 2541⁵⁶ ของนายขจิตร์ ชัยนิคม
41. เรื่อง การบริหารงานของกระทรวงสาธารณสุข⁵⁷ ของนายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
42. เรื่อง กรณีนักสิทธิมนุษยชนไทย 3 คน ถูกจับในประเทศพม่า⁵⁸ ของนายสุนัย จุลพงศธร
43. เรื่อง ความไม่จริงใจในการส่งเสริมการประหยัดตามนโยบายของรัฐบาล⁵⁹ ของร้อยโทเทพ ไสกระจำง
44. เรื่อง การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ⁶⁰ ของนายเจริญ การุญ
45. เรื่อง ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในกรมตำรวจ⁶¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
46. เรื่อง วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจที่นำไปสู่วิกฤติการณ์ทางสังคม⁶² ของนายสุนัย จุลพงศธร
47. เรื่อง การทุจริตงบประมาณจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข⁶³ ของนายวิเชษฐ์
เกษมทองศรี
48. เรื่อง การดำเนินคดีกับนายระลึก หลีกภัย⁶⁴ ของนายเวียง วรเชษฐ์
49. เรื่อง กรณีพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลทองหล่อปฏิบัติหน้าที่มีข้อบกพร่อง⁶⁵ ของร้อยตำรวจเอก
เฉลิม อยู่บำรุง
50. เรื่อง การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ⁶⁶ ของนายพินิจ จันทรสุรินทร์

⁵³ วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁴ วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2541

⁵⁵ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁵⁶ วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁵⁷ วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁵⁸ วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁵⁹ วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶⁰ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶¹ วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶² วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶³ วันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2541

⁶⁴ วันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2541

⁶⁵ วันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2541

⁶⁶ วันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2541

51. เรื่อง วิกฤติการณ์ความแห้งแล้ง⁶⁷ ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
52. เรื่อง การสร้างเขื่อนกันตลิ่งพังหน้าบ้านที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี⁶⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
53. เรื่อง มลพิษที่เกิดจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ⁶⁹ ของนายพินิจ จันทรสุรินทร์
54. เรื่อง การส่งออกผ้าถูกระงับไม่ให้น้ำเข้าสหรัฐอเมริกา⁷⁰ ของนายประกิจ พลเดช
55. เรื่อง นโยบายของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีกับการปราบปรามทุจริตประเพณีนิยมในรัฐบาลชุดนี้⁷¹
ของนายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี
56. เรื่อง คำสั่งศาลฎีกาที่ 1786/2541⁷² ของนายอดิศร เพียงเกษ
57. เรื่อง การทุจริตในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์⁷³ ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
58. เรื่อง การปล่อยตัวผู้ต้องขังออกนอกเรือนจำ จังหวัดพิจิตร⁷⁴ ของนายมุข สุไลมาน
59. เรื่อง การควบคุมคำสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต่อข้าราชการตำรวจ⁷⁵ ของร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง
60. เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่โดยขาดจริยธรรม⁷⁶ ของร้อยโทกุเทพ ใสกระจ่าง
61. เรื่อง การทุจริตพันธุ์ข้าวในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์⁷⁷ ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
62. เรื่อง การปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่สวนสัตว์ดุสิต⁷⁸ ของนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
63. เรื่อง การประมูลจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ของกระทรวงศึกษาธิการ⁷⁹ ของนายภูมิินทร์ ลีธีระประเสริฐ
64. เรื่อง ความผิดพลาดของนโยบายการผสมแม่ปุ๋ย⁸⁰ ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
65. เรื่อง การละเมิดทางเพศของผู้บริหารสถานศึกษา⁸¹ ของนายมุข สุไลมาน

⁶⁷ วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2541

⁶⁸ วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2541

⁶⁹ วันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2541

⁷⁰ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2541

⁷¹ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2541

⁷² วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2541

⁷³ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁷⁴ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁷⁵ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁷⁶ วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁷⁷ วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁷⁸ วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁷⁹ วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁸⁰ วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2541

⁸¹ วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2541

66. เรื่อง สอบถามการซื้อตำแหน่งของข้าราชการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท⁸² ของร้อยโทกุเทพ ไสกระจำง
67. เรื่อง แนวทางช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด⁸³ ของนายภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ
68. เรื่อง ราคาข้าวตกต่ำ⁸⁴ ของนายสุชาติ ศรีสังข์
69. เรื่อง การจำหน่ายสินทรัพย์ของปรส.⁸⁵ ของนายเอกพร รักความสุข
70. เรื่อง ปัญหาการค้าอ้อยตกต่ำรัฐบาลจะแก้ไขอย่างไร⁸⁶ ของว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม
71. เรื่อง กรณีข้อพิพาทระหว่างปลัดจังหวัดกาญจนบุรีกับเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้⁸⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
72. เรื่อง ปัญหาการค้ายางพาราตกต่ำ⁸⁸ ของนายไพศาล ยิ่งสมาน
73. เรื่อง ปัญหาโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหินในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์⁸⁹ ของนายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์
74. เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขภาวะหนี้สินของชาวนา⁹⁰ ของนายภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ
75. เรื่อง การกู้และใช้เงินจากญี่ปุ่นตามแผนมียาชาวา⁹¹ ของนายมุข สุไลมาน
76. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการลักลอบนำกระเทียมจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย⁹² ของนายมนตรี ด้านไพบูลย์

3. กระทั่งถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2542 มีจำนวน 83 กระทั่ง มีดังนี้

1. เรื่อง การดำเนินงานขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ⁹³ ของนายสมิตร สุนทรเวช
2. เรื่อง มาตรการแทรกแซงราคายาง⁹⁴ ของนายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์

⁸² วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

⁸³ วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

⁸⁴ วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541

⁸⁵ วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁸⁶ วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁸⁷ วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁸⁸ วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁸⁹ วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁹⁰ วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁹¹ วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁹² วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2541

⁹³ วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2542

⁹⁴ วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2542

3. เรื่อง การวางระเบียบสถานที่ตำรวจนครบาลสุทธีสาร⁹⁵ ของนายอดิศร เพียงเกษ
4. เรื่อง ผลกระทบของการเปิดร้านจำหน่ายสุรา (อาร์ ซี เอ 2) ที่มีต่อสังคม⁹⁶ ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ
5. เรื่อง กรณีตำรวจชั้นประทวน 300 นายประท้วงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่น⁹⁷ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
6. เรื่อง ปัญหาของธนาคารแห่งประเทศไทยและกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน⁹⁸ ของนายจาตุรนต์ ฉายแสง
7. เรื่อง ความคืบหน้าในการแก้ปัญหาภัยแล้ง⁹⁹ ของนางสุภารัตน์ เกตุราพันธ์
8. เรื่อง ความร่วมมือทางวิชาการและการเงินกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ¹⁰⁰ ของนายภูมิพันธ์ ลิธิระประเสริฐ
9. เรื่อง นโยบายการตัดเงินเพิ่มสู้รบ (พ.ส.ร.) ของทหาร¹⁰¹ ของร้อยโทเทพ เทพใสกระจ่าง
10. เรื่อง การบุกรุกป่าสงวนดงลาน อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น¹⁰² ของนายสุเทพ ตีบุญมี ณ ชุมแพ
11. เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินในจังหวัดกาญจนบุรี¹⁰³ ของนายเจริญ จรรย์โกมล
12. เรื่อง ความคืบหน้าของโครงการลงทุนเพื่อสังคม¹⁰⁴ ของนายภูมิพันธ์ ลิธิระประเสริฐ
13. เรื่อง ปัญหานายอุลริค วูลฟ์กัง¹⁰⁵ ของนายวิรัตน์ ตยวงคนนท์
14. เรื่อง ภาระหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสินและสถาบันการเงิน¹⁰⁶ ของนายมนตรี ด้านไพบูลย์
15. เรื่อง ความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหามลพิษ¹⁰⁷ ของนายสุชาติ ศรีสังข์
16. เรื่อง การช่วยเหลือของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อเกษตรกร¹⁰⁸ ของนาย

⁹⁵ วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2542

⁹⁶ วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2542

⁹⁷ วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2542

⁹⁸ วันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2542

⁹⁹ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁰⁰ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁰¹ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2542

¹⁰² วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁰³ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁰⁴ วันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁰⁵ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁰⁶ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁰⁷ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹⁰⁸ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

จารุรงค์ เพ็ญรพัฒน์

17. เรื่อง ปัญหาการค้าอ้อยและน้ำตาลทราย¹⁰⁹ ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
18. เรื่อง ปัญหาการแทรกแซงราคาข้าว¹¹⁰ ของนายเจริญ จรรย์โกมล
19. เรื่อง ปัญหาของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม¹¹¹ ของนายอำนาจ คลังผา
20. เรื่อง กรณีการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างเรียนของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ¹¹² ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ
21. เรื่อง กรณีกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้ ปรส. เจริญขอเปลี่ยนแปลงสัญญาในการประมูล ขายสินทรัพย์¹¹³ ของนายเอกพร รักความสุข
22. เรื่อง แนวทางแก้ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน¹¹⁴ ของร้อยโทภูเทพ ไสกระจำ
23. เรื่อง นายราเชศ ศักดิ์เสนา ให้การที่ศาลประเทศแคนาดากล่าวอ้างว่าให้เงินแก่อดีตนายกรัฐมนตรี้ และพรรคการเมืองหนึ่งในการจัดซื้อเสียงเลือกตั้ง¹¹⁵ ของนายอดิสร เพ็ญเกษ
24. เรื่อง การดำเนินการของกระทรวงกลาโหมเกี่ยวกับปัญหาหนีทหาร¹¹⁶ ของนายเวียง วรเชษฐ์
25. เรื่อง การแก้ไขปัญหาน้ำมันเถื่อนและน้ำมันปลอมปน¹¹⁷ ของนางสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์
26. เรื่อง ขั้นตอนการดำเนินการของกระทรวงกลาโหม กรณีไม่เข้ารับการตรวจเลือกทหาร¹¹⁸ ของนาย เวียง วรเชษฐ์
27. เรื่อง ปัญหาการแทรกแซงราคาข้าว¹¹⁹ ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
28. เรื่อง การทบทวนมาตรการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล¹²⁰ ของนายวราเทพ รัตนากร
29. เรื่อง ความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาทางการเมืองตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยของรัฐบาล¹²¹ ของ ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม

¹⁰⁹ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹¹⁰ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹¹¹ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹¹² วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹¹³ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

¹¹⁴ วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2542

¹¹⁵ วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2542

¹¹⁶ วันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2542

¹¹⁷ วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2542

¹¹⁸ วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2542

¹¹⁹ วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2542

¹²⁰ วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2542

¹²¹ วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2542

30. เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้านในชนบท¹²² ของนายบุญเกิด หิรัญคำ
31. เรื่อง การนำไม้เข้าจากสหภาพพม่า¹²³ ของนายเจริญ จรรย์โกมล
32. เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างปรส. กับ บบส. ในการทำสัญญาเกี่ยวกับการประมูลสินทรัพย์¹²⁴ ของนายเอกพร รักความสุข
33. เรื่อง ปัญหาการค้าข้าวตกต่ำ¹²⁵ ของนายวิชัย ชัยจิตตวณิชกุล
34. เรื่อง การมอบหมายหน้าที่ให้ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี¹²⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
35. เรื่อง มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและบรรเทาผลกระทบทางสังคม¹²⁷ ของนายภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ
36. เรื่อง ปัญหาการรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา¹²⁸ ของนายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล
37. เรื่อง การนำเข้าข้าวกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)¹²⁹ ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
38. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการส่งออก¹³⁰ ของนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
39. เรื่อง กรณีทุจริตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครสมุทรปราการ¹³¹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
40. เรื่อง ทุจริตแทรกแซงราคาข้าวในกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์¹³² ของนายภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ
41. เรื่อง การทุจริตที่เกิดขึ้นในรัฐบาลชุดนี้¹³³ ของนายสุชาติ ศรีสังข์
42. เรื่อง การทุจริตซื้อที่ดินของกรุงเทพมหานคร¹³⁴ ของนายอำนาจ คลังผา
43. เรื่อง การทุจริตที่เกิดขึ้นในจังหวัดสมุทรปราการ¹³⁵ ของนายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤทัย
44. เรื่อง กรณีคณะรัฐมนตรีเห็นชอบยกเลิกมาตรการแทรกแซงราคาปอและคิดค่าน้ำจากเกษตรกรเพิ่มขึ้น¹³⁶ ของนายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ

¹²² วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542¹²³ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542¹²⁴ วันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2542¹²⁵ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2542¹²⁶ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2542¹²⁷ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2542¹²⁸ วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2542¹²⁹ วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2542¹³⁰ วันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2542¹³¹ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2542¹³² วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2542¹³³ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2542¹³⁴ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2542¹³⁵ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2542¹³⁶ วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

45. เรื่อง การเก็บภาษีจากคนจน¹³⁷ ของนายเวียง วรเชษฐ์
46. เรื่อง การปรับคณะรัฐมนตรี¹³⁸ ของนายสุพร ดนัยตั้งตระกูล
47. เรื่อง ความล้มเหลวของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสินค้าทางการเกษตร¹³⁹ ของนายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง
48. เรื่อง การแก้ไขปัญหาปลากะตัก¹⁴⁰ ของนายมุข สุลอมา
49. เรื่อง การคุกคามสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชน¹⁴¹ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำ
50. เรื่อง ปัญหาความไม่โปร่งใสในการคัดเลือกผู้แทนเกษตรกร¹⁴² ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
51. เรื่อง การจับยาบ้าแสนเม็ด¹⁴³ ของนายไพจิตร ศรีวราน
52. เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการกลาโหมพลเรือน¹⁴⁴ ของนายธีระชัย ศิริพันธ์
53. เรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้เสียของธนาคารกรุงไทยและผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ¹⁴⁵ ของ
นายเอกพร รักความสุข
54. เรื่อง การใช้จ่ายเงินของรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาของประเทศ¹⁴⁶ ของนายภูมินทร์ ลิธีระประเสริฐ
55. เรื่อง ฝ่ายการเมืองแทรกแซงสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ¹⁴⁷ ของนายอารีเพ็ญ
อุตรสินธุ์
56. เรื่อง การไม่สามารถบังคับคดีได้เพราะเศรษฐกิจไม่ฟื้นตัว¹⁴⁸ ของนายอดิศร เพียงเกษ
57. เรื่อง การแก้ไขปัญหาการบริหารงานของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)¹⁴⁹ ของนายวราเทพ รัตนากร
58. เรื่อง ความไม่โปร่งใสของรัฐบาลในการบริหารประเทศ¹⁵⁰ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำ
59. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของชาวไร่อ้อย¹⁵¹ ของนายเรวัติ สิรินกุล
60. เรื่อง การค้าบริการทางเพศของนักศึกษามหาวิทยาลัย¹⁵² ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ

¹³⁷ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

¹³⁸ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

¹³⁹ วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

¹⁴⁰ วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

¹⁴¹ วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2542

¹⁴² วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁴³ วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁴⁴ วันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁴⁵ วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁴⁶ วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁴⁷ วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁴⁸ วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁴⁹ วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁵⁰ วันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2542

¹⁵¹ วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁵² วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2542

61. เรื่อง ปัญหาการขายสลากกินแบ่งโดยใช้ตู้อัตโนมัติ (หยอออนไลน์)¹⁵³ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
62. เรื่อง น้ำมันขึ้นราคาส่งสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน¹⁵⁴ ของนายสุเทพ ดิบุญมี ณ ชุมแพ
63. เรื่อง นโยบายการบังคับใช้กฎหมาย¹⁵⁵ ของนายธีระชัย ศิริจันทร์
64. เรื่อง การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ¹⁵⁶ ของนายภูมินทร์ สีธีระประเสริฐ
65. เรื่อง การระเบิดที่ยำเภอล้นป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่¹⁵⁷ ของนายมนตรี ด่านไพบูลย์
66. เรื่อง ปัญหาวิกฤติของราคาน้ำมัน¹⁵⁸ ของนายมุข สุไลมาน
67. เรื่อง การส่งกำลังทหารของกองทัพไทยไปปฏิบัติภารกิจในติมอร์ตะวันออก¹⁵⁹ ของนายเวียง วรเชษฐ์
68. เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติเกี่ยวกับเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา¹⁶⁰ ของนายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
69. เรื่อง ท่าทีของรัฐบาลต่อแรงงานไทย ในกรณีแผ่นดินไหวที่ประเทศไต้หวัน¹⁶¹ ของนายสุชาติ ศรีสงัน
70. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรเกี่ยวกับพืชผลทางการเกษตรราคาตกต่ำ¹⁶² ของนายวิทยา ภูมิ เหล่าแจ้ง
71. เรื่อง การแต่งตั้งผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย¹⁶³ ของนายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
72. เรื่อง กรณีกลุ่มนักศึกษาพม่าบุกยึดสถานทูตพม่า และจับตัวประกัน เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2542¹⁶⁴
ของนายทศพร มูลศาสตร์สาทร
73. เรื่อง การลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล¹⁶⁵ ของนายมนตรี ด่านไพบูลย์
74. เรื่อง คำสั่งมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้แก่นำนักศึกษาพ้นสภาพนักศึกษาจากการประท้วงวิธีการสรรหา
อธิการบดี¹⁶⁶ ของนายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
75. เรื่อง นโยบายต่างประเทศที่ล้มเหลวของรัฐบาล¹⁶⁷ ของนายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์

¹⁵³ วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁵⁴ วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁵⁵ วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁵⁶ วันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁵⁷ วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁵⁸ วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁵⁹ วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁶⁰ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁶¹ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁶² วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2542

¹⁶³ วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁶⁴ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁶⁵ วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁶⁶ วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁶⁷ วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2542

76. เรื่อง การก่อสร้างอนุสรณ์สถาน และการเชิดชูวีรกรรมของวีรชน 14 ตุลาคม¹⁶⁸ ของนายประกิจ พลเดช
77. เรื่อง ความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาลชวน หลีกภัย¹⁶⁹ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
78. เรื่อง ปัญหาการแต่งตั้งผู้พิพากษา¹⁷⁰ ของนายอดิศร เพียงเกษ
79. เรื่อง ปัญหาการขาดจริยธรรมในการบริหารราชการแผ่นดิน¹⁷¹ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง
80. เรื่อง ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ¹⁷² ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
81. เรื่อง การซื้อขายที่ดินของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และคณะไม่มีความโปร่งใส¹⁷³ ของนาย วิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง
82. เรื่อง การทุจริตคอร์รัปชันในคณะรัฐบาล¹⁷⁴ ของนายภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ
83. เรื่อง พันธุ์ข้าวมะลิปลอมปน¹⁷⁵ ของนายชววิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ

4. กระทั่งตามสวดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2543 มีจำนวน 65 กระทั่ง ดังนี้

1. เรื่อง ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตของประชาชนและผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับต่างๆ¹⁷⁶ ของ นายทศพร เสรีรักษ์
2. เรื่อง การถูกลักขโมยที่ดินสาธารณะสร้างท่าเรือเถื่อนบริเวณริมแม่น้ำสรวก เพื่อสนับสนุนให้คนไทย ไปเล่นการพนันในบ่อนกาสิโนในสหภาพพม่า¹⁷⁷ ของนายกุลท หมีเทศ
3. เรื่อง การหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยของนายชก เยือน ผู้ต้องหาคดีลอบสังหารนายกรัฐมนตรีของ กัมพูชา¹⁷⁸ ของนายกุลท หมีเทศ และนายทศพร มูลศาสตร์สาทร
4. เรื่อง มาตราการปราบปรามชื้อเถื่อน¹⁷⁹ ของนายธีระชัย ศิริจันทร์

¹⁶⁸ วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁶⁹ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁷⁰ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁷¹ วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2542

¹⁷² วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

¹⁷³ วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

¹⁷⁴ วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

¹⁷⁵ วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542

¹⁷⁶ วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁷⁷ วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁷⁸ วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁷⁹ วันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2543

5. เรื่อง ความโปร่งใสในการบริหารจัดการเกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้ามหานคร (รฟม.)¹⁸⁰ ของนายไพจิตร ศิริวรรณ
6. เรื่อง มาตรการปราบยาบ้า¹⁸¹ ของนายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ
7. เรื่อง การขโมยขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้¹⁸² ของนายรณฤทธิ์ชัย คานเขต
8. เรื่อง โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน ราชบุรี¹⁸³ ของนายทศพร มูลศาสตรสาทร
9. เรื่อง การประชาสัมพันธ์ของรัฐเกี่ยวกับการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก¹⁸⁴ ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ
10. เรื่อง พฤติกรรมเลียนแบบการฆ่าตัวตายในกลุ่มเยาวชนไทย¹⁸⁵ ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ
11. เรื่อง ปัญหาน้ำมันมีราคาแพง¹⁸⁶ ของนายชจิตร ชัยนิคม
12. เรื่อง กองกำลังกะเหรี่ยงติดอาวุธกลุ่ม “ก๊อดอามี” เข้าปฏิบัติการยึดโรงพยาบาลราชบุรี¹⁸⁷ ของนายอดิศร เพียงเกษ
13. เรื่อง สัญญาสัมปทานของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี¹⁸⁸ ของนายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง
14. เรื่อง โครงการเงินกู้จากธนาคารพัฒนาเอเชีย (เอดีบี) จำนวน 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ¹⁸⁹ ของนายสุพร ดนัยตั้งตระกูล
15. เรื่อง ราคาอ้อย และน้ำตาลทราย¹⁹⁰ ของนายเจริญ จรรย์โกมล
16. เรื่อง การโยกย้ายข้าราชการ¹⁹¹ ของนายมนตรี ด่านไพบูลย์
17. เรื่อง การประพาดมีขอบในหน้าที่ราชการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและ รองนายกรัฐมนตรี¹⁹² ของนายสุชาติ ศรีสังข์
18. เรื่อง ปัญหาผลผลิตภาคการเกษตรตกต่ำ¹⁹³ ของนายเจริญ จรรย์โกมล

¹⁸⁰ วันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁸¹ วันที่ 13 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁸² วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁸³ วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁸⁴ วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁸⁵ วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁸⁶ วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁸⁷ วันที่ 27 มกราคม พ.ศ. 2543

¹⁸⁸ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

¹⁸⁹ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

¹⁹⁰ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

¹⁹¹ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

¹⁹² วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

¹⁹³ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

19. เรื่อง ความรับผิดชอบและมาตรการป้องกันอันตรายจากสารกัมมันตรังสี¹⁹⁴ ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ
20. เรื่อง รายละเอียดเกี่ยวกับปูในการช่วยเหลือเกษตรกร¹⁹⁵ ของนายชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ
21. เรื่อง ผลเสียหายการขยายธนาคารพาณิชย์ให้ต่างชาติ¹⁹⁶ ของนายธีระชัย ศิริจันทร์
22. เรื่อง การทุจริตขององค์การการค้าสุรสา¹⁹⁷ ของนายอำนาจ คลังผา
23. เรื่อง ปัญหารัฐบาลลอยแพนักเรียนทุนพยาบาลและสาธารณสุข¹⁹⁸ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
24. เรื่อง การไม่เปิดเผยข้อมูลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540¹⁹⁹ ของร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง
25. เรื่อง การประกวดนางสาวไทยของนักศึกษาในสถานอุดมศึกษา²⁰⁰ ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ
26. เรื่อง การขยายธนาคารรัตนสินให้ชาวต่างชาติ²⁰¹ ของนายมนตรี ด้านไพบูลย์
27. เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน²⁰² ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
28. เรื่อง ราคาน้ำมันดีเซล และเบนซินมีราคาสูงมาก²⁰³ ของนายเสกสรรค์ แสนภูมิ
29. เรื่อง ปัญหาการสู้รบของขบวนการต่อต้านลาว (ขตล.) กับทหารสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ล.) ที่ด่านช่องเม็ก อำเภอสิรินธร²⁰⁴ ของนายอิสสระ สมชัย
30. เรื่อง การจัดงบประมาณอุดหนุนพรรคการเมือง²⁰⁵ ของนายนิพิฐ อินทรสมบัติ
31. เรื่อง ภาวะน้ำท่วมอย่างหนักที่จังหวัดอุดรธานี²⁰⁶ ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
32. เรื่อง การจัดซื้อเครื่องบินขับไล่ เอฟ 16²⁰⁷ ของนายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์
33. เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับมือปราบมุลที่รุนแรง²⁰⁸ ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล

¹⁹⁴ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

¹⁹⁵ วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2543

¹⁹⁶ วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2543

¹⁹⁷ วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2543

¹⁹⁸ วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2543

¹⁹⁹ วันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2543

²⁰⁰ วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2543

²⁰¹ วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2543

²⁰² วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2543

²⁰³ วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²⁰⁴ วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²⁰⁵ วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²⁰⁶ วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²⁰⁷ วันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²⁰⁸ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

34. เรื่อง ปัญหาของประชาชนเกี่ยวกับที่ดินทำกิน²⁰⁹ ของนายโชคลมาน ลีลาวงษ์
35. เรื่อง สถานภาพของเงินกองทุนเพื่อพยุงราคาสินค้าเกษตรในสภาวะราคาสินค้าเกษตรตกต่ำในปี 2543²¹⁰ ของนายสุรพงษ์ โดวิจักขณ์ชัยกุล
36. เรื่อง การซื้อเสียงในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเขตหนองจอก²¹¹ ของนายประชาติปโตย คำสิงห์นอก
37. เรื่อง แนวทางแก้ไขความเดือดร้อนและผลกระทบที่น้ำมันมีราคาแพง²¹² ของนายวิชัย ชัยจิตตวณิชกุล
38. เรื่อง โรคไข้ฉี่หนูระบาด²¹³ ของนายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
39. เรื่อง ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ²¹⁴ ของนายวิชัย ชัยจิตตวณิชกุล
40. เรื่อง นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีอนุมัติการลงทุนในโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่คลื่นความถี่ 1900 เมกะเฮิรตซ์และเซลลูลาร์ดิจิตอล ซีดีเอ็มเอ 800 แบนด์ เอ²¹⁵ ของนายทวี ไกรคุปต์
41. เรื่อง การใช้งบประมาณแผ่นดินแบบแฝง เพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง²¹⁶ ของนายสาคร พรหมภักดี
42. เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ²¹⁷ ของพันจ่าอากาศเอก เด็ดดวงตอกรัก คุ่มชนะ
43. เรื่อง ความเดือดร้อนของประชาชนเนื่องจากอ่างเก็บน้ำห้วยศาลาชำรุด²¹⁸ ของนายปิยะณัฐ วัชรามรณ
44. เรื่อง การทุจริตยาของกระทรวงสาธารณสุข²¹⁹ ของนายวิชัย ชัยจิตตวณิชกุล
45. เรื่อง แนวทางการพัฒนาการเกษตรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจน²²⁰ ของนวรศุลี เซาว์ศิริกุล
46. เรื่อง นโยบายเปิดเสรีธุรกิจโทรคมนาคมและการอนุมัติลงทุนในโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 1900 เมกะเฮิรตซ์²²¹ ของนายทวี ไกรคุปต์
47. เรื่อง ปัญหาสังคมที่เกิดจากความล้มเหลวในการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ²²² ของนาง ลลิตา ฤกษ์สำราญ

²⁰⁹ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²¹⁰ วันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²¹¹ วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²¹² วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2543

²¹³ วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²¹⁴ วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²¹⁵ วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²¹⁶ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²¹⁷ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²¹⁸ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²¹⁹ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²²⁰ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²²¹ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²²² วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2543

48. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเนื่องจากน้ำมันราคาแพง²²³ ของพันจ่าอากาศเอก เด็ดดวงดอกกรัก คุ่มชนะ
49. เรื่อง ความสำคัญของพนักงานอัยการ²²⁴ ของนายปิยะณัฐ วัชรภรณ์
50. เรื่อง ปัญหาผู้บริโภคถูกเอาเปรียบจากบริษัทเงินทุน²²⁵ ของนางวรศุลี เชาวศิริกุล
51. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวนา²²⁶ ของนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ
52. เรื่อง นโยบายให้บริษัท บีเอฟเคที ประเทศไทย จำกัด ลงทุนในโครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่เซลลูลาร์ ดิจิตอล ซีดีเอ็มเอ 800 แบนด์ เอ เพื่อให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยเข้าและการลดค่าเชื่อมโยงเครือข่ายขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย²²⁷ ของนายทวี ไกรคุปต์
53. เรื่อง เงินสวัสดิการเลี้ยงชีพประจำปีงบประมาณ 2543²²⁸ ของนายदनัยฤทธิ์ วัชรภรณ์
54. เรื่อง ปัญหาอุทกภัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ²²⁹ ของนายประชาติปโตย คำสิงห์นอก
55. เรื่อง การปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการอัยการ²³⁰ ของนายปิยะณัฐ วัชรภรณ์
56. เรื่อง การปลอมแปลงบัตรประจำตัวประชาชน²³¹ ของนางสาวชรินทร์ พุทธปวน
57. เรื่อง การปรับปรุงพื้นที่เกษตรกรรมหลังประสบอุทกภัย²³² ของนางวรศุลี เชาวศิริกุล
58. เรื่อง การประมวลจัดซื้อจัดจ้างโครงการสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง SDH ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย²³³ ของนายทวี ไกรคุปต์
59. เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ²³⁴ ของนายปัญญา จินาคำ
60. เรื่อง ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา²³⁵ ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ
61. เรื่อง ปัญหาทางยกระดับในจังหวัดเชียงใหม่²³⁶ ของนายสุรพงษ์ ไตรวิจักขณ์ชัยกุล

²²³ วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²²⁴ วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2543

²²⁵ วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2543

²²⁶ วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2543

²²⁷ วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2543

²²⁸ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2543

²²⁹ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2543

²³⁰ วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2543

²³¹ วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2543

²³² วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2543

²³³ วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2543

²³⁴ วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2543

²³⁵ วันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2543

²³⁶ วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2543

62. เรื่อง เงินยงชีพของกรมประชาสงเคราะห์²³⁷ ของนายสุพัฒน์ ธรรมเพชร
63. เรื่อง นายกรัฐมนตรีไม่แจ้งทัฬหีสนัด ป.ป.ช. ในกรณีการถือหุ้นอยู่ในสหกรณ์สุราษฎร์ธานี จำนวน 10,000 หุ้น มูลค่า 100,000 บาท²³⁸ ของนายทวี ไกรคุปต์
64. เรื่อง การสิ้นสุดของสัญญาสัมปทานดาวเทียม²³⁹ ของนายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล
65. เรื่อง การปรับปรุงอัตราเงินเดือนของข้าราชการอัยการ²⁴⁰ ของนายปิยะพันธุ์ วัชรภรณ์

5. กระตุกถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2544 มีจำนวน 77 กระตุก ดังนี้

1. เรื่อง ขอรบความคืบหน้ากรณีเครื่องบินโบอิงของการบินไทย เที่ยวบินที่ ทีจี 114 กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ ระเบิด²⁴¹ ของนายอลงกรณ์ พลบุตร
2. เรื่อง ปาล์มน้ำมันและมะพร้าวมีราคาตกต่ำ²⁴² ของนายเชน เทือกสุบรรณ
3. เรื่อง ภัยแล้ง²⁴³ ของนายนิยม วรปัญญา
4. เรื่อง ราคามันสำปะหลังตกต่ำ²⁴⁴ ของนายมนเฑียร สงฆ์ประชา
5. เรื่อง การโยกย้ายข้าราชการ²⁴⁵ ของนายสุวโรช พะลัง
6. เรื่อง กรณีกลุ่มกำลังทะลันได้ทำลายพระพุทธรูปโบราณ²⁴⁶ ของนายชวน หลีกภัย
7. เรื่อง การระบาดของโรคหนองกออ้อยและโรคใบขาว²⁴⁷ ของนายธีระชัย แสนแก้ว
8. เรื่อง ความเดือดร้อนจากโรคระบาดสัตว์²⁴⁸ ของนายเชน เทือกสุบรรณ
9. เรื่อง ปัญหาการพักชำระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย 3 ปี²⁴⁹ ของนายตรีพล เจริญจิตต์
10. เรื่อง การแก้ปัญหาราคาลำไยตกต่ำ²⁵⁰ ของนางสาวชรินทร์ พุทธิพน

²³⁷ วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2543

²³⁸ วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2543

²³⁹ วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2543

²⁴⁰ วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2543

²⁴¹ วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁴² วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁴³ วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁴⁴ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁴⁵ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁴⁶ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁴⁷ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁴⁸ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁴⁹ วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁵⁰ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2544

11. เรื่อง การประกาศและการให้สัมภาษณ์กรณีการโยกย้ายข้าราชการประจำและพนักงานรัฐวิสาหกิจ²⁵¹ ของนายประชาติปัติย คำสิงห์นอก
12. เรื่อง ความจริงจังและเด็ดขาดของรัฐบาลที่มีต่อการปราบปรามคอร์รัปชัน²⁵² ของนายสุพัฒน์ ธรรมเพชร
13. เรื่อง ความเดือดร้อนของพระสงฆ์²⁵³ ของนายประทีป กริทาเวช
14. เรื่อง ปัญหาการเลิกจ้างลูกจ้างชั่วคราว²⁵⁴ ของนายณัฐภูมิ ประเสริฐสุวรรณ
15. เรื่อง มาตรการแก้ปัญหาหาคาข้าวตกต่ำ²⁵⁵ ของนายไพฑูรย์ แก้วทอง
16. เรื่อง ปัญหาการลักลอบนำเข้าเนื้อเถื่อน²⁵⁶ ของนายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
17. เรื่อง ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในช่วงเทศกาล²⁵⁷ ของนายสมชัย ฉัตรพัฒนศิริ
18. เรื่อง การค้นหาทรัพย์สินมบัติที่จังหวัดกาญจนบุรี²⁵⁸ ของนายนิพิฐร์ อินทรสมบัติ
19. เรื่อง เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังได้รับความเดือดร้อนจากโครงการแทรกแซงราคามันสำปะหลัง²⁵⁹ ของรัฐบาล ของนายสุรชาติ ชำนาญศิลป์
20. เรื่อง ปัญหาการค่าน้ำมัน²⁶⁰ ของนายเทวัญ ลิปตพัลลภ
21. เรื่อง ราคาข้าวเปลือกตกต่ำ²⁶¹ ของนายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ
22. เรื่อง ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและสวัสดิภาพของประชาชน²⁶² ของนายอลงกรณ์ พลบุตร
23. เรื่อง การแก้ไขปัญหาสังคมกรณีเด็กและสตรีถูกละเมิดสิทธิ²⁶³ ของนางปวีณา หงสกุล
24. เรื่อง การส่งเสริมผลิตไบโอดีเซลแก้ปัญหาการค่าน้ำมันแพง²⁶⁴ ของร้อยตำรวจเอก พเยาว์ พูลธรัตน์

²⁵¹ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁵² วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2544

²⁵³ วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2544

²⁵⁴ วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2544

²⁵⁵ วันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2544

²⁵⁶ วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2544

²⁵⁷ วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2544

²⁵⁸ วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2544

²⁵⁹ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2544

²⁶⁰ วันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2544

²⁶¹ วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁶² วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁶³ วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁶⁴ วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

25. เรื่อง ปัญหาการค้ากุ้งหึ่งต้ม²⁶⁵ ของนางกอบกุล นพอมรบดี
26. เรื่อง ความเสียหายอันเนื่องจากอุทกภัยจากน้ำป่า²⁶⁶ ของนายชวน หลีกภัย
27. เรื่อง ปัญหาการรับนักเรียนเข้าเรียนในสถาบันราชภัฏในเขตภาคอีสานตอนบน²⁶⁷ ของนางสาวอรดี สุทธิศรี
28. เรื่อง การใช้วุฒิสอบเทียบ กศน. เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา²⁶⁸ ของศาสตราจารย์ วิจิตร ศรีสอ้าน
29. เรื่อง หนังสือพิมพ์ของพม่าลงข่าวหมิ่นพระบรมเดชานุภาพพระมหากษัตริย์ไทย²⁶⁹ ของนายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ
30. เรื่อง ค่าไฟฟ้าแพง²⁷⁰ ของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์
31. เรื่อง ปัญหากรณีบริษัทจัดหางานเรียกเก็บค่าหัวจากผู้หางานเกินที่กฎหมายกำหนดและการหลอกลวงต้มตุ๋นคนงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ²⁷¹ ของนายชวลิต วิชยสุทธิ์
32. เรื่อง มาตรการของรัฐเกี่ยวกับผลกระทบต่อชีวิตและสุขภาพของคนไทยที่มีต่อพืช-อาหาร GMOs²⁷² ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
33. เรื่อง การบุกรุกอุทยานแห่งชาติเขื่อนเขาแหลม จังหวัดกาญจนบุรี²⁷³ ของนายตรีพล เจาะจิตต์
34. เรื่อง ปัญหาการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืด²⁷⁴ ของนายวิทยา แก้วภราดัย
35. เรื่อง การบินไทยงดเที่ยวบินไปจังหวัดแม่ฮ่องสอน²⁷⁵ ของ นายสมบุญ ไพรวัลย์
36. เรื่อง การประกาศกันพื้นที่บริเวณริมทางหลวง²⁷⁶ ของนางสาวอรดี สุทธิศรี
37. เรื่อง นายทุนสร้างรีสอร์ทในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ²⁷⁷ ของนายประกอบ รัตนพันธ์
38. เรื่อง การแทรกแซงการทำงานขององค์กรอิสระ²⁷⁸ ของนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ

²⁶⁵ วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁶⁶ วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁶⁷ วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁶⁸ วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁶⁹ วันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁷⁰ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁷¹ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁷² วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544

²⁷³ วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁷⁴ วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁷⁵ วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁷⁶ วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁷⁷ วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁷⁸ วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2544

39. เรื่อง ความเสียหายอันเนื่องมาจากอุทกภัยจากน้ำป่า²⁷⁹ ของนายชวน หลีกภัย
40. เรื่อง ปัญหาการเกิดแผ่นดินถล่มอันเนื่องมาจากอุทกภัย²⁸⁰ ของนายไพศาล จันทรภักดี
41. เรื่อง การแก้ปัญหาภาษีของผู้ประสพภัยธรรมชาติและความสะดวกผ่อน²⁸¹ ของนายวิชัย ชัยจิตวินิชกุล
42. เรื่อง การทุจริตของข้าราชการรถไฟเกษตรกรรมผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำบ่อละ 50,000 บาท²⁸² ของนายตรีพล เจาะจิตต์
43. เรื่อง ปัญหาราคาข้าวเปลือกตกต่ำ²⁸³ ของนายนิสิต สินธุไพร
44. เรื่อง การดำเนินคดีกับผู้บริหารสถาบันการเงิน²⁸⁴ ของนายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ
45. เรื่อง วิกฤติราคายางพาราตกต่ำ วิกฤติเศรษฐกิจภาคใต้²⁸⁵ ของนายตรีพล เจาะจิตต์
46. เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งในบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)²⁸⁶ ของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์
47. เรื่อง ปัญหาสาธารณสุขที่เกิดจากอุทกภัย²⁸⁷ ของนายทศพร เสรีรักษ์
48. เรื่อง ปัญหาแรงงานต่างด้าว²⁸⁸ ของนายวิรัช ร่มเย็น
49. เรื่อง ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรที่เกิดจากการผลิตที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย²⁸⁹ ของนายศักดิ์สยาม ชิดชอบ
50. เรื่อง การดำเนินคดีของตำรวจในคดีทางเศรษฐกิจ²⁹⁰ ของนายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์
51. เรื่อง มาตรการช่วยเหลือวิกฤตการณ์ภัยแล้ง²⁹¹ ของนายอำนาจ คลังผา
52. เรื่อง สถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ²⁹² ของนายสรเสรีณ สมะลาภา
53. เรื่อง ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค²⁹³ ของนายประทีป กรिताเวช

²⁷⁹ วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸⁰ วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸¹ วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸² วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸³ วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸⁴ วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸⁵ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸⁶ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸⁷ วันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2544

²⁸⁸ วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2544

²⁸⁹ วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2544

²⁹⁰ วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2544

²⁹¹ วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2544

²⁹² วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2544

²⁹³ วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2544

54. เรื่อง ปัญหาการจัดระเบียบสังคมและผลกระทบที่เกิดขึ้น²⁹⁴ ของนายวิชัย ชัยจิตตวิมลกุล
55. เรื่อง การเตรียมการเพื่อช่วยเหลือประชาชนภายหลังน้ำท่วม²⁹⁵ ของนายรณฤทธิ์ชัย คานเขต
56. เรื่อง ปัญหาการใช้จ่ายเงินงบประมาณในช่วงเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ²⁹⁶ ของนายวิจิตร ศรีสอ้าน
57. เรื่อง ปัญหาข้าวค้างสต็อกทำให้ราคาข้าวตกต่ำ²⁹⁷ ของนายมนต์ชัย งามประชา
58. เรื่อง ผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไทยจากกรณีเหตุการณ์เครื่องบินโดยสารพุ่งชนตึกเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ และอาคารเพนตากอน จนถึงการโจมตีประเทศอัฟกานิสถานของสหรัฐอเมริกา²⁹⁸ ของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์
59. เรื่อง ผลกระทบจากการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าว²⁹⁹ ของนายธนิตพล ไชยนันทน์
60. เรื่อง การพัฒนาพันธุ์ข้าวหอมมะลิให้สามารถปลูกได้ในสหรัฐอเมริกา³⁰⁰ ของนายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร
61. เรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการลักลอบซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิงบริเวณเขตทางถนนของกรมทางหลวง³⁰¹ ของนายวิทยา บุรณศิริ
62. เรื่อง ปัญหาครูอัตราจ้าง³⁰² ของนายพงษ์พิช รุ่งเป้า
63. เรื่อง การกระทำผิดต่อพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535³⁰³ ของนายจตุ ไกรฤกษ์
64. เรื่อง ขอรทบนโยบายการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนกาแฟ³⁰⁴ ของนายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย
65. เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาหลังน้ำท่วม³⁰⁵ ของนายสุทธิชัย จันทรอารักษ์
66. เรื่อง เหตุการณ์ระเบิดของคลังแสงเก็บอาวุธของกองทัพบกที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา³⁰⁶ ของนายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ

²⁹⁴ วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2544

²⁹⁵ วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2544

²⁹⁶ วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2544

²⁹⁷ วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2544

²⁹⁸ วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2544

²⁹⁹ วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2544

³⁰⁰ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2544

³⁰¹ วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2544

³⁰² วันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2544

³⁰³ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2544

³⁰⁴ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2544

³⁰⁵ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2544

³⁰⁶ วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

67. เรื่อง ปัญหาการค้าอ้อยในฤดูกาลผลิตปี 2544-2545 ตกต่ำมาก³⁰⁷ ของนายเรวัต สิริกุล
68. เรื่อง มาตรการการป้องกันอุทกภัย³⁰⁸ ของนายบัวลอน ประชามอญ
69. เรื่อง นโยบายการรับจำนำข้าวในปี 2544/2545³⁰⁹ ของนางผ่องศรี แซ่จิ่ง
70. เรื่อง การประมูลอาคารที่พักผู้โดยสารและอาคารเทียบเครื่องบินของสนามบินสุวรรณภูมิ³¹⁰ ของ นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร
71. เรื่อง แนวทางการบริหารบริษัทการบินไทย³¹¹ ของนายศิริโชค โสภา
72. เรื่อง มาตรการในการให้ความปลอดภัยแก่ประชาชน³¹² ของนายนิพิฐ อินทรสมบัติ
73. เรื่อง การไม่ดำเนินการเลือกตั้งตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน³¹³ ของนายปิยะรัฐ รัชราภรณ์
74. เรื่อง ผลกระทบจากมาตรการแทรกแซงราคาข้าวเปลือก³¹⁴ ของนายวิชัย ชัยจิตตวิฑู
75. เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรแบบยั่งยืน³¹⁵ ของนายธีระชัย ศิริพันธ์
76. เรื่อง การจัดการอิทธิพลและอำนาจมืด³¹⁶ ของนายนิพิฐ อินทรสมบัติ
77. เรื่อง ปัญหาของชาวนาโรงสี พ่อค้าส่งออก ต่อนโยบายการรับจำนำข้าวของรัฐบาล³¹⁷ ของ นายตรีพล เจาะจิตต์

6. กระทั่งตามสวดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2545 มีจำนวน 32 กระทั่ง ดังนี้

1. คลังแสงปากช่องระเบิด³¹⁸ ของพันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ
2. อาคาร บริษัท เดลต้า อิเลคโทรนิค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ถล่ม³¹⁹ ของนางสาวเรวดี รัศมีทัต
3. กรณีบีโอไอเปลี่ยนแปลงสิทธิประโยชน์ในเขตการลงทุน³²⁰ ของนายอลงกรณ์ พลบุตร
4. การปฏิบัติราชการเพื่อความสงบเรียบร้อยของกระทรวงมหาดไทย³²¹ ของนายชูวงศ์ ฉายะบุตร

³⁰⁸ วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³⁰⁹ วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹⁰ วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹¹ วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹² วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹³ วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹⁴ วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹⁵ วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹⁶ วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹⁷ วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

³¹⁸ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

³¹⁹ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

³²⁰ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

³²¹ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

5. การบริหารงานข้าราชการตำรวจ³²² ของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์
6. ปัญหาการสอบสวนหาผู้รับผิดชอบกรณีการทางพิเศษแห่งประเทศไทย³²³ ของนายอรศพล สรสุชาติ
7. ปัญหาทุจริตน้ำมันเถื่อนและการเลี้ยงภาษีของ ปตท.³²⁴ ของนายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล
8. เกมโชว์กับผลกระทบต่อสังคมไทย³²⁵ ของนางลลิตา ฤกษ์สำราญ
9. ปัญหาความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ที่จังหวัดขอนแก่น³²⁶ ของนายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ
10. การวางระเบียบรถยนต์โดยสาร (รถทัวร์) ในอำเภอหาดใหญ่³²⁷ ของนายลาภศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ
11. การใช้อำนาจตาม พรบ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน³²⁸ ของนายอลงกรณ์ พลบุตร
12. การใช้สื่อสถานีวิทยุโทรทัศน์และสถานี วิทยุกระจายเสียงผิวดินวัตถุประสงค์³²⁹ ของนายสุทธิชัย จันทรอาร์ักษ์
13. การแก้ไขปัญหาราคาลำไยตกต่ำ³³⁰ ของนางผณิตรา ภัคเกษม
14. การจัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน³³¹ ของนายองอาจ คล้ามไพบูลย์
15. ปัญหาการลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้³³² ของนางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ
16. ปัญหาผลกระทบจากการปรับอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 7 ขึ้นเป็นร้อยละ 10³³³ ของนายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง
17. นโยบายในการขายข้าวให้กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี³³⁴ ของนายชัยวัฒน์ กุลศักดิ์วิมล
18. กรณีสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตรวจสอบนายกรัฐมนตรี³³⁵ ของนายอลงกรณ์ พลบุตร

³²² รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

³²³ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

³²⁴ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

³²⁵ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

³²⁶ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

³²⁷ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2545

³²⁸ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2545

³²⁹ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2545

³³⁰ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2545

³³¹ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2545

³³² รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2545

³³³ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2545

³³⁴ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2545

³³⁵ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2545

19. การใช้อำนาจรัฐโดยทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย³³⁶ ของนายสุพัฒน์ ธรรมเพชร
20. ความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรในการบริหารราชการแผ่นดิน³³⁷ ของ ม.ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร
21. ปัญหาเกี่ยวกับการก่อสร้างสนามบินสุวรรณภูมิในส่วนของบริษัท อิตาเลียนไทย จำกัด³³⁸ ของนาย ยุทธพงศ์ จรัสเสถียร
22. การแก้ไขพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ³³⁹ ของศาสตราจารย์วิจิตร ศรีสอ้าน
23. หนี้สาธารณะในประเทศ³⁴⁰ ของนายมานิตย ลังษ์พุ่ม
24. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์³⁴¹ ของ นายสุทธิชัย จันทร์อารักษ์
25. การทุจริตทางการเมือง³⁴² ของนายตรีพล เจาะจิตต์
26. การทุจริตการส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศ³⁴³ ของนายอลงกรณ์ พลบุตร
27. มาตรการป้องกันการเล่นพนันฟุตบอล³⁴⁴ ของนายเทวัญ ลิปตพัลลภ
28. การทุจริตในกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม³⁴⁵ ของนายอลงกรณ์ พลบุตร
29. การยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)³⁴⁶ ของนายชำนาญ คักติเศรษฐ์
30. เรื่อง มาตรการป้องกันการเล่นพนันฟุตบอล³⁴⁷ ของ นายเทวัญ ลิปตพัลลภ
31. เรื่อง การทุจริตในกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม³⁴⁸ ของ นายอลงกรณ์ พลบุตร
32. เรื่อง การยุบศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)³⁴⁹ ของ นายชำนาญ คักติเศรษฐ์

³³⁶ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 15 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2545

³³⁷ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 15 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2545

³³⁸ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 17 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2545

³³⁹ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 17 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴⁰ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴¹ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴² รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴³ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴⁴ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴⁵ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴⁶ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2545

³⁴⁷ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

³⁴⁸ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

³⁴⁹ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2545

กระทู้ถามของสมาชิกรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้ง พ.ศ. 2543

1. กระทู้ถามของสมาชิกรัฐสภา ปี 2543 มีจำนวนทั้งสิ้น 30 กระทู้¹ แยกเป็น กระทู้ถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา มีจำนวน 3 กระทู้ กระทู้ถามที่ให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา มีจำนวน 27 กระทู้ โดยมีจำนวนและรายชื่อของกระทู้ถามที่ได้รับการตอบ ดังนี้

ก) กระทู้ถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา มีจำนวน 3 กระทู้ ได้รับการตอบ 1 กระทู้²

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรโควต้าชาวไปสหภาพยุโรป ปี 2544³ ของนายประเกียรติ นาสิมมา

ข) กระทู้ถามที่ให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา มีจำนวน 27 กระทู้ ได้รับการตอบ 11 กระทู้⁴

- 1) เรื่อง ผลกระทบอันเกิดจากการปรับขึ้นราคาก๊าซ LPG ของ นายนิคม เซวีกิตติโสภณ
- 2) เรื่อง กรณีน้ำท่วมนาข้าวของราษฎรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของ นายสมบูรณ์ ทองบุราณ
- 3) เรื่อง ปัญหาน้ำมันราคาแพง ของ นายสมบูรณ์ ทองบุราณ
- 4) เรื่อง ปัญหากระทบต่อการขึ้นราคาน้ำมัน ของ นายสันติภาพ อินทรพัฒน์
- 5) เรื่อง ปัญหาอุทกภัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของ นายวิชัย ครองยุติ
- 6) เรื่อง ปัญหาที่เกิดจากภาวะน้ำท่วม ของ นายเกษม มาลัยศรี
- 7) เรื่อง ความไม่โปร่งใสการยื่นขอประกวดราคาโครงการขายสื่อสัญญาณความเร็วสูง (TRANSMISSION NETWORK EXPANSION PROJECT หรือ INEP) ส่วนเคเบิลใยแก้ว นำแสง ของ นายศรีเมือง เจริญศิริ
- 8) เรื่อง การก่อสร้างโรงแยกก๊าซและท่อส่งก๊าซไทย-มาเลเซีย ของ นายบุญญา หลีเหลด
- 9) เรื่อง แผนที่ดินรกร้างสามหลัง ของ นายสมบูรณ์ ทองบุราณ
- 10) เรื่อง การแต่งตั้งรัฐมนตรีแทนตำแหน่งที่ว่าง ของ นายทวี สุภธีระ
- 11) เรื่อง การตั้งด่านสกัดหรือจุดตรวจจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจฯ ของ นายเกษม มาลัยศรี

¹ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. 2543, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2543), หน้า ข.

² เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน

³ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 118 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2544

⁴ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, เรื่องเดิม, หน้าเดียวกัน.

2. กระทั่งถามของสมาชิกวุฒิสภา ปี 2544 มีจำนวนทั้งสิ้น 193 กระทั่ง⁵ แยกเป็น กระทั่งถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา มีจำนวน 19 กระทั่ง กระทั่งถามที่ให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา มีจำนวน 174 กระทั่ง โดยมีจำนวนและรายชื่อของกระทั่งถามที่ได้รับการตอบ ดังนี้

ก) กระทั่งถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา มีจำนวน 19 กระทั่ง ได้รับการตอบ 5 กระทั่ง

- 1) เรื่อง ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งจังหวัดสุโขทัย⁶ ของนายจำเริญ จิตรธรร
- 2) เรื่อง คัดค้านการทำลายพระพุทธรูปของรัฐบาลทาลัน ประเทศอัฟกานิสถาน⁷ ของนายการุณ ไสงาม
- 3) เรื่อง มาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่สร้างความเสื่อมเสียแก่พระพุทธศาสนา⁸ ของนายผ่อง เล่งอี้
- 4) เรื่อง คำตอบแทนตำแหน่งที่ว่าง ผู้ใหญ่บ้าน⁹ ของนายจำเริญ จิตรธรร
- 5) เรื่อง ปัญหากรณีองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยอนุมัติให้พิมพ์บัตรโทรศัพท์เพิ่มหลังจากบริษัทเอกชนสิ้นสุดการให้บริการตามสัญญา¹⁰ ของ นายสนิท จันทรวงศ์

ข) กระทั่งถามที่ให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา มีจำนวน 174 กระทั่ง ได้รับการตอบ 108 กระทั่ง

- 1) เรื่อง กรณีละเมิดความเป็นอิสระและเสรีภาพของพนักงานไอทีวี¹¹ ของนายทวี สุภธีระ
- 2) เรื่อง อัตราค่าบริการรายเดือนและค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์มือถือที่มีราคาสูงเกินสมควร¹² ของนายสราวุธ นิยมทรัพย์
- 3) เรื่อง ปัญหาการก่อวินาศกรรม¹³ ของนายการุณ ไสงาม

⁵ รวบรวมจาก กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. 2544, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544), หน้า (2). และ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. 2544, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544), หน้า (4).

⁶ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 118 ตอนที่ 30 ก ลงวันที่ 17 พฤษภาคม 2544

⁷ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 118 ตอนที่ 36 ก ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2544

⁸ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 118 ตอนที่ 69 ก ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2544

⁹ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 118 ตอนที่ 83 ก ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2544

¹⁰ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 118 ตอนที่ 89 ก ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2544

¹¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 9 มีนาคม 2544

¹² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 16 มีนาคม 2544

¹³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 16 มีนาคม 2544

- 4) เรื่อง เครื่องบินโบอิง 737-400 นามพระราชทาน “นราธิวาส” ระเบิดที่ท่าอากาศยานกรุงเทพ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2544¹⁴ ของพลโท โอภาส รัตนบุรี
- 5) เรื่อง นโยบายของคณะรัฐมนตรีด้านการปฏิรูปกฎหมาย¹⁵ ของพันตำรวจเอก ไพจิตร ศรีคงคา
- 6) เรื่อง ปัญหาโสเภณีเด็ก¹⁶ ของนายการุณ ไสงาม
- 7) เรื่อง คำสั่งให้อธิบดีกรมการปกครองไปช่วยราชการสำนักนายกรัฐมนตรี¹⁷ ของพลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ
- 8) เรื่อง การเตรียมการให้บริการทางด้านคมนาคมโดยเฉพาะในช่วงวันหยุดเทศกาล¹⁸ ของนาย เกษม มาลัยศรี
- 9) เรื่อง ปัญหาการบังคับใช้ พระราชบัญญัติสถานบริการในกรณีการกำหนดเขตอันมีปริมาณลด จำกัด¹⁹ ของนายวัลลภ ดั่งคนานุรักษ์
- 10) เรื่อง มาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัยในชุมชนแออัด²⁰ ของนางประทีป อึ้งทรงธรรม
- 11) เรื่อง การเปิด-ปิด เวลาประกอบการของสถานบันเทิงเรีงมย์ทั่วประเทศ²¹ ของนายเกษม มาลัยศรี
- 12) เรื่อง การเปิดด่านถาวรเพื่อความสัมพันธ์ทางการค้า และการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศกัมพูชา ในพื้นที่ จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ²² ของนายการุณ ไสงาม
- 13) เรื่อง แนวทางการทำนุบำรุงและส่งเสริมพระพุทธศาสนา²³ ของนายผ่อง เล่งอี
- 14) เรื่อง การแทรกแซงราคาข้าว²⁴ ของนายวิจิต พูลลาภ
- 15) เรื่อง การได้มาซึ่งทรัพย์สินของ พลเอก สุนทร คงสมพงษ์²⁵ ของนายการุณ ไสงาม
- 16) เรื่อง อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมีความเหมาะสมอย่างไรในการ ปกป้อง ค่าเงินบาท²⁶ ของนายสันติ เทพนม

¹⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 16 มีนาคม 2544

¹⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 23 เมษายน 2544

¹⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 23 เมษายน 2544

¹⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 23 เมษายน 2544

¹⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 23 เมษายน 2544

¹⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 4 พฤษภาคม 2544

²⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 4 พฤษภาคม 2544

²¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 4 พฤษภาคม 2544

²² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 4 พฤษภาคม 2544

²³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ 4 พฤษภาคม 2544

²⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤษภาคม 2544

²⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤษภาคม 2544

²⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤษภาคม 2544

- 17) เรื่อง ทบพทวนหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขว่าด้วยการจัดจ้างฯ ของภาครัฐ²⁷ ของนายเกษม มาลัยศรี
- 18) เรื่อง ผลกระทบและอันตรายอันเกิดจากการใช้โทรศัพท์มือถือ²⁸ ของนายสราวุธ นิยมทรัพย์
- 19) เรื่อง ขอให้ระงับการออกกฎกระทรวงตาม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2522²⁹ ของนายนิคม เชาว์กิตติโสภณ
- 20) เรื่อง นโยบายและแนวทางของภาครัฐในการแทรกแซงราคาพืชผลทางการเกษตร³⁰ ของนายเกษม มาลัยศรี
- 21) เรื่อง ปัญหาการจ้างงานโครงการเจ้าหน้าที่พลศึกษาตำบล³¹ ของนายทวีป ขวัญบุรี
- 22) เรื่อง ปัญหาการชลอการก่อสร้างโรงพยาบาลที่กิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง³² ของนายทวีป ขวัญบุรี
- 23) เรื่อง มาตรการควบคุมและป้องกันปัญหาเกี่ยวกับวัดภูมิพิง³³ ของนายการุณ ไสงาม
- 24) เรื่อง กรณี 30 บาทรักษาทุกโรค³⁴ ของพลโท โกวิท พัทธมยาน
- 25) เรื่อง เครื่องแบบและอุปกรณ์การเรียนมีราคาแพง³⁵ ของนายวิชัย ครอบงุม
- 26) เรื่อง รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยในการแปรรูปน้ำมันปาล์มให้เป็นน้ำมันไบโอดีเซล เพียงไร³⁶ ของนายกมล มั่นภักดี
- 27) เรื่อง มาตรการในการแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น³⁷ ของนายไพบุลย์ อุบัติศฤงค์
- 28) เรื่อง ปัญหาอุทกภัยในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่³⁸ ของ นายสมพร คำชื่น
- 29) เรื่อง การจัดหาสถานที่ทำงานแห่งใหม่ให้สมาชิกวุฒิสภา³⁹ ของ นายการุณ ไสงาม
- 30) เรื่อง การพักชำระหนี้เกษตรกร⁴⁰ ของนายวิจิต พูลลาภ

²⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 12 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 10 พฤษภาคม 2544

²⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 17 พฤษภาคม 2544

²⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 17 พฤษภาคม 2544

³⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 17 พฤษภาคม 2544

³¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 17 พฤษภาคม 2544

³² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 17 พฤษภาคม 2544

³³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤษภาคม 2544

³⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤษภาคม 2544

³⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤษภาคม 2544

³⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤษภาคม 2544

³⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 16 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 24 พฤษภาคม 2544

³⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 3 สิงหาคม 2544

³⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 3 สิงหาคม 2544

⁴⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ 3 สิงหาคม 2544

- 31) เรื่อง ปัญหาการปราบปรามการลักลอบเปิดบ่อนการพนัน⁴¹ ของนายสันติภาพ อินทรพัฒน์
- 32) เรื่อง การป้องกันแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าเนื้อโค กระบือ⁴² ของนายทวี แก้วคง
- 33) เรื่อง การใช้จ่ายเงินรายได้ของอุทยานแห่งชาติ⁴³ ของนายสมบูรณ์ ทองบุราณ
- 34) เรื่อง ปัญหาการบิดเบือนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าไม้⁴⁴ ของ นายผ่อง เล่งอี้
- 35) เรื่อง ปัญหาความไม่เป็นธรรมในการยื่นขอประกวดราคา⁴⁵ ของ นายสมบูรณ์ ทองบุราณ
- 36) เรื่อง ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ⁴⁶ ของนายเกษม มาลัยศรี
- 37) เรื่อง ปัญหาการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวรวมทั้งสถานพินิจในต่างจังหวัด⁴⁷ ของ นายสันติภาพ อินทรพัฒน์
- 38) เรื่อง การดูแลเด็กกระทำผิดในกระบวนการยุติธรรม⁴⁸ ของ นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
- 39) เรื่อง การใช้ดาวเทียมสำรวจทรัพยากรทางไกลพื้นที่ถ้ำลิเจีย จังหวัดกาญจนบุรีโดยคำสั่ง ส่วนตัวของนายกรัฐมนตรี⁴⁹ ของ นายสมเกียรติ อ่อนวิมล
- 40) เรื่อง นโยบายและมาตรการในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส⁵⁰ ของนายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
- 41) เรื่อง หลักเกณฑ์และปัญหาการเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4⁵¹ ของนายวิชัย ครองยุติ
- 42) เรื่อง การแก้ไขและการจัดการกับเศษซากการก่อสร้างของโครงการถนนและทางรถไฟยก ระดับ (ไฮปเวลล์)⁵² ของนายการุณ โสภาม
- 43) เรื่อง มาตรการควบคุมและตรวจสอบตู้เกมส่ตามศูนย์การค้าและแหล่งบันเทิง⁵³ ของ นางประทีป อึ้งทรงธรรม

⁴¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 9 สิงหาคม 2544

⁴² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 9 สิงหาคม 2544

⁴³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 9 สิงหาคม 2544

⁴⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 2 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 9 สิงหาคม 2544

⁴⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 16 สิงหาคม 2544

⁴⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 16 สิงหาคม 2544

⁴⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 16 สิงหาคม 2544

⁴⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 4 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 16 สิงหาคม 2544

⁴⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม 2544

⁵⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม 2544

⁵¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม 2544

⁵² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม 2544

⁵³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 23 สิงหาคม 2544

- 44) เรื่อง เกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้⁵⁴ ของ นางวิลาวัลย์ ตันวัฒนะพงษ์
- 45) เรื่อง ระดับการศึกษาภาคบังคับที่รัฐพึงจัดให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย⁵⁵ ของนายบุญเลิศ ไพรินทร์
- 46) เรื่อง นโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล⁵⁶ ของนายเกษม รุ่งธนเกียรติ
- 47) เรื่อง การปรับอัตราเงินตอบแทนตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตร
กำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง⁵⁷ ของ
นายบุญยืน ศุภสารสาทร
- 48) เรื่อง การแต่งตั้งโยกย้ายอธิบดีกรมพลศึกษา⁵⁸ ของนายสันติภาพ อินทรพัฒน์
- 49) เรื่อง การจัดหาสถานที่ศึกษาเพื่อรองรับนักเรียนนักศึกษาสำหรับปีการศึกษา 2544⁵⁹ ของ
นายเกษม มาลัยศรี
- 50) เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา⁶⁰ ของ นายคำพันธ์ บ้องปาน
- 51) เรื่อง ปัญหาสิทธิพิเศษของคณะกรรมการบริหารการบินไทย จำกัด (มหาชน)⁶¹ ของ
นายสันติภาพ อินทรพัฒน์
- 52) เรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการบริหารการบินไทย จำกัด (มหาชน)⁶² ของนายดำรง พุดตาล
- 53) เรื่อง ปัญหาการปรับโครงสร้างบริหารการบินไทย จำกัด (มหาชน)⁶³ ของนายเกษม มาลัยศรี
- 54) เรื่อง การจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร⁶⁴ ของ นายสมสิทธิ์ ศิริเจริญไชย
- 55) เรื่อง เงินกองทุนเพื่อการศึกษา⁶⁵ ของนายวิชัย ครอบงำ
- 56) เรื่อง ผลกระทบจากการปรับลดอัตราค่าจ้างบุคลากรด้านการศึกษา⁶⁶ ของนายสม ต๊ะยศ
- 57) เรื่อง กรณีการช่วยเหลือการขาดสภาพคล่องของธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด (มีบีซี)
และสถาบันการเงินที่ประสบปัญหาทางการเงิน⁶⁷ ของนายสันติ เทพเมธี

⁵⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 30 สิงหาคม 2544

⁵⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 30 สิงหาคม 2544

⁵⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 30 สิงหาคม 2544

⁵⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 30 สิงหาคม 2544

⁵⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 30 สิงหาคม 2544

⁵⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 8 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 30 สิงหาคม 2544

⁶⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 13 กันยายน 2544

⁶¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 13 กันยายน 2544

⁶² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 13 กันยายน 2544

⁶³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 13 กันยายน 2544

⁶⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 13 กันยายน 2544

⁶⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 14 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 13 กันยายน 2544

⁶⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 26 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 18 ตุลาคม 2544

⁶⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 26 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 18 ตุลาคม 2544

- 58) เรื่อง ปัญหาการปฏิบัติตามนโยบายด้านการเกษตรและความเป็นธรรมในการพิจารณาการประกวดราคา⁶⁸ ของนายสมบูรณ์ ทองบุราณ
- 59) เรื่อง การจ่ายเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งละ 1 ล้านบาท⁶⁹ ของ นายจิโรจน์ โชติพันธุ์
- 60) เรื่อง การทุจริตในการจัดเก็บภาษีอากรรถยนต์นำเข้าโดยมีการดัดแปลงที่นั่ง⁷⁰ ของนายสนธิ จันทรวงศ์
- 61) เรื่อง การเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืด⁷¹ ของ นายอนันต์ ดาโลดม
- 62) เรื่อง การเลี้ยงกุ้งกุลาดำในพื้นที่น้ำจืด⁷² ของนายบุญเลิศ ไพรินทร์
- 63) เรื่อง การเตรียมความพร้อมการป้องกันอาวูธชีวภาพ⁷³ ของนางมาลินี สุขเวชชวรกิจ
- 64) เรื่อง แผนงานเคลื่อนย้ายแรงงานไทยในต่างแดนจากวิกฤตการณ์ร้ายระหว่างประเทศ⁷⁴ ของ นายเกษม มาลัยศรี
- 65) เรื่อง จุดยืนและท่าทีของรัฐบาลในการประชุมองค์การการค้าโลก (WTO) เรื่อง สิทธิบัตรยา หรือผลกระทบของความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ต่อปัญหาการเข้าถึงยาของผู้ป่วย⁷⁵ ของนายนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ
- 66) เรื่อง นโยบายการขูดเจาะน้ำมันในเชิงพาณิชย์⁷⁶ ของนายสราวุธ นิยมทรัพย์
- 67) เรื่อง ส่วยรถตู้ปรับอากาศร่วมบริการกับ ขสมก.⁷⁷ ของนายสนธิ จันทรวงศ์
- 68) เรื่อง การทำประโยชน์ในที่ดินตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์⁷⁸ ของ นายการุณ ไสงาม
- 69) เรื่อง ราคาพืชผลไม้ภาคใต้ตกต่ำ⁷⁹ ของ นายสมพงษ์ สระกวี
- 70) เรื่อง ปัญหาการลักลอบปลูกและตัดไม้ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร⁸⁰ ของ

⁶⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 26 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 18 ตุลาคม 2544

⁶⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 26 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 18 ตุลาคม 2544

⁷⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 28 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม 2544

⁷¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 28 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม 2544

⁷² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 28 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม 2544

⁷³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 28 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม 2544

⁷⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 28 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม 2544

⁷⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤศจิกายน 2544

⁷⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤศจิกายน 2544

⁷⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤศจิกายน 2544

⁷⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤศจิกายน 2544

⁷⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤศจิกายน 2544

⁸⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤศจิกายน 2544

นายสมบุรณ์ ทองบุราณ

- 71) เรื่อง ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนและการยกเลิกอัตราครูจ้างสอนชั่วคราวของกระทรวงศึกษาธิการ⁸¹ ของ นายวิชัย ครองยุติ
- 72) เรื่อง นโยบายการผลิตและการตลาดข้าวเหลืองของประเทศไทย⁸² ของนายอนันต์ ดาโลดม
- 73) เรื่อง ผลการสอบสวนกรณีเครื่องบินโบอิง 737 - 400 ของบริษัทการบินไทยระเบิด เมื่อเดือนมีนาคม 2544⁸³ ของนายการุณ ไสงาม
- 74) เรื่อง การยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการครู อาจารย์ คณาจารย์ แพทย์ และพยาบาล เมื่อตำแหน่งว่างลงจากการเกษียณอายุราชการ⁸⁴ ของนายบุญเลิศ ไพรินทร์
- 75) เรื่อง การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย⁸⁵ ของ นายไสว พรหมณี
- 76) เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำแท้งของเยาวชนสตรี⁸⁶ ของนายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์
- 77) เรื่อง การป้องกันมิให้เยาวชนเข้าไปมั่วสุมในสถานบริการเพื่อปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล⁸⁷ ของนายบุญญา หลีเหลด
- 78) เรื่อง การจัดงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 20⁸⁸ ของร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ
- 79) เรื่อง การทุจริตในโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริม (นม) โรงเรียนปารี อำเภอจะแนะ จังหวัดนราธิวาส⁸⁹ ของนายพีศุดดิน บอดอ
- 80) เรื่อง แนวทางการดำเนินงานและการแก้ไข้ปัญหาในการบริหารจัดการอาหารเสริม (นม) ของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2545⁹⁰ ของนายวิชัย ครองยุติ
- 81) เรื่อง ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย⁹¹ ของพลตำรวจเอก สุวัจน์ อมรวิวัฒน์
- 82) เรื่อง การแก้ไข้ปัญหาแรงงานต่างด้าว⁹² ของ นายลำพอง พิลาสมบัติ
- 83) เรื่อง นโยบายการแก้ไข้กฎหมายหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อปรับปรุงวิธีการงบประมาณแผ่นดิน

⁸¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 30 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 1 พฤศจิกายน 2544

⁸² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁸³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁸⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁸⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁸⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁸⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁸⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁸⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁹⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁹¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

⁹² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 32 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2544

- ดินเพื่อให้ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ มีความอิสระต่อกัน⁹³ ของ นายวิบูลย์ แซ่มชื่น
- 84) เรื่อง ขอให้ลดค่ากระแสไฟฟ้าของผู้อยู่อาศัยอาคารชุด⁹⁴ ของ พลโท โกวิท พัฒนมาชน
- 85) เรื่อง การเพิ่มบทบาทในการบริหารการจัดการและมาตรการป้องกันการทุจริตให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล⁹⁵ ของนายวิชัย ครองยุติ
- 86) เรื่อง ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์⁹⁶ ของร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ
- 87) เรื่อง ผู้ประกอบพิธีฮัจย์ได้รับความเดือดร้อนที่นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย⁹⁷ ของ นายพีรุดดิน บอต่อ
- 88) เรื่อง ปัญหาการดูแลนิสิต นักศึกษา⁹⁸ ของนายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์
- 89) เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายุทกภัยเนื่องจากน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากและดินถล่ม⁹⁹ ของ นายปราโมทย์ ไม่กล้าด
- 90) เรื่อง การสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้น¹⁰⁰ ของนายบุญยืน ศุภสารสาทร
- 91) เรื่อง ปัญหาที่ดินทำกินของราษฎร¹⁰¹ ของ นายอนันต์ ผลอำนาจ
- 92) เรื่อง ปัญหาผลกระทบจากการเปิดเสรีให้ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาประกอบธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทย¹⁰² ของ นายเด่น โต๊ะมีนา
- 93) เรื่อง มาตรการป้องกันความเสียหายร้ายแรงแก่ผู้ถูกคนร้ายจับเป็นตัวประกันและการป้องกันมิให้เกิดการรุมประชาทัณฑ์คนร้าย¹⁰³ ของ นายลัก กอแสงเรือง
- 94) เรื่อง ความปลอดภัยในชีวิตของประชาชน¹⁰⁴ ของนายสุพร สุภสร
- 95) เรื่อง การเก็บค่ารักษาเกินกว่า 30 บาท¹⁰⁵ ของนายประสิทธิ์ พิทุรกิจจา

⁹³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

⁹⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

⁹⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

⁹⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

⁹⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

⁹⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

⁹⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

¹⁰⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

¹⁰¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

¹⁰² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 34 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤศจิกายน 2544

¹⁰³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹⁰⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹⁰⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

- 96) เรื่อง ปัญหาการถ่ายทอดการประมุขวุฒิสภาทางวิทยุกระจายเสียง¹⁰⁶ ของ นายสันติภาพ อินทรพัฒน์
- 97) เรื่อง การดำเนินการตามนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐ¹⁰⁷ ของ นายวงศ์พันธ์ ณะตะกั่วทุ่ง
- 98) เรื่อง กรณีปัญหานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติถูกล่อลวง ช่มขืน ช่มชู้ต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน อันเป็นการทำลายภาพลักษณ์และเศรษฐกิจของประเทศไทย¹⁰⁸ ของ นายสามารถ รัตนประทีปพร
- 99) เรื่อง การระบาดของยาเสพติด¹⁰⁹ ของ ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ
- 100) เรื่อง การจัดระเบียบสังคมใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล¹¹⁰ ของ นายพิศรุติ นบอด
- 101) เรื่อง มาตรการในการควบคุมการผลิต การจำหน่าย การเล่นดอกไม้เพลิง พลุ ประทัดไฟ ประทัดลม และวัตถุอื่นใด¹¹¹ ของ นายทวีป ขวัญบุรี
- 102) เรื่อง แนวทางปฏิบัติต้องบประมาณเหลือจ่ายประจำปีงบประมาณ¹¹² ของ นายเกษม มาลัยศรี
- 103) เรื่อง การป้องกันอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์¹¹³ ของ ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ
- 104) เรื่อง ปัญหาการใช้ทรัพย์สินของทางราชการไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบล¹¹⁴ ของ นายสันติภาพ อินทรพัฒน์
- 105) เรื่อง การระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาล¹¹⁵ ของ นายประเกียรติ นาสิมมา
- 106) เรื่อง การท่องเที่ยวในประเทศไทย¹¹⁶ ของ นายประสิทธิ์ พิพิธกิจจา
- 107) เรื่อง การติดตั้งโทรศัพท์ในชุมชนหมู่บ้าน¹¹⁷ ของ นายเกษม มาลัยศรี

¹⁰⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹⁰⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹⁰⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹⁰⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹¹⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹¹¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹¹² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 36 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2544

¹¹³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 39 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2544

¹¹⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 39 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2544

¹¹⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 39 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2544

¹¹⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 39 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2544

¹¹⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 39 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2544

108) เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาโรคของประชาชน¹¹⁸ ของ นายไสว พราหมณี

3. กระทั่งถามของสมาชิกวุฒิสภา ปี 2545 มีจำนวนทั้งสิ้น 46 กระทั่ง¹¹⁹ แยกเป็น กระทั่งถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา มีจำนวน 12 กระทั่ง กระทั่งถามที่ให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา มีจำนวน 34 กระทั่ง โดยมีจำนวนและรายชื่อของกระทั่งถามที่ได้รับการตอบ ดังนี้

ก) กระทั่งถามที่ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา มีจำนวน 12 กระทั่ง ได้รับการตอบ 3 กระทั่ง

- 1) เรื่อง การสมยอมราคาในงานสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร¹²⁰
ของ นายสนธิ จันทรวงศ์
- 2) เรื่อง ปัญหาการมีคำสั่งให้นายเกริกไกร จิระแพทย์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ไปช่วยปฏิบัติ
ราชการที่ สำนักนายกรัฐมนตรี¹²¹ ของ พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ
- 3) เรื่อง กรณีประเทศไทยอนุญาตให้สหรัฐอเมริกาใช้สนามบินอู่ตะเภาในสถานการณ์ที่
สหรัฐอเมริกากำลังโจมตีอัฟกานิสถาน¹²² ของ นายทองใบ ทองเปาต์

ข) กระทั่งถามที่ขอให้ตอบในที่ประชุมวุฒิสภา มีจำนวน 34 กระทั่ง ได้รับการตอบ 20 กระทั่ง

- 1) เรื่อง การดำเนินงานของ ขสมก. ที่ส่อไปในทางทุจริตจากกรณีการทำสัญญาเช่าเหมา ช่อม
รถยูโร¹²³ ของนายชัชวาลย์ คงอุดม
- 2) เรื่อง การชะลอการยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวร¹²⁴ ของนายสมสิทธิ์
ศิริเจริญไชย
- 3) เรื่อง การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสภาพลำบากและองค์การ
บริหารส่วนตำบล¹²⁵ ของนายอนันต์ ผลอำนวย

¹¹⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 39 (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ 27 พฤศจิกายน 2544

¹¹⁹ รวบรวมจาก กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. 2544, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544), หน้า (2). และ กองการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สรุปผลงานด้านการประชุมของวุฒิสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. 2544, (กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2544), หน้า (4).

¹²⁰ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 119 ตอนที่ 1 ก วันที่ 1 มกราคม 2545

¹²¹ ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 119 ตอนที่ 19 ก วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2545

¹²² ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 119 ตอนที่ 25 ก วันที่ 22 มีนาคม 2545

¹²³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2545

¹²⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2545

¹²⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2545

- 4) เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้กู้ยืมเงินที่มีลักษณะแอบแฝงในการประกอบธุรกิจประเภทจำหน่ายรถยนต์¹²⁶ ของนายเกษม มาลัยศรี
- 5) เรื่อง การบุกรุกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี¹²⁷ ของนายสมบุรณ์ ทองบุราณ
- 6) เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการว่างงาน¹²⁸ ของนายไสว พรหมณี
- 7) เรื่อง กรณีข้อขัดแย้งระหว่างบริษัทโทเทิล แอคเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด มหาชน (แทค) และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.)¹²⁹ ของนายสมพงษ์ สระกวี
- 8) เรื่อง กระบวนการและปัญหาเนื่องจากการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย¹³⁰ ของนายไสว พรหมณี
- 9) เรื่อง มาตรการจัดระเบียบรถแท็กซี่¹³¹ ของนายชัชวาลย์ คงอุดม
- 10) เรื่อง นโยบายในการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมไทย¹³² ของนางเพ็ญศักดิ์ จักขุจินดา
- 11) เรื่อง ช่องทางทุจริตของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการตรวจจับการจำหน่ายซีดีลาม¹³³ ของนายเกษม มาลัยศรี
- 12) เรื่อง ปัญหาหนี้สินของประเทศ¹³⁴ ของร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ
- 13) เรื่อง นโยบายของรัฐบาลในการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการภายหลังจากที่ได้มีการปรับขึ้นเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการอัยการไปแล้ว¹³⁵ ของนางนิพัทธา อมรรัตนเมธา
- 14) เรื่อง การกู้เงินจากธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการพัฒนาฝีมือแรงงาน¹³⁶ ของนายไสว พรหมณี
- 15) เรื่อง การออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรตามโครงการ “พัฒนากรรมที่ดินและเร่งรัด การออกโฉนดที่ดิน ทั่วประเทศ”¹³⁷ ของนายประยุทธ์ ศรีชัย

¹²⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2545

¹²⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2545

¹²⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 28 มีนาคม 2545

¹²⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2545

¹³⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2545

¹³¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2545

¹³² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2545

¹³³ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 13 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 4 เมษายน 2545

¹³⁴ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2545

¹³⁵ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2545

¹³⁶ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2545

¹³⁷ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2545

- 16) เรื่อง กรณีการหายตัวของนักธุรกิจและนักการทูตชาวซาอุดีอาระเบีย ต่อผลกระทบ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย - ซาอุดีอาระเบีย¹³⁸ ของนายเกษม รุ่งธนะเกียรติ
- 17) เรื่อง ปัญหาการอนุญาตในการผลิตสุราแช่หรือสุราพื้นเมือง¹³⁹ ของนายวิสิทธิ์ เตชะธีราวัฒน์
- 18) เรื่อง มาตรการป้องกันอันตรายสำหรับประชาชนที่บริโภคสินค้าอาหารปนเปื้อนจีเอ็มโอ¹⁴⁰ ของนายวิทยา มะเสนา
- 19) เรื่อง มาตรการในการคุ้มครองแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ¹⁴¹ ของนายไสว พราหมณ์
- 20) เรื่อง เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ¹⁴² ของนางสุนีย์ อินฉัตร

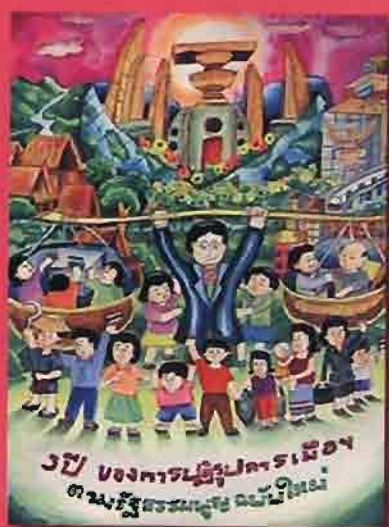
¹³⁸ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 3 พฤษภาคม 2545

¹³⁹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 16 พฤษภาคม 2545

¹⁴⁰ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 16 พฤษภาคม 2545

¹⁴¹ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 16 พฤษภาคม 2545

¹⁴² ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 21 (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ 16 พฤษภาคม 2545

สถาบันพระปกเกล้า

KING PRAJADHIPOK'S INSTITUTE

47/101 อาคารศูนย์สัมมนา 3 ชั้น 5 สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน

ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง นนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 0-2527-7830-9 โทรสาร 0-2527-7828

e-mail : kpioffice@kpi.ac.th <http://www.kpi.ac.th>